Frank J. Hardy
POWER WITHOUT GLORY
Realist Prlnting and Publishing Co. 1951

FRANK J.

HARDY

Putere fard glorie

EDITURA DE STAT PENTRU LITERATURĂ ŞI ARTĂ

PARTEA A DOUA
1915-1931

ABUZ DE PUTERE

.Cumulul deputere,chlar cînd ede mari proporfii, nu aduce dupri sine si priceperea de a o folosi ... pute^ rea ne la3d asa cum ne-a grisit; numai omul superior se înalfri Si mai mult cu tJjutorul el.•

BALZAC

CAPITOLUL VII

„ Toţi *gangsterii se pretind* patrioţi".
MICHAEL GOLD

- Gînditi-vă, domnule \Vest! E un an de cînd a început războiul, şi numărnl de recruţi este mult sub aşteptări, îi spuse un ministru al guvernului federal laburist lui John West, în cursul une întrevederi, în toamna anului 1915.

- De ce nu decretaţi mobilizairea ?

- Partidul şi munciforii nid nu vor să 1audă de aşa ceva I

- Şi ·ae-aş putea eu să fiac?

- Am vrea să vă înrol·aţi în iarmată, domnule West. Domnul Hughes primul ministrn, mi-a cerut să discut această chestiune cu dumneavoastră. Ştim că dumneavoastră doriţi din tot sufletul ca numărul de recruţi să crească şi că sînteţi cu tot dinadinsul îm^ potriva Germaniei.

- Da. Barbariile la care se dedau sînt din cele mai josnice. E de ajuns să citeşti ziairele. îi schingiuiesc pe prizonieri şi fierb morţii cia să scoată giră-sime. Sînt nişte sălbatici. Dar pă·rerea mea este că aş putea fi mai de folos dacă nu mă înrolez în cadrele armatei.

- Da, domnUJle West. Aim auzit ^{0}cu dtă dărnicie aţi contribuit la operele de binefacere menite să ne ajute în acest război. Dar vrem să vă înrolaţi în arrmată ca să daţi imbold recrutării. Ştiţi, am recurs la sport•ivi, la jochei, boxeri şi fotbaHşti, cerindu-le să ia cuvîntul la tribună, pentru recrutaire. Dar cei mai mulţi sînt civili şi cuvîntul lor nu prea are greu^ tate. Dumneavoastră

v-aţi cîştigat multe simpatii. Dacă v-aţi îmola şi aţi farce un turneu de prop,agandă, aţi puka recruta mii de oameni. Vă dăm o misiune :aici, pentru oa să nu fiţi nevoit să ipleoaţi din ţară şi să puteţi pă1răsi armata Olficînd veţi socoti de cuviinţă.

- Mi-ar plac-e să pl·ec din ţară. Aş ~i. cred, un sol^ dait foarte bun. Dar ,sînt convins că iaş fi mai uHl în Australia.

- Şi pînă acum aţi fost foarte util, domnule West. Gestul dumneavoastiră cînd aţi donat cecul de cinci sute de lire nevestei tînărului Jack a produs o deo^ sebită impresie.

-·Nu mi-am făcut decît datoria, ajutînid-o pe ne^ vasta primului soldat care a fost decorat cu „Vic^ tori1a Crnss." [1]• Dacă se prăbuşeşte Angliia, 111e 1>răbuşim şi noi. Băieţii noştri luptă peste mări şi ţări ca .să ne 1apere ·căminele şi f1ami!ii,le.

- Aveţi dreptate, domnule West. Dar toată lumea vorbeşte că bogaţii se ţin deoparte. Dacă v-aţi înrola ...

- Bine, mă înrolez, dacă socotiţi d iaŞia îmi voi îndeplini şi mai bine datori1a. E lucru ştiut doar, că dacă pierdem războiul, pierdem tot ce-avem. Proprie^ tăţile, casele şi familiile noastre vor fi distruse.

- Aveţi perfectă d:r€1j)fate, domnu1le West.

- îngăduiţi-mi o săptămînă ca să-mi aranjez şi eu treburile, şi nu uitaţi să mă folosiţi aici, ca să mă pot elibera dnd voi socoti de cuviinţă, dnd voi crede :::ă pot ,fi mai util înafara cadrelor a.rmatei.

După o săptămînă, John West şedea tolănit într-un fotoliu, la gura sobei, în salonul luxoasei lui locuinţe. Era îmbrăcat în uniforma de si,mplu soldat al forţelor a.rmate australiene. Căpătase o perrniisie specială de şapte zile, dar fiindcă uniforma era ceva nou pen^ tru el, o purta tot timpul. Işi scosese numai cizmele cazone care-i chinuiau picioaTele,_ obişnuite de atîta vreme cu pielea cea mai fină. Citea un ziar, iair în juruii fotOiliului cu spetează înaltă zăceau ,arunc·ate alte ziare şi reviste. înrolarea lui fusese salutată cu bucu- rie de ap1roape toate ziarele din Australia, cu excep^ ţia, destul de semnificativă de altfel, a

---

I Crucea Victoriei (n. r.•

Bulletinului din Sydney. De cînd se înrolase, cumpăra toate zia^ rele şi revistele pe care putea să pună mîna'.

Dările de seamă asupra înrolării lui îi plăceau : enau proba cea mai convingătoare .că ·acum toată 1liu^ mea îl .s.ocotea un om de iafiaceri, un miliona!!" demn de tot respectul ; de fapt, nu mai exista nici o indicaţie contrară, afară de €îte-un strigăt cu care era întim^ pinat uneori pe stadian : „Citeşte *Lane Wolf,* West !" Darea de seamă din ziarul conservator *Argus* îi plăcea îndeosebi : „ ... *Cel mai interesant eveniment al recrut*ării *de ieri ... Sportiv* şi *proprietar de hipodromuri! ... Un rol de frunte în orice activitate* patriotică ... Cîşti- gătorul *„Cupei Caulfield", cu Whisper ... In* tinereţe *era socotit un bun atlet."*

„S-au mai schimbat un pic lucrurile", medită John West. Avea acum dovada marii puteri de care dispu^ nea : ce răzbunare mai dulce putea fi decît să vadă că pînă şi *Argus* era nevoit să comenteze în mod fa^ vorabil înrolarea lui, şi încă pe prima pagină.

Un redactor al ziarului *Labor Call* [II] (sub titlul acesta apărea acum *Tocsin)* exprima făţiş simpatia multor laburişti faţă de John West, scriind:

„Un bărbat nu prea înailt, diar bine 1le.giat, .a păşi·t săptămîna trecută pragul biroului de recrutare de la primărie. După cHeva minute, John West, proprietar de hipodromuri, proprietarul mai multor ziare şi a numeroase imobile, a apărut ca soldatul John West, care se pregăteşte de bună voie să plece pe front în iadul tranşeelor de la Gallipoli, unde trebuie să îm^ puşte ori să fie împuşcat, şi unde va risca să fie sur^ prins de un uragan şuierător de obuze ucigătoare. John West se via avîntia în luptă, deşi fiecare glonţ şi fiecare schijă de obuz ar putea să-i primejduiască viaţa ...

„ ... Dacă John se va întări la Gallipoli ca odinioară în Carringbush, cînd a sfidat toată poliţia din Vic^ toria, 1îrnpiedicînd-o să pătrundă la el, atunci nici mizerabilii de turci nu vor putea lua poziţiile lui cu

II Chemarea muncii (n. r.).

a•salt. Iţi urăm noroc, John West !"

John West îşi făurise norocul. Avea hipodromuri în cinci state şi în trei din ia.cestea control1a şi meciurile de box. Interesele lui de afaceri evoluaseră conform planurilor elaborate în 1907. Devenise proprietarul unui cotidian 1în Queensland, avea• hoteluri, mine, sta^ dioane, lhipodromn..uri, teatre, ·oa.fenele, locuinţe şi aa·se de pariuri, era socotit regele curselor de poney şi trap şi bineînţeles avea şi participa·ţia lui ,în întreprinderile de mobile .în rnte ale lui Benjamin Levy. Averea lui se cifra la aproape două milioane de lire.

Toţi cunoscuţii începuseră să-i spună lui John West că devenise „un patriot sforăitor, care flutură mereu stindardul". Dar vorbele astea nu izbutiră să-i des^ chidă ochii asupra altor greşeli mult mai grave. John nu bă:gia de ,seamă că pe măsură ce .se des.f ăşuna războiul, majoritatea acelora care fuseseră izvorul pu^ terii '1ui şi îi îngăduiseră să ia.cumuleze tot mai multă putere - muncitorii, minoritatea• catolică, mişcarea .Ja^ buristă - deveneau duşmani ai aces.fui măcel pe care el avea să-l încurajeze cu tot sufletul, p1înă în ultima clipă. începuse să se desprindă de poporul pe spinarea căruia urcase spre culmile puterii.

Tolănit rîn fotoliu citea• *Labor Call.* In spatele foi era atJîrnată fotografia maică-si. Amarnica deziluzie care umbrise viaţa acestei femei îi era ;întipărită pe faţă, în cutele adînci şi umbrele întunecate. Murise cu cîţiva ani în urmă şi John West simţea o crudă re^ muşcare la gîndul că nu fusese mai aproape de ea, că nu făcuse tot ce-i fusese cu putinţă ca să şteargă urma evenimentelor ca.re ridicaseră un zid de piatră între ei. Moartea tatălui său îl lăsase rece; nu-l im^ presionase de loc ; par.că ar fi citit în ziare despre moartea unui necunoscut.

Din oadna ei, bătrîna mamă ipărea că se uită îndu^ rerată şi plină de dor la o altă fotog.rafie, atîmată pe peretele din faţă, .reprezentînd pe cei trei fii ai ei, la vîr.sita cînd emu copii, înainte de crima înfiorătoiare ia

.Jui Arty, înainte de „·oriză"', înainte de biroul de pariuri, mai înainte ca doi dintre feciorii ei să-i ne^ socotească sfaturile şi s-o facă de batjocură.

Intorcînd capul să privească portretul, John încercă senzaţia că bătrîna îl dojeneşte. Dar un zgomot de paşi care se auzi prin casă îl întrerupse din medita^ ţie : Nellie şi Mairjorie, primul lor copil, intrairă în sa^ lon. Marjorie era acum o fetişcană de paispTezece ani, voinică şi sănătoasă.

- Le-am spus fetelor la şcoală că tăticul meu e soldat şi că se duce la război, rosti ea mîndră, aler^ gînd spre tatăl ei. John o mîngîie, într-un rnr acces de tandreţe .•

Aveau acum patru copii : două fete şi doi băieţi ca.re nu ştiau mimic despre trecutul tatălui lor ; fuseseră crescuţi de Nellie şi .erau cu toţi ootolici înfooaţi.

- N-ai nici o grijă că taică-tu nu pleacă nicăieri, îi ireteză NeHie tot iavÎ[litul. Hai, Marjorie, du-te şi exeirsează puţin înainte de te duci la joacă.

Fetiţa ieşi din cameră, ascultătoare.

- Ce vorbă-i asta, că nu plec? întrebă John West acru.

- N-ai spus chiar tu că te-ai înrolat numai pentru stimularea recrutării?

- Dacă te interesează, află că am hotărît totuşi să plec.

Se aştepta s-o impresloneze dar fu .dezamăgit.

- Nu-i adevărat, spuse ea fără interes.

- Ba ·da, am .să plec şi încă foarte curînd. Se sculă şi o luă în braţe. Işi dădu însă seama că ea nu trăia dramatismul ·acelor clipe :

- Treaba ta!

Str.î.nse tare trupul ei inert.

- Mă-ntorc după ce-mi fac datoria. O să mă-ntorc.

Nellie nu putea să-i împărtăşească sentimentele. Cu timpul ajunsese să-şi privească soţul cu un fel de ură pasivă. Instră:narea dintre ei .se datora şi faptului că el o înşelase. In urmă cu patru ani se încurcase cu o actriţă care juca într-unul din teatrele lui. Nu căutase 11Tlă1C1a1r să se .aiscundă de ochii lumii. NeJIJ.ie avusese impresia că jumătate din Melbourne vorbise de aventura aceasta. N-a scos o vorbă, dar de atunci şi-a ţinut soţul la distanţă. Scandalul se sHrşise doar cu

plecarea artistei. John West fusese şi el fer:dt cînd totul se terminase. Această aventură îi subminase însă puterea, „dăduse singur apă la moară" celor care ahia aşteptau să-l aibă la rnînă.

De undeva din casă se auzi o melodie tristă, cîn^ tată cu deosebit talent la vioară, iar pe aleia din grădină se auziră copiii care alergau, rîzînd.

După .două zile, John West 1se pregăti să p·lece ,în rnor.d, la Sydney şi 1apoi la Brisbane ca ~ă-şi pună la cale treburile în vederea plecării.

Interesele .Jui de afaceri erau legate mai cu seamă de Melbourne, aici însă Frank Lammence putea să preia conducerea imediat. Socotea necesar să aibă în^ trevederi cu avocaţii, contabilii şi directorii lui din ce^ lelalte state. Continua să strîngă articolele din ziare care pomeneau de el şi era atît de încîntat, încît ajun^ sese aproape convins că totul era adevărat. Se gîndea chiar foarte serios să ceară să He trimis la Gallipoli.

In tren ceti de mai multe ori un poem apărut în ul^ timul 111umăr ial ziarului *Labor Call.*

„De multe ori ai fost ţinta *oamenilor haini, rlii* şi ranchiunoşi, *lohn West.*
Dar acum le-ai arătat *tu lor, le-ai dat cu tifla puritanilor,*
John West.
Din amuoanele lor uorbesc pentru rlizboi, de la tribune cer stnge, aceşti *sfinfl.*
Dar cînd au fost puşi *la încercare, le-al arlitat* că *drumul* tău *e cel drept, soldat West.*
Şi *cînd uom* obţine *uictoria cea mare, tu n-o sli te lauzi cu ce-ai* făcut, *soldat lohn West.*
Ci *o* să *te-ntorci la* neuastă şi micuţi, după *ce fi-ai* făcut *da^ toria in* luptă, *John West."*

Da-chiar aşa ! O să-şi facă şi el datoria în încleş- tarea generală. Ii răsări în minte imaginea unor lupte înverşunate, în noroi. !şi închipui cum baioneta lui sfîrtecă ·pieptul însîngerat al unui turc, sau mai bine al unui ibarbar germa.n ; •grenadele zvîrlite cu precizie matematică de mina lui c;:1d exact în tranşeele

ina^ mice. Permisiile le va folosi ca să viziteze Londra sau Piarisul. Iată-l ! Se şi vedea în fruntea coloanelor în I1112Jrş, purHndu- şi cu mîndrie puşoa şi cîntîind: *„Tip^ perary"* [III]. Toată strălucirea iaipiarentă ia războiului i se perinda prin minte, nimic însă din ororile şi distru^ gerile legate de el !

O să fie un soldat bun, nu se îndoia de asta. O să f:e avansat, lucrul se putea aranja. Ca de obicei, ve^ dea lucrurile în mare. O să ajungă general, o să or^ gianizeze şi -0 să conducă el ·luptele, o să fie deconat cu „Victoria Cross", şi-o să cîştige războiul. Decla^ rase că avea patruzeci de ani, dar de fapt avea patru^ zeci şi şaise. Curios I In ultimele zile nu numai că se dădea dreipt mai tînăr, dar se şi simţea mai tînăr I De fapt chiar aşa e I Un om are vîrsta .pe care o simte, şi-apoi cei mai mulţi generali au peste patru^ zeci şi şase de ani.

Descoperi apoi în paginile ziarului o scrisoare adre^ siată redacţiei şi-şi aminti că unii membrii ·ai mişcării laburiste erau de altă părere. O citi înfuriat. Autorul protesta împotriva reclamei care se .făcea în jurul în^ .rolării lui John West şi scotea 1n evidenţă faptul că oricum, deoarece avea cel mai mult de pierdut, era şi cel mai i1I1Jdicat să se înroleze. In încheiere scrisoa^ .rea spuneia : *,,Istoria partidului laburist din America ne* arată că mişcarea laburistă *trebuie* 'Să *'$e* teamă *1în primul rînd de oameni ,ca John West* şi *de* influenţa *pe care* aceşti *oameni o pot exercita psupra mecanis^ mului intern al* organizaţiilor *laburiste.* Să eliminăm ~ceste influenţe *din* mişcarea (noastră, *mai /înainte ca* să *ajungem* şi *noi, cei din ..Australia, în* 'Sitooţia *jal^* nică *a* laburiştilor *din America, care nu mai au 'nici un cuvînt de spus în* politică".

După întoarcerea la Melbourne, 'John West începu să ţină zi şi noopte mi1inguri ipentm recrutare. Jn

---

III Cîntec popular englez, devenit marş al trupelor britanice risi·pite pe diverse fronturi în primul rllzboi mondial. Incepe cu cuvintele·: *„E cale* lungă *pin-la Tipperary"* (comitat din Ir^ landa) ... adică ptnll tn patrie (n. r.).

cu^ rînd îşi dădu .seama că misiunea ·de a-i convinge pe tineri 'să se înroleze era grea şi ingrată. Chiar de la prima întrunire văzuse la ce se poate aştepta. Mitin^ gul se ţinuse după masă, în faţa primăriei din Mel^ bourne şi în curînd lumea începu să se adune, atrasă de sunetele muzicii militare şi de estrada înaltă, 1m^ podobită cu drapelul ţării.

John West fu prezentat ca un .sportiv şi un filantrop renumit.

- Cine-i crăcănatul ăsta care ne tot vrăjeşte? Stîr^ pitura draculu! I E cam pirpiriu pentru armată, nu? spuse tare unul din cei doi zdrenţăroşi oare se-nghe^ suiau în faţa mulţimii.

- Ce să-i faci, nu le ·dă mina să facă mofturi. Cam greu să pună el mina in gît neamţului. Asta-i John West. Am citit în ziare că s-a înrolat şi o să plece peste dteva zile, răspunse tovarăşul .său.

- Atunci de ce nu plea.că ? Mai b:ne să 1se care o dată declt să latre aici.

- Nu fac altceva decît ceea ce trebuie să facă toţi oamenii sănătoşi : să plece să lupte pentru ţara lor, începu John West încurcat. Şi fără cei ·doi comenta^ tori sareatiisci ic:ar•e-1 ·~nifnuntau :ful faţa ex1f'ardei situaţi.a ena destul de penibilă. ·

- Păi atunC: du-te şi luptă, ·doar nu te oprim noi !

- Ţine-ţi gura, jerpelitule, strigă cu avînt patriotic o doamnă în vîrstă.

- Sînt sigur că n-ai băieţi care să se ducă să lupte, baborniţă!

- O să te dau pe mîna poliţiei.

- Jn curînd voi pleca din ţară, continua John West. înainte de plecare însă, am înţeles că trebuie să .pun şi eu umărul la campani1a de recrutare. Nu avem nici o clipă de pierdut. Am de gînd să sprijin recrutarea a o mie de sportivi ; toţi cei care vor face parte din această serie să ştie că n-au să se mai zbată niciodată în Hpsuri, o să .aibă grijă John Weşt de ei. Indiferent de sentimentele noastre faţă de Anglia, nu trebuie să uităm că dacă ea se prăbuşeşte, ne prăbu- şim şi noi. Tot avutul nostru este în joc ...

- Eu unul n-am nimic de pierdut, dar tu ai din

gros. N-ai decît să te duci. Dar ţine-ţi danţa, nu mai suci capul oamenilor, strigă celălalt zdrenţăros.

Bătrîna doamnă fu indignată la culme de această ieşire nepatriotică.

- Mai tacă-ţi gura, pîrlitule, se răsti ea.

Un om de afaceri, căruia se cunoştea că-i merge bine, se alăturase mulţimii care ocupa tot trotuarul şi o parte din stradă. îşi croi drum pînă-n faţă şi str!gă :

- Lăsaţi-l să vorbea;scă, sau chem poliţia ! Toc^ mai primise o mare comandă ·de războ i şi nu-şi mai încăpea în piele de patriotism.

ı rroate astea îl ,puseră la grea Sncercare tpe John West.

- Andrew Fisher - continuă el fără avînt - a spus : „O să trimitem pînă la ultimul om şi ultimul ban".

- u:te aici un negru pe care n-o să-l trimită, îl întrerupse din nou întîiul zdrenţăros, cu o voce foarte răguşită.

- Da, s.triigă 'În ,g.urn mare şi tov.airăişul 1Său. Ştiu eu .nişte lbănu1i 1la Ca1Sa de .depUIIleri ipe care n-o să-i trimită. Cine a.re cev1a de iaipă['art:, in-talI'e decît să se ducă ; :să nu tnimită .pe ia.lţii !. ..

AceatStă apostrofă trezi rsentimenrele niaţiio•naile. a.le unui munte de i!I1landez, caire .stri·gă:

- Bine. grăişi, dră•guţule. Eu unul •aş lupta bucuros pentiru :I:nland1a. şii ,azi, .dia.că al!' !fi inevoie.

Un murmur de deziaproibal!'e •străbătu mulţimea.· Omul căruia !Îi mer1geau 1bine ·afiacer·i:le lişi llliotă .îtil'Lr^ atîta ·demnitiatea încît îi aruincă în obraz iirJ1aindeZU'lui :

- T1acă-ţi fi.ea.noa!

iDoamnia ..î tJl v11rstă, îns.uHeţită -de •sentimente aHt de .piatr1'0'Lice, 1sitrigă c-a:r tre.bui să se itiltroduc.ă mobi'ii^ ZtalI'ea genemlă, ca 1să-i oblige iastfel ipe foţi trJ'ntorii să meall'gă Ila· ,)Utpf.ă.

John West con~inuă 1indîirjit:

- Austra.Jia trebuie să meargă aMtiJJJri -de patr.iia mamă. Dacă Anglia .di,S1p1a1re, toate bunuirjrJe noa:s:tre şi foţi cei oare. ne .s:tnt drna:gi vor fii la cheremul bar^ ba1ri1lor irăzboinioi.

- Ce zid, nene, tipul ăsta o fi pen.tir:u mobilizare ?

întrebă prdmul zdrenţărns, oare oa de obicei 'Se a,dres·a tovară•şuilui său •şi nu l.ui John West.

- Sfai că-l 1nrtireb eu. la a:scultă, şefule, e.şti pen^ tru mobiHz.are ?

- Nu, n:u 1stnt pentru rnobi1liz:aire, mi:nţi John West. Eu s.înt convins că toţi a.ustralienii onor.albiii or să se înrOlleze rin mod vol1untiair, aşia cum iam f ăcu.t şi eu.

- Bravo, John ! ,strigă oineva de pe t:rot.uiarul ce^ lălalt. Mulţimea se adunase pînă dincOl!o de mijlocul străzii, ;iimpiedidnd ciircul1aţi,a.

!111 mijilocun uiralelor, John Wiest stri:gă :

- Şi·-acum f1ac .apel 1l1a paimwl mare 'Sportiv 1austra^ :!iian oa. să .se 'i'molleze în batia1lfoniwl oelor o mie de s.porti VIÎ.

Aşia cum fusese arnnjiat dinaii.nte, un cunoscut fot^ bali1~ din Carringbuish îşi .făcu !Joc pî111ă 'În fiaţă şi să,ri ipe rpilatformă. Mulţimea 'îl recunoscu rind:ată şi începu 1să-1I ap,l1a:ude. cu frenezie.

J01hn We.s.t vorbi despre suctesele-i •s.por,tive şi ·des^ pire cur.ajut !lui înin.ăiscuiti; neva•sta foitbalisitului găsi cu cale 1să· sie ipreziinte şi ea:, înia.fară de progriaim, ac^ cenJtuînd ·dramiati,smul momentului : se ur<:ă p.e estre.^ dă 1şi îmhrăţiş1indu-"şi :soţuil, .SU!S;pi111ă :

- Iubitule, nu •pleca. RămH cu mine.

- Lini,şteşte-te drngă. P.înă iajung eu aico1o 'se ter-mi1nă războiul, o a:si[1]gură el. Abiia aip.uc şi eu să fac o că.Jăitooie fainâ în jurul 1lumi1i.

Cînd fotbaListul intră în primărie, la bi1rourl de re^ oruiare, unde uirrna .să fie examioo.t ,de medic, unul din oei doi zdrenţăroşi strigă c-ia1r trebui să~I con^ sulte şi rla oa.p.

T~uşi se mari prezenfară v,reo oîţiva .recruţ·i, pr·i-ntre care şi Alee Fulgerul în persoană. Deşi era .acum mîn^ cat rău •de molii, .tot 1J111ai 1ţi111ea să sal•veze apair~nţele. Nocoou IJltU·i ,prea zîmlbi:se şi după ce c'luJbUJI şi birnul de p•airiUJri forseseră 'Închise, .trebuise •Să ,se mulţumească cu .slujbia de „solicifator" pe unull ·din hipodromuriJ.e ~u1i "John

West. Credea pesemne că .asfa .îi dă·diea drep^ tul să se socotea;scă 1sportiiv.

Primul zdrenţăros îl examirnă din cap pînă-n pi^ cio~ue pe Allec.

- Seîrrba asta elegantă o să se înfunde Stigur !a vizita medioailă, spuse el cu g1las: ta,re., :î:ntoroîndu-se cMire fovaJ"ăşul ,său.

- Păi nu-i de mi:na1re. V.ac-a1r ma1i iavea cîtev.a găuri :J111 hiaine, iar pu1iea să fie u:n f1l1uier destul de bun pentru muzica miHta,ră, ră1spunse celărJ.ailt în ho^ hotele ·de irîs aile mulţimiii.

Se mai înf ăţioşa1ră vreo 1douăzeci de oamerni : fot^ batliişti, boxeri, anfrenori de cai işi al.ţi sporibivi. Succe^ sul mitingrnl1.lli ,păru că-i ·înfurie 1pe ooi doi zdirenţărnşi, aaire wnti1nua1ră şi mai dez.Jă,nţiuiţi :

- Ai c-it'it vreodată ziiarul *Lane Walf ?* 'Îl 'întrebă primu.I :pe 1ov1arăşUJl său.

- Nu, nkiodiată. Dar să-I .întirebăm pe orntor. Spu^ ne, West, aii citi1t vreodată *Lane Walf?*

John WeS't se .făcu .roşu oa1 .paria focu11.lli, dar nu răsipunse ; ia·dreslÎndu-se mulţimii, crăcu un nou apel, în:demnîndu-i pe toţi spor·tivii onoriabili să 1se înscrie.

- Imolaţi-vă ! Altfel, mai ştii, vă trez·iţi c-o bom^ bă în caisă, stri1gă a1l doHea zdirenţă1ros. Spre supărarea [1]lui John WeS't, cîţiv.a oameni [1]din mu:lţ-ime îşi adu^ seră aminte de înt1mplare ·şi rîseră.

Se mai pirrezenita:ră cîţiv1a ·Stportiv1i şi 'Îin Hmp ce erau ;îndrumaţi spre cabinetul doctorului, 5e dovedi că încerna1rea ceilor ·doi zdrenţăroşi ide ,a comp:romite mitingul f,usese ananjiată ; oei doi începură .să discute tare, cu ia1rgumente .antiirăzhoinke, atÎlt ·de iradicale din punct de vedere ,politic, .î:ndt ·îţi ·dădea1i seama că nu eria.u nişte [0]spectafori obişnuiţi.

- Crezi că se va decreta mobilizarea g·eneală ? întrebă primul.

- Muncitorii rn~au să-nghită asta.

- Foarte mul1i, ca şi mine de altfel, 111-,au :să admită nici serviciul militar obli:gatoriu. Mii de oameni au fost zvîrliţi în închisoare, aproape fără judecată, pen^ tru că lfl-au vrut :să! se prezinte la instrucţie. Şi asta înainte de răz,boi. Pia·rtidiul lalbuiristi

a 1scomi~ ,asta. A introdus şi o lege pentru „preîntîmpinarea" r3zboiu- 1lui. Să vezi ,dacă in-.au să introducă şi molbilizair,ea generia1lă I Dar „woolbbldes" ai noştri n-.au !să-nghi.tă una ca asta.

Aurzind de „woolbblies", o ip.arte 'din cei de fată nnce^ pit1iră 1să mîr.îie şi să huiduiaiscă, iall' afaceristul cu înf ăţi- şarea prosperă ·întrebă tare :

- De ce îngăduie poliţia ca trîntorii să submineze efortul de război ?

Doamna însufleţită de înalte s,entimente patriotice strîmbă din nas şi amenin̦ţtndu-i cu umbrela, strigă :

- Oamenii ărş.tia ,ştnt „woohblies" ; nişte tlllîntori oarn nu vor să anuncea1SCă.

Hohotele de rîs care izbucniră din mulţime îl iscoa^ seră din sărite pe primul zdrenţăros. Sărind pe es^ tr.adă·, ,st·riigă că „woob'blies" er.a.u membri ai Org.a^ nizaţiei muncitorilor industriali din toată lumea, şi ti sfătuii pe asicul~ători isă inu se .amesitece :într-un -război determinat nillimai ide moHve economice. MiHona^ ri ca John Wiest, continuă el, au tot intereg.ul sl.i con^ vingă floarea tineretului să, plteoe peste mări şi ocea^ ne, şi ·să-1şi dea viata pentru interesele lor. Apoi U invită pe toţi să vină duminică pe malul rîului Yarra, unide această or,gani.zaţie şi 1pa1rUdul soci1alist vor s.pu^ ne adevărul despre război. Îi ~ndemnă pe toţi să se înscrie în noua Organizaţie împotriva mobHiziirii.

Cîţiv1a poliţi.şti iii triaseră jos de pe estr.adă. Şi el şi toviarăşul său fură conduşi fără :prr-eia multe ieere^ mQllii pînă la colţul sitrăzii, 'de unde începură să înjme iaduniarna.

Aipoi d111tară imnul or-g-alfliZiaţiei :

„Lăudaţi-i *pe* îmbuibaţi, *tn* dimineaţa *cînd* sună *sirena".*
Lăudaţi-i *pentru orele suplimentare*
Lăudaţi-i *pentru* războiul *lor sîngeros pe care-l* purtăm
Lăudaţi-i *pe* îmbuibaţi, *pe lipitori* şi paraziţi, *lua-i-ar dracu!"*

Da1r icu toate siforţăirHe lor, ,glasurile •le fură înăbu-

şite de muzică şi de mulţimea care înoopuse să cînte:

„Anglia, patria noastră frumoasă, *nu-fl fie* t~amtl,
Nu I Nu I Nu! Nu! Australia e .lingă *tine."*

Aicest miting 1penibil pentru J(j}m West s,e repetă, cu mki v1ariiante, ori ide dte ori şi oriucrude se suia IJle estnaidă ; nilllmai că iuneori î111tremperiile emu mai numeroase şi mai violente. Sentimentele 1antiir,ăzbdi- niioe ,se ma1nifestiau tot mai putermic şi J.ohn West îşi dădu seaima iCă IPOiP:Ularitatea lui începuse să suJfere din cauza eforturilor p·e ,caire le făcea ipe:ntru a re^ cruta mi1a de siportivi. Viia'tia de oazarmă era şi ea foa.rte neplfoută : ma.rşur,ile, exerciţiile şi discLplliina înioeip.wră să-l enerveze.

Constată că 1armata nu ti1I1ea seamă ide ,a111iumite perS<llarne :şi 1că truaintarea promisă se lăS!a 1aaJffi mult aşteptată : iduipă işia:se săiptămîni ide servici militar abia icăipătă gradul de 1ca1Poral !

Tirecî,rud î:n revistă i.Situiatfo, 1şi dădu seama că *am* mai iavea nici un chef 'Să plece l1a Gallipoli. Lia mma urmei, se ţinuse de cuvînt ,şi contribuise l1a recruta^ rea celor o mie de sportivi ; î1I1 viitor, 1PUtea H mai util ipentm efortul ide .ră~boi ,a.J ţă,rii, răanîinîirud în via~a dvi1lă.

!Piresa 1a1I1uintă .cu 1mUJltă serilQzit.ate 1că „din oa!uza unei inifecţU l1a 1wreche, oa!poralul West ia fost ,demdbi^ tlizmt de 1oomisiia mec:Haa'1ă". Maii tî.rziu, ziarele trans^ miseră o ştire lfial·să 1oonform ieăreiia·, caiporalul West ar .fi fo.st illlitemat îin s,pital, lllrma,tă de o ştire aidevă- nată, a/TllllljTle că .îrunÎ1111ase cillld sute de Hre u111ei oomisii oare v,a tutela distribuirea uinor î1mprumuhJJri fără ido.b.î1I11dă (1oare să 111u depă,şeasică însă cinici I,ire) tuturor 1aicelora ca.re suiferiseiră pierderii fli1I11a1t1da.re din 1prid1T1a· rec.rutării.

ZÎla.ru.J *Bulletin* · dÎlll Syid1I1ey exprimă sentimentele multorn, scriii1I11d :

„Luaţi *aminte I* Ş.i aflaiţi că J11U-i o glumă I CiaiponaJul Johlll West .a efectuat mai deUlll,ă;zi ll.llil mairş .de dou.ăzedi şi şase de mile şi ia.cum s-a îmlbol111ăvit de varice, ori de ure.che, ori de mai

ştiu eu oe ialkeva; se SJPUII1e 1că pînă 1J1a mmă 111-0 să poată pleoa t.a Galilipoli. Să Hm totuşi drepţi : West ia idia t un ex[1]ei111Jpl u foarte lbuin - măiea.r iatît tLrnip dt ia perseverat".

*

- Pe mÎll1e nu mă duci, Arty, bătu John West cu p.umnul îr1 masă. Nu-s 1T1ăs.out de ieri-1al1altăier.i. Ştiu eu dne-i .amestecat ÎlTI .furtU1r.iJe 1alea 11a S~.ndicate. Cu toată trecerea de ic.a.re mă bucur 1a1oolo, s-.ar ;putea să ne dea !Peste 1oa1p dacă se descqperă iaf1a[0]cereia 1asta. Să ştiţi ică mer.geţi pr-ea •departe ! Credeţi că puteţi f.ace orice pentru că vă bucuraţi de protecţia mea ?

Era pe l1a Qpt seara, Îlf1 ultima ·Zi a l[1]uini<i septem^ brie 1915. John West se 1a.flia îin :Sialonul loouÎll1ţei siale, ou .fratele său şi •cu uin lungan cu o mustaţă mare răsucită, pe .oare îl chema Ronald Lassiter.

ÎITlicerdiTIJd să-şi 1a1si1gure 'llIT11 fel de ·control asupra partidului laburrist, pen~ru rnaliziarea .scopurilor lui persorna1le, Joihn West îşi îndreptase 1ateinţi1a spre sin^ dlioate. L1assiter era membru al Consiliului sindical, seoretar:ul Uniunii rnurn.citorilor 1din •oonstmcţi.i, şi „omul" •oei mai ide seamă al lui John West în sîn.ul J3.,cestei cmgia1niza1ii. Intnase î1n mişcarea si1T1di1oală de mai bine •de 1douăzeci de ia.ni. Fă.ceia o 1pereche minu^ nată 1ou: Bob 1Soott : volibea ca :un sociia.Hst şi 1atj:iorna ca •llln ;gia[!Jgster - exact omul de •oare arvea John West 111evdie. R01T11aild Lassiter eria un 1ames.tec [1]ourios de crirni.nia.[1]! ~i :pretÎll1s nadiaal - :prototiJP ia! unui igiruJp mă.Junt 1oa1re se iadui[1]se în mişcarea J.abiulfi.stă austrail.i1a111ă şi care în decursul aniilor, ou toate sfor^ ţădle lui John West de 131-I iprornovia, era soriHt să disipiairă iaipiraa.pe cu totul.

In1aifia:ră ide faptul ică îşi strecurase oamenii lui în U1nele 1pozitit cheie dlin sind~oate, John West dştigase de :partea ,Ju.i şi dţiva oontducători sin1dk1ali de teaip·a *lui* iLaSiSiter. Adiv.iştH sin1di1oali iaare

juaau 11a c.urse primea1u de mul.te ori „iIIIformaţili" ipentru ipar,iuiri, iar lll!l sindioat •oaire ,stătea prost cu .finian.ţele p1utea ob^ ţine uin îm1p.rumut de la „J.W." (b.i.neînţeles .ou, do^ bÎIIlidă obişnuită) daică băindle îi refuzau aiedit. Gra- He acestor favoruri ,şi ialtona ma.i mărunte, John West spera să obţină siprijiin ipentru. 1planurHe lui îin partidul laburlist, în rîiI11duri:le cărui1a influeinţa exer^ citată ide conducătorii sindicali eria î111Jcă foairte pu.ter^ nid.

Lassiter îşi ţinea ·g-ambeta în ipoală. Stătea [1]cu aapul jpleaat, fără s.ă [1]siooată o vor.bă. Se a[1]şteptase el ca Joihin West să 1des1cqpere hoţiile, şi 1a1cum îi ipă,rea bine că-i a1dreooază :reiproşurile ,finaitelui său, :şii am f,ui. Se lbazia :pe S;prijilThul 'lui John West :şi-1avea ne^ voie ide biani.

Lassliter se folosea :de Un.iu111ea sindicatelor odi:n oonstnucţii pentnu a camuflia dţiv1a ,crimiiniali ide tea1pa lu.i Bnaidley :şi ia lui Snooipy Ta1rnner, dînidu-le posibi^ litatea să-şi ,creeze ialibiuri (·oa „munJcitori 1constmc^ tori" şi „membri :ai si:nidliicatului" 1scă1Pau· de 1a[0]ouzaţia de V1a1gialborndla,j 1Pe aa·re le-o a·duoea uneori ipoliţia). De dtv,a timp, Arthur West şi La,ssiter descoperiseră că era uşor să sustragi bani din difenitele birouri ,a]e Uniuniii Sindkatelor, unde erau lă·sate în pă.str.are de multe ori peste noapte sute de Ure din cotiiaţii1e sindioale. L1assiter izbutise să fuire cheile mai muJ,tor birouri unde avea acces şi îşi 1SJCosese mu'laje după ele, iz.burt:ind ,a1poi să pătrundă în biirouri cu [0]chei fialse şi să comită .furturi. '

- Tu îi plăteşti :pe Snoqpy, IPe Dkk :şi :pe .ceilalţi numa1i cînd îţi .fiac o trea:bă. Şi 1restul timpului ce-1ai vrea .să fad? [1]Să moară de foanie? al!'gumentă Arthur West.

- în tot c:azul nu m-aşte1ptam: să dea lovi.tura toc^ mai J,a .Uniunea slin:dioatelor. Voi doi, :eu Taniner şi Bna·dley 1aţi 1p111is l1a mie loviturile a[1]stea.

Dis,cuţia 1continua ·a1Prinsă. Lassiter îşi :dăduse seama 1că î1ni ultimul timp Arthur ·devenise :gelos ipe puteirţa :şi controlul !Pe .care-l exemcit·a fir.a.tele lui, d:ar rauzea 1pentrn iprima oa:ră că se încumeta· să-i răs- p.un•dă.

După ce John West se-n:furi1ase şi .bătuse :cu ipum^ nllll în masă, f ădrnd.u-i cu ou şi :au oţet ipe Arthur şi pe 1.Ja,ssiter, disouţi1a luă o întorsătură cu totul nea,ş-tepbată.

- :Dacă sînteţi ia.şa de groziavi cu furturile voasbre, .atunci mai diaţi o lovirt:mă, drar numai Uilia .sin.gură, spuse John West.

- Ni.ci 1pomeneială ! răs,piUI!li&e Arthur. :Politiia su^ priavegheia·ză looalul, .toate uşile :birourilor iau zăvoaire, ia.r 1urnele sînt ~hiar ham.te cu driugi de fier; cheiile 111oa•stre nu. mai f.a.c 111iiei două 1panaJe.

- Nu-mi 1pia.să. Vreau să mai oe:Laţi o loviitură. Im! trebuie ir~istrele işi urna iditn s:afe ...

- Da, am auzit. Dexter a intrat rău la apă. Ră!S-punz.înd astfel, Lassiter gîndea : „Deştept foc, John West, ăsta. Aici a vrut să-ajungă".

- Da, şi după toate a.stea şi-a pierdut şi slujba în urma alegerilor sindicale ca.re-au avut loc alaltăieri. Urna şi registrele sînt în sa.feul din birou. Vreau să le scoateţi de acolo. Chiar la noapte să mi le scoateţi.

- E primejdios ia.I dmcuilui, şovăi Lassiter, răsucindu-şi vîrfurile mustăţii date cu pomadă.

- Dia.că disp·are urnia se vor ţine noi ialegeri. Şi Dexter e sigur că a doua oară o să poată măslui vo^ turile. Şi registrele trebuie să intre 1în mina lui Dex^ ter, ca să Ie ar.dă şi să întocmească altele. Am de gînd să-i dau bani ca. să-i pună un pic pe roate. Şi ce-i ciacă-i .primejdios?

- Ţie ţi-e uşor să vorbeşti, mormăi Arthur West. Dar greul îl ducem noi, asta-i socoteala.

- Vă plătesc şi vouă .din gros. Şi dacă se-nrt:împlă ceva ... ca şi pîriă acum, am eu grijă I

- De ce nu vii şi tu cu noi ? .t\ 1ntrebă Arthur West ironic. Stătea adus de s,pate, mîngîindu-şi mustaţa albă. Lassiter, stingherit, se foia pe s•caun, uitîndu-se la cei doi fraţi. Incheieturile scaunelor trosneau sub greutatea trupului său masiv.

- Eu vă plătes.c pentru treaba asta. De ce să vin şi eu?

- De ce să vii ? Dar, mă irog, dne culege roadele?

Tu vrei să-l scapi pe Dexter, nu eu. Ori poate că ţi-e frică?

- Nu mi-e frică de nimeni şi de nimic.

- Asta zic şi eu. Un om care era cît pe ce să plece pe front, nu poate să fie un fricos. Atunci de ~e nu vii cu noi ? Numai aşa ca să dovedeşti că nu ţi-e frică de nimeni şi de nimic.

Sarcasmul fratelui său bidui mîndria lui John West. Och:i i se făcură mici, strînse buzele ca şi cum ar fi rezistat tentaţiei de a-şi s·cuipa fratele 1în faţă, iar ure^ chile clăpăuge i se pleoştiră, dîndu-i un aspect agre^ siv.

Lassiter urmărea scena cu încor-dare. Nu-i trecuse niciodată prin minte că cineva - fie chiar şi fratele lui - ar f! putut îndrăzni să-i vorbeasică aşa ato~pu- ternicului John West. Şi mai-mai să nu-şi ·creadă ure^ chilor, cînd îl auzi pe John West spunînd:

- Foarte bine. Vin şi eu. N-am cerut niciodată ni^ mănui să facă o treabă pe care nu aşi face-o şi singur. O .să vin, nu-i mare luc11u: numai să aranjăm totul cu grijă.

Peste şa.se ore, un camion greu se-ndrepta spre se^ diul Uniunii sindicatelor din Melbourne. Era maşina lui Snoopy Tanner, care de alt.fel era instalat la vo^ lan. Arthur West şedea lîngă el. în fund se-nghesuiau Richard Bradley, Sam Wood - cel care în 1902 în^ cercase să evadeze o dată cu el din închisoarea Pen^ tridge - şi Piggy .; toţi ·cu gulerul hainei ridicat, cu pălăria trasă pe ochi şi partea de jos a feţii acoperită cu o baUstă.

- La safe merge repede, spuse Wood. Punem hîrtii şi iregistre .sub el, oa de obicei, şi pe urmă îl oiperăm. Treabă uşoară. Cum ai deschide o puşculiţă de copil. Wood era un omuleţ sourt, care nu-şi mai găsea astîm^ păr de enervare.

- Nu uitaţi - H povăţui Arty, 1plecîndu-se înapoi peste speteaza banchetei - să scoateţi tot ce-i în safe. Nu numai banii, ci şi registrele, şi urna. Luaţi totul.

- Oe oe ? întrebă Pi:ggy, cu voce sugrumată. Măs- luim

voturile şi registrele?

- Ce-ţi pasă, i-o tăie Tanner scurt. Ţi-am mai spus-o. Fă ce ai de făcut şi ţine-ţi clanţa. Ce mai în^ trebi prostii ?

Piggy nu mai scoase o vorbă. Cuvîntul lui Tanner era lege în lumea interlopă din Melboume. De altfel lucrul era foarte explicabil. Cu ajutorul lui John West şi graţie şireteniei, îndrăznelii şi perfidiei lui proprii, Snoopy ajunsese foarte puternic. Era stăpînul celor mai mari tripouri din Melbourne şi avea sub ordinele lui o mulţime de hoţi de' magazine, pungaşi de buzu^ nare şi criminal'.. Se folosea de trei metode ca să-şi menţină situaţia : îndeplinea cu scrupulozitate toate ordinele transmise de Arthur din partea lui John West; „ungea" mulţi comisari şi agenţi şi - lucru pe care nu-l bănuiau nici oamenii, nici protectorii lui - era codoş al poliţiei ; un codoş care nu şovăia să-l „toarne" pe unul din banda lui ca să-şi scape pielea. N-avea nimic bun în el - nici urmă de •con^ ştiinţă sau de scrupul. Era mincinos, fanfaron şi cînd îi venea la socoteală omora cu sînge rece. Era foar^ te mîndru de o ispravă a lui pe care nu ,pierdea pri^ lejul să o povestească. In urmă cu cinci ani, împreu^ nă cu Piggy săpase groapa uneia din victimele sale, proprietarul unei prăvălii, mai îna:nte de a-l omorî, pentru cîteva sute de lire pe care le avea în casă.

Numai cu Arthur West se purta Snoqpy bine. Art^ hur 1îi aducea banii pentru şperţuri de la John West, dacă un membru de frunte al bandei intra în bucluc ; Arthur îi •aducea bani de la John West pentru proce^ se; şi cu toate că era uşor „ţăcănit", ca de altfel toţi pe care i-a mîngîi!at vreodată pisica cea cu nouă cozi, Arthur era totuşi fratele, paznicul şi intermediarul lui John West.

- Nu uita ce ţi-am spus, Dick, rupse tăcerea Arthur West. Dacă totul merge strună, ieşi pe fereas^ tra care dă în strada Lygon. Te-aşteptăm acolo. Dacă vezi că-i bucluc, şterge-o cît poţi mai repede. Maşina ailaltă aşteaptă în strada Vidorie!. Dai fuga acolo, dacă ţi se pa.re drumul mai scurt. Copoiul care face rondul o fi cu ochii-n patru, după celelalte lovituri pe care le-am dat.

- Dacă-şi vîră nasul în noaptea asta, îl pupă mă-sa rece, se oţărî Dick Bradley.

- in oriice caz ... dacă vezi că se-ncurcă treaba şi nu mai poţi să ajungi în strada Lygon fugi în Vlcto^ riei. Aşteaptă şi acolo o maşină.

Cine-i în maşina din Victoriei ? întrebă Wood.

- Ron Lassiter şi... începu Arthur West, dar se opri.

- De cînd vă tot spun să nu mai întrebaţi atîta, mîrîi Tanner. De la început, John West dăduse or·din pr:n Frank Lammence ca să nu mai fie pus nimeni în cure11t - afară doar de el şi de Arthur - cînd se punea la cale o lovitură „în contul lui". Wood se mi^ rase că pînă şi John West se deplasa în seara aceea la faţa locului şi-şi dă·dea seama că nu trebuia să su^ fle o vorbă care ar fi trădat - că a.flase de prezenţa lui în a doua maşină. Aţi primit ordine precise, aveţi instrumente, revolvere şi măşti... Aveţi tot ce vă tre^ buie. Pătrundeţi înăuntru, vedeţi-·vă de treabă şi nu mai puneţi atîtea întrebări.

Maşina străbătu oraşul adorm:t şi se apropie de sediul Uniunii sindicatelor. Noaptea era senină, răcoroasă şi plăcută. Nu era .Junâ, dar nenumărate ste^ le străluceau pe cer.

La vreo două sute ide metri de maşina lui Tanner, venea maşina Uniunii sindicatelor din construcţii, cu Ron Lassiter la volan, avînd alături de el pe John West. Lassiter purta nelipsita lui gambetă şi trăgea nervos 1dintr-o ţi.gară ră·sucită de mînă. Pieiptul lui pu^ ternic de-abia îşi gă1sea loc între speteaza canapelei şi volan. Nu schimbaseră o vorbă tot drumul.

John West îşi trăsese borul pălăriei pe ochi. Nervii îi vibrau ca sîrmele de ţna.Jtă tensiune şi blestema clipa cînd primise provocarea fratelui său. Işi dădea seama că era pe cale să comită o greşeală ; ar fi trebuit să nu se depărteze de la princiiPiul lui de a pune cit mai multe persoane şi o distanţă c1t mai ma.re între el şi pericolul imediat. Desigur că trebuia să înfrunte şi el anumite riscuri pentru a-şi întări şi păstra puterea, dar în definitiv plătea pe alţii ca să-şi asume aceste riscuri. Şi iată că acum lua parte la un atac banditesc atît de riscant şi primejdios. Ştia că dacă dădea greş tot planul

lui fantastic pentru cuce- rirea puterii s-ar prăbuşi, iar el, cu toate legăturile suspuse, ar p_utea nimeri drept la închisoare.

De ce 'acceptase să vină ? Oare numai pentru că-11 provocase Arty? Ori şi din cauza· războiului ? Războiul transformase oamenii şi lucrnriJ.e. Nu cumva visu^ rile de glorie ce le nutrea pentru GalHpoli stîmiseră în el asemenea sete de iaventuri şi un curaj nebun ?

- Ştii ceva, John, îl trezi Lassiter din visare. Noi doi n-ar trebui să ne-nvîrtim pe aici. E prea mare ris^ cul şi oricum, nu-i nevo!e de noi.

- Am spus c-o să vin, şi am venit, răspun~ John, el însuşi surprins de aceste cuvinte. N-ai nici o gri^ jă. îmi pare rău că n-am timp să fac lucrul ăsta mai des.

Totuşi, gîndurile lui John West dezm'.nţeau cuvin^ tele rostite cu atîta calm. Jurase ică lunile chinuite care urmaseră după închiderea birnului ·de pariuri şi a clubului vor fi ultimele petrecute sub imperiul groa^ zei. Acum trăia acele clipe. Dacă începeau 1să tragă ? Dacă îşi vîra nasul pdliţia ? Trebui,a s-o şteargă cît mai repede, pentru că Prefectura poliţiei era la doi paşi de Uniunea sindicatelor.

- Snoopy •s-a oprit. Pesemne c-a văzut vreun co^ poi... şopti deodată Lassiter oprind maşina. A spus că aşteaptă pînă dă copbiUll colţul. Scrutară cu ochii întunerkul nopţii pînă <Jind prima maşină se puse din nou în mişcare. Porniră şi ei. Lassiter coti p-e strada Victoriei şi opri la o dist•anţă respectabiilă de clădirea cenuşie cu două etaje a Uniunii sindi.catelor.

Văzură maşina lui Snoopy luînd-o ;pe strada Ly^ gon şi-o auziră frînînd. Erau numai urechi şi tremu^ rau de enervare, aşteptînd. Auziră cum cei trei infrac^ tori deschiseră fereastra cu o rangă, împiedicîndu-se unuil de altul de enervaţi ce erau. Ascultară nemiş- caţi un răstimp care H ·se păru o veşnicie, apoi auziră de la etaj zgomotul înfundat al unor lovituri de cio^ can.

- Hait, şopti Lassiter. O să-i audă pin-la Prefec^ tura :poliţiei.

Ciocăniturile •contiinuară timp de vreo cinci minute.

- Prea durează mult, se nelinişti John West. De ce dracu' n-or fi căutînd să înăbuşe sunetele mai bine? S-aude de .Ja o poştă !

Se plecaseră amîindoi pe S1pate, supraveghind col^ ţul clădirii Uniunii s1indkatelor. Văzură un poliţist care se opri în umbră, tăind drumul peste pajiştea de gazon şi dis1părînd după colţ. Apăru din nou şi o luă Ia fugă în josul străzii Russel1l, spre circumscripţia de poliţie.

,_ Dă-,i drumul I porunci John West. Ha·i, repede I

La:ssiter puse grăbit motorul în mişcare. Cînd ma^ şina pomi, John West se uită într-o parte şi văzu trei umbre năpustindu-se peste drum sipre clădirea sindicatelor.

Nu se depărtaseră prea mult că şi auziră şuieratul gloanţelor.

- Sfinte dumnezeule, bîiguii Lassiter. Au început să tragă ! Să ·şW că Brndley îi omoară pe toţi.

După ce trecură de colţul oelăla:H al olăidi1rH Uniu^ nii sindicatelor, Arthur West îi spuse lui Snoopy Ta-111er:

- S-a întors cu încă [1]doi. Să-i [1]luăm pe la spate.

- Doar n-oi fi bătut în cap, răspunse Tanner. O să iasă pe partea cealaltă la maşina lui Ron L,assiter.

- Mi se pare c-am auzit-o pieaînd.

Tanner puse motorul în mişcare. Mai aşteptară cî^ teva minute, apoi auziră şi ei împuşcăturile.

- Mă duc înăuntru, spuse Arthur West. Mă ,duc să-l scot pe Dick Bradley.

- Bagă-ţi minţi'J.e în cap, îl opri Tannier. Sigur c-au fugit cu maşina lui Ron. Pomi maşina. Arthur West protestă cu tărie, cerindu-i să oprească şi să sară în ajutorul lui Bradley, dar Tanner, dimpotriivă, mări viteza.

Cînd Tanner intră într-o viteză nebună, Arthur West începu să strige:

- întoarce I întoarce, auzi tu ! Snoopy, cîine bles^ temat I Iţi spun că Dick Bradley a rămas acolo ...

Dar Snoopy mări şi mai mult viteza.

într-o d~m~neaţă din săptămîna sf:întă, în anul 1916, prea sfinţia sa doctorul Daniel Malone 'Şi vica^ rul bătrînului arhiepiscop Conn de la arhiepiscopia romano-cat()Jică din Melbourne, se pllimbau în grădina impunătoarei catedrale sfîntul Patrick.

Doctorul Malone împlinise de curînd cincizeci şi unu de ani. Era un idandez înalt de aproape un me^

tru nouăzeci, slab, *w* trăsături dure. Pomeţii proe^ minenţi şi buza de sus groasă, care împingea cam prea departe de nasul cîm gura-i mare ce trăda o fire generoasă, constituiau cea mai bună dovadă că se născuse în ţara basmelor, a pietrei de la Blarney [1] care-ţi farmecă graiul şi a trifoiului [IV V]. Purta întipărită pe fiaţă o expresie de bunătate şi beatitudine iar haina-i preoţească părea menită numai să atenueze puternicul humor irlandez care mustea din vorbele lui. Avea gîtul prea lung, dar gulerul înaH şi întors ascundea acest defect.

Inf ăţişarrea lui p'lăcută, sparele drept, ţinuta-i dem^ nă îl făceau simpatic. Dacă îi cercetai însă îndea^ proape ochii, îţi schimba1i cu totul părerea. Sclipeau răutăcioşi, înfundaţi sub sprîncenele proeminente care se îmbinau într-un arc stufos deasupra lor, dar ciu^ dat : nu semănau unul cu celăla'lt. Ochiul stîng, pe jumătate închis„ imprima un aer de şiretenie şi iro^ nie trăsăturilor lui regulate, fizionomiei lui de inte^ lectual aparent sincer.

- E un om care-ţi merge .Ja inimă l exclamase o dată unul dintre păstoriţii 1lui, ,după ce-l auzise vor^ bi1nd. Şi-i tot atît ide i.rla1ndez ca porcii lui Paddy.

Doctorul Malone era într-adevăr tot atît de irlan^ dez ·ca porcii 'lui Paddy ; ba mai mult, era foarte mîn^ dru de acest lucru. ln prima predică rostită în cate^ drala &ftntului Patrick, declarase:

„Am pretenţia - şi sper că această pretenţie a mea va fi cu timpul justificată - ca de-acum încolo să fiu considerat un bun iaustraliian." Dair inima care ibătea în pieptul lui Daniel Malone era o inimă irlandeză, tot atît de irlandeză ca a oricăruia dintre porcii lui Paddy, numai că acum dnd ducea dorul patriei, In^ sula de Smaragd [VI] îi era şi mai dragă.

De la sosirea Jui la Melbourne, în 1913, Daniel Malone - oare urma să ia locul arhiepis.copului Conn, prea iubitul păstor al catolicilor din Victoria -

---

IV·• O veche legendă irliandezli atribuie tnsuşiri minaculoase unei pietre aflate pe înălţimile din Blarn~. într-im loc unde cu greu se poate ajunge (n.r.)

V Emblem<i rna\iiona1lă a lr·l.andei.

VI Veche denumiJ"e a frliandei (n. r.).

nu lăsase să ·se ·întrevadă în declaraţiile sale publice, ori în predicile ţinute în calitatea-i de locţiitor că are de gtnd să lase „problema frlandeză" pe planul al doilea. Programul lui urmărea : temperanţa, a.Jo^ caţii guvernamentale pentru şcolile catolice şi o în^ verşunată opoziţie declarată căsătoriilor mixte şi di^ vorţurilor.

Toţi cei care-l cunoscuseră pe Daniel Malone, de cînd venis€. în Australia, rărnăses·eră cu impresia că era un *om!* blînd şi manierat ; astăzi însă, aparenta lui blîndeţe părea turburată de titlurile ziarului pe care-•l ţinea în rnînă. Se pHmba neliniştit pe gazo^ nul bine întreţinut; era şi necăjit şi furios. Oricît de tare s-ar fi opus căsătoriilor mixte şi divorţului, oricît de adîncă i-ar fi fost credinţa 1în infailibilitatea papei, tn imaculata concepţie, în spovedanie şi în sfinta treime, socotea totuşi că lucrul cel mai sfînt, mai drept şi mai adevă·rat er·a cererea Ir.landei de a fi independentă.

Titlurile din ziar a·rdeau ca ·fierul roşu inima lui de irfandez : Revoluţie *în Irlanda;* Situaţie critică *în Dublin;* Răscoala *Sinn Fein;* Poşta şi *alte* clădiri *pu^ blice ocupate;* Soldaţi şi poliţişti ucişi; *Rebelii au ocupat o parte din* oraş".

Rebelii au ocupat o parte din Dublin I Poporul ir^ landez îşi cerea din nou libertatea - o cerea cu arma în mînă. Daniel Malone nu putea constata decît acest aucru esenţiail. Nu ·ştiia însă nimic de tergiversări·le ~i nehotărîrea care precedaseră răscoala. Nu ştia nimic de eşecul încercărilor forţelor naţionaliste irlandeze, care se stră.duiseră să realizeze unitatea patriei, în ajunul luptei. Uitase că Anglia îi înarmase pe pro^ testanţii din Irlanda de nord. Nu ştia nimic de trădarea epi.s·copilor şi nu af.lase ·dorinţa Vaticanului de a se ajunge la o înţelegere cu Anglia.

Poate d Malone ar fi trebuit să cunoască rolul odios ipe care avea să-l joace Vatiaanul; a•r fi trebuit să ştie că Vaticanul se temea că prin zdrobirea do^ minaţiei exploatatorilor şi mloşierilor englezi urîţi di popor, va slăbi şi puteiiea celui mai maire ;proprietia.r de pămînt din Ir•landa, puterea bisericii. Dar el se gîndea numai la chemarea Ia independenfă naţională. Restul

nu conta. Răsculaţii ocupaseră o parte din oraşul Dublin. Nu conta nici chiar rolul pe care îl jucase el însuşi în afacerea O'Hickey. Cînd doctorul O'Hickey .sfidase eipiscopii şi Viaticanul, susţinînd că !Jimba gaelică ar trebui să fie limb.a de predare în noua univef'sitate catolică din Irlanda, Daniel Malone (pe atunci monseniorul Malone, directo1ul .colegiului Maynooth) jucase un rol nu pr·ea onorabil în com^ plotul care-l împiedicase pe O'Hickey •să-şi susţină cererea la Roma ; îl împroşcaseră cu calomnii, îl de^ făimaseră şi-J izgoniseră din sînul bisericii, trimiţin- du-•l .pînă la urmă, în singurătatea amarnică a mor^ mîntului.

Dacă doctorul Malone ar fi fost în Irlanda în 1916, poate că ar fi acţionat altfel, dar acum era în Austra^ lia ; răsculaţii ocupaseră o parte din oraş. Patriotis^ mul său fusese din nou stîrnit.

Işi închipuia măcelul. Tremura pentru bătrîna lui mamă care mai era în Irlanda, dar ;stăpînit de străvechea ură împotriva Angliei, se entuziasma pentru cauza poporului său. Toate aceste sentimente se suc^ cedau într-un vtrtej dezilănţuit. Şi-~ cuprinse un dor şi o jale. ..

,„ .. O *Erin! Trebuie oare* să *te* părăsim, izgoniţi *de mina tira- nutui? Trebuie* să *cerem binecuulntarea mamei plectnd într'o* ţară străină ~i îndepărtată *..*

Unde nu se va mai face simţită stăpînirea crudă *a Angliei?*
Şi *unde, cu ajutorul lui dumnezeu, vom* trăi şi *vom murl, purtînd în suflet emblema trifoiului".*

Nu se mai .sărtma 1citind. Deodată 1pMni grăbit 'Stpre casia parohială. Frunze roşii, galbene, !Portocalii şi cafenii acopereau cărareia oa un covor foşnitor. La Melbou1me eria toamnă, diar l1a Dublin era primăvară şi răsculaţii ocU1paseră o p1arie din ona-ş.

Intră în camera lui de -lucru şi răma·se cufund1at pe gin.duri, mai bine de o oră. Noa.p.tea nu putu să închi^ dă un ochi.

A doua 'Zi airhi€lJ)isioopul Conn trimi:se o dedanaţie presei, ipTin oore -înfiera orice acte de violentă, iarătînd că este împotriva mj,şcării Sinn Fein. Bătrînul arhie^ ipi.soo,p prevedea că asta va fi rpol'itiica iVatiaanului şi-i spuse acela.ş lucru şi ilui Malone, cmd acest·a 1i cern o explicaţie.

Timp de o oră se înfruntară. Bătirînul rarhiepisicop - cît o fi fo5t el de namolit - rămase neclinut ipe pozi^ ţie, deşi locţiitorul :său, rJansîndu-se ·într-o tira.dă îm^ ;potriva Angliei, îi ceru .să rămînă măcar neutru, ·00 să vadă mai ·întîi culJTI vor reacţiona credirndoşi.i în a·ceastă problemă.

Trecînd peste vo'in~a ibăibrînului, ·doctorul Malone trimise o decla.riaţie presei ·în 1care 1~prijinea, cu oare^ care rezerwe, pe rărStcuJ,aţi :

„Sînt profund impiresioniat de cele întîmpfate şi în^ durenat de iJJieiirea atîtor vieţi omeneşti, dar nu tre^ buie -să pierdem ,din vedere faptele. Pen{iru dne a pu^ tut cunoaşte ,oa mine cele petrecute ·în Irlanda înainte şi după izbucnirea războiului, .situiaţiJa actuală nu a1re nimic 1surprinzător ... " După ce aminti cu multă diplo^ maţie tCă „arhiep'i.s1cQPul .s-ia pronunţa•t în 1aicea:stă p1ri^ vinţă, :şi sînt ·si,gur că el a expirimat sentimentele tu^ turor oatolicilor de aid", Daniel M:alone atacă guver^ nul lbritianic pentru că nu izbutise să-i pună la punct pe adepţii lui Cairson şi pentru duplidt·atea politicii sarle în chestiunea autoguvernării Irlandei. In înche^ iere spunea : „Sper 'Că aceia care se şi gtndesc ~a re- presalii vor încerca 'În prealabil să stabilească cine poartă răspunderea pentru această ră,scoa1Jă."

Pînă în sărp,tămîna mare din 1916, iOaniel Malone nu 1făcuse nid o 1declanaţie publică 1asup1T'a lJ'ă:zboiului. Mulţi catolid .se înrollaseră în armaitia a1uistraliană, dair tot atîţia fuseseră :a[1]ntrenaţi rşi în ·campania împo^ triva mobiJi.zării, campanie oare era în pHnă ·desif ă- şurare. Nu exista o atitudine unitairă oficial IJ'ecunos^ cuită în ,problema mobi.Jiizării : bi.seri,aa se menţinuse în a.fiara racestei controverse. Dia.IT' duipă răscoalia din lrliandra, IJ'esentimentul împot1Tiva Anigl:iei rălbufni

în rîndurile muncitorilor de origină irlandeză. Daniel M:alone îşi dădea seama de unde 'bate vîntul şi-·şi dr^ mi hair,ca după el.

Cu fotul rai:tia era părerea lui John West des,pre ră·s- ooala din Iirlanda. El considera că ră.sco.alia ipericli^ tiea,ză efortul de războialiat, şi nu rse ,sifii să declare :acest lucru ..J n ultimul timp, ipiakioUsmul său deveni^ se şi mai orb. Numai în orele, zil!ele şi .să.ptămînile [1]care urma.seră înioercălT'ii de srpar.gere de la Uniuneia sindicatelor, efortul de ră.zboi nu constituise princi^ pala lui ipreocuparre.

P.resia 1Telia11ase inddentele dnamia<tice petrecute la Uniunea sindicatelor. Jolm West citi plT'imele inforrna^ ţH la :mkul dejun. Imipuşicăturile ipe icare le auzise a^ vuseseră loc fa roursul lU1P1ei dintre tlJ'ei poliţişti şi cei trei infractori. liaitiăcum .se .des.făşunaseră looru:rile:

Urdnd scările, ip1rimul poliţist strigă : „Cine-i ? St[1]ai ! poliţi1a !" Ră.s:punsul fu o ploaie de ,gloanţe. Poliţ[1]is- ,tul 1se 1Pră'b~şi mort rpe podea. Al .doilea rpoHţi,st a^ prinse lumina la ;parter .şi .se sui Ila etiaj. Piggy şi Dick Bradley se strecurară ,pe lîn,gă el în întuneric. Se năpustiră joo, pe coridor, .sperînd să ajungă la ma^ şina lui Snoopy Tanner, care ·înbre timp o luase [1]din Ioc; jos însă, dădură peste al treilea poliţist. Schim^ bară mai multe focuri de armă. Deşi :sîngena din două răni, Brndel\y izbuti .totuşi să- se UraStCă 1sus rpe 1scă[1]ri. In ourînd sosiră întărilfi ipolifieneşti şi cei trei inif1na·c^ tori .fură încercuiţi:. Bnadley şi Piggy, care erau girav .răniţi, fură tnansportaţi ,la stpital. Pe Wood îl arest1ară pe un balcon, unde :se căţăira•se .sperînd să 1scaipe .de acolo icu maşina lui Las:siter, ,care rar fi trebuit :să-l aş.tepte.

Deodată, vocea lui Nelliie îl trezi din lectura în ·aare se cufundase. '

- Unde-ai fost pin-la ziuă ?

- N-:am fost nkăieri. Ba,gă-ţi bine-n cap astra. N-am ieş[1]it din casă.

Dirnineaţ:a A1I'tiy veni l1a birou, pempelindu-se la gîn^ dul ieă Bnadley air putea să moară ; era hotăirît .să-

l 1ajute să sară hopul. Nu începea îndoială că Bradley trăsese glontele fatal, dar trebuia neapărat să arunce vina pe unul ·din ceilalţi doi. Arty iră:s.punse icu dispreţ la raluzia că el'., Tanneir, Lassiter :sau John West rar puteia fii implicaţi în. a·ceastă crimă. Doa.r era ştiut ieă John West nu-şi 1asuma nici un risc. Cînd cei trei a^ restaţi ifură a.cuzraţi de ata·c ba.ndites-c şi crimă, John făgădui că v:a interveni şi va plăti avooaţii, pentru a fi sigur că n-au să sufile nimănui o vorbă. Se ocupă de-.această chestiune prin intermediul lui Firank Lam^ mence şi .aJ lui Arthur. Deoarece David Giarside mu^ rise .de .p:atru ani, încredinţă cazul celui mai bun a^ vocat.

Apărairea 1se t1ransfonmă într-un 1complot dirabolk împot1riv1a lui Pi1ggy. La interogatoriul preliminar, Bradley şi Wood declrarară că nu trăseseră ei. Toaite camerele din revolverul lui Briadley enau goale, dair el :afirmă că trăsese în aer, numai aa să di1stragă atenţia poliţiştilor. Piggy, care fusese asiguriat că juriul va fi „uns", recunoscu iCă trăs·es.e în poliţist, fiind 1n legi^ timă apărare. In urma acestei declaraţii, caire-i fusese sugerată de „ip,rotectorii" săi, ,fu judecat seiparnt.

Pe rînd, două jurii nu izbutiră să cadă ·de acord drad Bradley şi Wood au kas, şi deci dacă pot .fi 1acu^ Ziati de crimă. Aşa că fură acuzaţi numai de atac !ban^ ditesc şi condamruaţi primul la dnci şi al .doilea l1a şase ani închisoare. Jrnriile nu 1căzuseră de acord, pentru că trei din rnemlbrii lor fuseseră unşi ,din 1gros.

Piggy, năucit, .fu ·declarn1l vinov:at de crimă .şi con^ damnat la moarte. I se spusese să nu se sperie dacă o să-l condamne, pentru d John West şi aranjase a^ pelul. Increderе:a copilă;roasă a l'ui Pi1g.gy în minunile pe 'oare le putea săvîrşi John West în materie de legi se dovedi nejusti.fi.oată, în cazul· său. Apelul fu res^ pins şi Piggy fu 1spînzurat >fără să-şi dea seama ică fusese „dus de nas". Aşa îşi iSfîrşi .carier.a omul care în urmă cu două zed şi cinci de ani îl iameninţ:ase pe John West „c-o 1să-i mpă oasele". Cînd 1auzi de moar^ ·tea lui, John West irăsuflă uşurrat.

Bradley şi Wood fură - transportaţi la încMsoarea

Pentridge, unde Arthur West îl vizită cu regularitate pe Bradley, iaducîndu-i ţigări şi minoare.

La cîteva s~ptămîni după Paşte. Nellie îi aminti lui John West că niu-şi .dăduse contribuţia cuvenită bise^ ricii. El se iplîinse că popimea „tl <Stoarce" şi ,semnă în si1lă un cec. Cînd văzu că 'dă,duse :numai cinci lire, Nel.lie încercă 1să prrotesteze.

- B.ine, John, dar totdeauna ,am donat cîte c:inci^ zeoi ·de .lke.

- Cînd 1am avut, iam dat. Asfa-i tot ce ·dau acum ! S-ia1r zice că ·sînt au1ri<t 'Pe diniafară şi 1pe dinăuntru, zăru aşia !

Duminica urmăfoa1re, .însoţ.jţi de oei doi copii mai mari, se duseră la eleganta biserică d1i:n ·cair.lierul vile^ Jor, c.a ,să 1alsi[1]ste la .slujbă. John West· se ducea ,)a bise^ rică 1aproa!JJe în Hec1a:re ,duminică, ·da·r se ,51povedea şi se împărtăşea numai o !Singură dată pe an, respectînd · minimul p:resoris. Spovedania era o experienţă cît s~ poate ·de nep:lăcută ; în penumbra confesiionalului .î:n^ orederea î1n puterea :lui îl 1părăs,ea.

- Binecuvintează-mă pă1rinte, căci .am :păcătuit; nu m-am mai spovedit de anul trecut.

Se ducea întotdeauna la o biiSerică din capătul ce^ Jă·lialt al oraşu1Jui, de teamă să nu-l recunoască preotul. Mărturisea numai păcatele ncîns·emnate: că l-au încer^ cat gînduri necurate, că a înjurat, că n-a venit la silujbă sau că a mînoat carne vinerea ... Nu mădur,i.sie.a nid^ odată că a mituH, că ia recurs fa ,acte de viokn̦ţă siau că a înşelat 1în afaceri ; nu ajunsese să conisider.e aceste fiapte ·drept păcate.

începu s.Jujba. Pireotu:l ·îmbrăcat î:n odăjdii roşii şi copiii îmbir.ăcaţi în sut,arne roşH şi albe. 1ndep:Iirneau ritUJa1u1l slujbei. NeUie urmărea texteile pe cartea ei de rugăciuni. Ma:rjorie şi Mary 1se cam foiiau, iar John Wes1 se 1scula .în picioare, se aşeza ·şi ·îngenunchiia dnd trebuiia. Sipre. sfîirşitul .slujbei, :prnotuil tras.e acoperi^ toairea brodată de pe 11Jia,Justria·da ialtarului ip.regătind-o pentru

impăirtă•şia.nie. Aproape jumătate ·din credim::i<0şii afliaţi în bis·errică, p:rirnfre cair.e şi NeUie urmată de cQpii, se aprnp.iiairă ·die altar. John \Vest se uita la soţia sa care, iplină de evlavie, .deschi·dea gura ca să pri^ rnea·scă .sfînta cuminecă.tură, cu vin şi azimă, ce rnpre^ zentiau pentru eia chiar slngele şi t,rupul lui Hri·stos.

După împăirtăşianie, ,preotul .se 1sui în amvon. Ţinea în mî:.nă un cameţel. John West auzi 1anunţînd ca de obricei : „In acea·stă, ia nu ştiu cita duminică ·după Piaşte„ s-.a ciUt evanghe~iia qupă evia1nghelistul cutare !" John West nu-l mai văzuse .pe iacest pireot care, s.p:re deosebi·re de ip1n:~decesoirul său, vorbea cu un puternic accent .i1rliandez. John Wes1 era c~m adormit. In .ajun fusese. ca de obicei J,a o ·ga.Jă de box.

- Firaţi întru domnu1!, o •să vă cites:c acum Hsta donatorilor ip~ntru ~Hotele .să1rbători .ale P.aştelui şi pob 1să văl spun că tota:!u\ este mai mic decî1t ia.nul trecut.

P.reotul citi :Hsta conoepută în ordinea [0]descresc.îndă, trecînd irepede peste cei care .donaseră cincizeci [0]de lire, douăzeci, cincisprezece şi zece lire. Făcu o pauză, apoi ianunţă :

- Dom.nul John West...

John ascu1!1a di1stmt, da1r ia.uzi.nodu-şi numele, tresă·ri şi 1se-ndrnptă ·din .sipate.

- John West... cinci Hre, spuse preotul a,pă.sat. Şi *ar* fii putut da miai mruit.

O tăcere grea se aşternu în biserică. John West încleş.tă rnfna pe speteaza scaunll!'.ui, deschise gura cia şi .cum ·ar fi vrnt să spună ceva, ezită, apoi ieşi din biser.ică făiră a îngenunchia î10 faţa altamlui. Nellie. se făcu iroşie cia parn focului, iia1r fetele î·şi plecară ciapul. Preotul continua să citească 1lista, ia1r credincioşii îşi dă.deau cu coaitele vorbind î,n ŞOla•ptă.

Cînd ieşi din biserică, Nellie nu •se uiită nici în dreapta, 111ici în stînga. Se simţea jignită şi umilită. „Cum de-o f,i îndrăznit să iSJPUnă aşa cev1a !" Eia juca un rol de frunte în operele soci.ale ale bisericii, iar John fusese tiotdea:una mai mult dedt .generos cu ei. Cînd se a.prnpie de c·asă, .sentimentul de umilinţă fu 1nlocuit de teama· fia.ţă de inevHab.iJ.a ieşi~e a

.soţului ei. li gă·sii cufundat 'În fotoI1iu, sub por,tiretul makă-1si. Se opri î.n uşă, ·diair după ce-i 1amncă o p1rivire, îşi văzu de ,diru:m. Işi ·dă·duse .seama că îi tirecuse momentu.I de furie şi că acum se liinişti.se. Şti.a că Îl!l iaces1e clipe cel mai :nimeirit :lucru era iSă :nu-l tulbure.

Nu 1schirnbiairă nici o vorbă ,pînă .J,a p1rînz, dnd el îi spu.se:

- Să ştii că-1i pentru ultima oară cînd mai căkăm p:rngul ia.cestei bi1serici.

- Dair, John, trebuie să ne 1ndeplini:m 'ind1atorkile religioase ; CQPiii... ·

- Dacă .socoţi că trebuie .să vă ·duceţi, 1Munci ia:le^ ge.ţi-vă altă biser.ică. Pa1rcă ia d,at 1stirechia .în popime îin iulHmul timp. PireotUJI ă,sfa e irlandez. De iai1a m-.a l:n:siuHat. Fiindcă ·s.înt pentru război şi 1~nbru mobili^ zare. iDar 1lasă ! Să-:i vedem cum o 1să .se"'1escurne fă1ră hanii mei. Nu mai 1pupă un han de l1a mine. ş,i nici nu ma[1]i pun piciorul într-o bi.serică catoliică oîte zi.le oi ·avea!

Vesteia 1despire afrontul adus ilui John West ajunse în curîn.d la urechi.le doctorului Ma1lone. Arhiepi.sc0ipul Conn ii 1spuse că acea·stia e o nouă dovadă că sp!^ ritul de răzvrătire ,aJ mişcă1rii Sinn Feinn îşi ·Croise drum in Victori<a şi se ·aciuia.se chiar şi în rnijlocttl preoţimii. Bătrînul arhiepiscop se temea că biserica pierduse a1stfel .cel mai puternk iprotector ia1I ei.

Şi Malone ise temea că John West o 1să înceteze să miai iaco:rde ajutor fiina:nciar bi:sieiridi, .da1r asta inu-I împiedicia [1]să 1p1rivea1scă .lucrur.ile prin p:riisma umomlui său iiriliandez. R·îde,a pe înfund1afo ori de cite ori îşi aducea .aminte. Şi .dacă, piină ilia tirmă, îi păiru tatuşi rău că John West fusese insulfat, 1asta se întîmplă numai ·din motive 1po.Ji.tice. Des:i•gur că Malone \dorea mai 1p:resus de or.ice oa lir:liandia :să-şi ca.pete. iautonornia, da1r educaţiia şi eXiperienţ.a ,îl 'î:nvăţiaseră că bisericia

tre^ bui·e :să se bucure de au.torifate poHtică ; ! foarte cmî1nd putuse 1s.ă-şi ·dea •seama că, în Auska1li·a, p1airtidul viiito^ rului, era piartidu! 1,aburist. El1abor.ase un măreţ plan politic, în care John West juca illn rnl de frunte. Preo^ tul .kliandez ia1!esese deci cam rău :momentul pentru a-şi ;pi.asa SiarnaiSmu:l.

După sosi1rea lui în Austrnlia, Ma:lone colaborase cu diferitele organe bisericeşti din ce'lelalte state ca să pună pe picioare o organizaţie numită Federaţia Cafo11ică. Acea,stă organizaţie 1avea misiunea să ob^ ţină subsidii guvernamentale pentru şcolile catolice. Fede:raţia mersese aNt de dey1airte, 'îndt iSusţi:nuse candid.aţi împotriv1a :l1aburiştHor, .atunci dnd candi^ daţii :labrnrişti erau împotriva .acestor .subsidii. Fede^ raţiia Ciafoilică .luase :contact şi cu 1a'1ţi caip.ddd.aţi ·labu^ iriş.ti, cerîind11.1-le sip:riji:n bă·nesc. Dat rnnd că cei mal mulţi irefuzia·seră, doctor.ul Mia.tone făcuse o decliaraţie pe care o ireg;retase amarnic. Ceruse cetăţeni:lor ca^ tolid să voteze numai :pentru candidaţii eiare spriji^ neau alooaiii1le.

I:n dii.scursuri.Ie ţinute, mai mulţi candi•d.aţi },abu^ rişti atacaseră Federaţia Catolică. In ziua alegerj,Jor, laburiştii nu 1putură ,să-şi menţină ·poziţiHe cucerite în timpul 1alegeri1lor federale, i.air majo:ritiatea pair.tidu- 1u i, care nu er,a catolică, dădu vi:nia 'Pe fia.ph.li! că se stîmise această diversiune sectară. Ma1lone se gîndi atunci ,să formeze o Asociaţie catolică ia muncitori^ lor, dar îşi dădu seama că aceasta i-ar fi periclitat şi mai mult 1poziţi,a. Izbutise să biage z·îz1anie în p:arti^ dul laburist, fără ca să-şi fi atins scopul. Catolicii din Austrnliia enau 1în cea mai mare pa:rte muncitori, care splT"ijineau ·din tot 1sufletul pa.rtidul [1]laburist ; îi jiginise de<:i pe cei mai mulţi dintre ei. Si.tuaţi.a din partidul labrnrist trebuia să fie îmbunătăţită, ia[1]r John \Vest era omul cel mai nimerit ·pentiru această sar^ cină. Aşia ·se explică de ce în duminioa următoar~, d.u:pă amiază, domnul Mai! one porni s.p:re ilocuinţa lui John West. AHas~ cîte cev1a des1pre frecutu:l lui, d1ar acest 1lucru nu ena un impediment important.

N-iavea mult .de rner.s : caisa lui .se .afla chi1a:r peste drnm de .locuinţia :lui John WesL Cînd traversă şo-seauia largă, S·e gî1ndi '1a .succesu-I 1megii[1]strnt de adu^ na1re.a membrilor catolici di·n ipa1rH.du:I l1abuni1st. Se di.scu·tase mobi.liz.a;rea, cheSiHunea iriJ,an&ză şi bi:ne^ înţe'.es .subsi·diiile :pentru şcoli:le ciafoliice. Adunarea hotărî.se .să iniţieze o c.ampiamie ip·entru .aitragerea dt mai multor catolici 1in parti·dul laburist. Dacă acest nudeu se v.a bucuria de. [1]s·priji.nul „maşinii" lui Jofm West (care era foarte putenoică în Carringbush, ca şi în oel!eJ.alie iregiiuni indus·tria1le, d001inînd nr...tl(i membri iai P1arilamentului) subsi.dii.!e pentiru şcoli vor^ fi î:n cuirî:nd .în.scrise in ·prog:r.amu:I laburi·st Atest gînrl îl .întăirea şi mai mu1!t ·!n hotă.r.îrea de .a-şi îndeplini misiu1nea.

M1a'1one 1auzi.s·e că ·d0tamnia West se iSimte profund Jignită şi că domnul \Vest iameninţase că o .să pă>ră- seaiScă biserica. Biineînţeles, .aşa cev1a :nu era cu 1pu^ Hntă. N-avea inici un rost să fiii pre.a mofturos s·au prea .indeipendent dind era vorba ide un om iatît de P'uternic. Şi totuşi, cînd iauzi ·de-a iJ.ungul coridorului pa'Şii ce.lui care venea .să-i deschidă, :nu prea •Se .simţi ân 1Jia,rgul liui. Pe 1sem:ne că West era flllrios ; ·Şi se spune c-1a:r fi cam 1sărit. S-.a:r fi ·putlllt să uite că y;orbeşte cu l!ocţiitoml 1rep.rezentantului bfa,eridi din întregU1l .stat .şi să .arunce vreo vorbă deplaSJatiă. De a111i de zile, nimeni nu se a·dresa [1]doctomlui Malone d.ecît cu „.sfinţi1a voaiStră"; foţi îi vorbeau cu un .pro^ fund re~1pect. Perspectiv.a de ia H insultat, fie chi1ar şi de un milionar, nu-l prea încînta. „Dar să nu mă enervez, ca mi cumvia să jignesc şi mai mult .suscep^ tibi.Jiităţiile 1patriotice ale 'lui West", gîndi el.

- P9ftiţi, .sfinţi.a voastră. Sper că n-aţi aşteptiat pir.ea mulit. Servitorii .sîint Hberi iaz.i după mia.să, îl întîmpină Ne.!.Ji.c ,agita.tă, .da,r .servi''.ă.

- Bună ziua, doamnă West. Ce fac copiii ?

- Foarte bine. Poftiţi şi .lu1aţi i!oc, .sfi.nţia voastră. Vă pun eu pălăiri.a ll1a cuier.

Îl pofti în .sa.Jon.

- Vă rng luaţi loc, sfinţia voastiră. Domnul Wesl vine

îndată. Se 1aşează. şi ea •pe unul din ifololiile maii de eipocă, 1ră.sudndu-şi baHstia in neştiire.

A.pă1ru şi John West, ca.re după un scurt : „Bună ziua, .sfinţi1a voastră", se aşează şi el. Stî1ngăciia .\.ui obişnuiită faţă de feţele bisericeşti 1făcuse ·ioc unui sentiment ·de ostilitak „Ştiu ·de ce ia -venit" îşi zi.se, „dar cum .a venit, aşa o să p.lece".

Mafone '1i dă.du şi el bineţe •şi John West observă nu1111aidedt că şi e.l era nervos.

- Tocmai ieşi.sem .la :plimba•re - minţi Malone - şi m-ia.m gî1ndit să trec pe 1!<:1 .dumneavoa:stiră, să văd ce faceţi.

- Sunteţi binevenit sfinţia voastră, săir·i Nelli·e răsucindu-şi biatik'>ta cu şi mai muJ.tă fu1rk „Siper că John n-o să-şi diea 1n 1petec", [1]se gîndi ea.

Nu mai găsiră nimic de spus, aproape un minut. Lui Malone, timpul i se păru şi mai lung deoaroce John West nu-şi mai lua ochii de la el. „Ar fi mai bine să s1pun imediat ce am :de spus".

- Vă rog să nu luaţi în seamă micul incident pe^ trecut săptămîna trecută, dragii mei. Pă·cat, mare păcat. i

- îmi pare bine, sfinţia voastră, că îl socotiţi un' mic :ncident, răspunse John West căutînd să pară ne^ păsător.

- Hm, nu-i chiar aşa. De fapt e un lucru foarte se^ rios. Am dat chiar dispoziţii ca preotul cu pricina să fie transferat la ţară.

- Nu mă interesează nici chiar dacă l-aţi fi trans^ ferat la Tombuctu, sfinţ:a voastră. Duminica trecută am pus pentru ultima oară piciorul în biserkă.

- Vai, domnule West, de ce să cădem şi noi în păcat, urmînd pHda păcătoşilor ? Dacă părintel·e O' Con^ nell va suferi chinurile iadului, nu trebuie s-o luaţi şi dumneavoastră pe urmele lui. în curînd, totul o să fie dat uitării.

- Nu uit niciodată o insultă, sfinţia voastră. Imi dau seama prea bine c-am fost insultat d:n cauza în-tîmplărilor din Irlanda. Am fost insultat pentru că sînt patr:ot şi pentru că ţin ca Anglia să cîştige războiul.

Doctorul Malone era încurcat ; Nellie se pregătea să

spună şi ea ceva.

John West continuă :

- Nu-mi place de loc atitudinea pe care biserica a adoptat-o în ultimul timp faţă de efortul de război. Dumneavoastră şi clerul dumneavoastră ar trebui să vă daţi seama că dacă Anglia pierde războiul pierim cu toţii. Orice încercare de a stînjeni efortul de război îmi pare o trădare.

- Aţi spus cuvinte foarte tari, domnule West. Nu trebuie să uitaţi că şi Anglia are păcatele ei. Dar mare parte din cler şi din laici împărtăşesc punctul dumi^ tale de vedere. Fiernre e liber să-şi asculte glasul con^ ştiinţei.

- Vă daţi seama, sfinţia voastră, că ipe ·chestiunea asta retrag tot ajutorul financiar pe care l-am acordat bisericii?

-:-- Banii nu-s totul, domnule West, spuse Malone. Vă dau cuvîntul de onoare că lucrul acesta n-o să se mai repete.

- N-o să se mai repete, am eu grijă de asta.

Trupele britan'.ce înăb1J1Şiră răscoala irlandeză, dar din toate unghiurile lumii soseau ajutoare pentru re^ beli. In Australia, mişcarea irlandeză - care mocnise în străfunduri timp de mai multe decenii - izbucni la suprafaţă, iar doctorul Daniel Malone apăru în chip de conducător al ei.

Cînd se urcă la tribună, în primăria din Melbourne, la mitingul organizat de organizaţia naţională pentru ajutorarea Irlandei, fu salutat de aplauze furtunoase.

„ ... Graţie dărniciei dumneavoastră din astă seară şi din zilele ce vor urma, veţi alina suferinţele bieţilor oa^ meni care se ascund printre ruinile fumegînde : din strada O' Connell ; această impunătoare adunare; pre^ cum şi sim.pat:a dumneavoastră, vor încuraja şi vor da speranţe tuturor irlandezilor, vii sau morţi, căci - trebuie să ştiţi - patriotismul nu moare niciodată. Cei care iubesc Irlanda şi care nici în ceasurile cele mai întunecate nu au deznădăjduit, cei care ·cred .în

viitorul 1patriei lor. ..

„ ... Lealitatea noastră a fost pusă la îndoială. Să se ştie însă că irlandezii - spre fericirea sau poate spre nenorocirea lor- sînt tot atît de leali faţă de imperiul din care fac parte, ca oricare alţi oameni caie se res^ pectă şi se află în situaţia noastră. In ,ceea ce mă pri^ veşte, pot să mărturisesc că poporul irlandez şi toţi fiii Irlandei păstrează în adîncul sufletului lor o comoară de lealitate pe care imperiul britank nici nu a meri^ tat-o nici nu şi-a cîştigat-o. Şi pentru că nu am inten^ ţia să ascund nimic şi vreau să spun lucrurilor pe nu^ me, declar - în numele meu şi sper că şi în numele dumneavoastră - că aiceste străfonduri de lealitate din inimile irlandezilor nu vor fi niciodată cunoscute, că ·această dragoste nemărginită nu va fi niciodată cu^ cerită, pînă cînd Anglia nu ne va acorda dreptul de autoguvernare. Pentru asta ne-am întrunit aici, ca să pledăm şi să o cerem ... "

Ochii lui Daniel Malone se umplură de lacrimi. Stătea drept ca o luminare în faţa mul~imii compade care aplauda, bătea din picioare şi ovaţiona. Era prima lui mare întrunire publică. Nu se întreba unde avea să du^ că a,ceastă campanie - asta nu-l mai interesa.

Arhiepiscopul Conn era vrăjmaşul din umbră. John West, în care Malone îşi pusese atîtea speranţe, se de^ clarase în mod public împotriva campaniei. Malone ştia că Vatkanllll o să fie nemulţumit : 111-.avea nici o simpatie pentru Anglia protestantă, dar nici obiceiul isă sprijine răs·coalele popula1re. Daniel Malone :acţiona îrnsă ·,cum 1i dida conştiinţa, fără să se ipreocupe de c01nsecinţe. Chiar cînd văzu că mişcarea irlandeză se contopea cu 'lupta împotiriva mobilizării, nu dădu înapoi.

· Primul mi!listru Hughes, care se întorsese de curînd din Anglia, ceru ca poporul să se pronunţe într-un re^ ferendum, prin „da" ori „:nu", asupra mobilizării şi a serviciului militar în afara Australiei. In aşteptarea referendumului, naţiunea începu să se împartă în două lagăre.

Mişcarea „pentru mobilizare" întîmpina o puternică opoziţie atît la sate cît şi la oraşe ; în afară de grupu^ rile neînsemnate ale socialiştilor şi de Organizaţia in^ ternaţională a muncitorilor industriali, oamenii nu erau atît împotriva războiului cît împotriva serviciului militar peste mări. Se opuneau sindicaliştii, situîndu-se pe linia trad:ţională a politicii lor, se opuneau o se^ rie ·de politicieni laburişti, ferm:erii care nu voiau ca fiii lor să fie chemaţi sub arme, negustorii care se te^ meau să nu rămînă fără personal în prăvălie, intelectu^ alii care socoteau mobilizarea ca o ştirbire adusă prin^ cipiului libertăţii, şi în ¹sUrşit se opunea minoritatea ir^ landeză şi australienii de origină irlandeză.

Partizanii mobilizării erau susţinuţi de z:are. Mobi^ lizarea era susţinută de bogătaşi şi de oamenii de afa·ceri care realizau beneficii uriaşe de pe urma măcelu-lui, de majoritatea politicienilor conservatori şi liberali, de doamnele din soc:etate care împletau ciorapi pentru soldaţi şi lucrau pentru Crucea Roşie, de fiii muncito^ rilor şi ai .fermierilor care se-nrolau sub drapel ca „să-şi verse isîngele", pentru ca „demooraţia să fie instaurată în toată lumea", de orangişti şi de protes^ tanţii b'.goţi care socoteau că acţiunea împotriva mo^ bilizării era opera „romano-catolicilor lipsiţi de leali^ tate, care trădau imperiul pentru iezuiţi".

Apărură şi Ji.derii, conducători ai celor două curen^ te ; împrejurările creează oameniL Forţele care erau în favoarea mobilizării aveau nevoie de un lider cu influ^ enţă asupra mundtorilor. Polit!cienii conservatori nu-şi puteau asuma acest rol, dar primul ministru Hu^ ghes, în calitatea lui de laburist putea s-o facă şi porni imediat la acţiune. înainte de război îl porecliseră „micul miner", dar foştii lui tovarăşi preferau să-i spună: „şobolanul de Hughes".

Forţele ce se opuneau mobilizării aveau mai mulţi conducători, printre care erau socialişti şi „wobblies", arhiepiscopul Malone, liderii sindicalişti şi cîţiva poli^ ticieni laburişti ultraradicali.

In ajunul primului plebiscit din 1916, se produse o 1sciz!une în partidul laburist în chestiunea mobiliză- r'.i. Ashton demisionă din guvern. Hughes

rezolvă spăr- tura printr-un compromis : în timpul campaniei miniş- trii aveau latitudinea să sprijine o părere sau alta, dar apoi trebuiau să respecte hotărîlrea poporului.

In această perioadă de tensiune politică, ·principiile şi idealurile lui Frank Ashton izbutiră ·Să S!e ridice deasupra slăbiciunilor lui personale. Porni viguros la luptă. Interesele lui personale aveau s1 treacă pen^ tru o clipă pe planul al doilea.

Martha îi făcea reproşuri iamarnice, obiectînd că nu se gîndea de loc la ea şi la copii. Ce i·dee ! Să dai cu piciorul salariului demisionînd ! Era şi aşa destul de rău că începuse să bea, să joace, şi dădea ·de rpo^ mană tuturor vagabonzilor pe care-i întîlnea în drum. Z1adarnic încercă el să-i explice că datorită unor di^ vergenţe de principiu nu mai ·putea rsă rărnînă în gu^ vernul Hughes.

- Principii ! spusese ea printre suspine. M-am să- turat ·de principiile tale. Nevasta şi coipiii ar trrebui să fie principiul tău călăuzitor !

- Vai, Martha, nu mă ·Înţelegi.

- Să te-nţeleg ! lăsă ea să-i izbucnească tot amarul strîns de atîta vreme în suflet. Harriet te-ar înţelege. Nu-1i 1aşa? Asta 1ai wut să spui. hi face mai 1bine s·ă-şi oauite un băcribat decît să suoemscă capul bărbatului alteia, cu pirincipiile ei !

In preajma războiului, dezgustat de răceala Mar^ thei, de îngustimea. orizontului ei şi de lirps.a de înţele- gere ,pentrn ~eoriile .Jui politirce, Frank Ashton îşi com^ plicase cu o nouă încurcăttllră viaţa lui şi aşa destul de comp! ka tă : :ÎlIIcuircăfora se ntllmea Harriet.

Sipre doosebir·e de Mal!"tha, Hariri~ era afră,gătoa:re din punct de vedere firzic, şi mai ales rplină d·e 1tnţe!e- gere şi de interes pentru po!Hka laburistă. Se întîl^ niseră pentru prima oar3. Ia un miting a.I unei secţiuni lahuriste ; se legă o adîncă prietenire între ·ei, dar îin cur.înd Rrank îşi dădu .seama că sentimentul care-i -lega nu se baza numai pe faptul că tmpărtăşeau aoeleaşi vederi. Hardet era o ·femeie bine făcută şi încîntăfoare, care exercita asupra

lui o mare atracţie fizică şi el nu era omul care să r•eziste unei tentaţii. Lucrurile luad amploare şi în curtnid S·e pomeni încurcat pînă peste cap : îşi jurară dragoste. Harriet îi făgădui că va fi de-a pururi alături de el - chi,a,r da'Că nu va divorţa de Martha - şi Frank îşi dădu seama că ea nu arunca vorbe în vînt.

Dar ce :să fa1că ? Să ,divorţeze de Martha ? Aici era buba : ca să-şi dovedeas,că marea lui dragoste pentru Harriet, ar fi trebuit s-o rănească adînc pe Martha şi să-şi înstrăineze cei doi băieţi. Nu putea găsi o so^ luţie satisfăcătoare : problema e veche de cînd lumea şi n-a fost rezolvată niciodată fără <:a unul din cei interesaţi să sufere. Nu putea să îndure scenele şi ex^ plicaţiile, şi ştia că dacii o părăseşte pe Martha, toată viaţa o să fie chinuit de remuşdri. Martha nu-l înţe- legea dar era o femeie <:umsecade, şi apoi era mama celor doi băieţi ai lui. Dar nid la Harriet nu putea să renunţe, 1aşa că lăsă lucrurile să se desfăşoare de 11a si\ne. Nici asta însă nu era o soluţie. Martha bănui ceva, şi în curînd începu să-i facă reproşuri. El se complăcea în starea aceea apăsătoare, compătimin- du-·s·e şi ,îndurînd dcăleliJ.e, pînă cînd atmosfera din c1asă deveni imiposibilă şi chiar copiii fură tulburaţi de ea.

Cînd în cursul campani·ei pentru primul plebisdt, Frank Ashton ·se pregăt,ea să vorbească la un miting al piartidului' ,socLalist, nu-şi .putea stăpîni emoţia; era primit din nou în rîndurile militanţilor socialişti ~.şi Harriet avea să fie de faţă - ştia că-i era rezer^ vat un iJoc în primele rînduri.

Cînd 1intră în s;a1J,a ipliină pînă la refu~. oiineva strigă:

- .Aista-'Î Fra1nk Ashton ! Faceţ-i-i loc ! Noroc, Frnnk I Arrată-1,e tu ,lo.r I

Regă1s,iisie .a~imosifera dd:n „timpul bă1trînului Tom Mann", s1e-nfo:nsese 1p11initire a1i 1111n.

Frnnk Ash.ton icăz.us1e şi el V'idimă nef.as~ei 'ÎnHu^ enţe 1pe oare Pa;rlamentul o exierciit,a ais111pra deputaţi*lor* l:abuir:işti. Obs1erv1a1s.e oum ,alţi 1deputaţi la:burişH din Pairilamentllil s1ta1tu!:u:i Victonia şi di'n u11tilmu1l :pa1r^ lament federnl - din oaire făciuse şi el pa1rte din 1910 pfoă i·n ul[1]timul N:m,p - căzuseră ,prndă .acesto:r in^ fluenţe. Ji văzuse păşind întîia

oară în Parlament, hotăr.îţi să s1usiţină cauza munciforilor care-i al·ese^ seră. Apoi se făcuse ·caz în juml lor, fuseseră lingu^ şiţii, aişa •încît aju.rnseseră să se •socotea:scă maii presus decît iceilailti munci.temi ; Îli .auzise ipe urni,i din ei 1spu^ rnînd că „mllllţi oa1pHa1Jişti ·şi conservatori s.î:nt foarte ouimsecaide c.înd îi cunoşti ma1i1 de a1pma1p·e". Foou.J lor revoluţiona1r s.e :sti.ngea, înăhuişiit de .oenuşa relia1ţi1ili0r rnonderne, a compl1ic.aţiilor pnocedu1rii.i pa1rlamentare şi, în unel:e ca1zu·ni, din 1p,rioina iposihil'itäti1i 1pe ca:re o a•veau ·de •a :se îimb<J\g-ăH pnin afaoeri murdare. Vă.zU1se a:t[1]îţi1a depwta ţi [1]labuni şiti degienenî1nd în „ir.a dkal1i :sipil^ ou'i *W',* cam sie prefăooa.u oă slujesic 1i:dea:lu1riJ.e miş- cămii '1abuni:s.te p·entriu .a 1sie menţine .în Par1larnent, da.r ricL:cau :in jurwl .lor un zid de oinii:sm, 1oaire să îimpie^ dlioe diftuzarna în ma:sie .a v·e~hi!IQ\r ;i·dei car·e-.ii îrns.u:flie^ ţiseră. Ii vă.zuse pe rnul1i, mai cu s.eamă Î!n statul Victor.ia, lăsîndu-·s·e pninşi în p.!1a1s.a lui Wes1t, ·cLin caroe iei, F.riank, iz.butii:se 1să sie s.mulgă, dUipă dezba.tenile asupra •Jegid p.entrn intieir.zi10er1ea joouinilor de noiroc, t:n 1906 .

.Se eldber:a:se ·de sub .influenta 1lui Wes·t, da1r nu fu^ sies.e 'fa1 st[1]aire să scape d·e toate 0111r.sele Î!ntinse în ca1Jea diepuitavilloir J1aihuni•şibi din ipa1r.Jarnentele ţiării,Jor caipita.^ ! ii:s.te. Ani .de z'ilie .sdimti1s1e dm1eno:s deş·ertă1ciiunea teo^ rii.iilor ,Jui 1sooi1a:J.i1ste, 1ca1r·e nu :p.r1indeau vfoţă fa .rtn^ diu.ni,Je ip.arnt:i1du lui [1]l:ahur-i1s t, ·s.a1!1ar·iu I .îi deveni1se 1indii·s^ ipens:alb i1! şi sie ooirnp.Jăoea în aivanitajeil·e 1p1e caine 1j. *le* 1dădea noua !Uii poziţi·e 1sooi:a.J.ă. Dar aioUJm avea .de 1gînd să-i pună pe mundtori !1a C'UJrent ou trăda1r·ea ,J.a^ bu.r.:1st.ă. Hughes şi .ga·şca .lui sie vîndUJseră 1profiltoiri^ Jor de :războii., iia.r multi a!Hi .îşi baizaiu .artitudi.nea în ,problema mobrlliiz1ă.riii pe oeea ce „p1r.esiupune.au c-ar fi părerea majorităUi :a1Jeg-ă.tori[1]Jar".

El, ciel puţin, aictiorna ca un adevăirat ,J,a1buri1sit ; alti^ tudinea lui fusese 1attt ·de intransigentă, îndt

Hu^ ghes, vechiul lui coleg, idezavua1se uMimul lui maniifest. Aoum .er.a Hber ·să SIC'ri•e, liber .să orgarniz1eze şi să l1upte, liber :să vorbească, aşa 1c111m fă1~Uis1e odinii.oairă. I·şi [1]dăidea 1seama că talentul lui de ora:tor 1puitea să ca1p·tiveze oriioe auditoriu f1ie că vo.rbea i!a univie~s.i- ta•te, fie în Pa:r.!ameint, la unul din 1siediiii1J,e pa1rit[1]i·dului, în v.r:oo . .sailă„ ip1e ma1l[1]urHe .rîulu1i, Y.a.nra sau .la vreun colt de 1stradă ; în s·eaira aoeia ·a·vea de gînd să se în^ treacă pe sine.

Niciodiată în cursllll aigifatei 'lui 1adivităţi ipolitice nu rostise un discurs mai înflă·cărat. li lbidui pe Hu^ ghes şii :rnu-1i arruţă, lflrid ipe .rernegatii J.abUJri~bi, pe aţî- tăforii şi 1pe ipirdfitorii de 1război, pe conservatori şi 1pe 11iheira1H ; îi bikf.,ui ipe toţi oei ioa1ne 1su:stinieaiu mobil[1]iz,a^ rea. Condamnă c:Lecretul 1'llli HUJghes, pentru chema.rea sub airme a celibat·ari'lor. Dacă toţi bărbaţii vor fi de părer·ea lui - opină el - decretul va ră1111Jne doair *wn* ;petec de Mr:tie. ·

Ceroetă ,p1rimel1e rînduni ·de bănci, căuHnd-o .pe Ha111rilet. Da, •era 1acolo I Drăgiuţă, cu nia1s.ul 1în vînit; flwtuirînd miÎina înmîniuşată şi ovationîrnd itran:sipoir- 1.aită îmip1neu1l1ă ou toti cei[1]l.alti. Cîşt.i·ga1s1e mu1lţimea încă de l1a .prrimele cuvinte ; împărtăşeau cu toţii ace^ leaşi s•enHmente. Condamnă măsuirile de represiune adQPtiate împotriva :socialiştilor ·şi a Ong.ainizaţiei in^ terna1iona.11e ai muncitooi1] ()1ri 1indu1sltrli.a:ld : „Nu .a.g.iitaito^ rii au făcut revoluţiile. Revoluţiile izbucnesc din adtn^ cul poporu1lu·i ; ia:r 'a1ceş.ti oamenii sînit con:ducă1tori,i po.iponulU1i1 1şi de .aceea ,duşman1i1i poipior.u[1]luu 1se tem de ei şi-i urăsc".

,, ... Ş,t[1]iti de oe :se fia1oe pnoipa;giandă în fiavoa:rea mo^ bilizării ? Pentmcă muncitorii de aici sunt mai înain^ t·aţi, ma[1]i comibatilv1i şi maii un1iti OOclt în ailite ipărţi. Cl:a1s.a munciifoare .diin Awsitr.a,~ia ,a dev·enH iun iex[1]em^ p1!1u p1eintru munoiitor.imea ·de ,p1rietutiindend. S1pe:r din a,dînciul 1siufiletu.lu:i că itoti muncitorii îşi vor da s1eiama că ,a1oea.stă cheima1rie He~ală IS'U!b arme,

pr,ecum ş,i mo^ bi:lizarea, urmăresc să ducă muncitorii la măcel pen^ trn .a apărn interesele îmb0igăţi1ilor. Războiul acesta se duoe pentru :pieţe de .desfacere 1şi 1pentru cometf'ţ ; ce ip,rofiit tr.a1gie 1JTIJUrnciitoru1! de pe u1rma lui ? Hughes poa^ te obţine o vtlctorie numai căkJîrnd în pfoioaire 1sindi^ cart:el·e carrie 1-aill ooooţait !ia ipu.tene şi itrecînd pes.te vo^ i111~a oelor cu oa['1e a muncit ·şi ooJ,aibor:a,t .a1îta ama.r de aITii. Numa1i aşa .a1r ipu1tiea dob~ndi victomi1a : pă,şind :peste itffll1P11mih:~ 1neî.nsufil1eţite ·ale t:'.1I11e.r'ilor murncitori a1t1:stral[1]:e:nii. CJa,s,a mu:ndtoa.re din Austr.alii,a va ş.ti să-i dea lui Hughes II'i1post·a cuvenită! Hughes via fi îl nfi r1în t I"

B.a111ney Ro!Jii1rnson, oarre a1s·i1sta1se la mitingul lu·i Frnnk Ashton, se prezentă a doua zi la servici -într-un aip,a1rfament ·de iJ,a .erl:aju1J al tneilea al unei clă:di·ri di:n ornş, unde-şi aivea John Wes.t arom cairtl:i•enul 1genera.J. Biamey ema din tot siuHetul împotr:iva rnobiJil~ză1rii·i, da1r, lîn caltl.t.atiea l1t1i de agent ide p:uibliditate şi de ii.mpre^ salr a1! boxer.ilar din 10J.ubul lui John Wes1t, 1sie 1nvî:ritea înitT~un vdespa;r de „p.aitrdoţj." 1serni:J.i iea:re 1sie bătl:eau cu pumnul în piept.

Barney lucra fa o mă1StUţă chiia1r 1n bol, în Stpa.tele ghi1şieelor. N1t1 1sie 1schimba:se :prea mult, părea în.să cev.a mai bă,trîn, 1p•ă1nul şi mu:stata îi focă:mnţi:sieră şi er.a man [1]gina1s ; ·d:a1r tot îi ! Plăcea :să cHească IJJ'e ne^ ră1s1t1.flate şi ·folosea aceleaşi ouvinite .p01I111poa1s.e în anunţ.uinile ,pie ca!re l1e :scrti1a : rămă1s1ese tm Ba;rrney Ro^ birnsoo1 oei de odinioa:r ă.

O p lacă 1de .!1emn di1n 1s.p atelie mesei J1t1,i1 de 1lucru .in^ forma pe .nieştiiutoiri că :s.e .alflă, .tn baroul oficii.al .a1l du^ hului de box, 1al 1societăţi:i de traiP dlin Miel1bou1me, ail [00][1]nsielo;r de .poney din Vi10torfa ·şi de ga1ll{)lp din Ga^ lloway. La 1sltînga, într-o cameră •S1i1111p.lu mobi·l·a·tă er.a

biroul .11ui John Wes:t. Pe uşă, u:n petec de hîntii•e pie care era !Sarli1s „Inbra:riea op.ri.tă·" atiră.gea. a.tenţiia vi^ z1itatomlui. Dedesubt 1se ma;i vedeau ~nică uinmele cru^ v.intelo.r „Soldaitul w.es.t", :sic'ri1s.e de Banney î:n filmpul 510llir1ei ca1r'.leire a ‚Jud West în armată. Văzînd neimul^ tum:irea ipa1bronulu1i :său, Ba1r.ney înioerc.a1se 1să *le* radă, dair mai rămă1seseră încă unme.

în biroul din mijloc, Frank Larnmence îşi îndepli^ nea multi.p.lele Iu1i funcţiunii. PoHtioieni\, ba:ndi~i, bo^ xeri, ziarişti, cidişiti1, bookmakeri şi joched, cei aaire se oou,p.aru de icur:s.ele de .trap şi de poney, pirecum şi toţi ceilallţi caire îi puteau fi de folos Iui John West, erau cercetaţi ak1i, şi tot .aiioi î.şi priimea1t1 pl·ata pen^ tru serviciile aduse.

In biroul din dreapta, un 01arecare Richard Lamb ~ăcuse dovada în foarte s.cur-b tin11p d ena un om de înoriedere, J.iprsit de 1S10mpule şi foarte p1r.iioe1put. Cu urn ian În Ufmă, L:amib lucrn C:a funcţiornar într-o agenţie de terenuri ; auzind însă că John West are de ‚gînd să deschidă un stadion permanent 11a Melboume, îi mij^ loci în acest Sicop cumpăirarea unui mare depozit .de lînă în p.artea de vest a oraşului, şi 1astfel obţinu sluj^ ib1a de manager pentrn mecilllrile de box organiziate de John West în Vidor~a.

Barney Robinson nu-I avea la inimă pe Richard Lamb. Barney socotea d el, şi nu Lamb, s-ar fi cu^ venit să OCUJPe biroul din dreapt1a. Mai mult, Lamb era francmason, „un st:rkat şi jumă·bate", cum îi zice:a Barney. De fapt, nici el, B1arney, nu mai ţinea minte de cî.nd n-a ·mai dat pe '1a biserkă, dar păstra o animozitate de 1catolic pradicant faţă de francmasoni, anirnozi·bate .pe care John West nu o împăr.tăşea cînd ena vorba de :funcţionari de val-Oare. Antiipatia lui Bairney se bazia şi 1pe faptul că L1amb recurgea la me^ tode şi prindpii .difo:rite de .ale lui : în timip ce Barney urmărea interesele 1sportului şi se preocuipa de buna .condiţie fizică a boxerilor, L1amb adoptase întru to^ tul politica p1atronului său .de a stoarce prin orice mij^ loace profHu:ri dt mai mari.

Lamib şi John West se înţepau într-una. L!amb era nou venit şi dădea cu 'coatele în dreapta şi în stîngia ·Ca să înainteze ; învăţa foarte repede, deşi Barney nu-şi dădea de loc os•teneaJ'.a să-l iniţieze. B1arney cerea în^ tr-una s·chirnbări, d:ar fără :succes. Cerea taxe mai rrrnri pentru boxerii din meciurile de deschidere care acceptau ·să mănînce bătaie .numai ipent.ru o liră ; pretindea 1procenbaje mai mari pentrn ciapetele de afiş, dar - în primul rînd - dorea o mai bună asistenţă medi1cală şi ·cerea să se pună capăt obiceiului de a permite boxerilor „sonaţi" să continue lupba.

Barney ştia că L:amb şi John West 1aveau interesul să p.rognameze :boxeiri gata să lu1Pte pînă la epuizare pentru a s1aNsfa.ce mulţimea. Un ·Om „sonat", :ameţit de loviturile 1primite în eiap, lasă mîinile să-i atîrne şi încasează pumni dind impresia că rezistă cu un cunaj nebun. Ast:a plăcea mulţimii, şi de aceea pro^ gnamau foarte des oameni .oare ştiau „să încaseze". Dar după puţin timp aceştia tirebu"iiau să :abandoneze siportul şi ·tot restul vieţii î.şi tî.rau pidoarele :şi-şi bălăbăneau oapul, boxînrnd împotriva unor .adversari iima^ gin:ari. Biarney îşi dădea seama d în curînd vor .fi la Melboume mai mulţi „sonaţi" decît în oricare alt oraş din lume I

/ Totuşi Barney lfămase în .slujbă 11a John West. Im-1plinea cincizeci âe ani şi nu mai avea :alte perspec^ tive; şi-apoi ena îndtrăgostit de lbox ; iiar anunţurile înflonate şi vulgare pe care le :s[1]cri:a îl umpleau de :bu^ curia creaţiei. Totuşi între el şi Florrie stăruia gustul amar 1al unei dezamă.giri l1a care nu f ăiceau aluzie nici^ od1ată, al unui regrret mut, că-:şi irosise talentu\' în im^ ,periul lu.i West. In tot cazul, 1se alesese cu o frumoasă călătorie în iurul lumii.

Călătoria iui în jurul lumii, cu Honest Bi.Jl Sque^ ers, fusese un .succes din ipunct de vedere financiar şi al rnl1aţiilor socilale dştigate, .dar un eşec din .punct de vedere 1PLiigilistk. Squeers nu se dovedise chiar atît de bun. Duipă cum plănuise, Barney izbutise să arnn^ jeze un meci pentru titlul de campion mondial, .dar Squeers foses[1]e f ăicut knock-out [0]din ip rima repriză.

Restul călătoriei 1fusese pentru Barney Robinson un adevărat ·voiaj de plăcere în jurul lumii: New York, Londra, P1aris. Făcuse cunoştinţă cu to:ate per^ sonalităţile din lumea boxului şi a teatrului ; fusese invi·tat l1a recepţii, trimisese cărţi poştale lui Florrie; ţirnus·e discursuri dtînd anapoda din latineşte şi tri^ miisese r:apo.arte l'ui John West,piromiţîndu-i profituri suplimentare, uneori lfeale, alteori imaginare, ori de cîte ori îi .cerea să-i iamîne întoarcerea. Squeers cîş- tigă numai cîtev.a meciuri, dalf se umplu de bani, mai cu seamă pforzînd în faţa unor adversari mai ta:Jen^ taţi.

În ¹sfîrşit, porniră îna1poi spr·e patri·e, unde multe lu^ cruri se Sichimhaseră între timp ; biroul de piariuri şi clubul fuseseră închise, vechea gaşcă se spăr:sese, i1ar John West se bucuria pe zi •Ce t1I"ecea de mai multă con^ sideraţie. Situaţia îi convc>nea de minune lui B:amey. Putea .să se ocupe în liniş·te de 1anunturi!e, de encido^ pedi·a şi de cărţile ilui dragi, şi să ducă o existenţă ·uşoară ~i respectabilă. Era timpul :Să se !Potolească şi .să răːmînă Hngă Flonr.ie care, ·Ca şi el, nu întinerise, şi se :îngrăşase tocmai unde nu trebui.a.

înainte de pleoarea în Elllropa, B!arney aranjase •CU Tommy Bums, •campionul lumii la categor1a :grea, :Să vină în Australia. Burns 1p:rimi:Se bucuros să vină, pentru că putea să scape astfel de dliallengerul .său, Johnson, un boxer negru, fiaţă de care avea „o preju^ deoată de culoare". Johnson veni .după Bums, în Aus^ tralia, aşa cum prevăzuse şi Harney. Sforţările dis^ .:Perate ale lui John West de a-i programa l1a Me'.bo^ urne dădlllfă însă greş, din prkina preţului exorbi^ tant cerut de Burns ! Pentru iacest med, cLat fi.ind ică îşi dădea seama .că era ultimul din cariera lui de cam^ pion.

Barney îi opuse lui Johnson pe un tînă·r aus•brali,an, Bill Long. Long ena tînăr şi puternk, dar n-avea teh^ nkă. Se afirmase în meciul cu compatriotul său Star^ light, .pe care îl învinsese după o lu1Ptă curajoasă, în care însă nu excelase ·Cia tehnică. „E destul de greu şi destul de puterniic •Ca să lupbe cu Johnson", socoti Banney, dnd la

urltimul :lui meci se str.ecrură 1pe sub corzile iringului şi-,1 prezentă pe Bill Long, campionul din Broken Hill, ·ca pe viitorul adversraT al lui Jack Johnson. Long nu ...c. ălcase în viaţa lui în Broken Hill, dar se gîndi ică Barney ştie mai bine.

In 1908 avu loc mult aştepbata întîlni:re Lon,g^ Johnson, pe ringul instalat în faţa tribunelor, într-unul din hipodromurile lui John West. Meciul avu loc pe o ploaie torenţială. Johnson căzuse de acord să-:J „me^ najeze" pe Long cîteva reprize. Nici' iprin minte nu-i trecea c-ar fi putut fi tras pe sfoară. Sugar Renf.rey marca timpul şi ·primise instrucţiuni să facă ce-o şti, dar să obţină înf•f'îngerea negrului. Arbitrul, care nu putea suferi oamenii de culoare îi f ăgă·duise lu'i John West că va şti el cum să numere pînă la zece şi că-l va penaliza pe Johnson la cel mai m:c pretext. Lupta fu însă o parodie de la început pînă la sfîrşit. Johnson se juca tot timpul cu adversarul lui, lipsit de experienţa meciurHor mari. Lunecînd pe ring ca o uri·aşă panteră neagră, primea directele lui Long pe coate, pe mănuşi şi pe umeri, ori se apleca eschivî.nd cu uşurinţă lovitu^ rile. Cînd la un moment dat, în repriza a doua, John^ son alunecă pe ringul ud de plJoaie, mulţimea amuţi crezînd c-a fost făcut knock-out; dar el se ridică ime^ diat şi meciul unilateral continuă. Barney susţinu pe urmă că Long a pierdut meciuil fiindcă a avut ghinion ; după părerea lui, daică „!~ar fi atins" pe Johnson cu o directă, cînd negrul arlunecase, arbitrul l-ar fi declarat knock-out.

După repriza ia şasea, mulţimea începuse să se îm^ p.ră.ştie, din cauza ploii. !iar dnd boxer.ii ·se iprezentairă în mijlocul ringului pentru repriza a zecea, Johnson întinse mănuşile şi-i strînse mîna lui Long.

- Păi nu-.i ultima repriză, îşi .exprimă Long uimi^ rea.

- Ba e ul'tima, irăspunse Johnson. Şi 1chiair aşa .se şi-ntîmplă. De-1abia începuse lupta, d-l şi întinse 1pe Long pe podea, cîh era de îTIJalt, knock-out, fără drept de apel.

S:p.re marele necaz al lui West •. un alt or,ganizator izbuti .să organizeze meciul Johnson-

Bums l:a Syd^ ney, pentru campioruatul lumii. Deţinătoml titrului n-aveia nki o şansă în faţa adversa:rul•ui său, care era şi mai igireu şi avea şi o tehnică: mai bună. Bums mor^ măia şi blestema, în timp ce Johnson 11 ţinea mimai în serii de pumni. Problema urii de rasă, importată din Amerfoa, fu dezbătută IPe .ring. Negrul ieşi învin^ gător şi în meciul acestia.

De atunci cursese multă apă pe gîrlă. John West cumpărase stadionul din Sydney, apoi mai deschi^ sese unul la B.risbane şi altul ila Melboume. . Şi totuşi Barney nu obţinuse înaintarea dorită. Era lăsat me^ reu 1Pe plia.nul al doilea. Cînd se plîngea, John West îi spunea că n-iare destul simţ al afacerilor ca să or^ ganizeze diferitele mteciuri.

Deodată Bamey, care lucra la masa lui, fu între^ rupt de apariţia unui tînăr corect îmbrăcat.

Barney sări în picioare.

- Ah, Lou. Tu eşti ? la vino înco1ace, id chemă el, aproape şoptit. Tînărul se apropie, cu pălăria în mî^ nă, de ultimele ghişee, iar Barney se plecă spre el cu o mutră ·conspirativă.

- Noroc, Barney, îl salută încet, dîndu-şi seama că trebuia să vorbească şoptit. Era destul de scund, dar l1at în spate; i1ar păirul negrn şi aspru îi şedea drept şi ţepos. Figura lui lătăreaţă de irlandez strălucea de bunătate. Se numea Lou Darby. Nu purta urme pe faţă care să arate că ar fi boxer, totuşi - după părerea lui Barney - era cel mai mare campion care pusese vreodată mînuşile în mîini. Deşi nu împli^ ni·se încă douăzeci şi unu de ani, Darby îi învinsese pe toţi adversarii care-i fuseseră opuşi, printre care şi doi foşti campioni mondiali, aduşi din America.

Barney se uită peste umăr '1a uşile închise care dă-deau sipr·e oeilelalte birrou:ri şi-i şopti lui Darby la ureche:

- Ia seama, Lou. Aştia de-aici sînt toţi mari „pa^ trioţi", cred că ştii. Duc mare grijă imperiului, sau cel puţin ia.şa pretind, ca să-i f1acă iplăcere lui John West. Vor ·să te-molezi, d-aia te-au chemat. Dar West n-a venit încă.

- Toată lumea ţine morţiş să mă înrolez. Cucoane bătrîne îmi aţin calea ; mi-au trimis pene albe [VII] prin poştă. Dar de ce, mă rog, trebuie să mă duc să lupt? If-iam ma·i spus că nu vreau să mă înrolez. Mi-a cerut-o şi dnd cu turneul de recrutare, cînd era în armată.

- Să lupte e.i, că ·doar e rrăzboiul lor. Dair Jol:m îi tot dă zor cu recrutarea. Crede tot ce se scrie în ziare. Nu m[1]ai poţi să vorbeşti cu el. Ai •să vezi c-o să facă spume la gură ca să te convingă •să te în^ rolezi, ascultă-mă pe mine I

- Işi bate gura degeaba.

- Hravo, Lou, îmi !PI.ace . .Pirea mulţi bani .te aduci în casă ca să te dea la o .parte, ia.ş.a că ţi.ne-te bine. Zău dacă n-a căpiat, John ăsta. Şi pe mine m-a luat deoparte într-o zi : „Cîţi ani ai, Barney ?" - Mulţi, zic eu. Foarte mulţi, dacă ţi s-o fi năzărit să mă în- rolezi în armată. Şi să ştii de la mine că am şi pi^ cior plat." - „Ai cap pătrat, aia-i..." Da, da. E scrin^ tit de-a-binelea. Nu mi-am închipuit ieă John West o să sfîrşească aşa. Cred că tremură pentru milioa^ nele lui.

- Foairte bine. Dacă tremură pentru milioanele lui n-are deicît să se .ducă să şi ‚Je iapere. Eu trebuie să iam ·grijă ·de mia.ma şi de sora .ffi{',a. Aşia că ·n-am de gînd să p.Jec la război, 1pînă n-oi pune destui bani deoparte ca să le fie existenţa asigurată.

- Chiar aşa. Să nu te angajezi în armată pînă nu cîştigi titlul de campion mondial. Eu aşa ·le-am spus foi Frank Lammence şi lui Lamb. Aveţi şi voi un campion mondial în rezervă şi vreţi să-l trimiteţi la război?

Zgomot de urale, cîntece şi fanfară pătrunseră prin fereastra din spatele lui Darby. Se întoarse şi dădu la o parte perdeaua. Barney veni alături de el şi se uitară l1a mulţimea de .pe trotuare .care apl1auda en^ tuziastă şi la coloana nesfîrşită de soldaţi care tre^ cea. Fanfara militară făcea să răsune din toate alămurile melodia *Tipperary.*

- Bună ziua, domnule Lamb, .îl sialută ·Darby pe cel care tocmai intrase. M-a chemat domnul West. Vrea să-mi vorbească.

- Noroc, Darby, îi răspunse Lamb. Te-a chemat

VII Simbol ia! laşitl!ţi' (n. J".).

domnul West? Vine şi dînsul imediat. Poftim în bi^ roul lui. Ai terminat anunţul, Barney?

Barney se uită furios la Lamb şi se apropie de bi^ rnul lui.

- Da, e acolo, pe masă !

- Adu-l la mine, răspunse Lamb scurt. Era tine- rnl, 1sub pa1tlfllzed de iani. Avea privirea aspră, buzele subţiori, bărbia agresivă şi nu zîmbea mai niciodată.

Tocmai atunci, John West i1ntlfă sp:rinten în birou.

- Bună ziua, Lou !

- Bună ziua, domnule West.

Biroul era simplu şi sumar mobilat : o masă, patru scaune şi nelipsitele fotografii. Pereţii văruiţi erau pătaţi de igrasie, iar geamurile atît de murdare de nu puteai să vezi nimic afară.

John West îşi ,agăţă pălăria în cuier, după uşă, apoi trase sertarul de !ia masă. Scoa.se o s.tfoluţă din care lăsă să ·cadă două pilule pe care, după ce dădu capul pe spate, le înghiţi cu o îndemînare care do^ vedea o pinactică îndelunga tă în această [1]privinţă.

La biroul din hol, Barney se tot lăsa pe speteaza fotoliului şi-şi sucea gîtul, încercînd să iSurprindă con^ versaţia.

John West ocoli masa şi se aşează pe scaun :

- încă nu te-ai înrolat, Lou?

- Nu, domnule West. Darby îşi răsucea intimidat pălăria.

- Ştii că opinia publică e revoltată din cauza asta?

Oarecum.

- Iţi dai seama că boxul trece printr-o criză ?

- S-ar prea putea I

- O s-o luăm de la început după război. Deocamdată lucrul principal este să dştigăm războiul. Iţi dai seama de asta ?

- Cu alte cuvinte, aţi vrea să mă-molez ?

- Da. Să ştii că nu eşti numai de capul tău. Am făcut atîtea pentru tine.

- Am avut meciuri impartiante şi i!ruainte de ia fi încheiat ·contract cu dumneavoastră, domnule West. In tot cazul, n-am de gînd să mă înrolez pînă nu pun destui bani deoparte ; dac-o fi să mor în 1lupte, vreau ca maică-mea şi soră-mea să aibă exi[1]stenţa asigurată

pe tot restul vieţii lor.

- N-ai să mori.

- Totuşi, nu mă înrolez. Sînt ferm hotărît. Doar după ce-oi mai susţine cîteva meciuri şi-oi putea pune destui bani deoparte.

- Ai cîştigat destul de bine : cred că ai ~îteva sute de lire puse deoparte.

- Am pus ceva deoparte, domnule West, da' vreau să string cîteva mii. Şi apoi de ce să mă bat pen^ tru Anglia?

- De ce? Păi dacă Anglia se prăbuşeşte, ne pră- buşim şi noi cu toţii. Dacă Germania învinge, totul - şi bunurile, şi banii, şi căminele, şi f_amiliile noa- stte vor fi distruse. John West bătu cu pumnul în masă.

- După părerea mea, Ari.gHa şi Germaniia sînt o epă şi un ipămî.nt.

- Nu vorbi iprostii. Nemţii sînt nişte brute. Ji ard şi-i schingiuiesc pe prizonieri. .. Vor să domine lumea.

- Deocamdată, Anglia domină lumea. Gîndeşte-te numai ce-au făcut în Irlanda. Bunică-mea a fost acolo şi mi-a povestit tot. N-am de gînd să mă bat pentru Anglia pînă cînd nu mi-am aranjat culcuşul meu.

- Dacă nu te înrolezi, să ştii că meciul ăsta-i ul^ timul pînă la sfîrşitul războiului.

- Nu-mi pasă. Eu n-.am încă •de gînd să mă :în^ rolez. Darby înfrunta privirea lui John West peste masă. Am să lupt pentru campionatul lumii, domnule West, şi dumneavoastră nu mă puteţi împiedka. O să cîştig titlul de campion mondial, chiar de-ar tre^ bui să plec în Amerka. Să nu ziceţi că nu v-am spus.

îşi înfundă pălăria în cap şi ieşi trîntind uşa. Cînd trecu pe lingă el, Barney îi şopti :

- B.ravo, băi·ete. :fo-o .îinai.n1e, că vin şi eu. Mer^ gem să bem un ceai împreună.

Gnd coborau .scăr.He, B.amey îl înt.rebă :

- Nu iserio.s, chiia1r v;rei să :pleci rin America ?!

' - Plec, Barney. Povestea de-iadineaori m-1a ho^ tărrît l

în timpt11l campame1 pentru p.Jebj.scitul ais-

uprn mo^ bi11izării, Daniel Mafone :s.e dovedi a fi irlandez rpî.nă în măduvia oa:selor. La ·într.uni1riile publice, I.a. serbările şi b:azrarele bi·serkeşti, 1.a mesele oferite ·după prima comuniune şi 1a slujbele ireligioia,se, nu pierdea nkiodată prilejul să ia.tace irăzboiul, ·descriindu-rl ca pe un murdar rrăzbqi pentru inteire.s.e comerciale şi să declare că numai 01punînd un „nu" c·ategOlfic, ar pu^ tea fi iarpărate iadevăratele interese iale n:aţiunii aus^ traliene.

Şi totu·şi ;îl :încereia o nelinişte nelămurită" La k1-ceput intrase îon iacţiune ca isă ajute fo;li<mda, diar după cîtva timp trecu lia .luptă deschisă [VIII]împotriva mobilizării: intirase ;astfel în 1alii1anţă cu stînga irevo^ 'luţiona.ră din mişcarea l1aburi,stă, cu .sociia1li·ştii, cu „woobbles" şi cu iarip1a ceia mai iactivă ia partidului liaburi:St - forţe cărora biserica caitolică li se opune p1rin tiradiţie, cărnra li •se ·împotri•vise şi Daniel Ma^ fone c1t 1imp fusese în lnl1andia. Pentrru îintîia oară isimţea o oarooaire afinitate cu aceşti oameni. Cî1nd vorbea de. .Ja iaceeaşi tribună cu un iHder .sooialis·t, ciare dedaina .făţiş că e ia.teu, nu .se ·putea împiedica .să nu-l ,admire. Oind primul mini:s1iru Hughes cenzwria sau interzicea un ziair iSau un mia•ni;fesf muncitoresc, dne iprntesta mai vehement decît el ? Cînd doisprezece conducători a1i or.g-ani.ziaţiei l.W.W. fură airesfaţi, sub ·învinuirea că air fi .incendiatori, Malone fu şi el de iac()["d : 1afacerea ena vădit pusă lia cale de cineva. li creştea inima de bucurie dnd citea ştiiri ce anunţau că unele iaci€. ide violenţă diin I1r:la:nda fuseseră încunu^ niate .de iSucces. începu chiar iSă-1 d1iiSpreţuiia.scă pe airhiepiscopul romano-catolic din Per·th [1], oore sipiri^ jinea mobi1li:ziarea.

ln •UJltimele zHe de fierbere şi în 1aju1nul votului, nu regire:tă de 1loc că dă.duse ipri,lej bogiaţHor şi prrivHe^ giiaţi1loir [1]să-1l înprnaşte ou bale de ură ip1ri1n ziarele dor ; se bucură din suf.let că dă[1]duse prUej săiracilor şi oropsiţilOll" să-l înconjoa1re cu prietenie şi iadmi- 1ria1ie. Cînd fu publicat ·rezu:Hatul votului, Malone nu-'Şi mai îmcăpu IÎITI piele de fericire..

VIII Oraş în Aus.trialia de vest (n. r.).

Cîştigaseră. Naţiunea respinsese mobiHz.a;rea.

Ş1i totuşi ena inelini·ştirt:. Ce-o să .spună V1~icianu.l ? l1şi dădea 1seama că .dacă Vaticanul ar fi ţinut piairtea unuia :d1i:n beligerianţi, mai mult cia -si·gu:r c-·ar fi dorit o victorie germană ; cu <toate a·stea, îşi dăde,a ooama că multe .din deoliaraţiile :lui nu fuseseră con^ forme cu po.li1ica Vaticanu:lui.

ln l1iniştea care .se .aşternu după oampianie, îşi dădu seamia că pe el îl frămî1ntă o dorinţă : ţinea să 1Purooadă 1lia re.aliza1rea 1planrnlui de .domi.ruaţie poli^ tică, în a·ha:nţă cu John West. I.noorcă din nou să inLf.e în .legătură cu omul acesta mi,sforios care de^ ţinea puterea şi trebui.a să fie un factor :es·enţial în irealiziaifea pliam11rifor 1sale.

Da1r k~toria hotărî aHfol. După eşUJarie1a :paiebisdtu^ Jui, partidul .liaburist se Îlmpă.rţi în dQuă, i.ar ,Hughes, cu •gruipul 1lui, :brecu ,J.a cons^{0}e1rva.tori. împreună cu aceşitia formă „un guvern 1pentru cîştig.ar·eia războiului", cair·e iarrmnţă un nou plebisdt înainte de ·sifî.rşitul ia:nului. Şi cum nid problema 1a1utogu:vemăirii J.r,Jiandei nu era rezolvată, .deocamdată Daniel Ma.Jone 111-avea nici o posibiiJita,te .să iSe Tetrngă : majorifate.a obţinu1ă de opoziţionişti .îi îndkj.ise şi ma.i muJ.t pe duşmanii săi şi el fu tîirH de torentul nestă,vi1!1i·t ia! 1acestor ani frămîntiaţi.

Rezt.JHatul pileibisci1UJ!ui 11 1-nfmia.se 1Pe John West. „Ce se mai încurx:ase şi Hughes cu plebiscitul ? Să fi deciretat întîi mobilizarea şi ipe urmă n-avea decît să punâ întirebăr.i".

Dair .într-o dimineaţă, după vireo două luni, o veste de iaHă na~ură tJ 1nfu1r.iia.se 1şi mai rău. Z1i1a1rele des^ criiau cu 1lux de ia:mănunte cum plecase Lou Darby .în America, 1asounzîindu-se pe un vas comercial.

John Wes·t tuna şi ful!ger·a Î!n birou1! 1său, ,a! fătîind ziarele 1lu·i L1amb, Frank ·L1ammence şi unu·i oa1recia1re Snowy Bacon, ciaire cu un an î:n u1rmă îi mijlodse .lui John West cumpă1rarea •soodionu1lui ·di·n Sydney.

- N-o •Să susţină :nioi un meci în America, am eu

gri1ă de 1asta ! A şter.s-o fricosul ! Halal i51portiv, urla John We&t.

- Am iauzit că Tex Rioha.rid o 1să-i airanjez,e me.^ ciuri,le 'În America, spuse Bacon. Il cunosc .foarte bine ipe Richaird. O iSă-i sciriu.

Bacon, directorul stadionului din Sydney, era un băirba·t înail~. zvelt şi blond, de weo patruzeci .de ani. Era poate cel mai complex ,atlet pe care-[1]1 iprndusese Aus1ra1lia : excel1a :în box, 1luip·te, pop'ice, călă1rie şi .aproape în toate ooleliailte sipor.tU1ri. Af1ară de 13,sta ·Se dovedi•se şi bun organizator. El imij.lodse şi .întîlnirea dintre B111ms şi Johnson, înainte. de a f,i cumpă1rat John WeSlt 1s1adionul, or.g.aniza.se ia:poi şi a1rbiitra.se mai multe meciuri susţinute ·de Diairby, ipe ciaire, de ialtfel, el ,H J,ansas·e. Diviniza s.portul : ,sportul comm^ cializat, dar drept şi cinstit. Totuşi Bacon avea două motive „temeinice" care ipuneau 'î1n p1rimejdie turneul ilui Lou Darby în Amer.ica ; ţinea morţiş iSă-i facă pe plia.ie ;J,u,i John West şi ena unul di:n „11rntrioţii" caire ilt11aseră p1air1:e iaotivă în ca,mpani,a de roorutaire.

- Am ,să-·i scriu ;Jui Tex Richa1rd, ·repetă Bacon. Să ştiţi că ţine .se.ama ide ce-i ~spun eu. Am să-i scr.iu că Darby s-.a iSus-trns de lia servioiul militar.

- Stiraişnică Mee. Meritä ,să-i dăm o .lecţie ,J,ui Dia:rby'. O să vorbesc ·şi eu cu u:n membru din P.a:rla^ mentu1I federial... Guvennul nostru .să ia contact cu guvernul ,american, ca să nu-i penmHă să debarce, scrîşni John West.

- Să chem Parlamentul la telefon ? săiri Frank Liammence.

- Dacă 1lucrăm ourn trebuie, pu~e.m .să-l .împiedi^ căm ·să 'obţină iangajamente .î:n Ame.rica, îşi dădu şi Lia.mb părea-ea.

,După ce Frank Larnme.nce 1puse irecepfoml l:a :Joc, John West s.e ma1i 11inişti.

- T0re 1aşi vrea să ş1iu cum de ,i-a ,dat piri:n cap să plece. Cred că 1-a ia}uN1t cineva. Deodaită 'Îşi pocni degetele. l1a staţi puţin ... Care? ... Barney e ia ici?

- Da, 1Tă1sipunse Lamb.

- Spune-i să vină ,)a mine şi Jă.saţi-:ne. singuri.

- Barney, ·domnul West V1rca să-ti vorbeas-că, îl anunţă Lrammence, cÎJld ieşea rimpireu:nă cu Lamb ţ.i Bacon dim biroul şefu1lui.

Fără să .spună nimic, el !Se execută.

- închide uşia.

Barney o 1:nchise ou ·giestllll'i nesigure. .şi rămase 'în picioaire lăsîndu-1se cînd pe un 1Picior cînd :pe celialt ş1 1l"ă1srudndu-şi mus.tata.

- Cu cine vorbeai ziilele t:recute 1la telefon ,des.pre pleca:rea unui via.por ? Vire:urn ziari1si1:, nu-i aşa ?

- Da, John. Un 1Pr1ieten de-ia1l meu.

- Nu oumv1a era în 1legătwră cu p,leaairea ilui Darby în America?

- Cum îţi trooe unia ca ,iasta iprin minte !

- Pe mine 1să nu mă iduci ! Tu i-ai băgiat ,în cap foi Darby :să inu '5·e înroleze. Şi-mi 1pun eiapul că tu i-ai arnnjat că.Jătoria 1ast1a în America. Lasă, nu-i nevoi·e ·să-mi răspunzi. Bine, B.amey. Dacă tu cr·ezi că .aşa e cinstit ! Să-mi fiaci tu mie una ca ia·sta ... toc^ mai mie!

Ba~mey :se .făcuse roşiu ca !focul şi-şi suceia cî:nd ceasu•!, cînd lanţul, cînd mustaţa ; ·da1r nu scoase o vorbă.

- Ilţi dai seama că Darby a fugit ca să scape de mobilizare? Da, da. De aia a fugit în America. .

- Nu poţi să-l condamni, John. E un boxer de pri^ ma clasă şi războiul i-a ruinat cariera. Vrea să-şi în^ cerce norocul, să cucerească titlul de campion mondial, îna:nte de a pleca la război.

- Crezi că o să plece vreodată la război ? Nki nu-i trece prin minte. Ce crede el, că dacă-i Lou Darby nu trebuie să se supună decretului ? Instrucţia militară e obligatorie pentru celibatari. In timp de război! nu merge, ce-i bun pentru unul e bun pentru toţi.

- Nu mi-am dat seama că războiul se conduce după principiul ăsta.

- Adevărul e că tu te consideri nedreptăţit, aia-i. Dar află de la mine că Darby n-o să debarce în Ame^ rica.

- Nu se şt'.e !

- Şi chiar dacă debarcă, n-o să aibă nici un angajament. Am eu ·grijă de asta. Aranjez eu să-l tri^ mită p1achet înapoi ; şi-o să intre în 1armată, unde i-e locul. :;;i tu, să nu mai faci pe deşteptul. Nu eşti chiar aşa de groz,av ca să nu mă pot lipsi de tine dacă vreau. Şi nu te mai trage atîta de mustaţă, ca un ca^ raghios ! Hai, pleacă. Dacă tu n-ai nimic de făcut, eu nu-mi vă·d capul de treabă.

*

Jn această perioadă, Nellie West făcu o încercare di·sperată să scape din lanţurile căsătoriei ei nenoro^ cite, care nu-i oferise decît dezamăgiri.

împlinise treizeci şi şapte de ani şi cu toate că născuse .patru copii, părea mult mai tînără, iar d'.n punct de vedere emotiv, era ca o fetişcană. Se retrăsese într-o lume a ei, în care visurile ei romantice aşteptau încă să se realizeze.

John West se ţinuse de cuvînt şi-i oferise tot con^ fortul material posibil, dar vlaţa ei de femeie măritată o dezamăgise totuşi. Trăise cu un om a cărui repu^ taţie dubioasă îi făcea pe „bogaţii respectabili" să strîmbe din nas cînd o vedeau, cu un om care n-avea decît un singur ţel şi anume să dispună de :putere, de puterea pe care putea s-o cumpere cu bani ; trăise cu un om care nu ştia ce-i tandreţea, cu un om pentru care căsătoria se reducea la o s'.mfonie de violente crescendo-uri sexuale, lipsite de preludiile subtile, ne^ cesare unei femei sensibile şi rafinate, cu un om care socotea că o femeie n-are nevoie de altceva decît de copii, servitori, o casă frumoasă, rochii elegante şi bi^ serică.

John West ucisese tandreţea şi credinţa pe care ea încercase să i-o păstreze. Nu ştia prea mult despre ac^ tivitatea lui, dar cit ştia era deajuns ca să-şi ,poată face o imagine despre corupţia, cruzimea şi teroarea care domneau în lumea afacerilor lui.

NeH!e îşi dă,dea seama că John o iubea şi pe ea şi pe

copii. Nu ducea lipsă de nimic. DU;pă cite ştia îi fusese credincios după povestea cu aotri~a, şi totuşi nu-i putea ierta c-o înşelase. Afară de toanele lui şi de pretenţia puritană de a-şi exercita autoritatea asupra familiei· şi personalului casnic, se purta destul de bine acasă. Nu se uita la cheltueli cînd era vorba de educa^ ţia copiilor, o încuraja pe Mary să înveţe pianul, iar pe Marjorie - vioara şi dansul. Era foarte mîndru de ele şi nn pierdea prilejul să le cheme să se producă în faţa musafirilor. De aceea şi copiii îi p4rtau respect şi cons'.deraţie, dar nimic mai mult. Şi ei rămîneau în afara zidului izolator cu care se înconjurase John West în ascensiunea-i spre putere.

Orice om care socoteşte. că soţia lui este doar o par^ te a bunurilor sale lumeşti şi o reduce la situaţia de tovarăşă plătită de pat şi de maşină de reproducţie ar trebui 'Să se aştepte ca ea să se răzbune împotriva lui atunci cînd s-ar ivi prilejul. Femeile au descoperit des^ tule mijloace ca să se răzbune pe bărbaţii care le-au achiziţionat şi le-au redus la starea de fiinţe inferioa^ re. Femeile care recurg la această răzbunare nu-şi dau perfect seama ·de însemnătatea gestului lor : prosti^ tuata care îi umple de boli pe crai şi 1pe soţii necredin^ cioşi nu 1caută să se răzbune; femeia care se impune bărbatului iprin lacrimi, cicăleli sau reproşuri nu caută să se răzbune ; nevasta care-şi ia un amant nu caută să se răzbune - şi totuşi ele ,sînt instrumente oarbe ale naturii răzbunătoare. Nellie West nu căuta să se răzbune, ci căuta mai degr1abă tandreţea şi d1rngostea pe care nu le găsise la soţul ei. Era pregătită pentru încercarea de ia scăpa din închisoarea, lWsită de orice că.ldură sufletească, în care o surghiunise soţul ei.

Prilejul se ivi în iarna anului 1917. John West fusese de părere că locuinţa lor nu mai era suficient de încă- pătoarre, 1acum cînd copiii se făcuseră mari, aşia că ho^ tărîse să construiască o ar:pă nouă tu mai multe dor^ mitoare, o sală de muzică, o sală de biliard şi camere pentru servitorL

NeHie West îşi ogoise pînă atunci .dorul în aventu^ rile melodramatice şi în poveştile de dragoste din fil^ me. Eroul filmului devenea şi eroul v:suriior ei, aman^ tul din film era şi amantul ei ; dintre toţi, îl

alese însă pe faimosul ador al primelor filme de cow-boy din vestul 1sălbatic, pe William S. Hart. Eira idealul ei, amantul romantk : galant, 1mrajos şi tandru.

Cînd echipa de muncitori. începu lucrul, aducînd o dată cu ea şi hîrşîitul ferestraielor şi al mistr,iilor, zgomotul ciocanelor şi mirnsul de tafaj şi de tencuia^ lă, observă cu un tremur involuntar de uimire că maest.rul zidar semăna ca două picături de apă cu eroul său de pe ecran. Unde pui că ena şi îmbrăcat ca el, cu o pălăirie cu bo.ruriile Jargi, o cămaşă ,11argă cu carourri, o cingătoare 11abă de piele şi cizme negre. Na^ tura şi istoria conlucraseră ca să f1acă din NeUie ju^ căria lor.

Prima oară cînd î.1 văzuse, crezuse că visează, 1apoi însă îi auzi pe ceilalţi oameni spunîndu-i : w:lliam I Află că-l cheamă Bill Evans. In curînd se .obişnui să stea la fereastra bucătăriei, urmărindu-l cum lucra cu pricepere şi precizie sau cum îşi exercita cu blîndeţe autoritatea asupra oamenilor săi. Şi tot aşa, într-o bună zi, acest om înalt şi blond, P'lătit ,de antrepreno^ rul soţului ei să pună cărămizi, întruchipă visul ei de dragoste pentru actorul din film.

La început des.coperi1rea o nelinişti. Se gîndi chiar să se ~povedească preotului, dar nu izbuti s-o facă. Curînd, începu să viseze că B'.11 Evans era iubitul ei. Căută prilej să-i vonbească. John West ·care dorea să treacă drept un patron cumsecade, insistase ca Nellie să supravegheze prepararea cea'.ului de dimineaţă şi de după amiază, precum şi masa de prînz a muncito^ rilor. De trei ori pe zi, cîţiva oameni intrau cu vasele să ia ceai ; uneori venea chiar Bill Evans să ia raţia zidarilor.

Se creă o situaţie stran:e. Nellie începu să trans^ punâ visul ei în realitate ; aruncîndu-i priviri pe sub gene şi vorbindu-i fără să ţină seama de deosebirea de condiţii sociale, îi dă1du să înţeleagă că-l place.

De la o vreme îi fu cu neputinţă să mai acţioneze raţional : se purta ca o tînără îndrăgostHă ; nici nu se gîndea ce-o să spună lumea, aşa că în curînd servi^ torii observară ceva şi începură să vorbească, iar lu^ crătorii începură să-l necăjească pe Bill Evans.

La început, Bill Evans fusese uimit de avansurile ei, apoi amuzat şi pe urmă intrigat. Dar pe măsură ce se aprop:a primăvara începu să regrete că Nellie îl plăcea. Bill avea succese la femei şi era încrezut, fiind conştient de farmecul pe care-l exercita asupra sexului slab. Nu din întî111JPlare se îmbrăca la fel ca William S. Hart ; începuse să poarte acelaşi costum, de în^ dată ce-şi dăduse seama că seamănă cu eroul sedu^ cător. Era unul din puţinii bărbaţi care pot să fie în acelaşi timp şi fluşturateci dar şi soţi bun!. Deşi mai călca pe de lături din cînd în cînd, avea grijă ca nu cumva să-şi strice casa. Avea vreo treizeci de ani şi, în felul lui, era fericit în căsnicie. Nu se dădea înapoi cînd era vorba de un chip frumos şi de un trup plinuţ, dar asta era altceva; nevasta lu: era însărcinată cu al doilea copil şi sînt lim:te dincolo de care un bărbat nu poate trece.

In tot cazul, o încurcătură cu nevasta lui John West era prea primejdioasă pentru Bill Evans; chiar şi Wil^ liam S. Hart ar fi şovăit în cazul de faţă. Hotărî deci să nu profite de acest prilej, deşi n-avea încotro - tre^ buia să adm:tă că era o femeie splendidă. Avea patru copii şi totuşi arăta mai bine decît femei cu zece ani mai tinere şi care nu aveau copii. Cîţi ani să fi avut? Vreo patruzeci. „Pă cinste femeie!"

într-o dimineaţă, cînd Biill Evarns lucra cu pricepere la fundaţie, parcă mîngîind cu mistria fiecare cărami- dă, o văzu pe Nellie West i1eşind în ~patele casei. O urmări cu ochii. Era distinsă, raf'.nată şi atrăgătoare. Cu femei de so'.ul ăsta trebuie să te porţi drăgăstos şi tandru, să le murmuri nimicuri dulci la ureche, ca să ţi se topească în braţe. Uite-o că vine încoa'!

Se prefăcu ieă-i ocup.at, dar simţi fluturarea fustei lungi albe şi apropierea trupului ei parfumat.

- Poţi să-mi împrumuţi chibr'.turile, domnule Evans? Vreau să aprind focul.

- Cum să nu. Poftim. Avea vocea gîtuită d'e parcă nu era a lui.

- Mulţumesc. Ce zici, ce frumoasă-i dim'neaţa asta. îmi place aşa :de mult primăvara. Parcă simţi că trăieşti.

îşi dădu seama că lucrătorii din preajmă se uitau l:a ei şi :ascultau di~cuţi1a. ·

- M-da, răspunse el cu jumătate de gură.

Se apucă iar de lucru, dar cu coada ochiului o ur^ mări pînă intră într-unul din hangare. După o clipă sau două ieşi. Venea din nou spre el I

Simţi că e Hngă el şi se întoarse. Ea îi întinse dreapta, cu chibriturile în palmă. Puse jos mistria şi luă .cu grijă cutia.

- Mul lumesc, domnule Evans.

Obs·ervă că vooea ei eira slabă şi tremurîndă. Se întoarse şi o porni repede spre intrarea din dos a clădirii impunătoare.

Ce-i ast1a ! Un bileţel în ,cutiia de chibrituri. „ *Vine să iei ceaiul, vino mai devreme decît* ceilalţi. Sărutări, *Nellie".* Sfinte dumnezeule !

După o jumătate de oră, înainte de ceaiul de dimi^ neaţă, Nellie West se postă în aşteptare la locul ei, lingă fereastra budtăriei. T,remura toată, stăpînită de un singur gînd: „Trebuie să vină, trebuie să înţeleagă şi să vină. Dacă vine, acum trebuie să intre, mai sînt doar zec·e minute pînă vin oeilalţi."

Bucătăreasa', o namilă de femeie, roşie Ia faţă, intră în bucătărie.

- Cred că-i timpul să pregătesc ceaiul. Trebuie să vină oamenii, doamnă.

-Nu te mai osteni. Lasă că-l dau eu. Du-te şi termină în cămară.

- Da'ce osteneală, doamnă!

- Am spus că-l dau eu. Mary. Te rog să faci cum ţi-am spus.

Femeia o privi mirată că-i vorbea .aşa de aspru.

- Foarte bine, doamnă. Credeam 1I1umai că ...

- Iţi repet, fă ce ţi-am spus.

Femeia ieşi, închizînd uşa în urma ei. Nellie îl văzu pe Bill Evans dind colţul pe sub schelă. Aducea gar^ niţa în care lua ceaiul pentru oameni. Cînd să intre, se uiită înapoi p1este umăr.

Ea plecă de la fereastră şi se propti de ma¹să, cu faţa spre uşă. Sîngele 1i alerga fierbinte prin vine; căzuse pradă unei patimi nestăpînite cum nu mai sim^ ţise p'Înă

atunci.

Paşii de afară o înfiorară, iar bătaia în uşă îi opri pentru o clipă inima în Ioc.

- Intră, şopti răguşit, şi silueta lui se profilă 1în lu^ mina de afară. Evans se opri în prag,clipind, căutînd s-o distingă în penumbra bucătăriei.

- Ştjam c-ai să vii. Ii tremura glas1111. Se trase pu^ ţin înapoi, privindu-l cu ochii mari deschişi ; tmpul îi era încordat, părul roşcat pieptănat cu coc ca' să-i degajeze faţa; sinii palpitau provocători deasupra taliei subţiri. "

- Ce-a¹i încremenit aşa ? îl întrebă cu voce dulce, îmbietoare.

Evans deschise gura, dar nu spuse nimic. Apoi deodată puse vasul jos şi din doi paşi fu lîngă ea. O prinse •în braţe şi cînd buzele lor se încleştară sălbatec, ea-i cuprinse gHul, trîntindu-i pălăria jos. Se sărutară cu furie pînă cînd îşi pierdură răsuflarea. Nellie îşi trecu mina prin părul lui blond.

- Te iubesc! N-am ce face! Te iubesc!

O apucă de umeri, oglindindu-se în ochii ei. Pasiu^ nea lui ·era stîrnită, dar ielra încurcat şi cam ruşinat. Se depărtă de ea, îşi culese pălăria de pe jos, apucă garniţa şi rosti cu voce sugrumată:

- Ce-am făcut? Ce-am făcut? Cred c-ar fi mai bine să iau ceaiul.

îmbujorată, cu părul în dezordine, cu viţe răvă·şite ieşindu-i din cocul p.e care-l purta pe ceafă, apucă vasul şi îl umplu cu ceai din oală. El îl luă şi porni spre uşă. ·

- N-ai de ce să te ruşinezi! N-ai de ce! Scoase o bucăţică de hîrtie din corsaj 1şi i-o vîrî în mina liberă. Vino diseară aici, vino la opt!

- Nu. Nu astă seară. N-are nici un rost. Nu putem„. ăăă„. domnul West ce-o să spună?

- Ce-ţi pasă! Aranjez eu totul. Trebuie să vii astă seară la opt, rosti hotărîtă, aranjîndu-şi părul.

Tocmai cînd se pregătea să mai spună ceva, auzi^ ră zgomot de paşi apropiindu-se de uşa care dădea din bucătărie spre casă:

- Du-te acum, H şopti. Te iubesc. Trebuie să înţe-

legi. Astă seară la opt. O să .ţ/Utem sta de vorbă.

El şovăi o clipă. Cînd deschise gura să-i răspundă, bucătăreasa intră în bucătărie. După o clipă de îndo^ ială, Evans plecă. „Sfinte dumnezeule, repeta într^ una in timp ce ocolea schelele. Sfinte dumnezeulel"

*

John West era îngrijorat, dar nu din cauza aventu^ rii dintre Nellie şi Bi11l Evans. Nu observase nici o schimbare în purtarea soţiei lui. Nu observase că se ducea o dată sau de două ori pe săptămînă la cine^ matograf fără să ia copiii, ,nu observase nici că era nervoasă şi că încetase să ma•i fie ceea ce fusese în^ totdeauna: o fiinţă pasivă din imperiul pe care el şi-l crease şi pe care îl stăpînea. Nici nu-i trecea prin cap că ea i-ar putea fi necredincioasă; şi cum legăturile lor conjugale ocaziona'1e erau lipsite de orice introdu^ cere subtilă, tandră şi drăgăstoasă, nici nu remarcase măcar că răspundea mai puţin la pasiunea lui direc^ tă şi brutală. Nici din pricina războiului nu era mai necăjit; de fapt speranţele lui într-o victorie aliată cnes^ cuseră în ultimul timp, de cînd America hotărîse să se amestece în conflict. Alte ştiri, de altă natură, primite din America, .îi provocaseră supărarea. Murise Lou Darbyl

Informaţiile publicate în ziare lăsau să se ·întrevadă că boxerul murise în împrejurări ciudate: se otrăvise ori fusese otrăvit cu bună ştiinţă sau din greşa'lă. De ce nu s-a înrolat cînd i-am propus? Avea timp s-ajun^ gă şi campion mondial. Era tînăr. Acum îi părea rău din adîncul sufletului că făcuse, cu ajutorul lui Bacon, tot ce-i stătuse .în :putinţă ca să-i pună beţe în roate lui Darby, îi scrisese managerului său şi-l determinase prin ameninţări şi şperţ să nu-i aranjeze nici un meci pînă după sfîrşitul războiului.

Darby se zbătuse ca un disperat încercînd să ob^ ţină singur angajamente, dar din cauza iScrisorilor tri^ mise de Bacon lui Richard şi din pricina isteriei războinice care cuprinsese America, nu obţinuse nimic. ,Apoi, instigate de West şi de Bacon, ziarele din New York porniră o campanie împotriva lui, arătînd că se

sustrăsese de la serviciul militar. Un răstimp, tînă- rul care, după părerea celor mai mulţi australieni, era cel mai mare boxer care suise vreodată treptele ringu^ lui, fu nevoit să-şi dştige existenţa f ădnd exhibiţii de box în cadrul unor spectacole de mîna a doua, prin oraşele din provincie. John West şi Barnn nu-şi mai :încăpeau în piele de bucurie. li dăduseră o lecţie lui Darby; erau siguri că o să se îr1toarcă şi o să se înro^ leze, iar după război vor aduce campionii din America ca să lupte ou Darby aici.

Cu atît mai uşor le-a fost duşmanilor lui din Austra^ lia să-i determine pe marii suporteri ai boxului din America să nu organizeze nici un meci pentru Lou Darby, cu cit ace~tia: ştiau că Darby putea să cîştige titlul de campion mondia.J la cahegoria s.emi-grea şi nu prea erau îndntaţi de această perspectivă. Boxul profe^ sionist era pe atunci, ca şi astăzi de a'itfel, o bogată sursă de venituri şi afaceri. Un titlu mondial deschidea toate porţile şi umplea buzunarele organizatorilor cu bani; prin urmare toţi campionii trebuiau să rămînă în America.

, Lou Darby se văzu deci fără meciuri şi fără prieteni - dezamăgit şi singur! In curînd presa din cele două continente începu să-l prezinte ca pe un laş care fugise de serviciul miHtair. Cînd Amer:ca intră în război cu surle şi trîmbiţe, condtei.ele ,învenitn:ate de la New York îl ·împroşcară cu ura şi dispreţul lor, încercînd să-l dis^ trugă pe a·cest tînăr care nu ceruse altceva decît să-şi)mplinească vocaţia.

Darby 1refuză să se întoarcă în Australia şi S·e înrolă în armata americană. De fapt era un gest de prisos pentru el, căci era obosit, dezamăgit şi bolnav.

Sportivii din Australia aflară apoi cu surp1rindere că Lou Darby murise în urma unei intoxicaţii alimen^ tare, în cantonamentul de la Tennessee, înainte de a pleca în Franţa cu armata americană.

S-ar fi putut oare spune că John West şi Bacon pro^ vocaseră în mod indirect moartea lui Lou Darby? Se pare că Barney Robinson era de această părere, de^ oarece în dimineaţa aceea, cînd John West veni la birou, îl a1uzi pe Barney spunîndu-i lui Snowy Bacon cu vocea sugrumată de durere şi de

mînie:

- Sper că tu şi John sînteti multumiti acum.

- Noi n-avem nici un amestesc, îi răspunse Bacon, arătîndu-i cu degetu.I ziarul pe care Bamey îl zvîrlise pe masă în faţa lui. Totuşi Bacon era galben la faţă, ca părul lui blond. Ştirea îl zdruncinase. Era un admi^rator al lui Darby, pe care de altfel el îl lansa:se la Sydney. Işi dădea seama de rolul nefast pe care-l jucase în complotul urzit •împotriva tînărului boxer şi-l năpădi un sentiment de vinovăţie.

- N-aveţi nici un amestec? insinuă Barney. Faţa îi ern contractată, iar ochii i se umplură de lacrimi cînd îşi încleştă mîinile de marginea mesii. Atunci de ce 1-ati încolţit? ... Da, ca nişte lupi l-aţi 1încolţit! Ştiu tot. L-aţi încolţit pentru că ...

Se întrerupse cînd îl văzu pe John West. Se întoarse şi apuoînd ziarul i-l dădu:

- Poftim! Ai citit ziarul?

- Da l-am citit.

- Sper că acum eşti mulţumit I

- Mulţumit? Ce vrei să spui ?

- Sper că eşti mlulţumit că l-ai băgat pe bietul Lou 1Danby .îlll mormî1nt !

John West se cutremură.

ÎlŞi f ăouse fel ide fe'l de Il"ep1roşuri de cînrd citise ştirea.

- Nu vorbi prostii, !:.îigui el. Ce, eu sînt de vină că a mîncat mîncare alterată? Aveam cele mai bune intenţii şi nu m-.aş fi uitat la bani ca să-l scot cam^pionul .Jurnii, după război.

- Nu te-a1i fi uitat la bani ! îl îngînă Bamey sar^ca:stic. Ascultă ! Ştiu că boxul nu te interesează decît pentru că storci bani de pe urma lui. De dnd a în^ceput războiul, ai căpiat de tot de teama să nu-ţi pierzi milioanele. Dar vrei ca alţii să ţi 1le apere I Şi pentru că Darby a refuzat, l-ai urmărit... l-ai urmărit pînă-n p~nzele allbe !

Barney nu se mai putea stăpîni. John West se simţi obligat să se justifice.

- Am/ acţionat în interesul lui Darby. Moartea lui m-a îndurerat profund. Aveam planuri mari pentru el.

- Frumoase planuri. Citind printre rînduri, poţi fi sigur -că s-a sinucis ... Da, s-a 1sinucis„. şi voi doi l-aţi împins la :moarte.

- Lasă scenele astea melodramatice. Moartea lui a fost un accident. Uite, aşa scrie în ziar. Şi chiar de n-a fost aşa, numai organizatorii americani sînt de vină. Nu voiau să-l lase pe Darby să se întoarcă şi să cucerească titlul aid, pentru noi.

- Organizatorii americani nu mai aveau de ce să se teamă de Lou Darby, pentru că îl şi considerau ple^ cat în Fr.ainţa, replică Bairney, idînd ·dovadă pent.ru prima oară de atîta perseverenţă. Mie să nu-mi arun- caţi praf în ochi, că ştiu ce-aţi învîrtit de dnd a ple^ icat bietul Lou. Am 1primit de rnr.înd o scrisoare de la el. Ii era dor de ţară şi era amărît şi dezamăgit pînă în adînicul sufletului de mişelia voastră ; cred că s-a sinucis I Ce nenorocire ! Cel mai curat om din Jume, un om cu mintea luminată şi curajos ca un leu, s-ajungă să se sinucidă I

Ochii lui Barney jucau în lacrimi. O lacrimă i se rostogoli pe obraz. O şterse cu dosul palmei.

- Dă-ţi seama ce vorbeşti. Tu, care l-ai ajutat să pllece în America !. .. o~ ce nu dai vina pe tiine?

- El s-a hotărît să plece în Amerka. Parcă-i mai rămînea altceva de făcut? Nu l-ai amenin̦at că n-o să se mai urce pe ring, dacă nu se înrolează ? Războiul ăsta poate să ma1i dureze ani de zile. Ce-i mai rămînea de făcut decît să plece în America ? Intrigile voastre l-au bă·gat în mormînt.

- Tu să-ţi mai măsori cuvintele ! Nu permit nici unui funcţionar de-al meu să-mi vorbească aşa, auzi tu ? Darby a murit şi n-are nioi un rost să mai răscolim trecutul ! 1se răsti John West. Apoi schimbă to^ nul : Eşti foarte impresionat de ştire, asta-i tot. Dar las' c-o să-ţi tr·eacă. Pînă mîine o să uiţi !

- Să uit ? Tu da, poţi ·să uiţi. Ţde dnd nu-ţi con^ vine un lucru eşti gata să treci peste el cu buretele. Dar eu n-am să-l uit niciodată pe bietul Lou Darby. Şi nimeni n-o să mă împiedice să spun ce am pe su^ flet.

- Nu-ţi dai seama că am putea să ne lipsim de tine... Văd eu.

- Da, ştiu că vă puteţi lipsi de mine, răspunse Barney foarte .Jiniştit. Durerea făcu să izbucnească tot dispreţul 1p1e caire rde ani de zi'le iîl 1simţea faţă de John West. Da, vă puteţi lipsi de mine. Nu vă mai sînt de folos, mi-a venit timpul să fiu dat la gunoi. Din cei cari te-am sprijinit la început, atunci dnd Wairiatah a c1ştig:a1t cunsa iaia de poirumbei, numai Su^ gar şi cu mine am mai rămas ; şi-o să dispărem şi noi cînd n-o să-ţi mai facem trebuinţă. Pe Mick O'ConneiJ.I ·şi 1pe Jim T1racey i-ai 1gonit la dracu-n praz^ nic; Piggy, cît eria el de deochiat, numai tu l-ai trimis l·a Siptnmră·toa~„e ,işi pe Joe îl suporţi numai fi.indcă-i fratele tău...

în timp ce Barney vorbea cu ochii ţintă la John West, Bacon - care-şi ţinea răsuflarea şi se uita cînd la unul cînd la celălalt - observă că John West strîngea din dinţi, iar ochii i se făcuseră mici de f urfo.

Barney continuă :

- De cînd ai deschis biroul de pariuri, rne-a1 m^ hămat pe toţi la căruţa afacerilor tale murdare. N-o să-mi iert niciodată că ţi-am făcut jocul. Ar fi tre^ buit 1să mă feresc de tine, Ca Ed^{0}die Corri·g·an.

- Da ? Şi ce s-a ales din Corrigan ? Uite că zace în închisoare pentru că era în I.W.W. şi a dat foc pare-mi-se unei fabrici !

- N-a dat foc la nici o fabrică ! II cunosc eu pe Bddie. Nu-i un i1ncerndiator. A .avuit ctllr.ajul opiniirlor lui şi atîta tot.

- Ascultă Barney Robinson. Ştiam de mult că rnu mă-nghiţi. Acum ţi-ai dat arama pe faţă, deşi ai cîş- tigat atîta de pe urma mea. în loc să-mi mulţumeşti că datorită mie ai făcut o călătorie în jurul lumii, mai faci pe grozavul ! Dacă-i vorba pe aşa, poţi să-ţi cauţi de lucru în altă parte !

- Asieultă-mă bine, John West. N-o să ai nicio^ dată satisfacţia ·să mă dai ·peste cap. Eu am spus ce-am avut de spus. Poţi să-mi primeşti demisia ·chiar acum. Şi luaţi seama la mine. Toată lumea o să afle dedesubturile tragediei lui Lou Darby ! Să nu-mi mai spuneţi mie pe nume dacă n-o să se afle. Chiar eu am să dau totul pe faţă. Să ştie toţi c-a fost împins la sinucidere de doi patriotarzi laşi.

Mai înainte ca John s-apuce să-i răspundă ceva, Bamey ieşi.

Şi se ţinu de cuvînt. Curînd, începu să circule zvo^ nul că Darby plecase în America, pentru că nu i se mai dăduse voie să urce pe ring, dad nu se înro^ lează în armată şi d „cei interesaţi în boxul austra^ lian" aranjaseră să nu poată boxa nici tn America.

Furia sportivilor australieni se revărsă asupra lui Snowy Bacon. De cite ori ieşea pe stradă, lumea îi striga în faţă: „Uite-l pe ucigaşul lui Lou Darby I" Iar la Sydney, cu prilejul prezentării unui film în care multilateralul Bacon juca rolul principal, publicul începu să-l huiduiască, să-l batjocorească şi să stri^ ge: „Uite cine l-a omorît pe Lou Darby". In curînd Bacon plecă în America şi nu mai :puse niciodată pi^ ciorul pe pămîntul Australiei.

Şi de data asta John West scă·pă cu faţa curată. Un singur ziar în toată Australia se arăhse di.spus să publice povestea lui Barney Robinson, Tefuzînd să menţioneze însă direct numele lui John West în le^ gătură cu acest scandal monstru .

.

într-o seară, Bill Evans se ducea foarte îngrijorat la întîlnirea pe care o avea cu Nellie, într-o cameră închiriată de ea la un hotel din oraş. Nu ştia cum să mai iasă din încurcătura în care intrase.

Numai un păcătos putea să se poarte astfel cu Myrtle, tocmai acum cînd aştepta un copil. De altfel devenise bănuitoare. Dar cline ar fi putut s-o condam^ ne? Simţise reproşul din glasul ei dnd îi spusese :

- Unde te mai dud şi a.stă !Seară, Bill ? Nu stai acasă nid dnd am atîta nevoie de tine.

Era nervoasă şi avea accese isterice, ca şi în ulti^ ffiP,']ie .să1p1tămîni ·di1ooin1e de naşterea celuilalit copil. Doamne păzeşte I Şi-ar pierde minţile dacă ar afla ceva I S-ar putea chiar să piardă copilul, ori dne ştie ce-ar mai fi în stare să facă I Myrtle era o nevastă blîndă. Dar pe bună dreptate, putea să-i dea una în cap pentru purtarea lui. Şi-apoi ce-ar fi dacă John West ar mirosi

ceva I... Evans se cutremură la gîn^ dul ăsta. „Aila-i în istare •să te cu1reţe. A mai lf ăcut el chestii de astea". Bill Evans îşi şi închipuia cum va apare ştirea morţii lui în ziare : „Trupul unui necu^ noscut a fost găsit în rîul Yarra". Doamne fereşte l

Ii luase dumnezeu minţile cînd se-ncurca•se cu ne^ vasta lui John West. Fusese nebun de legat. Simţea faţă de Nellie un amestec curios de atracţie fizkă şi de milă. N-avea nici o remuşcare în ceea ce-l **pri-** veşte pe John West. Nici nu merita altceva, pentm felul cum se purta cu ea. Nellie avea multe să-i re^ proşeze soţului ei. Îi mărturisise că era un om rău şi plin de toane, ca.r,e se ipurta cu ea ca un a·nimal liip^ sit de orice t:andreţe. Era u.n om rău, un f1ariseu ; pentru el, s.fînta treime erau : banul, iproprietatea, puterea ; avea în servkiul lui fel de fel de hoţi şi de criminali ; era sigură că omorîse oameni sau pusese pe al~ii isă-i omoare. li povestise lui Bi.Jl despre vre^ mea cînd viaţa soţului ei fusese în primejdie, despre oamenii care-l păziseră şi zi şi noapte: era convinsă că el pusese la cale atentatul împotriva lui O'Fla^ herty.

Bill Evans sări din tramvai şi urcă pe furiş scara hotelului. Ca deobicei se temea să nu-l recunoa·scă cineva. Uite-i pe soţii Smith ... Doamne fereşte !

Deschise uşa şi se aşează pe pat. Pentru el, aceste întîlniri pierduseră de mult farmecul noutăţii. Gus^ tase din fructul oprit şi acum se temea să nu fie iz^ gonit din rai. încercă să se convingă singur că în noaptea aceea trebuia să pună capăt acestei legături primejdioase.

Şi Nellie întîrzia. Nu era în obiceiul ei; să se fi î,nitJîmp:liat ceva ? Se duse la sorin 1şi începu 1să cerce^ teze sertarele. Ce rnst avea ca ea să-i facă mereu cadouri peste cadouri ? Doar nu putea ·să le ia a·casă sau să ·se folosească de ele. Cămăşi, cravate, un ceas, p1antofi, ciorapi. rufe; 'Şi în garderob, atîtea costume ! „Doaimne păzeşte ! Şi mă-nvaţă să-i vorbesc în cuvinte alese. Cum se mai prosteşte omul ! Ce să fac eu cu ea ? Doar nu-i o simplă aventură ! Se jură că-i pen^ tru întîia oară că-şi înşeală bărbatul, şi să ştii că aşa-i. S-a îndrăgostit de mine. Vrea să fugim îm^ preună în

statul Queensland ori chiar în alt conti^ nent. Dar n-o să putem fugi destul de departe ca să sdpăm de West. Unul ca ăsta ne-ar urmări pînă la capătul pămîntului. Şi ea iprea-i imprudentă. Nu se mulţumeşte că ne vedem aici, mai vrea să mergem şi duminica la iarbă verde sau la cinema. O .s-o ducem aşa pînă Myrtle ·sau West o să afle ceva şi-atunci... Doamne fereşte I"

Auzi pe ou.loar ipaşii ei şi patima puise di111 noru stă- pîtnire 1pie el. Işi dăodu seama ică n-o să poiată ipu111e ca^ păt .aoe,s.tei legături iprrimejdioase şi c-o să ıse .J1ase rdus de împ1nejură1r,i pînă cî.nd John West ,sau Myrtle, ori poate chiar amîndoi, iau să-i pună capăt.

*

Nici în vara anului 1917, John West nu-şi dăduse încă ,seama că soţiia 1lui îoi era necredi1ncioa·să. Uitia:se de povestea cu Lou Darby, iiar războiul şi interesele lui de af.acer.j erau ıdin nou p·e primul plan.

Rămase 1SU1riprins, dnd :într-o diumini~ după ma[1]să arhiepiscopul Mralone veni .să ,Je fa.că o vizHă fără să ,se fi ,anunţat. Erria ·suirprrins, da1r mulţumit, rpenbru că <în ultimul tirnp 1Juase hotă!fî:rea să :se împace cît mai ounînod cu .biserica. Nu 1avea motive ,deosebite să facă acest 1lucru, dar era în general î-nt1r-[1]0 di,sipo^ ziţie împăciuitoare.

- Mtiiine, domnule West, o deleg:a,ţie ,a Federaţiei catolice 1Se via. ,prezenta J:a [1]dumneavoiasifră iJa bi:rou, intră ,de :la :început în subieot arhiepiscopul Malone. Şi iam :s0C9tirt de rdafori.a mea 1să vă văd înarinte. O să vă oeară rsă iJe puneţi),a .dispoziţi.e unui! ·din hipo^ dromurile dumneavoaskă, ipentnu un miting de pro^ porţii uriaşe. Ni 1s-a rrefuziat accesul ipe for·enllf ex^ poziţie.i.

- Cunoaşteţi sentimentele mele, sJinţi,a voastră, răspunse John West. Dacă ,acest miting urmăreşte să creeze di·sensiuni şi <Să intervină împotriva eforturilor de război, 111u vreau să .am de-a f aice cu el.

Airhiepiscopul Ma·lone ezită.

- Intotideaiuna v-aţi arătat binevoifor faţă ide flO^ porul i1r1liandez, ,domnule Wes-t.

- Fără îndoială. Mama mea era irl1andeză.

John West se întoarse şi 1se uită rJ.a fotografi.a ma^ mei s.ale. IDe muMe ori o auzi·se ocăr~.ndu-i 1pe englezi pentru că· 1se .amesrleoais·eră în afracerile Iirlranidei. Bra sigur că, [1]diacă bătirîna iar fi trăit, ar fi rreiacţionat ca toţi irrlandezii catolici ·din Ausrtralia. Dar John nu putea să se elibereze de .s,paima că dacă Anglia ar fi înif1r,întă, şi-ail" :putea ·pierde imensa lui avere.

- Mama dumneavo;astră ia fos,t o doamnă foarte distiinsă, domnule West.

- Intr-adevă1r. :Descindea din regele irlandez Brian Bonu. în copi1lărrie, John West o au.zise o dată pe mama lui :poves-tind acest luoru. Bi.neînţeles că in-o crezuse, darr acum i se 1părea o rea.Jitaite şi run argu^ ment foarr.te puterinic. Nimeni nu-i maii" ! binevoitor faţă de lrland1a decît mine. Să nu uităm î1nsă că .sîntem 'În irăzboi. Situaţia .războri'llllui .s-a mai :îmbunMăţit. Sîmem foarte aproape. de victorie, 1dair tocmai de aceea nu ne /Putem ,permite noi [1]diz.i,denţe. Am primit sute ide sorisori de la soldaţii ide 1pe fr0111t. De 1la oa^ meni oare s-iau .înroliat în b.ri,gia1da celor o mie de sportivi. Vreţi ,să vă citesc una ?

John West citi cHeva pasaje dintr-o :sciriwiarre pe care o ,scoase ·din ipo.rtmoneu.

Unul din „bă,ieţii" lui îi scria că iaustrralienii sînt cei mai, buni .soldaţi ·di,n lume. Şi că numai cîteva divizi,i noi austrraHene 1air mai :putea ,s,alva situia1ia. Era ,deci necesar să fie kimise noi· întărirri.

- Uitaţi-vă ce. cred băieţii ,de pe front. Am :primit sute de 1sorisori ca a1st[1]a 'Şi dumneavoaistră !Îmi cereţi să dau hipodromul pentru un miting care .va încerca să creeze 1di·sensiuni ·într-o epocă iaHt [1]de firăm:înfată.

- N-o să 'Se creeze nici un fel ,de disen~iuni. O să fie. numai un mitiing ,de simpiatie 1Pentrru fo"liarn1a.

- Simpatia pentru 1Jrfanda ne ·împiedică să obţi- nem vfotoria. Aţi vămt ce se 1petrece? Greve, 1încăie- rări la

mitinguri. „Woobblies" ăştia sînt agitatori pri^ mejdioşi, totuşi în cursul camp1aniei pentru 'Ultimul iplebi<sdt :le-aţi îngăiduit ·să vorbească de ila aceeaşi tribună cu oriatorrii Federaţiei ciatoUce. Ptn-la urmă o ,să ia1să un miting :împotriva mobitizăll'iii. Cunoaş.teţi ipărnrea mea : ,dacă nu se prezinif:ă ,destui voluntarri, afonci trebuie să reicu1rgem iia mobi1liza:rea ,ge:nemlă.

Deşi Ma1kme avea o mie şi 1una ·de :arr,gumente 1m^ pot:r.ivia mobiliiză.rU, inu f ăou uz de nici unul .din ele. Se mulţumi numai să· spună :

- Mobi.liziarea ie de pri·sos. Dali' acest miting n-! are nimk de-a f1aoe 1ou al ·doi1lea p•lebisdt.

- îngăduiţi-mi .să Hu •de 1ai\tă [0]pă1rnre, sf·inţia voa.stiră. Stnt convins că şi 1plebi·sdtul de luna viitoau·e va fi 11..1in eşec ta şi celăJ.al:t. Văd ·eu că .daţi apă l·a moară I.W.W.-ului şi socialiştilor, ca •să facă şi aici oe-iau f ăc.ut ÎII1 Rusia. Vă .s;pun cu toată seriozHatea, că ·trebu~e .să !Puneţi oaipăt acestei sHuaţii.

- Ce-.a fost ia fost. N~o să se mai înHmple. De.si^ gur că n-o să ne retragem 1din război, o .să 1ne facem datoria, ·dar inu vom 1îngă•dui rnobiJiz,area.

Daniel Mialone abia •se stăpînea să nu izbucnească. AtM ide .înf.lăcănată era .dragostea lui ipentrn Jr.lan1d.a, incit eria de .acord cu orice air fi putut aduce. o .atin^ gere irnpeiriaHsmurliui britanic. Cele ipetrecute Î!Jl Riu1sia şi ll'ăscoala rnuincitoriilor iruşi vor ipUJ1e 1n încurcătură Ang.lia. De aceea, pentru moment ern pentru bolşe- vid . .Dia[1]r nu-i SIPUSe rlui John Wes•t nimic din toate astea. Acum avea nevoie ·de hiipodrnmu:l 1liu.i şi mai ttrziu va avea nevoie de spir.iji:rnul ilui John West în p·air·Udul 1labuirist. Arhie1pi1scopul Conin muri.se. Daniel Mailone era acum iarhiepi:scop ·de Melbouirne şi 1a;vea planuri măireţe. In timp ce cumpănea ce •să mai spună, John West se gî!lldea : „A naibii încurcătură ! Sugar sipune că Federaţi1a caitoldcă :î'Şi trimite rnem^ br.H ou zeci.Je Î!Jl ipartidiul faburi•st, aşa c-IO să .am ne^ voie ·de .sprijinul 1lor după război."

- Uitaţi-vă ce zic eu, sf.inţiia voastră. Vă 1puin la dispoziţie hipodromul, cu o oondi·ţie : să nu daţi pri^ lej

1la oine ştie ce !Jle.înţelegeri şi să ne p1rezentiaţi îna^ inte irezolu.ţiile pe caire av⁰eţi ide 1g.înd rsă le 1supoo•eţi adună·l"i.i. Vă irog spuneţi ·deleg.aţiei să-mi ia.ducă mîine copii după rezoluţii.

- Mll.lllţurnesc, domnuile West.

- O fac peintll'u c-ă :în fond 1sîn~ şi eu ,i!J',landez, după marnă„.

John West .îl însoţi pân-fa uşă, rnrmăirind apoi si^ ilueba arhieipisoopului îmbrăcat în redingobă neagră şi joben, ca1re !Se îndepărtă, ieşind di1n curte. Liniştea amu1ngulrui căl.duţ î.I umpleia de mulţumire. „într-o zi, 1g1Îooea el, sf:in1i1a isa şi 1adeipţii lui o ·să-mi mijlocească chiar ei puterea suplimentară de care am ne^ voie ca să conduc 1această ţară rprin partidul laburist".

Deşi era îngir1ijorată de :p1urbarea lui Bi.111 şi se ~im- ţea prost din pricina 1s1airdnei, Myr.t.le Evans începu, ca de obicei, să prepare pudidingul de Crădun. în după amiaza :primei dumi1nici ,din decembrie. Lucra din obişnuinţă. Termină compoziţia .adă1ugînd şi nimic'lllrile obişnuite : o cutiiuţă mică ·de metal, două potcoave în mini1a.tură, o păpuşică de metal şi un măgăruş.

Fami1li.a Evans locuia .într-o căsuţă de .lemn din Ca;rri1ngbush, oam la un kilometr~ ·de vilia 1lui John \Vest. Bucătării.a era curată şi ordonată, deşi pere.tele de l.îngă maşina de gătit era .negru ,de fum. De oînd purta ,sarcina, făptu;na mică şi ,delkiată a lui Myr~ne lua.se o formă ciudată. Păstra încă urmele unei fru^ museţi ofii! He. Şuviţe de rpăr îi căddeau rpe.ste ochi, :pe cînd ·lucra. Gosrpodiăriia şi copiii erau singura ir.aţiune a existenţei ei. Fusese fericită in cei cinci .a.ni d~ că·sătorie cu BiH, cu exoopţia cîtorva ·perioade de timp - ca iaceeia pe care o trăia acum - cînd el călca :pe de lături. Eina [1]si·gu1ră că·-i o f.emeie 1la mij1loc. Escia^ ip.adele lui o supărau ·întotdeaunia, .dar mai cu seamă acum că aştepta un copiii. Ce ză.păoit ! „iDragu:l de Bil1l ! Aşa e el, nu poate :să reziste unui smîs ... Dar tocmai <Icum ... !"

1Ce fel ide femeie s-o fi .Jegat .de bă·rbatul ·ei tocmai iacum, dnd era 1nsărdnată rpentru a ·dooo oară ? Gelozia şi ura penku femefa care-i• ademenise bă·rbatul crescuseră o ·dată cu copilul. Işi dădea seama că ,lumea 1ncepuse să vorbească. Nu-l iacuza 1pe Biil1l ; îl aidorria 1şi .ştia că orice ar fii, n-are să-¹i liase el pe drumuri, nici ,pe ea, nici 1pe băiat şi nici pe rpiruncul ca.re. bătea la ipoairta vieţii. BiJ,!, care în ifeliul lui o iubea, nu S· ar fi legat ·de o iailită femeie rtocmai iacum, ·diacă ferm:.<ia .aceea nu i-ia1r fi căzut .îin braţe. Nu-l ocădse .niciodată pe BiH, ,dar îi dădea să ·înţ.e! eagă că face irău ce face, ·se piHngea în mod indiirect. Ve- dea că se zbuciumă : răhdar€a ei o să-:! chinuie şi mai mult. îşi dădu seama că pentru a păstra un bărbiat ca Bill, trebuia .să se ringrijească, să \1upte .împotriva urmelor lăsa.te de atîţia ani trudiţi, urme c<i;re îi măci:nau frnmuse.ţea şi-o făooau mai 1puţin ·dră¹găstoo.să. Dar cum 1piuteia .fi a1dgăfoa1re ·din 1pund de vedere fizic o femeie î•n ipîntecul căreia creştea o viaţă nouă? „Sînt ·s-igiură că aceea ou care .s-a îincu:rcat 1acum n-a iavut iniciod.:ită un copii! 1şi nu ştie ce-i ·doirul după diragostea bărbatului iubit. Sînt .sigură"! Se gîndea întruna ,\ia femeia necunoscută ; chiar şi îin somnul ei chinuit, C:1nd .adormea în zorii zilei, după ce în^ cercase toată 1noo.iptea .să-şi găsească o poz.iţie priel^ nică, chiar şi atunci o visa în brnţele lui Biill. Şi-o îinohipui1a tînă,ră şi frumoasă.

Tn ultimul timp, bietei Myrtle i se tociseră nervii de 1atîta încordare. Nu 1avea un moment de linişte; ţipa la băiat, la Bill cel mititel, şi-l bătea pentru ori^ ce vină, oridt de mică. Cu .greu izbutea să se mai stăipînea1scă un pic, să nu .se arate lipsită de !hun simţ. Dar lasă dac- o afla cine-i „femei.a .aia", o să·i scoată ochii, 1are :s-o omoare cu rnîna ei.

Myiftl'e puse compoziţia de pudding într-un şervet şi-l înnodă. „Să mă duc după Bill, mkuţul de el, să-l 1adu.c de la vecină. Mai mult ca sigur -că s-a tăvălit peste tot şi-o fi murdar 1acum cia un purcel!" In timp ce .păşe.a legănîndu-se, o umbră astupă uşa ; o femeie g.nasă :şi vulgară intră grăbită.

- Doamnă Evans - exdamă femeia ahita trăgîn- du-şi sufletul - aş vrea să-ţi spun ceva„. nu ştiu cum să-nceip„.

Myrtle îşi dădu seama -că femei;a îi aducea veşti proaste. Pirimul ei gînd fu la .copil...

- Do.amne dumnezeule, ce .s-a întîmplat? „.Cine ? „. Ce-i ?„.

Femeia şovăi, respiirînd încă cu greutate : - Bill... soţul dumitale„. Domnul Ev.ans„. Nu„. nu ştiu cum să-ţ.i spun„. Eu„. vedeţi...

Myrtle se cutremură. „Bill„. mort... ori poate„. ai milă de mine, doamne dumnezeule ! Uitînd de sta^ rea ei, se repezi la ifemeie.

- Vorbeşte, pentru numele lui dumnezeu! Ce i s-1a întîmpla t ?

îşi înfips·e unghiile în braţele groase ale femeii.

- Linişteşte-te, doamnă Evians. Nu i s-a întîrnplat nimic. Dia.ir l-am văzut... Cum să-ţi spun ... Ştiu că nu-i treaba mea, cred totuşi că trrebuie să-ţi ~pun. Fe-1meia părea încuriaată, dar deodată îi dădu drumul : L-am văzut azi ipe soţul[1] dumitale ieu alta, sus pe deal!

Ca 1apucată, M)lirtle începu să o zgî.lţîie .pe femeie ţi-pînd:

- Cine e? O ,cunoşti ? Cine-i ?

Văzînd-o în ice hal era, fomei1a şovăi.

- Linişteşte-te dna.gă, n-o lua iaşa, murmură eaj. Gîndeşte-te 11a copil.

My.rtle o zgîlţî.i din nou.

- Cine-i? O icunoşti? Hai spune o dată!

- Er:a ... doamne, ce-1am făcut. Era doamna West, nevastia mi!ionarrului. Lumea vorbeşte de mult... 1azi i-am văzufi cu ochii mei...

Myrtle îi dădu drumul. „Doamnal John West. O fe^ meie bogată. Şi mamă de .copii! Căţ·eaua ! Căţeaua!"

Ar fi vrut să spună o vorbă murdară, ca să-şi mai verse năduful. Simţi că o cuprinde o linişte adîncă, întocmai ·oa ·liniştea dinainteia furtunii. Foarte calmă, începu să-i pună femeii întrebări : „Unde i-ai văzut? Cînd ?" Nu se mai simţea nici umilită, .nici jignită, simţea doar un, V1al de urră, :gata 1să .se reverse ipe oaapul acestei femei. „Valsăzică ea era! Doamna John West ! Căţeiau:a I"

. - Vrei, te rog, să-l ia.duci pe Bill de peste drum, de Ita vecină, ~i să ai .grijă de el pînă mă întorc? o întrebă pe femeie .

- Cum să nu ; dar un'te duci ?

- Mă duc ·să dau ochii cu doamna West.

Plecă de-acasă .fă.ră să se schimbe, ori să se aran^ jeze .un pic. Aler1gă împletficindu-se spre tnamvai. iDirumul .fu îngrnzitor. N-avea decît un singur .gînd. „Căţeaua ! Căţeaua ! O s-o omor! Căţeaua !"

Nici nu ştiu cînd s-a urcat în tramv1ai şi cînd 1a co^ borît la capăt. Se grăbe:a, înpiedicîndu-se şi plîngînd în hohote, spre vila albă a lui John West, ciare se ză- nea în vî.rful dealului. Soarele în 1asfinţit lumina s·chelele aripii· noi a dădirii.

John West ena acasă şi citea un ziar de sport. După masă fusese !'a icllirse, ca deobkei cînd nu enau me^ ciuri de fotbal, i:ar seara asistase la o întîlni.re de box, de la locul lui irezervat l'îngă ,ring. O ia.uzi pe Nel^ Jie intrînd ipe uşa din .faţă şi urcînd la etaj. Venea de l'a obişnuita ipartidă de călărie Jăcută sus ip·e deal. Ce-o fi 1gă·sind lumea în pionicurile astea ? Cunată pierdere de vreme. Auzi ! Să dlăreşti de plăcere„. Cînd 1alţii îşi cîştig.au pîinea călărind ! ·

Citise ştirile 1aare îl interes1au şi acum răsfoia 1alene ziarul, icăutînd ceva ca 'Să-şi omoa1re timpul. Auzi so^ neria ; auzi şi p:aşii femeii din casă oare se ducea să deschidă. Apoi, o voce stridentă de ,femeie, care de-a^ bia .se iputea sLă1pîni, ceru :să vorbeasică cu doamna West. O auzi pe fiată dudndu-se 1sus şi întorcîndu-se iiar.

- Doamn:a West se îmbrncă ipentrn masa de seară şi coboară imediat

Curînd, John West o auzi :pe Nellie •cobo"rînd. Apoi, ia.uzi o voce de femeie isterică :

~ Dumneata eşti doamnia John West ?

-Da.

- Eu sînt <loomna Bill Evans. Nia I

John West ia.uzi o plem'i¹tură 1grozavă ca şi 1cum fe^ meia iar fi ipălmuit-o pe Nellie ,peste obnaz. Nellie ţipă. O auzi pe .femeie stri1gînd, apoi tirîntind uş1a, dar nu putea de&luşi ce spune. Se repezi 11a .fereastră,

şi spre uimiirea lui văzu o femeie .străină 1alergînd după Nellie prin ·curte, spre spiatele 1aasei. Deschise .repede fereas^ tra şi sări ia.foră, gata să intervină.

Cînd tnarversa veranda o 1auzi pe .femeie url'înd :

- Nu ţi-e ruşine, căţea ·Ce eşti ! Apoi 1străina culese de pe jos o jumătate de cărămidă răzleţită şi o azvîrli după Nellie •care !fugise ţiipînd. Cărămida nimeri ală- tuiri. Femei1a .luă 1altă cărămidă ·şi o 1arnncă după ea. Oe iastădată o lovi 1Pe Nellie în :pidor.

John West :rămase locului mut de uimire. Nellie se opri, se frecă la rPkior, rplîngînd, dar începu să 1alerge din .nou, cînd vă.zu d femeia, .care nu mai ştiia ce fia.ce de furie şi isterie, 1apucă un nou :proiectil pe ·care îl azvîrli cu toată :puterea, căutînd astfel să-şi des^ carce u:ra nesăbuită oare docote:a în sufletul ei. John nu înţelegea de loc iee se petrece. Pe semne d femeia era nebună!

Se reipezi .după ele. Tocmai cînd s-o ;ajungă, soţia .lui Bill Evans mai azvîrli încă o piatră, .ca.re o izbi 1pe Nel.Ji.e în braţ. Observă pîntecul femeii. Sfinte dumne^ zeul'e, ena însă1rdrnată. Ce i s-o fi întîmpl:at ? Myrtle Ev:ans se feri din foţa lui continuînd să strige şi 5e plecă ·să ia încă o ·cărămidă. John West o apucă strîns de braţ. Se zbătea ca o nebună, aşa d de-a.bi:a o pu^ tea ţine. Nellie, conUnuînd să alerge, dl!:>păru după ieol^ ţul casai.

- Astîmpără-te femeie ! Ce ;faci ?

Doamna Evans se potoli.

- Dumneaba eşti domnul John West ? .

- Da, linişteşte-te. De .ce te legi de nev,astă-mea ?

- Pentru 'Că mi-a luat bărbatul. Inceipu să plîngă, zguduită de suspine.

John începu să ibănuie adevărul, dar nu-i venea să creadă. Nu 1putea să-şi :adune 1gîndurile.

- Cred că te-nşeli.

- Bia" nu mă-nşel de loc. Vecina mea i-:a văzut după masă, sus pe deal. Nevasta dumitale e o stri^ cată. O .strkată ! Mi 1-a lUtat pe Bill, toomai cînd a^ veam mai multă nevoie de el. Femeie e ea ? Să mi-l ia •pe

Bi.li tocmai aoeum ?

John West nu ştia ce să :srpună. Simţea că-i zvk^ neşte sîngel'e în vine, d1a:r tobuşi nu-i venea să creadă. Femeia asba eria inebună. Trebuia să afle adevărul. O văzu izbucnind din nou într-un 1pJî.ns cu su,gMţuri.

- Liniştește-te. Hai înăuntru să-mi spui tot. O conduse spre uşa din faţă. Cum te chiamă ?

- Sînt neVtasba lui Evans : Myrtle Evans. Bărba-tuJ meu lucrează aici. E zidar. Plîngea în hohote. Aşa dar ast:a era ! Pe maistirul zidar îl •chema Evans. Jn- C€1PU .s-o ·creadă 1pe femeie, dar tot nu putea să~şi a^ dune 0gîndurile. Ajunseră 11a uşa din faţă şi sună.

Gînd jupîneasa veni să-i ·deschidă, îi porunci :

- Spune-i doamne: West c-o aştept în salonul de recepţie. Apoi poti pleca. Eşti liberă în seara asta.

O ajută pe Myrtle Evans să se aşeze pe un scaun, în salon. Tînăra femeie îşi făcea de lucru cu batista ; îi mușca colţul, se ştergea la ochi sau îşi ştergea na^ sul. Printre sughiţuri, îi spuse toată povestea.

John West stăte'a drept 1ca lumînarea, într-o sforţare îngrozitoare de a nu-şi pierde cumpătul. Femeia n-a^ vea nicio dovadă. O s-o lase pe Nellie să se dezv'.no^ văţească şi-apoi o să aibă el grijă de ea. O s-o pe^ depsească pentru că-l înşelase, o s-o pedepsească pen^ tru nerecunoştinţa ei.

Acum ,după ce-şi descărcase sufletul, doamna Evans căzuse într-un fel de transă, iar cînd Nellie intră în odaie, nici. nu ridkă ochi'.. Lui John îi fu de ajuns să ridice privirea spre Nellie ca să-şi dea seama că aicu^ zaţHle femeii erau întemeiate. Se furişase pe uşă, cu părul zburlit, cu ochii roşii .de plîns, ca un ·copil rău ped~p1sH pentru vreo prostie. Se siprijini de masă, cu toată greutatea de parcă ar fi fost gata să-şi piardă cunoştinţa.

- Nellie ... vocea lui John West era de nerecunos^ cut. Cred că nu-i nevoie să ţi-o prezint pe doamna Evans. Ţi-a adus acuzaţii grave. Socot de datoria mea să-ţi dau pos'.bHitatea să le dezminţi.

Nellie nu răs'Punse nimk, nici nu ridiică ochii. Rămăsese cu mîinile încleştate de masă, încît i se înăl- biseră

încheieturile degetelor. I se desfăcuse cocul şi părul îi atîrna într-o parte. John West avu impresia că are în faţă o prost!tuată abrutizată, roasă de boală. Făcu un pas spre ea, s-o pălmuiască, s-o bată, să dea cu ea de pământ, s-o calce în pidoare. Se uită la ea cum stătea cu picioarele îndepărtate şi pumnii strînşi, apoi printr-o sforţare surprinzătoare, se destinse si se-ntoarse la doamna Evans.

- Cred că nu mai avem ce să ne spunem. O să vă conduc acasă cu maşina, doamnă Evans.

NeU:e nu făcu nici o mişcare cînd ieşiră amîndoi din odaie. ,

Tot timpul drumului, Myrtle şezu tăcută, cu mîinile în poală. Era frîntă ·de oboseală şi ruşinată. Incepu să se gîndească la Bill. „Nu-i vina lui. nu-i vina lui, îşi spunea. Trebuie să-l cuceresc iar. O să-l iert". Se uită pe furiş la John West. Avea mîinile încleştate pe volan, era foarte palid, dair stăpîn pe sine şi-şi ţinea buzele strînse. Aflase şi ea că John West e un om misterios şi primejdios. Poate că făcuse o prost:e; ce-o să se întîmple acum cu Biill ?

John West conducea prost şi încet. Nu se împăca de loc cu automobilele. A·cum o să scape şi de ma^ şină şi de servitori. „Trebuie s-o pedepsesc pe Neil ie". S-o pedepsească ! N-avea alt gînd. A[1]sta e răsp'lata pentru tot ce făcuse pentru ea. Se-nsurase cu o păcă- toaiSă, o f.emeie [1]adulteră. Mama copiilor lui să-şi facă de cap cu un zidar! Nellie dăduse o cruntă lovitură simţului său de putere. I ·se păr[1]ea mai cumplit decît dacă ar fi fost înşelat în afaceri, dacă n-ar fi izbutit să mituiasieă pe careva ori dacă l-ar fi înfruntat cineva care pînă atunci îi făcuse voia.

„~u-ţi poţi menţine autoritatea dedt dacă îi pedep^ seşti pe cei care te-nfruntă !" In viaţa lui, John West nu iertase niciun afront şi n-avea de gînd să-l ierte nici pe acesta. Nu-i trecea prin minte că purtarea lui ar fi putut determina în vreun fel fapta lui Nellie. Nellie făcea parte din univensu:l pe care îl stăpînea ; era ·a lui, o cumpărase şi-i plătise preţul. Trebui,a să rămînă bunul lui. O s-o pedepsească. N-o să-i mai în^ găduie să se vadă cu Evans ; o să rămînă închisă în ..:asă, să-şi dea seama

de nebunia ei. O v.a pedepsi !

- Am s-o pedepsesc, doamnă Evans. Să n-ai ni^ r.i o grijă, am s-o pedepsesc. Relig:a mea nu-mi per^ mite să divorţez, dar am s-o pedepsesc.

- Dar cu Bill cum rămîne? Bărbatului meu ce-ai să-i faci ? Pe el n-ai [1]să-l pedepseşti, nu-i aşa ? Să :nu-l omori!

' - Fii liniştită. Şi el ar merita să fie pedepsit. Dar n-am să-i fac nimic ; bineînţeles însă că-l dau afară. Cred că nu-i nevoie să-ţi mai spun că n-o să rămînă în slujba antreprenorului meu.

· După plecarea lor, Nellie urd încet scările. Fusese năucită, totul se petrecuse ca într-un vis urît, dar acum un sentiment .de groază pusese stăpîn:re pe ea, la gîndul că soţul ei are să se-ntoarcă. ln ultimele luni se cufundase în lumea visurilor, fă:cuse planuri nesăbuite să fugă cu Bill Evans - planuri pe care nici ea nu le-ar fi acceptat dacă ar fi fost în stare să judece. lnainte, încercase să se acomodeze convieţurli cu John West, dar acum acest lucru i se păre:;i cu neputinţă. Ce-o să-i facă? P:înă acum John izbutise să-şi stăipî- nească furia clocotitoare, dar ce-o să-i facă la întoar^ cere?

li va înfrunta furia. Trebuia să se apere, răspunzînd veninului cu venin, urii cu ură, vorbelor usturătoare cu vorbe usturătoare. Ca şi Myrtle Evans, se gîndi la Bill : trebuia să-l apere de soţul ei şi de banda lui de criminali plătiţi. Cînd ajunse în capul scărilor, luase hotărîrea să-l trimită pe Bill undeva departe şi apoi să-l urmeze ,şi ea. Mersese prea departe, altă so^ luţie nu mai exista, deşi îşi dădea seama că John West nu se va da înapoi de la nimic ca s-o împiedice să plece.

„Doamne dumnezeule, ce să fac? Orice-ar fi, dea^ cum încolo o să-l urăsc întotdeauna, o isă-1 urăsc, o să-l înfrunt". Teiama de răzbunarea soţuluL şi ruşinea pe care nu voia s-o recunoască o determinau să-l în^ frunte pe John West. Dorinţa de a sfida, teama şi ru^ şinea clocoteau în ea ca un izvor nesecat, trecîind peste mar·ginile puterii ei de reziste'llţă ; nu se mai putu stă- pîni, trecu în goană prin salonaşul ce-i slujea de bu^ duar, spre dormitorul deschis şi se trînti pe pat. Trupul îi fu zg1îlţîit de un tremur nestăvilit şi ,începu

să plîn^ gă cu suspine, pînă cînd John West intră în odaie.

Nu-şi ridică privirea, numai hohotele de plîns i se transformară într-un sughiţ spasmodic. John West se opri gîfîind, cu pumnii strînşi, cu faţa crispată.

- Scoală-te din pat, tîrfă, că n-ai să mai dormi niciodată în el. Cum ea nu făcu n:d o mişcare, Sf'. re^ pezi şi smucind-o o sili să se scoale în picioare.

Ţi-am spus să te scoli din pat. Ce-ai de spus ? Netreb^ nico!

Se uită la el, cu părul despletit, căzut în dezordine peste faţa umflată de plîns, cu capul dat pe spate, ţinîndu-şi trupul t.xagerat de drept, ca să-şi arate dis^ preţul, dar nu scoase o vorbă.

John West îşi încleştă pumnii. Aproape că se înecă de furie cînd strigă :

- Ce-ai de spus? M-ai înşe:Jat şi pe mine şi pe cop:i şi ai călcat religia ta. Ce-ai de spus ?„. Tu„. tu„. O apucă de umeri şi începu s-o zgîlţîie : Vorbeşte ! Spune ceva !

Aştepta să-i răspundă ceva, ca •Să aibă motiv s-o **lo^** vească, dar ea nu scoase o vorbă.

- Crezi c-o să te dau afară, ca să te duci la bles^ tematul tău de zidar? Află că te-nşeli amarnic. Ai să răimîi aici în ·oasă, cu copiii tăi. Vrei să-ţi laşi oopiii, dar n-o să-ţi meargă. O să rămîi aid. Aici, mă-nţe- legi ? Mîine dimineaţă îl zbor eu pe Evans. Şi-ar face mai bine să nu dea ochii cu mine. Ar trebui să te U^ răşti în genunchi, să-l rogi pe dumnezeu să te ierte. Ai uitat ip1receptele ireligioase. Ce-o 5ă spui Ia spove^ danie ?„.

Ii curgeau vorbele ca lava clocotindă.

- Cred că luni de zHe te-ai întîlnit cu el în taină şi te-ai culcat cu el, ca o femeie de. stradă. Te-am luat din gunoi şi ţi-am dat tot ce-ai vrut, şi asta m:-i 'răsplata. Ei bine, ai s-o plăteşti. O să vezi. Am să te pedepsesc„„

Deodată o înşfăcă din nou.

- Vorbeşte ! strigă la ea. Vorbeşte o dată ! Spune ceva ! împinse trupul ei rigid, făcu un pas .înapoi, apoi ridică mina şi-o plesni peste faţă. Femeii îi scăpă **un** ·saîncet involuntar, lacrimile îi curgeau, dar nu se clinti.

- Nici acum n-ai să vorbeşti ?

- Dă, bestie. Loveşte-mă, trage-mi pumni ! Omoa- rămă l Şi tu ai avut o adriţă, da-asta-i altceva, **nu** ? Ce s-a întîmplat, s-a întîtnplat. Nu mă poţi împiedica să te urăsc. Nu mă poţi sili să rămîn cu tine.

- N-ai să părăseşti niciodată casa asta. O să r& mii aici să-ţi faci datoria, chiar de-ar fi să te închid în casă. Dau afară toţi servitorii. Vînd maşina. N-o să mai ieşi pînă nu te-i îndrepta. Te-nvăţ eu minte. O să„. o să-ţi rup toate rochiile. Ai să vezi tu.

Se năpusti ca un nebun în salonaş, deschise uşa garderobului şi, cu o furie nebună, începu să scoată rochiile hainele şi lenjeria, să le rupă f1î·şii, arunoîndu-le în jurul lui, pe jos. Smulgea şi mpea, mormăia şi blestema, pînă cînd podeaua dispăru sub un mor^ man de îmbrăcăminte îmbucătăţite.

Nellie veni în uşă şi se uită la el cu mîinile în şolduri, încercînd să pară dispreţuitoare. John îşi dădu seama de .prezenţa ei şi aparenta ei indiferenţă îi atra^ se din nou atenţia. Poate că dacă ea ar fi rămas din^ colo în dormitor, furia lui s-ar fi potolit după ce ar fi rupt rochi'.·le, dar a;pariţia ei îl stîrni din nou. Se repezi la ea.

Văzînd în ochii lui fulgere ucigătoare, se gîndi la revolverul ipe caire-11 purta e.l în buzunar. „O să mă omoare", ·gîndi. începu să se tragă înapoi, apoi îşi aminti de celălalt revolver pe care-l ţinea în sertarul scrinului de unde-l lua şi-l punea noaptea sub per^ nă. De-ia1r 1putea să .ajungă acolo !

Venkă unul spre altul şi se-ntîlnirră în prag. D.ar cînd încercă să se strecoarre pe lîngă el, o lovi ·cu putere în faţă, cu pumnul strîns. Ea se clătină din^ du-se înapoi şi el se repezi încerdnd s-o apuce. Se prăbuşi peste ea cu o mişcare violentă, îmbrîncind-o în dormitor. Jn cădere, Nellie se izbi cu şira spină" rii de marginea patului şi se prăbuşi la pămînt, zvîr- colindu-se de durere. ·

John se opri brusc, cu răsuflarea întretăiată, şi se uită ii.a ea. Plfintr-o sforţa.re uriaşă, Nellie izbuti să se proptească pe-un umăr.

- Mai bine m-ai omorî l şuieră ea cu vocea sugru^ mată de durer~. Ai face mai bine să mă omori, pen^ tru că tSînt însăirciniată. [1]E copilul lui. E copilul ilui, m-auzi

? Căzu pe spate gemînd.

John West rămase stană de piatră, cu pumnii în^ cleştaţi, cu braţele spînzurînd de-a-lungul trupului, . cu buzele strîrise şi ochii mari. Deodată păru că se prăbuşeşte înainte. Se-ndreptă spre pat cu paşi şo- văelnici, ca un somnambul.

Uitînd de prezenţa ei, se iaşeză, îşi îngropă ·ca.pul în mîini şi, pentru întîia oară în patruzeci de ani, plînse.

Şi astfel Nellie West rămase prizonieră în vHa albă, în palatul lui'John West, peste drum de Carringbush. Chiar din ziua aceea, se mută din dormitorul comun într-o cameră de musafiri de lingă salornaşul-bu- duar. Uşa care dădea în dormitor era încuiată şi pirop·ti ş.i un ga;rderob uriaş în dreptul ei. Zăcu acolo, gata să-şi piardă minţile, ·copleşită şi turburată. de un noia'.l de gînduri amare. O durea rău şira spinării în locul unde se lovise. Stătea mai tot timpul în ca^ meră şi nu ieşea din casă decît duminica dimineaţa, cînd se ducea la biserică. John nu vorbea cu ea. Con^ cediase servitorii şi vînduse maşina.

Mama lui Nellie, pe care West o chemase încă în aceeaşi noapte, după vizita doamnei· Ev·ans, rămase ca să supra.vegheze gospodăria. John West o pusese Ia curent cu cele întîmplate şi-i explicase d Nellie trebuie să-şi primeas.că pedeapsa : se va purta cu ea aşa pînă cînd va socoti el că şi-a ispăşit păcatul, în faţa lui dumnezeu şi ia .lui.

Doamna Moran căută să mai aplaneze lucrurile. Hotărî să rămînă să se ocupe de gospodărie, cu aju^ torul unei femei cu ziua. Avea ceva bani. închise prăvălia şi se mută în acest interior straniu şi sini^ stru, hotărîtă ca pînă la urmă să rezolve într-un fel problema extrem de grea care se ivi·se aici. Copiii, dintre care fata cea mai mare avea şaptesprezece ani, er.au nedumeriţi şi speriaţi.

John West, că•ruiia îi cam !J>ilăcea s.ă se fa.se pradă unui sentiment de autocompătimire, umilinţă şi răzbunare cakulată, deveni şi mai tăcut şi mai nemilos decît înainte. Se temea de-un scandal, deşi numai pu^ ţini erau la curent cu aventura lui Nellie şi nimeni nu îndrăznea să !:>ufle o vorbă în faţa lui. Era atît de puternic şi de stăpînit, încît îşi văzu de treburi ca de

oblce.i. Asociaţii 1lui observară numai că era mai liniştih şi ·mai rezervat, dar inima lui era acum ca de piiatiră.

în închisoarea din dormitorul ei, Nellie se gîndea adesea la Bill Evans şi izbuti să-i trimită prin mai^ că-sa ceva bani, ca să părăsească ţara. Plecă într^ adevăr cu soţia şi copilul, fără să-i comunice măcar unde s-a dus. Jalea şi durerea o doborîră. Cînd pier^ du orice nădejde că Bill o ·să -încerce :s-o vadă, se duse să se spovedească spre a~şi ispăşi păcatele. Se simţi ceva mai liniştită, dar nu vedea nicidecum viitorul în culori trandafirii. Numai gîndul la copii şi la pmn^ cul care-i mişca ,în pîntece - copilul lui Bill - o ţinură în viaţă.

Indiferent de nenorocirea care se abate pe capul primului sau 1a;l ultimului dintre oameni, viaţa îşi ur^ mează cursul. Cu toate suferinţele şi distru_gerile răz- boiului, lumea îşi continuă existenţa. Jn Australia eşuase şi al doilea plebiscit pentru mobilizare : lu^ mea se pliotisise de .război, aşa incit voturile impo^ triva mobilizării sporiseră. In sfîrşit, forţele aliate porniseră o ofensivă hotăf'itoare, iar în octombrie 1918, începuse să circule zvonul că în curînd se va încheia pace.

în ziua de 11 noembrie 1918, John West stătea la biroul lui cufundat într-o discuţie foarte serioasă cu un om înalt, bine îmbrăcat, pe nume Thurgood.

John West .tuase masa de seară în oraş, ca să-l poată vedea pe Thurgood, ca;re era în lire.cere spre B.ri·sbtane.

Thurgood fusese poreclit „roşul" mai mult din pri^ cina culorii părului decît pentru ideile lui politice şi ena ministru de .finanţe în guvernul .laburist din statul Queensland. Avea faţa smeadă şi buzele neo^ bişnuit ·de groase şi senzuale.

Deodată Thurgood îşi dădu capul pe spate, zvîrli :î:n aer ipă.Jăria gri pe care o ţinea în rnînă şi rîse cu poftă : „Ho, ho, ho !" Rîsul lui puternic şi răguşit fu^ <Sese prnvoca.t de o rema.rcă ia 1lui John West, caire iar fi vrut ·oa Real, care er.a deocamdată prim-ministru în Queensland, să intre în politica federală, iar Thur^ good să-i ia locul.

- S-ar putea ca Real şi cu mine să nu fim de ace^ eaşi părere. Văd că eşti foarte sigur de dumneata.

- Niciodată n-am întreprins nimic pînă n-am fos~ sigur, absolut sigur de toate. Cred că nici dumneata şi nici Real n-aţi avea de ce să vă plîngeţi.

Tonul tăios al lui John West îl surprinse pe Thur^ good.

- Mie unul îlmi convine; şi ştiu că şi T. J. Rea.J vi,seză 'Să fie iprim-mi1riistru. Mă surprinde însă că dum^ neata care nici măc.air nu eşti membru al pa1r,tidului laburist, ai un cuvînt de spus în privinţa asta.

Partidul laburist din Queensland era la putere încă de la începutul războiului. Formase primul guvern asupra căruia John West putea să-şi exercite contro^ lul cînd interesele lui erau în joc. Dar atitudinea pa^ triotică adoptată de el în timpul războiului îi ştirbise oarecum influenţa : primul ministru Real şi mulţi alţi laburişti din Queensland se opuseseră cu înver^ şunare mobilizării. Acum cînd războiul se apropia de sfîrşit, John West pornise o mare campanie ca să-şi exercite din nou influenţa .Jui politică, din ce în ce mai puternică.

- Am auzit că arhiepiscopul Malone s-ar fi ex^ iprimat mai zilele trecute că Real este singurul om po^ litic cinstit din Australia ţ;i că, după părerea lui, Real ar trebui să fie ales prim-ministru, observă Thurgood.

John West era la curent cu planurile elaborate de Ma1lone pentru ReaiJ. De altfel tocmai de aceea se ho^ tă.rîse să-l sprijine şi el pe premierul din Queensland, dar nu-i ,spuse acest lucru lui Thurgood.

- Serios? Atunci înseamnă că Real are şi mai multe şanse.

- Partidul este de părere .că în cazul unei 'Schim^ bări, Ashton ar trebui să preia conducerea.

- Ashton nu e bun la ,conducere. E sincer, dar prea extremist.

Thurgood se-ndreptă spre uşă.

- Aştept aşa dar să-mi comunici că societatea Mulgara nu a reuşit să-şi reînnoiască contradele la Chirraboo, şi apoi am ,să aranjez să obţin eu con^ cesiunea minei. E o idee grandioasă. O să facem parale din gros, spuse Thurgood, referindu-se la o pro^ blemă pe care o

discutaseră înainte cu privire la două mine din Queensland, în care avea şi John West o partkipaţie. Puneau la cale un complot care peste o decadă avea să provoace un s.candal naţional.

Mai înainte ca John West să poată răspunde, îşi dă·dură seama de o mişcare neobişnui.tă în stnadă ; se auzeau urale şi dntece.

- Ce-i asta? întrebă John West, repezindu-se spre biroul din faţă, la geamul •care dădea în stradă.

Jos, în stradă, tramvaiele se 0priseră şi toată cir^ culaţia fusese întreruptă, iar oamenii roiau ca furni^ cile, strigînd, ovaţionînd şi oîntînd ·Ca ieşiţi din minţi. Bărbaţii şi femeile se-nbrăţişau şi se sărutau în sfra^ dă, deşi foarte mulţi nici rnu se cunoşteau. Oraşul înnebunise de ·fericire. Gîntecul pătrunse 1prin fe^ reastră :

„Să ardă *focuri tn* cămine
Deşi *tn inimi* purtăm *dor*
Deşi băieţii *stnt departe*
Ei se gtndesc la ţara *lor. .. "*

Alţii dntau *Tipperary* şi *The Rose of No-Man's Land.* Strigătele, urletele, f·luierăturile nu mai con^ teneau.

„S-a terminat războiul !"

„S-a semnat armistiţiul !"

Cînd înţelese despre ce era vorba,, John West smulse pălăria din cuier şi se năpusti afară ca să participe la bucuria dezlănţuită a poporului. Nici nu-l conduse pe Thurgood la gară ; se amestecă printre oamenii care strigau şi cîntau ; străbătu oraşul peste care în^ tre. timp se lăsiase amurgul, vorbind cu febrilitate, împărţind bani soldaţilor cu care se-ntîlnea, bătiin- du-i pe umăr şi spunîndu-le .că sînt eroi. Seara, răspunse la mai multe scrisori ale recruţilor din divizia celor o mie de sportivi -- scrisori care de luni de zile zăceau în rafturi. Le 9cri[1]se sub impulsul emoţiei, asigurîndu-i pe fiecare în parte, că oridnd vor avea nevoie vor găsi sprijin la el. John West o să aib1 grijă •să nu ducă lipsă de nimic.

Astfel luă sfîrşit şi „războiul care se ducea în Aus^ tralia pentrn a pune capăt războiului". Milionarii şi politidenii, gata să-şi împartă prada, se înălţau tru^ faşi deasupra milioanelor de morminte şi de cadavre, în timp ce mii de cruci allbe se-nşirau pe ma.Jul mării, la Anzac Cove, şi printre macii unduitori ai clmpii^ lor Flandrei, ca o dovadă mută că o naţiune tînără îşi dăruise neprecupeţit sîngele, sacrificînd floarea tineretului ei.

John We.st se .lăsă puirtsat de valul entuziasrnuh.bi şi uşurării care curp:riinsese 1ntreagia •lume. Pentru un scurt ră,sUmp, uită că nevasta 1lui născuse un copil al cărni tată .nu era el. Ui⁰tă de iasemenea, d1ar iasta numai ipentrru dteva zi,Je, planul .ginandios 1ntrrerupt de război şi pe care .urmărea ia.cum să-l reia.

CAPITOLUL VIII

„Papalitatea n-a cercetat niciodatd prea îndeaproape motivele şi metodele alia/ilar sdl".

McCABE

- Real a,re .să capete un loc sigur îin guvernul federnl, chi.ar dacă ar fi să i-l cumpă'l' eu, spuse John West al!'hiepi.soopufoi Mia1lone.

Se plimbau pe înălţimile de pe mailul ll'Îului Yia11ra, în apropie.rea locuinţei lui John West, discutînd vii- 1.oairele alegeri fodenale.

Ştiiind că iarhiepiscop-ul .avea obiceiul ,să se ,plimbe .în ifiecia'l'e duminică după masă, JQihn West pornea adeseori :să hoinărească şi el işi-1 întîl:nea pe Malone, „ca dM1 îtintîmplare" .

.D ia·niel Malone 1se 111Mă întreb1or fa el.

- Să-i cumpeiri :locul ?

- Da, 1să i-l oumpăr. Nu ipll'ea ored că membrii din ci!I'cumscriipţiHe unde 1labUll'·iştii au voturi;le a·si^ gurarte se vor da 1lia o piade, fie chial!' şi pentru T. J. Real. De aceea, socotesc că un ajutor fiinancia'I' ade^ cuat iar fi bine venit.

- Zău, dorn.rwle West, mă foci 6ă cred că am nimeri·t ii.a ,sa.Ja ide isporh..11ri - la Tammany Hiall.

Mergeau încet ipe culmea dealu1lui, de-a ,luingul II'îului şerpuitOll'. Frunzele pomilor care a·dumbreau malurHe ·începuseră să îngălbenea6că : primul semn timi·d ia1I sfîll'şitului veriii, rnainte de a.siaHul toamnei din ianul 1919.

Discuţiile lor aveau aproape întotdeauna caracter

politic ; nu f ăceiau .niciodată ia.Juzie ila trecutele diver- gente. din timpul camp!aniei 1pentlI'u rnobiJiziare şi se desipăirţeau foarte siatisf ăouţi unul ,de iaHul.

Cu ,ajut01m! acestui omul,eţ sfraniu 'Şi 1pHn de viaţă, Malone era ;sigur 1să biserka va izbuti iSă ob^ ţină în Aiusfrialia - ca şi ,în multe alte ţări - o 1inf1!uenţă fot .a,bît de mia,re ,în 1po!Hică. începuse să-l pri,ve.asieă şi pe John West cu simpatie.

Lia des.părţiire, iarhiep1i1scopul îi iSpuse cu blî.ndeţe:

- Dumnezeu ·să te ocrotească în nenoroci.rea care te-a ,Jovit, căci te-ai a[1]rătat ·drept şi curajos.

John West tresări şi se uită întrebător în urma lui, apoi ·dădu din umeri şi o iporni încet pe şoseaua :la:rgă, trecînd iapoi ipe 1piajişte spre poarta ,locuinţei sale, cu iaripia nouă acum 1erminată.

Aluzia neaşteptată a lui Malone ila 1scanda1:u1 cu Nellie îi umbri entuziasmul. Uită 'Şi ,de iplanuil lui de a determiinra biserica ciatolică să ajute partidul 1Jaburist.

Cînd intră .în ciasă, 1auzi de sus un sc[1]'.ncet de copH mic. Se duse în sala de muzică, în aripa nouă, ·unde ob.i~nuia să stea ~i să citească duminica. Azvî'fli 1pă,Jă!fia pe jos ·şi 1se trînti într-un 1scaun. Se uirtă pe geam, cu buzele 1s.trrlnse, încruntat, uitînd ·de ziarul de searră 1pe, ciaire-11 pusese alături. O să .găsieascâ oare o jpedeiap~să des.bui ·de mare 1penbm NeHie, ca să-şi potolească furia şi umioli1nţa 1în care .se zbătea ?

O să. uite vreodată noaptea 3ng;rozHoaire dnd iSe nfacuse i1ntrusul ? Ca un ileu îrn cuşcă se.-nvîlf'ti,se în salornaş, 1n timp oe alături, doomna Moran o ajut,a ipe Nel1lie oore se zbMea în chinu1riile facerii. De atunci nu mai schimbase nici un cuvînt cu Ne!He, nici chi.ar 11n fa1teresul oopii,Jor. O atmosferă [1]lugubră de u:ră şi iaşteptare încordată se aşternuse 1asup[0]ra casei.

Coipiii 1îşi dădeau seama că se petrecuse cev.a în căminul păl'lintesc, dar nu ştiau ce şi nici nu îndrăzneau să

fia.că diferite presupunerii. Eonau supuşi şi \Speriaţi. Abmosfer.a era atît de încor.diată încît, fără p.r~ze:nţ1a mamei 1lui Nellie, 1n-a.r fi fost .de suportat ; ea izbutise oarecum să-i neutralizeze cele mai nefaste urmări. Copiii găseau un sprijin .Ja ea. Cu multă diplomaţie, reuşi·se chiar să s·t1ahil•ească un contad indirect între John West şi Ne.Ilie.

John West bănuia că doamna Moran urmăreşte ceva, voia ipesemne .s-o iajute cu timpul 1pe Nel11ie să-1şi refacă vi·aţa şi hotărî s-o împiedice să-şi reali^ zeze pfan ul.

Un om coboria .strada iprinci.pa·lă ·din Chirraboo, un mic onaş minier ·din nord-ves.tu.l Queenslandului. Ern o zi ca1\.dă şi •s.enină, cum numai în anotimpu.I sece^ tos poţi înNlni.

Em un om mic, :îndesat .şi 1roşoovan. Purta un pan^ talon de p·înză groasă şi o vestă fără mîneci. Braţele lui erau roşii şi ipi.s·truiate, căci inu se bronzas.e încă, deşi în aoeastă ·regiune soarele airdea cu putere. aproaipe în tot .timpul a:nului.

Mer·gea .girăbind ip.asul. Pesemne că afacerea pen^ tru ca:re venea era 1impoirtantă, căci de obicei ilocal^ nicii mergeau încet ; de al·tfel şi vorbia oarnenHor de aici era domoa.J.ă şi ju.decatia cam .înceată. T·recu pe 11îngă ver.ainda unui hotel. Dădu bineţe unui bătrînel ca.re. stătea pe verandă, nu primi însă nici un răs- 1puns pentru simplul motiv că bătrînelul dormea. Era dt ipe ce 1s.ă oake ·în 1picioiaire o 1potaie nenorocită, care nu făcu ialkeva decît .să midie într-o ·doară, d.î1ndu-·se fa1 o p.air·te ·din calea lui. Pulberea s!iîrnită de cizmele ·d•rume.ţului s.e înă1lţa c.a un mic nor în urmă.

Numele ·lui era George Rand şi 1se ·ducea să de^ clanşeze comp.lotul ipus 1Jia cale de Red Ted Thurgood şi de John West, în urmă icu dteva luni la Melbourne.

Oraşul părea lăsiat în •paragină. Hktii şi alte. gu^ noaie zăceau iaruncate ;printre clădi;rile înalte, 'in jurul gardurilor şi !lîingă zidurile case.lor oare .&e af,\iau

la nivelul străzii.

Cia:sele erau apiroape toate pus.tii, iar pe străzi nu zăreai ţipenie de om. Părea că oraşul îşi consu^ miase toa.te rezervele de energie şi că acum se odih^ neia.

Chi·nrnboo era cea mai bogată dintre numeroasele e,x;ploatări miniere de mare viitor din Queensland. Situată ceva mai JOS de limba ·de pămînt a golfului Ca•r.penta•riia, în „hinterliandul" Cai•nns, avea bogate zăcăm~inte ide minereu care 1se î.nvecin<Ju ila •răsărit şi fa iapu1s cu alte .două eXiploatăiri foart•e bogiate. în~ă di1J1 1870, ţinutul Caims ·devenise un ade.vă1rat El Dora do [IX] caire făcea ·concurenţă Mexicu1lui. înainte de construirea căii ferate Caiirns, muncitorii oare ;lucrau in minele de cupru, .de iargint işi .de plumb, cu unelte rudimentiare, transportau pînă .Ja mia•lul mării, cu căruţele trase ·de boi, minereuri·!e exceipţiona.l de bo^ ga·te, ciare se ia.fiau chiair .ta ·suip•rafaţa pămîntului. în 1900, o societate, ia.le căirei acţiuni •se iaflau aproape toate î.n mîinile unor germani, aii[1]dicase topitoria din Chirrnboo. în curtn.d, 1looui1nţe muncitoreşti 5e aciuiră în jU1ml cuptoarelor topitoriei, care ia·trăgea ca un ma1gnet oamenii, maşinile şi olădfriile. Niatura înzes^ tra:se acest colţ de ipărnînt cu uriaşe bogăţii, în .Ump ce în nord ţinutu.l era a:ns .de focurile ce. •p ustiau tufi^ şurile uscate iia.scă, far 'l'n iapus de :secetă.

Yin ia.cest :început de veac, -tocmai dind Chir.raboo se punea înoetul cu încetul pe picioa.re, .îşi făcuseră aip.a^ riţi.a în oria.ş doi tineri cu traistă-1n spate. Unul din ei, Garrrnr·di, ·de origină -î·tialfan, ern un grăsun plin de haz, cu .barba şi părul creţ ; celăla;l.t, Thur>good, .pe jumătate iromlÎ:n, .avea păr.ul rnşu şi ba1rbia ila fel ; ern bu1J1 de gură .şi ll'Mea :Î! nhr-u.na. Găsil!'ă de ,luoru într-o :mină, îşi :mseiră bărbiile şi se 1puseră p~ muncă, ipe băutură .şi ipe jocuri ·de noroc. După un timp, alţi doi tineri cu boccelele J.n :Sipi'111are venirră ·de data asta din nord. Unul era Geerge. Rand ia·r celalt, o namilă de om, cu

IX Tiară ia 111urului (n. r.).

mustaţa ră1suoită .î1n f urrc'UlJ.i.ţă, se nume.a MacCorkell, zis Big Bilil. Toţi rp.a·t!Tu formia1ră o echipă şi Î·ri scurt timp iajunseră celebri. MacCorkell şi Thur^ good de.veniră un feti de conducăfori a·i munci.torri.tor, iar Raind şi Ga.nrar1di, un fel ·de adjU!ncţi miai tineri.

ThUJngood er:a cunoscut de toată 1l'lliffieia sub mu^ mele de Roşul, poreclă oe i ,se dă.duse la început a.tît din oa1u.za păml.ui cit şi ia. con'Vli1nigienilor .lui poJ.i^ tke. Thungood ounoşt·ea bine l1itemat'lllr.a social:i1s.tă şi-i plăoea isă 1d[1]i[1]s1cute iprobleme ipoliitice şi [1]economi1oe. Su^ b!1ecl.u1l l1u:i' ipreferat era ,Juipta ipe care trebu:ie 1s-o ·dudl minierliii împob11iv.a propmietairi,Jor de mine, pentru a obţi1T1e o siaiJa;r.i.zaire mad bU1TJă. şi condiţii de il:[1]f'.ad mai omenoa1se. S,piunea muinoitonilor că it11ebJ11ile să .fde în· s:uf.JeMi de :sipirii.tul combaitiiv de ca.re dă·dusieră .do^ va:dă 1t:unzătonVi de oii a1t11strarl1ieni. în ou1r.su1I grevelor din 1890 .

.Pe tl:a 1908, C'hi1nrnboo de~rni un orarş mi:ni,er înflo^ IJ'l!,for !S•au $n. oirke C'az oeea[1] oe !Se n:umea 1înflonitor 1n Nordul Australiei. Se mtndrea cu cele patru hoteluri ale ,Ju~i. oo drd:umiile şi .Jooa]m.i1le lui ; ba, îrnaifairă de cttev.a, ioa1se mai airăfoa1sie 'iin ca1re locu1i1au ·d:irec·tonifr ~api.tor.iei şi ad milllJeloir, .aivea, işi iun ba'r, o bancă şi „o casă ou 1fete". Ma;i ieratU în orarş dteva loruinţe modeste, iiatr iresitul - nuima1i conturi şi cocioabe - er.au 1'mp.r·ă[1]ş t.iia te 1în ju.riul OJ'la1şu[1]luii.

Loouiito111i1~ dlin Chi:n11aboo :nu !Sie deosebeau. ·de aus^ tr.ailiieniii 1ddn Nord. Cei mari' multi nu OUJ110Şbeau n1ici o măsură cînd eria vorba de băutură sau de înjurături. Er.au oameni oam .neck~plliti, dai!' cu vederi .demoorate. lin idioc1uţiile lor aiduceau mereu vorba .des.pr·e lu!ptele ·de l1a 1890, dieiSlpll1e Lane :şi ceila1lţi conducători ai [1]gre^ ve!or id1in 1aooa vreme. P.rimH mrinieini care 1sie .aduii.a^ iseră ipr,in ipă.rt[1]i1le :acel[1]ea ma1i roiau încă„ mUJndnd :pe cont IJlfT'QP:ri:u,, în jtUml exiploatăll'iti mdniere, car jucă.toir·i1i oare înreaircă· 1să-şi

•sooaită pa1guba în u.Moima oornă ; da1r ooa ma1i mare pra:rW din imuincHonH .di:n ooa[1]ş, erau salairiaţi ai min~lor 1şi i!Qpiiboriilor.

Jnafia!!'ă ide :băutură, 1diistraoţia favorită o constituiau joulJ'fi;le ide noroc. Rdşoa ena joou[1]I oei ma·i :po,puil1air : ·dil.llPă obiooi1U1l[1]. looulun '5le .arunca'u în 1su1S .două monezi deodată. Îif1 ifiec.are inoap.te, oamenii ise strîngeau la margii[1]nea ora:şulu:i, 11.mde formau un aere mare 1J:a lu^ minai lămjp1i1lor de [1]g,aiz. Pirivi:rile tutuirOIT urmăreau zbo^ rul banilor, care după ce er.au zvîrliti în sus căđeau oo un zgomdt ISIU.rd ~n mijlooul unor iskaşnke înju^ rătuni :şi ism,găite :

~ La o ip:a:r:te I
- P-o litră că, dese arol.
- Eu pun zooe şiliilllgi.
- Hai, dă-i druimu'l.

Biig BM1l ţinea ca[1]sa. Păsbra mizel1e .pentru care se dădea ou banul.

Roşul .făcea p.e 1su,'Praveghetooul. El uirmăir·ea jocul ch:m din .miijlocul remul1uii., !:uînd 1seama ca bani1i· să fie a1runca•ţi cum trebuie ·şi anunţ1înid tare .rezultatel.e. Gar.rardi şi Ranid Iii asi:sfau şi .î;şi ifăceau şi ei p:ar.te bună din .p:roc[1]en:ta1ju.J în10ais1at ·lie a1sooi1aţrii :lior.

ln 1908, Thurgood Roşul şi Mac Corkell, zis Big Bi1ll, a:s:isfoţi de Ga1rira1ndi şi de Raind, or·g.ainiza:ră mU1n^ c'.rtoni1i îrntr-un .siindica.t numii.t Asooi aţi.a unită a mun^ di.tor!i lor. Biog Bi11'1 era secretaiml ·asociaţi.e1i, iia1r Roşllll preşedintele şi ong1anfaatotr:ul. La început, .aoestie func^ ţi1i onor,iifdoe .şi [1]l1e exemitau 1în timpu.I liiber. Dindu-şi s•eama 1că1 iregiiurnea Chi[1]nraboo er.a 1des1ul de av.airnsată pentru a 1il'1im:1t1e uin 1reprezentarnt J.abuir·isit !în Parla^ mentul st[1]atului Quoonsland, 1nfonţairă în aceaistă ire^ gfone şi o or1g.a1rnizaţi1e locală :a pa.rtidulu1i l·ahu:nis.t. Ca adevăraţi copii ai Nordului Australiei, ·socotiră că puner.ea ,)a vot •e o treabă ca:rie-i ip·nivea. numa[1]i pe ei, şi de ·aiceea hotă.r11ră 1să dea cu banu') penfou a ·de^ semna ipe ca1n:dida.tul Jaburds.t pernbm Chinaiboo.

La lu.mi.na feJiinarelor de pe terenul de joc,

ipu1seră la bă1tar.e şa1nselie resipeoti.ve pentru unul din oele ma1i S·i•gu1r•e ,Joouiri aJ1e ipartidu.lu.i l.abu1r·is,t în Parlamentul din Ausitiralia. Su'Porterii lor 1sbăiteau :împrejurul cer^ cul1ui· ·şi f ăioeau ıpa1ni1uni a1suipra rezultatelor. Cînd se dă ou ibanu1l tnebuie neapă.rat ·să ,pariezi, iehiia1r dacă e vorba ·de tras .Ja sorţi un Ioc de deputat în Pa1rla^ ment.

Ted RoşUJI •anunţă condiţiile. Cine va face rde mai multe ori la r.înid arol, ·acela v.a fi ca:ndidaitllll.

Big Hil.J a1runcă :Primul. I :se dusese faiiirna d-~ ool ana1i mare nirşicar di:n tot Queerns:J.andu11. ZvkH banii su:s, d·i1ncolo de .raza de ·lumină a feli! narelor .şi ·de trai Ollii la ,fii'nd 1sicoa1sre mairca J;a amînidoii bantl·i, a.dică arol. Cînd a.runică a patra oară, toate 1privir;j,)ie l\J.lffi1ă- rfră zboml monezilor îngemănate şi .se pleoa·ră apoi dearSupra 1p.î1Tizei pe car·e :Danii căzuseră cu un zgomot înăbuşit.

A.1r:irşca ! Nu ena ma1re ·lu-anu. Greu să-l tntreaică rpe Biig Brii.I ca're dădea 1rei Jov:itu.ri norQieoarsre .la rînd, deşii sie spunea că Ted Roşul a făcut o .dartă dre opt ori la rîrnd .arol şi că a trecut moneda altuia fără să-şi fi :indOli.t măcair o dată s1plina1rea.

Roşul îi luă •l2Cul ; .1şi aşează ibaniii pe unghia d~,getuJ.ui marre vîrît puţin sub .airătătm, 1s;p:usre: „Oameni buni, uifati-vă la noul rde.putat pentru Quoonsland", şi .dînd u-şi ca!Jlu} :pe sp·ate, ais1e ·ou rtsul lui ·gros, aipoi amncă ibarnii.

- Ar.oii ! stnigă Goonge ·Ra1nd •oarre era •su1prave^ ghetor.

Roşul îi .luă şi-i arruncă din nrou ,în a·er. După păr.erea uinora, biarnii zihî1r.rilÎiră arişca .

- Ba :s.ună a .arnl, stri.gă ThUJrgood 'Şi chiar a.şa se şi-ntiîiimplă. In Sifîrşit zvîrli bandri pentru a trnia oară.

- Cap şi marcă, strigă Rand, cînd banii căzură jos, unUJI ca.p ·Şi altul marcă. Incordrarea era la culme, fa1r ipairiil.IJ'1He ati1nsreră drfre rnroob:işnuite. Din nou arun^ că .Roşu1I hanii1i, :şi .dini nou ·ieşi ma:roa la. amînd01i ba^ ni.i. Trnrcă o ·dată işi eria ca .şi ales.

Luă :banid şi ~i .azivîrli irarr, cu mîna sigură.

- Cap şi marcă, stri1gă Rand. Aimnică rde ilirei ori J.a rrîind şi dreşi inoa;p.tea niu ier.a rrăcoroais.ă, toţi tremu^ rau dre emoţie oînd Ranrd ar11untă de tot atîtea ori :

- Cap şi maircă. 1

Thrnr.good l[1]uă rdirn inou banri1i dre I.a Rand, se drusie în mijlocuil oericulu1i şi se prop.ti ip·e rpk-ioa.re, ou spa^ tele ·la ooi .a,dunaţi ~n juru-i.

- A1C1Um o ia altfel, rosti cu vooe sugrumată Bi1g Bii.11, mîngtiindru-şi mus.tăţile. Vrea 1să !Spar[1]gă ghi·aţa.

Des,t[1]inz.înrdru-·şi ca uin ia.De tntpul put.emic, Thrnngood zvtn!.ii banliij. peste oap, muH ·deasupra [1]cerculuii dre lu^ mirnă. Cel rput:n o !Slută de oaip[0]ete S·e dă.dură ipe 1sip.ate. In sfiîrrşit, barnii căzurră cu un z,gomot surd. Tlmr.gooo ISll:ă•tea cu spatele J,a ei aşte.ptî.nd rsă se anunt·e 11ezul^ t.atul.

- Arol ! uDlă Rand în rmal;el1e de bucurli•e a.le celor ·prezenţi. I.air drnd Big- Bill îi 1s1Pirns.e imîna, rîs.ul lui Ted Thurgood acoperi toate zgomotele : „Ho, ho, ho".

- Eu prlătes.c. Haii.dreti la oîrcduimă să hetj în să- rn ă ta.te a ·n0tulu1i deipu.ta t.

li urma!fă cu toţii ,la drciumă, unde băură, ctn^ tară 'şi :sporov~H1ră pîn-la ziuă, clnd :se iumiră ou greu, să :plece :spr·e minie şi furn.a,Je, unde munca tirudn!că av[1]ea iSă sfoa10Că din tmpur:ile lor osteni~·e şi v.J.aga şi a.kool1ul.

Thurgood Roşul fu ales deputat laburist în Parla^ mentul din Queensiland. CUJrînd după aoeea 1se ,însură cu învăţătoarea din Chirraboo, o tînără catolică. Se d!săto[1]niră în bisenica catolikă din Br'.1sbane, deşi Thu.r·good era ip.rotes.t.ant, fa1r buni'.oul lud duipă mamă s·e ipă1rea că fuses[1]e, ·după s.puselie lui, pabfliarh a.I bi^ s:er.:di ontodoxe ;rQ!JT1Înie. Se sta.biliiră).a C'hii:rra.boo ·; cînd parlamentul lu1a vaoanţă, Roşul vene1a şi îl ajut:a pe MacCorkeU ·Să rezolvie probJ.emeile sindicale, s.fă- tuindu-1 cum să întă1mască organ!izati·a partidui·iL11i la^ bu.rdst d,in ioirioumsariipţia 1s;a eJ.ectcirală. MacCorkeH, Ga1nrardi ş.i Rand cont•inuară să se ocupe de

„1rişcar1i".

Roşul deveni activist sindical salariat, ocupîndu-se cu organizairea Uni1unii în timpul liber; Big Bi11l pri^ mea şi el două sute de lire pe an ca să nu fie la chere^ mul proprietarilor de mine, care îi terorizau pe munci^ tori. Thurgood vizită campamentele muncitorilor ·de la noua cale ferată, îi organiză într-un sindicat, apoi îi îndemnă să declare grevă şi obţinu pentru ei o ma^ jorare simţitoare a salariilor.

în 1911, Asociaţia unită a muncitorilor (A.W.A.) avea mii de membri şi căuta să cîştige cît mai mulţi aderenţi. Thurgood afilie la A.W.A. Sindicatul munci^ torilor de Ia fabricile de zahăr, îi îndemnă să declare grevă şi cîştigă din nou, datorită conducerii sale price^ *pute.* Noul sindicat devenise o adevărată primejdie pentru puternica Federaţie a muncitorilor australieni, aşa ,incit rivalitatea dintre ele era mare. Thurgood şi MacCorkell îşi îndreptară atenţia spre jocul plăcut al politicii, mai ales că în 1910 MacCorkell fusese ales şi el în parlament. Socoteau că făcuseră de ajuns ca să-şi asigure locurile pentru vecie, astfel încît îşi res^ trînseră activitatea din afara incintei Parlamentului la menţinerea unei „maşini electorale" şi a unui ziar la^ burist. Ingăduiră ca Asociaţia unită a munc'itorilor (A.W.A.) să fie afiliată Federaţiei muncitorilor austra- lieni (A.W.U.) şi lăsară definitiv activitatea asociaţiei rişcarilor pe seama lui Garrardi şi a lui Rand.

Chirraboo continuă să prospere pînă la începutul războiului, cînd acţiunile societăţii germane fură blo^ cate în virtutea Legii precauţi.uinilor de război. To^ pitoriile fură închise, iar ·după puţin timp oraşul se goli de oameni şi rămase aşa fot timpul războiului.

Garrardi şi Rand rămaseră în regiunea minieră, scotocind după minereurile de la suprafaţă. Dar nu izbutiră deoît să tragă mîţa de coadă.

In această zi însorită, cînd Rand deschise poarta unei case frumoase din capătul strazii, era foar~ emo^ ţionat. Scrisoarea pe care o primise chiar atunci de la Thurgood Roşul făgăduia reînvierea

prosperităpi de odinioară.

Omul care veni să-i deschidă, trecea drept un ade^ vărat personaj. In ziua aceea era în sfîirşit cu capul limpede, după ce două zile fusese mereu beat. II che^ ma Duncan işi era custodele minelor din regiunea Chirraboo. Sarcinile lui erau multiple şi variate: con^ trola procesul de extracţie, ţinea arhivele minelor, avea cuvînt hotărîtor în dispute şi încheia contractele de Închiriere; era totodată chestor de poliţie, judecător de pace, prietenul şi sfetnicul populaţiei locale. Hai^ na-i albă era mototolită, părul în dezordine şi ochii injectaţi.

Duncan îşi Î!ndeplinea misiunea cu multă conştiinciozitate; uneori stătea toată noaptea ca să-şi pună .Ja punct datele şi să aibă rapoartele la zi. Din cauza surmenajul1ui, omul acesta morocănos din fire sie apu^ *c.ase* în ultimul timp de băutură. Spre disperarea ne^ vestei sale, umbla beat zile de-a rîndul. Din pricina acestor excese era mereu înglodat în datorii, deoarece salariul de-abia îi ajungea să-i hrănească, să-i .îmbrace şi să-i dea la învăţătură pe cei cind copii ai săi.

- Am primit chiar acum o scrisoare de la Thur^ good Roşul, spuse Rand cînd ajuns.eră în odaia din faţă, care era biroul lui Duncan. Societatea din Mel^ bourne, care a concesionat minele Lady Joan şi Gilo^ well a iintîrziat cu o săptămînă p.tata chiriei pe ca:re o datora Ministerului Minelor.

- O să plătească, spuse Duncan, fără interes. Era după beţie şi simţea că-i plezneşte capul; avea' un gust amar *1n* gură şi nu putea să-şi adune gîndurile.

- O să plătească, repetă el. De cînd s-au închis minele, în urma măsurilor guvernului de a închide to^ pitoriile, societatea Mulgara a plătit cu regularitate, deşi exploatările minere nu lucrează.

- Thurgood mi-a spus să vorbesc cu'mneata ; să aranjăm rezilierea contractului şi apoi să scoatem minele la licitaţie.

- Fii serios. Societatea are un trecut onorabil; e chestie de obra•z. Ştiu că n-au plătit încă, dar nu-i de^ cît o scăpare din vedere.

- Thurgood îmi scrie să-ţi dăruiesc două sute de lire.

Duncan ridică încet capul şi se uită mirat la Rand ca şi cum nu şi-ar fi crezut urechilor. Vru să spună: „O să te dau în judecată pentru că ai încercat să mi^ tueşti un funcţionar al Ministerului Minelor", dar îşi aduse aminte de scanda'iul pe care i-l făcuse nevastă- sa cu o oră înainte pentru că se înglodase în datorii, aşa că ste mu1lţumi să spună :

- De unde ai să iei tu două sute de lire?

- Ted mi-a spus c-o să mi-i trimită el şi pînă atunci am să umprumut de Ia nevastă-mea; ştii că are ceva bani Ia ciorap.

Mahmur cum era, Duncan nu putea să se gSndească Ia altceva decît la datoriile pe care le făcuse, aşa că se trezi spunînd:

- Din punct de vedere !·egal se poate face o rezi^ liere, dar nu mă împac cu ideea asta.

Rand scoase un teanc de bancnotie din buzunar.

- Pot să-ţi dau banii chiar acum. Şi nu-ţi cer în schimb decît să aranjezi rezilierea contractului şi să sprijini o cerere a mea de concesionare. Thurgood o să aibă grijă să aranjeze el restul. E doar ministru de finanţe. El, eu şi Big Bill o să facem o societate. Şi-o să avem noi grijă şi de dumneata.

Duncan îşi îngropă faţa în mîini şi îşi culcă fruntea pe masă.

- Lasă banii, şopti el.

După cîteva minute, Rand plecă voios:

___:_ Mulţumesc, Duncan, atunci pe săptămîna vii^ toaiie ! îl sa lută el.

Duncan rămase prostit. Aproape că nu-şi dădea sea^ ma ce făcuse. „Trebuia să se întîmple, gîndi el. Asta e începutul sfîrşitului pentru mine".

Se sculă, luă cîteva bancnote din teanc, iar irestul îl puse .în sertar. îşi luă pălăria, ieşi şi o porni încet spre localul lui preferat.

După şase săptămîni, sosi la Chirraboo doctorul Jenner. Avea în buzunar o telegramă prin care Minis^ terul Minei\or îl însă1rcina să ref.er.e asupra cererii lui George Rand, concesionaru\ minelor Lady Joan

şi Gilowell, care cerea o alocaţie guvernamentală de zece mii de lire.

Călătoria cu trenul îl obosise. Ori de cite ori se ducea în Queensland şi în teritoriul de nord ca să prospecteze terenurile, obişnui·a să Illjeargă călare. Va^ goanele de pe linia îngustă nu erau confortabile. Răsufla uşurat oind scăpa de zgîlţîiala trenului care se tira ca un melc.

Doctorul Jenner era un bărbat foarte înalt, slab ca o scobitoare ~i puţin adus din spate. Purta 1c1_n costum gri: haina lungă şi pantalonii strîmţi îl făceau să pară şi mai înalt. Mergea cu pas măsurat şi hotă- rît. Avea· faţa ascuţită, iair ochii lui albaştri, pătrunzători, nu priveau nici în stînga, nici în dreapta. Tn^ trea·ga lui făptură respira hărnicie, hotărîre şi dorinţa de a-şi face datoria şi de a fi drept în toate împreju^ rările.

Era un om destul .de tînăr, cam de vreo patruzeci de ani. Pe vremea cînd abia împlinise şase ani, părinţii săi plecaseră din Danemarca şi se stabiliseră în nor^ dul statului Queensland. Cabana lor era situată la douăzeci de mile de cea mai apropiată -şcoală, aşa că băiatul începuse să înveţe carte abia la zece ani. Dar mai tîrziu, prin muncă stăruitoare, izbutise să-şi termine studiile ca absolvent al universităţii din Syd^ ney. Fusese un student strălucit. Hotărî apoi să se specializeze în geologie. Se angajă prospector al solu^ lui la Ministerul Agriculturii din Noua Galie de Sud. In 1912 fu numit geolog şef şi director al minelor din teritoriul de nord. Acolo ~ izbi pirima oară de ma^ trapazlîcurile atît de frecvente în industria minieră. După ce încercase fără succes să pună capăt afaceris^ mului printre funcţionarii minelor, demisionă şi se angajă la Ministerul Minelor din Queensland.

Doctorul Jenner fusese la Chirraboo în ma·i multe r,înduri. Regiunea îl interesa : era sigur că se nWTiăf1a printre cele mai bogate în minereuri din lume. Aspec^ tul dezolant al oraşului îl impresionă: văzuse atîtea exp.loată1ri miniere transformîndu-se în oraşe fantomă, uneori pentru că regiunea „se istovise", alteori pentru că speculanţii îşi făcuseră suma şi nu se mai ocupau de zăcămintele de minereu neexploatate încă.

Auzise că guvernul laburist ar fi intenţionat să na^ ţionalizeze topitoriile; şi el recomandase acest lucru. Auzise de asemeni că se acordase unei noi societăţi dreptul de a· exploata minele Lady Joan şi Gilowell după ce societatea Mulgara nu-şi îndeplinise obliga^ ţia de a plăti chiria. Hotărîrea aceasta îl înfuriase la culme, dar cînd protestase i se atrăsese atenţia că mi^ nistrul şi colaboratorii săi puteau foarte bine să admi^ nistreze treburile ministerului şi fără ajutorul lui. Au^ zise de asemeni că se acordase concesionarilor o sub^ venţie de trei mii de lire pentru a goli galeriile minelor de apă. Venise la· Chirraboo hotărît să cerceteze cum cheltuise Rand aceşti bani.

Jenner îşi duse bagajul la un hotel şi ·închirie o ca~ meră pentru o noapte. După ce făcu o baie, se simţi mai puţin îmbîcsit de praf. Mîncă cu poftă o masă sim^ plă, apoi se aşeză pe verandă, să-şi fumeze pipa lui mult iubită. Barul era deschis; prin uşă străbătea pînă la el zgomot de rîsete şi vorbe. Printr-o fereas^ tră deschisă a salonului, putea să_urmărească o par^ tidă de cărţi. La un moment dat hotărî să se plimbe puţin la aer.

Ii era urît. Temperamental, doctorul Jenner era un familist. întotdeauna se simţea stingher cînd îşi părăsea soţia şi cei şase copii, toţi micuţi. Nevasta lui îl necăjea, numindu-l în glumă bigam, deoarece se în^ surase şi cu slujba, nu numai cu ea. într-adevăr, doctorul Jenner era legat de pămînt. II captiva cerce^ tarea pămîntului şi dezvăluirea t,ainelor din străf un^ duri prin studierea solurilor de l1a suprnf1aţă şi :a roce^ lor. Să 1ajute oamenii în siforţ;ar·ea ce-o f ăc.eau pentru [1]a smul,ge bogăţiile 1pămîntului : ,ast1a 1ena scopul vieţii lui. „O să-mi treacă urîtul în dtev:a zile," ;gîndi el. începu să mediteze asupra misiunii pe care o avea de îndeplinit. După. părerea lui, rezilierea contractului şi acordarea concesiunii lui Rand erau o nesocotire fla-^ gnantă ia prevederilor juridice, o 1acţiune murdiară, ne^ demnă de Duncan. II surprinsese faptul că societatea din Melbourne protestase numai de formă şi că guver^ nul acordase fără zăbavă lui Rand o subvenţie ca să golească minele de apă.

Privea foarte bănuitor cererea lui Rand pentru o nouă subvenţie. li era necaz că trebuia să-şi piardă timpul de studii examinînd această cerere, dar era hotărît să o facă totuşi cu multă conştiinciozitate.

Sie întoarse încet la hotel, se retrase ,în cameră. aprinse lampa şi se aşeză Ia măsuţa de noapte să scrie ceva. Avea [1]întotdeauna la el hîrtie şi toc şi trimitea ample rapoarte la minister. Era un scriitor foarte activ, autor ,a 1numeroase manuale 1asupra structurii solului şi minereurilor. Scria· cu regularitate artiicole economice şi politice pentru diferite ziare socialiste şi radioale din Queensland.

Jn curînd, peniţa începu să alerge pe coafa imacu^ lată. Muşte, molii işi alte gîze se-nvîrteau în jurul lămpii şi căđeau pe hîrtie, dar el nu le luă în seamă. Deo^ dată auzi o voce de afară: „Asta-i camera docton„Llui Jenner ?" apoi 1răsună o bătaie scurtă în uşă.

- Intră, spuse doctorul Jenner, continuînd să scrie. Avea o voce plină, puţin guturală, dar nu aspră.

Uşa se deschise. Ridicînd ochii, doctorul Jenner văzu un om scund, roşcovan, ~mbrăcat cu o cămaşă des^ chisă la piept şi cu pantaloni gri deschis. Era George Rand.

- Doctor Jenner, nu-i aşa? întrebă Rand voios.

J enner puse tocul jos.

- Da, eu sînt. Cu ce vă pot fi de folos?

Omul cel scund veni spre el cu mîna întinsă.

- Numt~le meu e Rand, şi _şjnt concesionarul minelor La,dy Joan şi Gilowell. Cînd îşi strînseră mîna, Jenner se sculă în picioare, cît era de lung, păru că se apleacă asupra vizitatorului său.

- Am aflat că aţi venit să cercetaţi cererea mea, prin care solicit guvernului o subvenţie de zece mii de lire.

- Este chiar, da, da, răspunse Jenner, care se mai încurca în sintaxă şi vorbea uneori cam caraghios. Vorbea întrerupt, iar vocea i se modula ritmic.

- Foarte bine, doctore. Sper c-o să-mi dai un aviz favorabil, spuse Rand, şi aşezîndu-se nepăsător pe pa^ tul de o singură persoană din colţul camerei începu să se joace cu pologul de plasă împotriva ţînţarilor atîr^ nat dea·supra patului.

- Ca funcţionar al guvernului, voi întocmi rapor· tul ţi111înd seama de interesele poporului.

- Nu duce dumneata· grija guvernului, doctore. Nu-i nici un păcat să furi guvernul. Fără să-şi dea sea^ ma de grosolănia lui, Rand se întinse cu un a·er mis· terios spre urechea doctomlui. Să-ţi spun cinstit, doc^ tore. Am format un trust, eu şi alţi doi car.e sîht în guvern. Am pus deocamdată de o parte încă o partici^ paţie. întocmeşte un raport favorabil şi a patra parte e a dumitale.

Doctorul Jenner se sculă indignat.

- încerci să mă mitueşti?

- Hm, nu i-aşi zice aşa, doctore. Doar o ofertă de afaceri.

- Aha, afaceri. Am să fac un raport exact asupra cererii dumitale. Şi fiindcă ai venit să vorbeşti aşa cu mine, îţi spun că n-am fost de acord nici cu subvenţia ailaltă, încasată înainte. Mîine dimineaţă am să vă fac o vizită oficială. Cred că acum ar fi timpul să plecaţi, domnule Rand.

Rand voi să protesteze şi încercă să-l convingă, dair J.enner se duse I.a uşă, de-abia istăpînindu-şi furia.

- Plecaţi! Ar fi mai bine, domnule Rand. Altfel mă supăr!

George Rand ezită, apoi lrecu prin faţa lui Jenner, care trînti uşa şi începu iar să scrie.. Dar nu putu să se concentreze. Işi dădea seama că escrocheria era şi mai mare decît bănuia la început. Hotărî să pătrundă în toate tainele ei.

*

Cînd John West primi un telefon din provincie, de la administratorul său din Perth, se văzu pus în faţa unei probleme serioase. Guvernul din Australia de Vest avea de gînd să introducă o lege pentru des^ fiinţarea concesiunilor care dădeau drept de proprie^ tate asupra hipodromurilor şi exploatării curselor de trap, poney şi de galop. Printre inVjestiţiile sale fi^ JUrau şi două hipodromuri în vestul AustraHei. Putea să cedeze exploatarea curselor Ia un preţ favorabil, dar proprietatea hipodromurilor însemna

putere. Banii îl interesau acum numai în măsura în care-i acordau putere. Spuse administratorului să aştepte noi ordine şi-i făgădui că va trimite imedi[1]at pe cineva la faţa locului.

Frank Lammence fu de părere să-l trimită pe Sugar, dar John West respinse această propunere pe mo^ tiv că Sugar „le cam făcea de oaie cîteodată."

John West ştia că legea· pornise de la rivalii lui din Perth, care voiau să-l elimine. Era o bandă foar^ te bine organizată, care se folosea de aceleaşi me^ tode ca 1şi el. Expediţia la Perth era o chestiune difi^ cilă şi delicată.

- Ce-aţi zice de Bob Scott? îl întrebă Lammence.

- Nu vorbi prostii! Cum o să se amestece un om ;>olitic într-o .asemenea afaqeire. Fiecare om trebuie iolosit în domeniul lui ! Dar. .. fa stai !. .. Ce mai ştii de. Barney Robinson?

- Invîrte cîte ceva. După cîte ştiu eu scrie cro^ nka boxului l1a *The Hawklet.*

- Ce zici, s-ar duce? E un om foarte popular şi sociabil. Crezi că s-ar duce?

- Eu ştiu ? După povestea rn Darby. ..

- Nu cred să fi ţinut supărarea. E un om slab.

Dacă nu-i merge prea bi·ne în altă parte, cred că s-ar întoarce.

- Ba, după cîte am auzit, îi merge chiar prost de tot.

- Vezi dacă poţi să-l convingi să vină să mă vadă.

Barney Robinson era nevoit să meargă pe jos în oraş, pentru că n-avea bani de tramvai. Hainele îi erau uzate, gambeta roasă, nu mai avea lanţ la ceas, pentru că şi-l amanetase de mult, iar cu tocurile pan^ tofilor dloa strîmb, de tocite ce erau. Slăbise .aşia de rău că hainele curgeau pe el.

Florrie lucra· şi ea trei zile pe săptămînă. Barney nu prea era mulţumit de combinaţie, dar salariul său de cronicar pentru meciuri de la sărăcia de ziar spor^ tiv *The Hawklet* nu le ajungea. Totuşi, îşi dădea

se:ama că Florr~ era mult mai mulţumită decît pe vremea cînd el incasa lefuri grase de la John West.

Barney rămase surprins cînd află că John West voia să-i vorbească.

încă de ia.casă îşi dăduse seama .că eina nerăbdător şi emoţionat. Cu cît se apiropia de oraş, acest sen^ timent se contura mai precis: spern că John West o să-i ofere o slujbă. li era ruşine, totuşi presimţirea dăinuia şi 1începu să-şi justifice această speranţă. Barney era un pasionat al boxului şi situaţia pe care o avusese :înainte de a demisiona îi oferise multe sa^ tisfacţii: făcea prezentările pe ring, scria anunţurile, descoperea noi talente, îi sfătuia pe începători, judeca toate contestaţiile împreună cu John West şi cu Lamb, făcea turnee prin sălile de antrenament şi era întim^ pinat pretutindeni cu ovaţii; fusese considerat „priete^ nul pugilişUlor". Cronicile de la *The Hawklet* eriau *c* slabă compensaţie; şi nici băieţii nu mai erau aşa bine trataţi de oînd demisionase el. Dacă s-ar întoarce, ar putea înlătura unele din efectele cele mai dăună- toar.e a1le stăpînirii lui West. Unde mai pui că nu exis^ tau nici organizatori rivali cărora ar fi putut să le ofere serviciile.

Barney nu era ranchiunos din fire ... Şi ce rost ar mai avea să dezgroape povestea cu Darby? Lou Darby era acum în lumea basmelor.

Dar cum rămînea cu Florrie? C1nd Barney îi vor^ bise despre împrejurările în care se prăpădise Darby, Florrie îi răspuns·ese: „La ce te puteai aştepta de la West? E putred p1înă-n mă·duva oaselor, o ştii prea bine". Răbdase alături de ·el în multe împrejurări grele, dar n-o să-i îngăduie să se întoarcă la John West. Barney dădu din umeri, zîmbind. Vindea pielea lupului din pădure: West nu-i oferise încă nici un post.

- M-ai chemat, John?
- Da, Barney. Cum îţi merg treburile?
- Binişor, s-ar fi :putut să fie şi mai 1rău.
- Ce-ai zioe de o călătorie în vestul Austnaliei ?
- Nu mi-aş :putea îngădui niCi .cel puţin să trec prăpădita de Yanra.
- Suport eu cheltuielile. 1Vreau să iaranjezi acolo

o ia.facere pentru mine. Am pornit împreună. Ce-ai zke să vii ua:r în:aipoi ? Uite ce am de gînd ·să fac : îţi dau cincizeci de lire :pentru tnatativele în af1acerea din Perth, 1care o .să dureze o săptămînă-două ; şi dnd te întorci, poţi să-ţi reiei :slujba. Cred că n-1ai de .ce .să te ,plîngi. Ce-a fost, a fost.

De f:apt, John West nu ţinea ca B:arney să-şi reja locul. Omul avea idei învechite ; îi aţîţa pe ceil1alţi împotriva l'ui şi el unul nu iputuse niciodată să-i ierte povestea ·cu Darby. Ii oferise slujb,a numai 1aa să-l tenteze să se ducă l:a Perth.

- Propunereia-mi .convine, John, deşi sînt unele greutăţi. Ce trebuie să fac în Vest ?

John Wesb îi ex.puse ip.lanul sub toate aspectele: icu cine .să', ia contact, ce să facă, ·ce să nu nacă, Î!Il cine să aibă înaredere şi de cine ·să se fe reasd.

Brarney şovăi. Deodată îi veni o idee năstruşnică.

- Ştii ce zic eu? M-1aş duce în Vest, dacă 1aş :putea să-mi irau şi inevasta. Dar să nu ştie .ce f1a1c :acolo. Des^ pre resb vorbim noi la întoarc~re.

- Foarrte bine, şi eu foc pe elef:antul, ca deob'.cei. Dar să-rm~ faci tireabă bună. O să-ţi dau şi ·cinci mii de I ire ca :Să ungi roţile unde-o fi nevoie. Şi n-ar striaa să-ţi iei un irevolver. Să ştii că ăia .sînt capabili de orice.

*

A doua zi după amiază, Frank Ashton .stătea în oa^ mera din faţă, pe care o utiliza c1a birou. Măsu~a la oare lucra şi .podeaua ernu :acoperite de carneţele şi foi scri::;e, 1articole tăi1ate din ziare şi bucăţele de hîr^ tie. Colindase jumăt,ate din omenire ca să adune acest material.

Cînd se terminase şi a doua iearnp:anie îrnpotriv1a introducerii serviciului milibar, Frank-1rămăsese lefter şi cu .sănătatea ruinată. Luptase din tot sufletul. Por^ nise într-un turneu prin Commonwealthul 1austnalian, vo~bise l:a întruniri şi scrisese airticole împotriva mo^ bilizării ; iar cînd 1cenzura îl împiedică să le publice, or.ganiză

distribuirea 1or 1pe ascuns ; !le trimitea în ungherele cele mai îndepărt1ate 1ale ţării, în lăzi, pu^ nînd deasupra două sau trei rînduri de mere s1au pere. Timp de dtev.a luni, uitase mizeriile de a.casă şi hait1a din iee în ·Ce mai mare de creditori nerăbdători ·oare-i ia.ţineau drumul. N-:avea timip nici să bea preia mult, nici să dea o fugă pînă Ia cur.se ·să joace, cum făcea de obkei în .fiecare ~ăptămînă. Dormea pe unde a^ puca, o vedea foarte rar pe Mairtha şi pe .copii, şi mai ,P'Uţin fncă pe Harriet.

După plebiscit, găsise în sfîrşit timp să se ocupe şi de iproblemele lui personale, pe •care pînă iatunci le ignorase. Situaţi:a lui financiară ena dis.penată ; îm^ p:rumută zece lire şi jucîndu-Ie la curse, •CU gîndul să le tnansforme în sute, le pieirdu şi ,pe aoelea.

Martha nu mai contenea .cu văkărelile. Se certau de dimineaţă pînă seara, în foţ:a copiilor îngroziţi. Dnagostea pentru soţia lui se transformase în milă. Rece, pnactică şi Hpsită de inteligenţă, Martha ar fi vrut să-i fie o bună tovarăşe de viaţă, d:ar nu şti1a ·cum. Mintea şi sufletul ei se îm:potmoliseră în grijile gos^ podăriei şi în nevoile zilnice.

Ii era ruşine să mai rămînă ·în Pia:rlament. Dair de ce să se iapu.ce dacă demisionează ? Avea nevoie şi de s1alariul şi de poziţia social'ă pe aare i le dădea foncţi1a de deputat.

Marea Revoluţie din Octombrie îl entuziasmă şi-i oferi o justificare c:a .să liase baltă tOiate problemel·e lui. Citea •CU nesaţ informa.ţiile 1asupra mersului lup^ telor ,şi încerca să desluşească adevărul' din ştirile tendenţioase publicate de ziare. In tot •oazul, un lucru îi e.ra limpede : muncitorii ruşi se eliberaseră de sub jugul exploatatorilor. Işi încMpuia ziua dnd toţi mun^ citorii din Europ:a se vor deşteipta din somn şi vor porni ca nişte lei pentru a pune oapăt .războiului şi orînduirii care-l provooase.

Luînd .ouvîn1.ul !'a un entuziast miting socialist, spu^ se:

„Sper iCă vom putea obţine emanci.parna dasei mun^ citoare :Pe cale paşnică dar nu uit iCă în istori1a lumii ia fost adeseori nevoie de văirsare de :sîn,ge pentru ca oamenii ,să fie eliberaţi".

Vorbea entuzi,ast de Lenin şi de bolşevki, spunînd pe tOiate .cărările icã şi Australia ar avea nevoie de o as·emenea formă de guvernămînt. O d:ată se destăinui chiar Marthei, ·oare i-o tăie însă scurt : ·

- Da.că nu-ţi ţii gura, o să-ţi pierzi locul în Parla^ ment, şi-atunci •ce-o să se~aleiagă de mine şi de copii?

V:orbi şi cu Harriet. Intr-o seară, cînd luau m1as1a în oraş, îi mărturisi c-avea intenţia .să se ducă în Europ:a oa să vadă el .cu ochii lui ·cum stăteau lucrurile.

- La întoarcere ·am să povestesc muncitorilor aus^ k1alieni •ce-iam văzut.

Greutatea era :că n-avea bani. Izbuti totuşi să îm^ prumute dteva lire ca să-şi plătească cel' mai ieftin loc pînă în Amerioa_; de iacolo, 1avea ·să vadă el .cum ar putea să ajungă în Eurc~pa. Apoi 1primi însă o 1cruntă lovitură : guvernul Commonwealthului îi refuză vi~a de ieşire. intrig1at, se duse direct 1'a pTimul ministru H11ighes.

Hughes, un omul'eţ plin de energie, care arbora un zîmbet larg pe fa~a-i !brăzdată de cute adînci, îi mărturisi ou dni.sm : ,

- Vezi, Frank, şi eu p.1& curînd în Anglia, şi nu mi-1am pierdut minţile. Cum să te !tas să latri în urma mea, tocmai cînd am de gînd să-i im1Presionez. Aşa că-i mai bine ·să st:ai .pe loc.

Enank Ashton nu se descurajă pentru atîta lucru. Mai facuse ·el o dată înconjurul lumii, o să se des^ cur.ce şi ia·cum. Se an:gajă ca ajutor de contabil ,pe un v1apor care pleca în America.

- Vrei să scapi de mine şi de .copii, suspină Ma:r^ tha. N-o să te mai întorci .la noi.

Se duse s-o viadă pe Harriet. Dar nu ras.cunse acest lucru Marthei ; şi oa să-i ·dovedească buna lui ·ore^ dinţă, îi luă şi pe ·cei doi băieţi •OU el. Harriet îşi luă rămas bun cu seninătate, dar Frank îşi dădu seama cit era de îndurerată.

Cînd vaporul ieşi din :golf şi trecu de promontoriu, Frank Ashton răsuflă uşurnt. In prima noa1Pte petre^ cută în liarg, •Se 1plecă deasupra balustr:adei, iadmirtnd follia 1aare se oglindea în a1pele oceanului. Intotdeaunia i se păruse că un

'Vla:por are viaţa lui proprie dnd jpluteşte pe rape, eliberîndu-i pe toţi cei oare se 1află .pe el de grijile vieţii zilni1ce. Şi acum la fel, Australiia şi grijile de-aciasă răma1seră depairte 1în urmă. lin lrarg putea să mediteze în voie şi vi1aţ1a i se păirea ratît de simplă. Se simţea din nou liber I

Avea şiai5pirezece lire în buzunar.

In America întîlni un socialist finlandez .aare fu^ gise de ·Mannerheirn, „măcel:arul de l1a Helsinki". O^ mul îi dădu cev:a bani şi-i în.mină nişte documente 1pe care urma să le predea l'ui Maxim Litvinov, ambasa^ dorul Uniunii Sovietice în Angliia.

L:a Londna, Frank Ashton se întîlni cu ambasiadorul Maxim Litvinov. Bănuia că acesta nu va privi cu ochi buni pe un membru ia.I unui :guvern laburist care dăduse muncitorii pe mina militariştilor. Ashton vor^ bi cu entuziasm despre revoluţi1a rusească. Litviinov îi răspunse:

- Sarcina principală a oricărei revoluţii este să schimbt! orînduirea socială. Noi n-am realizat încă pe 'deplin acest ideal, care nu va putea fi at:ns decît după lupte grele şi sacrificii.

După aceea, Frank Ashton se g.răbi să plece în Devon ca să-şi vadă mama şi fratele vitreg. Plin- gînd de bucurie, maică-sa pe care o găsi mică şi sfri^ jită dar foarte mîndră de băiatul ei cel mare, repeta într-una :

' - Băiatul meu a venit iar acasă I

Se măritase din nou, destul de bine, cu toată vîr^ 'sta ei înaintată şi a celui de-al trei:Jea bărbat. Lui Frank Ashton îi păru foarte simpatic hătdnelul. . Se 'plimbară împreună pe ul:Cioarele acestui sat ce dăinuia din vremuri îndepărtate şi se duseră de cîteva ori Ia vechiul han din localitate ca să bea un păhă- rel-două.

într-o seară, Frank le împărtăşi bătrînilor entuzias^ mul său pentru revoluţia rusă, dar se pomeni înHm^ p'.nat de o tăcere ostilă. Bătrînii erau amîndoi din categor:ia acelor provinciali conservatori care îşi for^ mau opiniile politiioe citind zi.am! *London Times.* Se hotăPî să nu le mai strice cheful nid lor, nici lui, discutînd politică. Se învoi chiar să meargă la

bise^ rica din sat împreună cu maică-sa, dindu-şi seama că bătrîna voia să se mîndrea~că cu feciorul ei cel mare care „ajunsese aşa de bine".

Curînd primi o telegramă de Ia primul ministru ad^ interi'îtl al Australiei, care îi cerea să facă parte d'.n delegaţia presei australiene care urma să viziteze Franţa. Putu astfel să-şi mai completeze cu ceva bruma de bani care-i mai rămînea din salariul lui de deputat, din care Martha oprea cea ma! mare parte la Melbour:ne.

In .septembrie 1918 plecă în F.r;anţa, unde stărui să meargă pe front. Măcelul îngrozitor şi inutil al războiului îl scîrbi de-a binelea dnd de pe culmea Vimy, unde era oarecum în siguranţă, asistă la lup^ tele de la Lens, atît dt îi fusese îngăduit să se apro^ pie. I

Se apucă să studieze un dicţionar francez-englez şi începu s-o rupă pe franţuzeşte.

Cînd toţi ceilalţi membri ai delegaţiei se întoarseră tn Australia, el rămase în Europa. Devenise oarecum celebru sub numele de „bolşevicul pletos", deşi sim^ patizanţii revoluţiei ruseşti îl priveau cu neîncredere pentru că făcuse parte din „delegaţia presei austra^ J:ene reacţj.onare".

Vorbi în public în nenumărate ooazii, dar luă amin^ te şi la ceea ce auzea de la alţii. Adună articole din ziare, rapoarte despre Finlanda şi noua Ţară a Sovie^ telor şi culese dovezi deSJpre trădarea liderilor laburişti din Europa.. ·

îmbătat de entuziasm, se repezea în odaia lui şi scrisul l11i înnegrea coală după coală p·înă la ziuă.

Războiul luă sfîrşit, totuşi Frank continuă să cau^ te cu frenezie informaţii. în februarie 1919, presa bri^ tanică publică ştirea că guvernul laburist al Austra^ liei îl numise delegat la confer!nţa internaţională so^ cialistă de la Berna.

Dar el plecă în Rusia.

Nu ajunse pînă la Petrograd sau Moscova, dar ur^ mările dizboiului de intervenţie constatate în sud aprinseră sîngele lui de socialist. Armatele Germaniei. Angliei, Austriei, Franţei şi ale multor alte ţări care de patru ani de zile se înfruntaseră cu furie, se uni^ seră

acum ·împotriva Ţării Sovietelor. Cunoscu de aproape brutalităţi şi torturi, trădare şi ipocrizie, dar îşi dădu seama că noua Airmată Roşie va triumfa. Culese note şi fapte, îşi procură fotografii ale lui Le^ nin, fotografii ale trupelor americane şi japoneze care se concentrau la Vladivostok ca să dea o lovitură pe la spate tînărului stat sovietic, fotografii ale Armatei Ro^ şii în înaintare, hărţi cu zonele de luptă. Apoi îşi con^ tinuă călătoria prin Finlanda, vrînd să vadă cu ochii lui dacă ceea ce-i spusese socialistul finlandez în America despre regimul lui Mannerheim era adevărat. într-adevăr, putu constata că Mannerheim puse^ se ţara la dispoziţia armatelor imperialiste, spre a o folosi ca trambulină împotriva Rusiei.

Se întoarse fără tragere de inimă la Paris şi apoi la Londra, tnaint_e de a lua vaporul spre Australia.

La Londra se întîlni cu Tom Mann, care venise de la crescătoria lui de păsări din Kent. îmbătrînise. Frank Ashton avu impresia că era uzat şi că flacăra revoluţionară se stinsese în el, deşi n-avea încă şaptezeei de ani. Hainele atîrnau pe trupul lui slab, forţa care emana ·din el şi ţinuta lui dîrză .de odinioară dis^ păruseră fără urmă, obrajii îi erau palizi şi scofîlciţi, iar părul şi mustăţile - albe ca zăpada. In timpul me^ se:, Frank îşi exprimă în gura mare şi cu gesturi vio^ lente entuziasmul său pentru bolşevici. Il puse la cu^ rent pe Mann cu campania pe care o duseseră împo^ triva mobilizării în Australia. Apoi îşi aduseră aminte de timpul cînd luaseră împreună cuvfatul la atîtea mitinguri.

· Mann îi spuse Eniştit :

- De atunci, Frank, am fost în Africa de Sud, în Europa şi aici în Anglia, şi peste tot am făcut propa^ gandă şi i-am organizat pe muncitori, în timp ce tu n-ai fost în stare să renunţi la salariul tău de deputat. Ştii ce ne-ar trebui acum ? Un partid comun'.•st, în loa^ "te ţările din lume. E singura speranţă pentru munci^ tori. Revoluţia o să cuprindă întreaga omenire, dacă o să ne angrenăm cît mai mulţi în această bătălie, spre a da o luptă stăruitoare, vreme îndelungată.

Ashton se declară de acord, dar Mann preferă să nu mai spună nim'.c. II cunoştea mult prea bine. II iubea

şi recunoştea şi meritele ce şi le dştigase ca propa^ gandist, dar îi cunoştea şi punctele slabe. Ştia că Ash^ ton nu cunoaşte destule lucrări teoretice ; că nu pose^ dă răbdarea şi integritatea politică necesară unui ade^ vărat militant sociaHst.

- Te miri ·Poate că m-am apucat să cresc păsări ? că.ută Mann să schimbe vorba.

- M-am mirat pînă nu te-am văzut, Tom.

- Să ştii însă că acum o duc mult mai bine cu sănătatea. O să mă-ntorc la Londra să intru din nou în luptă. Trăim în ~poca revoluţiei şi eu nu vreau să rămîn străin de ea. Am de gînd să part'.cip la consti^ tuirea partidului comunist din Anglia.

Cînd Frank Ashton se reîntoarse la Melbourne, sin^ dicatele îi oferiră un banchet. Foarte mulţi decl'arau că sînt de partea guvernului sovietic, erau şi foarte multi care făceau pe comuniştii, dar Frank nu observă în mişcarea sind!cală nici una din schimbările tactice şi poiitice rpe care le socotea esenţi1ale. Cîntau *Bandera rossa,* dar nu erau di·s1puşi să î.nalţe dr.apelul ·în !Juptă.

Se adresă plin de speranţă vechei Organizaţii a muncitorilor industriali (l.W.W.), dar constată că or^ ganizaţia - atît de combativă pe vremuri - îşi tră:a ultimele clipe. Se duse Ia socialişti, Ie povesti despre Mann şi despre situaţia din Rusia şi văzu că încer^ cau să-l înţeleagă. Dar cei mai mulţi nu-şi puteau în^ că forma o părere limpede în această chestiune.

· Toţi observară o sch:mbare la el : era un om în care spiritul revoluţionar renăscuse. Chiar şi Martha băgă de seamă acest lucru, dar socoti că-i mai pru^ dent să nu spună nimic, sperînd că o să-i treacă.

Harriet auzise că s-a întors şi-l aştepta nerăbdă- loare, dar el nu se duse s-o vadă. **Jn** timpul absenţei sale îndelungate, conflictul se rezolvase în favoarea soţiei legale : Martha o înlăturase pe Harriet d:n sufletul lui Frank, cel puţin pentru moment. Trebuia să se gîndească şi la copii, în orice caz, o ruptură ar fi provocat vorbe şi scandal.

Ţinea conferinţe aproape în fiecare seară, utilizînd hărţile şi folografiile aduse. Cuvîntările lui erau pline de avînt; iatrrăgea din ce în ce mai mul¹tă 1lume spre

socialism.

Harriet inu dispăruse însă cu totul din viaţa foi ; de foade multe ori 1partidpa la mitingurile lui, dt·eo^ diată căuta să-i vorbească după miting, ·de faţă cu ceilalţi, şi Frank îşi dădu seama că vechea ei dra^ goste nu se stinsese. Martha îl cam skîia, convinsă fiind că după ce lipsise mai bine de un an, era obli^ gat să se ocupe puţin de ea şi de copii.

Cîteodată, băiatul cel mic intra Ia el în cameră înainte de culcare şi-l întreba :

- Ce scrii, tăticule?

Fnank Ashton îi răspundea :

- Scriu o carte ca sa afle toţi oamenii că lumea asta-i rea şi că· trebuie să lupte ca s-o schimbe.

- De ce zici că-i rea lumea asta, tăUcule? între^ ba din nou băiatul care abia împlinise unsprezece ani. Cum puteai să-i ·răspunzi la această întrebare unui copil de unsprezece ani ?

Frank Ashton se întorsese •cu ceva bani economî^ siţi în Australi.a, dia.ir nu de •ajuns ·pentru cia să scape de datorii. Fu foarte nep1lăcut surprins cîntl Mairtha îl informă că John West îi dăduse bani ca să plătească toate datoriile. Socotea că John West -făcuse acest gest în vederea servkiilor pe care avea de gînd să i le ceară. Ii făcu reproşuri Marthei dar ea îi răspunse c-ar trebui să-i fie recunoscător lui John \Vest, fiind^ că-i ajuta!Se să scape de creditori. Şi avu grijă să adauge că în viitor o să aibă ea grijă să nu se mai înglodeze în datorii.

·Dar acum, la ma!Sa lui din birou, Frank Ashton nu se mai gîndea la John West. Terminase cartea pe care o scria şi hotărîse să o intituleze: *Europa* roşie. Căuta o încheiere 1revoluţionară, pătimaşă. Deodată îi veni inspiraţia. Puse mina pe toc :

Capitalismul tremură, *ascultînd* trîmbiţele *armatei* revoluţionare. Trîmbiţele *se aud din ce în ce mai tare, din ce în ce mai aproape.*

Scrise 1aceste cuvinte cu caii.grafia lui înflorată, adăugă -Sfîrşit în iosul p1aginii, se lăsă :pe s.pătarul scaunului şi aprinse o ţigairă.

Razele soarelui în asfinţit se furişau prin fereastră. Azvîrlise chibritul în cămin şi stătea mîngîind ma^

nuscrisul voluminos, cînd auzi o bătaie scurtă la uşa din faţă. Se sculă distrat, deschise uşa şi rămase surprins cînd văzu silueta măruntă a lui Pency Lam^ bert, profilîndu-se în ultimele raze ale soarelui. Frank Ashton „lucrase" împreună cu La,rilbert „pe vremea lui Mann" - cum m1meau ei epoca aceea - dar de atunci nu se mai întîlni.seră decît 1n situaţii oficiale, în cursul campaniilor împotriva mobilizării.

- Bună seana, Frr-ank, ·îl s:alută La,mbert cu voce tare. îşi strînseră mîinile cu căldură.

- Sî111t foricit c-ai venit, Percy. Te rng intră, îl in^ vită Ashton.

Lambert tirecu înainte şi intră în birou, cu un aer ţanţoş. Era 1îmbrăcat cu_ un costum simplu, care cădea ca turnat, dar nu purta pălărie.

- Am fost la două ·din conferinţ,eile tale, Frank, spuse Lambert după ce luaseră loc. Grozav subiect. Trebuie să facem ce-om şti, să diăm 1peste aaip mineiu- nile din ziare. Să le spunem muncitorilor adevărul despre bolşevici. E începutul revoluţiei mondiale.

Ashton îi arătă manuscrisul.

- Am adunat într-o carte materialul de care m-am folosit pentru conferinţe şi i-am adăugat şi cîteva fo^ tografii excelente şi hărţi. Tocmai azi am terminat-o. M-am gîndit să-i spun *Europa* roşie. Din ultimul pia^ ragraf îţi poţi face o idee despre conţinut. Ascultă„.

Citi fraza proaspăt scrisă, ,apoi, foarte mîndru, dar şi stînjenit, înălţă capul şi-şi trecu mina prin păr.

- Pe poziţiile acestea trebuie să :ne situăm, răspunse Lambert, dar mai rămîn o mulţime de lucruri de pus la punct, aici în Ausitrailia. Despcr-e ,asta v,reau să-ţi vorbesc. Avem intenţia să convocăm o confe^ rinţă a partidelor socialiste, la care să participe şi celelalte organizaţii şi persoane interesate, în vede^ rea formării unui partid ·comunist 1în Australia, afi^ liat Internaţionalei Comuniste. Partidul laburist a eşuat, iar partidele socialiste par a 'Se ocupa exclusiv de propagandă. Trebuie să organizăm un partid de tip nou, în permanentă legătură cu mişcarea revo^ luţionară

internaţională. Acest partid are nevoie de tine, Fnank. Putem să contăm pe tine, ca membru fondator? '

- Ştii bine, Percy, că sînt cu tot sufletul alături de voi.

- Mare lucru ar fi să te avem în partid de la început.

- Da, Percy, dar vezi... sînt unele greutăţi... îmi ceri un focru foarte mare„. Mi-aş pierde mandatul de deputat... Nu că mi-ar păsa, dar„. o încurcă Ash^ ton. Spunea lucruri pe care n-ar fi vrut să le spună.

- Şi cornu.ni.st fiind, crezi că n-iai putea fi ales ? Ai doar o mulţime de simpatizanţi. Dar bine, deo^ camdată ai putea rămîne în pa,rtidul laburist.

- De fapt inu mandatul mă interesează. Vezi tu, eu„. vreau să spun„. deocamdată situaţia politică este foarte calmă în Australia. Cu „woobblie.s" s-a sfîrşit, iar socialiştii nu 'se pot înţelege între ei. Partidul !a^ buri.st e un partid puternic, bine organizat, cu mulţi adepţi. Îil"ebuie să iacţionăm prin partldUJl laburist. Să fiacem din el un adevăirat !par,tid .socia.\ist. Cînd m-am întors în ţară, 1ţi spun drept, iam crezut şi eu c-ar fi cu .putinţă organimrea unui parti,d comunist, dar .acum 'sînt sigur că ipa:rHdul ,liaburist se poate aohita .die această misiune.

- Crezi asta ? Cum să pui capăt capitalismului avînd în frunte oameni ca ,,şobolanul de Hughes ?" Partidul laburist i-a trădat pe m:undtori şi-o să-i trădeze şi în viitor.

- Ai dreptate, dar lucrurile se mai pot schimba. Şi eu sînt hotărît să le schimb. Ţelul partidului la^ burist va rtire.bui să fie socialismul. Cine ştie, poate voi ajunge chiar eu şeful partidului. Australia nu-i Europa. E prematur să formezi un partid comunist aici. E nevoie de mai multe generaţii ca să-l organi^ zezi. Asta-i o ·sarcină care cere eforturi supraomeneşti,

- O fi o sarcină ·cerînd eforturi supraomeneşti, dar să itransformi partidul laburist într-un partid muncitoresc - asta-i cu neputinţă.

Frank Ashton ar fi vrut din tot sufletul să-i spună: „Vin ·cu voi, Per.cy", dar gîndu1l la av,antajele şi 1Ja condiţiile de trai care îi erau asi·gurate ca

deputat îi înăbuşea adevăratele simţăminte. S-ar fi angajat împreună cu Lambert pe calea luptei. Dar da'Că îşi pierdea mandatul ? Ce-ar fi făcut atunci ? Ar fi tre^ buit să reia lupta aprigă pentru existenţă, ca la în^ ceputul carierei 1lui. Ii trecu prin minte că Harriet l-ar fi aprobat, dar nu se opri prea mult la acest gînd. N-.avea 111ici un .rost. Muncitorii iaustnalieni nu erau pregătiţi pentru asta. Lambert şi tovarăşii lui nu se puteau compara ·CU Lenin. Şi el altă alterna^ tivă nu avea.

Se aşternu o tăcere apăsătoare. într-un tîrziu Lam^ bert vorbi:

- Prin urmare, Frank, tu nu crezi în ceea ce avem noi de gînd să întreprindem, şi de aceea nu vrei să vii cu noi?

Ashton îşi dădu seama că i se oferea posibilitatea de a refuza în mod onorabil.

- De fapt, eu aş spune altceva, Percy. Jmi ceri prea mult. îmi ceri un sacrificiu pe care nu sînt în stare să-l fac.

Lambert se ridică.

- Nu te condamn, Frank. Dar sînt sigur că şi tu eşti convins în fundul sufletului tău că partidul la^ burist va continua să-i trădeze pe muncitori, indife^ rel1l1: de ıce vei fo,ce tu.

Prin fereastra de la stradă, Frank Ashton se uită în urma lui Lambert, care traversa strada, îndreptîn^ du-se spre tramvai. Părea un soldat ca,re pornea la atac, lăsînd în urma lui un dezertor.

Văzu apoi o maşină nouă oprindu-se în faţa ca^ sei. Cine-o fi venind la el cu automobilul ? II recu^ noscu la volan pe Sugar Renfrey, iar atauri de el, pe John West.

Ashton şovăi. Vizita lor nu-l încînta. Iar încercau ăştia doi să tragă sforile din umbră în partid. Nu mai încăpea îndoială că West îi plătise datoriile cu un anumit scop. Se duse încet fa uşă şi o deschise.

- Ah, bună ziua, domnule West.

- Ce mai fad, domnule Ashton ? întrebă John West foarte amabil, întinzîndu-i mîna. Am auzit că te-ai întors. Pot să intru ?

- Poftim. Renfrey nu vine ?

- Nu, el aşteaptă în maşină.

- Ce faci, Frnnk? Cum îţi mai merg t1reburil~? îi sfa·i,gă Sugar din maşină, .f ădndu-i ge.sturi fargi cu mina.

Inăurntru, Ashton se aşează la masă şi John West pe sofa. Soarele apuse brusc şi camera se cufundă în întuneric. Frank aprinse lumina electrică. John West îşi învîrtea pălăria în mîini.

- Ce-ai mai făcut în Europa ?

- Am avut multe de învăţat.

- Auzeam că scrii o carte. E adevărat ?

- Da.

- Ai ajuns departe, de cînd te-am trimis noi în parlament.

Frank Ashton nu răspunse. „Ce-o fi wîAd ?" se întreba, judndu-se cu manuscrisul.

;us

- Ce vînt te-aduce pe la mine, ·domnule West?

John West şovăi.

- Aş vrea să-i laşi drumul liber lui Real. Ţin foarte muH să fie ales în Panltamentul federal.

- Virei să spui că arhiepiisco,pul Ma.Jane ţine foarte mult.

- Am spus că *eu* ţin foarte muJ.t ,să fie ia.Ies în P arliamentu1l fedeir a I.

- Păi Ma:Ione a străbătut ţara în ‚Jung şi în 'iiat, skigîndi pe toate ·drumuri.Ie că Real este ·singurul politician dnsiti:t idiin Austr.aliia. De .aHfel, moNvele ‚lui sînt bine cunoscute. Desbinairea va duce. de ·rî.pă miş- careia laburi:stă.

- S-ar preia !Putea, diar ţiu mult ca Real ·Să fie ales. Te-aş mga să te dai de o ;parte, şi... iam eu grijă să nu rămîi în ip.a1gubă. Pînă dnd ai 1să fi ales din nou, 1intiri în .afaceri Am făcut atîteia pentru dum^ neata. Sper că ţi-a s[1]pus .soţiia .dumitale cum iam ap1lia^ nat toate .difiouJt,ăţile ÎJn **1**ipsa dumitale?

- Nu ţi-am cerut-o. Să ştii, domnule West, că nu mă 1poţi cumpăira nici cu o informaţie la curse, nici plătindu-mi .diatoriii.le.

- Nu fi copil. Dacă .preferi, poit 1să-.ţi ·dau o .sumă globială. Dar 1gestml contează. Iţi ofer cinci mii de Ure cia .să cedezi .Jocul lui Real. Miai tîrziu, o să fii .ales .din nou.

Ashton .începu ·să cat!culeze .în :minte ce-iar putea face cu cinci mii de liire. Să construiască o casă. 'Să-şi trimită băieţii 'la cele mai bune .şcoli. Pentru prima oairă în V1iiaţa lui, să nu mai ducă .grija zilei de mîine. Şi iar putea oricînd .să obţină un ia.Jt ma_n^ diat. Afară ‚de a:S•t:a o să scape de. văicărelile Marthei.

Apoi se .gîndi la călătoria 1lui în Euroipa. Se uită la John West. Privirile H •se ·î:ncrudşară. O să-·! în^ frunte pe acest om av[1]înd în vedere clia·sa pe care-o reprezenta : un rniliioniar e doar un ·duşmian al mun^ cifori1lor.

- Nu m-.aş .da .Ia o parte nici :pentrn cinci miJioane de li.re. Sînt :îmjpol.riv.a inf1luenţ·ei catolice

în ipartdd şi părerea mea este că ei brag .sforile .în .povestea ia.sta.

- Mi ,se paire că uiţi oe-am făcut 1pentru dumneata, domnule. A•shton.

- Nu uiit mimic. Am fost împotriv1a iniţiativ•ei de a-1 determina pe Real să demisionez,e din funcţia de prim-ministru în Queensfa:nd, pentru a intra în politica federală ; după părerea mea, Real n-are stofă de conducător. Cu atît mai mult n-o să mă dau la o parte pentru el.

- Real e un geniu. Ar pute.a fi eroul cărţii dumi^ tale. A fost Î·lll/POtriva moM!izăr.ii şi a iniţiiat şi ,dife^ r-He măsuri .Juate de guvernul diin Quoonslarnd1.

- Eu urmărnsc cu totu1l .altceva. Lupt. ipen1:iru in^ staurarea 1sociaJi.smului.

- Vrrei să sipui că vrei .dezlănţuirea re.voluţiei," ca în Rusia.

- Da, domnui!e West. Ca ÎJn Rusiia.

- Aşia ceva n-o să se-ntîmple iaioi.

- Oricum ar fi, domnule West, •să ştii că .nu irnă dau ,îin 1lăturri pentru Real. Chiarr [1]dacă .dumneata şi Mafone i-iaţi cumpăra locul, am eu grijă :să nu ajungă el liderul partidului.

- Nu cumva urrmăreşti să ajungi dumneata Ji.derul piar.Udului ?

- Tot oe. se poate. Dar ·în >tot cazwl, nu Re~1.J.

John West •simţi că-şi ies·e ,din ,sărite.

- Am .spus că Real o să conducă. Şi o să con^ ducă, m-auzi ? Uiţi, mi .se 1pare, că t.N1.m adunat de pe drumuri şi că eu te-1am vîrît .în politică.

Fmnk Aishrton se ridică şi se uită frix 'lie el.

- E aodevăr.at că m-ai ajutiat să ajung, diar .acum nu mă mai poţi •scoa,te. Asta-i mairea .deos,ebire. Nu mă mai !Poţi scoate.!

Bamey şi Elorrie Robi.nson făcură o că·lătorie mi^ nunată. Era primul ,d1r11m .pe mare a.J 1lui Florrie şi ea căută ,să iproHte dt mai mult. La Bight şi în împrejurimi, marea era neobioşnui[1]t de l1iniştită. Ju^ cara tenis 1pe covertă, băură bere [1]şi în lini,ştea •serii

dnta·~ă împreună cu oe.il::i1lti ipaSiageri. Ca de obicei, Barney nu pierdea pril·ejul să se producă, recitînd v-ersuir[1]i din Henry Lawson ori Banjo Piatterson. O dată, eîntă chiar un cîntecel 1pe caire-1 scri•ses.e despire Lou Diarby.

> *„Departe tn Tennessee L-au omorit pe Lou Darbv, Nu mai aueau nici o* speran/ă, *Trebuiau* să-i facă *de petrecanie Tn* ţinutul *Tennessee" ...*

Mulţimea împărtăşi emoţia ·adîncă a lui Barney.

Mîncaire.a ena minunată. Florrie :spunea că faptul că nu mai era nevoită să ,gătească era cea mai maire feridre pentru ea. Tirebui s-o înveţe cum .să mănînce într-o ·societiate aitît ·de ia.leasă. FIOill"ie ipiret.inde.a că puneau 1!a masă mai multe cuţite, ;linguri şi furcu.Jiiţe decît eria :nevoie. Barney, cacr-e cîşti.gase o bogată ex^ perienţă 1n timpul călătoriilor şi banchete.lor, îi fu de mare iajutor .în fofosireia tadmurilor.

Nu ştiuse întotdeaurua s-o ia.precieze pe biata Flor^ rie iaşa cum ,se cuvenea - .se ·gîndi el .de mai multe *od.* Da,r în cur.sul aces.tei căilătorii î·şi dădu :seama cît de mu.l1t ţinea .11a ea. Soţia lui 1îşi dooise întotdeauna copii, 1da,r el ·se 1mpotriv·ise ... ipoa.te linsă că :nu eî"a prea tî:rziu ... „Dar cît o să sufere dac-o af.!a vreodată că West ne-ia plăti1i călători.a ·asta ! Mă mir că a crezut cînd i-iam 1SJPUS că cei de Ita *The Hawklet* su^ portă cheltuielile: ei, care :nu-:s în sLaire să-ţi piă· teasccă nici măciar un loc 1la galele .de isîmbătă seara. Las-o să se bucure, 1penLru necazur·i e Mmp destul."

Nu-şi mai aduc-e.au aminte ,de cînd fuseseră aş.a de fericiţi. Enau ca în 1\una de miere. Chi1ar drngos·tea trupească .devenea .pentru ei o experienţă nouă. Bar^ ney î:Şi dădu iseama că air fi fost cazul să fie mai cuminţi, erau doar destul ·de bătaiîni : el om [1]de peste cincized de arni şi F.!orrie mai în vîrstă ·decît voia să

a.dmi·tă, totuşi, bucuria iJor nu cunoscu mei o adumbrire, pînă dnd ·se apropiară de destinaţie. Flor^ irie îşi ·dădu [1]seama că Bamey era ipireocupat şi nu-şi mai .găsea !linişte.

- Florrie, îi !Pronunţă el numele cia o mî'ngîiere, cînd luminile oraşului începură să se zărească pe ţărm, .în .depădare. Flol'rie simţi o umbră de tristeţe în glasul 1lui.

- Da, Ba:mey.

- Ce 1e-ai face ·tu, dacă mi .s-iar îrntîrn;jJlia cev:a la Perth?

- N-o să ţi •se întîmp1e nimic.

-- Si.gu1r că nu, dar idacă ·totuşi?

- Dacă totuşi... ? Ei bine, mă măll'it ime.diiat cu un om d0il·dora ide bani. Poate chiar cu un miJ.ionar.

- Poliţa mea .de asigurare o fi ex.pimt?

- Da, aşa că micum n-aş ,lua un 1bian pe ea.

- N-o să -ţi ifămînă 1decH un pachet de facturi.

Ea îi str,înse mîlila, înfiorată de Tăcoarea nopţii pe mare, ori poate de strania discuţie.

- N-ta;re •să ţi 5e înUmip.Je nimic, Barney, 'Lu ai să ajpUci suta de :anii. Zău aşa. Dar taire aş vrea să ştiu c.e-i cu că.Jătoriia asta.

El îi iapucă mina cu înfriguraife.

- Pil'esirnt c-o să mi se-nt<:mple oeva .rău ! Am venit pentru John West. Sigur că n-.a1r fi trebuit să te mint. N-iar fi tre.buit să rnă-rncurc iaTăşi cu John West. Dar ~ ceva în legătu:ră cu boxul. Spunea d dacă aranjez luoru.rile aki o .să-mi iau far vechiul .post în p;rimire.

- Ş~fai ipăr·erea mea, Barney. De ce m-ai minţit? Floririe era .deziarnăgită şi .supărată, ·daT d:ndu-şi searnia .de tu1lburairea :lui, hotăirî .să iarnîne discuţia pentiru mai .Urziu.

- Mi-a ·spus să-mi iau [1]revolverul. Pentru ce? Mă tem că se aştepta ca dnevia să ·fragă asupra mea.

Florrie izbuti să se prefacă bine dispusă :

- Nu cumva lui Barney Robinson îi tremură in'.ma în piept de frică ?

- Presimt c-o să mi se întîmple ceva. Ştii ce am de

gînd ? Luăm primul tren spre Melbourne şi-i spun lui West că m-am răzgîndit. ·

- Ar .fi mult mai bine, Barney. După cîte a pus la cale West, ar fi mai bine să nu mai ai de-a face cu el.

Cînd vaporul intră în port, se amestecară printre ceilalţi pasageri care aşteptau să coboare. Işi luară bagajul şi cobonîră scara la braţ. Mergeau strîns li^ piţi unul de altul : Barney, elegant, cu pantaloni în dungi, cu haina lungă, neagră, cu gambetă, Florrie, foarte atrăgătoare, cu taiorul cel mai bun, cu fusta scurtă şi-o pălărie mare cu pene şi imitaţii de fructe.

Oind scăpară din fo!ala zgomotoasă şi ·din agitaţia pasagerilor şi a celor veniţi să le ureze bun sosit, Barney spuse :

- Hai să .luăm un taxi.

In tim1P ce se-ndineptau spre staţi>a de maşini, Flor^ rie obs·ervă un om răsărind din întuneric şi îndrep^ tîndu-se spre e1. Dar se apropia atît de repede, incit ea n-apucă să mai sipună nim'.c. Cînd străinul ajunse Ia cîţiva paşi ·de Barney, Florrie auzi o împuşcătură răsunînd în noapte, apo: încă una şi încă una. Simţi că Biarney tremură, .că se face moale şi se prăbuşeşte la pămînt. Văzu CUQl sîngele îi podideşte pe gură.

Alături, o femeie începu să ţipe şi un şofer de taxi ·exclamă:

- Sfinte dumnezeule, I-a împuşcat cineva.

Omul care trăsese se pierdu în noapte. urmat de un altul. Florrie îngenunchie alături de Barney şi începu să-i şoptească ieşită din minţi :

- Vai, Barney, Barney, ce ţi-au făcut?

In reflexele unui felinar, faţa lui strălucea albă ca ceara. Cămaşa îi era plină de stinge. Deodată vorbi re^ pede şi fiecare vorbă era un suspin gîlg,titor :

- Florrie ! Banii ! Ia banii ! Sînt rănit rău I Banii I Banii lui West. Ia-i !

Lumea începu să se adune. Nimeni nu ştia ce să fa.că. Oamenii se strînseseră împrejur şi se uitau la perechea de jos, ca hipnotizaţi.

- O să te faci bine, Barney, iubitule, murmură ea, plecîndu-se asupra lui. Faţa şi rochia îi erau mînjite de sînge. Apoi se uită Ia lumea din jur şi strigă :

- Ce căscaţi gurn? Chemaţi un doctor. Un doctor! Barney păru că se pierde, dar _îşi reveni şi-i murmură iară:

- S-a z'.s cu mine ! Banii, Florrie I Ia banii şi plea^ că I Să nu te mai întorci la West. Pleacă. Iartă-mă, Florrie. Te iubesc, Florrie, scumpa mea.

Făcînd o sforţare uriaşă, Barney se ridică într-un cot, duse mina la buzunarul de la piept, dar se pră- buşi din nou, şoptind stins :

- Banii, Florrie. In buzunarul de la piept... Sînt cinci mii de lire. Ia-i şi pleacă. Fugi de West. Capul îi căzu într-o parte. Florrie îi căută pulsul şi-şi dădu seama că soţul ei murise. Lacrimile îi curgeau şiroaie. Repetă ÎR neştire:

- Vai, Barney, iubitule.

Fără să-şi dea seama ce face, deschise haina lui Barney cu mîinile năclăite de sînge, în timp ce mul^ ţimea se-nghesuia împrejur, ~nghiontindu-se şi căscînd gura. Simţi portmoneul. Era ud de sînge şi înfundat cu bani cu tot în trupul lui Barney, în regiunea inimii. II lăsă :Pe Ioc.

Işi scoase plîngînd în hohote paltonul murdar de sînge, şi-l puse sub capul lui Barney, în timp ce un om care purta o trusă mică neagră .îşi croi drum prin mulţime cu un aer solemn şi ·îngenuchie lingă Barney.

- Mort.

Florrie rămase stană de piatră, uitîndu-se Ia faţa lui Barney, pămîntie şi mînjită de sînge. Aipoi ca şi cum s-ar fi hotărît deodată, împinse în lături mulţimea şi se topi în noapte. Vorbele: „Fugi de West" îi răsunau stăruitor în urechi, îrnplîntîndu-: în minte hotănîrea de a realiza un lucru pe care Bar"11ey nu fusese în stare să-l înfăptuiască.

.

Trecuseră trei Juni ·de cînd fusese ucis Barney Ro^ binson. Fotografia lui apăru pe peretele din biroul lui John West, alături de celelalte fotografii ale fotbaliştilor şi cailor de curse. John West aflase despre crimă, d'.ntre-o scurtă notiţă publicată de presa din Melbour^ ne. Un pasager de pe vaporul cutare, pc nume

Jackson, fusese ucis pc chei, iar detectivii însărcinaţi cu cer^ cetarea cazului erau foarte încurcaţi de unele aspecte ale crimei. Se presupunea că mortul dlătorise sub un nume fals. Femeia care era cu el, probabil soţ_ia lui, dispăruse.

John West n-avu nid u~ pic de remuşaare sau v;reun sentiment de vinovăţie. Reacţia lui fu foarte complexă, dar lipsită de orice emoţie. Să-l trimită pe Snoopy T1anner Ia Perth să-l răzbune· pe Barney; ori poate era mai înţelept să ia măsuri ca să nu se facă vîlvă în jurul crimei ? Să tr;mită pe altcineva la Perth să .ducă tratative pentru eludamea legii? După inevita^ bila consfătuire cu Frank Lammence, se hotărî brusc. Era momentul să se dea puţin la fund. John Wcst în^ vătase că trebuia uneori să accepte înfrîngcrea într-o luptă parţială, ca să cîştige bătălia finală pentru pu^ tere.

In urma întrevederii pe care Frank Lammence o avu cu principalii comisari din Melbourne, poliţia din Mel^ bourne se dovedi a nu fi de nici un ajutor comisarilor din Perth. Nu izbutiră să pună mîna pe crim'.nali.

John West îngă,dui ca evenimentele de la Perth să se desfăşoare nestingherite. Legea fu adoptată ; îşi vîndu unul din hipodromuri, iar pe celălalt îl închirie în condiţii foarte favorab'.le.

O aşteptase pe Florrie să-i dea amănunte şi poate să-i .înapoieze cele cinci mii de lire. Nu avea încrede^ re în femei şi ştia cit de mult ţinea Florrie la Barncy. Trebuia să dea de urma ei, ca s-o împ'.edice să vor^ bească. Văz.înd că nu vine, îl trimise pe Lammence la ea acasă. Află însă că doamna şi domnul Robinson plecaseră în vacanţă, fără să spună unde.

- Eram sigur că n-o să mal văd banii ăştia, îi spuse John West lui Lammence. Dar mai bine aşa, ca să-şi ţină gura. ·

Gînd cineva îl întreba ce mai face Barney, John Wcst se uita la fotografie şi răspundea :

- Ei, ce să-i rf aci. Cine ar fi putut să creadă că .bietul Barney suferea de inimă ? A murit subit în su^ dul Australiei. Ce om rn'.nunat ! Era un suflet ales şi o mare personalitate.

· Fa·ptul că fusese nevoit să-şi modifice planurile în

chestiunea de la Perth .îl cam rodea, dar alte afaceri şi treburi politice îi ţinură atenţia încordată. Alegerile federale se soldaseră cu înfrîngerea partidului labu^ rist, totuşi ,pentru John West ele echivalau cu o mare victorie, deoarece izbutise„~ă-şi mărească influenţa în rîndurile partidului.

Intre timp, cumpăra?e un mandat pentru Real în Noua Galie ,de Sud, şi Real îl cîştigă uşor.

în timpul acestei campanii, presa nu pierdu nici un prilej să-i denunţe pe laburişti pentru faptul că se aso^ ciaseră cu arhie;piscopul Malone, „faimosul agitator. pentru cauza răsculaţilor Sinn Fein". Organul of:cial al Federaţiei protestante ceru alegătorilor să voteze „pentru protestantism şi lealism", ca nu cumva ie^ zuiţii să pună mîna 1pe ţară. Problema religioasă juca un rol de frunte şi partidul laburist pierdu tocmai din această cauză.

John West urmări cu interes controversa din parti^ dul laburist. Maurice Bl·ackwell scrise în ziarul *Labor Call* că învăţămintele care se des.prindeau din această înfrîngere arătau că partidul laburist trebuie să adopte principiul neutralităţii relig'.oase. Arhiepi^ scopul Malone era furios. Se răzbună cu prilejul unei întruniri publice „demascîndu-1" pe Blackwell, ca şi pe ceilalţi laburişti, ce nu-şi dădeau seama de imen^ sele avantaje pe care sprijinul b!sericii catolice îl adu^ sese partidului. Ameninţă că o să retragă sprijinul bi^ sericii, dacă subvenţiile cuvenite şcolilor catolice nu vor fi incluse în programul partidului.

John West trăsese sforile foarte bine. Federaţia ca^ tolică alimenta din grns cu noi membri diferitele or^ ganizaţii ale partidului : colaborînd cu arhiepiscopul, era sigur că va obţine sprijinul lor. Intenţia lui era să contopească vechiul a.parat politic de dinainte de război cu noile partide, încît ele să formeze un singur organism.

îşi modifică şi teoriile pentru a pune în concordan^ ţă planul lui şi nevoile imediate. Acest lucru începuse să facă parte integrantă din .procesul lui de gîndire ; o făcea inconşt!ent. începea o campanie sau o afa^ cere din motive strict personale, apoi stătea să chib^ zuiască în ce fel să-şi justifice acţiunile.

în curînd se convinse, şi izbuti să-i convingă şi pe ceilalţi, că era un adept sută la sută al Sinn Fein-ului şi că dorinţa lui cea mai fierbinte era să vadă Irlan^ da independentă şi să se acorde subvenţii şcolilor ro^ manocatolice. Il puteai auzi flu'.erînd foarte stîngaci *Tize wearing of tize green.* îşi aduse ;aminte că maică- sa îi povestise o dată că se trăgea din· regii irlandezi şi că familia ei avea un blazon. Atunci luase lucrul acesta drept o glumă, dar .acum .îl socotea literă de evanghelie. începu să spună, cînd i se ivea prilejul, că strămoşii lui fuseseră regi în Irlanda şi că blazonul fam:liei reprezenta un paloş ,şi un leu pr0iptit pe picioa^ rele de dinapoi, deasupra cărora se citea deviza fami^ liei : „West spre Victorie".

· Cînd arhiepiscopul îi ceru sprijinul material pentru a acoperi cheltuielile mas:ve necesitate de organizarea unei procesiuni de sfîntul Patrick, în ultimele zile ale Junei martie 1920, John West semnă un cec im^ presiona"nt, şi-i spuse prea sfinţiei sale că n-avea să se limiteze la ajutorul financiar, el -că va contribui şi la organizarea procesiunii.

Intre timp se dezlănţuise o .adevărată răzmeriţă în lumea sportivilor, împotriva influenţei propr.ietarilor de duhuri. John West se hotărî să-şi pună cluburile lui ·~portive l:a adăpost pentru e:azul că ,guvernur din Vidoria ar fi intenţionat să introducă o lege simiilarră cu aceea votată în vestul Austnaliei.

Se prezentă din nou l1a antrepozitele lui Levy.

Cînd dădu cu ochii de Levy junior, John West irămase uimit de faptul că, pe zi ce trecea, semăna tot mai mult cu tatăl său, car·e murise. Parcă se scorojiise. Semăna mai degrabă cu o pasăre de pnadă decît 'cu un om.

John West, icare er1a antisemit, socotea că Levy era prototipul po,porul'ui evreu.

Ii explică scopul vizitei luii. Iniţiati\T\a pornită din Vestul Australiei împotriv1a prqpriebarilor de clulJ.uri ce organizau icurse de cai avea - după toate proba^ bilităţile - să fie imitată şi de celelalte state, aşa îndt trebuiau să ia din timp măsuri de .precauţie.

- Şi-1atund, domnule West, ce-ai 1propune ?

- Aş propune să se formeze o societate anonima

care să dkijeze ·cursele de traip şi de gal'op din Vido^ ria, şi dacă s-o ivi oaazia să obţină şi dreptul de a conduce currsele de .galop.

- Cum ? Şi noi să pierdem toate profiturile ?

- Nu vorbi ,prostii, răspunse John West. O să formăm o societate care în aparenţă să n-aibă nici o le^ gătură cu iproprieta:rii, şi o să cerem guvernului să numeas<Că un preşedinte. Dumneata şi cu mine o să închiriem cursele 1acestei societăţi la un preţ în 1aş;;i fel ·Calculat, ÎTICÎt .profitul să mtre tot ·În buzuruarnl nostru. Am venit să-ţi vorbesc pep.tru că şi dumneata trebuie să numeşti o parte din candidaţii care ur^ mează să fie niemhri ai clubul'ui. Avînd însă în vedere că eu deţin majoritatea a•cţiunilor şi activez cel mai mult, 1am să numesc cel mai mare număr de candi^ daţi.

- Grozav ! Genial ! Deşi după părerea mea, dum^ neata şi cu mine sîntem aam deochiaţi domnule West.

- Numele nostru n-o să .figureze în această socie^ tate. Guvernul va indica un preşedinte : pe Bennett, care se prkepe şi la trap şi !ia galop, şi oare e membru al Senatului.

- Şi unde mai pui că ţi-e şi prieten.

- Da, mi-e prieten pentru că ştie că eu am limpezit 1atmosfera 11a ·cursele de .poney şi .că am reînvi1at cursele de trap.

- Perfect, domnule West, 1am să numesc una sau două persoane dintre f urncţiona1rii de răspundere care au luorat pe vremuri 1Pentru rni:ne, cîţiva din gestio· narii magiazinelor mele de desfa.cere şi ialte persoane de genul ăsta. Dumneat1a poţi să începi să acţionezi. Cine o ·să convoace iaceastă, să-i zi.cern, societate ano^ nimă?

- Godfired Dwyer, fostul ·comandant a.l bilfoului de recmtare din 1Vidoria şi actualmente preşedintele Asociaţiei foştilor combatanţi.

- Asta-i va da multă .prestanţă, domnule West. Levy, adus de sp:ate, stătea ·sipri~init în coate şi icu mîinele prrinse de tăbli1a mesei. lmi închipui ieă tot mai ai o mulţime de ·oai de .curse .pe numele altora. Şi-:a- poi, deţii jumătate din casele de pariuri, tipăreşti pro^ gramele şi te ocupi de bufetele ipopul:a:re, de

haruri şi de toate 1celel1alte 1accesorii, nu-i aşa domnule West ?

- Bineînţeles.

Levy se uită 1atent la John West. „Nu te ,poţi în^ crede în irlandezii ăştila oatolici" gîndi în sinea lui. Era nevoit să admită că într-adevăr cursele de poney şi de trnp 1ounoscuseră o epocă de prosperitate de cînd trecuseră sub ,controlul lui West, da;r îi ajunse^ seră 11a ureche multe .poveşti despre ·coriupţi1a 1ce dom^ nea în .lumea sporturilor şi îi plăicea să le creadă în^ temeiate. Un proprietar îi ·spusese, ·sigur de 1asta, că poneii erau „măsuraţi la biserică" ori de cîte ori un proprietar catolic avea un cal de „paisprezece-două" într-o cursă de „paisiprezece-unu". Auzise şi poveşti desprre cai ·Care fuseseră introduşi în curse în mod fraudulos, sau „radormiţi" de hookmakeri.

Levy eta un anHcatolic înfoc1at şi ca at1are er,a dis^ pus să 1oreadă to:ate 1aceste poveşti, ca dov1adă ries- 1pre necinsbe:a înnăscuh 1a tuturor .catolicilor şi în S;pe^ cial :a catolicilor irfandezi.

Deşi 1cei doi oameni se dispreţuiau reciproc, 1acţioruau împreună .legaţi de aceeaşi dorinţă : de 1a :acumula bani şi putere.

/Deodată, Levy vorbi :

- De multe ori m-am întrebat, domnule West, de ce te mai încurci dumneata şi cu toate [1]cur.sele iastea? N-ar fi mult mai simplu să-ţi trimiţi branda dumitale să deia oamenilor în cap şi să le fure b:anii ?

John West erra furios, dar se stă1pîni :

- Dumneata vorbeşti ? Dumneata oare ai jecmănit publiou!' toată vi1aţa dumitale ? Eu 1am purificat 5'porturiJ.e de cînd le-ram preluat de lra dumneat1a. Toa^ tă lumea spune că acum se folosesc iprocedee mult mai cinstite. Cotele sînt mai mari, pufilicul mult mai numeros, iar creşterea c:ailor de curse a făcut mari prngrese.

- După cîte ştiu eu, domnule West, ar mai fi încă mul'te lucruri de îndreptat.

·- Ştiu că mai sînt încă multe lucruri de pus la punct. Dar Dwyer este omul cel mai nimerit oa să le irezolve. Am de gînd să insist cu tot dinatlinsul 1ca să

se iangajeze un om anume, oare să conbroleze valabi^ litiatea înscrierilor de cai şi autorizaţiile de intrare dintr-un stat în altul. Da1r l'asă-mă :pe mine să mă o^ ocup de treburile iastea, domnule Levy, şi dumneata ocupă-te de mobilele dumitale.

A dollla zi după masă, Godfred Dwyer rămase .sur^ prins cînd ,află că Frank Lammence îl chema la te^ lefon:

- Domnul John West ar·e să vă comunice ceva care vă interesează. Aţi putea trece pe-aici? La două. Da, vă aşteaptă.

IDwyer era un om înalt, cu spatele cke.pt, ,cu mişcă'fi vioaie. Deşi fusese demobilizat şi trecut în rezervă ca ofiţer, iavea un aSiped rnarţi1al :pînă şi în JiJainele <Civile, iar dnd umbla, mărşăluia ca un soldat. Işi potirivi pălăria ,ou grijă, luă bastonul sub br:aţ [1]oa ipe-o cr:a^ vaşă de ofiţer şi ianunţă secretiara .să nu-l mai iaş- tepte. ,

- Bine, domnule căpitan, răspunse fat!a.

, Surîse siaUsf ăcut dnd o 1auzi spunîndu-i asfel. Ar^ mata fusese elementul lui. In tinereţe, înainte de iz^ bucnirea războiului, locuise întir-un onaş de provincie, unde fusese [1]sialari!atul unui individ •care se ocupa de licitaţii. Ena sătul pînă peste ,oap de slujba prost iplă- tită : mătura, expedia corespondenţă, p1artidpa la vîn^ zări rididnd sus cite o pasăre ca 'S-o prezinte ama^ torilor sau gonind viaaa în ţa:rc, în timp c.e .stăipînul său stri.ga : „Cine dă mai mult?"

Socoti dezl'ânţuirea războiului ca o a dollla venire a Mîntuitorului1. Aşa avea să scape [1]cel puţin de cor^ viadă, de orătănii şi de va.că. Le spuse [1]părinţilor ,cum vedea el focrnrile, şi după ce obţinu destul de greu consimţămîntul lor, .fu p:rimul recrut din onaşul său natal înrol:at în 1armatele australiene. Cmînd îl trimi^ seră la Gallipoli, !iar abia iapucă să debarce ipe ţărmul însîngerat şi fu lovit de un şrnpnel. In timp ce se 1aHa în convalescenţă la spibal, primi gnadul de locotenent. La întoar,cerea în Austral'ia .fu aVlans:at la gradul de dpiban şi numit comandant ial biroului de .recrutare din Vidoria. ŞI dne oaire

ia1r fi fost mai ni^ merit pentru această slujbă decît unul din primii răniţi de 11a Gall'ipoli ? II cunoscuse pentru întîia oară pe John West în 1915; vorbiseră de la iaceeaşi fri^ ibună. West nu-i f ăouse imJPresie ,prea· bună : nu ena Iun adevărat sold,at, nu văzuse puşcă în vi:aţa lui. A^ cum însă, lucmrile se prezentau ialtfel. Godfrey Dwyer nu prea era încîntiat de .situaţia lui fin:anci:a:ră. Ca preşedinte al Asociaţiei foştilor combatanţi se bucu^ ria de mult prestigiu, d!a.r avea prea puţini barRi. Dacă West îi va da o slujbă bună, el era dispus s-o accepte.

John West îl priimi prietenos, 'Îl invită în birou unde-i oferi scaunul diin fiaţa. mesei, da1r ipreze:nţia tăcută a lui F1rank Lammence, caire nu-i fusese re^ comandat, îi strecură o va,gă 1nelinişte în 1suf,let. Noile îndatoriri ipe care i '1e ipunea î·n 1pernpedivă John West 'Îl atrăgeau. Cia secretar ial viitorului c·lub al societăţii anormime, w1. iputeia introduce o „disciplină miilitară" în cUJrsele .de galop 1şi .de ·timp. După toate ap.arenţele, ilui .îi va :re.veni misiunea să frateze cu guvernul formarea ,noului club. Se 1păirea că existau unele nereguli căror.a trebuia ·să li 1se 1pună oaipăt. Căzu1ră de acord că ena mai bine :să-i ·amendeze pe delicvenţi decît ,să-i descalifice, 1deoarece ,amenzile erau un mijloc minunat de a umf1la venHurile clu^ bului. Urma să 1P1rimească un 'sa1l1ariu de şa:pte .sute de 1liire 1pe an şi 1pute,a să-işi via·dă mai departe şi de celela.J.te îin.diatoricr-.i. Ba, John West insistase chia[1]r să-.şi păstreze funcţiia de preş.edin1e al Asociaţiei foş-tik~r combatanţi.

- Sînt ifmicit că eşti de acor·d, domnu.le Dwyer, îi spuse ila doopărţiire John West. Veteranii de cr-ăzbo.; vor avea .acces gratuit pe toate hipodromuri.le; şi poţi să a.nunţi că vom .angaja ca iportlCl.!l'i~ chelneri şi-aşa mai departe, numai foşti soldaţi. Trebuie să ,fiacem tot ce putem pentru soldaţii oare au sialva.t piatria.

„Da, ,gîndi Godfred Dwyer, ·Şi *1n* ,s.,P'ecial tot ce putem pentru John West". Lia des.părţiire, Dwyer era form hotă;rît să Jndepliinească toate .doirinţ.ele .acestui om, :să-i ghicească chiair şi .gîndurHe. Avea să-11 slu^ je.ască IP'e West cum :slujise şi reR"elui : .fără

murmur şi f ărră şovăiire.

*

Hm, ,da, domnule Jenner. V-am chemat .în 1legă- tură cu .napOO"tul nefavonabM pe ciare 1-iaţi ,! Jrimis asu^ pra ceremii lui Rand pentru aCOII"diarea une~ subvenţii de zece mii ·de H.re, în vederea ex,p.loatăirii minielor Lady Jo.an şi Gifowell, sipuse Ted Thurgood. Deşi sînt de cîteva săptămîni prim-ministru, iabia acum iam reuşit să-11 .sfodiez.

Doctorul Jenner, care purrta un costum 1a.Jb şi-şi învîr~ea :pălăriia în mînă, ocupa scaunul din f1aţa lui Thur,good în ·cabine.tul pifimului ministru al statului Queenslaind.

Thurgood, ms proaspăt, purta un costum impeoabil ; părnl lui roşu era tăiat scurt şi pieptă.riat peste ciap.

„Departe eia cerul ·de pămî111t ide ,leg·endiarnl Thur^ good Roşul, ·desp.re caire :se vorbea în Nord", gîndi doctorul Jenner. „Roşul e un om vesel şi te fia.ce să rîzi ,chiia1r, d.ad n-a băut bere sau vin" îi spusese o dată un bătrîn miner, dar ,deşi ,îl studia acum de^ apro.ape, numiai în priviirile 1lui ,dure ,descoperi o scli^ piire care umtea cumva ia.duce cu un zîmbet ori vesielie ia·scunsă, căci 1pe buzele foi ·groase, :senzua,Je, crude, părea că n-a sălăşluit niciodată vreun surîs.

- Primul ministru Real ia studiat raportul meu înainte de. a demisiona şi ia:m avut impresia că ia fost de .acor.d cu el, cr-ăspunse liniştit Jenner.

- Mătura nouă mătură rna.j bine, domnule doc^ tm ... Crnd că ştii a·sta, 1ros.ti Thurgood cu iaeml cel mai .nevinoviat din lume, iluînd ,de pe masă rra·porfol voluminos. Desigur că în :linii mari, poHticia noa·stiră nu s-·a schimbat, în .amănunte însă e ia.Hoeva. Şi Real mi-a spu.s că nu a avut destul timp să •stud1ieze rra^ pOll'tul.

- Dia.ir cînd am discutat cu el era IPe ,deplin fami^ liiarizat cu conţinutul şj se declamse de .acord cu propunerile făcute.

- Doctore, .schimbă Thurgood vorba, te felicit de fol·ul cum ai 1rediadat ra1portul şi ·de evaluarea exactă a vaforii ·excepţionale a exploată'f1ilor ·de •l1a Chinr.aboo. Cunosc ia.ceastă iregiune oa buzuhiarul meu. Am trăit multă weme acolo; .de altfel Chiinraboo este drcum^ scripţia mea electorală .

.Jernner nu mai :înţ·elegea inimic. Ştia că Thurgood era .direct interesiat în cele două mine şi nu *se* îndoia că-i va cere, cu binişorul ori cu forţa, :să-şi rretra.gă rraportul.

- Mulţumesc, domnule Thur.good, irăspunse doc^ torul Jenne.r, fără mîndrie ·şi .făiră entuzi1asm. îmi dau seama că dumneavoastiră curn>aşteţi perfect situaţia exploatărilor de I1a Chinraboo.

Thurgood îi iairuncă o privire scrută-to.are, ca şi cum ar .fi încercat să vadă ce se ascunde ·sub obs·ervaţia Jui Jenner.

- PăreTea mea însă, domnule. .doctor, este că Rand a.r trebui .să primească too•tă :subvenţia pe caire o solicită.

- Am înţeles că asta este :părerea dumneavoastră, diar, vedeţi, nu-:i şi !Pă•rer·eia mea. Eu 1sînt convins că ace.astă subvenţie n-are nici o justifica.re. N-am văzut .să fi ,ţnvestit 11n ceva .subvenţia :de t:rei mii de Hre pe ca.re 1a 1primit-o p,î1nă acum, fară ca 1să mai ~pomenim de faptul c-a !luat minel·e pe nimioa toată şi-a mia[1]i şi găsit în depozit minereuri în valoare [0]de opt mii de iliire. Minele. Liady Joain şi Gilowell prezintă o deosiebită importantă ipent.ru topitorii-le st.atului şi iar trebui să fie preluate ;pentiru banii .dat:Onaţi de Ra1nd. Asta-i .oonvdngerea mea. De altfel .am consem^ oot toate astea şi 3n :raiport.

- C:rede.-mă că apreciez sinceritatea ·dumita.Je, domnule .dooto:r. Diar ipoate că guvernul s-a 'Înşelat iangajîndiu-se în prea muJ.te înt:reprinderi de stat.

- Nu-i' •scopul pia.r.Udului, din care dumneata şi eu fiacem 1parte, să punem capăt ex·plo1ată1rii capita^ liste ?

- Fără îindoia1lă, dar pînă ne-om ţine. pe •picioare, ma:i t.reibrnie .să ne ·tkîm. Eşti un factor fotairte impor^ tant îin acest guvern, domnule ·dootoir. Sîntem foarte tnulţumi·ţi de activitatea .dumita1le. Te voi prnpun~ pentru înaintaire şi ipentrn un spor ·de

rsaliariu, şi am să arnnjez să fii a·les :într-o drcumscr·ipţie laburistă sigu:ră. Avem nevoie de oameni oa .dumnea.ta ... .dl4r aş vrea să-ţi :retragi acest raport

Doctorul Jenner tresări, de pa•rcă i-a1r fi tras o palmă. Aooa·sstă încercare de mitui.re er.a iap1roape tot atît de. girooolainâ c.a încernairea lui Rand de a~um un .an.

- N-ai altceva să-mi oferi .decît îruainta.rea şi un spor de salariu ? Află că Rand a fost mai generos. Mi-.a oferi.t pair-ticiparea ·lia micul vostru cairtel, dacă f.ac un 1rn1Port fovorabitl.

Thurgood pă1li.

- Ce vrei să ·~pui? Ce ca1rtel ? Randa închiriat mi^ nele. Eu ITI-iam nici un arneste-c.

Jeniner se sculă.

- N-.arre rrost să miai .di.scutăm, rns.ti el, aranjîn^ du-şi borurile păolă'l"iei. Mă opun categoric iaoor·dării acestei subvenţii. Din ce motive, am airăt.at.

Thungood îşi dădu atunci a:ramai pe faţă. Se seu.tă. înfrnntîndu-l 1pe Jenner.

- Uiţi că s:î:nt preşedinte a;l consiliului de miniş- tri ? urlă e.l. Am spus -că Raind trebuie să iprimească subvenţia, şi-ţi or·don să-ţi 1retmgi rnportul.

- Să nu crezi că mă ~peri-i. Ra•pmtul meu rămîne in picioare.

Thurgood se .făcu vît:1ăt tla fiaţă.

- Dacă nu-ţi irekagi rnpo.rtuil, să ştii că zbori din Miniisterul Minelor.

- Nimic n-o să mă ipoată determina să-mi .retrag ra·portul. Nu vă·d de ce 1aş •reveni asupra :recoman^ dărilor făcute şi .care în plus sînt şi în .concordanţă cu ipolitka .liabudstă.

- Ce ştii dumneata de politică? Eu hotărăsc linia partidului laburist. Thurgood ~ bătea cu ;pumnul în pieptul lui de faur. Eu, Thurgood Roşul.

- Se ip.rea poate, .dar subvenţia .a·sta 1n-iai s-o iaccrzi.

- Nu cumva îţi închiipui <:ă o să mă hnpiedke hkţoagele astea?

- Nu, ·dar ministrnl !finanţelor n-o să iacor.de sub^ vent;a.

- Asta-i bună. lmi spui dumneata ce o să facă

min1·strul finanţelor !

- Da, pentru că m-a asigurat că atîta v:reme cît e el mini.stru de finanţe, .subv·enţia asta n-o să treacă ...

- Aha, va să zică unelteşti Sn 1sp.atele meu ! Ur^ zeşti intrigi între miniştrii cabinetului meu ! .

- Am. discutat chestiunea cu ministru·l de finanţe toointe de ai fost numit dumneat\<l prim ministru Sîntem prieteni, membri ai aceluiaşi partid, iar Real i-a transmis raportul meu. Discuţia noastră n-a avut nimi·c nepermis.

Thurgood ocoli biroul. Doctorul J enner avu impre^ sia că vrea să se repeadă la el, dar constată că se mulţumi1se să deschidă uşa.

- Ascultă bine ce-ţi spun, doctore Jenner, şuieră el ameninţător printre dinţi. Această ·subvenţie va fi acordată. Să ştii că dacă nu-ţi retragi raportul, ai să rămîi pe drumuri. Şi-aicum, ieşi !

Jenner îşi puse pălăria şi-o :porni sipre uşă, unde-l aştepta Thurgood.

- Şi-ţi dau un sfat, să nu mai vorbeşti gogoşi ; eu n-am nimic de-a face cu minele, ai înţeles?

Jenner se strecură pe lingă el.

- Nu sînt bîrfitor, dar cînd mă voi socoti în si^ guranţă, o să vorbesc„. In momentul şi în locul opor^ tun.

După iplec1area lui, Thurgood Roşul se plimbă cîtvia timp iprin cabinet, poonindu-şi pumnul de pialma stîn^ gă. Ridică apoi telefonul interior.

- Dă-m.i-11, te rog, pe domnul MacCorkell 1 Tu eşti, Bill? Ascultă tocmai am vorbit cu Jenner. Nu vrea să colaboreze.„ Da. Şi ascultă, Rand ca deobicei, nu şi-a ţinut gura. Ar fi mai bine să vii pînă la mine.

John West se ţinu de cuvînt : colaboră într-adevăr la organizarea procesiunii. Şi nu cruţă nici timp, nid haini. Arhiepiscopul Malone îşi dădu imediat seama că West avea un dezvoltat spirit organizatoric şi că se ·dădea în vînt după intrigi.

într-o dimineaţă, Malone cobora dealul spre strada J ackson, gîndindu-se la viitoarea procesiune. Cu cît

se •a1p·ropia ziua is.fiîntului Patrick•, cu aut .se ilovea de o opoziţie *tot* mai înverşunată, tot atît de înverşunată ca aceea pe care o întîmpinase în timpul războiului. Federaţiia 1protestantă se folosea de .presă şi de am^ von ca să strige în gura mare împotriva „dopotului iezuit", cerînd ca „Monstrul de la Maynooth" să fie deportat sau închis, iar procesiunea să fie interzisă ca subversivă.

Malone făcea faţă atacurilor cu un dispreţ suve^ ran. Izbuti să organizeze o mare mişcare de mase, în ciudia isteriei dezlănţuite a protestanţilor, şi cu toate că fusese dezaprobat de mulţi catolid cu vază. Nu pierdea nid un prilej să susţină cauza Irlandei, an^ trenîn.d ·şi bi.serica .şi presa, ca.re se ocupa de chestiu^ nile .religioase, 1n această campianie. natoritâ influ^ enţei lui, biserka vorbea încă în termeni binevoitori . de revolu1i1a ⁰nusea1scă. Ziairele catolice încerc.au chi.ar să-i apere pe bolşevici, ·lăsînd să se înţeleagă că s-iar putea oa Vaticanul să restaur·eze biserica ⁱÎn Rusia.

- Bună dimineaţa, sfinţia voastră, :îl smulse din meditaţie vocea lui John West.

- Bună dimineaţa, domnule West. Minunat lucru să-ţi fie îngăduit să te bucuri de viaţă pe wemea asta splendi·dă.

Trave;c;ară podul.

- Cred d am găsit cum •să împiedicăm primarul şi poliţia să interzică această procesiune, •spuse John West. Ce-ar fi să-i invităm pe toţi foştii combatanţi aus.trnlieni deconaţi cu „Victoria Cross" ¹să deschidă procesiunea formînd o gară de onoare, călare pe cai albi?

- Dar pentru numele lui dumnezeu, cum am putea ar.anja aşa ceva ?

- Foarte uşor. Le scriu eu la toţi ; le ofer cinci^ zeci de lire şi-i înştiinţez că suport eu cheltuielile. Cei mai mulţi trag miţa de coadă.

- Dacă putem aranja asta, n-o să ni se mai poată refuza permisiunea să ţinem procesiunea. Foarte bună id·ee. O să 1le punem liacăt la gură şi laşilor de fa Federaţi.a protestantă şi fr,ancmasonilor ca1re strigă pe toate drumurile că procesiunea-i subversivă ; n-o să mai îndrăznească să ceară interzicerea ei.

- Da, sfinţia voastră ; şi în felul ăsta, chiar dacă interzic

iprocesiunea, tot putem să le venim de hac. Poliţia n-o [1]să îndrăzne.ască să s•e amestece şi mul^ ţimea o să fie şi ea de partea decoraţilor.

- N-am vrea să se producă dezordini în stradă. Intria,devăr, dacă decoraţii cu „Victoria Cross" ori măoar o pairie din ·ei, vor participa, atunci procesiu^ nea n-o să mai fie stînjenită cu nimic.

- Le scriu tutu:ror ·d~coraţi'lorr- ·Ol! „Victoria Gross" din Australia. Ştii cred că Dwyer, care este pireşe- dintele Asociaţiei foştilor combatianţi, e angajatul meu. Ii cer lui o Hstă a membrilor, le scriu chiar eu, astăzi, şi-i rog să-mi răspundă imediat. Apoi mergem ia1r la .primairul ,general.

Trecură prin faţa fostului magazin de ceai al lui Cummin. Intre timp se deschiosese acolo un magazin de pompe funebre. Iezuiţii avuseseră grijă ca arhie^ piscopul Malone să fie informat asupra trecutului lui John West, căci nu vedeiau cu ochi buni :prietenia 1lor.

- Mi se pare că pe vremuri ai avut pe-aici un bi^ rou dintr-acelea de pariuri, cum se zice ... un totali^ zator, nu-i aşa *?*

John West se-ntrebă cît de bine i:nformat o ·fi arhiepi!Scopul asupra lui : ·

- Hm... Da. Cam pe-aici. ..

Arhiepiscopul tuşi cu subînţelesuri.

- Păcat că nu-l mai ai ; azi i-ai fi putut chema pe toţi decoraţii cu „Victoria Cross" să ţi-l păzească.

John West iSe uită :la el bănuitor, dar nu spuse nimic.

Răspunsul primit de la foştii combatanţi decoraţi cu „Victoria Cross" fu cît se poote de satisfăcător : doisprezece se arătară dispuşi să iasă călare în frun^ tea procesiunii din ziua sfoîntului Patrick.

John West convocă uin miting al foştilor comba^ tanţi catolici şi-i invită şi pe ceilalţi, de alte confe^ siuni, să participe. Arhiepiscopul Malone luă cuvîn^ fol în f,aţa adunării, manifestîndu-şi bucuria că eroii australieni erau dispuşi să sprijine cauza Irfandei. John West vorbi şi el : oeru tuturor celor de faţă să participe la

procesiune şi să-i îndemne şi pe prie^ tenii lor să vină, le spuse ică în felul acesta aveau să dea cel mai bun ră·spuns a·celora care-i acuză pe catolici că ar fi subversivi. Nu ascunse cît e de mîn^ .dru, d-i catolic şi că se trage dintr-un neam de regi irlandezi. Aflînd că în vinele domnului West curge sînge regesc, mulţimea izbucni în ur.ale nesfîrşite. Mitingwl luă sfîrşit în entuziasmul genena11.

Primarul genenal 1al onaşului Melboume şi consilie^ rii comunali fură nevoiţi ·să cedeze pas cu pas în faţa noii situaţii create, şi ptnă la urmă .să îngăduie ţinerea procesiunii.

Daniel Malone era foarte mulţumit.

Admiraţia lui John West pentru Malone, „marele patriot frlandez şi marele australian", depăşea pe a tuturor celorlalţi catolici. John West, care era lipsit de cultură, admira întotdeauna oamenii culţi. J;l um^ pluse de bani şi acţiuni pe unul din doctorii săi, chi^ rurgul Devlin, fiul decedatului sergent Devlin, iar dintre toţi oamenii politici, îl stima, în adîncul sufle^ tului, pe Frank Ashton. „Eu l-am băgat în paliHcă", spunea foarte mîndru. Cind bătrînul David Garside murise, înainte de război, fusese adrînc mişcat. Pen^ tru el Garside nu fusese un avocat escroc, ci un om deştept, un *mare* orator, un om „citit". Dar nici una din cunoştinţele lui nu-l impresionase atît de mult pe John West ca arhiepiscopul Malone. Acest intelec^ tual irlandez, care avea un umor atît de fin, o nemă-·surată îndrăzneală şi vaste cunoştinţe academice şi teologice, i se părea o fiinţă aproape supranaturnlă.

Cînd Malone j,J ianunţă că primise o.rdin să se ducă fa Roma, şi că va ipleoa îndată după procesiunea de sHntul P1aMick, John West se hotărî să ofere. a1rhie^ piscopului o mărturie a •stimei lui nemărginite. în primul rînd se gîndi, fireşte, la bani. O să iniţieze un fond şi o să-i oifere arhiepiscopului o mare su:mă de bani, chiar acolo, pe terenul expoziţiei, Ia mitingul care va avea loc după procesiune.

Cînd îi tofecu prin minte acest :luoru, tocmiai se afla la el Sugar Renfrey ·Care venise Î!n vizită spre

seară, ca .să discute tactica ce trebui[1]a s··o adopte partidul 'laburist în vederea noilor a:legeri din Victoriia. Sugar tot mai „reprezenta" interesele ·lui John West în cir^ cumscripţiile laburi·ste din Carringbush şi din alte părţi, dar în ultimii ani, John West pusese mai multă bază pe Bob Scott şi pe alţii, socotindu-l pe Sugar cam prea din topor. De fapt Sugar ie" era multora antipatic, şi dacă se bucura totuşi de atîta influenţă, asta se datora numai faptului că-l ştiau omul lui John West.

Renfrey nu se &ehimbase prea mult, numai că ·era mai saşiu şi mai grns. Arăta ca un fel de manechin umplut cu cîrpe. Deşi cei doi băieţi ai lui Renfrey tre^ cuseră de vîrsta şcolarităţii, nevestei lui, Agatha, tot nu-i veni.se mintea la cap : era cunoscută în toată mahalaua drept „vede tot, ştie tot, ·spune tot", era una din cele mai intrigante şi mai bîrfitoare femei din oraş.

- Am de rgîl!ld să descMd·' o listă ide su:bSCJI"ip1ţie, ca .să-i putem oferi arhiepiscopu1lui Ma.Io.ne un oa.dou fa plecare, îi spuse John West lui Sugar. O să convoc pentru asta o adunare specială la care să invit mai mulţi catolid cu stare. O să mă înscriu eu în capul listei cu cinci mii de lire şi aş vrea să dai şi tu o mie, dacă eşti în fonduri.

- Fii serios, John. Viu la adunare, lucrez împreună cu Arty ceva pentru ei la biserică, dar de unde să iau eu o mie de lire ? Nici o mie de şilingi nu am.

- Ce 1nai1b.a !faci cu ·bani.i ? Mi 1se 1pare că-i pieirzi .ha curse. Ar fi timpul ·să ştii că nu poţi şi să primeşti par.iuri şi să joci. Dar nu-i nimic. Iţi dau eu o mie de lire şi tu o să-i donezi. O să ne crească acţiunile în partidurl laburist.

ln biiroul mobil:at cu mult 1gUJst idin reşedinţa s.a, Dani[1]eJI Ma.Jone medi.ta aisupr.a ordinului ip1r,iimit de la Roma. De ce I-o fii ichemînd ? Oa;re adiv1ibatea 1lu1i isă nu ftle ,pe pfaK'.uJ VaticanuJ,ui? Cînd ,a plecat Ia Roma, ieziui·tu1! acel1a care a fo1s:t .a1i1oi, cine ştie ce :i-o fi ira^ po1rtat 1p.aipei şi m!eg'iului ide ie·ar·dina,Ji ?

In tot cazul, a9um nu 1pU1teia să dea 1înapoi ; să va.dă maii înm oe au ·de 1gînd cu el, cei' de ,J.a Roma.

Gînduril.e îi zburară l1a aidunarrea ca1re avu1sese Ioc în ajun, sub ip.reşedenţi1a 1Jui John \Vest. După un dis1ours 'Înflăcărat şi foairt.e :măguliitor, domnllll John W1est donase un cec de 1ciinci miii lfre ca fond 1ini~i,al, peintnu o isu:bs.ciripti·e de cincizeci miii Mire oe urma să fie prezentată arhiepiscopului de Mellbourne :înainte de pJ,eca.re. lmedi,at :se şi aiduna1seră douăzeci mii Iiire, chiar ,acOilo, în sală.

Dani·el Malone :sie aşează fa bi.rou, ,luă un toc de pe S·lllportul de argint, fir.umos cizelat, şi .înmuind în că- Hmairă, Î!ncepu să-i scrie o sorisoaire lui John \Vest, ip.rin care refuza acest dar. Avea de gînd să trimită o copie şi ziaireior catolice, oa să fie [1]sigur că refuzul său va fi cunoscuit de toiţi credincioşii.

încheie [1]sori1soanea şi o mai citi o 1dată.

„Dragă *dpmnule West,*

Aş *vrea* să-ţi *transmti dumitale* şi celorlalţi *parti^* cipanţi *la adunarea de ieri* seară *expresia profundei* şi veşnicei *mele* recunoştinţe. *G(merozitatea Dvs.* mă *face* să mă *simt atît de mic încît* aş *dori* să vă *fi adus* într-lldevăr *un real serviciu. Ceea ce* aţi făcut *la acest miting,* şi *ceea ce* vă propuneţi să faceţi, *este rezultatul* generozităţii fliră seamăn *de care au 'dat cu* prisosinţă dovadă *prietenii mei, dar nu e nici^ decum conform* dorinţei *mek Eu socot* că *am fost* 'răsplătit *însutit pentru tot ceea ce am* făcut, *sau am încercat* să *fac, ca arhiepiscop sau ca* cetăţean.

l n orice caz, trebuie să vă *fac cunoscut* că *mi-am impus ca* regulă *de* conduită să *nu primesc* niciodată *un dp,r personal ca acela pe care* aveţi *intenaia* să *mi-l* faceţi. *Cuvintele sînt neputincioase* să *exprime* 'recunoştinţa *care* mă însufleţeşte, *dar chiar cu 'fis- eul de a* părea *·dezagreabil* şi nerecunoscător, vă *rog* să-mi permif.eţi să acţionez *cum cred de* cuviinţă *în^ tr-o chestiune în care* hotărîrea *mea e* nestrămutată.

Sînt sigur că veţi *accepta expresia* mulţumirii şi recunoştinţei *ce p-o port.*

Vă *rog* să primiţi *asigurarea deosebitei mele con^*

sideraţii.

Daniel Malone

„As.ta o •s,ă ipu.nă lruc.rur:He la ipunct. Nu ·s·e poate ca West. să 1f1ie 1aşa .de ,păcătos auim iprdi1nd iiezuiţi,i. Auzi, dcă 1să-i iei banii, dar să nu ·ai de-a fa.ce cu el ? Ş.i .ar fi vmt ei ca prnp·!4i:ul Im arhiepiscop să facă o lfl"O)dreiptate unui laic abît ide cumsecade. Ei bine, cu 1aju1orul 1Jui dumnezeu şi al Sfintei Fecioare, d-e a5tă da:tă n-1am să ‚Je fac pe 1p1!:ac: o :să mă -asoci[1]ez cu el în văzu•! tuturor, 1da1r n-o •să i·au banii ·de la el.

„Ohiiar da1~ă ceea oe s•e 1pov:estește .des1pire West ar f~ .adevă1rat, oompo.r.ta,rea h.l!i·dezminte. ‚pro.p1r.i1a ... i po^ veste. Mizerabilii de la Federaţia protestantă nu mai contenesc făcîndu-1 ctii.mina.J, da•r de ·cî'te or·i[1] :nu J-a ipri1ns el •ou imîţa-n sac ! Nu fac alfoev1a decît -să coipie^ ze ar•ticolele lor după fiţuica acea, *Lone Wolf !* Da1r nu :S•e ;poa.te oa:re ca un om ·s·ă :Sie pocăii.a:si~ă ? Desi.gu1r că 1se ipoate ! Ce b:ne ar ·fi dad a1r veni din cînd în cînd l1a slu~bă şi dacă s-ar îmipă:ntă·şi cu 15,f1in1tele tai.ne, atiund aiş .putea să le închi.d -.gma iezuivi,Jor. AşHa-s în 1star:e să-ii H vorbit 1P[1]înă .şi sfînitu:liui ‚pă•J4int.e .de John Wes.t."

Un pr.oot tiinenel intră· Sni vîrfu!. 1piiaioarieiloir.

- Domnul John West ar dori să vă vorbească, s.finiti·e·a voa.sitiră.

- Hm ! Vor:beştii de lup ... Tocmai îi scni.am o sc11i- soa1re. Pofteşte-l înăuntru.

John Wes:t ·i1ntră ·sip1nint·en.

- Te r0ig 1ia ‚Joc, doimnll!le W•est.

- Am ven:it, s.f.intia voastră, s~ vă ainiunţ că aim aranjat cu sodeta.te:a de filme: o să .filmeze proce^ s1iunea.

- Minunat, domnul•e West.

- Şi-am aranjat să f.acă şi un IHm asupir,a revolu^ţiei irlandeze. *Irlanda va fi* liberă *I* Un film 1adevămt. Straşnică propagandă pentru ţărişoara noastră !

- Miinnmiat, domnule W,est. Da1r ce oorlios că a~

venit toomad acum. Iţi iscriisesem o 1sier:isoare... în legătuiră cu firumos.ul *,gffit* ipe car,e l-ai făout ieri seară.

John W1est oiti sarisoa:rea.

- Sfiintia voa1s,tJră ...

- Imi· ipa1re 1rău, ,domrnuLe West. Acea:sită 'Scrisoare expirimă convingerea mea ,de ne~dmndnat. Sîn1t pro^ f'Urnd recunoscător, dar„. poate că ai 1putiea dona ia.ceşti baind bilsietr:idL

- Clă1diir1ea asta 'este prQPri,et.a,tea bliis,erioi1i,? tl în^ tireriu!P'se John West, ceroot1nd cu pnivirea odaiia mo^ bi'l1a tă ou g1usit.

- !Nu. Sînitern chiiri1a:şi. !De ce ?

- Ge-a:r fi dacă a:Ş'i oumpă1na ou ban1i1i ăşbia dă- dri r.ea ? Cam cit fooe ?

- Ma:i muM docît o minä de am, dacă am judeca ditJipă chilnia pe caine o p1lăt[1]im.

- Cried că weo douăzeci de mili ,de Hre. O să îna^ poiem cecunile ,pe oairie domnul ,Renfrey şi oeiia,lţi le-au ·SUJbscri:s .şi O :să CUJIT11Păr clădi1r,ea 1aoea1sta pentiru dumneaivoa:s:bră. Pemmitetri-l!Tii' 1să fac aoosit lucru, p1en^ tru a exprima o mică part,e din irespeclu[1]l p1e caire-1 pod 'Sf~ntiei voastre.

- Asita ·da. Cu plăcere, dom!11U1le West. Şi dumne^ zeu :să te bllneouv,îniteze. Totuşi, daică in-ai n1imic îm^ ipotnivă., domnule Wesit, am 1să trlimit zii,arnlor o co^ p1i.e dulJJă această s.cniisoare.

fotr-o :S1eairă, ou o să:ptămină 1îina:inte de prooe^ sri1Uinea hotăJrîtă pentru sfiîntUJI .Pa:tirlick, Ne!Ne West 1nvelea 1oop1ilul, cuika1t ,tn pă'tuct11l 1înailt aşezat ,lf;JJgă p.atu,l ei. n 1să.nută şi-li vorbi .dulce :

--< Fă nianil acum, Xavier. Mămica o să. mănînoe dlisea:r ă jos.

- Oe ·Oe nu mă 1săru:tă ·şi tăticu Îit1aii,rnte de rul^ ca1re ? gungUJrii ropi.luL

Doamna Mor,an afinma p.l:ină de tact că copi.lul er•a „leit malică-sa", da:r adevă1ml era că Xavier

moştenise .fa:r1II1ec:u[1]l fizk .al tatălui să.u, al lu1j, Bi'Jil Eva111Js.

- Tu domni cînd vi111e tăltilau aoa1să, minţi NeHie. Dar ·dacă 1a[o]i să fii Cll1Il1inte, poate c'ă tîn clliTjnd o să te aulei oeva maii tîrz1u.

La tnoop'l.Lt, faptul că-i sipu:sie1s.e copilului că John West era t[o]a•tăl său o pusese la grea .încercare pe Nel^ lie, acum însă, era hotărîtă nu numai să accepte min^ ciuna, dai!" :să ·Şi facă tot ce i-o sta Î:I1 :putin1ă ca micuţul să nu afle ad1evărul.

Ş:i ea şi ccpil11.1[1]! 1enau ·de fapt prizon1ieril. Bă·ieţa.şu1! nu .leşea nliciodată 'din [1]rnsă, fon· Nel.He se duoea .doair dumi1111ica1 la bi1s1e:riică. De luirni de z1i[1]le, doamna Mor.an stăimi:se pe lîngă f1Hioa eil :să ·coboare cel putin p•enrtru ma:sa :de seairă. In după-ami1aza •aioeea, bătrîna doam^ nă îi adiL1Jsesie !ia cunoştintă că şi John Wesit era de aoord ou aoea1stă ipiropunene.

NelJi.e eria 1piregătiită să focă fată aoestei iînce:rcă•ni. Imbră•oase o rochie ·albă, caire...j venea foa!r.te bine, cu toate că expreslia fetii îi ena cbri[1]s.tă, aproape moro^ cănoasă. Se aşează în faţa oglinzii de la mesuţa de foa1letă şi începu să-şi ·ex.am'.lnezie tenul şi păml. în iSlfltrşH, înoe1ase asediul, se gîrndea ea. Toti ooi ,cfin ca1&ă :se vor strădui ,să se ipoa[1]nte ca Şi cum lucru•ri.le is-.ar fi aipilanat. îşi aminti ddn :nou de 11urnH1e de groază şi umi.lintă dnd ;prunool Juli Bii:ll creştea tn ptnteoel1e ei. Nidoda1tă :tilITijp:ul n-o ·să ,poată vindooa iră.niHe .adiÎlnd p•e caire aoosite luni l:e :să:p.a!seră în mintea şi în ,g,uf1l1etu·l ei. Cop:iid veneau 1sip:eiri1aţi ,J,a ea în oda[1]ie, întrebî1J1Jd-o : „Eşti bolnavă, mămico ? Pesemne că şi tMicul e bolnav, ică nici el nu 1s·e u:ită la noii. C~nd o 1să te fia:C!i hiine, mămico ? Şi de ce nu vdne niciodată tă.Nicu să :te va1dă ?"

John West inu vorbea cu nimenlt din caisă :şi ea îl tredea foade ,roa1r ; .auz,ea 111uma,i dnd venea 1siau p1Ioca. Dacă se-Jlltîlneau pe ouloar ·sau ipe sic•a,ră, inu 1soco^ teau o vorbă ; el o privea cu 1llifă şi .duşmănlie. Oe SHair fii făcut daică n-a1r fii venit mama ei ? Plîng;înd 'în hohote, ea îi !POvestiise totul, .şi mama ei :se ,ară- iais·e înţelegătoaire. Marna o

&fă.tuise de dira:gul copii- lor, să-l ui1e ·pe Bill Evans şi să caiute să se împace cu John W,est.

Cît o trăi, n-o ·să. ui·te noaptea cînd ·se născuse copilul. O s-o ,povestea.scă şi morţi1loir. Bill Evans nu mai era deo!t o amintire ,dureros [1]de dulce. şi totuşi cop·ilul care se născuse n-avea să-i îngă·duie .să-l uite tot restul zi1![1]ei'.or ei. Chinurile ruaşterii fuseseră mai mici decît zbuciumul sufletesc ; maică-Sia nu se mi·.~-c1a1se fot t,impul de .lîngă ea, alinîndu-i suferinţ.a cu mîngîier'Île şi sfia.turHe ei. II auzea pe John West plimbîndu-se prin odaia de alături cu paşi măsuraţi, f.rămîntat 'de ·gînduri ipe ca[1]re şi .l·e '.Închipuia ·p;rea bine„ Oare .să fi împă:rtăşit şi el iamaMică speranţă, care-i străfulgerase ei prin minte dnd se zvfa"colea .în chi-111uri : să fi dorit să nască .pruncul mo.rt ?

Durpă naştereia micuţului, îl doU"ise din nou pe Bill Evans. In acel[1]aşi timp, îşi dădus·e seama ,de durerea soţului ei, [1]da1r cu timpul î1nvăţă să-şi stă1pî1nea·scă sentimentele. Se ;întreba ce-i ,d1ăirui·seiră cei doi bă:r-biaţi? Numiai nelinişte, g1riji şi dezamă·gke. John nu veni.sie :s-o v.adă, 1d1a.r .află ·de la maică-sa că o mare schimbare .se prndusese în [1]purfarea şi în di.sipozi^ţia :lui.

Işi concentră toată atenţia asupira .noului născut. A·semănarea lui x,avi·er cu Bill îi fr:îngeja inima, dar dră1gălăşenia micuţului ·o cuceri. Cei.lailţi copii veneau s-o v1a·dă cînd pl[1]ecau şi cînd se.-ntorceau de la şcoală şi înai,nte ·de a se duce iJa cUJkare. Arătau multă ·dra^gostei măicuţei lor şi 1simjpatie noului frăţior, diar enau mereu nedumeriţi, cu întrebări mute în p[1]rivki.

Şi aşa trecuseră aproa1pe doi ani, timp măsurat numai după v,îirs1ia copHului ·şi în c.a·re :singurele evooimen.f.e i-.au fost vizitele l1a biserică, răsăritul şi apusul ,soarelui, înmugurriirea şi că,derea frunzelor diil arborele falnic ale .cărui crengi băteau în geamul ei. Copilul fuse.se botezat la şase 1luni. NeiUie se tîrî·se la ,bi,serică, să se s·povedească. Preotul îi ·dăd-u iacelaişi sfat ca şi mama ·ei : trebuia să-·şi is1păşeaiscă păcatele ireluîndu-şi irolul ,de nev1asită şi de miamă.

Gnd se ri,dică ·de pe .scaunul din fiaţa og.linzii şi o ;pocni sipre uşă, Nellie. îşi ·dădu seama că tremură şi că de-abia se ţinc pe 1picioare. I se ipăru c-o fulgeră un

junghi rpriin şiira 1spinării ; din „ziua [1]de tristiă amintke" simţise adeseori aceste junghiuri, iar după naşterea copilului se plînsese at:t ·de des de dureri, înc.1t rnaică·-sia chemase un doctor. S.e dovedi că Nel1lie suforis·e o contuziune la şiina ·s:pinăirii, dar doc^ torul o asi·gurră că n-are să mai .suferie; totuşi, ea continuă .să se •plîngă. „Jnchipuirii", îşi zise în ·Sinea ei 1dioamnra Moran, ·dar de fapt era ceva mai mult : NeJ.lie Wesit considera raceastă ·leziune ca o mărturie a racuzaţiilor .împotriva 1soţului ei.

După o sforţ.a1re uriaşă, îşi luă inima în dinţi, des^ chis·e uşa şi •se-ndreptă spire capul scăirii.

In timp ce cobora .încet scar.a ·largă acoperită de un covor, rîn sufrngeriie se raşteirnuse o încordată aş-1eptare. Nu se servise încă, ·drar foţi erau [1]!.a masă. In ca·p·ul mesei, cu mî.inile încleştiate pe marginea tăbliei, şedea John Wes-t, ca o -stană de :P'iatră, cu .faţa .nemişcată, rp.rivind direpţ ·î·nainte. Doamnra Moiran şedea Ja .stî1ruga :lui, cu foţa la uşă ; 1pă1ml ei alb, ipieptănrat cu •grijă într-un coc adunat pe ceafă, o arăta ca p·e o femeie cme ştiuse 1să îmbătrînească cu demnitate. A1lă·turi de ea era locul lui M.arrjorie, oea mari mare ·d~ntre copii, ciare avea să împlinea·scă în curînd şaptesprezece ani. Bondoacă şi voinică, Hnăna fată semărua :mult cu tată[1]l ei ; era studioasă şi avea un ·real talent muzioa;l. Cu oohii p[1]irnni1i J,a uşă, pa1!pita în 1aşt•ept1a.rea momentului mult ·dorit, draT şi 1emut, înţelegînd ·de ce era atmosfora a1ît de îincor^ ·dată. De cealailtă 1parte ra mesei .se înşirau ceilalti trei copiii : Mairy, caire avea dnci~pr•ez·ece ani, se deschisese oa o ~foiare - o frrumuseţe de fată, cu părul roşcat, 1naltă şi rsubţi.re, bine proporţionată ; era .deştieaptă, sim.pa·tică şi adminată rpentiru frnrnu^ setea ei ,neobişnuită. Tată.I ţinea la ea oa 1la ochii din cap. Voribea de ea ca un amator ·de adă. .d esipire o 1piotură celebră, [0]da1r fiireia ei sensibi;lă se rrevoltase adesea împotriva răoelii şi [1]durităţii lui. Ungă Mary săt·eau cei .doi fraţi ai ei, John, de unsprezece ani şi Joseph .de opt ani. Ca şi unchiul său Joe, a·I cărui nume îl 1purta, Joseph ena Mniştit, indolent, făTă oa.li- tăţi ·deosebi.te. John .semăna :Ja fire şi 'la

intdigenţă cu 1sora :lui Mary. La chip şi înfăţişare era :lei·t tiaică- să·u, dall' numai .la at.ît se reduc-ea .a1semă1J1area.

La celăl1aH capăt al mesei, un •scaun !liber indica focul lui Nellie.

Intră în odaie cu paşi siguri, cu capul sus. Copiii rămaseră muţi, văzînd-o atît de mîndră şi de fru^ moasă, şi încercînd din răsput.eri să-şi ţină firea.

John West nu ridică privirea, nu facu nici o mişcare, deşi sentimentele cele mai diferite se înfruntau în inima lui : compătimire de sine, umilinţă, dar mai presus de orice, ură şi furie neputincioasă. Nellie scăpase. Izbutise, pînă 'În cele din urmă, să iasă cu faţa curată. Işi păstrase locul de soţie şi ·de mamă a co^ piilor săi şi era pe cale să-şi redştige şi respectul de sine. îl sfidase şi îi tră·dase încrederea ; el luase hotă- rîrea s-o pedepsească, dar iată că ea izbutise să scape de pedeapsă. Şi el îşi făcuse doar o regulă în viaţă să nu admită niciodată că a greşit, pentru că asta, după părerea lui, era un semn de slăbiciune. Faptul că-i îngăduise lui Nellie .să coboare la ma.să, în^ semna că-şi recunoştea o greşeală de care nu se sim^ ţea totuşi vinovat.

Cînd Nellie luă loc în .faţa lui, Ia celălalt capăt al mesei lungi, copiii se destinseră.

- Ce ·bine c-ai venit înapoi, mămico. Ce bine I ex^ cl(lmă Mary.

Ochii i se umplură de lacrimi. Ceilalţi copii lăsară capul în jos. Nellie se sprijini de masă şi ·îşi muşcă buzele, hotărîtă să nu se lase copleşită de emoţie.

- De ce plîngeţi ? interveni doamna Moran. Măi- cuţa voastră s-a făcut iar bine şi poate să coboare din nou. Ar trebui să ne bucurăm. Măicuţt.1 s-a însă- nătoşit I

John West aruncă o privire cercetătoare spre soa^ că-sa. „Deşteaptă femeie ! gîndi el. De doi ani de zile pregăteşte clipa asta. Nu s-a •îndoit nici o clipă că într-o bună zi o să fiu şi eu de acord". Fără ·să vrea, nutrea pentru e-a un sentiment de admiraţie.

Nellie îşi dădu seama c-ar fi trebuit să se bucure, dar nu se gîndea decît la durerea ce-o fulgera prin şira sipinării. Nu-şi putea lua gîndul de la ea : i se părea din nou c-o trece vechiul junghi.

Se uită sfidătoare la c;oţul -ei şi spuse :

- Tot mă mai doare şira spinării. Durerile sînt uneori îngrozitoare. Siînt sigură că într-o bună zi o să mă ţintu:ască la pat pe tot restul vieţii.

John West ridică privirea şi se uită iscoditor la ea. Ştia că mai de mult chemaseră un doctor s-o exami^ neze, pentru că avea dureri în şira spinării. Dar tre^ cuse o bună bt1cată de vreme de-atunci. De ce o fi spus asta?

O tăcere apăsătoare se aşternu în odaie, aşa că toţi răsuflară uşuraţi cînd jupîneasa intră servind supă tuturor şi un pahar cu zeamă de fructe lui John West. Jupîneasa fusese angajată chiar atunci, împreună cu bucătăreasa, în urma înţelegerii stabilite între John West şi doamna Moran.

Masa se ocur5e încet şi liniştit. Nu vorbeau decît strictul necesar. Numai doamna Moran încerca din răsputeri să Ilntreţină conversaţia. John şi Nellie nu schimbară nici o vorbă .

. John West se sculă primul de la masă.

- Nellie - se adresă el nevesti-si - aş vrea să vii puţin în s<1la de muzică. Am să-ţi spun ceva. Ieşi din sufragerie şi se duse la baie să se spele •pe mîini şi să-şi ia doctoria. \

După cinci minute, Nell:e trecu ~n sala de muzică şi se aşeză lîngă pian, sub fotografia lui Chopin.

John West intră şi se opri în prag, uit.indu-se fix la ea:

- Cred că ştii că eu am hotărît să iei masa jos, începu el pe un ton agresiv.

- Credeam că mama a aranjat asta, spuse ea în^ cet, aproape cu indiferenţă.

- Ei b:ne, află că nu l încă de la ... acea întîm^ plare, am hotărît să-ţi primeşti pedeapsa şi apoi să fii obligată să-ţi îndeplineşti îndatoririle faţă de copii.

Nellie nu răspunse nimic, ci rămase nemişcată, rn mîinile în poală.

Ei bine, ce-ai de spus ? insistă el.

- Nu-i nevoie să mă silească nimeni să-mi iubesc copiii. Şi numai tu eşti de vină ide nenorocirile care s-au abătut pe capul nostru.

- Eu sînt de vină? Nu cu~1va vr'·:i sil spui că eu sînt de vină că sus, în casa ast~, adăposteşti un copil pe care l-ai făcut cu zidarul meu ? De n-:ir fi fost copiii, copiii mei, de mult l-aş fi expediat la un azil de copii găsiţi. Şi să nu fii prea sigură că n-o să-l trimit în^ tr-o bună zi.

După un răstimp de tăcere, John West continuă mai împăciuitor :

- Acum vei fi obligată să faci faţă îndatoririlor tale. Vreau să participi la o recepţie în cinstea eroi^ lor decoraţi cu „Victoria Cross", care va avea loc săiptămîna viitoare la reşedinţa arh'.episcopului şi la o altă recepţie care va avea loc la noi, în seara proce^ siunii. O să vină o mulţime de oas{!leţi distinşi. Eşti soţia mea: toţi se aşteaptă să fii de faţă.

- Foarte bine, răspunse ea. O să fac cum spui tu. Dar să ştii, John, că n-am să te mai iubesc n'.dodată. Niciodată!

- După purtarea ta, s-ar zice că nu m-ai iubit nici^ odată.

Nellie se ridică şi o porni spre uşă.

- Mă duc să mă întind puţin Pfe pat, spus·e ea. Mă doare şira spinării. Mereu m-a supărat de-arbund, de cînd m-ai lovit. Sînt sigură că într-o zi n-am să mă mai pot scula din pat.

Ungă uşă se întoarse şi-l ţintui cu privirea. Deşi nu rosti nici o vorbă, el plecă ochii citind reproşul din privirea nevestei lui. Din clipa aceea, John West îşi dădu seama că toată viaţa o să-l urmărească 1ura ei neîmpăcată.

John West rosti un cuvînt de salut la banchetul ofe^ rit decoraţilor cu „Victoria Cross", într-unul din ho^ telurile lui din oraş.

Din capul mesei, ridică paharul în cinstea „patriei mame", Irlanda, în cinstea arhiepiscopului Malone şi dori succes procesiunii. De fapt evita băuturiJ.e alcoolice, de teamă să nu se îmbolnăvească de stomac, dar momentul era atît de solemn, încît de data asta bău şi el vin. Prnpunînd un toast :i:n cinstea deco^ raţilor cu „Victoria Cross", declară că Australia şi poporul irlandez le vor păstra recunoştinţă veşnică, pentru că au

venit de-atît de departe ca să participe la festivităţi. Numai mulţumită sacrificiilor lor şi a celorlalţi luptători, Austira:lia era o ţară liheiră !

Cine-a1r fi crezut că atîţia ~ecoraţi continuau să fie simpli soldaţi! Fiecare ar avea dreptul să fie cel pu^ ţin colonel. Plecaseră la război ca să apere Belgia. Acum veniseră la Melbourne ca să-şi exprime sim^ patia pentru o altă mică naţiune, care nu era încă liberă. De fapt John West ·se mulţumea să repete ca un ecou cuvintele rostite de arhiepiscopul Malone cu diferite prilejuri, în ultimele săptămîni.

în încheiere, John West făcu puţină reclamă hipodromurilor lui, anunţînd că foştii combatan,ţi vor avea intrarea liberă şi că în posturile vacante vor fi angajaţi numai foşti combatanţi.

După ce încetară aplauzele prelungite, se mai ridi^ cară şi alţii să vorbească. Ultimul fu „consilierul" Robert Renfrey, care se cam clătina pe picioare.

Domnul Renfrey vorbi cam grosolan, într-un fel care nu cadra cu solemnitatea momentului. Din pri^ cina' alcoolului consumat în cursul zilei şi a ţigării pe care o morfolea în colţul gurii, mai că nu se înţele- gea ce spunea. Auditor:iiul deslu~i totuşi că, după părerea lui, decoraţii or fi fost ei „nişte eroi daţi dracului, dar că există un om care ar fi meritat să fie decorat, totuşi nu primise „Victori·a Cross": John West !"

Consilierul Renfrey încheie declarînd că guvernul ar trebui să fie dat peste cap pentru că nu „se sim^ ţea" să ,plătească cel puţin o pensie de zece lire pe săp- tămînă acestor eroi. „Dacă aş fi eu prim-ministru, de^ clară el foarte mărinimos, v-aş da şi asta, şi - pă , cinstea mea - ehei, cite v-aş mai da". Scuipă capătul morfolit al ţigării pe podea 'şi se prăbuşi pe scaun.

Eroii decoraţi cu „Victoria Croos" răspunseră pe rînd. Cei mai mulţi îi mulţumiră prudenţi lui John West şi comitetului de organizare a procesiunii de ziua sfîntului Patrick. Doar imul, care făcuse parte din brigada sportivilor, declară că el şi confraţii lui ar veni chiar şi de la capătul pămîntului ca să asculte de or,dinele fostului lor „general" John West.

Ultimul decorat, un tînăr palid, care îşi pierduse un picior în Franţa, susţinu că nu e 1n stare să lege două vorbe şiîl rugă pe John West să 'ia cuvîntul pentru el.

- E o ruşine - spuse John - că guvern.ul dă unui om care şi-a pierdut un picior numai suma meschină de treizeci de şilingi p,e săptămînă ! .

Robert Scott propuse să i se mulţumească lui John West prin bătăi repetate cu pumnul în maisă, apoi arătă că domnul West era întotdeauna dispus să par^ ticipe la orice iniţiativă urmărind bunăstarea poporu^ lui, dar că în operele de caritate acţiona pe tăcute, aşa încît nu ştia niciodată dreapta ce dădea cu stînga.

- Toa~ă lumea ştie, îşi Îilicheie Scott cuvîntul, arătîndu-1 cu un gest dramatic pe John West, că gazda noastră este într-adevăr un om excepţional.

în cursul serii, aceiaşi oameni se adunară la reşe- dinţa arhiepi,scopului Malone. Arhiepiscopul .rosti un discurs înflăcărat împotriva imperiului britanic.

Printre cei p;r,ezienţi se af.la şi Ne!Ji,e West. Stătea lingă soţul ei, surîzătoare şi încîntătoare, dar cam palidă. Decoraţii ou „Victoria Cross", ca de altfel toţi cei de faţă, o priveau cu multă simpatie. în cursul serii, Neil ie 1îşi dădu SBama că se distra de minune şi hotărî ca a doua zi, Ia banchetul ce urma să aibă loc în lo^ cuinţa lor, să poarte de grijă ca oaspeţii să petreacă aşa cum nu le mai fusese dat pînă •atunci. Din cînd în cînd, John West îi arunca o .privire scrutătoare. îşi dădea seama că se pricepe de minune la lucrurile astea aşa că se hotăifî ca pe viitor să exploateze la maximum acest talent.

în dimineaţa zilei de sfîntul Patrick, John West fu trezit din somn de primele raze ale soarelui, care pre^ vesteau o zi frumoasă de toamnă. Se dădu jos din pat şi se îmbrăcă. Era nerăbdător. In ziua aceea urma sa aibă loc gigantica manifestatie, pregătită cu atîta grijă. Avea să fie un spectacol grandios.

· Pe la nouă ieşi în oraş, purtînd în piept un trifoi impnesionant şi constată că lumea începuse să se

adune, deşi procesiunea urma să înceapă abia pe la două după-amiază. Puse la punct ultimele amănunte, dînd indicaţii1 acoliţilor săi cum să diri}eze pe parcurs uriaşa procesiune, de la punctul de plecare din strada Bourke. Pe la amiază put·eai să-ţi dai seama că nu^ mărul celor care participau ori asistau la procesiune va fi cu mult ma.i ma!I"e decît la toate manifestări,le precedente de felul acesta din Melbourne. Se adunase aşa de multă lume încît fusese întreruptă circulaţia pe patru străzi.

Deşi avea atîtea amănunte de pus la• punct, John se achită de aceste obligaţii cu energia şi hotărîrea lui obişnuită. Jn sfîrşit, sosi clipa cea mare; îşi făcu apa.riţia maşina arh~episcopului, oroindu-şi încet dru^ mul prin furnicarul de lume care ovaţiona cu entu^ ziasm.

Incetul cu încetul, impresionanta procesiune se puse în mişcare. Jn frunte, conform dispoziţiilor date de arhiepiscop, mergea un omuleţ cu favoriţi, jerpelit şi cu tocurile tocite, care purta un mic steag britanic. Era urmat, la o distanţă respectabilă, de maşina arhie^ piscopală, însoţită de garda decoraţilor „Victoria Cross", toţi în uniformă şi călare pe armăsari suri. Urma apoi comitetul: în rîndul întîi pă,şea John West. Comitetul era format din mulţi laici catolici de frunte, printre care un milionar dintr-o speţă ceva mai ono^ rabilă decît John West şi consilierul Robert Renfrey.

Jn urma comitetului veneau mii de foşti combatanţi. Jn sunetul muzicii şi tropotul cailor, defilau în rînduri de cîte patru.

Păşeau apoi şaizeci de foste infirmiere de război, urmate de cîteva mii de frete ~i băieţi din şcolile cato^ lice, d!ntre ca!I"e unii în uniformă, după care se scurgea marea masă a participanţilor. Purtau nenumărate steaguri australiene şi de ale mişcării Sinn Fein, şi numai un singur steag britanic - şi acela purtat de prăpăditul care păişea în fruntea cortegiului.

Mai tîrz:iu făcură socoteafa că au defilat douăz.ecl şî cinci de mii de oameni şi că cel puţin o sută de mii s-au aliniat pe pa1rcurs. Pe ici pe colo mulţimea irup^ sese cordoanele, totuşi ordinea fusese menţinută de bri^ găzile de poliţişti postate de-a lungul întregului

tra^ seu. Printre sp·ectatori ·erau „1legitimişti" şi „oran^ gişti" din nord, furioşi dar învinşi, sperînd că s·e VO'f ivi tulburări, .da1r neîndrăznind să le 1provoace.

Domnea o atmosfieră ·de sărbătoresc entuz.ia1sm ; nid cînd pînă atunci, şi nici după aceea, printre clădirile sobne d'.n Melbourne nu se perlndase o procesiune atît de grandioasă. Aparatele de filmat aşezate din loc în loc, stîrniră mult interes. Jn mijlocul mulţimii entu^ ziaste, mulţi leşina¹ră. Pretutindeni se vedeau oameni cu emblema Sinn Fein-UJlui, trifoiul, ·ptrins în piept ori cu st·eigulete verzi.

Incurajat de aplauzele car·e făceau haz de el, omule^ ţul jerpelit care mergea în frunte, răspunse într-un fel cu totul neaşteptat. AgiHnd steagul minuscul, se pleca din mers, pînă la pămînt într-o parte şi în alta salu^ tînd mulţimea, în timp ce înainta în fruntea· grandiosu^ lui cortegiu, urcînd colina parlamentului. Mergea cu paşi vioi, ca un băutor de „plonk". Din ce în ce mai agitat, la un moment dat începu să danseze şi să se bălăbănească flutunînd în mînă pălăria jerpelită. Nu^ şi arătase niciodată giumbuşlucurile în faţa atîtor spectatori - aproape o sută de mii - şi părea hotă- rît să profite atît cît putea de acest minunat prilej. Jn ocice caz încă, ,în afară de arhiepiscop şi de un soldat invalid care stătea într-un automobil proptindu-şi singurul lui picior într-o cîrjă de care atîrnase un ste^ guleţ al mişcării Sinn Fein, omuleţul ce purta culorile britanice a fost cea mai populară figură din întregul cortegiu.

Plin de sine John West mergea cu pa·s elastic, răs- punzînd cu o fluturare ia mîinii la ural·ele şi apkiuzele specta:torJlor. Nu-şi mai încăpea în piele de bucurie. Spera că ziua asta avea să-i atragă bunăvoinţa mul^ tora şi o să-l facă celebru.

Cînd oapul p1rooesiunii iajunse în drepfol străzii Bourke, arhiepiscopul Malone coborî din maşină şi prlimi defila1rea de pe treptele par11amentuluL Stătea drept oa un brnd, cu sufletul copleşit de emoţie. Ena o zi mare, o zi în oare ,catolicii Australiei dădeau un răspuns hotărî,tor duşmanilor lor ; procesiunea aceasba devenise o desfăşurare de fwţe care strîn1sese pe fii săi sufleteşti în jurul său, susţinînd în acelaşi timp

cauza Irlandei. După ce trecură în s1fîrşit şi foştii comba^ tianţi, dodorul Malone se 'Sui din nou în maşină şi porni spre piarcul expoziţiei. raflat la cîteva sute de met1ri ma1i departe. P1arcul 1gemea de lumea a.dun:ată acolo, încă înainte ca ultimile coloane ale procesiunii să se fi pus în mişcaire, aş.a că 1alte zeci de mii de oa^ meni, rămaşi pe drinafairă, nu putură să audă discuriSu^ rUe :sau să asliste la prognamul artiistic şi la concursu^ rile ,a,tletioe urmate de dans.

Daniel Malone încununa aceiastă zi triumfală cu o nouă cuvî1rutare, pe care o îrncheie rostind cu ,SJarcasm : „Consiliul municirpa.J ·din Melbourne ne-a obliigrat să deschidem maniifesita1ţia cu un steag brrit[1]a1niic. Crum n-am 1gă1sit nici un irlandez di<Sipus să-l poade, am ,dat doi şilingi unui engrlez iaa să se achite de a•ceastă s1an:ină".

*

John WeSit îşi oî·şN1g:a1se rieSipootiuil şi admiiraţia marii majori1âţi a cafolicilm care îl 'Stptrijineau pe anhiepis^ copllil Ma•lone. In zilele UrrmMoare înrsă, iîmpreUJnă cu airhiepiscopul, fu ţinta atacurli!01r fansate prin ziarul *Argus* şi prin orgianul ofidal al Federaţiei protestante, împotriva mişcării pomi,te de irlandezi. Numele lor 1a:părnră 1alătur1i şi în răspunsuri.le ,date ,de piresa ca^ tolică acestor atacuri şi în larga publicitate făcută în jurul procesiunii din ziua sfîntului Patrik, precun:i şi rcu prLlejul plecării iarhliepii.scopului la Roma şi Dublin, vi1a Amerioa. *

într-o edi1ţi<e sipocia;lă .a almanahului catolic din 1920, consacrată manifestaţiilor din zirua sfîintului Patrick, aipărru şi foiogirafia lui John West, împreună cu a iarhiie^ piscopului, a ·sol:daţilor deconaţi ·CU „Vfotori,a Cross" şi a eroilor şi conducătorilor revoluţ1iei irlandeze. West jucă de 1asemeni un .rol de frunte în filmul .făcut cu p:rilejul p:rocesiunii şi a .plecării mhiepÎ!SCOpUil1ui Ma^ lone.

La 1pleoa:re, coru'! execută un oîntec intituiJ.a,t *lntoar^ ce-te în Australia,* carre - după cum se anunţă

- fu^ sese închinat de John West arhiepiscopului. Ena o ba^ Jia,dă răsii1ifla,tă1, s~ntimentală, :pe melodia *The Wearing of the Green.*

IDar chi.ar suib amenin̦area v:rernnei pedepse, John West n-air fi' rpu1tut sorie un dntiec. Un !bici poet cair·e trăia din ite mi:ri ce 1scris·ese cuvintele, iair John West îl ră,s1plăti cu cincizeci de iHre penrtru 'trealba asta şi pulblică textul. Cîin1eornl fu execurtat la pleoaire şi irepe^ tait apoi cu 1difeui,te 1ail1e prilejuri. Nu înc.ercă nici mai tllirziu să 'SJPUibere legenda creaită, neV1r:înd să-i 1dez^ amă.giea1scă :pe cei caire oredeau că vers.urile foseseră scrise ide el.

In ajuinul 1plecăirii, Malone îl viz.îtă rpe John West, aoaisă. John observă că arrhiepiscoqml nu pi.rea se 1sim^ ţea :în tJ.ar1gul 1lui ; de altfel eua cam aibă1'1111: Il1ncă de c.înd ml ohemalseră la Roma.

In rdi:sounsul de radio, Malone sprnsies.e :

„ ... Mă duc să dau socotealâ de felul cum am păistorit în sornritul irăistimp de cînrd s.'.int în Aus1ralia, şi mai ou seamă în anii care iau urima1 idupă moa11tea mult r~- gireta·tului şi 1pirea venerraitului meu piredocesor. Dacă sf.întul părinte se va arăta nemulţumit de iadivit·atea mea, OI"i de metodele mele ,de colliducere, nu mă voi sfii 1să răIsrpun1d că nu eu am cerut să viu 1n Au1stiralia, că am fosrt: trimis aici, fără să H fost ,înitreba,t, că o dată veniit •am f ăcu1 fot.uşi fot ce mi-a stia,t :în putinţă şi că s1în1J *gafa* să rămîn ori ,să :plec dacă ·a1şa vor crrede de cuvHnţă episco1pii, clerul şi 1pQporul australian . . Dacă .am făcut unele .gireşeli în activitatea rn~. era şi de aştepfat, pen1rn că eu nu am solicitiat ,aooa1sită situ^ aţie, şi cînd mi-a hă:răzit-o soarta., şti-am că n-o să pot faoe faţă ră1siprtmderilor 1legate .de ea."

Lui John Wesib i ·se ipăiru că 1ghiceşte un foi ide ·teamă sub ·aceaistă sif idaire.

Jrna1inte ide a păirăsi Melboume, Malone îi făigă1dui lruii John West că o să-i [1]scrrie :şi-l ru!gă să facă tot ce i-o 1sha un puiti'lIţă ca să ~mipiedice oexputz.airea 1preotului Jes:per, care flllsese „intemait" uncă di111 1917 isub acu· zaţi:a că iar fi 1spirijini,t cauza

Germanieii ;în timpul războiului, şi care, conform unei condamnări fără jude^ cată-, U1M1.1a să fie <l€1portat de guvernul federal. A11hie- . pi:scopU'I U informă că 'luase contiact cu păr,intele Jes· per, de a căirui nev·iinovăţie era convins.

JeSiper se nă,sc·use în Ge11mania, da1r plecase cu pă- riin,ţii .în Elveţia încă de mic copil. Acolo se ipiregă·ti p€ntiru preoţie şi veni mai Hrz,iu 1111 AuistrnHa. In tim^ pul ră'Z'boiului, :se 0ipuise 1pe faţă mobili:ză,rii şi s:priijin:i rebeiliunea din k:landa. Un alt preot cafolk, care făcea parte di'11 aceeaşi ipairohie, ·dair era pentru moibili^ zare, ajuinlse la cooiflide violente cu Jes;p€1r şi se hotăir~ să-i scrie 1primarnlu1i din localitate, chi!purile cia să ,dea pe faţă uineUi1rile acestui r.ebel. Jesper lfu imediat iin·ternat. Cum nu foisese încă naturnl:iza,t ca austrnli.an, toaite u:nc~ăirile de ia dbţine eliberarea 'lui :dădură greş.

P:reotul cam îl denunţase pe Jes1peir pnm1 o 1pe^ deapsă disciplinară - 'Îl informase Daniel Malone pe John Wesh - ·ictair probJ,ema depCYfltării ·lui Jes;per :ră- rnînea actuală şi trebui1au să împiedice J11.11crul ăsta cu orice 1preţ.

John West făigădui să facă ,tOlf: ce-i Via f[1]i 'cu 1PUtin1ă ca 1să 1lmpi1ed:ice idepor.tairea. La înceiput, sfor[1]ţările foi păireau că vor fi încununate de succes, d:ar între timtp se iviseră doi adversiari puternici : Percy Blackwood deputaitul laburiSI!: penit.TU Broken Hi:ll şi **J** ack Somer^ ton, isecretaml :din Vidori,a al Sindicatului marina^ **rilor.**

IDu.pă clteva aid:ooăiri publice, la oare 1înafarră de **el** luaseră cuvîntul oîţiva conducăfori sindicali şi ma1i mulţi ipolitkieni laburişti, John West încercă să-i con^ vingă 1pe conducăforii Sindicatului marinari-lor şi do^ cheri.lor să aidopte o r,ezoluţie priin care să refuze efoc^ tuairea oricărnr luoră:ri pe v.a1porul ipe care Ulfl! Tia să fie deportat părintele Jes.per. Văzînd că nu îi poate con^ vinge pe conducătorii muncitorilor să adopte o ati:tu^ ,dine predsă, John West îi dădu o mie de lire lui Walsh, secretarul Uniunii m'minarilor din întreaga Australie ca sii prezinte o rezoluţie Biroului executiv. Această re- zoluţie fu S'Prijinită de majoritatea biroului,

deoar·ec•e Jesper fusese împotriva mobilliză•rii. Dar confierinţa anuallă a marinarilor, care - din păcaite - ·avu loc chiar în acea vreme, anulă această hotărîre, mai cu seamă în unma ef~rturilor depuse de J•ack Somerton. Conferinţa ajunse la conduzia că Uniunea m-ar realiza mimic intervenind în cazul Jesper, şi recomandă ca în acea.stă ches.tiiune -să •Sie adopte o atitudine neutiră.

John West îl ·chemă pe W.ailsh l1a telefon şi-11 făcu cu ou şi ou oţet. Walsh, care se temea .să nu pi•ardă cele o mie .de lire, îl sfătui să ia legă.tura ieu Somerton.

John West tl .gă1si pe Jack Sornenton :întir-un birou mic şi simplu rrn01bi.J,at.

Sornerton 'îi dădu .de la •început să înţ~leagă că e foarte ocu;p1at. Era un om ·de vreo jpafruzeci .şi cinci de a1J1i, .sound 1dair foarte voinic, cu un gît de ·talllr şi cu pieptul put[1]er:nic.

- Ia rroc, 1\i Sipuse, făiră 1să iridice ochii.

John West se execută, derutat de :această primire. S.ornenton conrt:inuă să studi·eze Mrrnle .pe cam le-iavea în f,a1ă ! Du1Pă weo trei minlllte îşi .ri.dică :privirea :

- Ei?

- NU1mele meu e WeSJt, John West A:m. ..

- Ce doriţi, domnule West?

- Vreau să discut cu dumneata cazul Jesper . .Soanerton se plecă iPe s1pa.te, scoase dintr-un raft o cairte lega·tă ÎI!I piele 1şi IÎnoopu ·S-o l!"ăsfoiască.

- Jesper, Je51per, murmură el. Nu e la llitena J ; tre^ buie să fie ded 1.a l... Nu, nu-i n:d-un Jesper. Trebuie să fie o eroare, domnule W.est Nu avelJTI nici un Jes^ per în ·sindieatul nostru.

- Ba ştii la cine mă refer, .Ja părintele Jesper.

- Aha, ipăll"initele Jes.pell" ! rosti Somenton ipe un ton brulso, cu o urrmă de acce;nt scot.ian .în vooe. Deşi nu .păirea, John Wes.t îş.i ·dădu seama că :îşi ,bătea joc de .eJ. Aouim mi-aduc aminte. Ei bine, ifi.liala din Vic^ toriia a sindicatului nostrn n-a.re de .giînd să inter.prindă nimic în .acea:s.tă 1privi.nţă.

- Am foot informat ca dumneata ai determinat sindi·catul să-şi sch~mbe :atitudirea f:aţă [1]de părintele Jesiper.

- La conferinţa anuală am propus ca sindicatul să niu se mai .amestece în treburi care nu-l privesc. După părerea mea, membrii sindi,aatului nostru ar co^ mite o .adevărată nebunie să se angajeze într-o acţiu- ne, de pe urma căreia nki ei, niici ici.asa rnuncitoaire n-ar putea trage nici urn folos.

- E o ohesrtit11I1e de iP•rinciipiu. J.espe:r ia fos,t condarn^ nait fără să fie judecat. [)irnpfol de ia fi judecat este g:arainfat ide Mag.na Ohartia.

- iDumneata şi a1rhiepi.scopul M1a.J.one nu [1] s'Î1l1rteţi prea îndrepită1i·ţi să vă reforiţi la Miagna Gharita. Bi^ serica rnmano-oafoka 1s-a opus din ră1sputeri cînd a fost adopta[1]tă.

John West simţea că nu ise mai :poate stăp.îni.

- Ii dai concursul lui Hughes :împobriva ipă1rintelui Jes;p,er, pentru .că urăşti 1bis1erka catolică, izhucni el. Ştiu eu cine-mi eşH !

IDupă ,părerea lui J1ack Somertion, 'biserica catolică era oe11. maj marn p1laigă .a omenkii, iar arhiie:piscopu.I Mialone, .deoiportri'Vă cu cei mai mari ca1Piitalişti., era duŞl!Ilain:ul clasei muncitoare. Susţinea că Malone se opusese mobiliză1rii nu numai ipentrn că era pro-irlan^ dez, 1da1r şi pentru că ern 1p;ro-german, ·Situîndu-se 1pe Hnia 1polirtiJCii Vatkanulrui.

Somerton nu păru de .Joc impiresiornat :

- Nu-:l 1s;p1rijiin pe Hughes, dar s:înt împofrii\ra .ames^ tecului bi/sericii cafolice în problemele si:ndicale şi ;în poliiică.

- Nu m-1am amestecat nioiodată 1n prolblemel~ sin^ .dica1le, deşi ,am sprijinit rmulbe sindicate, 1Prinh"·e caire şi aicesita .

- Sindicatul nostru 111-0 să mai ,solicite niciodată vrell!n Sipri.jiin ·de felul celui pe care i l-ai acordat dum^ neata.

- De oe vorbeşti dill!mneatia în numele sindicatu^ lui ? Walsh şi întregul Comitet executiv enau gata să a.coride 1ajut01T lui Jesper, *la* cererea mea.

îl cunosc destul de hine pe Tom Walsh şi-l

cred în sta•re să fi 1prirrnit bani 1penbru acea<Stă„. colaboraire.

- Walsh îl1 1S1priji1nă IPe Jesper numai de dragul res^ peciării leg:alită~ii. Şi este ·şi el actiiviisrt 1Silllidka.l ca şi dumneaita.

- W,a!Jsh ipretinde că e activ.ist. Vorbeşte oa un ac^ tivi1st ca să nu-şi 1piaJ'ldă slujba, 1dar ide fapt e un ()lpor^ ,turnist, ,g.ata ·Să .pirimească mită. Ştiu ip1reds c-a fost plătit ca să-l !Siprijine ipe Jesper.

- Ia .seama Ia ce spui.

- Chi.ar dumneata I-ai iplătit ca să-l 1siprijine pe Jesper, domnule West.

John West îl ţintui cu ochii lui sfredelitori pe So^ rnerton. Ce ciudaţi emu fabur-iştii ăştia I Cu o şirete-111ie aproape ·instinctivă se folosise de numeroşi oameni din 1padidul laburist dar .nu-i 1înţeleg.ea şi nici n-avea să-i înţelea.gă vreodată. P.entm el Somerton, rămînea o eni.gmă, ca şi Ashton, Thurgood şi mulţi alţii. Nu făcea nid o deosebire .între .ei, nu ·~ra în st.are să anaHzeze forţele politice şi sociale care-i rinfluenţau. Ştia că putea ·Să-i cumpere pe unii ·şi <Să-i intimideze p·e 1alţii, dar nu înţ.elegea de .ce mulţi nu puteau să fie nici cumpăraţi, nid intimidaţi. I.ar conducătorii sindkaH îl puneau în mai mare încurcătură decît ipo^ litidenii. După dte înţelegea el, Wa,lsh semăna cu Bob Scott, care vocbea ca un adivist ·şi un socialist pentru a obţine voturi, dar se lăsa cumpărat ; şi iată că şi Somerton, care vorbea .la fel, nu putea fi nici cumpă·r.at, nki intimi1dat. John West era gata să ·Cr·eadă că asta se datora faip.tului că Somerton e .anticatolk, dar cauzel·e eriau mult mai adînd.

Somerton era ultimul conducător sindical din ve^ chea Or.ganizaţie internaţională a muncitorilor ·indus^ triali. lnainte de a se destrăma, 1.W.W.-ul izbutise să schimbe vechea organizare a sindioatelor austra^ llene. Pr.opa.ganda ·sa plină de vigoare şi combativi^ tate, care făcea .apel la conştiinţa ide da să, ipregăUse terenul pentru comunişti, mai ştiinţifid şi mai bine org,anizaţ.i, care aveau să Sie ridice în cursul decadei următoa['e. , ,/

Influenta lui Jon West în nînduri,le mişcării sindi^ cale era în declin. El atribuia [1]aoest [1]Jucru faptului

că nu putea să influenţeze votul în ·sindicate în mă- sura Jn care ajunsese să hotărască ·dinainte rezul^ tatul aleger.ilor preliminare. Se consola ,gîndindu-se că la urma urmei, sindicat,ele nu jucau un rol atît de important în elaborarea planuriilor lui. ---··---·

Atitudinea lui Somer.ton îl [1]supăra totuşi.

- Ştii că filiala Vktoria, filiala dumit[1]a:le - strigă el în cele din urmă iS·cos din sărite - nu mi-a resti^ tuit nki rpînă ,azi o mie de lire din lmrprnmutul pe car·e i l-am dat în timpul gr,evei ?

- Ştiu, dar sîntem fa zi cu ratele. O să-ţi iei toţi banii ·tna·poi. Dad aş fi fost eu seoretar rpe vremea grevei, 111u ne-am fi încurcat 111i[1]oioda.tă cu banii ăştia. Pentru că J.e băgai rbanii pe gît, ori pentru informa^ ţiile la curse pe care rle dădeai, multe sindicate şi mulţi co:nducătari rsindkali s-au trezit înglodaţi pînă peste cap în datorii. Mie însă, află că nu-mi rplace să joc la curse, aşa că, sindicatul nostru 111u ma•i are ne^ voie de banii .dumitale.

- BăncHe n-o •să vă -mai acorde împrumuturf în timpul grevebr.

- O ,să ne descuncăm noi şi 1f ără împrumuturi.

- Vă pun eu cu b.otul pe labe, pe dumneata şi pe Blackwood.

- Per,cy Blarckwood e tocmai într-un turneu de propagandă prin ţară şi să ştii că muncitorii îl ,as^ cultă cu 1sfinţenie rpretutindeni.

- II aranjez eu ! O să-,l s,oot din Padamen1. Jn tot cazul, dacă vaporul cu Jesper o :să plece din ori^ care a,Jt port afară ,de Melboume, să ştii că nidun sindiicalist :n-o să rpună piciorul ·pe vas.

- Sînt informat că ,vaporul .o să :plece din Mel^ bourrne.

- Ascultă bine ce-ţi spun, Somerton, ,se sculă John West în picioare şi ise plecă pes.te masă. Dacă mi te pui în cale, să ştii că te fac 'Praf. Te 1scot din slujba ,asta, chiar dac-o fi să .dau şi ultimul *ban:*

- Nu mă-ndoiesc de asta. Şi Tom Walsh e dJred interesat în această chestiune. IDe mult vrea 1să mă măture şi-ar fi rn stare s-o facă - mai cu seamă dac-o fi să-i pke şi Jui ceva.

John West ridică pumnul amenin̦ător. Dacă So^

merton n-ar fi fost a.tît de voinic, i-ar fi repezit un pumn în na:s.

- Dacă te atingi de mine, ·stîripiforă crăcănată, te fac f ăirîme, :strigă Somerton, s·chimbîndu-şi brusc ati^ tudinea.

West lăsă mina în jos, :porni s.pre uşă şi coborînd glasul şuieră :

---..,. O .să-ţi pară rău şi ţie şi lui Blackwood.

ln urma unui cakul greşit, guvemul hotărî să-l deporteze pe :părintele Jes:per ,din portul Adelaide.

John West 1s.e dep.l:asă imediat acolo cu Walsh, care organiză u:n miting .al m:alfinari1lor şi doche.rilor, în cursul căruia .aceşti:a îşi e~p1rimară h.otărîrea să. nu luoreze pe vasul *Nectar,* cu aare urma să fie deportat Jesper. John West dădu echipajului cinci sut~ de :Ji,re pe ca·re să-i ·împartă între ei.

Dar autorităţi.le. H trnseiră 1pe sfoară. Jesper fu îm^ barcat pe un vas eng.l·ez, care 1porni 'în mi,ez die noapte.

Dîindu-şi ,seama prea tkziu că fusese .înifrînt, John \ Vest luă trenul :spre Perth, ultimu1l maire port din apusul Austina1liiei, unde organiză o demonstraţie uriaşă, la ca.re luau 'p:arte. şi ·două mii .de foşti com^ batanţi, pentru a întîmpina intrarea în rndă a va^ sului. Dar, la Adelaide vaporul luase o încărcătură suplimentară .de cărbuni ca să nu mai oprească la Perth.

John West se întoarse fierbînd de minie la Mel^ bourne, blestemîndu-i pe J:ack Somerton şi ipe Percy Bfackwo01d.

Chiar 'În cursul .a·celei după-amiezi, de pe treptele Par.Iamentului, John \Vest rosti o cuvînta,re înflăcărată, în faţa a cinci mii de muncitori indignaţi. înce^ puse să :se priceapă la discursuri înflăcărate: ar fi putut intra în politiică, abordînd cu .succes cariera unui politician laburist. ·

începu prin a s·pune că 1ocmai se întorsE>se după "" ,drum ide piatru mii ·de miile, pe care-l străbătuse oumai ca :să împiedice nedreptatea care se fă·cuse unui om nevinovat. Folosind expresii aa : „solida,ritatea cliasei muncitoaire" şi arătînd că atît Magina Chart a cît şi 1principiul judecăţii în f aţia unui juriu

trebuiau respectate cu sfinţenie, izbuti ,să umiple de minie pe cei oare-I a·scultau. Le expuse cazul, iafir^ mînd că deşi ıpreotu,J Jesiper se ridicase împotriva mo^ bi.Jizării, nu făcuse ,nimic subversiv şi, ! n tot cazul, n-ar fi trebu:t să fie condamnat fără judecată.

Uriaşa adunia1re izbuoni în urale: pentru laburişti, pentru solidaritate şi ,pentru John \Vest. La încheie^ rea rn!tingului intonară *De-apururi solidari* şi *Patria* noastră *Irlanda.*

A doua zi, John \Vest îi dădu lui Frank Lammenice misiunea să ·cerneteze dacă ar fi .cu putinţă să-l facă pe Blackwood să-şi piardă mandatul de deputat şi să-i pună pe „băieţi" 'să-i ·dea o lecţie lui S.Gmerton. Snoopy Tanner şi Arty \Vest erau bucuroşi să-i facă p!ăcere, dar ·Cei trimişi „în m:siune" simţiră pe p:e^ Iea lor că Somerton era neîntrecut în arta auto^ apărării. După ce de ,două mi la rînd ieşiră şifonaţi rău de protectorii lui Somerton, care făceau de gardă zi şi noapte în jurul lu:, oamenii lui Tanner se ,lă- sară păguba·şi. Vrînd-nevrînd, John \Vest trebui să se mulţumească să finanţeze .o campanie pentru a-l mătura pe Somerton. Cheltui aproape două mii de lire, dar tr.ecură doi ani pînă cînd Somerton fu în^ lăturat în urma unor alegeri aranjate.

John \Vest fu scutit de oboseala de a se ocupa personal de deputatul laburist din Broken Hill, de^ oarece Percy B!ackwood fu împuşoat din greşeală de un nebun. Jack Somerton şi alţii bănu!ră pe ne^ drept că John \Vest ar fi pus la cal[1]e acest asasinat.

.

După weo şase iJuni, într-o seară, John West îl aştepta în salonul de ·recepţie pe arh!episcopul Ma^ lone, .care •s·e-ntorses·e în ajun la Melbourne.

Se ridică şi începu să privească scaunul înalt pe care stătuse. Pe taplseria jilţului era brodat cu multă mă'.estrie un blazon care ·înfăţişa un leu şi un braţ ri,dicat ţinînd un paloş, avînd deasupra lor o ins,crip- ţie tn .Jimba gaelid. Se dlldu îndărăt examintnd scau^ nul cu o privire scrutătoare, se plecă, îl întoarse ca să-l pună într-o

lumină mai favorabilă, tl cer,cetă din nou, apoi 'Se aşează la loc.

Jilţul fusese brodat de călugăriţele ·de la mănăstirea Bunului Păstor, care tl oferiseră lui John West la o adunare a cetăţenilor •oa.tolici. In cuvtntul rostit cu acel prilej, .domnul T. J. Real, noul vioepreşedintc al Grupului parilamentar ,al partidului laburist, arătase că ·domnul West se trăgea din rneamul regilor irlandezi şi explicase auditoriului că i:nscripţia în^ s·emna în tr.aducere .liberă : „West spre victorie". Domnul Real adăugase că acesta era blazonul străbun!lor d.:::>mnului West şi d doamna West, născută Moran, se trăgea şi ea dfrecl din Brian Boru. Real îl prezentă pe John West ca pe un „om dintr-o bu^ cată", „protagonist al operelor de binefacere" şi un „neînfricat apărător a,I ,Jibertăţii şi justiţiei".

John West era foarte mrndru de soau:n. Lua,s.e ho^ tăr:rea să-l 1puină ,îin biroul său dLn onaş, dar îl păstnase 1aid .oa să-l ,arate mai întîi 1arhieipisc0:pulU1i.

Se bucuria J.a gîn1dul că o să-l rev!a•dă ipe Malone, care va fi .de siguir mulţumit de Gforturi.le pe •oaire le depusese în cawl Jes.per şi în ,alte ooestirnn.i.

John West s.e aşează i1ar, tocmai î'll clipa dn<l Neme ·intră în •aa.meră. El inu ri<lltcă 1privirea 1şi nu schim^ lba:ră nki o vor:bă. O .chemase •oa să-l ,primească pe iarhieipiscop, 1aşia •cum îi dictau î111id1ator,irile, dair asta nu însemna că trebuia să converseze cu ea citá vreme ia·şteipta'll o.as1petele.

lin a[1]oest tim1p, Malone se 1Pregălea să ipormaiscă de lia reşedinia lui spre viJ.a 1.ui John West. Purta re^ dl!1ngotă luingă, neagră. Cî1nd ieşi din ioasă îşi puse şl jobenul.

Cei d11Jci a1ni dţ,i tireauseră de la[1] rebe.liiunea i.rla111- deză lăsaseră .pe ch~pul .Jui uT1me 1a<lî1nici. Pmă atunci. se ţinuse lbine, 1dar ·acum se cunoştea că iavea şaizeci de ani : îincărunţise, sprîincenele-i .stufoase enau .albe oa zăp;ada, ochii [se îrnf'lln<laseră în •cap, ·iiar f.aţa îi er1a 1brăzid.ată de oute .a·dîin·ci. Slăbise mult, dar ţinuta lui er.a tot ma.iestoasă.

Arhieipisoopiul Malone se gmdea tngrijorat

la tintre^ vederea cu John West. Urma să-l prnnă l:a 1eu:rent cu i111structiunile Vatic1MJ.ului - lucru foarte delicat. West haibiar 111-iavea ide cele î111tîmpl.ate lia Roma. Malone îi scrisese, îi trimisese dlliar o ilustrată, ,dar în scri^ sori nu-i t:naniSiIIlisese 111imk importia111t.

C:111od sos.jse I.a Vatican, după o .călătorie în Ame^ r!ca, Daniel Malone ieonrstatase că .aut Colegiiul cardi^ nalilor, dt şi sfîntul păirinte, erau departe de .a fi înc:111taţi ode idesf ăşlll'area evenimentelor ·din klanrda şi de repercursiunile pe care le ¹avuses·eră în Austra^ lia. Vaticanul ţi111e:a ¹oa ostilităţile din lrlianidta să î111- ceteze dt mai repede ou putinţă. Fusese informat că biseri1oa catolli1că nu inu.mai că m-1avea 111imic de cîş- tigat, ci dim1Pokivă numai de .piendut, odî111·d sprijin răsouliatilor. fo .această privinţă existau divergenţe î111 s!inul derului irl1andez. Unele elemente revoluţio- oore erau hotărîte să submineze ₁p:nă şi ;puterea pro^ ipI1ietarilor englezi şi a bisericii. Aşa iCă era ITTea.pă- nat necesa:r să se formeze ÎII1 swdul Irl1andei un gu^ vem sta·bH, ·care să fie de a·cord cu îim1Părţirea ţării şi să trateze ,cu Arngli:a. I se puse în vedere că la înitoairicere Via trebui să viziteze lrl¹a1nidta, ;pent:ru ia 1ac^ ţiooa Îill vederea realizării a¹cestui ţel.

1111 oursu.J unei ia.uidienţe I.a papa, arhieipiscoipul Da^ nliel Malone r.aiportă -că izibutise să obţină siprijinul şi .ascultarea numeroşi.lor ciatolici ·din Austfla!i.a. Sfîn^ tul ipărinte îşi eJeipirimă mult,umirea, dar 1decJa,ră că în Austr.a.Jia ,se ieomiseseră ,grave emr,i î111 problema ir^ landeză, ·ca ·şi 'ÎII1 ialte ohestiuini ·de 1altf.ei. Insistă ca .problem.a iirl.a1J1Jdeză să He trecută !Pe 1Pl·anul 1al doi-· !ea, ia:şa ·ornm fusese menţinută de arhliepis,copul Conn p:::;nă în 1916. Atitllidinea iadopta.tă în prdblema iirla.n^ deză îi flemult,llimise ipe multi dintre cei mai !bogaţi

catolid d!n Australia, dovedindu-se de ,altfel protiv^ nkă ipoliticili Vatiicianului.

Da.r r.amur.a .australi1ană ia bisericii ieatoHoe comi^ sese şi ialte greşeli mult mai [1]g.r1ave. Presa catolică, î:n ~ecial [1]cea dLn Vidoliiia, ,adoiptase o iatitudifl·e ,gre^ şită faţă ode revolutiia dm Rusi1a. Contrar celor ·cre^ zute !ia ·ÎlOC~ut, f,! lămuri s.ftntul ipă.rÎll1te, ll1lU exista nki o ,posibilitate oa 111oul regim să deschidă ~Hn nou Vatican.uluii -oale.a pentru ia .pătrunde în Rusi1a. Lenin 1PUtea fi socotit ca cea mai giravă ameniinţ,are îimpo^ tiriv1a bisericii, de l1a Martin Luther încoace. Cato^ lidi trebui1au să opună rezistenţă 1prin toate mlijloa^ ieele sodalismului Siau comunismului, ·cum i se spu^ nea a.cum, atît în Australia, ieît şi în toată lumea. O serie de 1arUoole în legătu.-ă ou iaceastă :problemă, sorise de ieu111os.cutul scri1itor catolk Hillaire Belboc, erau brimise în toate ţările !pentru 1a fi difuziate pe scară largă. Comlllnisrnul tindea să smulgă pute.rea *din* mîiinile cl:asei ·Capitaliste. Paip.a însuşi îi at.riase at.enţi1a lui Daniel Mailone iCă puterea Viatioanuluff, Sjpre fe ricirna sau Sjpre nenoroci ma lui, depi1ndeia în mare măsuiră de puterea orînduirii oapitaliste. Aşa dair, sociia,Iismul sa1u oomuini[1]smul trnbuia1u să flie ·com^ bătute diin răs1pufori, sUJb motiv că sînt atee şi -că se Qpun concepţiei creştine asupna familiei şi ia „drep^ tului sf.'.lflt" .ii 1Proprlietăţii parHcul1aire.

„Această nouă atitudine f1ată de socialism şi co^ munism \!la niecesit1a deci o s·chimbare tadkă ·dilfl par^ tea iarhiepiscopului Malone", conchise pap.a. Trebuia să pllln oa.păt legăturHor blisericii cu sodaliştii şi or^ ganiz!aţia I.W.W. oare ar fi 1putut să devină oaipete de .pod ·pentiru în.tinderea .revoluţiei mondiale în Aus^ trali1a. Trebui[1]a,u de asemenea luate o serie de măsuri pentru ia îm1piedioa ipartiidul l:aburist iaustralian să devină un .p1art1i.d socialist.

Sanctitatea sa îl chemă să asiste l1a a·ceastă îlTTtre^ vedere şi pe ·oardinalul care studiase

situ.ati1a din Aus^ kali1a ou 1ajutoml preotului j.ez.uit, sosit de ourî.nd la Roma. Urmă o discuţie interminabilă după oare se !hotărî .că ibiserlica din Australia trebuia să-şi exer^ .cite Influenţa p.ri:n intermediul 1P·artiidului l1abmist. Trebuia să dea dispoziţii oa Fedemti1a. aafoliică să în^ ceteze .de .:i mai acţiona în alegeri şi să tread deo^ camdată 1pe planul al ·doilea prop[1]a·ganida privl!n.d acor^ darea su:bvenţiilor guvemaimentale .pentru şcolile ca^ tolice. Dia1niel Malone 'arătă iCă el şi începuse să pună în 1pradică iaioeastă linlie politkă. Fu 1asigunat că sianditatea sa şi cairdin,alii iau observiat aicest lucru.

- Mai rămtine numai ,un mk amănunt de pus !ia puinct, ·i1nterveni ip·llin ode tad, ca1ridina.Jul. Airhh~pisco- pul Malone trebuie să ipună capăt legăturii :publice cu acel faimos personaj ... Cum îl ·Cheamă ? Da, WesL

N-1aveau nimlic împotrivă •Da arhiepiscopul să iac^ cepte banii lui West; ena de asemenea foiairte lăuda- lbil să se folosea·scă de influenta lui politi.că. Dar ar^ Meipiscqpul mersese prea ·departe a.rătîindu-se mereu în 1publiic îm!Preună cu John West şi a[1]dmitîind oa nu^ mele lor să aipia1ră mereu alături îin zi1are. E foarte iadevănat d biserka nu-şi :putea trece prlin dur toţi aliiatii, dar trebuia totuşi să evite s·canidalul.

După noi discuţii iasupria situa.ţiei din AustraJiia, şi *a* tulburărilor •din Irl·ain.da, Daniel Ma lone plecă î:n A111gli1a. Autorităţile britainice 1nu-n aco.r·dară viza de rntriare în ţărişoara lui, nici ·ohi1ar dnd arătă d nu voia ialtcevia ·decît să-şi viziteze mama ·ca,r•e e.ria atît d·e băbrî1nă şi bolnavă, încît mai mult .ca sigur d niu mai 1avea multe zile de trălit. Şi 1astf el, Daniel Ma^ fone se-ntoarse înapoi în Austral!a, cum fusese im^ plorat î'fl minurnatul dntec ;pe care i-l dedioase John West. Nu izbutise să pătrundă în Ir\ 1anda pentru a-şi duce la bun sfîrşit oridi1nele p.rimite [1]de la V1atka1n, dar nki :n-air mai fti fost nevoie : noul guvern De Va^ leria se a.chitia ·cu suoces ·de ia.ceastă misiune.

Nellie West ieşi în1aintea arhiepiscopului, îi luă pălăria, şi cu o exuberiaintă servilă îl ,pofti înăuntru. Gind 1îşi salută oa1sipetele, John West observă dt de istovit era bătrînul. începură să vorbeas.că despre că- lătorli1a lui, în timıp ce Nellie Mcota. Apoi ·arhieipis·co^ pu.1 a·duse vorr1ba despre [1]ohestiu1neia irl1ain1dează. Rămase surprins dnd văzu că John West se ·decl.a1ră de acor.d .ca, în limita posibilităţilor, ·chestiiunea să fie lăsată mai în umlbră, bineînteles afa.ră ide 1procesiu-111ea anuală, la •oare nici 1unul ini·di celăl1alt inar ,fi vrut să renunte. Problema irl,a•ndează slujise telurilor uir:măirite de John West, 1a1ş1a d a·cum erntuziasmul lui pentru ea scăzuse sLmtitor.

DUipă •oe-i airă1ă plin de mî1nidrie jilţul 1DU blazon, John West îi povesti cu ia.mănuntul tot .ce făcuse pen- tru părintele Jesiper şi irămase dezamă:git .cmcf sfuttiJa sia se rnult·umi să-i răspundă :

- O sfor~are uirLaşă, domnule West ! Dumnezeu să te răsplătească ! Da.r 1Păriintele JeSjper ,a iplooat şi inu ne mai rămî1ne ialtcevia de fă.cut odecît să aşteptăm vestea •c-.a izbutit să se ,plaseze 1!11tr-u.n loc convenia^ lbil peste mări.

„Mi se ilJiare că Vatkaniul 1-:a oam scăl11Tiă'lllat Ulll rpk, ·gîill:di John West" ; pentru îllltîiJa oairă îşi dăodu iseama c-ar rputea să-l domi1ne ,chilar -şi IPe acest om li:nteligoot şi sfînt.

Daniel Malooe iţ>Omooi apoi ide atituodilllea V1aUca^ !11Ului faţă de soci'alism, comunism şi faţă de partidul l1aburist. Johm· West îi ;povesti că citise ulttmi.le ar^ ticole :ale lui Belloc pub!i.oate în ziarul catolic *Ad^ vocate* şi odecliară că er1a întru totul de iacond cu teza oe o susţi,ooau. Aproba .politica l1abulJ'i1stă deoarece era um a[0]dept oonvi111ti al unei Austnailii 1guvemate nu^ mai ode „ialbi", soootea justă .în.fiintarea unei curţi de arbitraj şi er.a pentru o p<lată ci!l1stită, după o zi de muncă dnstită ; încă ode l1a îlnceiput fusese 1~trivia revoluţiei ir.useşti .şi ena hotărît să se op'lllnă :răstPÎlll- diri.i un~i asemenea ideologii î:n Austrn!iia. .

John West fu mai mult decît mulţumit, cînd află că FedernHa oaitoliică v;a îrrnceta să ifie rpe viitor u.n

simplu lioI1strument, d trebuia să se reniunte l[1]a i[0]deea de 1a forma o Asociiatie ia muncitorilor aa.tolki şi că biserica îşi va exe:rdta influenţa rpr-in i1! 1termediul partiduk1ii laburist.

T1recuse mai b!ne de o oră de cînd discutau, şi Da^ niel Malone simtea oeă-1 cuprinde o mare oboseală. Numai printr-o sf()lf'tare uriaşă izbuti să-şi ţină ochii deschişi şi capul drept.

Era atît de obosit încît se gîndea să amine pentru alt prilej comentarea scopului principal al vizitei sale, dar cînd Nellie ieşi să dea dispoziţii pentru masa de seară, îşi luă inima în dinţi.

- Sfîntul părinte este foairte mulţumit de realizările dumitale din ultimii doi ani, domnule West, spuse el.

- Am făcut numai ce ml-a dictat conştiinţa.

- Sfîntul părinte şi cardinalii nu mai conteneau cu laudele ... Dair în acelaşi timp ... - Daniel Malone îşi dădu singur ghes să continue - în acelaşi timp, el şi cardinalii şi-au exprimat îngrijorarea ... - John West se-ncruntă - şi-au exprimat îngrijorarea ... ştii, iezuitul care a fost pe aici a trecut pe la Roma înaintea mea şi le-a adus la cunoştinţă atacurile sălbatice de defăimare întreprinse împotriva dumneavoastră de presa protestantă„.

Maiene se opri, aşteptînd să vadă ce efect vor avea aceste cuvinte asupra lui John West.

Dar cu toate că era furios, John West ştiu să se stăpînească. După o clipă de tăcere, rosti cu o voce mai liniştită ca de obicei:

- Continuaţi, sfinţia voastră, vă ascult. Cît m-am zbătut să scap de săirăcie, mi-am făcut mulţi duşmani. In lupta pentru patria mea, Iirlanda, şi pentru părintele Jesper, mi-am făcut noi duşmani. Chia.r m-am în^ trebat de multe ori, ce-o să spuneţi dumneavoastră şi sfîntul părinte de încercările presei de a vă discredita prin dezgropairea minciunilor cu care m-au împiroşcat atîta amar de vreme.

- Eşti un om foarte puternic şi curajos, spuse arhiepiscopul, răsuf!înd uşurat. Am căzut de acord, deşi sfîntul părinte şi car·dinalii te privesc cu multă admi! raţie, că n-ar trebui să ne mai arătăm împreună în public

şi nici să ne asociem numele în legătură cu unele probleme obşteşti. Putem rămîne prieteni şi convingerea mea este că prietenia noastră o să dăinuiască. Dar, totodată sînt convins că interesele sancti^ tăţii sale pot fi servite mai bine dacă-i împlinim voia. Astfel o să realizăm mult mai mult. Dealminteri, această atitudine corespunde mult mai bine ţelurilor pe care le urmăresc eu, şi pe care, inu mă îndoiesc, le urmăreşti şi dumneata.

John West, care se aşteptase ca Vaticanul să-(re^ cunoască meritele ·Conferindu-i un titlu de cavaler, îşi înăbuşi sentimentele de dezamăgire şi umilinţă. N-o să afle nimeni că, într-o oarecare măsură, Vatican!.!! îl jignise. De cînd îşi făcuse din nou apairiţia în viaţa publică, îşi dă.duse seama că, de fapt, după .ce îşi atin^ sese scopul, era mai prudent să se ['etragă în cullc;e.

Puterea este mult mai mare şi îţi oferă mai multă satisfacţie cînd e exercitată din umbră. El nu căuta gloria: el dorea puterea - o putere fără glorie.

- Da I asta îmi convine şi mie de minune, se mul^ ţumi să spună.

C A P I T O L U L IX

lntr-o seară, după aproape patru ani, cîţiva onmeni leşiră din biroul lui West. Erau cu toţii oameni poli· tici labUJl"işti din Victoria.

Unul din ei, W.J. Bennett, cunoscut sub numele de „borfaşul gentleman", îi spuse lui Bob Scott zis şi „luptătorul", care cobora scările alături de el:

- S-.a aranjat şi ast.a. Acum, dacă avem un dram de noroc, venim la putere anul ăsta.

In urma lor cobora, sărind cite două trepte deodată, un om deşirat, lung de aproape doi metri, pe care-l chema Ned Horan. Pe claia de păr aspru şi revărsat pe frunte, gambeta îi stătea parcă în echilibru. Avea ochii mari şi rotunzi cu pupilele mid şi ia!bastre.

- O să cîştigăm, îi răspunse Horan lui Bob Scott. Şi am să-ţi spun eu de ce.„ Ned Horan avea obiceiu.I să explice totdeauna „de ce". Mai avea şi alte expresii de felul ăsta, nepotrivite în gura unui om care rîvnea să devină prim-ministru în Victoria; dar nici el, nici John West - care-l sprijinea - nu păreau să dea vreo importanţă acestui amănunt.

După ei păşea al patrnlea, un om scund, care se oprise şovăind în capul scărilor, neştiind paircă dacă să coboare. Numele lui era Tom Trumbleward. Avea faţa ca o lună, clipea mereu şi avea gropiţe în obraz, încît părea că z!mbeşte într-una. Vll"înd să-şi ascundă expresia copilărească, lăsase să-i crească o mustaţă mare, neagră,

pleoştită. Trumbleward coborî încet ct^ teva trepte, dar deodată păru că se hotărăşte şi făcu repede cale întoarsă.

Se opri în faţa uşii lui John West şi bătu încet.

- Intră.

- Scuză-mă că te deranjez iar, John, bolborosi Trumbleward timid, dar vreau să te-ntreb ceva.

- Ce s-a-ntîmplat, Tom ?

- A-ă-ă, uite ... E vorba despre conducerea partidului, John. A-ă-ă-ziceam că poate .s-ar putea, după a•legeri, să mă sprijini pe mine pentru !Preşedinţia par^ tidului laburist din Victoria, ă-ă-ă-după ce o să se aleagă Comitetul partidului.

- Ned Horan o să fie liderul, Tom, spuse John West.

- Da, dar mă gîndeam ... cînd m-am prezentat la CaNingbush ... credeam c-ai spus. ..

- lmi pare rău Tom, dar Ned Haran o să fie lider.

Trumbleward păiru că şovăie o clipă, apoi ieşi.

John West nu socotea extraordinar faptul că el putea să hotărască cine urma să fie conducătorul par^ tidului laburist din Victoria. Nu se străduise oare douăzeci şi cinci de ani tocmai ca să-şi atingă acest scop?

Jn cursul şedinţei care tocmai luase sfîirşit, el şi Frank Lammence, împreună cu Scott, Bennett, Horan şi Trumbleward, puseseră la cale pînă în ultimele amănunte cum să „ia cu asalt" conferinţa anuală a partidului laburist din Victoria. Era sigur de succes.

Metodele prin caire John West îşi exercita nefasta influenţă în Parlament căpătaseră acum un caracter precis. Făcea politică de parc-ar fi jucat şah, calculînd mişcă.rile, mişcîndu-şi oamenii, mînîndu-i spre vic^ tocie. Silueta neagră şi sinistră a lui Frank Lammence îl însoţea ca o umbră.

Din aceste birnuri meschine, tentaculele de caraca^ tiţă ale lui John West se-ntindeau, dînd să prindă tot felul de oameni: sportivi, judecători, gangsteri, con^ silieri, conducători sindicali, şi, mai cu seamă, oameni politici. John West exploata inteligenţa şi talentele ce^ lorlalţi oameni, storcindu-le mintea şi dirijîndu-Ie in- fluenţa cu o clarviziune Dar·e nu dădea

niciodată greş. Politicienii pe care îi „dirija" el erau în majoritate laburişti, dar John West era hotărît să nu respecte ba^ rierele politice ca.re, după părerea lui, erau mai mult .aparente : printre „oamenii lui West" se numărau şi cîţiv.a politic:ooi din ParUduI Ţăriii, ba chiar şi naţio- nalişti..

Baza puterii lui politice rămînea însă partidul la^ burist. Sforăoriile pe caTe le punea la cale îl fascinau şi-i dădeau o deosebită satisfacţie: le simţea nevoia cum simte beţivul nevoie de băutură. Nimeni nu cunoş- tea mai bine ca el „manevrele" partidului. Studia pers^ pectivele labrnriştilor în fiecare circumscripţie electo^ rală şi „concura şi el cu un candidat" în alegerile preliminare, da.r numai în circumsoripţiile electorale oode .laburiştii aveau oarecare şanse şi, ma1i cu seamă, în cuprinsul acelora unde laburiştii erau „sig11ri". In^ fluenţa lui era mai puternică în districtele industriale, în special tn Carringbush şi-n împirejurimi. Nu se ho^ tă.ra să sprijine pe cineva în alegerile preliminare ptnă cînd nu-i fila pe toţi concurenţii, şi-l alegea pe acela care întrunea două calităţi: trebuia să aibă şanse ~ă cîştige şi în acelaşi timp să poată fi cumpărat ori in^ timidat după ce va fi ales deputat. Apoi, cîştigătorul, fie că era omul lui sau nu, pirimea un telefon din parte::i lui Frank Lammence caire-i oferea „cîteva sute de lire pentru cheltuielile viitoarei campanii electorale" şi-i punea la dispoziţie maşini şi „ajutoare". De obicei oferta era primită fără mofturi.

Ajutoarele erau în mod obişnuit mardeiaşi şi cuţitari din banda lui Snoopy Tainner, ori alte puşlamale cu care se-înconjuraseră Sugar Renfrey, Ron Lassiter şi ceilalţi. împărţeau manifeste electorale şi broşuri, iar uneori intimidau alegătorii ori oamenii celorlalţi can^ didaţi; adesea recurgeau chiar la violenţă. în alegerile preliminare din drcumscripţiile e!ectorale sigure, aceşti oameni erau foarte .activi. Aveau o tehnică f~arte interesantă. Cuvîntul lor de ordine era: „Votaţi de^ vreme şi des I"

Statutul pairtidului laburist îngăduia membrilor de sind:cat să participe la alegerile preliminare, indiferent dacă erau membri ai partidului sau nu. Această

dispoziţie era ,exploatată de oamenii lui West. Banda din ce în ce mai puţin numeroasă a activiştilor sin^ dicali c01rupţi de John West procura l,egitimaţii sin^ dicale pe care le dădea „votanţilor". Ace~tia votau în numele s'.ndicaliştilor absenţi sau chiar morţi. Ca să fie şi mai siguri, ori de cîte ori li se ivea prilejul, oamenii lui West „împănau urna", cum z:cea Sugar Renfrey. Asta însemna că ei adăugau un cît mai mare 111umăr de voturi fictive. înafară de „ma~ina lui de vot", West se mai bucura şi de sprijinul celor mai mulţi catolici din partid ; mai cădea în cumpănă şi s!mpatia d-e care se buornra John West în rîndurile celor care .îl socoteau „un sprijinitor al clasei muncitoare". ·

John West ajunsese să dea tonul în partidul labu^ rist din Queensland, care pusese solid mina pe frî^ oele conducerii. In qelelalte state, influenţa lui era mică. Dall" el se ocupa în primul rînd de Par.lamentul din Victoria şi de p,arlamentul federal al AU1Strat:ei, car·e îşi avea sed'.ul tot la Melbourne.

De fapt, John Wiest niu avea nici un fel de orien^ tar,e politică. Nki nu asculta măcar cînd Horan şi cei^ lalţi ·discut,au politica laburistă. Alţi milionari, apoi şi b:serica, erau îngrijoraţi de faptul că .în prog1ramul partidului labrnrist fusese introdusă aşa numita „Pro^ fesiune de cred'.nţă socialistă", care tindea, în apa^ renţă, la „sociializarea producţiei, a circulaţiei şi dis^ tribuţi1ei mărfuTilor," dar John West îi cunoştea atît de bine pe politicienii laburişti, 1încît nu lua lucruri.Je în serios.

Şedea la biroul său, visînd la putere. împlinise cinci^ zeci şi şase de ani şi începuse să încărunţească, dar aspectul lui tineresc îi dezmi1nţea vîrsta ; de altfel avea energia şi virilitatea unui bărbat de patruzeci de ani. Simţea că iil aşteaptă cei mai frumoşi ani ai v:eţii lui. :i. ,,a"'!

Cînd părăsise biroul, Thomas Trumbleward - ono^ rabilul deputat de Carringbush din aduna1rea legis^ lativă· a statului Victoria - ~tia că soarta l1ui ie în mîinile lui West. Ac-eastă constatare îi produse o oare- care strîngere de inimă, deşi ar fi trebuit să-şi dea seama c-o să ajungă aici.

Cobora încet de la etajul al treilea, treptele pustii

şi scîrţîitoare, stăpînit de un puternic sentiment de autocompăt:mire. Munca neobosită şi idealismul cu care luptase pentru mişcarea laburistă se doVJediseră deci zadarnice. Nu mai avea nici o scăpare. Dacă ar fi vrut să se eliberez·e din strîmtoare, ar fi însemnat să-şi piardă locul de deputat ; ori lucrul ăsta era de neconceput pentru Tom Trumbleward.

In tramvai încercă să recapitulez.e ·În gînd cum fu^ S·ese angrenat din ce în oe mai mult de „maşina" lui West. Cînd păşise pentru întîia oară îin Parlament, după ce fusese ales deputat într-o drcumscripţie din prov'.nde, constatase că ceilalţi deputaţi într•etineau trei fe'.1t11ri de relaţii cu West : unii, în frunte cu Hennett şi Scott, îi acordau un sprijin necondiţionat, chiar dacă o făceau uneori pe ascuns ; alţii, în frunte cu Maur:ce Blackwell, îl combăteau cu înverşunare; erau apoi aceia care nu-l sprijineau 'J)e West, dar erau mai mult sau mai puţin intimidaţi de puterea lui. Trumbleward izbutise să osdeze între ultimele două categorii pînă cînd îşi p:·erdu mandatul. Noul Pairtid al Ţă•rii susţinuse împotriva lui pe un oareoare Davison. Rivalul său începu o puternică campanie electorală, azvîrlind bani în dreapta şi în stînga şi cîştigă uşor. Trumb!e^ ward n-avea să uite niciodată lovi.tura pe care o pri^ m:se cînd fură publicate prime'.e reziultate. Cum se topiseră atunci speranţele lui, pe măsură ce se pu^ bl:cau noi liste! Ştia că n-are să mai fie ales nicio· dată ; m'.nele din regiune fuseseră exploatate la ma^ ximum, i.ar candidaţii nu mai puteau conta pe voturile clase! muncitoare. Ştia că n-o să mai fie propus poate n'.ciodată : candidaţii înfrînţi erau înlăturaţi din toate partide'.e. Nu pusese nici un ban de o parte, aşa incit i sie căsca la p:cioare prăpastia sărădei. Abia se ri· dicase din această prăpastie ; niu mai voia să se afunde din nou.

Pe Tom Trumbleward îl îngrozea sărăcia : nu pu·tea uita cum în copilărie, mizeria distruses·e întrea· ga familie. Tot d:n pricina sărădei s·e afiiliase mi~· cării socialiste : se înscr.isese şi în partidul laburist şi în partidul socialist, şi muncea necontenit zi şi noapte. Era un polemist strălucit. Unele din sorie^ rile lui, ca de .pildă *Socialismul victorios* şi *problema* sărăciei erau foarte apreciate de radioali. Lucrase şi el la

fabriica de încălţăminte din Carr:ngbush, d.ar pe vremea aceea fraţi.i West şi „oamenii lui John" îşi găsiseră alf4e îndeletniciiri, astfel că 11111 .avusese pirilejul să-i cunoaseă. Işi consacră tot timpul liber mişcării laburiste şi, în curînd, se prezintă la alegerile par^ lamentare.

Fu ales de la prima înoeir.care ; îi părăsi p·e socia^ lişti şi-şi concentră eforturile spre a face car:1eră po^ litică. Apoi .îşi mai încercă şi altfel norocul : cum^ pără un magazin de încălţăminte cane apa.rţinuse de^ functei cooperative laburiste, dar constaHnd că aface^ rea nu era irentabilă, îl vîndu şi f ăou din politică sursa lui principală de venitlllri. ~

După înfrîngerea suferită, se întorsese la Melbou1me ca să-şi caute de lucnu. Era într-o situaţie penib:lă, ca să nu spunem umilitoare. Tînăra lui soţie, a cărei soră se căsătorise cu Percy Lambert, mai turnă gaz peste foc declarîndu-i că-i ijericită că a pi,erdut man^ datul. Atunci *el :îi* mărturisi că în adîncul sufletului regiretă că .a renunţat la idealurile lui revoluţionare, pentru un jilţ pluşat în Parlament.

Din p1ricina muncii brute şi a salariului mi<zer pe care-l primea la fabrica de ghete, ajunse slab ca o umbră. Continua să fie membru al pairtidului laburi•st, în Carringbush, dar renunţase la activitatea polit:că. Ducea docul traiului mai bun la care se ridicase, şi al sentimentului1 puterii de care se bucuirase cît timp fuse~ deputat. Incepu să studieze din nou poeţii en^ glezi şi se mîngîia citind din Shelley, Keats, Adam Lindsay Gordon şi alţii. Işi impuse, pe cit ,îi stătea în putinţă, să reniunţe la p.tăcerile lui mai costis'.toare şi la curse, ca să-şi poată întreţine nevasta şi qei doi copilaşi.

Apoi, după un an i se întinse un colac de salvare. Urma să aibă loc o alegere pentru un loc de depu^ tat, înainte de ex.ptnairea mandatului. Intr-o bună zi, întorctndu-se acasă, Tom Trumbleward află că Frank Lammence îi ·lăsase vorbă să treacă pe la el. Nu-l văzuse niciodată pe Lammenice, dar ştia cine e şi ce vrea. Nici nu îndrăznea să spere că Lammence avea de gînd să-i ofere lui - acum trecut pe linie moartă - sprijin ca să intre din nou în arena poli^ tică. Lammence îl conduse în biroul lui John \Vest.

Candidatul labur'.st pentru Carringbush ·iie~ise vic^ torios în ultimele alegeri prelimin<ire fără ajutorul lui West. După cite se părea niu prea-i pă~a de viitorul lui politic, aşa că îndrăznise să i se opună nu numai ·lui West, dar şi arhiepiscopului Malone. Mai mult, dind dovadă d.e: un curaj nebun, de comun acord cu Maur'.ce Blackwell lncepuse să combată .influenţa ca· tolică d'.n partid.

John West îl informă pe Trumblewarrd că ţinea nea^ părat ca acest om ned:rept să file înlăturat, şi că îl alesese pe 1el spre a-l înlocui. Fărră să se gîndească la urmă.ri, Tnumbleward se declarră de acord. Il cu^ noştea foarte bine pe contracandidat, de pe vremea oind fusese socialist, dar socotea că .asta nu e un mo^ tiv ca să dea cu piciorrul norocului.

Cînd să iasă din birou, John West îl chemă în.apoi.

- Iubite domnule Trumbleward, cred că ştii, chiair eu i-am dat concursul lui Davison împotriva dumi^ ta!·e: îmi pare rău, dar ţineam ca, să fie ales deputat şi afa.ră de asta era născut în c'.rcums.oripţia runde fu^ seseşi ales dumneata. Dar încă de ·atunci 111-<im ho^ tărît să-ţi procurr un alt loc.

Tom Trumblewaird nu răspunse nimic. Prin urmare, West îi organizase înfrîngerea, ca să-l aioă apoi la cheremul lui. -

Ieşi victorios în alegerile preliminare, cîştigă şi mandatul de deputat. Era convins că dacă-i va face pe plac].ui John W.est îşi va asigt11ra o slujbă pe viaţă. Căuta să se apere împotriva mustrărilor de conştiinţă, adoptînd o at:tudine cin'.că faţă de viaţă, de poliitică, ba chiair faţă de socialism şi de Jupta clasei munci^ toarrie.

Deocamdată West îi ceruse foarte puţin, dar ştia el prea bine - ca toţi ceilalţi laburişti de a!Uel - că tn ascuns se pregătea pentru ziua cea mare, dnd laburiştii vor fi chemaţi să formeze guvernul din Vic^ toria. Atunci avea de gînd John West să se răfui.ască ~: cu ei.

Tom Trumblewaird se-nduioşa de propria ltii soartă. In curînd îşi va de$ăvîrşi opera de trădare a ideia^ J.uri'.or sale, fără să-şi fi irealizal ambiţia de a de^ vieini lidert:tl pairtidului.

„Ce idee l Auzi! Să-l p1refere pe nulitatea ceia de

Horan ; des!gUJr numai pentru că-i irlandez şi cato^ lic. Se compară el cu Tom Trumblewarcf, scriitorul, oratorul, marele amator de opere poetice ? Asta nu-i altc.eva decît sectarism I West ştie că ·eu sînt ateu. Şi-i preferă pe catol:d I Dar ce să-i faci, trebuie să-i fiu recunoscător, măcar pentru că m-a admis printire ai lui".

Tom Trumbf.eward hotărî să nu se ducă acasă. Mai bine s-o cheme la telefon pe Ma.rion, o actriţă cu caire se-ncurcase de cînd intrase din nou în viaţa poHtică. Se-ndreptă din spate, îşi SIUpse burta şi-o porni cu pas vioi. Vor lua masa împr·eună, şi .apoi, în braţele iei, o să uite de grijile în care se zbate un om cult şi ideal:st, luat de vîirtejul polit'.cii.

După plecarea :lui Tom, Arthur West intrase în bi^ roul fratelui său. Arăta ca un predicator laic, cu părul alb p:eptănat peste cap, cu mustaţa albă, cu gu^ lerul a'.b de cel1uloid, cam larg, şi cu hainele simple, 1rf~gre. Dar era de ajuns să priveşti în ochii lui lipsiţi de expresie ca să-ţi d:ai seama că greşeşti.

Arthur West apr-ecia faptul d fratele său îl apăra de 1rigode legii şi uneori îi îngăduia să se învîirtească .în juru-i, ca un (lei de paznic ataşat persoanei sale. Tot îl mai încerca setea de a recurge la violenţă, pe care ~i-o satisfăcea prin îndatoiririle sale de interme^ dia1r între John West şi banda lui Tanner, ~i în ca^ liita~ea-i de şef al grupului menit să intimideze pe cîte unii în campaniile electorale. Dair de fapt viaţa lui era consacrată lui Richard Bradley. Arthur West nu 1uitase, şi era sigur că nu v.a uita niciodată, vor· beie de mîngîiere pe care i le adresase omul acesta, cu atîtia ani în urmă, la înch!soarea Pentridge : „Cu^ raj. băiete! O să treacă şi asta!"

Biradley „intrase acum în gaură de şarpe" şi John West contribuia de voie de nevoie cu bani, ajutîndu-1 astfel să se ascundă. Bradl·ey comisese cu sînge rece cr:ma pentru care se ascundea şi care a1r fi putut să aibă urmări grave pentru John w.est, deşi nu fu~~se săvîrşită ou aprobarea lui.

Nici nu ieşise bine d'.n închisoare pentru atacul band'tesc comis .la Uniunea sindicatelor, că şi pusese

la cale împreună cu Snoopy Tanner un atac z!ua-n amiaza manei. Poliţia din Victoria, disperată de con^ ditii!e m!zerab:Ie şi de leafa nenoroc'.tă, declarase grevă. Era deci momentul cel mai potrivit. Putea să rişte. într-o zi, directorul unei bănci, care avea asu^ pra lu! o ~1:irvietă cJ două mii de li.re, fu atacat pe p·eronul unei gări dintr-o suburb!e, de Bradley şi de un oarecare Martin, care intrase de curînd în banda lui Snoopy. Probabil că dir.ectorul -om mic de sta^ tură - rămase îngirozit văzîndu-1 pe Brad'.ey; în^ grozit de cicatricea ca1ne pornea de la urechea stingă şi treoea p·este obraz pînă la bărb!e, .îngrozit de bo^ ruri!e largi ale pălăriei trase pe faţa lui asimetrică şi de och'.i lui neîndU1rători, mai fioroşi decît ţeava r:e^ volverului ca1re se profila prin buzunarul hainei.

- Dă-inc01a ·servieta ! mîrîise Brad'.ey, în timp ce Martin făicea un pas înspre el'. Directorul băncii se-m^ potrivi dnd individul vru să-i smulgă geanta. Făiră să d!.pească, Brndley îl ·Ciurui cu trei focuri de re^ volver şi o şterse iapoi împreună •cu Martin în maşina lui Snoopy, care se iafla în aprqpiere.

Cînd Tianner porni maşina în cea m·ai mare viteză, Arthur West - care stătea 1alături de el - îi strigă lui Bnadley :

- Ce s-ia-ntîmplat? A fost nevoie să-l cureţi .p·e cîi^ ne'.'e ăl1a?

Brad'.ey nu l!"ăspunse nimk.

Martin, galben ca •Ceara şi cu groaza î.nti.părită .pe fiaţă, strigă :

- Da1r nu era nevoie I li şi lu1asem geanta. N-am umblat nic'.od:ată cu revolvere. Ce-o să se aleagă a^ acum de mine ?

- Ţine-ţi clan~a şi n-o să ţi se-ntîmple nimic, strecură Tanner printre d!nţi.

Nu-i urmărise nimeni ? li lăsară pe Arthur West în oraş, iiar ei se duseră să .se ascundă într-un loc pre.gătit dinainte. ·

A doua zi, presa făcu mare pub!icitate cazului, ce^ rind să se pună capăt va'.'ului de crLme 1comise de

bandele orgianizate. John West îl chemă pe Arthur şi-i decl:ară că era sătul peste cap de T:anner şi de Bradley. Arthur se feri, bine înţeles, să-i spună .că fusese şi el de faţă, dar îi ceru biani ca să-i firnanteze pe foga,ri. L:a început John West refuză, iapoi o lăsă însă mai moale. Lui Arthur West ipuţin îi pă·sa de Martin, dar pe Bradley ·nu trebuiau să-l înhaţe.

Directorul .băncii iapuc:ase să-i şoptească omu'.;ui în braţe.!e cămi!a îşi dăduse sfîirşitul : „Ala s.cund„. cu ci ca trice„. a tnas„."

Nici ch'.iar influenţa lui John West nu 1-<'i!r fi putut salva pe Br.ad1ley, dacă :puneau mîrna pe el; dar, gra^ ţie şiretoo'.ei f1ratelui său si a lui Tanner, iputea cel puţin să evite arestarea. Tanner îi muta pe Brad~ey şi pe Martin din loc în loc, dar ·cercul se strîngea în jurul lor. Detectivii nu erau în 1g:revă, l1ar strigătele de alarmă a'.e ipopulatiei lipsite de 1apărare. care protesta .prin presă, îi determinară să fia.că sforţări disperate. Urmăriţii iaveau să oadă curînd în cursă.

Amintindu-şi cum î.l sacrificase pe Piggy în 1915 ca să-l salveze pe Brad!ey, Arthur West concepu un plian diabolic. Dacă unul va fi :arestat înaintea celui^ lialt, o să-l spînzure şi lumea are să se liniştească. Snoopy Tanner se arătă dispus •să-şi dea concursul ca să-l scape pe Bradley, pentru că astfel scăpa şi el de închisoare ori de ceva şi miai irău. Nu-l mai as^ cunse pe Bradley la un loc cu Martin, apoi chemă la telefon un detectiv prieten şi iarianjă să fie arestat el împreună cu Martin - iasta ca să-i adoarmă bă- nuieli:e - şi-apoi hinetnţeles, să-i dea drumul. ·

Martin fu pri.ns, judecat ~i condamnat la rnoa:rte, fără să-şi dea seama că fusese trădat. Dar înainte de ia fi exeoutată sentinţa, „şeful" unei bande riviale îl vizită pe Martin la închisoare şi-i S·puse adevărul, ia.nume .că Tanner şi Arty West îl trădaseră.

Avocatul lui Miartin îl informă .pe Frnnk Lamennce, prin Arhur West, d Martin era hotărît să „dea dru^ mul" la tot ce ştie în legătură ieil banda .lui Snoopy Tanner, cu legăturile şi cu protectorii săi. John West ena furios şi derutiat, dar Snoopy Tanner .găsi rrepede o soluţie:

- O să-l „S1alt" pe Martin din închisoarea Mel^ bourne.

Cînd Arthur îl puse la curent cu planul, John West îi iatrrase atenţia că orice încercare de eviad:are 1a ,Jui Martin era curată .sinucidere; ena b:ne păzit, şi-o să-l o.moare înainte de 1a 1a.puoo să sară gardul.

- Snoqpy zke că n-are nici o importanţă. Aşia o să-i închidă şi mai bine .gurra lui Martin, răspunse Arthur West foarte iliniştit.

După cum fusese aranj1at, un g:ardLan legă .cap la ciap mai multe prcsoape. La momentul oportun îi în^ mînă prizonierului această .frînghie .rudimentară, dar Martin încerd lungimea funiei înainte de ia încerca !:.ă sa,ră zi,dul. Constiată că nu era destul de lungă şi bănuind d puseseră la ,oo'.e să,J împuşte în timp ce el' va încerica să eVJadeze, alergă la IPiaznic şi-l rugă să-l închidă în celul1a lui.

Dar iată că soarta interveni prin persoana unui preot catolic, care-i ,puse lui Martin căluş lia gură pentru totdeauna. Fusese creg,cut în religia ,ooto'.ică, iar acum mustrările de 1conştiinţă şi teama de mo.arte îl împingeau în braţele credinţei din copilărie. Işi mărturisi păcate'.'e, îşi linişti conştiinţa şi iaşteptă liniş- tit ştreangul ·spînzură torii.

John West ajunsese la convingerea că banda pe care o înjghebase ca să-i fie de iajutor în 1Piianurile lui, începuse .să-i cam înmr•ce socoteli'.e. Dar e mai uşor să faci un nod decît să-l desfaci l Şi oricum, tot mai avea nevo:e de Tanner. li atrase însă atenţia lui Arthur să nu-şi mai iasurne asemenea riscuri în viitor, nki chiar da.că - printr-o minune - s-ar repeta grevia po! iţiei. De iatunci, chia•r da.că bandele rivale ajunseră uneori la ·conflide armate, John West nu mai fu pus în încurcătură. ,

Acum îl' chemase din nou pe Arthur, •Ca ·să-i spună că are nevoie de Tanner şi de cîţiva din oamen!i lui de încredere.

II ·puse pe foa.tele său 11a •curent icu noul lui plan. Yin America prohibiţia continua. în schimb în Austra^ l:a, John West conducea o mare distiler:e de băuturi spirtoase care producea mari cantităţi de gin

şi de whisky. Pentru că erau de prnastă calitate, băuturile nu se prea vindeau în Australia. Intreprinder~a lui era pe ducă, dar în America oamenii se lăcomeau să cumpere orice băutură akool:că, fie chiar şi gin sau whi·sky australian. Ii cereau lui Arthur ca împreună cu Tanner să transporte în mod clandestin băuturile in Mexic, de unde urmau să fie strecurate în Statele Unite. Procunarea unui viapor care să le 1asigure trans^ portul eria un lucru destul de delicat, da-r era dispus să plătească bine dia.că aranjau af1a.cerea.

Arthur West îl ascultă atent, rot!ndu-şi ochii-n oap.

- Nim'.c mai uşor, îl asigură el'. Dar vezi, poate închiriezi chiar tu ·un viapor.

- S-ar putea, dar iia seama să nu se af!e cumva.

- N-ai nici o grijă.

- Du-te şi vorbeşte cu T.anner şi-1apoi pune lucrurile la punct ·cu Frank Lammence. Nu vreau să am n'.d un 1amestec. Ne-am înţeles ? De-acum înainte ţii legătura numai ·CU Firank.

- Hm, bine. Dar aş mai vrea .ceva bişţari pentru 'D:ck Brnd!ey.

- Drept ci.ne mă iei? Crezi că sînt Banoa Ang!iei? Nu ţi-:arn diat cincizeci de lire, abi1a acum o săptămînă sau două?

- M-da, dar costă o groază de bani : minoare şi băutură pentru el, ceva pentru nepoată-s:a ·care-l în^ gr:jeşte 'şi bani ca să ungem ·copoii... Uneori mai pică vreun omaş pe .ca.pul lui Dkk. Numai ce-l vezi că soseşte în vizită. Prima oară se mulţumeşte să spună : „Ce mai !iaci Dick ?" Mă-nţe'.egi ? Da p-ormă mai vine o dată, mă-nţelegi, şi cere să-i împmmute douăzeci de liire. Doar un împrumut, mă-nţelegi? Aşa se-ntîm^ .plă cînd te bagi „în gaură de şiarpe", dau, ,corb:i .peste tine. Da i-am dat la cap ultimului dine care-a făcut .figura iaşta, oa să-nveţe minte să nu-şi mai vîrre coadia ...

- Grozav eşti l spuse John West sarcastk. Apoi iz^ bucni : Tu nu-nţelegi să nu te mai vîri în lovituri din^ k-astea ? Uiţi că eşti frntele meu ?! O să mă bagi rău la iapă într-o zi. De ce nu dai lovitmi din umbră, astea-s cele mai avantajoase. Te duci des pe la Brad^ ley?

- Aproape in fiecare noapte. De ,oe întrebi?

- Ar fli bine să-l vezi mai r:ar. Tot .îl mai oaută co-

poii. Frumos ne-ar sta dacă te-iar prinde la el, nu-i aşia?

- Gît iavem biştairi, n-o să pună ei mîna pe Dick. Nu iese decît noiaptea oa să facă puţină mişcare.

- Şi mult o s-o mai duceţi aşa ? De ce nu-l scoa^ teţi din ţară ? Cit o să mai ţie asta !... Mormăind, John scoase un pachet de bilete de zece lire din oare dădu cinci fratelui său.

- Iţi mai diau încă dncizecJi, diar s-o cam termini. Scoate-! din Australia, asta ar fi cel mai bine.

- Nu vrea să ple<:e, ·răspunse Arthur West luînd ban!i. Şi eu nu-l condamn. E mai bine aici, de ce să fugă? Nu-i spuneia că măciar să fi vrut Br:adley, Art^ hur West nu li-ar fi îngăduit să plece din ţară.

- Bine, dar nu te mai învîrti atîta pe lîngă el. O să vorbesc eu cu Franck să-i trimit ban:i prin altci^ neva. Asta-i tot deocamdată şi nu uita de contria^ b.andia de alcool. Iei legătura ,cu Franck.

*

Ciarn tn vremea aceea Marjorie, fiica cea mai mare a Ju1i John West, se-ntoarse din Italia, unde studiase vioara timp de trei an!.

Cu c:t se apropia ziua. sosirii, toţi ai casei iabLa îşi mai puteau stăpîni înfrigurarea. Doamna Moran se iagiba ,ca o' albină, pregătind casa, organizînd primirea nepoatei. Mary, -care ţinea foarte mult la sora ei, in^ vită cîţiV1a prieţ€ni la o reoopţie dată în onoarea lui Marjorie în s.eara sosirii, şi-i cumpără o minunată st1ampă - un portret al ‚Jui Beethoven, compozHorul preferat ia.I tinerei violoniste. John, mezinul familiei, care fusese preferatul lui Marjorie, nu-şi ma1i găsea astîmpăr. „Se-ntoarce Margo !" Nu-i veneia să creadă că ena într-adevăr o violonistă celebră, cum speirase tiatăl său c-are să devină. Pentru el rămăsese tot ne^ obosita tovarăşă de joc, oare ise căţăra ca un bă.ieţan- dru p!nă în vîrful copacilor în:alţi din grădină şi fu^ sese atît de feri.c:1ă înainte de ia fi iafliat adevărul de^ spre tatăl lor, şi înainte de a-şi fi diat seama că pă- riintii lor se urau. Chi:ar şi nepăsătorul Joe - care trecus-e pr:n şcoală ca un d!ne prin .apă - păru a se smulge pentru o dipă de

la tabieturile lui, care se reduceau de fapt la lectura romanelor poliţiiste pe care le savura ronţăind acadele.

Nell!e împreună cu Mary şi d01amna Moran se agi^ tau în vederea ultimelor pregătiri. Tşi luase din nou rolul d·e mamă, _g;ar nu şi de soţie. Dormea tol în ca^ mera de oaspeţi, cu băliejaşul ei, Xavier, care avea a.cum opt ani împliniţi. Ena un copil foarte frumos şi semăna leit cu tatăl său, dar avea un temperament \ ~isător, aproape morocănos. Simţea că nu seamănă cu ceilalţi copii, .că locul lui nu-i printre e:. Numai malică-sa ţinea cu adevănat la el. „Tia.tăl" său rămăsese de ghiaţă la toate [1]avansurile lui ·Copilăreşti, i se păn'!a chiar că-l urăşk înafară de rnaică-~a. numai mama mare şi Mary se purtia.u drăguţ .cu el. Deşi nu-şi aducea b:ne aminte de Marjorie, se prefăcea d ia şi el parte la bucuria ·celorlalţi.

· Tn felul lui, John West o iubea pe Marjorie şi ise bucuria că s-e întoarce acasă. La .început nu arătase niid un interes pentru studiile ei muzic.ale : nu 1î'rnţele- gea şi nu aprecia muzica. Nici o fibră d!n sufletul lui nu vibna la armonia sunetelor, aşia. oum nu putea gusta sau înţelege nici literatura sau pictura. Era mişcat cînd auzea *Mama Machree* sau 1alte balade bă- trîneşti engleze care-i :aduceau aminte de malică-sa ori de altcinev:a ce-i fusese drag. Dar cînd OWloscă- torii începură să-i spună că Marjorie ar putea să ajungă o maire violonistă, care să dea concerte în lu^ mea mare, îşi schimbă at!tudi,nea. Fata lui ar putea să devină celebră şi să cîştige o mulţime de bani I Problema muz:di începu să-l preocupe aşia de mult, în^ cît iii convinse pe d~rectornl unui:a din_ teatrele care-i apar~ineau să-l .invite ipe virtuosul Fritz 1Kre!sler să v,ină în [1]turneu în Australia. Turneul 1megistră un mare succes artist:.c şi financ!ar. In timpul şederii sale la Melboume, Kreisler fu invitat de mai multe ori ia.casă la John West şi o 1auzi pe Marjorie cîntînd. El îl sfătuise pe John West ,s-o t!"limită în Europa ca să-şi desăvîrşească studiile. Spera oCă a,cum Marjorie se va î111toarce ,ca o violonistă desăvîrşită şi va lua cu asailt oria.şele din lumea l:argă.

Marjorie vorbi cu tatăl ei imediat după recepţia din se:ara sosirii şi-l anunţă -că vOlia să se mărite neîn^

tîrziat. ÎÎ!nărul se numea Paul Andreas. Il ,cunoscuse la conservator, unde şi el studi-a tot vioara. O urmase în Australia, unde fusese trimis ,ca iachizitor ia! unei .firme germane .care 1'.rrnporta Mnă. Il invitase pe Piau! la maisă pentru a doua Zli seara - fi mărturisi ea - ca să-i ,ceară mina oficial.

John West era dezamăgit, ca să nu spunem supărat. Recepţia oferită în ·cinstea sosirii fikei siale înre^ gistrase un succes remarcabil. Nieliodată nu fuse.seră iatît de feric!ţi, dar Îiată oCă se şi ivise un nou conflict. Cu o stăpînire de sine demnă ,de toată faucLa, nu-i spuse însă nimic lui Marjorie: să-l vadă pe preten^ dent şi pe urmă avea să lia o hotărîre.

Pe cît fuseseră de veseli în ajun, pe atît era a·cum atmosfena de încăn)ată şi apăsătoare .. De l:a locul lui din capul mesei, John West îl studia pe Andreas; presupui.sul g!nere îi displăcuse -de la :început. După accent, îşi dădu seama -că Andreas era neamţ şi nu^ mai acest amănunt iar fi fost de iajuns ca să-i fie anti· pat!c.

Andreas nu prea se simţea în a'Pele lui. Nu vorbea bine englem şi stătea ca ipe ghimpi.

Schimbă dteva cuvinte despre vreme cu doammi. Moran şi dnd epuiză subiectul, Nellie încercă să discute ·CU el despre muzică, dar nu izbuti să-i dezmor^ ţească. Apoi intră în scenă Mary, vio.aie şi sigură de sine ; atacă rînd pe r.înd diferite subiecte şi în curînd toţi se simţiiră mai la largul lor - toţi afară de oaspete. ·

John West ·continuă să studlleze chipul frumos dar morocănos ia! lui Andreas. Ii era din ce în ce mai ant! piatic. Mai mult ca sigur .că v!olonistul ăsta fără băirb'.e pusese ochi.i pe biani1i lui Marjorie, pe iaverea lui ! Şi după toate era şi iafemeiat: o sorbea din ochi pe Mary, de p;arcă pe ea ar fi venit s-o ceară în căsătorie, nu pe Marjorie. Se ferea să te pr:veaiscă drept în faţă. „Nu cred, îşi spuse, că Marjorie o să renunţe la carieră pentru f ilfizon~l! ăsta încrezut". .

John West începu s-o studieze şi pe Marjorie. Se vedea că fata era nebună după el ; dar .ce-o fi •găsit cr:aiul ăsita sclifosit la ea ? Eria destul de urîţică, purta părul scurt, pieptănat cu un breton sever p·e frunte şi două şuviţe întoarse de o parte şi de altia ca nişte cîrlige

pe obraji, şi acum, cînd erau la modă fustele scurte, cu iatît mai puţin l-ar fi putut iatr.age p!doarele ei groase. Sigur că Andr~as era un vînător de zestre. Dar n-o să-i meargă l Nici un neamţ n-o să se at1i11gă de milioanele lui Wes.t.

iDupă miasă, John West ·ceru scuze oaspeţi.lor şi plecîndu-se spre Marjorie, îi spuse încet :

- Vrei să vii puţin în sala de muzică ?

- Cum să nu, tată, imediat.

Se aşează pe un saaun lîngă pian.

- Stai jos, Marjorlie. Spune-mi de ·ce vrei să re^ nunţi la car!·eră ca să te măriţi cu Andreas ?

- Pentrucă-1 iubesc.

- II iubeşti ? Nfci nu ştii... Te-iai întrebat oare dia.că şi el te iubeşte ?

- Sigur că da. Vrea să se-nsoare cu mine.

- Te-ai gîndit că ar putea .să te ia pentru banii tăi?

Marjorie rămase mută în faţa acestei observaţii, după părerea ei, meschină. Şovăi.

Ştia de ce se înstrăinaseră părinţii ei şi răsuflase uşurată cînd, graţie şederii în Europa, izbutise să scape de atmosfera apăsătoare care domnea în casă. Işi iubise mult mama pînă cînd reconstituise povestea adulterului şi a originii frăţiorului lor Xavier ; Rtunci dragostea ei se transformase în ranchiună şi milă, şi o bar:eră nevăzută se înălţase între ele. Personalita^ tea tatălui ei îi fusese întotdeauna nesuferită. Avea pentru el doar un fel de respect amestecat cu teamă. Niciodată nu-i trecuse prin minte să se sfătuiască cu el în vreo problemă. Se aşteptase la acest răspuns, dar ştia că n-o să fie nimeni în .stare s-o despartă de Paul.

,Şedea încordată, evitînd să se. uite în ochii lui. De^ odată îşi înălţă capul, se sculă în picioare şi-l înfruntă sf:dătoare.

- Pau! vrea să ,se-nsoare cu mine pentru că mă iubeşte, Puteai să mă scuteşti de astfel de meschi^ năriі.

Paul Andreas avea succes la femei şi Marjorie se îndrăgostise ca o nebună de el, chiar din prima să.p-tămînă cînd venise la conservator. La început, nici nu se uitase Ia ea ; dar cînd se cunoscură mai b:ne, îi declară că o iubeşte şi-i ceru mîna. Fu încîntată dar şi

surprinsă : erau multe alte fete mai drăguţe pe care Paul - Marjorie era sigură - ar fi putut să le cu^ cerească, dacă ar fi vrut.

- Şi după toate mai e şi neamţ. De ce nu m-ai pre^ venit ieri seară ?

- Pentru că nu mi-a dat prin cap. Naţionalitatea lui n- are nid o importanţă.

- Nemţii ăştia se ţin numai de blestemăţii. Din nenorocire tu nu-ţi mai aduci am:nte de război. Să ştii că eu nu,m: dau fetele după nemţi.

- Germanii sînt un popor admirabil. Gîndeşte-te numai la muzicienii şi oamenii de ştiinţă pe care i-au dăruit omenirii. Mi-a spus mie Paul că propaganda din timpul războ:ului n-a fost decît numai şi numai minciună„. Şi în tot cazul, am peste douăzeci şi unu de ani, tată, şi dacă vreau să mă mărit cu Paul, n-o să mă poţi împiedica.

- Te rog să nu-mi vorbeşti aşa. Trebuie să înţe- legi că nu-mi dau fetele după nemţi.

- Şi dacă nu te-ascult ?

- Atunci nu mai vezi un ban de la rn:ne. Andreas vrea să-ţi pape bănişorii, dar n-o să-i meargă.

- Ba puţin îi pasă de bani. Mă iubeşte. Şi dacă-i vorba pe- aşa, nu-mi trebuie banii tăi.

John Wesf se sculă şi se apropie de ea. Era într-o dispoziţie împăciu:toare, iar vocea îi era blîndă :

- Nu-ţi dai seama, fetiţo, că umblă după banii tăi ? De ce vrei să renunţi Ia cariera ta, de dragul lui ? Încă un an- doi şi ţi-ai terminat studiile; ai în faţă un viitor strălucit... O să devii celebră şi o să cîştigi ban:, mulţi bani. Dacă te măriţi cu el, înseamnă să dai cu piciorul la toate astea.

Această pledoarie nu păru să aibă efectul dor:t asu^ pra lui Marjorie. De cînd îl întîlnise pe Paul, renun^ ţase la ambiţia ·de a deveni o violonistă de excepţio- nală virtuozitate. Şt:a că e o muziciană de forţă - era una din cele mai bune eieve de la conservator - dar un virtuoz trebuie să aibă o stăpînire de sine şi un geniu care - după părerea ei - îi lipseau. înce^ puse să-şi neglijeze studiile ; o mistuia focul primei iubiri. Marjorie era o fată credincioasă şi romantică, pentru care preceptele bisericii catolke în ceiace ·pri^ veşte relaţiile dintre sexe erau literă ·de evanghelie. Pînă cînd

îl cunoscuse pe Paul îşi sublimase impul^ surile fireşti şi visările erofce în muzică. Dar cînd tî^ nărul începuse să-i facă curte, o cuprinse un val de emoţie, care o făcu să uite totul, chiar şi muzica.

- Renunţ Ia totul pentru Paul. Vreau să mă mărit imediat, să am copii. E dreptul meu, ·dreptul ori^ cărei femei. N-o să renunţ la muz:că, dar dorinţa mea cea mai arzătoare e să mă mărit cu Paul.

John West ar fi vrut s-o cuprindă după umeri, să-i vorbească frumos, să-i dea sfaturi părinteşti, implo^ rînd-o să se încreadă în judecata lui matură, să-i ~pună c-o iubeşte şi că se gîndeşte numai la succesele ei v:itoare şi la fericirea ei, dar nu era în firea lui să facă asemenea ·gesturi. Nu mai era în stare să guste un moment de intimitate, nici chiar în tovă_răşia fe^ tei lui. Nu îngăduia nici o împotrivire, dar mi-te din partea copi! lor lui.

- Nu-ţi dai seama ce faci, rosti el supărat. Să-i spui lui Andreas că-l scutesc să-mi mai vorbească. Eu nu-mi dau fata după un neamţ. Gîndeşte-te bine şi vino-ţi în fire, pînă nu te-ntorci în Europa. Am cheltuit o mulţime de ban'i cu studiile tale şi nu-ţi perm:t să renunţi la cariera ta, pentru„. vînătorul ăsta de zestre. Gîndeşte-te b:ne. Dacă nu m-asculţi, nici tu nici Andreas nu mai vedeţi un franc de la mine.

Făcu stînga-mprejur şi ieşi din odaie.

John West se întoarse în salonul de receipţie şi-şi făcu de lu.cru cu un jurnal. II aştepta pe Sugar Ren^ frey cu care trebuia să discute unele chestiuni care-l interesau în legătură cu partidul laburist.

Ceilalţi erau toţi în sala de muzică. Pe drum, Mar^ jorie îi şopti la ureche lui Paul că tatăl c: nu era dis^ pus să discute cu el în aceea seară. O să-i spună ea mai tîrziu.

La rugămintea frăţiorului ei, Marjorie execută ct^ teva bucăţi de Dvorak, care fremătau de dor şi jale. Mary îşi dădu seama că se petrecuse ceva şi bănui cum· stăteau lucrurile. Pe urmă, puseră gramofonul : ascultară o simfonie de Beethoven şi cîteva bucăţi executate de Kreisler.

Intre timp, consilierul Renfrey era angajat într-o

discuţie foarte serioasă cu John West despre o apro^ p:ată alegere preliminară. Obiectul acestei discuţii era Maurice Blackwell, candidatul laburist.

- Trebuie să facem tot ce ne stă ,în putinţă şi să-l scoatem pe Blackwell din politică, îi spuse John West lui Sugar.

- Lasă-te păgubaş John. Blackwell e prea popu^ lar. *A* cîştigat ,în alegerile preliminare şi muncitorii din Fitzroy votează pentru labur:şti, chiar dacă can^ didatul lor ar fi dracu-n persoană.

- Am putea totuşi scăpa de el, dac-am putea do^ vedi că e comunist ; în felul ăsta am obliga partidul să renunţe la numirea lui şi să organizeze alte ale^ geri preliminare.

Hotărîrea de a•i exclude din partid pe toţi comu^ n'.ştii, adoptată la o recentă conferinţă anuală, dăduse din nou apă la moară lui John West. Voia să scape de BlackweH, ceeace, de ,aHfel, voia şi arhiepis^ copul Malone. Discutase şi cu arhiepiscopul victoria obţinută de Blackwell în alegerile ,prehminare. Se grăb:se să-l informeze pe Malone că făcuse tot ce-i stătuse în putinţă ca să determine înfrîngere::i lui Blackwell şi că avea un plan, care ar mai fi putut să reuşească.

Arhiepiscopul Malone fusese chiar impresionat de acest plan.

Sugar îşi dădu acum şi el cu părerea :

- Grozavă idee, John. Dar cum o punem în apli^ care?

- Nu prea ştiu nici eu. Am putea să convingem pe cîţiva comun:şti din localitate să afirme în mod pu^ blk că Blackwell ar face parte, în secret, din parti^ dul comunist ; de altfel cred că nici n-ar fi o minciună. Comuniştii sînt ,cam lefteri, pe semne că ,îşi au şi ei preţul lor. Ce zici ? Poţi să-mi aranjezi ceva ?

Sugar îşi aprinse un trabuc, îşi umflă pieptul şi în^ cepu să tragă fumul cu nesaţ.

- S-ar putea. Am auzit de unul Morton, Jim Mor^ ton, că n-ar fi om rău cu toate că-i comunist. Şi-i sărac lipit nămîntului. S-ar ,putea să fie înţelegător. Aş încerca să-i vorbesc, dacă vrei tu, John.

- Bine, dar fii atent, că nu prea am încredere în

comuniştii ăştia. Şi dacă planul dă cumva greş, o să susţinem un cand!dat laburist independent. Conv:n^ ge-1 pe Morton să spună că Blackwell e comunist, că face parte din partid ... şi aşa şi pe dincolo ; să dea amănunte, ca să pară povestea adevărată. Pun eu la bătaie vreo cincizeci de lire pentru asta. Dar oferă-i întîi mai puţin. N-am chef ca bănuţii mei să umfle buzunarele comunistulu'. ăsta zdrenţăros.

Apoi Sugar plecă, iar John West, după ce se schimbă fn camera de toaletă, ,îşi luă revolverul, îl puse sub pernă şi se culcă. Trecu aproape o oră şi tot nu ador^ mise, ascultînd foşnetul uşor al vîntului printre pinii din curte şi gîndindu-se la discuţia pe care-o avu^ sese cu Marjorie şi la eventualele ei urmări. De jos, străbăteau pînă la el zgomot de voci, muzică şi din cînd în cînd, rîsete.

Ceva mai tîrziu, desluşi paşii lui Nellie intrînd în odaia ei. O auzi vorbind cu băiatul, copilul ei şi al zi^ darului, pe care - era sigur - ea îl iubea mai mult dedt pe copiii lui, pe copiii lor. Ce nenorocită situa^ ţie ! Uneori i se stîrnea vechea ipas:une, îl apuca un dor nebun de dragoste şi simţea nevoia s-o aibă pe Nellie alături, dar pin-la urmă izbutea să-şi înăbuşe aceste porniri. Ea îi d:strusese căminul şi trebuia s-o pedepsească. Voia să fie om drept, ,dar mai presus de orice, trebu'.a să fie putern:c. Avea el grijă să-şi păstreze casa, să dirijeze acţiunile membrilor de familie, înafară de ale copilului „ăla", faţă de care nu sim^ ţea să aibă nici o răspundere. Se simţea cu conştiinţa împăcată : îi dădea hrană, adăpost şi educaţie ; nu putea să dbă pretenţii la ma: mult, n:Ci el nici Nellie. Fusese mai mult decît îngăduitor. Dar uite că Marjorie îi dădea de furcă. .

„Proastia ! Auzi - să renunţe l1a cariera ei pentru un încrezut, care după toate mai e şi neamţ. Ei bine, o s-o oblige să facă iaşa cum vreia el."

Chibzui în f.el şi chip, p:nă-1 fură somnul. Trecuse ora ,l1ui obişnuită de culcare ; de obicei se retrăgea îna^ inte de ora zece, Îl1la~ară de sîmbătă noaptea, dnd se duoea la galele de box.

Erna g.ata să se ·cufunde într-un ·somn adînc, cînd îl trezi un murmur de voci ce se auzea de jos,

afară, pare-se pe verandă: Se ridică într-un cot şi iascu'.,tă. Doi oameni vorbeau în şoaptă: un bărbat şi o femeie. Mai mult oa sigur d Marjorie ·CU neiamţul. Nici nu le pasă d a¹lţii vor să doarmă I Deşi avea auzul foarte ascuţit, nu putea distinge ce îşi ·spuneau, dar i se păru că o aude pe Marjorie plîngînd 'incet:şor, 1în timp ce neamţul încerca s-o mîngîie.

Se sculă ·din ipat, ieşi în vîrful picioarelor ipe ;bal^ con şi ascultă.

- Paul, Paul. Spune-mi d mă iubeşti, Paul. Ni^ micurile .astea n-au nid o importanţă, nu-i aş.a, Paul?

Vocea lui Marjorie tremura de emoţie ; vorbea des^ tul ,de tare, incit J.nhn distingea fiecare cuvînt. Nu auzi răSipunsul şoptit al lui Andreas, dar străbătură ptnă Ja el -suspinele fetei. li 1auzi apoi săruttndu-se şi o auzi pe Marjorie şoptindu-i :

- Te <iubesc, te iubesic, dragul meu. Să nu mă părăseşti niciodată, Paul.

Deodată în noaptea neagră şi fără 'sitele, John West simţi o ură neîmpăcată împotriva lui Paul Andreas. Neamţul ăsta îşi bătea joc de dragostea lui Marjo^ rie şi-i distrugea cariera numai ca să-i pape băni- şorii. „Asta doar dacă treci peste ca·davrul meu, neamţ ·sipurcat 1·•

John West îi auzi răsuflînd greu 'Şi suspinînd'. Se îmbrăţişau şi se ·sărutau ·în noapte. lJn .sentiment de furfo amestecată cu un fel ·de gelozie pusie stăpînire pe el. Pentru întîia oară îşi dădea seama că fetele lui crescuseră, că ·deveniseră femei care ipăreau atră· gătoare bărbaţilor. Gîndul acesta îl tulbură în chip ciudat

Deodată voooa lui rupse tă·cerea nopţii:

- Pentru numele lui dumnezeu, Marjorfo, du-1e la culcare, ori vrei să-i scoli pe toţi din caisa?

. Urmă un moment de tăcere ·încordată pe veranda de jos ; apoi se auzi vocea lui Marjorie :

- Iartă-mă, tată, nu ştiam că nu te-ai culcat încă.

- Ei ibine, acum ai aflat. Cum pot unii oameni să abuzeze în aşa hal de ospitalitate?

John West se culcă d:n nou şi nu mai auzi nid un zgomot ipe verandă. Nervii îi erau încordaţi şi-l frămîntau ·gînduri .amare. O oră şi mai bine nu putu să adoarmă

gîndindu-se, nu '1a pa·rtidul laburist sau ia Blackwell, ci •cum ar putea face :să-l împiedice ·pe Paul Andreas să •se bucure ·de dragostea fiicei sale şi de banii .lui.

...

Cîteva zile mai tîrziu, Jim Morton cobora încet strnda Bourke. Dacă judecai după aparenţe, ai fi zis că e ultimul om din lume demn de atenţia pe care i-o acordau John West şi Sugar Renfrey. Era o di^ mineaţă minunată ·de primăvară, .da.r [0]obosit şi flă- mînd cum era, :puţin îi păsa de ·soarele cald. Morton era înalt şi driept, dar slab şi gălbejit. Costumul pe care-I purta - haina ,de o culoare, pantalonul de alta - era curat, dar ros pînă la urzeală. Tocurile îi erau tocite şi mergea şchiopătînd : avea o gaură în talpa pantof ului drept, aşa incit di le a cu p!ciorul ·direct pe ,asfalt. Bineînţeles, era şi nebărbier,it

Jim Morton era nemulţumi~ de felul în care evo^ luau lucrurile în partidul comunist în Australia. La un an de la înfiinţarea lui, de către Percy Lambert şi -alţi dţiv.a, parUdul se ·dezagreg,aise d!n c;iLJză că nu adoptase o linie politică unitară. După reorgani^ zare, Lambert nu se mai înscrisese în parUd, deoa^ rece socotea această iniţi,ativă :prematură, dar rămăsese conducătorul neof!cial al grupului de oameni care constituiau or·ganizaţia din Victoria.

Jim Moriton ajunsese Ia •convingerea d lupta e za^
da.mică. Nu se :putea el compara cu Mann, dar -se dovedise un organizator destul de bun şi .se price^ pea la ·di[1]scur.suri. Inaforă de ·sarcinile lui ob:şauite, de a vinde bmşuri, de a vorbi în publk pe malurile rîului Yarra, de -a face a·gitaţie 'printre .şomeri şi mun^ citorii organizaţi - sarcina lui principală era munca de partid 'În :sindicate.

Aceasta însemna că trebuia să-şi exerdte influenţa printroe membrii cei mai -activi ai s!nd:.Catelor, tn pro^ blemele mai "importante la ordinea zilei. Muncea enorm, fără prea mult efect ·însă : influenta lui era aproape nulă.

Mergea şchiopătînd, învîrtind între degete ultima

monedă de şase ipenny pe care o ţinea în mînâ, de parcă s-ar fi temut să :nu-i sară -din buzunar şi s-o piardă.

I se părea o veşnicie de dnd părăsise casa neno^ rocită d:n Noua Zeelandă în care îşi găsiseră adăpost părinţii lui, veniţi cu el din Irlanda, pe vremea c:înd era un copil nevîrstn:c. I se părea o veşn:cie de cînd tşi căuhse refugiu pe mări, colindînd lumea ca ma^ rinar. Şi la 1capătul unui 1lung drum, uite unde a ajuns I

lntr-o zi se pomeni aruncat în închisoare, pentru că organizase o răscoală ,pe un vas. Debarcă mai ttr- ziu la Melboume, sătul iptnă peste cap şi de vi[1]ata de marinar. îşi găsi de lucru pe id pe colo şi pînă la urmă prinse rădăcini. într-o dumin'.că se rătăd pe malurile rîului Yarra şi cum n-avea a!keva mai bun de făcut 1se opri să-l asculte pe înflăcăratul Joe She'.1ley, care vorbea îndemnînd multimea adunată să se organizeze şi să lupte, pregătindu-se pffitru ziua cînd cei săraci şi orops'.ti se vor răg.cula şi vor răsturna od!oasa „clasă stăpînitoare". Numele lui Lenin îi aprinse imaginaţia, şi în scurt timp, pe neslmţite, fu atras de partidul ·Comunist.

Se opri la un colt de stradă în faţa unui mic res^ taurant şi ·şovăi. Bănu'.a că sfîrşeala din stoma·c se datora în egală măsură foamei şi lipsei de nkotină. Cînd şi-a fumat oare ult!ma ţigară? Atunci cînd ai tutun fumezi pînă ţi se f.a·ce rău, iar cînd nu ai, umbli ca nebun după o ţigară şi-i atribui ·calităţi mult ma·i mari dedt s-ar cuveni. Ce n-ar da acum pent~u o ţi- gară I Cînd şi-a fumat cu nesaţ ultimul ·chiştoc? Alaltă'.eri? Parcă iar fi trecut ani de atunci I

îşi veni în fire. O să dea cinci penny p·e *.a* ceaşcă ·de -ceai şi o plă·c'.ntă cu carne la birtul de peste drum ; apoi, cu un penny în buzunar, ca să nu ră- mînă lefter de tot, o să se ducă la redacţia ziarului *Age* să oerc- eteze „Ofertele de. servici" şi să-şi caute o .slujbă. Tr·ebuia să fia.că rost d·e bani ca .să-şi plătească chiriia, să măn'.nce şi •să-şi tălpuiască piantofii. N-o .să se mai poată ocupa ·de politică decît în timpul Hber. Omui'.ui nu-i e dat 1să facă minuni : trebuie să şi t.răia5'Că. Din ce se a.duna .la mi.Unguri, abiia dacă-ţi pute.ai cumpă>ra ţigări. „Lasă-te păgubaş, Jimmy, băiete ! Ce le ipiasă muncitorilor că tu ai rămas fără letcaie, că nu ti-ai plătit

chiria şi că ti-ai tocit hai^ nele şi pantofii ?" Dădu 1din umeri : „O să mă simt mai bine după ce-oi înfuleca ceaiul şi plăcinta."

Ctnd ·să se deia jos de pe trotoar ca •să ! traverseze stnada, un automobil miare coti pe ilîngă el. Sări tnaipoi, mînios. Cu un scîrţ?it ·de f.11înă, maşina oprise lingă bordura trotoarului. Un om coborî şi veni grăbit sp.re el. Purta gambetă, iar în colţul gurii îi a1îirna un ·trabuc enorm. Jim Morton t.l cunoştea din vedere,
şi apoi 1Jui Sugar Renfrey - căci el era - îi mersese fia·ima.

- Dacă nu mă-nşel eşti Jim Morton ?

- Da. Şi de iasta-i vrnt să diai peste mine?

Sugar ·îl bătu pe s:pate 1p~rieteneşte:

- Da de unde, nene. Sînt cu fiu-meu în maşină şi el conducea. Cam imprndent, e adevă1rnt. Tocma' te căutiarn. Şi cum era el la volan, 1.mi zice .deodiată : „Uiite.-1 pe Morton, ;Jia colţ!" „Voobeşti ·de 1lup şi lupul la uşă" zic eu. Numele meu e Renfr.ey, cred c-ai auzit de mine?

- Am iauzit, J'ăs·punse Morton încă f.urios, diar p•rea slă.bit ca .să r1iposteze aşa cum a:r fi vrut.

- Bei ceva?

Morton şovăi. Cine-i spusese o dată - Henry Law^ son sau altdneva - că unui înf.nmetat i se oferă ade^ seori să bea, ·dar rareori 1să mănîince ?

- De ce .nu ? răspunse. Sugiar iii apucă des·tul de bruba1J ·de braţ. Tntrnră înt.r-un biaJ'.

- Ce iei?

- Whiisky cu sifon. Morton se ,gîndea că n-o să suporte bere.a şi că un whisky o să-i .facă bine.

Mor.ton ştia că Sugar kă.gea ·din umbră sfori.le în piarHdul laburist: era .reprezentantul misteriosului John West. In loc13.I, comandă ·două pahare cu whisky, apoi se .g1p.rijini de tejghea, uiitîndu-·se siaşiu şi .schim^ b:nd trabucUJI s·tins di1ntr-un colţ al gurH îin celă·lialt.

„Cum :să 1ie mai 1ndoi•eşti de teoria lui Darwin, gîindi Morton. Ce.-o fi vir.înd maimuţoiul ă:s.ta ?"

- Nu-i păca.t de .dumnezeu ca un băiat deştept ca tine :să fie 1lefter ca un şoa1rece -de biserică ? Mai ma.re

ruşinea să merg.i :pe istmdă în ha;Ju"J ăstia, 1i şopti Su^ gar Ren:f.rey ‚Ja ureche„ confidenţi.al.

Morton •sorbi rn ·grijă o înghiţitură de whiisky ; la tnceput simţi că-1 .arde la ·stomac şi i se păru .că-i pocnească ceva în 1oap, apoi t~tul începu 1să se tnv.k^ tească în jurul lui şi .simţi că i is·e fac-e rău. Ctnd i se mai limpezi ·ca[1]pul răspunse :

Ei, nu-s chiar aşa •dezbră,cat.

Un băi.at ca tine ar putea să facă bani în afa-. ceri. Ştii să vorbeşti frumos, dtit eşti... Aş putea să-ti o.fer o slujbă într-o fabrică de textile. Intr-o fa^ brică de-a lui John West, unde-s eu ·director. Sugar se-mpăună şi-şi vkî degetul mare, gros dt un cîmat, în .răscroitura vestei.

Morton nu răspunse nimic.

- De ce nu .dai dra.cului .sărăda asta de comu^ nism ? Cu ce te-ai ·ales ·de 1pe urma lui ?

- Cu inimic... din 1pă.oate.

- Păi vezi ? De oe nu te înscrii la labmi.şti ? Vino să col.aborezi cu mine şi,o 1să-ţi dau slujba de care ţi-am vorbit. Te băgăm şi în Parilament. O .să vorbe&c eu •CU John West ipentru tine.

Morton isorhea .încet whisky-ul. Pa.rcă-[1]1 mai învio^ rase. Acum, după oe tnvinsese rpdmul efect al bău- tUJrii, &e simţea mai bine, chiar interesat. Pentru Mor^ ton, ca şi pentru mul~i alţii, John West era o putere misterioasă, care •a.cţiona din umbră. An.ase că Wesl era proprietar de stadioa!Ile, de hi.podronmri şi dte al^ tele încă, şi că începuse ca proprietar a1l unui birou de pariuri din Cairringbush.

„Ce rnst or fi a·vînd -avansurile astea ?" 1se întreba Morton şi luă hotărîrea să afl.e adevărul.

- :Da ce? E aşa de uşor să intri în Parlament? îl trnse el pe Renf.rey de limbă.

- Cred şi eu I John West are de Sipus ultimul cuvînt în cel·e mai multe .alegeri pr.eliminaire. Şi dacă nu iese cum vrem noi, a•vem grijă să „aranjăm" re^ zultatele. Sugar îşi •scoase triabucu1 din gură şi rîse cu poftă ; îl lovi pe Morton .pe ·spare, cît pe ce să-i verse paharul.

- Şi k>ate astea o să 1le .faceţi numa·i .aşa, de dra^ gul~ meu?

- Ei, ·nu ! Nu rrmmai d-asta. E un Hp caire dă bani partidului oomuni•sit. Unul ca1re scrie meireu în zia:ml vostru *Workers Weekly* şi isemnează: „numă- rnl nouă". Nu ştii cumw1 cine e?

- Nu. Nu .ştiu.

- N-o fi cumva Bla.ckwell? Ştii că -el 1s-.a opus ca comuniştii iSă fie iSco·şi din rparUd.

Nu, Blackwell nu e îns·cris 1la comunişti.

Noi totuşi credem că e.

- Care noi?

- Eu ·şi John West.

- Vă înş1elaţi.

- Chiar dacă ne-.am înşela, e de ajuns să ne-o spui tu .şi cade la alegeri.

„Se-1ngrnaşe g.Juma, •gîndi Morton. Vor să-l S·ape pe bietul Morrie. Ce să foc?"

- Uite, ·spusie Sugar, şi plecîndu-se .spre el, aruncă peste umăr o privire conspirativă ·în barul gol. Iţi dau cincizeci de lire, ·dacă ne •dai în iscris că Bla·ck^ well es•te cel care •Semnează „numărul nouă". Ştii, el 11-a săipat pe omul nostru în .alegerile pr•eliminar·e, mă- nţelegi. Dacă dovedim că e înscris la comunişti, o isă i se retrngă candidatura şi în iloml lui o să fie pus omul nostru. Şi atunci iese la ·sigur. Candidatul laburist dştigă ila noi întot.deauna.

- Cincizeci ·de lire sînt hani frumoşi. Ţineţi mult, văd, să :Scăpaţi de Blackwell.

- M-da, ne stă-n drum.

- Şi .da.că eu nu m-arnestec, o 1să vă mai stea şi de- acum înainte în drum, nu-i aşa ?

- A, nu l Dacă nu putem •dovedi că Bliackwell -e comunist, îl p•rezen1ăm 1pe Qmul nostru ca indepen^ dent şi ipunern oamenii lui Sn.oqpy Tanner să s·e ocup1e .de oampania [1]eleaforală.

„Mă, da' .gură spartă mai eşti, gindi Morton. Cre^ deam că John W.est al!'e oameni :mai deştepţi care să S·e ocupe ·de afacerile .astea."

- Mai bem un rînd, ·întrebă Sugar, 1si.gur că-i pe calea cea bună. Fă ce-ţi spun şi nu te mai uita îna^ poi. Ce-ţi pasă ţie de muncitori ? S'int .ca o turmă de oi. Ascultă-mă ipe mine ! Cincizeci de .Jire şi o slujbu^ liţă. O ,:;.lujbă de conducere. Mulţi ar vrea să pri^ mea:scă o

ofertă .ca .a•sta.

Jim Morton dădu [1]p1aharul 1peste ·cap. Aflase destul. Avea nevoie de ba.ni, .dar nu de a1sHel de bani. Mai bine s-o ia din loc şi să-.i .d-ea de ştir·e lui Morrie Blackwell. O să se duică şi la Percy Lambert.

- E o hotărîre importantă, mai ·dă-mi timp de gîn^ dire.

Sugar încercă .să-l convingă, dar ·S.e răzgîndi ~

- Bine l zis,e d. Gîndeşte-te pînă mîine. .Mîine seară l,a zece ne-ntîlnim .Jîngă primăria din Carring^ bush. Aduc banii şi hîrti.a pe care s-o semnezi.

Morton urmări maşina ipînă ,dispăru în s4sul străzii, apoi trecu ipe partea ceafailtă şi i·ntră în r·estau^ rant. Mîncă plăcinta ca un 1lup, uitîridu-se cu jind la friptura şi ouăle pe care le înghiţea cu poftă o femeie grasă din faţa lui. Ieşi .din local şi-o luă la pidor în josul străzii ; se îndreptă spire magazinu1 de recu^ zită ·al lui P.er,cy Lam'bert. Pe 1pereţii prăvăliei atîr^ nau măşti groteşti, iar pe rafturi ,erau înşirate diforite accesorii pentru 51pectacole teatrale.

Lambert servea un client, care ceruse o pereche de mustăţi false şi tocmai ·l~ încerca gesticulînd.

După pJ.ecarea clientului, Morton s,e ·apropie de tejghea:

- Vreau să-ţi ispun ceva. Ai timp ?

- Cum să nu, Jim. Hai ,dincolo !

Morton îl urmă pe Percy într-o odăiţă din fundul prăvăliei şi îl puse la cment cu ceJ.e aflate. Lambert fluieră uşor, ,apoi se ·duse ·în 1prăvălie .să telefonez-e. Mor·ton îl auzi certnd legătura cu BlackweH.

Lambert se-ntoarse. ln ultimul timp se 'Îngrăşase· şi părul 1lui cam rnr -începuse :să încărunţească. Con^ tinua ,să fie o forţă în rîndurile partidului comunist şi .în calitatea lui de membru al Uniunii sindicatelor coJ.abora strîns cu Morton.

- V,ine ·şi Morrie. A zi·s că trece îndată pe ,aici.

- Foarte bine. Ei, ce zici să fac ?

- Eu zic ,să te duci la întîlnire şi să-l duci cu vorba. S-.ar putea ca în f.elul ăsta să izbutim nu nu^ mai să ,asigurăm realegerea lui Morrie, dar să-l izo^ lăm şi ipoa-te ,chi,ar să-l 1exdudem ipe Renfirey din par^ tid. Du-te ;Ja lntîlnirea cu Renfrey, fă-te iCă eşti de aoor,d, dar caută motive isă mai tărăgănezi cîteva zile.

la,r cîndl s-o apropia ziua alegerilor, •scoatem o bro^ şură în care-i ,dema¹scăm pe 1R,enfoey .şi W.est şi-i dăm şi l,a ziare. Trebuie 'Să .facem aista, -însă dt mai tîr^ ziu, ca 1să n-aibă timp iSă ră1spundă.

Abia ,acum .îşi 1dădu Jim Morton .seama că se vîrîse într-o. afacere foa'fte primejdioasă. Nu-l îndnta de loc perspectiva intrării în soenă a oamenilor lui Tanner. Incepuse să-i pară rău că se .ameş1:oca1se.

- M-da. E o -combinaţie minunată. Percy, răspunse în cele din urmă Jim. Să vedem ·Ce spune şi Morrie.

Lambert era entuziasmat.

- E o ocazi·e unică isă-1 ·demascăm rpe Renfrey şi să dăm o lovHură dedsivă bandei lui West. Ei sub^ minează mişcarea ; acum av·em ooazie .să-i distrugem din punct ·de v·edere 1p.olitic. Marea majorHate, chiar şi .cei ca.re :se tem ·de West, o rsă-1 ·siprijine pe Morri·e. Aşa ·deci ? R·enfr·ey ·a :sipus c-o .să r·ecurgă la banda lui Tanner? Ar fi mai bine să umblăm înarmaţi. Ai rpermi.s de port ·armă ?

- Nu.

- Totuşi ar .fi mai bine să-ţi iei un revolver.

- N-are rost, Percy.

- Ba nu-1s de loc .de aceeaşi părere. O să fie o luptă p·e viaţă .şi pe moarte.

Auziră zgomot de .paşi în prăvăJi.e. Lambert crăpă uşa.

- Vino înăuntru, Morrie.

Maurke Blackwell intră în odăiţă. îşi scoase pălăria neagră şi rse aşeză ipe rscaunul rpe care i-l oferise Lambert. Blackwell er.a .de statură mijlocie; .o budă de păr îi cădea într-o parte, ipeste .fruntea lată. Avea faţa rotundă şi plăcută. Pur1a haine •simple, negre, foaote demodate. Blackwell fă.cea parte [0]din ·aripa stingă a ·partidului J.aburist şi .s·e împotrivea cu ho^ tărîre i.rnfrluenţei ·lui John West iŞi a arhiepi·scopului Malone. Luptase în zadar, în cadrul ultimei confe^ rinţe, împotriv1a exduderii comuniştilor din parUdul ! aburi.st. Arăta aşa cum era în realitate : un familist liniştit, cum [1]sî:nt erei mai mulţi muncitori ; dar cei care-l cunoşteau mai bine şti.au că acest om curajos, credincios p·rindrpiilor în numele cărora a•cţiona, avea rezerve inepuizabile .de energie.

- Ce-i Percy, ce s-a •întîmpl.at? îl întrebă Bla·ck^

well. Morton iŞi Lambert ·îi :povestiră întîmplarea.

- Sigur c-o .să le ţinem piept, Percy. Dar n-aş pu^ tea rsipune că .sînt întru totul de a·cord cu planul vos^ tru de a-l [1]duce de na1s rp.e Renfrey. Individul e violent şi iresponis1abil. Aş prefera să lupt împotriva lui şi a lui \Vest numai pe pLan politk. Dar însfîrşit. S-ar putea să fie bine 1?i aşa. Apoi s.e întoarse 1spre .Mor^ ton:

- Iţi dai seama la ce pericole te expui, Jim ?

- Da, .Morrie, totuşi cred că planul lui Percy e foarte bun, răspunse .Morton, fără entuziasm.

- Aşa da1r eşti dispus să-I duci Ia bun sfîrrşit. Să ştii însă că tu rişti cel mai mult. Dar cred că o să meargă. Jn tot cazul, trebuie să-l văd pe Renf1rey mîine seară.

Blackwell se sculă să plece. Lambert îi spuse mai în glumă, mai în serios:

- Să-ţi iei un revolver, Morrie.

- Nu, eu nu cred în forţă, ştii părerea mea. O să-i combat cu armele mele.

In aceeaşi seară, Jim .Morton aştepta în faţa primă- iriei din Carringbush. Tresări fără să vrea cînd auzi orologiul din turn bătînd ora zece. Era neliniştit ca o pisică ce stă Ia pîndă.

Se mai auzea ecoul ultimei lovituri de gong, cînd se ivi o maşină din care coborî Sugar Renfrey. Se uită de jur-împrejur, apoi se apropie de .Morton.

- Hai, nu vii în maşină să varbim ?

.Morton şovăi, apoi îl urmă. Se urcară în faţă . .Mor^ ton observă că în spate mai erau doi oameni. Deşi era întuneric, .Morton recunoscu pe băiatul lui Ren^ frey, un tînăr solid, cu faţa rotundă, lipsită de inteli^ genţă. Sentoarse şi se uită la celălalt care-şi ţinea mîinile vă·rîte în buzuna[1]re; pălăria îi era trasă peste ochi, aşa încît nu-i vedea decît mustaţa albă . .Morton nu-I cunoştea pe Arthur West şi nu bănuia că ţine revolverul din buzunar cu ţeava îndreptată spre ceafa lui.

Atmosfera încordată îl înfioră pe .Morton. „Cum dracu-o să ies din încurcătura asta ?"

- Ei, te-ai hotărît? îl întrrebă Sugar.

.Morton tuşi ca să-şi dreagă vocea:

- Da, dar vezi...

- Cum s-ar zice, vrei să mai ciupeşti ceva ... ?

- Cam aşa. Treabă murdară ...

- Şi de ce, mă rog? Parc-arr fi cine ştie ce de capul lui Blackwell. Faci un servici mişcării, dac-o scapi de el.

Morton era furi os de această apireciere.

- Oricum, vreau bani mai mulţi, cel puiin o sută de lire,

Morton îl auzi pe omul cu mustaţa albă, foindu-se pe scaun. „Cine ştie de ce sînt în stare oamenii ăştia, dacă te-mpotriveşti prea !J1Ult". Trebuia să scape cît mai irepede cu putinţă.

Sugar şovăi.

- Uite ce ai de făcut, zise el: declari că Blackwell e „numărnl nouă", dar adaugi că face parte din pairti^ dul comunist de ani de zile. Scrii ce-ţi spun eu, îţi dau o sută de lire şi gata. Ai nimerit destul de bine, aşa c-ascultă-mă pe mine, fă cum îţi spun. Nu-i neapărat nevoie să-i suceşti capul gîştii dacă vrei s-o omori.

- Foarte bine. O fac, dar ...

- Bine că te-ai hotărît. Dă-i dracului pe comunişti. O să rămîi cu dosul gol, îţi spun eu, dacă nu pleci de la ei. Vino mîine sea1ră să punem totul la cale.

- Nu pot mîine seară. Am un miting. Mai bine vineri seairă.

Sugar Renfrey se înţelese cu Morton unde să se-n^ tîlnească şi maşina o luă din loc. Jim Morton, foarte îngrijorat, o porni încet spre oraş.

Percy Lambert stătea tupilat în întuneric lingă zid, urmă1rindu-l cu privirea pe Jim Morton, ca.re-I aştepta pe Sugar Renfrey, sub felin arul de peste drum. Lam^ bert îşi tot pipăia buzunarul de la pantaloni, voind parcă să se convingă că revolverul era acolo. Morton i se pltnsese că are piresimţiri rnegre în legătură ::u această întîlniire şi el, deşi nu-i spusese nimic, so::'.o^ tea că presimţirile lui sînt îndreptăţite.

Cartierul era sinistru. Sugar îi indicase lui Morton c.a loc de .întîlnire adresa unei prăvălii de dulciuri, „camuflaj" pentiru banda lui Snoopy

Tanner.

Tn ajun, a doua zi după întrevedetea lui Mortor1 cu Renfrey lîngă primăria din Carringbush, avusese loc o consfătuire convocată de urgenţă între Morton, Blackwell şi preşedintele partidului laburist din Vic^ toria.

Morton îl asigurase pe pireşedinte că Blackwell nu era „membrul de partid numărul nouă", cum se afir^ ma; nici nu făcea parte din partidul comunist. Pre^ şedintele declarase că el nu va tolera ca Renfrey să susţină „un om de-al lui West" împotriva lui Black^ well, care fusese ales de partid. Hotărîlră pe loc ca Morton să se ducă la întîlnire, iar Lambert să f igu^ reze ca martor •şi, în caz de nevoie, să intervină.

Farurile maşinii apărură în susul străzii înguste. Lambert îl văzu pe Renfrey dindu-se jos din maşină şi discutînd ceva cu Morton; o apucară pe urmă amîn^ doi pe ulicioara de lingă prăvălie. Lambert traversă strada şi trecu pe lîngă ulicioară cu mîna pe revolver. li văzu în prăvălie pe Morton, pe Renfrey şi pe încă alţi doi discutînd în lumina ce sbrăbătea printr-o uşă laterală deschisă.

II auzi chiar pe Morton spunînd: „Nu semnez pînă nu văd banii" şi pe Sugair răspunzîndu-i: „Cum s-ar zice, n-ai încredere în mine, hai ?"

Lambert trecu încă o dată prin faţa ulicioarei, ciu^ lindu-şi urechile.

Morton, Renfrey şi încă un bărbat ·discutau cu aprin^ dere. Se-ntreba dacă ar fi cazul să intervină. Te pu^ teai aştepta la orice. După un timp, auzi zgomot de paşi pe ulicioairă, aşa tncît se grăbi să treacă pe par^ tea cealată. Mooton ieşi de pe ulicioară, brecu prin faţa prăvăliei .şi dădu colţul luînd-o spre oraş. După cum se înţeleseseră, Percy coti în direcţie opusă.

Cînd se întîlniră, Morton spuse cu voce sugrumată:

- M-am săturat, Percy. Erau t•rei. Aveau revolvere în buzunar şi ored că unul dintre ei era Snoopy Tan^ ner.

- Cum a rămas ?

- M-am înţeles cu Renfrey că ne întîlnim sîmbătă seaira, la bariera căii ferate din Clifton Hill; i-am

spus că vreau sa mă mal gîndesc. *$i* nu m1-e ruşine să spun c-am trecut prin clipe ele g1roază.

- Cred că ştim de-ajuns, Jim. Ar fi mai bine să nu te duci. Mă duc eu cu cîţiva martori, doar ca să vedem pe cine trimite.

într-o seară din săptămîna de după alegerile de la Fitzroy, John West se plimba furios prin sala de mu^ zică. Sugar Renfrey, galben de spaimă, şedea pe un scaun lîngă pian.

- Ţi-am spus să fii atent, ridică tonul John West. Ţi-am spus să nu te-ncrezi în Mmton. Şi tu? I-ai dat o copie după scrisoarea bătută la maşină ! Şi nici rnu ţi-ai ţinut gura !

- Zău că n-am zis nimic, John. O vorbă n-am suflat, .p-onoarea mea, răspunse Sugar. N-am avut 1în^ credere în el, aşa cum mi-ai spus.

- N-ai avut încredere în el? Nu mai spune! făcu ironic John West. Atunci de unde-au cules toate in^ formaţiile astea ? Uite ... şi îi citi cîteva titluri şi firaze răzleţe dintr-o broşură: „Corupţie *în partidul laburist. ..* Să *fie oare partidul laburist la cheremul celor care* dirijează *sporturile? Mîna* neagră *la Fitzroy ...* " Ascultă aici: „Victoria lui Blackwell în alegerile par^ ţiale din Fitzroy est~ mai mult decît o victorie .împo^ triva bandei „Mîna neagră", care acţionează în poli^ tica statului Victoria ... Omul care cade în ghiarele lor devine un sirriplu instrument. încearcă numai să te 1împotriveşti; dacă nu le faci pe plac, poţi să te soco^ teşti fericit dacă ai permis de port armă. împotriva acestei organizaţii, Maurice Blackwell a .dat o luptă istorică în care a ieşit învingător". Auzi! Luptă isto^ rică I Le dau eu luptă istorică !

- Ce-ţi fac.i atîta sînge rău, John. Toate astea au mai apărut în ziarul comunist *The Workers' Weekly.* Scorneli de-ale lor. Minciuni I Eu nu i-am spus nimk lui Morton, interveni .repede Sugar, rernrgînd la un procedeu care avea să devină apoi regulă generală mai cu seamă printre oamenii politici, şi anume de a da

vina pe comunişti, ca să-şi ascundă fărădelegile lor.

Pe John West însă, nu-l putea duce cu uria cu două.

- Dacă toate-s minciuni, cum îţi explici ce scirie aici ? „In una din conversaţiile avute cu Morton, Ren^ frey i-a spus că are la dispoziţia lui banda lui Snoopy Tanneir pentru anumite acţiuni necesare în campaniile electorale!" Şi asta cum ţi-o explici? „Această orga^ nizaţie, care a intervenit cu mai mult sau mai puţin succes în scrutinul preliminar laburist, are în frnntea ei pe faimosul bookmaker, Renf!rey, în spatele căruia se ascunde un personaj sinistru şi oarecum tăcut, unul dintre cei mai bogaţi oameni din Melbourne, caire ani de ziJ.e a pus la dispoziţie fonduri pentrn campaniile electorale."

- De tine-i vorba, *John.*

- Da, de mine-i vorba, scrîşni John West spumegînd. Şi aici e vorba de tiine : „un înfumurat guraliv, un vanitos încrezut şi un lăudăros fă1ră margini". Aici chiar că au nimerit-o, deşi ar fi fost mai bine să spună făiră-nconjur că eşti tîmpit de-abinelea.

- De ce vorbeşti aşa, John.

- Pentrn că aşa este ! Uite, ăştia se laudă că o să te excludă; ei bine, află că n-o să facă una ca asta.

- Anain~ez:i tu ,cevia, John ?

- Eu 111u .ar.a111'.iez 111limic. Tu o să le-o iei în1ainte şi o să-ţi 1d1a.i •demisia. Pe unmă o să văd eu ce-o să fia1c. Ai să ,fii T€Jprimit îrnainte de 1alegerile ipentm 1con^ siliul di111 OarrÎ111[1]gbush. Şi de-1acum 'Încolo să-ţi mărgi- 111eşti adivitatea la reg1iirnnea Cairri.ng1bush. Asta-i iul^ Uma S1ancill1ă inwortiantă pe 1aa;re ţi-am îincredinţat-o.

- Eşti prea ,aspru, Jdhn.

- Nu sînt 1aspr,u. Ai iaidu111Jat o 1avere 1pe ~pi[)Jarea mea. Cin·e ştie, IPOate ie-ai şi cheltuit-o, totuşi 111-a[1]i focut iniiciodată o trealbă ca lumea.

- In looul tău n-1aş Sjpune UU11a .aa asta, John.

- In ilaie să-l îinfrînigii pe Blaickwell, i-1ai iajiutat să cîştige. Artioolele 1publiieate în zi1are mi-iau făou,t mult irău şi astea toate dill1 vina ta. Şi acum ... au miei scos şi bmşUJra astia ! ŢH minte, te-1am p.revenit eu, dUJPă ce te-iai întîlinH 1ou Morton, c-o să te iaitriagă într-o cursă, totuşi te-1ai lăsat ,dus ide 1111a'S.

Ascultă niumai I Şli înioepu să-i citeasică 1din. Ibroşură •ou voice tremu^ rî.ndă ide m1nie : „Să nu uităm icâ mulţi membr.i ai atestei lba1nde s-au strecuinat îin oogainiiza·ţiile locale 1ale p1artiidului lahmist ·şi ieă, în ·i:mportanitia .regiune diin jiurul suburbiei Oarrring1bush •CU o pqpul1aţie 1atît de inumeiroasă, 1ouv~ntu:J lor e .Jege" ... Sia:u uite ia.ici, :alta mai tare: .,Unul ·dllipă altul, oriatorH şi politi^ cienii icaTe - 1diu1pă declaratiia 1info..1muratului book^ maker - emu l1a :di:spoziţi1a lui, iau 1aipăuut l1a tribună lîin•gă Hla1ckwell. fin.oeroarea ide a-l oumpă.ra p·e Mor^ ton a .fost expusă ipe larg în ultimele ·disoursur1i elec^ tonale ale Ju.i Blia1ckwell. Impo.friviITTdu-se manevrelor neciinstite ale tpretinşilOII" ,,•SJPortivi", mi-şcarea l1aibu^ :ristă s-1a iaHiat î:n ju.riul lui Miaurioe Blaiekwell. Coriup^ ţia :n-a i•zibt.1itit să se ffmpurnă" ...

Jdhn West dtea icuvintele îintretăiiat, 1da1r ide fa1p·t se mai 1potolise. Nu putea să ifie :prea mult tiim:p .suipă- rat pe Siugiar, pentru :aa1re 1avea UJn sentiment de aifec- ţiuITTe, 1deşi îl 1dis1Preţui1a. · -

Ştia 1oă ide rrm..1.Jt 1TI-1ar mali f.i .trebu1it să 1a1peleze la Su1gar 'in chestiuiTili imparta1rote. Să-i He .fuwăţătură de minte!

- In tot cazul, Morton n-o să scape aşa de uşor, continuă Jdhin West. Am s;pll.llS ic-o să-l ajutăm şi noi, daică ne-ajută. Dar 1d1aică :nill' ... Să ne fie 'Înväţătură .de minte pentru viitor : să ·ştiim cum să ne 1purtăm ou blestemaţii ăşt.iia ide oomunişti. Sînt u1n :pericol pootnu societate. O să-l îlnvăţ eu minte 1P·e Mortoo să ne 1Păicălească îrn halul ăsta. Am să vorbesc cu F.nank Lia mmernce.

- N:u-i nevoie, mă ră.f.uliesc eu icu el.

- Nu„ S:ugar, Ila.să-l 1pe seama -Iiui Frn1nk. Tu„ deo- oamdată, ·dii-te l1a fiu1rnd.

*

Ungă 1pian, î[1]n sala .de muzkă, Ma·rjor.ie West dntia la vioairă. Cîintia *Liebesleid* ide I~reisler : *„Durerea dra^ gostei".* J1alea din sunetul ei răsuna în dinteoul

viior.U.

Purta o fustă scurtă, bleumarline şi o bluză 1albă; pă~ul tăiat scurt îi aHma îintr-o p1a.rte. O l1aoriimă .j se p.relinise pe obnaz şi căzu :pe vioa·ră. Continuă să cîntc cînd Mary intră în cameră şi se aşeză pe un soaun Î!n bătaia u.Jotimelor raze de ·soa.re, care pătrundeau prin fereastra largă.

Ma.ry venea ide l1a tenis. Pmtia o fustă 1albă, exa^ ·gerat de scurtă. Se .aşezia.se .cu uin 1aer deg.ajiat, în^ Hnzî1rnd pidoairele ei fmmos 1arcuite ; dteva ·şuviţe din 1părul ei 1roşu .aprins se <lesprinseseră diin a.cele şi iriepţeni.i 1deoor.ativi iau 1aare-şi ţiinea IP'ie,ptănătur.a skîinsă î1ntr-uin 1ooc.

Vi()la:na 1sus.pi¹nă, 1a1poli ,g.laisul ei se stime. Nedîin^ d u-şi 1seama ide durerea surorii ei, Mary eXJC!1a1rTlă:

- Uf, •ce viaţă ! Tenis, dineu, dans, cukare, de^ }un, 1i1ar teni.s siau 1poate un lbazair .religios„. Sfinte dumnezeule, .ce viiată !

Marjorie, ca:re î1nicerca să se liniştească, oo. 1Tăs-1PU1J1se nlimiic.

- Ce viiată, repetă Mary, pe :un ton ide exia1genată plidise.ală. Daică ti \5-a urît să joci tenis, :poţi să :că- lăreşti, şi ca 1să p·ari :provocatoare călăreşti 'in oom- 1na1nia ibărrlbatilor. Teni1s, !Călărie şi idianis. Tot iatît d·e plfotioos cia vî1nătoarea, tirul şi pescuitul. Ce nenoro^ cire, să te il11aşti :îln iclias.a trîntor1ilor bog:ati. Şi î1nică 1I1-1air .fi •chiar 1aşa de s1upă·rător ;pentru. o fată', daică ta^ tăl ei ar fi un lbia:nioher respectabil s:au 1ceva .asemănător-. Cîrrnd mă g1n1des.c 1c:U1m te IJJITTivesic de suis 1ramo· !iţii ăştia ! Se saulă şi exemplifică cele spuse printr-o imitaţj.e foa·rte ·izbutită : „E fonmecăt01a.re, odiar tatăl eli, vai ! Tatăl ei •a fost 1PT01prietaml unui *totalizator,* ~nichi1piuieşte-ţi idina1gă, al unill'i *totalizator!"* iDa1că 1aş face măicar ¹ceva :util : să lucrez î1ntr-1un birou s1a:u îin^ tr-o fiabrică. P1ard-I vă•d 1pe tiata ! Sie &oulă-111 1Piicioa.re, imiUnidiu-1 1destul ide bine pe John West : „Mary, eu ştiu ma.i lbiine ce-ti trebuie tie. Să

inu c.umv.a să-.ncer•ci să mă-lflifimniti, că 1I11u mai vezi .UJn fmnc de lia. mine. Mul~rnmeşte-te să fi fou1moasă, şi-iafornci l1UJmea o să s,prnnă : „Ui.te-o IPe fiata lui John West. Î1T11aîrrntătoaire. nu-i .aşa?" Sfinte dumnezeule, 1ce viaţă !

Ma:ry se trîntî 1pe uin divan lî1ngă ;perete, .aipoi, gilldi^ toa:re îşi str:inse :gernunohii sub bărbie, în timp cc Miar^ jorie stă.tea în ipkioare, .rezemată ide ;pi1an.

· Tocma,i 1atunci intră işi mama for ·îin odaie. R·ezis^ tîinod modei, contiin:ua să rpoarte fuste lungi. Avea a.p.r01a1pe drnci:reci ode iamii 1şi ifmmuseteia-li era înt.une- 1cată ode 00 .aer morocăioos 1aaire .dow~dea că-i plaice să se o00m:pătimească.

Nellic West ză1ause toată odlim~nea1·a, iehi1rnuită ;de <lu^ ore~i ·în 51p1ate. Tot se mai IP!tnge.a ie-o odoare, deşi n [1]imeni di1I1 ca[1]să n-o credea.

- Pemru numele lui dumnezeu, MarY,, de cîte orii ţi-taJITI stJJUS să iilu ma1i stai cu 1g-enounchii 1a gură ! Eşti o femeie î1n toată Jirea„ IIlU ima1i eşti o fotiţă de şiooală.

- Bil!lJe, mamă, ră51Punse M1ary .plidisită, înidrep^ tî! llldu-şi ţinuta.

Nellie iintr.<1se 1î1T1 odaiie 1aa să voa-beaiscă cu Ma1rJoor,ie, pe <Jare năidăj1d:uia s-o găsească sin1g.ură. Ştia ică fat1a ena foarte nenorocită, ipentm iCă tiatăl ei se î1ncă1păţî1rna să refuze : „Nu-mi da:u eu fia ta după un neamţ". Dar il1iU voi să ma:i desohidă idisouti1a îin faţa lui Mary, 1a[1]şa că .51p.uiSe :

- Ar fi timpul să vă îmbrăcaţi pentru masă.

Nellie era dezamăgită 1că ;pî[1ă 1a;cum Marjorlie nu i se destăi1rnuise. Nu .izbutise să-şi recîşHge 'Încrederea fiiioelor ei ·şi 1a1Sta o d:urea nespus.

Ma.ry Olbservă ică sor:a ei e foade abătută :

- Cuna[1]j, 1Mar1go, î1rncercă ·s-o consoleze, in-o fi chiar sfî.rşitul ipămîntului.

- B1a dia, ră,51puinse Marjor.ie, •cu tr.upul cut.remurat de un su51Pi1I1.

Mary veni lîngă ea şi cu ;un gest .afectuos îi petrecu mîina <lU1Pă 11..llITler1i.

- Prea-ţi f.a:ci sînge :rău, Mar.go. N-1ai mîn1cat 1I11imi.c şi vă1d icâ 1I1.ki n-ai 1donmit. De 1oe 1n:u vrei să-mi 51PUi şi mie 1ce 1ai ₁pe suflet? Hai, stai aici, ,pe oana.pea.

Ma111joriie o ucrimă 1cumunte ·şi Îiil întunerkul •oare se lăsa, se 1a,şeziară amîn.două.

Durerea IPe Clare Ma.rjorie ÎITlicerca să şi-o îrnăbuşe ide atîta vreme iz:buoni într-un plîm nestăvilit.

- Ce-o să mă ,fia1c, Mary ?

Mary o strînse în lbrnte şi o lăsă să JPlînigă, punâ dnd i se 1potoli:ră suspinele. Scoase apoi o biatistă mi!I1usculă din buzu1I1Jan1l fostei şi i-o întinse:

- Hia1i, Margo, souflă-ti n1asul. O să te ,s1mti ma1i bline .a,oum după ce ţi-ai uşunat sufletul.

- N-o să mă simt ibine niciodată, Mary. Sînt si^ g1Ură. *Am* să mă omor î1I1tr-o bună zi.

- Vai, Margo, nu fii melodramatiică, ră·S!ptilri,se Mary, surlJ)rinsă ode aer.ul serios •OU oare sora ei ros^ tise aiceste cuvinte. Ce nieJI1J0rocire ţi s-ia Î! l1tîmJ>l1a.t de crezi iCă .•ali 1dreptul să vorbeşti aşia?

Doodia.tă Mary o siilTlti ipe Marjorie înioordîn1du-se ca şi 1oum iar f.i J;uiat brusc o ihotărîire.

- Mairy, tu ce 1crezi, e păcat să iubeşti pe cineva, să-l iulbeşti ca o nebună, vreau să S[Jun., din tot su^ fletul... să trăiesti icu el, chi1a.r dacă nu eşN măritată ? Marjorie 1sei .feiri să se uite-n oohii litJJi Mairy 1şi lşi lăsă 1oarpul pe 1Pi·e,ptul ei.

- Nu, Margo, IIJIU e .păoat Religia noastiră e ooe^ ori .foade 1asprâ. Sînt sig;ură 'Că ia.tunici dnd îl voi în^ tîlini pe bărbtatul pe 'care voi 1cr·ede că mi 1-.a hărăzit soarta, o să ... o să-l 1iiubeS1c. Nu te chinui atîta. Numai liniima ta îţi 1p0ta•te s:pme ida·că-i o dmgoste 1adevăr1ată şi ·dr.agosteia iadevăr.ată nu poate fi un a:iăcat.

- îl iulbeSIC, M1ary, şi putin îmi jpasă 1ce srp.lllJie biseri•oa. Dar, Mary. .. Cum să-ţi s,p:un O să am un
copil.

- Vai, Ma:r,go, eşti si,giuuă ?

- Da, cred 1că dia. S1Pune-:mi Mary, 1ce-o să se• ia:leagă de rni:ne ? Şi .asta numai diin vill1la tatii ! Nu

li-am ·cecLat lui Paiul <lecit .după ,ce tata 1a, refuzat să-şi dea 100a1simtămî:ntul.

Miairy er1a în1fiorată de destăinuirea surorii ei, idiair î1şi veni repede îll1 f,ire : Ma,rjorie avea nevoie de sipri^ ji1I1Jul cuiva, mai mult <lecit oriidnd în,ainite. O strînse mali ta.re .l1a 1Pieptu1I ei şi-i spuse :

- Nu cred că situa1i1a e 1chiar a'Şla ode disiper.ată. Il iubeşti, ,deci n-.ai păieătuit 1ou niimiic. Măirită-te ime^ di1at cu el şi ipe urmă tnklJair,ce-te în EmO[Ja. N-o să afle 1nimeni. Spui că vrea să se-lilsoare ou tine, ,asta înseiam1I1ă ică şi el *te* liiubeşte. ·

- Aşa e, dar tata pretinde d Paul rîvneşte numai la banii mei.

- Nu te lua după .se spune tafa. Lia el banul e totul. Crede iCă toată .lumea aleargă după banii lui.

IDe fapt, Mary se-ndoia şi ea de .sinceritatea senti^ mentelor lui Andreas, dar nu p9meni nimic. P:aul tre^ bui1a .să ia o hotăirîre, .aa s-o Socoată pe M:ar,go din în^ curcătuna în care o împinsese.

- I-ai spus lui Paul despre copil? o întreibă.

- Da, i-am spus noaptea trecută. Mary, spune-mi, •Orezi că mă iubeşte?

- Sînt ·convinsă, dnag;a mea. Dar .să nu-i spui tatii nimk deocamd1ată. O să-i scrii mai tîrziu din Europa.

- Nu crezi c-iar trebui ,c,ă-i spun mamei ?

- Ştii .ce ? Mai bine să vorbim astă seară cu bunica. Ea o să-nţ.eleagă şi o să te 1ajute. Biiata mea Ma.rgo, de .ce te-ai chinuit singură şi n-ai spus nimic fPÎnă 1acurn ? O să vezi că ·pînă Ia urmă se arnnjează toate. Mergem 1chi1ar diseară în odaie Ia :bunka.

Marjorie se mai linişti puţin, deşi .se .simţea ·Oa năucită. Işi şterse oohii ·şi se duseră amîndouă .sus.

In ajunul plecării în Europ:a, Marjorie West se .căsători cu Paul Andreas. Se .cununuară pe 1ascuns în sacristi:a unei biserici catolice din Oanringbush.

Seara o petrecu împreună ·ou 1cei.lalţi 1pe venandă.

Deşi noaptea liniştită de viară era ·pl'ă·cută şi îmbie^ toare, în fundul sufletului ei, Marjorie era 1agitată şi

frămîntată de .gînduri. iDe unde-i veniseră atîtea ne·ca^ zuri ? Şi cum o să se sfîrşeasieă? Cele p[1]atru luni ·pe^ trecute ia.casă, [pe care le dorise 1atît de mult, nu-i adu^ seseră de fapt decît dezamă:gire, ~ale şi sfîşiere sufletească.

Credincioasă principiilor bisericii .aatolke şi vede^ rilor ei idealiiste despre perfecţiunea dragostei, res^ pinsese timp îndel'ung:at toate încercările făicute de curtez1anul ei .care aştepta ca f:ata să-i cedeze înainte de a prrirni binecuvîntarea creştinească a biseridi. Deşi trupul şi '5Uf!etul ei strigau : „împlineşte-ne do^ rinţele", ea luptase cu deznă·dejde ca să nu-şi întineze ,credinţa şi visurile. Cînd însă tatăl ei 1refuzase ·să ,le dea ,consimţămîntul, ,cedase prasiunii care-o mis^ tuia. Chiar în noapte;a acee1a dnd John îi auzise din camena lui, dragostea !'or fusese ·pecetluită pentru tot^ deauna, 1acolo, pe sofaua de ,pe venandă. Pe urmă plîn^ sese în ,p:at de ruşine şi remuşcare. Pădtuise în faţa lui dumnezeu şi ·a idealului pe oare şi-l fămis-e desipre dragoste.

Dacă tatăl ei n-ar fi fost neîndurător, lucrurile n-1ar fi ajuns 1atît de departe. Acum totul fusese întinat. Şi totuşi, era feridtă, nu-şi dădea ,prea bine seama ·de ce, dar er,a sfidător de feri·cită, deşi ·continua să se în^ doi1ască de Paul.

Erau multe lucruri ,pe 1care nu le înţelegea la Paul. Işi spunea că hlnăml ar ifi putut să-şi aleagă una din nenumăratele femei oa:re îi făceau ochi dulci ; totuşi o alesese pe e;a, .fără să se .g;răbească, după o matură gîndire. „Cred d tata n-a avut dreiptate dnd 1a in^ sinuat ic-ar fi un vînător de zestre'.'. Totuşi... părinţii lui Paul er:au să1raci ; nu fuseseră însă din totdeaurna lipsiţi de mijloace, dar războiul îi sărăcise aşa, încît de-1abia puteau să-1[1] întreţină la studii. .

Piau! îşi exprimase de mai multe ori păr·erea că tra^ tatul de la Versailles mimase Germa11ia, dar că patria lui se v,a 1ridica di.n nou şi-şi va zdrobi duşmanii. Cînd ea îi spusese că, în .prop1aganda de irăz!boi, ambele tabere minţiseră, el afirmase că asta era valabil doar în ceeace-i privea pe englezi ; germanii sipuseseră nu^ mai adevărul. I1ar dnd ea susţinuse totuşi că nemţii şi eng:ezii erau !'a fel de vinov1aţi, el îi răspunsese

d .germanii sî.nt o rasă „superioară", ,cea mai aleasă din lume, rnsa ari1anã. Ii vorbi de un om cu numele de Adolf Hitler, ,pe care tatăl lui Paul, care fusese ofiţer în 1armata .germană, îl cunoştea personal. Acest Hit^ ler, pretindea el, va smulge Germania din haos şi va impune \:urnii înt1regi dominaţi1a ei. Cînd Paul vorbea des.pre toate iastea, se arăta de o î.nverşunare care o îngrozea. II încerca şi un fel ·de .complex de inferiori^ tate, nu numai din prkinia sărădei ipropriei lui familii, ci 1a întregii n:aţiunL germane şi 1aceste discutii păreau .că-i mai potolesc ranchiuna. Era convins că Germani1a va fi înbr--0 zi din nou lbo:gată. Să fi devenit din pri^ drua asta un vînător de zestre ? Ca întotdeauna, tî^ nă.ra fată .căuta să alunge ia.cest gînd 1pe care-l socotea nedemn şi perfid.

Cît de dnag îi era totuşi, omul acesta •care-i şoptea .cuvinte atît ·de frumoase de drnagoste ! Ce mult ţinea Ia Paul, admirînd chiiar cunoştinţele l'ui în domeniul muzicii - deşi .superificiale şi de proastă calitate - siau citatele lui din Nietzsche şi Spengler. Dar acum întreagia-i fiinţă era zdruncinată : aşa se explicau şi îndoielile ei: „T1a'l:a e un zgî.rcit", îşi sipuse ea - „şi e .convins d. o.ricine v1reia ·să se însoare ·CU mine ori cu Mairy, nu 1caută decît ·să pună mîna pe banii lui".

Da;r Paul o iubea, era sigură de asta.

O să uite vreodată prin ce trecuse dnd îşi dăduse seama ică era însărcIITată ? După spaima de l'a început. adoptase o iatitudine sifi.dătoare : va naşte acest copil, copilul dragostei ei. De ce-i ipropusese Paul 11a înce^ put, pe un ton atît de asprn, să fo.că ceva ,pentru a împiediaa naşterea copilului ? Şi de ce primise pe urmă ia.tît de repede să se căsătorească în secret ?

Cît de dep1arte fusese nunta lor de ceea ce-şi închi^ ipuise în visurile ei ! Paul nu era ·aatoliic aşa îndt, după regul'ile bisericii, fuseseră 1cununaţi în ·sa.cristie. Ce meschină ,fusese ceremoni1a ! Ce dez:amă.giire ! Cit de umilită se simţise ! Tînărul pr·eat, fie că eria la curent [1]cu situaţi1a, ·fie că o 1ghicise, se stTăduia să .pară binevoitor, dar se simţea <:ă-i priveşte cu .supe^ rioritate. în ochii lui nu era desigur decît o fiinţă î_n^

tinată. Makă-sia, care ,fusese de faţă, plînsese în tot timpul scurtei ceremonLi. Micul John le .sl'ujise dreipt caVJaler de onoare; .făcuse fel de fel de glume, piretin^ zînd chiar că pierduse inelul'. Joe şi Mary tăceau, ob^ servatori binevoitori. Mary 1adusese ap1ariatul de ·fotografiat şi ,lUJase dteva instantanee; bunica, iprnc^ tică şi bine dispusă, 1contribuise în mare măsură l:a uşurarea ia.cestei situaţii penibile.

Marjorie West visase o nuntă grandi·oasă la bise^ ri.că, cu o slujbă solemnă : or,ga să-i dnte marşul nupţial, ·să poarte - conform tradiţiei engleze - „ceva nou şi ceV'a vechi, ceva tmpmmutab şi ceva albastru", biserica împod·cYbită cu f.lori şi luminări să fie ,prină de 1prieteni şi irude, iar ea să intre l1a brat cu tatăl ei ·Care s-o .conducă spre Paul. Apoi di·scursuri plăcute, şi recepţia de-acasă. Şi în loc de toate acest·ea, o ceremonie meschină, o înşelătorie care-i dădeia sen^ timentul acesta apăsător.

Cînd ieşiseră din !biserică, P1aul îi soptise :

- Curaj, dra!ga mea, totul o să se 1aranjeze, deşi 1aş fi vrut ca tatăl tău ·să-şi ;fi dat oonsimţămintul.

Fuseseră nevoiţi să doarmă separat în noaptea nunţii : ea ia.casă, iar el Ua hotel. În schimb, vor fi împreună miine pe viapor.

Pe verandă, încercări.le de a .susţine o iconversaţie dăduseră gireş. iDoamna Moran şi Mary făceau tot ee le sta în putinţă ca să p:ară vesele şi s-o antreneze şi pe Marjorie. Mairjorie observă că maică-s1a îşi şter- gea 11acrămile în întunerk, deşi încerca şi ea să glu^ mească.

- Sper că tata nu l-a invitat l,a masă •pe individul a·cela .giroaznic, pe Renfrey, .spuse ea. Sint sigură ieă n-o să-mi pot ţine rîsul, dacă o să-l am tot timpul[1] în f.aţa ochiilor, cu trabucurile lui c•are nu-l prind de foc. Nu-ţ·i închipui ce vulgiar vorbeşte !

- Nu cred ·să te ,plidi.sească el •CU prezenţa lui astă seară, interveni doamna Moran. Judecind după schimbul de cuvinte ipe care l-1am 1auzit mai adineauri, o să mănînce la bucătărie ori în salonul de muzică. Eu, vă spun drept, îl găsesc amuzant.

.- Sugar e un om cumsecade, îşi dădu şi Joe părerea, pe un ton indiferent. iDo:a·r ieă e .cam săr‌it de pe

linie.

Se ·sprijinea âe un .stîlp a.I verandei şi se uita pier^ dut în noa·ptea .care se lăsa, căutînd ,p1arcă să pătrundă miezul întîmiplărilor din ultimele zile.

- E mai mult decît .sărit de .pe :linie, dacă ar fi să ne l'uăm după 1cele ce-am dtit în ziare, să·ptămirna trecută. Mă mir că tăUcu' mai are de-a face •CU unul ca el, spuse şi Mary.

- Tiatăl tău l-a ang:ajab pe Sug1a1r încă de pe dnd avea birnul de pariuri din Ca;rringbush .. Mi se pare că au fost colegi de ş.coală, Jămuri doamrua Mor:an. Cred <:ă-1 invită numai 1ca ,să ne necăjească pe noi. Ori poate îşi închi1Puie .că._i o :glumă bună.

Se aşternu din nou tă-eerea, pînă dnd auziră z.go^ rnot de ·paşi pe pietrişul aleii şi Pia.ul~ Andre:as ră.să.ri din întuneric. Se îndreptă .spre verandă timid, aştep- tîndu-se p1arcă lia o ,primire irece : dne ştie 1ce s-o mai fi întîmplat. După ce spuse bună seara şi constată că toţi îi .răspund, :se iaş.ezâ Jîngă Marjorie. Doamna Mor an le propuse ~ă treacă în sialon, deoarece .se făcuse ir㠹.coare.

Sugar Renfrey ieşi pe uş:a di111 faţă, aprinse o ţigairă şi-o porni pe alee, vorbind .singur, fără să-şi dea sea^ ma de IP.rezenţa lor.

Cînd intnau în oasă, îl întîlniră pe John West în halL

- Marjorie - i se adresă .fetei, foarte liniştit - aş vrea să vorbesc puţin icu tine în sala de muz.kă.

Ceilalţi trecură în :sa.Ion, i1ar Mairjorie îl urmă pe tatăl ei. Inima-i bătea· să se s,par.gă. O •Să poată face faţă interogatorului l:a care icu si,gurianţă că via fi supusă?

West aprinse lumina, se aş.ezâ la o masă rotundă din mijlocul .camerei şi dădu deopiarte via.sul 1aşeziat în mijloc.

- Stai jos, Miarjorie.

Ea îşi trase irepede un scaun şi se aşeză în faţa lui. Ştiindu-se în starea în oare se a1fl:a, .se temea să nu i ·se observe imperceptibil:a îngrăşare a ta.liei.

- Uite, Marjorie, ceva bani pentru drum ; să ai de cheltuială. Şi-i întinse un mic pachet de bancnote de zece lire.

Luă banii fără să spună nume.

- Nu pari ·de loc veselă. Ce s-a 1întîmplat?

Ea se gîndi înainte de a-i răspunde. Trebuia să mintă cum nu mai minţise vreodată : dibaci şi con^ vingător.

- Vreau să mă mărit cu Paul, tată, de-asta sînt amărîtă.

Ochii lui scrutători îi puseră la grea încercare hotărîrea.

- Eşti sigură că nu te-ai măritat încă cu el ?

- Ce vrei să spui ?

- Vreau să s.pun că se· petrece ceva în casa asta, ceva în legătură cu tine şi cu Paul Andreas.

Nu şt:u ce să-i mai răspundă.

- Ai să regreţi amarnic dacă treci peste mine în chestiunea ast:.l. încerc să-ţi apăr interesele. Cariera şi .fericirea ta s[1]înt ameninţate de amărîtul ăsta de neamţ, care numai la bani se uită. Dă-l naibii. După ce ai să te întorci cu o carieră f ăwtă, ai să ai destul timp să-ţi găseşti un bărbat bun - un om bogat şi cu situaţie.

- Dai prea multă importanţă bogăţiei şi situaţiei, tată, izbucni ea, dar îndată se plecă spre el, rugătoare. Nu înţelegi că-l iubesc? Trebuie să mă mărit cu el. Obîrşia, religia şi bogăţia nu-s totul. De ce nu eşti tinţelegător.

- Tocmai că m-am arătat înţelegător. Sînt tatăl tău şi ştiu ce îţi trebu'.e. Doar să mor eu - atunci ai să te măriţi cu el.

O izbi ironia situaţiei. Ii venea să rldă, să-i azvîrle adevărul în faţă, ,dar se împotrivi acestei porniri. .

- Eu,· tată, sînt hotărHă. Şi voi da ascultare sim^ ţimintelor mele adînci.

Se sculă în p:cioare, sprijinindu-se cu amîndouă mîinile de marginea mesei. îi înfruntă privirea ; tenul lui îngrijit, îmbrăcămintea corectă, părul care înce^ puse să încărunţească îi dădeau o înfăţişare destul de plăcută, înafară de expresia ochilor şi a gurii. Simţi că-i gata să-i strige : „Tată, tată ! Sînt f:ica ta şi am nevoie de tine. O să-ţi s,pun totul şi tu o să m-ajuţi", dar îşi dă·du seama c-ar fi fost în zadar.

John West împărtăşea soarta tuturor oamenilor ca^ re-i domină pe ceilalţi cu mină de fier : purtarea lui îi făcea pe ceilalţi să-i ascundă adevărul. La începu^ tul întrevederii avusese intenţia să fie înţelegător, să discute ca între tată şi fiică. Dar ea îl înfruntase. Asta însemna

că trebuia s-o intimideze şi s-o ameninţe. Să ştie ce o aşteaptă. Plecîndu-se spre ea, rosti rar şi răspicat:

- Simt că se petrece ceva. Aţi pus la cale un com^ plot împotriva mea, chiar aici ,în casa mea. Imi dau seama de asta ,din purtarea mamei tale, a lui Mary şi a bunicii tale. Se .petrece aici ceva care nu-mi mi^ roase a bine. Dacă ai nesocotit voia mea; sau dacă ai de gînd s-Q faci, n-o să mai vezi nici un ban de la mine şi nici n-o să mai calci vreodată pragul acestei case I

Amarn'.ca înverşunare cu care tatăl ei rostise aceste cuvink o uimi. De poimîine poate că n-o să-I mai vadă niciodată pe acest om, casa asta sau familia e:. „Doamne dumnezeule, cu ce ţi-am greşit? Paul, tre^ buie să mă iubeşti ! Trebuie să fii bun cu mine I"

*

Doctorul Jenner se afla în salonul cel mare al nou^ lui hotel „Atlantic" din oraşul Cairns, port în Queens^ Iand. Era o noapte înăbuşitoare din anotimpul umed : apăsătoare şi tăcută.

Deşi era obişnuit cu clima din nor,dul Australiei şi purta îmbrăcămintea cea mai potrivită, cămaşă şi pantaloni albi, doctorul Jenner simţea că se .sufocă şi nu-şi putea stăpîni o stare de deprimare.

De cînd nu mai era în slujba guvernului din Queens^ Iand, venea deseori Ia Cairns, de unde pornea să facă prospectări pentru cîteva ·societăţi miniere parti^ culare. Refuzul de a capitula, atît 1în faţa făgăduielilor cît şi a ameninţărilor lui Thurgood, îl costase slujba.

Secretarul sindicatului minierilor toomai plecase de la doctorul Jenner. După ce-i ceruse doctorului să ţină o prelegere [1]înainte de a pleca în interiorul ţării, îi adu^ sese la cunoştinţă ştiri foarte ingrijorătoare de la Chirraboo. Povestise că Thurgood, Rand şi MacCor^ kell, de frică să nu fie demascaţi, nu se dădeau în lături de la nimic ca să înăbuşe criticile din ce în ce mai vii împotriva lor. Trei oameni îndrăzniseră să se ridke cu tărie împotriva lor: unul era mort, al do:- lea într-un

azil de nebuni, iar al treilea era chiar doc^ torul Jenner.

- S-ar putea ca viata dumitale să fie 'În primej^ die, îi spusese conducătorul minerilor Ia despărţire. Ar fi bine să nu ieşi singur noaptea.

Cam la un an după întrevederea cu Ted Thurgood Roşul, doctorul Jenner fusese înlocuit cu un alt geo^ log, care nu numai că făcuse un raport favorabil în legătură cu cererea lui Rand, dar recomendase pe urmă guvernului să cumpere pentru suma de patru^ zeci mii ,de lire minele Lady Joan şi Gilowell, pe care să le exploateze împreună cu topitoriile de la Chiir^ raboo.

După ce statul intrase ,în posesia minelor, Garrardi, un vechi prieten de-al primului ministru Thurgood, fusese numit administrator al topitoriilor de Ia Chir^ raboo.

După cîte mai aflase doctorul Jenner, Thurgood şi MacCorkell primiseră fiecare cite un mare pachet de acţiuni ale bog.atelor mi.ne de la Mount lsa, pentru că puseseră la cale să se construiască o cale forată gu^ vernamentală pînă Ia acest centru. Pe urmă, ,cu spri^ jinul firnand1ar 1al „domU1Jul[1]ui John West din Victoria", cumpăraseră cîteva mine în aceeaşi regiune. Mine^ reul din Mount Isa alimenta ,din plin topitoriile de Ia Chirraboo şi chiar dacă nu era de bună calitate, era achiziţionat în orice condiţii Ia pretuI cel mai ridicat. De aceea George Rand îl socotea foarte util pe Gar^ rar-di. Sub scutul lui începu şi el să trimită la topi^ torie minereuri de cea mai proastă calitate, cărămizi arse sau tot felul de vechituri pe care le scotea din vechile furnale înalte şi pentru care obţinea preţuri maxime de la Garrardi. ·

Pe urmă Garrardi făcu guvernului o recomandare : de vreme ce topitoriile foloseau o mare cantitate de cherestea, să se îngăduie formarea unei societăţi care să aprovizioneze în exdusivitate fobcr-icile de cherestea dintr-o proprietate guvernamentală situată în apro^ piere. Primul ministru Thurgood se sfătui cu

minis^ trul .de finanţe MacCorkell şi societatea fu 1înfiinţată. De data asta, domnul Duncan, care continua să bea prea mult dar şi să muncească .din răsputeri, primi un rpachet de acţiuni.

Doctorului Jenner îi era milă de Duncan. Avea multă admiraţie pentru priceperea lui şi pentru anii în care slujise cu multă conştiinciozitate interesele societă- ţilor miniere din Queensland, înainte de a ·încăpea pe mîinile escrocilor de la Chirraboo. Se întîlnise cu Dun^ can şi-l sfătuise să fa să din combinaţie pînă n-o fi prea tîrziu, dar primise acest răspuns deznădăjduit: „E prea tîrziu, doctore. Mă ·doare că mi-am ,pierdut orice consideriaţie cia om şi că nu mă mai bucur nid de stima duil1111eavoastră, dar pentru mine nu mai există nid o oale de scăpare. Am dat de dracu, pe semne din .cauzia băuturii".

Garrardi avu apoi o altă idee strălucită. Hotărî să se lanseze, împreună cu Thurgood, MacCorkell şi Rand, 1într-o nouă aventură financiară, care putea să fie finanţată în mare măsură de guvern. II numi pe fratele său în funcţia de administrator al magazinului înfiinţat de stat la Chirraboo, pentru a satisface ne^ voile muncitorilor din regiune. Dar curînd după nu^ mi·rea acestuia (tocmai îl informase secretam! sindioa^ tului pe doctorul Jenner) mărfuri necunoscute pînă atunci îşi făcură apariţia în magazin : porţelanuri şi tacîmuri scumpe, lenjerie de masă şi bibelouri, mob'.le luxoase şi tot felul de podoabe şi draperii. Aceste mărfuri, care nu corespundeau cerinţelor modeste şi mij^ loacelor restrînse ale minerilor nu se vindeau. Gar^ rardi se adresă atunci primului ministru, arătîndu-i că în magazinul din Chirraboo se află un mare stoc de mărfuri care nu se vînd şi-i ceru voie să le scoată la licitaţie. Această cerere fu reipede satisfăcută.

Şi hotelul „Atlantic", după cîte se spune, ar fi fost construit - deşi numele proprietarilor era ţinut se^ cret - pentru domnii Rand, Garrardi, Thurgood şi MacCorkell. Cheresteaua, cimentul, oţelul şi celelalte materiale fuseseră furnizate de topitoriile din Chir^ raboo, ·de pădurile statului şi de căile ferate ale sta^ tului. Mărfurile din magazin fuseseră vîndute la lici^ taţie pe preţuri de nimic şi ajunseră rpe căi cunoscute

numai de domnul Garrardi, la hotelul „Atlantic", care după părerea g'eneală era „cel mai luxos hotel din nordul Australiei".

Dar hotelul „Atlantic" se bucura numai de simpatia beţivilor şi a celor pasionaţi de jocuri de noroc. Tu^ riştii şi cei obişnuiţi să locuiască într-o pensiune pre^ ferau să poposească acolo unde puteau să doarmă li^ n'.ştiţi noaptea, fără să fie deranjaţi de cheflii şi de jucătorii de cărţi.

Judecînd după zgomotele din camera de alături şi de jos, doctorul Jenner se convinse că ceea ce aflase în legătură cu reputa\ia acestui hotel nu fusese de Joc exagerat. Era primul lui drum la Cairns după ce fu^ sese construit hotelul. Venise aci atras de aspectul modern al clădirii, dar îşi 'propuse să tragă data vi^ itoare tot la vechiul său hotel. Această hotărîre nu se datora numai org:ei nocturne care nu-l prea lăsase să doarmă. Prietenul său, secretarul sindicatului, în care avea toată încrederea, ·îl informase că, în urmă cu cîteva Juni un om fusese asasinat în acest hotel, pentru că ar fi trimis oamenilor poliţiei şi presei m^ formaţii despre „escrocheriHe soc'.etăţii miniere Mul^ gara şi ale administraţiei topitoriilor ·de la Chir^ raboo".

Vidima fusese mai înainte contabil la topitorii. După ce-l c.onc·ediase Garrnrdi, începuse să-şi cam dea ,drumul l1a gură. Pe urmă ·se instaila1se .J,a „At^ lanHc" ·şi fr.ecven1ais·e rngulat una din să,liJ,e de poker. lntr-o ·dimineaţă fu ,găsit mort pe aleea care trecea pe sub balconul lui, cu coloana ·vertebrală foadurată. Nimeni nu ştia ce .i se întîmpl1ase - după toate aipa^ renţ.ele, 1se bătuse cu cineva şi căzuse din bakonul camerei lui.

. Cu iuţeala fulgerului se răs1p·îndi svonul că fusese a'sasinat, pentru că nu-şi ţinuse guria şi dezvăluise scandalurile de ila Chirrnboo. Sindicatul minerilor ce^ ruse .guvernului să deschidă o anchetă, dar deoarece după afirmaţia medicului legist moartea se datora unui ,acciden1, afacerea fusese muş,amalizaită.

Doctorul Jenner se retrase devreme. Se duse în camena lui, trase zăv.orul, ,se dezbrăcă şi ·Se înveli, cit

era de 1lung, numai ,cu •cearşafol, 1sub plaisa care-l apăra de ţintari, dar somnul ,nu se lîpea de el. De astădată însă .nu zgomotul, ci f rămîntarea sufletea-scă nu-l 1lăsau să doarmă.

Inf.r,ea·ga existenţă a lui Jenner fusese zdruncinată de Thurgood .şi :de banda lui. Deveni-se o obsesie pen^ tru el să culeagă ·dovezi împotriva lor. Simţul lui de dreptate ·Se :revoltase împotriva es·crocheriilor deşăn- ţate care trans.formaiSeră ·cele mai bogate expJoatări miniere din Austra1ia, în grămezi de m!:>loz şi gropi pline cu aipă. V,i,sul lui <lrng, că partidul laburist va introduce socilalismul în Austnalia, se spulberas·e. Oa^ riera lui fosese ruinată. Işi consacrns·e adi·vitatea de geolog consultant unor speculanţi partkular·i, ·care nu urmăreau decît iprofituri rapide.

II scoseseră şi din ipartidul laburiiSt, deşi niciodată nu fusese oeinevia mai sig:tt!I' ca el -c-o să fie a.Jes de^ putat. Candidase pentru o dN'.ums.cripţie ·din statul Queensland, în 1919, iar în 1925 făcuse parte din gru.pul laburi:st care candi,da,s.e la .senat. Obţinuse multe voturi. Prietenii îl asi1guraseră .că v:a H ales în ParJ.amentul federal. Dar Ted Thurgood Roşul avea alte vederi. In urmă •CU .şase luni i se prezen^ tase prilejul pe care-l aştepta. Se pusese 1problema aşa zisului „angaj-ament" anticomuni·st. Doctorul Jen^ ner refuzase din pniinci;piu să ,accepte aşa ceva, sub motiv ică •atDt comuniştii cît şi iJa.buriştii aveau vederi socialiste şi că toţi 1socialiştii ar trebui 1să fie uniţi.

N-avea să uite toată viaţa ,expresi1a de ură trium^ fătoare întipărHă .pe faţa lui Thurgood dnd introdu^ sese moţiunea pentru exduderea lui ,dJn partid, şi cînd acea·stă moţiune fusese ·adQptată.

Doctorul Jenner acordase înfot.deauna ,Q deosebită a1enţie articolelor ce i se ipublicau •OU regularitate în săptămîna·lele partidului laburist şi ale puternicii Org.anizaţii ·a muncitorilor australieni. După exdude^ derea lui, însă, a.oeste publicaţii refuzaseră să-i mai 1pub.lice coJ.aibo.rărHe. Cons-ta.tă ieu ironie că şi oele .două co1idi·ane :din Hrisbane, ·care pînă atunci pri^ meau cu bucurie şi publicau cu regularitate articolele lui ştiinţifrlce, refuzară să 1 le mai puhlke. John

Wes-t, omul din umbră, car.e opera în .s;pateJ,e lui Thurg.QOd şi al ilui MaicCorkell, era propridarul unuia din aceste ziare. Rolul jucat de West în ,această afacere era destul ,de obscur, d:ar doctorul Jenner ştia că acesta cîşUga•s,e o .avere vînzînd unei societăţi bri^ tanke, :pe un preţ ,exorbitarnt, minele de ila Mount lsa.

Stranie era şi povestea omului care fusese decla^ rat nebun. După dte se păr·ea, ·era vorba de un mem^ bru al 1partidului ilaburist, cunoscut 1pentru i·deile lui dudate şi ieare î111 ulHmul timp se agitase în vederea iniţierii unei anchete în legătură cu ,adivitatea des^ făşurată de unii labunişti în •Cadrul ,societăţii miniere Mulg,a.ra ,şi al topit<Jridlor din Chirrnboo. Cur.înd după aceea 'fusese internat într-un ospiciu de nebuni.

Marea ,enigmă ,a is·candaloa•selor ·dedesubturi de la mi,nele din Queensland t1 frărnînta .fără răgaz pe ·doc^ torul Jenner ; murmur.ul ooeanului, strigătele, rî-se^ tele, pooniturLle şi zgomotul .de piaşi îl împiedkară de a'sernenea să adoarmă p'Înă în zorii zilei.

O dată i se păru chiar că :paşi 1se a[1]propie de uşa lui. Se propti într-un •cot, -a:scultînd încordat în în^ tunerk, dar nu se întîmplă nimic. J,n 1sfîrşit se cufundă ·într-un somn ,greu. ·

IDlllPă .gustarea de dimineaţă îşi fă.cu bag.ajul şi fu primul o1ient care apăru în bar:

- Frumos h.<Jtel, zău ,aşa, intră în vorbă .cu chel^ neriţa.

- Mă bucur că v-a plăcut. Fără îndoială că e un hotel modern. După cîte am auzit, e cel mai grozav de .aci .din 111ord. Mobi,lele, p·erdeleJ.e, .serviciile de ma.să .şi itoate sînt de ·cea mai bună calitate. E un hotel foarte elegant, n-am ce zke.

- Propriet,arii .s·înt oameni întrepr1inzători, .se vede cît colo. la ~pune-mi, ·al cui este ?

- Păi... m-aş putea ·Să vă spun. Vreau să zk că nu ştiu.

--Cum ise poate ca dumneata, care ai o funcţie importantă aici, ,să nu ştii cine-i patronul dumitale. Dar, în 1sfîrşit, n-are nicio .importanţă.

Femeia se uită tmprejur şi-a1poi s.e aplecă sipre el peste fojgheaua barului. Sînii ei mari •Se sprijineau

pe zincul lustruit.

- Se pare că-i un secret, dar hotelul aparţine so^ cietăţii miniiere Mulgar.a.

- Păi nu mai există nici o societaite minieră Mul^ gara. A fost doar preluată de guv·ern ..

Femeia se uită la el puţin ·bănuitoare.

)-- Pari un om de tireiabă, dar n-arr trebui să ,pui atîtea într·ebă,ri. Îi zimbi cu cochetărie. Dacă nu pui întrebări, nu .afli ră·s.punsuri mincinoase. înţeles ?

Apoi t,J studie ca şi cum ar ,fi vrut să v1adă cu dne ar.e .de-a faoe. Cu un aer nepăsător, doctorul J.enner bău 10 înghiţitură [0]de whisky.

- De fapt puţin îmi paisă, voiam numai să tStau de vorbă cu o .doamnă bine, răspunse el, f ăcînd efor^ turi - destul de neconv1ingătoare de .altf:el - ca .să arate că-i face curte.

Era un bărbat înalt, 1pr·ezentabi1l : ·chelnăriţa fu plă- cut sunprinsă şi chiar puţin flatată.

- Ştii cine-au fosrt iproprietarii minelor Mulgara ? se aplecă ea din ·nou :peste tejghea.

- Nu, habar n-am.

- Ei bine, .fiindcă eşti băiat bun, o să-ţi ·sipun eu dne S1înt proprietarii ac·estui hotel : foştii proprieitiari ai minelor Mulgara. Da' a1r fi mai bine să uiţi ce ţi-am .sip,us.

*

Cînd John West luă tramvaiiul ca 1să se ducă acasă, .orologiul de la poştă bătu mi.ezul nopţii. Nici^ odată, nid chi1a.r [1]sîrnbătă ·searra, nu întîrzi,a în onaş pînă .Ja ona ia.sta. Deşi er1a gală de box, nu se duse~e pentru că aştepta să ,~ publi[1]oe r·ezultateJ.e alegeriilor pentru statul Victoria. Era f.eridt. ParUdul laburist cîştig1a1se, .asi.gurîndu-"Şi o majoritate absolută a·supra partidului naţionail·ist şi .asupra Partidului Ţării.

Işi sipuse .că în curînd Ned Horan va fi prim-mi^ nistrn în Victoria, Tom Trumbleward ministru de dn^ terne, iar Bob Jolly şi alţi băieţi vor face şi ei parte din guvern. Marile lui întrnprinderi se vor bucura de protecţi.e şi v.or putea fi 1extinse.

Trebui1a .să ia toate măsuriiile ca Trumbleward să ajungă minisrtru de interne. Cu toate dis.cur·surile Jui

radicale, Tom era cel mai uşor [0]de mînuit: avea cali^ ficarea necesară şi s·e bucura de :simpatia alegătorilor laburişti, 1aşa că s-ar putea iaranja .să He :ales. Şi d{' fapt, postul de ministru de irnteme era ool mai impor^ tant. Apoi tot ministrul de interne fixa datele .alergărilor şi ţinea în mînă forţele ipolliţieneşti, h~gile peniale şi închisorile. Dacă pe vremuri, ar fi :putut influenţia el numi·rea mind.stmlui de interne, totalizatorul ar mai fi ·funcţionat şi astăzi, iar Clulbul hipic .din Victoria n-a·r mai fi .îndrăznit ·să-l elimine. Alta era situaţia .acum, dnd Tom Trnmbl·eward urma să fie ales în J.ooul băfrînuhJJi aieela ipocrit, Gibbon.

John West nu uita nidodată o umilinţă ,s.au o în^ frînger·e. V.R.C.-ul ·îl eliminase pe ·viaţă. Era foarte adevărat d îi ridicaseră după război interdicţia şi că avea voie să-şi prezinte aaii la Flemiington şi ln orkaire alte curse de ;gialop, dai!" nki acum nu :avea acces la tribuna ofida•lă, ori tn .graj-duri. **11** priveau cu dispreţ ipentru că se îmbogăţise de pe urma unui birou de pariuri ileg.al ,şi pentru .că •se ocupa ode cursele de trap şi de poney .pe care le :priveau de sus. In sfîrşit, 1acum iau să stea icu toţii dreipţi în .fiaţia .lui, au să ţină .seama ·de el. In curfad o să pătrundă şi în lumea galopului. O să l1anseze tot atîtea curse de galop ca şi Clubul hipiic şi-o :să-i înveţ·e el minte să-l mai el.imine pe viaţă.

Un tramvai hodorogit urca .spre Carringsbush. Deşi ip·e cele mai multe linii circulau tramvaie noi, mo^ derne, linia aceasta era deservită tot de vechile va^ goane •care pe la 1890 îi ·a·duceau ·clienţii la biroul de pariuri.

E1ra o noapte caldă de vară şi John West rămase pe platforma deschisă.

Victoria era o regiune siguiră pentru el. Acum tre^ buia să-şi dublez·e eforturile ca să asigure victoria par^ tidului laburist şi în alegerile federale, care ar fi **putut** să aibă loc chia1r în anul următor, şi să tragă în aşa fel iţele încît să int•re în guvern oamenii cei mai in^ dicaţi. înainte de sfîrşitul anului, Parlamentul federal avea să se mute de la Melbourne la Canberra. Asta înseamnă .că o să-şi poată exercita ceva mai greu stă- pînirea; dar dacă o să aibă destul oameni în guvern,

treburile o să meargă strună. Tirebuia neapărat să-i asigure lui Ted Thurgood un Ioc în guvernul federal. După moartea lui Real, Thurgood trebuia să ajungă prim-ministru.

Se nimerise numai bine că laburiştii dştigaseră ale^ g.erile din Victmia. Auzise că oamenii trapului aveau de gînd să se revolte. Cereau desfiinţarea controlului exercitat de proprietarii hipodromurilor de curse. Şi nici în lumea ringului situaţia nu era mai bună. Se vorbea chiar de formarea unei comisii guvernamentale pentru cercetarea situaţiei în care se afla boxul. Ei bine, acum puteau să-şi bată gura cît or vrea: John West era stăpînul.

Intr-o staţie, Sugar R.enfrey se urcă în tramvai. Era cam băut. Sărbătorise victoria partidului laburist. Dînd cu ochii de John West, porni spre platforma din faţă, aruncat caraghios dintr-o parte în alta de tram^ vaiul care-I hurduca.

- Noroc, John ! strigă. Ai văzut rezultatele? Grozavă victorie !

Îl!'abucul îi căzu din gură şi, dacă nu l-ar fi apucat John West de haină, ar fi căzut din tramvai tot încer^ cînd să şi-l ridice de pe jos.

- Ai dreptate, grozavă victorie, Bob. Ţi-am spus eu c- o să cîştigăm, răspunse John West cu indulgenţă.

Sugar scoase alt trabuc, îi muşcă vîrful şi-l ap1rinse cu greu, apoi zise închiondorat:

- Cîinele ăla'-de Blackwell văd că iar a ieşit cu mare majoritate !

John West nu l!'ăspunse nimic. încercase din nou să-l înfrîngă pe Blackwell în alegerile preliminare, susţi- nuse apoi un candidat independent împotriva lui. Chiar Sugalf Renfrey insistase să-l ajute cu bani pe acest candidat, pe care şi el îl susţinea cu vechea lui bandă de criminali.

împărţiseră manifeste, intimidaseră comisia elec^ tor1ală şi votaseră ori de oîte ori se ivise prilejul : pen^ tru bolnavi şi chiar pentru morţi. Jn cursul campaniei, mai mulţi membri ai Sindicatului muncitOIJ'ilor din industria lemnului, ·Care începuseră o grevă înverşu- nată împotriva reducerii salariilor, H spnJ1mseră pe Blackwell. Sugar dăduse dispoziţie oamenilor lui Snoopy

Tanner „să le dea o lecţie cîinilor ălora". La primul prilej, mai mulţi oameni atacară pe trei munci^ tori din industria lemnului care lipeau manifeste elec^ torale pentru Blaickwell. Unul di:ntre ei fu tîrît într-o maşină care aştepta în apropiere, ceilalţi doi o luară la fugă încercînd să dispară după un tramvai· care tocmai trecea. Fuseseră însă ajunşi din urmă, luaţi pe sus şi suiţi în maşină lîngă tovarăşul lor.

Toţi trei fură duşi la Sugar acasă, unde mînca-ră o bătaie soră cu moartea. Cu ochii învineţiţi, cu hainele rupte şi cu oasele zdrobite, se pomeniră legaţi burduf şi aruncaţi într-un colt~ Sugar veni şi el să-i vadă şi le spuse că :nu Ie dă drumul pînă nu-şi vor lua anga^ jamentul să nu mai lucreze pentl'u Blackwell şi să îndemne şi pe prietenii lor să se lase păgubaşi.

Ştirea despre răpirea lor ajunse la Uniunea sindi^ oatelo~. Doi organizatori sindicali, bărbaţi voinici, (unul di:n ei era fiu nelegitim al lui Richard Brndley) fură trimişi •să scape victimile. Făcură cercetări şi dădură de urma lor în Caningbush.

Ajungînd Ia Suga1r acasă, salvatorii bătură de mai multe ori în poartă.

Sugar întredeschise uşa, dar înainte de a apuca să întrebe cine este, fiul lui Bradley îşi P'ropti piciorul în prag şi îl luă la sigur:

- Ei, Sugar, unde-s muncitorii ăia de la lemne?
- Ce muncitori ? Ce să caute muncitorii aici ?
- Las-că vedem noi.

Sugar voi să-i oprească, da1r degeaba se mai osteni; îl pocniră cu revolverul peste faţă, încît se prăbuşi la pămtnt.

Ii dezlegară pe cei trei tova'!'ăşi şi le scoaseră călu- şele din gură, apoi plecară fără .ca Suga1r, ·Care rămăsese în prag cu mîna la falca umflată, să .fi putut face măcalf o mişcare de împotrivire.

Evenimentul se bucură de oarecare publicitate în presă şi întări şi mai mult convinger·ea lui John West că trebuie să restrîngă activitatea lui Sugar la Car^ ringbush.

John West şi Sugar discutau acum rezultatele ale^ gerilor.

- Nu ştii - îl întrebă deodată John - comunistul ăla, M01rton, a participat Ia campania lui Blackwell ?

- Da' de unde. S-a dus dracului. Nu ţi-am spus eu? N-am mai auzit nimic de el.

Jim Morton plecase într-adevăr. La cîteva săptă- mîni după pr..ima victorie obţinută _9e Blackwell împo^ triva maşinii lui West, poliţia locală Îi atrăsese aten^ ţia că viaţa lui era în Primejdie. II sfătuiră să plece neîntîrziat din oraş, poate pentru că nici ei nu-i prea aveau la inimă pe comunişti. Dar Jim Morton se con^ vinse în CUJrînd că nu fuseseră doa'r vorbe goale. După un miting care avu loc a doua zi, se afla la o cafenea unde băgă de seamă că patru indivizi cu mutre dubi^ oase se aşezaseră lîngă el şi-l observă pe furiş. II re^ cunoscu pe unul din ei, un individ care făcea parte din banda lui Snoopy Tanner. Vasăzică era în primej^ die. Putea să fie atacat sau poate chiar asasinat pen^ tru că îndrăznise să se împotrivească lui Sugar Ren^ firey şi lui John West.

II cuprinse groaza. Numai de nu şi-ar pierde ·cum^ pătul ! se gîndi el. Poate o să scape. Mai mult ca si^ gur că o să-l urmărească şi-o să-l atace într-un Ioc singuratic.

Bătrînul patron grec veni să-i ia comanda. Pref ăcîn- du-se că-i beat, Jim Morton rnsti mestecîndu-şi limba în gură:

- Unde-i toaleta, Nick? Vreau să mă duc pîn- acolo. .

Se sculă şi-o luă împleticindu-se după patiron. Tre^ cu prin bucătărie şi cînd ajunse în curtea din fund, îi spuse:

- Ascultă-mă bine, Nkk. Cred că tipii ăia de Ia masa de-alături mi-au pus gînd rău. Pot să ies prin dos?

- Se poate, dacă te .caţări pe zidul ăsta. Treci pe acoperişul magaziei şi sări în ulicioară.

Cu gireu, dar mînat de spaima. morţii, Jim izbuti să se salte pe acoperiş, proptindu-şi piciorul de marginea ferestrei şi de burlan.

Ca să ajungă în stradă făcu o să1ritură de la trei^ zeci de picioare înălţime şi-şi scrinti glezna. O porni mai departe şchiopătînd. îşi petrecu noaptea pe malu^ rile 1rîului Yanra, iar a doua zi şterse putina la Sydney.

- Hait! Am trecut de staţia mea I strigă Sugar. Se clătină o clipă, ţinîndu-se de bara tramvaiului, apoi rşi dădu drumul, făcu un salt în aer şi se rostogoli într-o poziţie caraghioasă la marginea trotuarului.

Rămas singur, John West se cufundă din nou în visuirile lui de măriTe. Nici un alt sentiment nu putea să-i ofere satisfacţii asemănătoare. Fericirea jucătorului care a dat o lovitură, încîntarea plină de nerăbdare a bărbatului care se pleacă asupra unui trup înfiorat şi supus de femeie firumoasă, nici un alt sim^ ţămînt nu s·e putea asemui cu bucuria nestăvilită pe caire ţi-o dă puterea.

Tramvaiul trecu pe strada J ackson, prin faţa casei de la numărul 136. Cît de mult crescuse puterea lui de dnd îl mituise pe agentul Brogan I Şi cit de mult se schimbase tactica lui ! Pe vremuri n-avusese decît . o singură sursă de venituri: birnul de pariuri - şi îşi menţinuse puterea mituind cîţiva poliţişti. Acum ajunsese miliona1r şi-şi putea exercita influenţa asupra întregii forţe poliţieneşti din Victoria, direct prin mi^ nistrul de interne. Pe atunci, securitatea lui fusese asigurată de cîţiva oameni puternici ca Piggy, Hope sau *Tammy* Chiorul; astăzi toate forţele statului erau gata să-l apere.

Acum nu mai avea nevoie să întreţină legături cu lumea interlopă. B1radley şi Arty, Snoopy Tanner şi banda lui nu-i mai erau necesari, ba constituiau chiar o povară. Continua să cheltuiască bani grei ca să-l ţină pe Bradley „în gaură de şarpe". Lui Arty puţin îi păsa de nevasta şi de fata lui. Singura lui preocupare era Brad!ey şi de dragul lui Arty trebuia să recurgă şi acum la procedeul primejdios şi costisitor de a mitui detectivii. Ce situaţie absurdă I Să cheltuiască bani buni ca să plătească detectivii pe care putea să-i in^ fluenţeze, la caz de nevoie, prin ministrul de interne I Şi pentru ce? Ca să ooroteascâ pe un criminal care
nu-i mai era, şi nid n-avea să-i mai fie Vlreodată de vreun folos.

Noul şef al poliiţie.i f.uisese imu.mit 1ou 1a1Pr0iba[1]rea lu:i John Wesit. iETla 1l.l!rl. fost ofiţer 1ca1re 1avea reiputaţia că e •cam .afemei·at şi scanda:Jagiu. S.e zvonea chiar că iar ,fi dat lov.ituiri şi iar .fi a.d1unat 1oeva bănişori de pe urma

lbor·delur.ilor şi 1a societăţilor ide asig1urărli pen^ tru automdbi.te. Fără să-i mai 1pese ide soarta lui Bnaidley, John West era hotărît să 1I11U imali iroouir.gă la serviciile Jui Tanner, înafară doar de cine şHe ce caz disperat. Aidimiria î1TI1drăzneal1a şi 1dilbă1dia lui Snoqpy, dar acesta „îl jucase" odată, •aşa că .soairta ·lui era pe^ cetluită . .Prăbuşirea lui Tanner •se dator.a unei indis^ creţii ÎlTL legătură cu confoaba1nod1a ide 1Prndus.e ak-0- oliice .p-e •care John West le tnansporta 11T1 America. Nemulţumit de lbainii frumoşi :pe ·care John West şi da.menii ilui ti dişti,giau 1di1no af1a1oorea 1asta, <Snoaipy se hotăirîse să mai dştige şi el ceva pe de lături. Orgian1izase o serie ide lovituri tmpotr.iv1a depozitelor r·iv1ale ide vi1rnuiri şi de sipir.toase ,şi exiporhase produ^ sele forate în Shafole Unite. Pîină la uumă, 1polliţi,a pu^ sese mm1a IPe el. Eliberat pe 1ca:uţiune, izbutise un timip să se sustra1gă ·oontro.J1ului 1poliţiei, locuinod în ipivni~a ru111Jui teatru 1din or.aş, a:poi în1oeipuse .să cu^ treiere Austria-Ha de.g:hiiziat în ~femeie. ,Jsprăv!ile lui p1as:ionau toaită t.ara. O dia.tă trimisese o Socrisoare z~a- irelar, [1]oornU1rnicînidrt1-le oee mai avea de 1g~rnd să ip1un,ă !ia cale. Oar 1pî1nă l1a urmă îl - îonhăţJaiseră şi-l ·oorndam1rna^ seră l1a doi ·ani. :Desigur, 1avea:u să-i idea odr.umwl t.a aniul, d1ar John West îi 1pusese 1c-mce. Contr.aobanda de hăot1tuiri spirtoase se ·dusese ode rîpă : 1pre~u:rlile enau ip.rea mari şi enaiu 1prea mulţi oorncurenţi iprm .arprn^ piere, fără să mai vonbim ide 1cei 1di·n America. Mai 1PUtea· el :găsi şi ,alte di ode conbatCt cu 1cei aare nu se ·oodeSic să facă 1uz ide fortă.

John West coborî :din tr.amv1ai ,J,a o0a1pătul Hinliei, trocu peste rîu şi îllllceipu să urce idealul voios.

O să-şi ;p'lllTlă el iar 1pe 1p·iicioare imperiul. Nimeni nu-i mai stăiteia acum ~n :cale. Dacă :ştie 1cum să-şi joace ·aartea, în· 1cur.Îlnid via avea ·îin mină guvernul Australiei. Ziouia ,oea maire se .ap.r~plia.

CAPITOLUL X

„Partidul laburist australian a dege^ nerat, devenind un instrument pentru !acapararea puterii politice ; dar ln clipa clnd a pus mina pe putere, n-a ştiut *s-o* folosească *decît pentru beneficiul citorva indivizi."*

CHILO!"

Lunile următoaire se ⁰dovodiră î1noordate şi plime de greutăU ipentru John West. ·Main1a;geri:i 1cuJ11Selor de trnp 1diin Vidari1a erau ga.ta să .se r·evolte. .Pe ·de ialtă piarte, se luaseră măsur·i ca să se formeze o co^ misie 1giuvernamentală 1pentriu 1a reg.J·ementa situ.aţi1a boxului în statul Vido.r1i::i. Îlfl 1caidrul mă.suri.lor ip1Te!i^ miin0are llllate de West ipentru a-şi iasigiuna 1oorutrnlul asiuipr.a Pml1a:mentului .fedenal pr1in .internmedi:ul par^ tidului il.ahurist, c:urnrpără 1pentm orpt mii ide li!re 'llin loc î:n P1a'fl.amenitul fe·deral •perutru Ted Thurgood - dar îşi •găsi beleau1a cu el.

foafiară ·de toate 1che.stilllnile iastea, Johlfl ma~ ena ÎIJlig-rijonat şi ide situ1atia de .acasă; Nu se mai îndoia că, trecîn1d :peste voi1a l:ui, Mairjorie se măritase cu Arnodreas. Desiooperi.se ică Nellie îi scr:i1a şi-i trimitea bani, 1aşa ÎIJ11C'ît tăie orli1oe sursă de venituri .pentru Nellie. AVlu 1aipoi o .~nt:revedere ·cu inotalf'ul său şi-·şi modifiică testamentul, punîl!lld în ip.radkă .amein.imta^ rea de 1a o dezimoştenii ipe Marjorie. Dar tot nu se linişti. Sfidarea lui Marjorie îl rîcîi1a la iinlirnă ; inu oonsiidena •în.să chestiunea ter;mi1rnată şi J.ui lfllu-i !Plă- ceau iatf.a1cerile netermiin,a.te.

- Şti:u că purtaţi foţi corespondenţă 1ou Malfjorie, îi

s,puse lui Ne!llie. Şi ipentr•u ică vă daţi 1atîtia oste^ neală, îi ip:uteţi s.crie că am dezmoştenit-o şi o pof- tesc să 111Ju ma.i icake 'în ,oa.sa mea 1pîin.ă dn.d 111iu se deStp1a,rte ode Andreas.

Eirn 'î:n1gT1ijor.at şi di111 1pridna lui Mary, 1ca•re frec^ venta un grulP de 1ar[1]tişti 1amatori. O şi văzuse ju· CÎOO î111 două piese. *MaTy* jUica bine, oa o 1a.rtistă .aode^ vănată, d.ar lui ITTU-i 1plăcea medliul îon 1care intrase; îşi 1Pier·dea nqpţile î:n chefuiri .şi îşi 1schimha .a1dor&to^ ind iatP'WClJpe îlll fiecare să:ptămînă. Aflase d ,îocep.use să-şi inegJ,ijeze îi111d1aforirHe Teligioase, iar el era de părere d reliig.i1a e necesară, ma·i 'CU seamă femei:lor.

Iintr-o noa1pfo, Mal!"y verui foairte Urz~u a1ca1să ·şi, }u^ decîITT•d oduipă :g-ălă1gi.a ce se a1u:oea ,de pe vena1T11dă, atît ea dt şi î1I1sotitor.ul ei enau beţi turtă. Furios d fu^ sese [1]trezit din somn., John West înşfacă :revolverul de sulb ipemă şi tria.se •Uon foc îin aer odi:ntr-o 1p1arte .a ba1konul:ui. AdmLnatorul lui Mary l5e .grălbi să iplece, dar îin să1Ptăm,înile care urnrail"ă, Mary se arrătă şi mai ITTea.stî1mpăirată şi mai IPOnnHă îmipotriv1a tatălui său.

Tîoorul John ier.a şi el o iprolbl[1]emă 1a[1]p.arte. Nu .păr.ea ode loc 1dli51pus să ipirei1a „imperiul lui West" •dUjpă moartea ta,tăl1ui săiu. ·.Locna îlil biirou1l 1uT11uii.a diin .a1genţi1i .Iui1 John Wesrt:, idiair n.u~şi 1prea dăodiea i111fores şf 1ruu f ăicea ode ·loc progrese. Joe lucra iau u1niul di1111 1avooa\ii tată.Jui său şi ipărea destul ode mulţumit să-Şi fa sa-1.amiul, •făiră ,a depU1ne ·cel mai mk efort 1aa să-l me^ rite. Ca şi 1u1I11chiul ·său, ,părea conviins că-,i îm::l:reiptă- ţit să iproftM:e ·de IPe uirma im1pe.ri:ului lui West, fără să 1oon.tr·ihuie cu :nimi•c ıJ,a el.

Relaţiile cu Nellie nu siuferiseră nki o sichimbaire. Nu se vedeau odecî.t la masă, unode 1aibi,a 1dacă .siclliim^ bau o vorbă. Loouiia tot ·CU Xavier î111 ,oa.mer.a ode sus.

Şi totuşi, 1ai caisei ipăreau mai fer1ici1i d.ecîf îna^ inte. Cqpiii, şi î1n ~e0La1l Mary, iavea:u ;p:ni,eteni ic-are veneaJU il.lll1IOOri sear.a, şi :în ,f,ieca:re

id:uimmiică fiiupă- amiază 1şi seara. Juoa.u tenis ,pe tere:niul .aimooajat ode cuirîirud în ,g;răodină, jucau bi!.i1a.nd ıpe rnas1a ipe 1carn-o cumpărase s,pedial 1P·enku ei, rnerg.eau la ·călărie şi l1a î1I1ot, !rîdeaiu, odisouta1u şi fă1cea:u muzică. John West trebui să •recunoască 'În sinea l1ui d prezenta lor îi fă1ooa 1plăicere, mai 1ales duminica ; masa de 1d.u:mioocă sea.na era foalJ'te 1plă1outâ.

Dioamrna Mor.an juoa un rol •oeva mai .şters. Dia·r cu toate 1că 1avea iacum peste şaptezeci de aini, şi îm^ bărfrinise mult în ultLma vreme, işi iirndeiprli:niea •ou suc^ ces 01bli;g1aţiile ide bunică. Păml .îi elJ'.a 1a1lb ca neaua, plielea zbîrcită [1]oa 1.lln iper,g,ament vechi ; John West avea totuşi ide mruil<te 01-.i IP,rHej.ul să· se mire ide vi^ goa,roo şi voioşia ei şi de respectul ıpe ·care i-l iarătalll Nellie ·şi cqpiii.

John West iar fi vrut să se lbUtcuire de noua ia.timos^ feră ipr.ietenoasă dÎll1 casă, dar pierduse orke :JlJOţiru111te desp.re relaţiiJ.e f.amiliale, iar afacerile nu-i lăs.au nid o cltpă J.iber.ă. Deşi 1avea 1a,pma:pe şa.jzeci odie .ani, mun^ cea ·şi maii mult dOOit îlflla1i1nte. Afaoorile ;şi .iirnbrevede^ rile ipe care n-1avea timp să le rewlve I.a birou, tn curs.ul 1wnei ziHe .de liUICTu, le rezolv1a aoasă. Era î:n^ suif!eţit ide uin nou :imbold, soootinid .că 1peste puţin timp Via fi cel mai ,putemk om din Aiustr:aJiia.

*

T1n 1p1rnmal\lla.ria .aiJ1iului 1928, John West 1avu trei 1ntrevederi 1deoseibit de importante. în iprimul riind îl oonrvocă 1pe Ted Thurgood ·Roşul, call'e veI11i la în^ tîlirnire 1ou o muitră foalJ'te îngr.ijor.ată.

Thuir[1]good tocma·i sosii.se cu treniul de .Ja S~ney. Avea ·şi moHve să fie .î;nig;rijooat. Er1a U111Jul 1di1T1 prin^ cipialele IP'ersonaje care urma.u să f.acă faţă 1cer-cetă- riJor u111Jei ·comisii iregiale fonmată pentru a 1oonstata dacă acuzaţiile ce li se ·aduceau, privitor la un poli^ tiid!an la1bu:rist despre •oare se 1p!retiindea 'Că fusese mituit ca să

demisiooeze în favoairea lui Thurgood, erau înfomeiate.

John West îl observă ÎIIIi tăicere, stwd:iiindu.-ii .faţa : buzele groaiSe, pe 1oa[1]re :şi .le umezea nervos, :nasul acvilin, spirîncenele 11na·lte .a1ncu.ite 'in SIUS spre tîm^ plele î1rncămnţite, 1pu1ngile ,puhave dLn j:urnl ochilor duri şi obllkJi ce păreaiu să trăideze mul.tă cmzime : totuşi, John West observă aioum o •umbră de teamă ÎII1 ip1r·iviirea I ui. „E 51Peria1t, ,gîndi el, ,a.şa -că stăm ibLne. Thur,good o să fie prim-ministru şi o să joace 100.m o să-i dln/t eu, 1pentru d o să ştie ide frică".

T1I1tr-1a•devăr, Ted Thur;goo.d ena speriat, dar inu J.a gî1I1tdu,l că .acuzraţiile .de mită VOII' avea .u1rmăr,i, cli ipen^ tru că se temea să 111u se redesichitdă în Querunsl.a.n1d seia1I1td1ah1l concesiunilor miniere ·din Mul;giar.a.

La •cererea •lui John West, Thiurgiood 1demisiornase din funrtjiia de prim-ministru al Queenslaooului 1oa să obtină um loc îin Parlamentu1! fedenal. P,ri\ejul se şi ttvi peste putin timp; idutpă decesul :unui membru l.a^ bwrist, Thu1ngiood dştiogă scmVi1nrul :prelimicr1.1air - dar căz,u în alegeri. A·ceiastă unf;r:îcr1.1gere, •Car"e 1aff"ăta dt de piuţiin ma· simp1~tiz:at ide muiTIJCitori, :f1u1sese o loviit:iu.ră 1Pentr:u el.

T:hur1go!Od 1air -fi ~ntmat î'TI ,politica fodera.!ă mai de mutit, cîin1d maoi er.a Ilinică .sligur ·de voturile muncitorilor daff", 11a .fel •ou foin1tjit0rnalflul care a ide turnat fonidUJri 'Şi ştie 'Că :'.l!l J.iipSia lui ar 1rmtea f,j desicQpeuit, îşi 1dătdea seama •Că ern ma•i IPlflUodent să Tătmînlnă ipe loc.

Duipă întfrîngerea sufer.ită, Thurgood se mutase cu soţia şi ou ccwHi - ·caire eina.u aicum maff",i - 1!1a Sydney. UJnde ·deveni în ,cuirî.nid ipqpulair 1ginaţie opoziţiei făcute .Jui Lane, llideml demagog 1al 1p! adoitdul:u~ laburist din New South Wales [X]• Pentru a doua oară în currsul carierei lui, \:urnea îin1cepu să 1creatdă •Că ipo^ reclia de „Roşul" se ireferea în egială

X Regiunea din sudul Austnaliei (n. r.),

măsu.ră I.a convfa11gerile Ju1i rpolitiice şi ,1,a 1ouloairea :păru:l1ui. Izbuti să-şi asigure o funcţie de conducere în Mi pa stingă . •a .p,arti1du.lui laburist, d1aor ţelul Juli rămînea a,cel.a.şi : dorea să-işi ia.sigure un loc hu1n ,în Paorl1a:meintul Com^ monwea lthului.

Trecură aproape doi ani pînă se '.vi în sfîrşit un loc liber. Locurile în Parlament sînt un bun preţios, şi cum prilejul se iveşte rar, preţul la care ajung să fie comercializate e destul de ridicat. Un om politic con^ servator, care este rugat să rămînă deoparte pentru ca locul lui să fie ocupat de un candidat pe care ca^ pitaliştii vor neapărat să-l vadă în Parfament, apare adesea mai tîrziu ca director al unei mari întreprin- deri. Se găseau politicieni laburişti care primeau bani' peşin, ca acela care se dăduse de o parte pentru Thur^ good. Printr-un intermed'.ar, John West plătise opt mii de lire bani ghiaţă unui asemenea politician, dis^ pus să se retragă în schimbul acestei sume; cu o parte din bani cumpără un hotel, iar restul îl ascunse sub macheta fixată pe duşumele la el acasă.

John West cont:nuă să-l studieze ·pe Thurgood şi spuse într-un tîrziu :

- Pesemne că cineva nu şi-a ţinut gura, dac-au ieşit la iveală toate astea.

- Aşa o fi. Se vede c-a pălăvrăgit vreunul din oa^ menii cu care am luat contact anul trecut şi care în^ tre timp şi-a pierdut .Jocul. Stăm prost. Trebuie să faci ceva.

- Linişteşte-te. Nu te las eu la cheremul lor. De altfel am fost şi eu citat ca martor.

- Dumneata ?! se miră Thurgood, care ar f! putut pune mîna în ioc că nici un prim-ministru n-ar avea îndrăzneala să-l convoace pe John West în faţa unei comisii re~ale.

- Da. Şi eu şi Ashton. Au aflat pesemne că am luat contact şi cu el. Trebuie să luăm măsuri să nu iasă nimic serios din povestea asta. Răposatul Davie Gars'.de spunea că de-aia sînt numite comisiile regale, ca să scoată lumea basma curată.

- Să ştii c-avea dreptate, dar de astădată s-ar pu^ tea să fie altfel. Să nu-şi vîre cumva nasul în aface^ rile mele. Asta e un lucru primejdios ·pentru orice Ia^

bur'.st. Muncitorii îşi închipuie că un deputat laburist trebuie să rămînă toa1ă viaţa lefter.

Umbra unui surîs goni pentru o clipă expresia mo^ horîtă din jurul buzelor lui John West.

- Cu alte cuvinte ţi-e teamă de afacerea Mul^ gara?

- Jn care eşti amestecat şi dumneata.

- Numele meu nu figurează nicăieri. N-am vîndut eu minele guvernului.

- Oricum, ştii că povestea asta din Queensland e pr:mejdioasă. Jenner tot nu-şi ţine gura. S-au făcut interpelări *în* Parlament. S-ar putea să auzim şi de afacerea de la Mount Isa, de .pe urma căreia te-ai ales cu o avere.

- MacCorkell e primministru. D-aia e pus acolo, ca să aibă grijă să nu se-ntîmple nimic. N-are nici o importanţă ce se vorbeşte în Queenslancl. Acum eşti în New South Wales.

- Dacă m: se-ntîmplă ceva, s-ar putea să intri şi dumneata la apă - nu se lăsă Thurgood.

- Deosebirea dintre dumneata şi mine, răspunse John West, este că eu nu trebuie să fiu ales ca să exercit puterea. Şi-n tot cazul, majoritatea oamenilor ştiu prea puţin sau absolut nimic despre mine.

- Au cam început să te cunoască în Queensland, îi dădu înainte Thurgood, îndîrjit de aparenţa voit in^ d:ferentă a lui John West. Nu ştii ce-a apărut în săptămîna1lul sportiv *Weekly Mirror?* A ₃publicat carica^ turi şi aTtioo.Je, dezvă.Juind f·elul în care ai .pus mîna pe zi·arul *Daily Mail,* şi a dat în vileag cum sto1arceţi, tu şi Levy, profituri de pe urma curse!or de .cai, şi...

-- Ştiu, am aflat, i-o tăie scurti John West.

- Ei bine, şi ce-1ai de gî1nd să faci ? In rnrînd o să se vorbească şi des.pre Mulgam. Şi după Mulgara o să vină rîndul afaoerii de l:a Mount lsa.

- Am şi suspendat irevista *Mirror.* Le-am găsit de lucru celor doi proprietari iJa Ted1acţia zii1aru!ui *Daily Mail.* Nu uita că fiecare om îşi :are preţu.l lui. Iţi spu^ neam de bietul Davie Ga.rside. El era de păireire d! şansele sînt de partea acuzatului, dacă are destui bani. Un om care nu ,poate să-l mituiască ori să-l in^ timi1deze pe judecător, pe juraţi sau cîţiva martori, apoi ·chiar că merită să fie condamnat. Cu un avocat bun şi

ban: din gros, n-avem de ce să ne temem.

- Nu-i decît o încercare a naţionaliştilor, care ar vroi să mă ·discrediteze, acum cînd laburiştii vin la putere, spuse Thurgood mai liniştit. Or fi aflat că am elaborat planuri măreţe ca să-i ajut pe muncitori, aşa că încearcă să mă saboteze încă de pe acum. Dar n-o să le meargă ! O să le răspund şi eu.

- Am şi vorb'.t cu avocaţii mei şi-am stabilit un plan de acţiune, fi informă John West. Tu, acolo, uite ce trebuie să faci : învaţă-l pe tipul de la care ai cumpărat locul - Maloney, ori cum îi zice - să spună că a cîştigat banii la curse. Să spună că i-a cîştigat mai ·de mult, ştii, ca să nu-I poată confrunta cu book^ makerul. A fost pe-aici anul trecut pentru ,,cupa Mel· bourne", în timpul carnavalului, şi-atunci a cîşt:gat banii. Să spună -c-a jucat pe Spearfelt şi că a mizat totul pe cîştigător. S-au mai văzut cazuri d-astea. Ştiu pe unul care-a venit Ia una din cursele mele de poney cu o iiră în buzunar şi-a plecat cu o mie. O jSă declar asta şi în faţa Comisiei regale. O fi cam go^ gonată, dar n-o să poată dovedi că nu-i adevărat. Mă-nţelegi?

Thurgood meditä un moment, apoi începu să rîdă mai tare şi mai mult decît de obicei. Se plecă înainte, proptindu-se de masă şi rîse pînă-i curseră lacrimile pe obraz:

- Ho! Ho! Ho I

- Ce-i de rîs? făcu John West plictisit.

- Cum să nu rîd la gîndul că Maloney a cîştigat opt mii de 11iire !ia curse, abia 'Se .stăpîni Thurgood. Asta, care n-ar pune un ban la bătaie, nici dacă ar fi să ,parieze că soarele răsare mîine.

- N-are a face, tu du-te şi învaţă-I ce are de spus.

- Şi cum rămîne cu Ashton ? EI ce-o să spună ?

- Am vorbit eu cu Ashton. O să fie bine. Am aranjat să nu spună cine i-a făcut propunerea. O să-i ia chiar la sigur pe domnii din comis:e; traficul cu lo^ curile din Parlament e doar un lucru obişnuit şi o să le spună el că naţionaliştii se pretează la lucrul ăsta mai curînd decît laburiştii. Ştii că Ashton e di^ rectorul uneia din minele mele ,de aur?

- Frank Ashton ! Cum se poate?

- înainte de,a-i ;propune să-ţi cedeze ţie locul, i-am dat un pachet de acţiuni. Cum stătea prost cu finan^ ţele, a primit. Ştii cum e el : cheltuieşte mai mult de^ cît cîştigă, aruncă banii în ·dreapta şi-n stînga, bea, joacă şi-aşa mai departe.

- Şi totuşi n-a vrut să se dea deoparte !?

- N-are nici o importanţă. Tu tot ai **fost** ales. **îl** respect foarte mult pe Ashton. Eu l-am **<:ules** de pe drumuri şi l-am vîrît în politică. Omul e autodi.dact şi cel mai bun orator din Australia.

- Atunci de ce nu-l faci pe el prim-ministru ?

- Deocamdată-i foarte bolnav. Şi oricum, prea-i extremist. Ţi-am făgăduit c-o să te fac pe tine prim^ mini~tru şi aşa o să fie, dacă poţi să-l joci pe Sum^ mers.

- O să fie greu. li are pe catolici de partea lui.

- De ce nu te converteşti şi tu ?

De fapt, Ted Thurgood dăduse sfoară în ţară că a trecut la catolicism. Soţia şi copiii lui, de altfel, erau catolici. Soţia lui ÎJncercase ·deseori să-l convertească, dar el refuzase de fiecare dată cu încăipăţînare, sub motiv că bunicul lui fusese patriarh al bisericii greco^ ortodoxe din Romînia şi că trebuia să respecte cre^ dinţa strămoşilor săi. Cînd anunţase de curînd c-ar avea intenţia să „se convertească Ia catolicism", ne^ vastă-sa fusese încîntată de această schimbare de ati^ tudine, rf ără să-i bănuiască motivul. Ted Roşul avea nevoie de încrederea catolicilor din partiod şi de spri^ jinul lui John West, despre ·care ştia că înclină spre catolh~ism, deşi nu prea călca prngul bisericii. Mai mult, irelaţiile clint.re Thungood' şi soţia ilui fuseseră destul de încordate în ultimii ani din pricina infideli^ tăţilor lui. Ted Roşul era un bărbat frumos şi se îm^ brăca bine, aşa că avea succes la femei. N-ar fi putut tăgădui că-i place o fată frumoa.să şi-o siluetă gra^ ţioasă, deşi era prea deştept ca să se încurce într-o aventură care-ar fi putut să-i comprom:tă ·cariera.

- Nu e bine să exploatezi susceptibilităţile reli^ gioa'se ale oamenilor, minţi totuşi în faţa lui John.

- Nu se pune aşa problema. Catolicii trebuie să fie uniţi ca şi francmasonii.

- Sînt de acord. Dar nu-mi place să exploatez sentimentele oamenilor, asta-i tot.

„Nu mai spune!" gîndi John West. Avea o deose^ bită admiraţie pentru Thurgood, ·dar în acelaşi timp îl găsea antipatic. Dintre toţi politicienii „pe care-i avea la mină", poate că Thurgood era cel mai potri^ vit. Avea reputaţia ·de bun organizator în viaţa poli^ tică a Australiei, poate chiar cel mai bun, era un orator şi polemist foarte priceput şi foarte şiret - apoi tăcut ca mormîntul şi lipsit de orice scrupule. Da, Thurgood ar fi un prim-m:nistru ideal. Fără îndoială că arhiepiscopul îl prefera pe Summers, pentru că în ochii lui, Summers e în primul r'înd catolic şi numai în al doilea rînd laburist. Dar Summers are un mare defect : nu se lasă mituit.

- Să revenim la comisie, spuse John West. Pe Ashton lasă-l pe seama mea. Dumneata ocupă-te de Maloney şi ,de ceilalţi martori din Sydney. Cînd s-o anunţa numele judecătorului, vezi şi tu dacă se poate face ceva. Trecem noi şi hopul ăsta şi p-ormă îi în^ văţ eu pe cîinii ăştia de naţionalişti să mă cheme în faţa Comisiei regale.

Apoi luară dejunul. John West se mulţumi numai cu un pahar de zeamă de portocale. I-lotărîră pe cine să vîre în guvern, dacă în anul următor partidul la^ burist va cîştiga alegerile.

A doua 1ntrevedere avu loc cîteva zile mai tîrziu, cu Godfrey Dwyer, care veni ipunctual la întîlnire.

Lui Dwyer slujba de secretar al cluburilor sportive a,le lui John West i se potrivea 'Întocmai iea unui ab^ stinent funcţia de administrator al unei case de tole^ ranţă. Işi rezolva atr'.buţiile cu punctualitate milită- rească. Scriptele şi le ţinea la zi, dar cursele îi scăpaseră din mină. Situaţia era destul ,de critică şi la cursele de poney, dar tot trapul era problema cea mai arzătoare.

Sub controlul lui John West, trapul decăzuse ca sport şi ca întreprindere rentabilă. Clubul storsese profituri atît de neomenoase, încît premiile acordate

ajunseseră extrem de mici ; creşterea ca:lor de curse devenise o afacere proastă, iar numărul spectatorilor scăzuse.

Godfrey Dwyer, milităros şi fără im;iginaţie, era în^ conjurat de repTezentanţi oficiali care n-aveau diecît o singUJră p1reocupare: să stoarcă bani, cît mai mulţi bani, cinstiţi ori necinstiţi, de pe urma acestui sport.

îngrijorat de scăderea profiturilor, John West îi spu^ sese lui Dwyer „să facă ordine în sport", da·r oficia^ lii lui îi făcuseră sarcina imposibilă.

N-apuca Dwyer să pună capăt unei nereguli, că se şi ivea alta. După ce nu era în sta1re nici să facă faţă situaţiei, îi mai îngreuia treburile şi Frank Lammence, care acţiona foarte ciudat în calitatea-i de seoretar al Asociaţiei proprrietarilor şi crescătorilor. Iar adminis^ tratorul îi dnta în strună secretarului. Deşi pretinsul scqp al acestei societăţi era isă dea posibiJi.tatea celor caire organizau curse de trap să-şi exprime nemulţumirile, nu obţineau niciodată rezultatele dorite. Tncer^ căirile de a-l schimba pe secretar ori pe administrator la alegeirile anuale fuseseră zădărnicite prin metode similare celor folosite de maşina lui West în politică.

Trapul nu devenise încă distracţia cîtorva granguri - ca galopul: majoritatea crescătorilor aveau în grajd unul sau doi cai mijlocii pe care îi antrenau şi aleir^ gau. Premiile fiind însă mici şi afacerile necinstite numeroase, nu cîştigau deajuns ca să poată „irămîne pe poziţii". Caii „înghiţeau" tot ce primeau în even^ tualele premii. Deşi majoritatea crescătocilor ţineau la acest sport de dragul lui, foarte mulţi începuseră să recuirgă la metode dubioase.

- S-au încheiat multe pariuri pe calul dumif.ale, îi spunea de pildă proprietarnlui un bookmaker. Iţi dau cincizeci de lire ca să-l scoţi din cursă şi cîteva tichete cu numele lui, ca să fii acoperit dacă comisarii cursei te întreabă ceva.

Sau un jocheu îi spunea altuia:

- Calul dumitale e bine cotat azi. Asociatul meu e favorit. Ce-ar fi dacă am aranja să cîştige cine vrem noi ?

Un ·cal putea să fie „împins" fărră nici un risc cu

condiţia ca şi comisarii cursei să fi fost cumpăraţi ori cel puţin „puşi la curent" cînd pornea în cursă. Pen^ tru o taxă infimă, starterul prevenea printr-un semnal cînd va ridica bariera.

Apoi şi oficialii cuirseloir, chia·r preşedintele nu erau nici ei printre cei mai cinstiţi. Domnul Bennett, pre^ şedinte şi comisar plătit, era în timpul liber liderul grupului laburist din senatul statului Victoria. Situa^ ţia devenise imposibilă. Borfaşul gentleman, ca şi pa^ tronul lui, John West, îşi alergau caii sub numele unui vestit antrenor jocheu. Godfirey Dwyer află acest lu^ cru, dar se convinse curînd că acest om se bucura de imunitate.

Conform celei mai bune tradiţii militare, Dwyer executa întocmai ordinele lui John West. Făcea cerce^ tări, care de cele mai multe ori nu dădeau nici un ire^ zultat pentru că majoritatea oficialilor, cu excepţia dtorva dintre oamenii lui Benjamin Levy, păreau ho^ tărîţi să-i zădărnicească eforturile. Aplica arnenzi cu o iregularitate monotonă. Descoperise şi dteva cazuri cînd se programase un cal vestit sub nume fals; Dwyer confiscase unul din aceşti cai pe care, în aştep- taren anchetei, îl puse la adăpost într-un grajd! din cazarma poliţiei, dar peste noapte calul dispăru fără urmă şi de-atunci nimeni nu mai auzi de el.

Suspenda caii, de obicei pe o perioadă scurtă. La în^ ceput aceste măsuri avură un efect salutar, dar în cur1înd sportul decăzu din nou şi mulţi membri ai aso^ citaţiei ori amatori se lăsară de el.

în disperare de cauză, Dwyer hotărî să dea un exemplu răsunător. II descalifică pe un oarecare Mac^ Donald ipe viaţă şi-i interzise să-şi Viindă caii ori să-i scoată din ţară~ MacDonald nu se bucura de simpatia lui John West pentru că făcuse agitaţie în vederea schimbării controlului.

Da.r .MacDonald nu se dădu bătut. Organiză o nouă Ligă de trap, care ameninţa acum însăşi existenţa clu^ bului lui John West. Din cauză că majoritatea spriji^ nitorilor trapului erau nemulţumiţi de controlul exer^

citat de John West şi de Asociaţia proprietarilor şi crescătorilor, saircina lui MacDonald fusese foarte uşoară .

.Sforţările lui se dovediră atît de fructuoase, încît orescătorii declarară grevă ! Spre surprinderea şi su^ părairea lui, John West îşi dădu seama că în uirma grevei n-o să-şi mai poată organiza cursele de trap. într-o zi constată că n-au fost înscrişi decît cincispre^ zece cai...

Bennett era ţinta principală a atacurilor lui Mac^ Donald. Incidentul coincise cu o alegere pentru senat. MacDonald duse campania electorală împotriva lui Bennett. Cu ajutorul orescătblrilor de cai şi al solda^ ţilor deblocaţi, inundă .circumscripţia electorală cu manifeste care reproduceau articolele dintr-un ziar neo-zeelandez, în care se comenta introducerea frau^ duloasă în cursă .a iepei Nel1lie W., în 1903, de către· f1ratele lui Bennett. Oamenii lui MacDonald parrticipau la mitingUJri, atacîndu-1 făţiş pe Bennett. Ne mai ştiind cum să iasă din încurcătură, preşedintele dădu înapoi în faţa atacanţilor. La o întrunire piînse la tribună. Pînă la urmă, neputînd să-i mai înfrunte pe cei care-l chinuiau, renunţă să mai ţină ultimele trei întruniri.

Astfel îşi pierdu Bennett mandatul în Pairlament.

Greva crescătorilor dura de patru săptămîni şi cu toate că unii dintre ei începuseră să ~ovăie, Clubul de trap nu primi destule înscrieri ca să poată orga^ niza rnrsele, mai ales că nu obţinuse autorizaţia de funcţionare. Intre timp noua Ligă sportivă organiză curse dotate cu premii în valoare de o mie de lire, pe un hipodrom din provinde. Membrii noii Ligi se du^ seră la ministrul de interne ca să-şi prezinte dolean· ţele. Domnul Tom Trumbleward îi ascultă politicos, da1r nu le făgădui şi nici nu întreprinse nimic. Se du^ seră atunci la primarul general al oraşului Melbourne ca să obţină autorizaţia de a organiza în oraş o cursă, folosind veniturile în scop de binefiacere. Dar şi acesta îi refuză şi sfătui delegaţia să-şi ia nădejdea c-ar putea să-l înfrîngă pe

John West, care-l „avea la mînă" şi pe m!nistrul de interne şi pe mulţi alţi oameni politici; iar primul ministru al Commonwelthului, Horan, ca şi Bennett, liderul grupului liaburist din Senat făceau parte din comitetele pretinselor lui cluburi de trap şi de galop.

La început John West nu acordase prea multă im^ portanţă acţiunii lui MacDonald şi grevei. Era sigur că suporterii trapului nu puteau trăi fără el şi că în curînd o să-şi dea seama care-i interesul lor, dar acum era îngrijorat şi hotărî să zdrobească gireva.

- Nu ţi-am spus să-l potoleşti pe MacDonald? în^ cepu pe un ton 1răstit, imediat ce Godfrey Dwyer luă loc.

Dwyer întinse mîinile nedumerit:

- Păi, domnule West, singura cale de a-l linişti este să renunţăm la suspenda1r~a pe care i-am apli^ cat-o. Ori, această hotărîre ar fi fatală. Tirebuie să fim mină de fier. S-a terminat, acum nu mai putem ceda, altfel nu mai putem păstra disciplina.

- Dacă ajungem să-l îmblînzim pe MacDonald, mişcarea se p1răbuşeşte de la sine. Asta-i rău la voi, militarii, că vă ţineţi numai după regulamente. Refu^ zul dumirtale de a admite că MacDonald reprezintă o IP.rimej.die, ne-a costat sute de lire, iiar Bennett şi-! a pierdut locul în Pa1rlarnent. Hipodromurile şomează. Ce, plătim funcţionari ca să stea ? Dacă laburiştii nu ies în viitoarele alegeri generale, s-a zis cu dominaţia noastră asupira curselor de poney şi de trap. Aşa 111u mai facem noi ordine în sport. Ridică-i pedeapsa lui MacDonald şi data viitoa1re, dacă vrei să le dai o lecţie, alege-ţi pe altcineva, care n-o să facă atîta tărăboi.

Dwyer mai credea că se poate ,împotrivi patronului său. Mintea lui obişnuită să judece şi să acţioneze milită·reşte, în ·Conformitate cu ordinele primite, se revolta împotriva acestor vicleşuguri lipsite de scrupule.

- Permiteţi-mi, domnule West, să procedez aşa cum or.ed eu de cuviinţă. Lăsaţi-mă să-i pedepsesc pe vinovaţi, fără excepţie şi fără părtini·re; în caz con^ trar, vă rog să-mi primiţi demisia.

Dwyer cocea de mult această împotrivire. De mai multe ori de la izbucnirea grevei, fusese pe ·Cale să-i

spună ce-i stătea pe inimă, dar faptul c-avea nevoie de salariu şi dorea să fie puternic şi influent îl împie^ dicase să vorbească. Iar acum, că-şi dăduse drumul gurii, îşi trase ·Capul între umeri, uitîndu-se ca o pa^ săre speriată la John West, de parcă s-a1r fi aşteptat ca acesta să scoată r.evolverul şi să-l împuşte pe loc.

Cu mîinile spirijinite pe masă, John West se plecă înainte, cercetînd intrigat faţa lui Dwyer. Nu-i venea să-şi creadă urechilor.

Se aşternu o tăcere apăsătoare pentru nervii încor^ daţi ai lui Dwyeir.

- N-are nki un rost, domnule West, rosti el. N-are nici un rost. Ordinea decurge numai dintr-o disciplină de fier. Trebuie să mi se dea mînă liberă, ca să pot aplica regulile clubului fără teamă de cineva, fă1ră fa^ voritism faţă de unii.

Nid de iastă dată, John West nu răspull5e. iEria 111e^ multumit, ·dar 1Prefe:ră să ta.că. Dwyer ju1C1a tun mii de fmnte în ,pJ.arruwrile lrui de dezvoltare 1a hi1pismului. Ii tirebuli.a timp să se 1ginidea..scă ce 1atitudi1rne să ia fată ide hotărî.rea lu1a1tă ide ()wyer.

Dwyer r2suflă uşunat d111d 1ron.stată ică John West îi vor1beşte totu:şi rpe 'llllll fon Îlimpăduit0ir :

- Ai î1111ce:put să te resimti din 1cam1a 1rnrooiricfării din ultimele zile, domITTule că1pitarn. Ai 1avea rnevoie d.e odihnă. Să rezolvăm chesitiunea astra şi pe urmă rai să pleci dtev.a isăiptămÎillii Î!n v·alClaintă.

Măgiurl.it ide faptul .că John West i se aidre~ase pen^ tru întîi.a oară 'folosirn1d mult iubitul lui titlu militair, Owyer ·răsipunse:

- Am îrncerciat să idu1c la bum sfîrşit rdispoziţiile dumitale, dra1r daică rnu 1dis:purn ·de .lilbertatea rde .a ·arplk.a litera Ieg1ii, eu 111Ju mai 1pot contirnua.

- Nu înţelegi urn luicnu, ·domnule ieă1Pitarn, ică 1di1n coardă rde 1oîine nu ipoţi frarce sită de mătase ? Oarne- 1J1 ii ăişti1a is'Îlnt inişte şmeoheri şi rnli·şte 1irntri.ga1J1ţi. O să-şi ;găsească ei ;portiţe rde sdlPare, oridt i-am ţine noi rde sourt. Nu tirebuie să uiţi, dom111u1le d1pita:n, că clubu-I d~ iPOlfley rşi ide t.narp nru-i ipentr:u mine docît rum mi1jloc 1Jl'1 vederea iaHngerH fl.lll1Jlli &oop mai îrnalt. De fapt, ieursie)e

de trap şi ide pooey lllJU mă mai ,inte^ resează, drar nu tPOt să 1ren1urnt .Ia 1autorizaţii.le şi la orgarniziatiia mea, rpentru 1că vreau să mă I1arn.sez în cursele .de ₁g;aloip. Aoolo e rost de fă1cut lbarn,i, dom^ nrule 1că:pitarn. Am eu o veohe răfui.ală iau V.R.C.-ul şi \r.reau să-i 1purn la rpămîlllt. O să organizez .curse de gia:lqp Ia Flemlirnigtoo, mă-nţelegi? S.e-rarproipie zi·uia cea maire !Pentru miine. Şi ziua 1aceea va fi mare şi pentru ,dumneata. O să te înalţi alături ide minie şi o să ,ajungi cea mai i1ma>ortaintă personalit1ate îrn lumea C'll'rselor. Gîooeşte-te bine !

Godfirey Dwyer .a.j.un.sese de mult 11a 1conduziia d nimic 111u er1a icu 111eipuHnţă pentru John West. Se şi văzu stînd în biroul seoretarului, la Flemingtoo. Işi ami1T1ti însă ică-şi dăid1Use demisia. „Trebuie să-mi re^ tmg cuvj111,tele, •ou taict," îşi Stp:use în sinea lui.

Deodată Î'Şi rpocni mervos iau tbastonrul îin ,p1almă.

- ŞNu, dorm1ule West, ştiu ieă 1aveti ₁plaooiri mă-reţe şi că pe zi 1oe trece 'Jlei!'Sjpectiv,a ode ia le 'rea.lliza este mai Jiavoirabilă, totuşi, sîillit de părere ică„.

- Iţi dai seama, dOl11JllJUile ¹căpi¹tan, că în cuuî111id voi fi 1oel mai rputemiic om din Austrialia ? îl 11ntre^ r1Uipse John West, riididnid privirea ; se 1a:pl•ooase tnia^ inte diocăniililld îin masă icu î111clieietuna deigetelor. Iţi dai seama 1că infoi ¹u111 guverin nu v:a fi ,în stare să se opună 1dorintelor mele? Şi in-1am să-mi udt ip1r,ietooii. Să luăm cazul dumita,Je, de 1Pildă. Ai fost .răinit, lu:p^ tîlflld 1penrtru ţarn >dumitale, eşti :p;reşedintele .Asociiaţiei foşt.ilor icomhatanţi şi într-o bună zi 1ai să îfii 1perso^ nalibatea cea ma,i ma.rieaintă în ih~pism. Totuşi, rcrezi că ¹giuv:ennul o să-ţi iacorde vreu1n titlu ?

Năucit, Gcx:J.firey Dwyer .răsp•tmse timid :

- Nu cred ică merH rll!n titlu ide 111obleţă. Această înaltă ·favoare regială se acordă numai personialită- tilor de JPT1im rnainrg. Vă spu1n 1drept <Că lfllU mr-ra trecut pri1n minte ... da:r nici 111u văd 1cum ...

- Daică-i 11a1şi IPe ei, si1guir o3 n-o să-ţi idea 1nimk. dia1r o să iam eu 1g:riojă să le •Sp1uin ice-1au de f

ăout. Ai ouivîin.tul meu rc-,am s-o f.ac.

John West 1111u flUisese n:i·dicinid ima•i serios ca de 1astă- dată. IDaică ;putea să iionffa.1einţeze 1politLca 1guvemelor, de ce n-arr inf.luenţa şi recomandările făcute pentru disti1111cţiile :regiale?

- Mulţumesc, domnule West, se bî.lbîi Dwyer. Cre^ deţi-mă, vă sîint foairte TOOU1I1osdtor, id1a;r tirebuie să reyet... .

- Af ac~1a asta rmi-a ·oam scăpat l(Hin m~nă, [1]oon^ ti1nuă John West, iQa şi 1cum Dwyer niici n-ar fi pomenit de demislie. O să-i gă,sesc 1l'll'i Bennett art foc. Fiecare vot di1n ,p.artidiul laburist 'Şi din Sernat 1oon^ teză. Pe ide 1altă ip1arrte, s-a 1f ă1cut prea multă vîlvă în jurul dubul:u:i. Frr,alfllk •Lammenice 1a 1lu1at cont1act ieu cei ma,i i:111tJJorta1nţi ·suiporteri .ai noştri şi e de părere că diaieă-i dăm satisf.a1cţie l1ui Ma1cDornaM, 1greva în^ oetează de l1a sline. P.ropniebarii ide 1oai ~nioop să-şi idea seama că nu 1pot să-l înfn.MJte ,pe John West şi să soa:pe neped~psiţi. Am r,idi1ca1t sportu.) od:in 1a1dormirea în care lî111cezea. ,J.,aş lăsa .să moauă ide foame ipînă şi-or venii ÎlfI• fire, [1]dia:r e îill interesuil meu să se sfîr^ şea·sică o dată cu ipovestea 1asta. Trebuie să 1fim rpre- 1gMiţi să icedăm 1PUti1n 1p1asu1l oa1 să cîştigăm i!Jie urmă şi ma·i mult teren. Sîn,t ide părrere să-l ,chemi 1pe M.aie^ Don.alid ,şi să-i 1dai .a înţelege 1c-.ar trebui să mali f1aieă o cerere. Şi de data asta să-,i iprimeşti 1a[1]pelul. Atunci FITTank L1ammernoe o să-i convingă rpe ceila.Jţi să su^ pună oa.ml lor mi111,istrnlu[1]i de iinterine. l.a:r Tom Tmm^ blewarid o ,să. 1aibă 1ginijă 1oa lu1onu1riUe să 1rămî:1nă ne^ schimlb.ate.

- Prop;unierile od:umneavoastră 1sm1: foarte juste, domnule West, id.iar 1aş vrea .să .pot oonti111u1a operaţia de 1cu:rătire. Chi1ar 'dumneavoastră 1aţi fost ide ,a,ceastă părere 1şi trebuie să 1le !P•rezenităm oamernilor ,ceva CÎlnid or 'Îif11C€1Pe i1ar ourrsele.

- Sin~ ide 1acond să le .satisfacem oareaare reven^ dicări, ,atît 1oît ie 1I1eCes1ar •oa să [1]orească intrările. Se plî1n1g ică s,i1stemwl de iha1nidi1aaip.arre lin,t•rodus du:pă cel mai lb-uin tiiITl/p de 1a.Jer.g.are 1a,r ;fi ră1dădna rărului. Ei pretind ieă, 1dalcă 1UJn cal cîştigă o 1oursă ,ou u111 ,t,iniip prea b:UJn, este

iha1ndi[1]aa1P1at ·în 1aşa foi, încit !!111.l mai poate 1Cî'şUgia niciodată. Şii cred ică au 1d,rept1ate. Ei biine, schimbă ,sistemul. Să ilflltroduicem :ha111dioa$_1$pul automat, diUJPă 1au1rsele cîşUgiate, să zicem doi~prezerce yairzi 1pentru fieaare 1oursă dştigia~ă. ·cu:m ena şi pe vremuri. Af1ară ide asta, oamenili ma,i preti1n.d că p.remrne sîn.t mioi. Bi!ne, u1ncă-le puţin. SiJ5UJn ică ibook^ makerii 1oombină luiorunile îinceroî1nd să-i .frîineze. Foarte bi1ne. Ri[1]diică .auforfaiaţi.a icîtorna bookmaikeri ! Există iplnnger1i d Snooipy T1an1ner şi oamenii lui exerioită p;resiuni 1a1sup.na IP'ar.iorilor, fi:n1a111ţînidu-i pe bookmiakedi neciinstiti şi folosi1nd tadica amî1T1ărilor, l1a .pl1a1ta iootelor. Foa:rte bÎlnie: susipenidă-1 ipe Sinioopy T1a,niner şi :p[1]e oamenii luli, pe vi1ată.

- Păi, ,credeam„.

- N-,are iirniporta1T1[1]tă ce credeaL Nu am niici un fel ide amestec ÎlTI 1chesHU1nile lui Ta1rnner. Eli:miină-1 şi JPe el :şi 1pe oamenii l1L11i !

0 a treia întrevedere 18.VU loc după odouă săptămîini, aicasă 11a John West. Ameri1aanul Tlinn, campion tn lu1pte libere, se :afla în sialonul de n~ceipţie îîmipreun,ă cu John, în aşteptarea lui Richard Lamb şi a unui cro^ ni1car sportiv numit JP,arker.

- Ştii J.W., [1] 111ioi ă:şti1a 1d~n St1atele Unite 111-:avem cronica•i siportivi oare să foică dbserviaţii [1]critiice, sp.u^ nea Tioo ou vocea tărăgăll1Ja1tă. Sînt rtoţi trecuţi pe statele rdie ;pl:ată.

Ti1rnn er.a o 111amilă cu [1]U1rechile Megr, u111 i111idiv,bd ex^ trem de .an.ti1p1aHc. Purta Uil1i icostum igri 1ou duin·gi 11ate şi ip1antofi maro ieă!)Jutaţi icu 1a1lb, 1avea inele de .allir pe două degete, 100 1a1c ·de 1aur î1nftipt în cr,avab bătăfoare 11a ochi, ia• î.n 1gul!'ă morfoJe.a un tna1buc 1giros.

--,-- Ştiiu, Tiin111, răs:p1U1nse J,~hn West ineräibidMor. Şi ndi .îi avem ipe staitele ide !Platä pe toţi, 1arf1al!'ă ide P1ar^ ker ăsta, 1u1n tiip deştept, dat -dmoului. Daică .ar fi fost chiiar .aşa ide sil'I1Jpiu să-i :punem puimnuITT.[11] guiră, i 1!-iam fi ,pus de mult. Ţi-1am s.p.us şi ţi-o r~pet : rrm sî111t d[1]e aoor1d ou întreveoderea

1asta. Zi1aru,J la ,oare scr1ie e ipe cale să •fie 1cumipăirat ode 1concemul Mu:rkett, şi Mllir^ kie1t e 1asoci1atul meu la *Mail,* di1n Brislb1a1ne.

- Nu te-1ascu11.1de 1dUiJJă deget, J.W., 1ră51Punse Tiirnn cu jovialitiaite emgiemtă. P.ooe-i jprobJ.ema ipe şleiau. Nouă 1armeriicaTii·lor 111e ipfa1ce să Ie zicem lu1cnul!'i!or pe [lflliffie. VÎln doar 1dtn Chliieago, 'Şi cu cei idie-.acolo ştii <Că nu-i de 1glUtmit.

John Wes[1]t ri,1 examină dteva minute. „Mai mutit muşchi decît oreier, 1g:î1ndi el. Tll'ebuie isă fiiu foal!'t• atent să n-o scrintească. Cine ştie ce mai spune". XI

John West eria aisociat cu Tirrm înbr-o mia'şă înke^ pri111dere de .IUJpte libere, care avea filiale în Au.strnlia, Noua Zelandă şi Filipine. P,e vremuri fusese a'sociat ou el în corutrabian1da ide akoal ipe carre Snoopy Ta111ner şi Arrithur West o diirij1au exip,ediiind marfă 1di1n Allis,trn^ lia un America. Oind r·i:scuri!e deveniseră pirea mari', iar profiturile 5căzuseră, după propunerea lui Tinn se l1anlsa[1]sieră în oealaltă aifaoore.

Tinn era 'Uill luptător ibUJn 1şi m OIITI d~ afaceri şi mai boo. Gna1ie işiiretlicrnriilo1r ipe caire le deprinsese iÎncă din wpilăirie, dnd bătea străzile din Chicago, izbu^ tiise 1să adune o aivere frumuşică. Ti111111 se a1pucase de lupte îrncă din ;pirima itinereţe şi ,descoipier.~se ,în cuirî1nd că origa111iza1:mii :şi aidmmi1s.trator·ii făceau 1bani în timp ce tontul de ,pe ri,ng .se alegea numai cu cucuie. Cînd îşi făcu un nume, se şi ia.pud să organizeze g1ale de ,lupte, aşa că a-cum avea o echipă de luptători pe caire-i iPlătea oa să 1lucreze ipen1iru el. „Teoria" liui era· că sporfol acesitia 1se redUJCe 1la iarfa ide a face reclamă. Socotea d iP,uJbJicul niu caută rtalent, ci 1brufalitart:e, slinge şi z1gomot - şi că triebuie 1să ifiaci ·totul să-l con^ vi1ngi că e bine :servit.

Ti111iI1 impm,taise un Arnsrt:rnilia toaite tmourrile amerri^ c.2.._ne folosi,te Îln ia.cest 1sipo:rt Im primul [lînid, 1irebuia să di1sip,ui de

XI• Americanii folosesc iadeseor.i - în scris sau î.n vorbirea diiTedli - numiai iniţiialele personiali~liţilor notorii (n. r.).

llllptăfotri „deştieip~i", oameni mici de :statuiră, dar înzesitraţi, 1şi de „iprostăniaci ", mi,aişi, ibriutialii .şi neî1111demî1natid. Hotăira din1ainte dne trebuie să în^ vingă, :îoca:săirHe judnd rnn rol ij)rrepOlllidemnt îin acea^ stă hotărîre. Cînd „un deştept" înfrrunta un „prostănac", ,„deşteptul" ,Juiprt:a din rrăsiputer·i oa 1să dştige, desif ăşuirllnd toată ·gama :posi'bilită,ţilor, în timp ce al do~lea îl' muşaa ipe adversar de urechi, îi vina degetul în ochi, îl poonea, în fo·ţă sau ~I zVÎlrrlea rafarră de pe ring, înk-11..11I1 cuvînt rreollliigea la mijloace cM mai vio^ lente.

Cînd se întîlneau doi ,,prostănaci" căubau care mai de ca1ne isă-şi a,lma1gă ian1ti1patiia putblicului. Ca :să mai varr.ieze, Î!I atacau citeodart:ă ipe 1a11bitru, ipe car,e-l arun^ cau ,de ipe ring după ·Ce rupeau dmaşa de pe el. In urma iacesitei 1pretiinse, ,dair convi1ngătoa1re 1bru1Jaliităţi, baremi nu s-1alegea nimeni cu ochii scoşt, urechile muşcate iSau oasele ·iru,pte.

Toţi luiptătorii din ecfopa lui Tinn erau .americani, dair sosiooră iiin Ausibralia pe riî1I11d, SiUib idifeirite nume de î1IT11pmmut. Urmi, prezenibat oa şef indian din tri^ bul A.paşilor, 1apă1r.u 1pie ring 1~mip-Qpoţona·b cu ipene şi mocasiini, .şii 1bătîndu-se 1pe gură, 'sal1UJtă ipulblioul cu un stri.gă1 ide 1! upită, care oSipărigea uirechile. Altn.il fu prezentat campion diin Wales, d~ş.i 1se nă:seimse în Ter'tlessee, ;îin Sitat•ele Unite, şi nu călca1se niciodată pr·il!1 Wiales. Un .al treilea, 1america11 gerl:-heiget, era da:t drept carnpiocrml Imperiului Birifanic. Îl!1sf:irşi.t, um.1J! :născut .la Ohica1go, ifu:sese iprezenrtat 1p1ublioului uluit drept contele Sogoloski1, campionul Rusiei. Nici UJn llllptăfor nu er.a pirogramat su1b adevărntul său nume. Unul puirta biarbă şi se spunea •c-ar ifi mormon . . Acei cărora Tinn nu le hărăzise gloria de-a deSicinde din ţăiri străine aveau ,porecle fioroa1~ ca „Ucitgiaşul" sau „K}ng Kong", or.i ·S·e sipunea despre ei· c-air .fi in^ venrtait o nouă lovitu:ră în staire să 1r·1Jipă piciorul siau giî,tu1! 1a1d ver1sa rul u i.

Oînd Tinn aipăirea el (Insuşi pe iriing, era prezentat dr~t campion mondi[1]a1l la categoria .g;rea, un timp ce uinul Chiaipma1I1 se mulţumea cu titlul de

camipion I.a oaitegoria :semi-1girea. Ca •Să fie isi1g.uiri că pu'bl.icul au^ stralian înghite această pairodie, Ted Tin1J1 folos.ea in^ f!uenţa de cam .se :bucura John West ;în cerouir.ile gaze^ tiairilor .siportivi, iprncum şi d~ reportel'Uil 1pos.tuirilor de radio 'oare tra:nsmftea mociurirle [0]de pe stadion.

L,a îinoopu.~. totul mengea strună. puiblicu~ tSenghe^ su.ia pe sta.dioainele lui John Wes:t ca să-i vadă !Pe „c'lllraJoşii .111.liptătofi." frling:îndu-şi oasele, ca inişte iade^ văraU gJ.adiatori, iar alte zeci .de mii u.nmăireau h.llp^ tiele la .radio. Un •singur ziar dema,scă afooerea Tiinn^ Welst, oa. ipe o î1nscenare, un fel ide simt11!1acru. Ziiairul ou pricina era .un cotîod·i1an diin Melbouirne, la caire ooa reporter siportiv t.îinărnl Clive Pairker. Ziaml sa1i!riza cornpeiti1i.ilie or,ganiz,ate şi demasca identiitateia lwp.tă- toirilor, pulblioî.nd irepO!ftaje umori~tice or.i sarna•stiice ; UIII'Ul idiin1ire ,aiftioole nu făcea altC'eva ideCîiJ oSă repro^ ducă CU'VIÎiilt CU CU:vlÎnt o descriere înfioră1oa•re a unui reporter de lia radio şi se-ncheia cu scurtul comenta^ riu : „Şi totuşi nimeni n-a fo91: răniit !"

Inoasările iatinseră totuşi cifre record, pînă cînd un lu.p,tător cu numele de Saindow <lebaircă în Victoria şi deda;ră - prin intermediul lu~ P1airker - că era cam^ pion şi la categoria semi-grea şi :la categoria grea. Ce-i drept, Sanidow era recunoscut ·ca ·purtător al du^ blului titlu numai în cîtevia state din Amerioa, în schimb Ted Ti.nn şi Chlapman erau recuno~cuţi doar de John West şi ,de Riichaird Lamb. Sandow fu primit cu braţele deschise de Parker, ·care f ăicu o publidtiate inteHgentă în jurul declaraţiilor lui. I.n decurs de cî^ teva săptâmîni, 1alţi .luiptători sosiră în 1Melbourne şi se ,găsi cineva să or,ganizeze întîl'niri în incinta ex,po· ziţiei, făcînd concurenţă lui John West. Nivelul 1acestor competiţii sportive era atît ·de ridiicat, încît publicul amator începu să-i raban.doneze ,pe „gladiatorii" dom^ nului Tinn şi .se du&e să vadă luiptele de l1a expoziţie.

Sandow dovedi curînd că era un adevărat campion.

Se vedea âirt ide colo că nnin şi Cha1pman *am* :&e ,înido^ ia u de calităţile lui : refuzară în repebate 1rîinduiri să se măware cu el. Prefenau să ,fie umiHţi de el şi ridi^ culizaţi de Parker.

iP:înă la oomăi, Sandow anunţă că pune la bătaie :amîndouă tibluriJ.e şi se arătă dispus să lupte în 1a·oe^ eaşi seară şi cu Tim:i şi cu Cfi:apman, dar nidunul din ei nu răspunse nimic. P:arrker nu mai contenea ·cu iata^ curile. Din lipsă de spectatori, întîlniri1le de luni seara ifuiră ,suspendate. Şi fotuşi numărnl spectarrorilor scădea mereu, iair înaintea ,galelor de sîmbă,ţă, oa să atrnigă ipublic.u.I, erau prngramaite numere de varieteu.

În 1diis.p.eraire ide caută1, John West îi ceru lui Tiinn oa el or.i ialtcineva idi1n echipa lui isă accepte pirovooa^ rea lui Sa1T1Jdow. Tinm fÎli iră1s.purnse ,fără ip ic ide jenă :

- Ascultă-mă 1pe mine, J. W., ă.st;a ~în stare să mă bată şi IPe mine şi pe Chapma'n :şi încă trei-.paku din echipa mea Îl!lbr-o -singură sea1ră. E foarle !bun, 11-,am văzut doair. Se joacă paocă tipul cu găliganii ă·iia cu care lupită la expoziţfo.

I1n sfiîrşit, noo căzu de acor,d să or,ganizeze o I uptă intre doi din cei mai buni ,},upbători din echipa sa, urmînd ca învingătorul să a,ccepte provocarea "11i San^ dow. fi.ooare din cei aleşi era Î!nsă hotăirtt să evite întîlnirea cu Sandow, ~ndt 11.lipbră timp de dncisipre^ zece rreip[1]rize fără ca vreunul să He 1pus la 1pămtnt, ia1r a1rbi,trnl anunţă meci nul, cum fosese air,an1ait de aMfol mai .diniailfllte. Parrker publică un nou rreporitaj grotesc asupra vntîlinicr"ii şi tot Melbouinneul se :prrăipă:di de 1nîs.

John West era fllll"ios, dar în ultimii ani învă,ţa.se să-şi nnfruneze pornkea de ia trrece [1]prrea giră,bit I.a măsuri de irepiresalii. Nu-şi mai :putea înigăidtui să acţioneze în piri1pă. Ted Ti1nn, carre iavea o fiire sălbatică, .îi prropusese să ia mă1suri violente î:mpotiriva 1lui Parker, dair John West 1îl domo!iSie. Dar acum, cu !.ntîlnirrea asta, Tinn abia că-i dădu~ a1pă la moairă lui Piairker.

- P1rea 1-am lăsat, 1pe j:aivna alsfa oibraznică, ,să-şi fiacă de ca1p, J. W., mormăi Tinn. Dacă nu se astwm^

pără, apoi chia1r în a1s1tă seairă îi fac ·de ipetir,ooanie, aşa cum ştim noi ·la Chicia•go.

Intre timp, 1.Jamb şi Pa:rker tocmrai veneaiu într-un taxi. Nu schirnba¹ră nici o vorbă ;p·înă cînd a1uns.eră !ia destin.a1k Chi.air J.ahn West le 1deschise uşa şi-i :pofti în 1salonul ,de recepţi·e.

Pairker ·ena [1]tiipul desăivîrşi,t al .ga:zetaimlui ·di:n fil^ mele create l:a HoHywood. Pulfl1:1a un elegant cositu:m giri şi intrră în odaie cu 1pălăria da1tă 1pe ceafă.

„O să-i l;as ipe ei să vorbe:ască", îşi spuse el, în timp ce lua loc. Studiă cameira cu ochi de cuniolscăfo1r : par^ chetu.! lusitriuit, covoa•rele ·scumpe, fotogrrafiile de pe pereţi. Pesemne că ăstia e 1porbretu1! maică-si şi din^ colo e West cu cei :doi fraţi. Sărraca de ea ! Mulţi copii a mai iavut ! Mobila demodată şi huse'.e de pe speteaza scaun1elor, toa.te erau ·de :pirost gutSlt.

P1airker îşi scoase .pălăo;ia şi a,pirime o 1ţi,garră. Făcuseră cerc [1]în jurul lui. „ nnn - ant.i1paitic om - imens şi agresiv : un tiip durr. Lamb ou trăsătuirile aS1pre, voinic, nici înalt, nici sound, dlllpă :piriviirea-i neîndu^ plecaită, gura subHre ş·i maxilainul [1]pMrat, ,îlţi ·dai s~ma cît e de orud. Şi uite-l şi pe John West, păianjenul care se ui[1]tă ţin1ă la 1111iine cu ochii cenu:şii o:l oţelul. Zău dacă inu-ţi face imip1resia că e-n s1t1are .să-ţi ghiooască gînd urile."

Pll"imul JJonbi Tiinn, invernttnd o rpor,oclă pentru Par^ foer :

- Ia ascultă, Snowy [XII] - îi spuse - cît oîştigi?

- Şapte lill"e, da' o să-mi u:rne 'leafa la opt, cînd Miu1rkett o [1]să .pireia zi1a·rul *Star.* [2]

- Mult p1r:ea puţin 1pentru un om cu calirtăţi,le tale. Ce-ai zice dac-ai cîştiga dteva lire în plus pe săptil- _tiSnă ?

- Cum?

Tinin se uită întrebător la John West, ,ca.re nu-l luă însă în 1seamă. li măsUJră [1]din ochi pe Parrker, în^ cercînd să-i ghicească ,gîndurile.

Lamb ,se plecă grăbit înainte :

- Aşa - să nu 1:ie mai legi de fop,tăforU noştri, prreciză el.

XII Jmaculia.tule (.n. r.).

• Sleiaua (n. r.).

.

- Nimic ,de făcut. Pirea mă 1di:strez bine. Tocmai am ,scris un .a11.;ticol intitruliat : *Unde* eşti, *Sam?* des^ pre Chia1pman care fuge de Sandow.

- Toată viiaţa virei ,să irămîi tont, Snowy? In Sta^ te:e Unite toţi oronkairH sportivi 1prrimesc mici sti^ mulente de la organizatori. Nu-1 nici o esaroche:rie, băiatuile, aşa se .fac a·legeri,Je.

- Şri dacă-mi place .să fiu tont? Un tont cinstit, oaire 1spune 1publicului .adevărul?

AtUJnci ilflrtră şi John West în vorbă. Toţi se uita:ră la el.

- Spui că în curînd o să 1uorezi cu Mu.rkett? Ştii că Murkett e .asocitatul meu Ita zia:rul *Mail* din Hris^ btane. şi că pos·e,d acţiuni la ziarnle lui ,din Meilboume? N-o să îngăduie oa iasociatul ,lui să fie atacat în sti· Jul în ctaire .atiaci tStaidionUJl meu.

- Am controlat .parrtici1Paţia dumitarle. Se p1reia poate să fii asociat cu Murkett la Btrirsbtane, dar ,la Melbourne aii foarte rpuţine acţiuni. Mlllrkett mi-a spus că pot să atac luprtele, ·dacă inu depăşesc unele limite.

- 0 să-şi schimbe părerea după ·Ce-o vonbi cu mine.

- Atunci o să-i .diau îniainte .pînă mi-o sipune el.

Tinn rî.se cinic.

- Un om care :se conduce după ip1r.indpii ! Nu fi p:rost toată v.iaţa, Snowy. Toţi cronicarii de box şi de lupte ·sînt pe statele .noast.re de plată. Reporterul de la ll"adio pirimeşte opt li.re pe 1săip·tăm!ină. Şi, în general, apiroaipe toţi aronicani ·şi redactorii siportivi, oom tot atît. Ai ooaziia să te-ia1legi şi tu cu ceva. Ştii ce : .îţi dau trei ·lire 1pe săptămînă şi cînd ·ne-oin con^ vinge că eşti serios ~e urcăm ila şase.

Pa.rker î'şi aprinse a.Jtă .ţigia.ră de la cea care o fu^ ma.se. Se sculă cu o mi·şcaire repede şi se apropie de cămin, zv,îirli chiştocul în foc, .apoi se-ntoar.se şi-i î nfr oortă .

- Un moment, domnilor. Vă bateţi joc ·de public şi vă mer.ge ,pentru că ·i-iaţi uns la ·oohi pe cei ca1re-iar fi trebuit să vă demaşte. Dar să ştiţi de la mine că de data .as.tia .aţi ·dat peste unul pe care nu-l pute.ţi cumpă1ra. Parker îşi propti airătătorul de l'a mîna direiaptă

,în piept, îşi ţuguie buzele şi închiise ochii pe jumă1iate. O să-l gones.c din ţa1ră pe Ti.nn işi pe toţi 5altimb:ancii .de circ. Şi1 p-ormă iam să trec •OU măturoiul şi prin box. Luaţi seama ! In curînd o 1să fie numită o comi·sie ca să cerceteze cum s.e 1pirezintă si^ tuaţiia 1in box.

John West vrn :să s:pună ceva, dar Parker continuă, arătînd cu :p.ă1lă11"ia sp:re el :

- Ai ·degradat, rînd pe rînd, toate sportunile de ca1re te-iai OCU!pat : tmpul, cu.r·sele de poney, ciclismul, ~Uiptiele .şi ml'li ales boxul.

nnn se ip·lecă î1n scaun, ameninţător.

- fa iascultă, să inu faoi pe ·deşteptul. Am încercat să te .ajutăm, ·dar văd că inu v1rei. :Ei tbine, dac-ai să te îmbolnăveşti subit, să nu dai vina pe noi.

- Dacă-l iiau paznic pe Sl'!ndow, st.nt siglll' că „n-am .să mă îmbolnăves·c".

Ochii lui Tiinn zv.îrleau fulgere de mînie. Săr·i .în picioaire, ·dar Lamb :îil .a:pucă di·sipernt de umăr.

John West 111 pirivi cu ochii micşoraţi.

Stai jos, Ti•!1iI1 ! Nu-i face p•lăcerea 1să te ener^ vezi.

Tiinn se aşează morocănos.

Pa:rker îşi îndesă pălă1ria ipe oa1p şi porni ţianţoş S1p.re. uşă. J-ohn West .s,e :ridică şi-.! u11mă.

în uşă îi S;puse :

- Eşti foarte nechibzuit Amerioanii ăştia sînt daţi dracului. Ţi-ai băgat .singur capul î1n laţ, P0r^ ker. Şi oricum, tot o să •trebuiia·scă ,să 1renunţi, duipă ce-o să vorbesc cu Murkett.

- Om vedea, rosti Pa•rker netuibUJrat.

Cînd trecu apoi pe ialee, văzu două umbre tupiliate după un boschet.

- De. ce nu m-ai ·lăs.at să-'i iJ>OCnesc .în obraz pi! deşteptu.l ăstia ? m1cr-:H Tinn d.nd John Wes[1]t se (jna-po ie în odia ie.

- S-acr- putea să mai ai ocazia, .răsipunse John West ;liniştit. Diair să vorbesc mai întîi cu Murkett.

John West ~I îinsoţi ipe Tiinn şi La:mb ·pînă la uşă. Rărniase pe verandă p.înă plecară, a1poi chemă pe ci^ neva d1n girădină cu voce joasă.

Una din ceJe două umbre cia;re .s,tăteau la p1ndii ră•săiri dilfl întuneric. Era ArthUJr West. Cei doi fraţi

vorbiiră 1n şoaptă, a1poi John West ·se-ntoa;rse în sa^ lonUJI de 1receipţie, unde îşi scoose .revolveru.I d1in bu^ zunar şi-.l examină.

Nu se 1prea simţea în l1air1gul lui ·de cHev0 zile. Altfel ar fi tratat el problema *w* Pa.rker dacă alte evenimente nu i-ar fi ,dat nelinişti caire-1 făceau ·Să nu mai fie sitäpîin ipe .situiaţie.

John West era condamniat .Jia moade : Snoopy îl ameninţa·se c-o să 'Se răzbune.

După ce află că Godfired Dwyer îl elimi.ruase, Tian^ ner .se năpu5ti î•n hirnllil 1lui John West şi-i ceru să ·ridice inte.rzkerea. Tanner era ameţit de băutură şi foa·rte îJntăr:îtat. John West 'îl! ameninţă că-•l dă p~ minia poliţiei.

- Aha, vasăzică .miare.le J. W. recurge ,lia copoi ! Ei bine, ·află că .nici un copoi n-o să ,te scape. Ori ridici interzkeirea ori ţi-a .suniat ceiaIDl 1

Furios şi îngirozit, John West irepetă :

- Ţi-am sipus c-ai fost eliminat ! Ce mai V•rei ? Ieşi af air.ă I

A ,doua zi, priin ştaifetde di'n lumea interlopă, Fnank Lammence fu informat că Tannc.r se îmbătase criţă şi ·&e lăudase în drea,pfa şi-n stinga c-o să-i facă de petrecainie 1lui John West.

Ca ·să ipună capăt neîncrederii oamenilor lui şi să le stimuleze teama şi 1reSipectul care începuseră să oam lase de dorit, Tanner făcea pe groz,avul. John WeSlt .î,J cunoştea fo airte bine pe Snwpy Tanner şi pe cei ,de teiaipia 1!ui : urla el pe 'k>a te că!făiri.Je dar 'în^ tr-o bună zi avea să fie nevoit să pUIIlă ,de acord fiaiptele cu vorbele, de fa1Pt era însă un faş ·şi un exhi^ b.iţioni•st. Singur ar fi tremurat ca f.r.unza de flfică !n faţia i.tnei iameninţă.ri, ,da1r în frnntea oamenilor lui eria în sta,rc să ,dea lovituiri de un curaj nebun. Fap,tul că fusese eliminat îi rpiricinui·se lui Tanner mai mult decît o piagubă ma1terială : îi ştiirbise prestigiul. Risca 1să He dispreţuit de oamenii .lui. Ca să-şi „re^ facă prestigiul", Tanner se via simţi deci obligiat să se ţină de cuvînt.

Timp de două zi,Je şi două nopţi, Arty West şi un alt om 'inairmat 1se iaţi1nură mereu 1pr,in pireiajma lui John West.

Din lumea intenlopă veneau ştiri şi mai afarmiante. „Aghiotanţii" lui Snoopy Tainner făcuseră cauză co^ mună cu el. Puseseră lia oole un plan siinist!fU. „Pîn-la sfîrşitul săptămînii s-a. zi's cu John West", se lăudia T~mner.

Chi1ar şi Frnnk Lammence, oare de obicei nu preia se ·Jă,sa impresionat ·de ameninţă.rile derbedeilor, e.ra convins că Tanner er.a „'destul de nebun ca să în^ cerce aşa ceva."

Lammence 'îll trimise IPe Arthur West să vorbească cu Tianner, diar Snoo:py „intrase în ,gaură de şarpe."

- A înnebuit cîinele, ,spuse Artlrnr Wesi {rntelui său. L-ai ati111s la o.noaire, dacă ipoţi .să-·i zici aşa. Să ştii că-i în stare de orice. Dă-i tu .J.a cap întîi, John, dă-i 1u la aaip !

John West meditä un răstimp, mîngîind revolverul. Deodată se. 'sculă, se uită pe geam şi iapoi trase per^ delele.

„S-ia,r iputea 'Să tragă ıdin colţ, p·rin geam", gîndi. îşi mu1ă ·scaunul ,în celălat colţ al camerei şi se aşeză din nou. '

După o vreme urcă ·sus, se dezbrăcă şi se vî'l"î în aşternut, ,după ce 1şi puse rrevolverul sub 1pemă.

Mai bine de un ceas rămia¹se încood.at ; ıJl.U se :J.ipea somnUJl ·de el.

. Ce s-1:1ir întîmp,Ja dacă Tanner ori vreunul ,din bian^ diţii ,lui :s-1ar stirecuna prrin faţa nasului iJui Arty sau a celui·lalt? Ar putea să se caţere ,pe un pin. Poate chiarr .acum pîndea carreva, scrutînd îi111iunerricul, aş- teptînd - 1:1şteptîind să-l omoare !

„Hai, vino-ţi în fiire !" 1îşi zise.

De ce să ·ge teamă ? Cum era cu •putinţă aa el, John West, cel mai puternic om din Australia. să tre^ mure ¹de frică î.n fata unei jigodii ¹sifilit-ice ca Tanner?

Arty avea dreptiate. Să-i dea el îrntîi la cap. Să-l omoare IPe Tarnner şi să :Je ,deia o ,lecţie celorlalţi. John We.st era patronul. Tianner nu mai era ,de nici un fo^ fos. întrecuse măsuira. John începu să istud,ieze pro^ blema ceva mai ·liniştit. ·Respinse orice posibi:Jitate de „tnte~egere" cu Tannerr. Enau ,destui oameni ,dis^ puşi 1să-l omoare pe Sinoopy pentru o

sută de lire. Individul trebuia ucis - ia.stfel va ·duce cu el în mor^ mînt dovada că lucmse .pentru John West.

A:r,ty i-iar fi putut face ,de petirecanie lui Tanner, da,r :nu era o soluţie prea bună. Tipul erra 1prrea deştept pentru Arty şi prea iute de mînă. Dar avea şi des^ tui duşmiani : pe multi ·Îi „turma·~" şi n-iar fi scăpat el cu pielea [1]întrreagă, dacă •nu ,le-a1r fi fost frică.

Dar poliţia ? Detectivii. Er:au şi ei sătui ,de T1anner. Dacă şefiul politiei l-ar pune sub urmărire pe Snoopy? Grozavă iclţc:e. Să-l pună sub urmăriire ! Un asasinat după toate regulile şi fă1ră sa se mai puna întrebări.

Un plan se înfiripă în m:ntea lui John West. Se dădu jos din pat, coborî în haH unde ave·a telefonul şi-:J chemă pe Frank Lammence.

- Tu eşti. Fr~nk ! Vino imediat ! Ii spun eu lui Arty săţi dea drumul înăun-tru .

.

Clive Parker stătea în faţa unei iprăvălii dintr-o stradă sărăcăcioasă de mahala. îşi înfundase capul în gulerul paltonului şi-şi trăsese pălăria pe ochi. Zeci de mucwri de ţigă.ri zăceau p[0]e ma1rginea şanţu- lui, la picioarele lui. Aştep.ta acolo de aproape două ore. Jn casa. ide pes.te drum, „Cutting" (Spintecător) numit aşa pentru felul sinistru .în caire se folo^ s.ea de brice, zăcea bolnav la pat. La două Jumă- tat0e, doi oameni ar fi trebuit să vină cu maşina şi să intre în casă. Jntîrziaseră cu o oră. Unul din iei, Snoopy Tanner, urma să fie asasinat .aici. De ce şi oum ? Asta n-o aflase reporforul.

Clive Parrker ena însunat cu o nepoată 1a lui Roruald Lassi.ter. „Bătrînul Ron" era foarte mîndru de nepo^ tuil său prin a li ainţă şi de cite ori avea prilejul, îl servea cu ştiri senzaţionale din vi1aţa s.indicală, din lumea orimei ori a sporturilor. De data asta îi „vîn^ duse pontul" cel mai senziaţional - dacă bineînţeles se adeverea. Să fii primul la loc.ul unde-a fos.t ucis Snoopy Tanruer !

- Vezi că astăzi „îl curăţă" pe Snoopy în cut.are loc, 'la cutare oră. Bă-trrînul Roo nu-i spusese mai mult.

Cînd P.a1rker îl informă pe redactorul ziarului său, acesta î.l sfătui să anunţe poliţia. Tînă1ru:l irefuză, con^ vins fiind că ~tirrea nu era necunoscută copoilor, dar că n-o să

intervină nimeni: Ba iera sigur c-ar fi fost fericiţi să saape de Tanner, caire .prea „se-nfipsese" la toate şi şUa prea multe despre mabrap.azlîcurile pre^ f-edului de poliţie şi ale unor det⁰ectivi. Ce senzaţie I Păcat nu~ai că ştirea n-o să mai poată apă.rea decît în u'.tima ediţie a1 zirarului *Star.*

Deodată o maşină galbenă coti pe stradă. Parker se trase înapoi în prag şi încremeni pe loc. Taxiul se opri în faţa casei lui Cutting şi doi oameni se dădură jos. „P1r⁰ecis că tipul ăla scund şi biqc- pus la punct, cu mustaţa ca ·a .lui Charlie Chap11in, e Tan^ neir", gîndi Parker. CelălaJl.t era un necunosout. Par^ ker îl auzi pe Snoopy spunîndu-i şoferului s-:.iştepte. Pă.rea beat.

Tanner şi însoţitonul lui intrară în casă. Cînd tre- c1.1Jră prin curte, în dreptul f.erestrelor, se aplecară ca să nu fie văzuţi dinăuntru. Cu inima bătînd să-i spargă pieptul, Pairker era. numai ochi şi ure<:hi. Şo- ferul se uită la el bănuitor. Sprijinindu-se de fiara care mărginea vitrina, Parker fă-cu pe nepăsătorul şi-şi aprinse îm:ă o ţigară.

Deodată trosni un foc de revolver, oare răsună pre^ lung pe stradă, 1unnat de încă două, unul după altul. Intr-o clipă strada se umplu de oameni, care se ui^ tau în toate părţile, gesticulau şi întrebau ce s.e în^ tîmplase. Din nou se auziră trei împuşcături.

Parker ieşi de după uşă şi făcu semn unui om care se aifla la vreo sută de metri, mai jo5 'pe stradă. Era un fotograf de la *Star,* .care din prndooţă, refuzase să se ap.ropie mai' mult, pînă nu se fermina -cu îm^ ipuşcăturile. Fotognaful îi făcu şi el semn cu mîna, dar nu s.e mişcă din loc.

In acest moment, uşa caisei lui Cutting se deschise încetişor şi iapăru Snooipy Tianner. Era îndoit din şale şi s.e ţinea cu mîinile de burtă. Gemea îngrozitor. înaintă clătinîndu-se ·din casă pînă \,a maşină şi lăsă o diră de sînge în urma lui. Se propti de spatele ma^ şinii. Faţa îi era albă •Qa varrul, ochii mari deschiişi iar pe la colţul gurii i se prelingea un firicel de sînge. Scuipă jos, în sîngele oare părea .că se scurge d:n picioaire.

Şoferul maişinii, care-l privise mai întîi îngrozit, părn căn-vie şi puse confoctul la motor, cu ·intenţia vădită de a-şi părăsi pasagerul Jnsîng.erat pe mar^ ginea trotuarului. Duduitul maşinii ~I trezi pe Tannier din starea de incon~tienţă. P1rintr-un extraordinar efort de voinţă, se-nţepeni, scoase un revolver din buz1Jnar şi împlet:cindu-se, ajunse lîngă şofier tocmai cînd maşina se punea în mişcare. II ameninţă cu re^ volverul:

- Să nu mă laşi, dine ! spuse cu un gîlgîit în voce şi stropind faţa şoferului cu salivă-:_tnroşită. Să nu mă laşi, că-ţi zbor creierii I

Maşina se opiri. P arker urmărea sqena, împ.ietrit. Ceilalţi stăteau prudenţi la distanţă. Nimeni_ nu ştia ce să facă, sau chiar dacă ştia, nu îndrăznea.

- Spitalul diin Meilboume, bîigiLii Tanner, clătinîn-du-se lîngă automobil.

La pidoarele lui s.e şi făcuse o băltoacă de sîngie. Pomi bă1ăbănindu-se spre uşa maşinii şi puse mîna p,c clanţă. Gemea de durer·e în timp ce s.e căznea s-o deschidă. Şof1erul se uită la el, dar, mai mult mort decît viu de spaimă, nu era în stare nici să-l ajute, nici să-l împiedice să s.e uirce.

Tanner izbuti să deschidă uşa. Căzu ou faţa ,în jos pe canapeaua maşinii şi nu mai mişcă. Maşina porni, cu uşa deschisă, legănîndu-se primejdios. Picioanele lui Tanner atîrnau afară. Sîngele se prelingea pe stiradă din vîrful rpiantofilor.

y,ooi[1]rudu-şi .~n .fiire, Pairker traversă stna;dia 1în rgna,bă. Lumea se 1atd'lllTl.1ase î111 }urr.ul îbăltoacei ide sî1nige ide rpe trotuar.

- Vă rqg, lda1ţ1i-vă î1najpoi, stiri,gă Pairker, 1Poliţi1a !

Intră Iin 1aa.să :pe ·uşra id.itn faţă, 1carre rămăsese des^ chi1să, :şi-o :porrni cu :grijă rpe cu1\aa1rul î1ntu111eoat. Se poticni de ceva şi era cît pe ce să cadă. Era trupul UlfJei f,emei băitrîne, 1aar,e zăcea î;n 1nesim~ire. tFemei[1]a giemui 1şi deschise ochii. Mo~măi 1oev.a, dar Clive P1a·r^ ker rrm ,p,utu distim:ge 1ce 51p1umea.

Trecînd peste trupul ei, Parker mai făcu vreo cîiiva 1paşi şovăitori 1şi .ajuimse în fa~a uinei ruşj des^ chise [1]Ît! 1' 1dreapt1a ouloarnilui. Se Illită înăulTTfou icu .grijă. Iin 1aolţul ;oei mai 'Î[udepărtat se ,aflra iun 1p1at. Pe :p.at

zăicea 1UJn om. Parker se .apropie. Avea 1cnaini1ul zdro^ bit, i1ar ,creierii munjiserră rpeim1a, barele ide Her .a,le pa,tului şi ziidul. Reiporteml îl recunoSiCIU rpe Srplinte^ oăitom1l, a că.mi foiă plină de ciraa.trice în:grozito.are rămăsese ooa,tii111să. B,nat:ul drept îi 1atîima moale peste rnarr,giniea patului, ,j.ar mîna-i era îndeşta.tă pe u1n revolver. Şi 1pema şi raştemutuJ ÎIII dreptul i1nimii lui Cutting eratU .roşii ide s:îrnge.

Stă:pînit de •UJn 1P1ufor.nic seITT1timent de cuiriozitate ia:mesteoată rcu teamă, P1airker cercetă cu· ;privirea odai1a sărăcădos mobiilrată. Văzu aNirinate două oglin^ zii - u:rua ide ,f'ieoare 1p1a!!lte ,a patului. I:ntir-u111Ja 1PUitea să Viadă ·Îln cwrt·e ,pe oricine venea dinspre po.arrtă, iiar fin. 1oeral,aHă ;pe oridne se 1aipropi1ai pe aJ,eea 11aterrală. Patul ena 1aşezat în a'şa fel, îndt să-i permită lui Cutving să va·dă tot .ce se 1petrece 1afară. Sipintecă- torul se aşteţpta l1a vizite. Reportenul înţelese de ce se 1a1plemseră •cei ·doi, dITTd trecuseră priin dreptul ferestrei.

Pe pereţi aHmau fotografii înrămate : portretul uinei femei cu ;u111 cqpil mic 1n b.nate ·şi ,a,J unui tînăr. Parker •îl recunoscu ,pe Sp.initecătorul dnd ern tînăr, îrnaii111te de ia fi fost des.fi.grn1at. O 1cromolito:grnfie, ire^ prezentînid :pe Isus Hristos mcoou1I1Jat cu srpiini, era pusă 11a loc de 1ci1I11ste.

„Bun ma.terial", g-îndli Parker, luî:rud cele două foto^ gma:fii ide pe perete ş.i strecurîn1du~.Je îin buz.uina'f. Fă·ou uin 'gest 1oa şi cum 1a1r fi vrut să ia şi icoalTlla, ·dar şo- văi şi nu se 1ati1T11se de ea. Un z,goimot î1n stp1rule îl făcu să se ÎII1ioancă bm~c. Bătir1rrna, •cu. faţ,a tna1nsfiigu.rafa, se 1prqp,t.iiSe itn ;prag. Uitî:rud ide {l'rezent·a străi1nu.lu.i, se iuita 11a 1oa1diavr:u[1]l caire zăcea pe piat, ica !hi;pnotiziată de sdfî.rli1a icu um sirn1giur ochi 1şi scuirsă de cueJieiri.

Deodată se în:suifleti şi se apropie clătinîindu-se de piat.

- Băi1afo,J meu ! ţipă tng<rozită. Mi-au omorît lbăi1aitul, trăzini-i-rar dumnezeu ·şi Sfîrnta Fecioară.

I1ngieinu111Johiă Ungă ,p.at, strîn.se tr:uipul cu biraţele ei of il.ite, pl:ngurnd 1011 sughi~u:ri şi f ă:ră să ţină

seiama de sîn1gele •ca^{0}re-i m~111jea rfoţ1a, rnî.iinile rşi :rochff.a.

P,arker se uita 1l1eştiind ce să facă : îi e.na mi1lă de ea, dar voi.a să plece cît mai re;pede să dera reporta^ jul. Se aipro,pie şi-i IPUSe mina pe umăr.

Bătrî.na iridiică SfPII"e el fa!;ţa ei lbrăzdiată de zbîrci·tmi, mu:nd1a1J"ă ide ·sî.nge şi u1dă de lraicrimi.

- Adu 11.m !Preot, strigă, ,fără să-l întrebe ce caută rarolo. Adu .un 1p;reoil: şi 11.lln doctor ! Adu un preot ! Băiatu1l meu n11.1 s-·a mai dus lra biserkă ide ra1ni de zile. Să nu maal!"ă nespovedit.

- Oine I-ia omo.rtt ? Întrebă P1arkeir. Cel mk? Ta1n.ne.r ?

- Nu! A.lăfo.Jt. I-·a impurşaat pe .amîndoi. Am vmt să-l OiJJTeSic 1d1a1r rm-a tr.~nrn jos şi 1a fuigit prin dos, tkălosu.1, :răSipunse ea şi Î[]ce.pu să 1plîingă din nou.

Pa-rker se nă1pusti 1afiară. O mulţime de oameni se a1duina.seiră la ipoairtă. De pe venal!'lldă, Parker îl zări pe fotogrnf şi-i stri1gă:

- Ce mai 1a·şte;pţi ? Hai, i1l1tră, să fia.ci ieîtev1a foto^ ~r.a.fii !

Fotoginaful intră şovă.Lnid icu 1ap.a^{1}r^{0}l1tu11. Parker se duse l1a 1Poartă.

- Daţi-vă 1in1a1Poi ! Î1I11aipoi ! .Să vină 1poliţia ! rnsti pe UITI ton ode C011111a111d ă.

'Di1n oasă se a•uzi 11..m ţi.păt, o tromitu•ră şi zgomo^ tul 'U!I1ei î1l1icăieră!ri, 1a;poi iapă.nu şi fotog:naiful. Avea f1aţa iigîriată, hainele 1î111 oderordime, 1ap.ana.tul stricat, i.air lam$_{1}$p.a, s,p:artă.

- A-ninelbumit 1căţeaua astia bătirî1nă, se jplÎIIlse el lui P·arker. Gt pe ce să-mi scoată ochii. Mi-a trîntit jos şi 1ap.am.tul.

- Tîm!Pitule ! monmă.i Pa.rker. Hai s-o şter.~m. ăsta-i ,Jucrul ,oe) mai .cuminte.

îşi ;croiră drnm prin mulţimea enerv;ată şi medu^ merită. P1arker o luă J.a fugă :

- Hai ;repede ! Du-te l1a rodaictie şi ia alt 1a1p1ariat, îi strigă .fotogr.a.fu,lui ieare 1abia se ţi.nea od1u1pă ·el. Bu f.u1g s-airnunt ;poliţi.a. Cum is·aapi, vi.no du1pă mline I.a camena ode mgen1ă ia

spita.Ju.Jui idLn MelbouT'noe. Hai fot11gi ! Grăibeşte-te !

Parker fugi ip!ină la ip.rima oabină telefon.jică. Toc^ ma.i atumici -uin oamion 1al poliţiei coti pe sfracă su^ n!înod 1dliin siirenă. „Pesemne oe-ia .a1niu1nţat 1arltci111eva poli^ tfa" - ig"Î1T11di P1arker - „ori ipoate d şti1a l1a ipreci^ zie Oî.a ?"

1Pl1a!lliul lui John West ide a-i fa.ce ode petreca.nie Iii.li Snoqpy Ta1rnner izbutise. T1a1niner muri în dmim sipre Sjpital.

La cererea lui Frank L·ammence, detectivii prieteni răs,p.îndiseră zvonul, pri1I1 codoşii lor odin .lumea inter^ lqpă, ieă inu trebuie să se mire 1T1imieini odiacă Tia1I1:ner via fi ucis îintr-o bună ,zi. Un :bialTlldit odin Sydney, ipe oaire SITIOCJrPY îl „ tunnwse" .ÎITI UlJ"'rnă .cu 1oi:nici a1ni se aichifase ode a·ooastă misiu1I1e 1pentru dnci Siu1e de lire.

El i:l condusese ipe T1anonrer ila CutUng, C! hi:p:uir.ile oa să-l omo1are :pe S1pintecătoml, oa['e îl 1ameini1nţas·e pe Ta1nne:r reă-i taie heregiart1a cu b:riduL.

Poliţi.a dezminţi versiunea lui Pa1r~er, care apărn î¹n ultima ediţie a zj.arnlui *Mornina Star,* şi iainume c-.ar fi fost prezent inică un om l1a dueJu;J :udgiaş. La ia1nchetă, mediicul legist stia1bLli că T1a1niner şi Cutting se îm'P'uşc.aseră reci:proc.

SnOO!PY Ta111Jrrer murise, li1ar celorlalţi iptutiin le pă•sa. Cît 1deSipre SfPintecătorul, ITTiUJma.i bătrî•nia-·i mamă .plînse • moartea lui.

*

·P·e la sf1kşifol 1an'l.ltlui 1928, John West i~butise inică o dată să-şi ;pună duişma1nii cu :botul 1pe •l!albe.

Greva reresreătorilor ide •aai trăip1a1Şi di111 Vidori1a se tenmi1nase icu un fliasco. Se 1mai 1ainzeau munmure, da;r sitwati1a nu mai era 1critiică. J.phn West J.e 1arătase că el e .stă:p.iniul. Comisi1a reg;ală instituită stpre ia exa^ miin1a îmiprejură:r'ile în oare Thurgood obţinuse u1n loc în

Pari.amentul f.edera1J îsi încheiase ceroetărHe f ă•ră 1r1foi :uin rezultat. ·

î:n faţa ieomlisiei T·egale, Maloney ju;ră ică ar .fi dş- Ug.at 1bia1ndi 11a 1CUTse, mizînd :p·e .neînrtrooutul 1armăsar Spea.rf.elt. Thu:r:good 1a! firrnă 1că · hia:bia1r m-1a;yea cum ajuinsese M.afonrey ·în iposesi.a 1celor qpt mii ide Ii.re.

La 1întrebiairea daică 1domniu1l John Wes·t, 1din Mel^ bounne, Î·i aumpărase locul .îin. P•a1rl:ament, Thurgood r ă s.p.un15€ :

- Nu vă1d ide ce domnul West mi-iar 1aconda atîtia import:ain1.ă. Ne-1am întîlnit 1r1umai o .diată sa:u ide .două ori, în iehesti:ulTlii ide afaceri - 1a atît s-1au redus :rela^ ţiile noastre.

lin •cuirsul 1ainchetei, Ted 1Roşul refuză .pu:r şi simplu să dea informaţii ·p.rivin·d chestiunile lui ide afaceri.

- De multe .ori 1a•dversairH mei s-.a1u folosit •ca de-o 1a1rmă politică ide 1averea mea. Există o menta^ Ji.t1ate albs.urridă că- un '1.a:burist n-1ar trebui să dştige !bani - îşi motivă el 1aieest rief:uz. Pîin.ă l•a mrnă se declalfă ·de acord oa judecătoru.l să-i cer[1]oeteze în mod mnfidential [1]conitulflile de la 'biainieă.

John W:est îşi J:rnceip'll •de,poziţi1a., id.ed arî1rnd iCă n'"1aveia nki un interes să obţi1l1Jă 1aleg[0]erea lui 11hmgood îrn P1air J.am en t.

- Pe m!ne - sipuse el - ·politka mă interesează prna 1puţiin.

Duipă 1oe ldezmi1nţi c-1a.r .fi aV!ut 1U1n 1amestec în Hr^ wul cu Mafoirney, fu îintrebat :

- Atunci oum vă ex[1]pli1oaiţi •că 1Ma1loney a intna.t iaşa 1peste rnoa1pte în :posesli1a, wnei sume 1aHt de im- • portante?

- Pă[1]i - ·răs1Punse Johin1 West - 1după dte şti:u, el p•reti1rnde c-1ar fi dşUgiat l a 1our•se şi n-:am nici .wn motiv să mă î1rndoioes.c ide cuvînfal lui.

- Totuşi - ilil!sistă 1comiisia1ru:l - e 1destil.11l ide sur^ ipriinzător oa [1]oi1I1Jevia, .şd mai icu seamă ult1J om 1a1tît de oumpătat ca idomI1111tl Mailoney, să cî.ş.bge mii de ilire l1a •cuirse.

Atund John West le"serv.i 1din 1I1ou ipoviestea

•despre omul •oa.re intrase 1pe hiipodrom oeu o ·liră ·şi ,pl^{0}eiaa1Se cu o mie ide ilire. Ooimisan.1il 1păn11 li:mpr.esionart.

1Puir.tar·ea lui Fna.nk Ashtoo î1n f1a1a 1oomisiei îl i.n^ tri1gă !P·e John. West. Cu •disfPenarea îrnti1p.ăriotă ipe fi^ gură, ş.ohio,pătîn.d din ·cauza dulferilor artritke, Ash^ t0tn recu1noscu că îintr-1a1devăr i se p:rqpuisese să se dea la o p,arte pentru Thiurgood. De fia1p1t - 1adăugă el - aioeeaişi 1persoană îi ipropUJsese :şi în 1919 să oode:re loaUJI lu1i T. J. Real.

„Să ştii că ăsta• mă tră1dează, ·după toa.t.e icît·e-am fă.auri: ipentr.u el", gîin•di J'°hn West. Dar î.n 1oontitT1tU1are, Ashtoin deci.ară oă îşi 1dă1duse 1cuvîintu1! ode on01a1re să soc10teascâ ip.r~pmereia oa fiind 1C01I11f iidenti•ală şi - ia.rătă el - ·comisia niu era ~miputerrnicită să-ii fiaică să nu-şi reslJJecte cuvîntul. După rtenmi1rnarea 1pri.mu^ luli intelf0ig-aforiu, ifu ichemat odiin inou îin1 ifiaţa comi^ siei, 1da1r Ashton refuză şi de 1aistă •dată să idea în vi^ lea0g vr.euin n.uime. Rosti 1aipoi un 1discu1fs în.flăcănat :

„TrnHouil icu locurHe odestiinate parlaimootari! or e .de 1uz curnnt, s.u.s1·i1rnu el. Şi niaţiornaloiştii siint maeştri în .arta ode a mlitui. Cei ic1ar^{0}e 1şi tlf ăodieiaiză tovairăş.ii '.Şi se odes$_{1}$prin1d 1diin mişioarna 1! 1ahurristă !Primesc totdeauna s:uime ma.ri ide b.aini ide I.a 1l1ationailişti. Hu,ghes, de piol1dă, 1a 1pr^{0}imit 1douăzeci .şi dnd ide mlii ide lir^{1}e ,ca să-i tiră1deze :pe l1abu1l"işti." Ashton î;noheie cu strigătul profetk : „Şi mai sîrnt 1a1tîti.a alţi trădători îin mişoa·re, giata să o vîlTiidă !"

ln 1oontli.nu1are odedară că rn1u ştiiai 1d1a1că Ma.loney fusese 1plătit ca să il"enilll1te Jia 1oml său îin favoarea l1Ui Thiu1r•g001d, idialI" ^{0}chi1ar idiad f ăcus.e asta, •cel ipuţin lăs;a.se locul tot un1U1i laburist. Naţiona11iiştii, 1oaire ena1u reprezentarnţi 1ai ma1relui capital, fa1btu.tise.ră s.ă 1oo:m1Pă toată so1oietatea au:straliiană cu slistemu1l lor putred. „Şi ei - toomai ei îinid.rămes.c să vorb.eia,sică 1des.pre mită şi 1afocerism." Rostin1d ·a1cestea, Ashton se JJ"ă- buşi în !boxă tşi îincepu să ip1lîn,gă.

John West îl 1pir1ivi 1ou ·interes şi în .a^{0}oeÎ!a1şi ti:rnip i.n^ tri:gat, pe .aicest om bolin1av şi 1incărnnţi.t,

1aarre niu-şi mali 1p1Utea [1]stăip.în.i siustp·iinel•e. Se IP:reface oare? :Părea totuşi sincer. Dar afoniei de ice plîlilige ? Pesemne d e [1]g.na1v boln1av. AII"e nevoie de odi:hnă. Trebuie s-o îrn.treb [1]pe .ne\llastă-sia daică 1aife 1destui btan.i să 1Pl·ece îintr-un concedi1u.

John West niu 1putea să-şi idea seama [1]că patima cu [1]ca1re VO'rbise Ashto1n se 1datoiria ru.şini1i : îi ena iru^ şine de rprqpria ·I ui slăbidiune.

Lucrările comisiei ţinură cîteva săptămîni. Jude^ cătoml păre1a. î1ruc'1llwat .şi IIIJU pirea hOltărî·t să 1ceMeteze aazul 1in 1amă1rnuint. Totuişi ,pă·tru:nise destul ide aodî1nc, ca să descopere d Maioiney demisionase din motive de sănătate, dn1d Î[1 rea1J.itate starea sănătăţii lui e.r.a destul ide satisfăcătoare.

Ve:ndliictul ră[1]Stp1uinse îiniku totul 1aişteptă:r1lor. După ce irezuimă ideipoz·itiiile, 1j1u1decătoir1U·l idedară foarte g.r1aiv că MadoJTiiey 1fusese 1Plătit ica să 1demisiooeze ide o pe.r.soa.nă ori !POOte de maii multe persoane 1r1ecunos^ cute.

Disimhl1nid 1ou Joilm W.est, idiu1pă iee Comisi1a n:~~a1J.ă îşi închei:ai.Se lilllcrăr,jJe, 1lhur1good îl asiguiră că l1ahu^ riştii emu sli·g,ur,i că vor dştig.a ·în 1a1legerile fedooa,]e oa1re mmau să aitbă loc l1a [1]sftrşitul alfllUJl1u1i 1929. Du[1]pă cîtv1a tiilllfP 1nisă, John West ,fu 1Tl1eiplă.cut ·su.rJP'riins, con- statînd că guvernul laburist din Victoria suferii1se o î.nf1rîn1gere. Oa~e s:pernn1ele lu.i să .fi fost ineî1nteme^ iate? Avea încredere în a:p.redierea lui Thurgood, care deda.rase că î1nfrh~gerea laburiştilor î1n Vidori1a eria .un simptom 1a1l situ1a~iei econo:mi:ce. · Şomajul î.n^ oeip1use să ia ip.roipOll'ţii.

În ourn.ul nienumănatelo.r lui :plimbări 'Î:n s:Usul şi 11n josul .străzii J1a·ckson, dnid se <lucea ori se întor^ cea din onaş, John West observase că din iee în ce mai multă lume îl salută ,şi-i sipuine 1pe nume. Mai îina1inte .nu se :b.ucuna ·de atîta pOJP'Ulia.ritate, şi el 1afri^ bui1a 1as·ta î1nstrăină1rii lu1i : bă1n:ui1a ieă tot mai 1pu·ţ~.ni oa^ meni din Cairrli1n:gbush 11.ounio.şteau idiin vedere .de dnid „im1Peri1ul" său se ex Undea mereu. A1cum însă îşi ,dă- dea seama -că maii multe sailutlliri însemnau î.n iace^ la·şi HmiP 1şi

mai mUJlte icereri ide ajutor. De foarte multe ori, .în :lliltimul timp, cîte-un lbă.rbat s:a1u o femeie sărădocios îmblră•cati îl 1aoostaJU 1cerîrnidu-li 1bam·i :pe faţă ori 1Pe omlite. O .femeie bătrîin:ă .reî1nviase iehia1r V·e^ ahi'llil obicei ide a-i 1arăta chitanţele de 1plată •a chiriei. După toate semnele, timpuri de restrişte se aşterneau din in:ou 1peste Ca.rri.ngbu·sh.

Gîn1dul 1a1cesta îl tulbura pe John West, dair 1atitu^ dinea lui faţă ide criZia caire se 1a.prcipia ena 1a1curn ou totUJl 1alt[1]a. Se trezea gînidLndu-se Ia zilele dnid se zbăteai 1şi el în mizerie, dar izgonea •reipede ;a.ceste gînduri. Dărnicia de odinioară se mai tocise. încercă să se ieonvi1n:gă singur că ·cerşetorii sî.nt nişte .nemer^ ni:ei oare diau banii pe băuturâ. La unma u.rmei de .ce duc lipsă ? ·Cine .n-1aire ide l1ucntli, găseşte 1astăz,i, sl1av.ă idam.niululi. Dar mai mu,J,t 1oa si,gur 1că 1!11UJ voi1a1u să munceas·că !

- Sin~ sigur ic-o să dşti,găm I1a alegerHe .fede^ riale, re:petă Thurgood. Lumea e nemulfu.mită şi de iaicee.a e giata să răsto.arine ide la putere orice gu1veri.n, i1nidiferent de nu1a.nta lui politkă. S.e 1amu1nţă o criză eooinomkă. Şi nki 1UJn guvem 1di.n Au.stmliia n-o să rămî[1]nă la 1PUtere mai mult de uin an, 1P.rooroci Thu.r^ good, :şi tim1pu,J 1aidev,eri spusele lui.

- Asta înseamnă cumva - tntrn'bă John West - -că Ma·cCorkell o să fie înf.rînt în alegerile din Quee.nslalflid ?

- Chiar 1aşa, răsp.u.nse Thurgood. Şi tocmai 1asta mă î111.g'rijorează.

John \Vest îl linişti :

- Dacă Ma10Carkell e cumva î1nlăturat .şi 111aţionialiştii te dau în judecată, 1am eu grijă să te .apăr. Tti dau cuvîntul :meu.

Jn urma 1a•cestei 1asi,g'u.ră1ri, Thurgood se a.rătă dis^ pus să dliswte pl1anmi de viitor.

- S:ummers 1a rămas •ccmidocătoml 1p:artiiduJui, spuse el. A dşUgat şi de astă-dată, da.r tot o să-l id.au eu *la* f·UJnd î111tr-o ib.UJnă zi.

- Să ITTu te 11aşi, îl î:ncurniă Jal1111 West. Am .avut ieri sea1ra o î1ntrevedere •CU .arhiepisoo1pu.l. Şi el

e *si*^ ~r ide vidori1a ITToastră în 1a•legeri. Summers i·@ fă- gă1d:uH ia.rhliepiocQpului ic-o să te 111umească ministru de firna111te.

- Pe.r.fect, .răspurnse Thungood. Dacă izbucneşte o 1criză eoonomiică, 1lucnu de oare sînt si,g:u,r, .am um plain ,fiinanci.a.r ·ca .să sialvez ~ar.a.

John West făcu a•luzie pentru înHiia oară la () com^ biirnatie •grnţie 1oărei.a nădăjduiia să dştige un milion ide ·Ilire:

- Summers preconizează o politică protecţionistă. Pentru a sprijini dezvoltarea industriei australiene, are de gînd să r:dice un zid de protecţie prin mărirea tarifelor vamale la importuri. Eu am organizat cea mai mare societate de vinuri şi de spirtoase din Aus^ tralia. Am înglobat pe rînd toate întreprinderile mai mici. Aş vrea 'să pui o vamă foarte mare pe băutur'.le alcoolice importate - vin, whisk)' şi gin.

Thurgood nu făcu nici o obiecţie :

- Se poate, se arătă el de acord. Să ajungem noi acolo.

Infrîngerea guvernului laburist din Victoria se pro^ dusese tocma: cînd criza în lumea trapului atinsese punctul culminant. Locul laburiştilor îl luase un gu^ vern naţionalist, cu o situaţie destul de precară, şi care se formase numai cu sprijinul dat de partidul scizionist al lui Alfred Davison (acesta plecase din Partidul Ţării şi elaborase un program în numele m:^ cilor fermieri).

Infrîngerea lui Horan îl învăţase un lucru pe John West: putea să exercite o influenţă considerabilă asu^ pra Parlamentului din Victoria chiar cînd laburiştii erau în opoz:ţie, cu condiţia ca noul partid al Ţării - partidul lui Davison - să fie la putere ori să men^ ţină balanţa puterii.

- Proprietarii şi crescătorii de trăpaşi primiră tot atît de puţin sprijin din partea noului ministru de :nterne, ca şi 'din partea lui Tom Trumbleward. Ministrul de interne era omul lui Alfred Davison. Davison îi po^ runcîse ministrulu: de interne să-i dea concursul lui John West, apoi d_iscută cu acesta. Nici pomeneală de

mită sau cerere de favoruri. II puse doar la curent cu iniţiativa luată şi făcu aluzie c-ar .fi vrut să ajungă prim-ministru. Ţelul lu: final era o coaliţie cu labu^ riştii. Nu s-ar putea oare ca domnul West să-l ajute să obţină concursul laburiştilor ?

John West se declară de acord. Dacă laburiştii nu obtineau o majoritate absolută, atunci vor conduce cu sprijinul lui Davison şi poate că naţionaliştii, nea^ vînd spr:jinul lui Davison, nu vor mai izbuti niciodată să formeze guvernul. Davison deţinea o poziţie cheie în viaţa politică a Australiei şi de aceea era mult mai important în ochii lui John West decît oricare dintre laburişti.

*

Intre timp, John \Vest făcuse toate sforţăr:Je ca să-l reducă Ia tăcere pe. Clive Parker. Curînd după încer^ carea neizbutită de a-1 mitui, John West avu o între^ vedere cu Kenneth Murkett, cel mai mare proprietar de ziare din Australia.

John West nu se prea simţea la largul lui : avea 1n faţa lui un om pe care nu putea să-l domine. In loc să recurgă la obişnuitele manevre, atacă ·direct sub:ectul, apoi se uită posomorît Ia Murkett, aşteptînd răspunsul.

Murkett avea vreo patruzeci de ani. Cu aerul cei mai suav, dar plin de sine, îi vorbea de sus şi John West îl ura din pricina aceasta.

- Reporterii mei trebuie tSă prezinte cititorilor o re^ latare veridică, autor'.zată şi obiectivă a întîmplări- lor. Mi se pare că Parker '.-a atacat pe atleţii dumi^ ta1le în *Star.* Eu .i-1am atrns atenţia, domnu!e West, să nu treacă la atacuri personale ori să facă favori^ tism în coloanele ziarelor mele. Trebuie 'să prezinte reiportaje ,de la ambele întîlniri, cu o perfectă impar^ ţialitate. I-am spus cît se poate de răspicat tînărului Parker că nu voi îngădui tonul agresiv al unora din iartiicolele ,publicate în *Star,* dar nu ..p .ot să-l O:Presc să spună că S.andow este mai bun decît 1atleţii dumitale, dacă

asta e convingerea lui.

D:ntr-o ·dată John West desluşi firul gîndirii lui Murkett. Afirmase de atîtea ori că ziarele lui erau im^ parţiale, ·încît ajunsese s-o creadă şi el.

John We'st ar fi vrut să-i spună mai multe. Dar Ia ce bun ? „De ce nu-l dai afară pe Parker ?" fu cît pe ce să-l întrebe. Adevărul era că Murkett nu voia să se lipsească de serviciile acestui tînăr, pentru că era un gazetar multilateral şi strălucit. Bineînţeles că unul ca ăsta n-ar f; admis s-ă-şi concedieze persona^ lul decît pentru greşeli profesionale. „Sînt asociat cu dumneata în Queensland", ar mai fi vrut să-i spună. Dar Murkett i-ar fi replicat că nu-i di'spus să modi^ fice politica ziarului, numai ca să-i facă pe plac unui asociat în afaceri. De fapt, adevăratul motiv era că John West î,J cam păcă.Jise cînd formaseră asociaţia. Amîndoi ar fi trebuit să numească un număr egal de administratori şi să deţină un număr egal ·de acţiuni, :ar Murkett ar fi trebuit să fle preşedintele consiliu^ lui de administraţie. John West îl trăsese pe sfoară, plătindu-i unuia din subalternii lui Murkett ca să in^ tre în consiliul de administraţie, pentru ca apoi să re^ nunţe în favoarea lui John West. Murkett nu-i '.ertase asta niciodată.

John West ştia că n-avea nici un rost să facă alu^ zie la numărul de acţiuni pe care-l deţinea în între^ prinderile lui Murkett, la Melbourne, pentru că erau puţine, iar altele nu se mai găseau pe piaţă. Murkett dir:Ja aceste ziare în numele altor milionari mai res^ pectabili decît John West. De asemenea n-avea nici un rost să-i amintească de faptul că publica în mod regulat reclame, pentru că Murkett i-ar fi răspuns .că z:iarele lui rediau adevărnl, fără să ţină seiamă cine sînt cei ·care publică reclame. Vorbe goale !

Murkett era tipul bogătaşului „respectabil". John West îi ura, îi d'.spreţuia şi îi invidia pe aceşti oa^ meni respectabili, pentru că îl excludeau pe el şi pe ai lui .din cercul lor social. EI nu era considerat res^ pectabil. Făcuse avere de pe urma unui totalizator ile^ gal. O auzise pe Nellie cum le povestea copiilor, ca să-i facă să rîdă. despre snobismul stupid şi far:seis^ mul nevestelor acestor „bogătaşi respectabili". Dar

parcă bărbaţii lor erau mai pricopsiţi ! Nu-I invitau pe John West la recepţiile Parlamentului (nici nu s-ar fi dus!). f:l excluseseră din cluburile lor lfespectabile (nu c-ar fi vrut să fie membru, dar oricît !) . Erau mîndri, chipurile, că nu se îmbogăţiseră de pe urma patimilor josnice ale vieţii. Şi totuşi făcuseră mili^ oane ! Ce importanţă avea cum Ie strînseseră ?

John West nu ·pomeni nimic din toate astea. In schimb spuse:

- Am aflat că Parker încearcă să-i organizeze pe extremişti 'într-o comisie pentru box. Ai putea cel pu^ ţin să-l împiedici să se amestece în întreprinderile mele particulare.

Murkett îl conduse pînă la uşă cu o amabilitate car{C te dezarma.

- Te asigur, domnule West, că nu-i voi îngădui lui Parker să formeze o comisie pentru box, şi nu-i voi tolera nici să treacă la atacuri personale· sau să fie părtinitor. O să-l mai ţinem în frîu şi cred că to^ tul o să meargă strună.

„Să meargă strună?!" Era prea tîrziu ca să repare răul provocat de Parker. Chapman părăsise ţara, iar îna'.nte de plecare îi mărturisise lui Parker că nu era englez şi că nu fusese niciodată campionul lumii la categoria semi-grea.

Chiar şi Tinn plecă în America, cu toţi oamenii lui, după ce sezonul. se terminase, pe neaşteptate, cu mult înainte de termen. La plecare îi spuse lui John West:

- Ascultă-mă, J. W„ dacă mă întorc - şi sper să mă întorc cînd s-o mai îndrepta situaţia - îl omor pe Parker ăsta !

Tinn se întoarse într-adevăr, însoţit de echipa lui. Deşi primirea făcută de Parker nu fu prea măgulitoare, putea fi socotită totuşi foarte blîndă, în com^ paraţie cu reportajele publicate cu un an înainte în *Star.* Inaasările mergeau destul de bine. ArHcoleie publicate în ziar n-au putut influenţa publicul care venea în număr destul de mare, astfel că acest sport se dovedi foarte rentabil. ·

Tocmai atunci însă, Lamb şi Tinn comiseră o gravă greşeală.

John West era furios. Cum sosi la birou ·în dimi^

neaţa aceea, îi şi chemă pe cei doi vinovaţi.

- Cine i-a dat cecul ăsta lui Parker? întrebă.

- Chiar eu, începu Lamb să expI:ce. Mi-a spus că e hotărît ca de data asta să colaboreze cu noi.

- Nu mai spune ! Ca scos ·din minţi, John West se întoarse spre Ted Tinn. Şi tu ai fost de acord, nu-i aşa?

- Mai încape vorbă, John ? Ani trecut hopul. Acum că am scăpat de pacostea asta, o să ne umplem de bani!

- O să ne umplem de bani ? Aşa crezi tu ! Hm ! Să mori de rîs? Aflaţi că Parker a luat cecul şi s-a înfiinţat cu el la redactorul şef !

- Ce face? strigă Lamb.

- II omor ! îl omor ! Oîinele ! Pentru asta - urlă Tinn, sărind în pic:oare şi luînd poziţie de atac, de parcă ar fi fost pe ring şi s-ar fi pregătit să-l înş- face.

- Cum v-aţi putut lăsa duşi de nas în halul ăsta ? Se întrevedea .cît colo capcana şi aţi dat în ea ca proştii. Vrea să publice povestea în ziarul de mîine, însoţită de-un facsimil al cecului.

- Dacă p11brlică .asta, am face mai bine să închi^ dem prăvălia, bîigui resemnat Tinn. oCurn ai aflat ?

- Nu-ţi mai face sînge rău, că n-o să publice nimic. Am aranjat eu să nu apară nimic. Dar mai îmblînzeşte-1 1pe Parker, dacă 1poţi ! Dacă nu i-aţi fi vîrît ehiar voi sub na1s cecul ăiSta, ca să-i poată dovedi redactorului .şef şi lui Murkett :Că avem obi^ cei.ul de a oferi mki icaodouri reporterilor, aş fi putut să-l conving pe Murkett că Parker ie pornit ·împotriva noastră fără motiv. Trebuie să recunoaşteţi că de cînd 1lucrează cu Murkett, articolele lui sînt mai puţin supărătoare, dar dacă nu-i închidem .definit·iv gura, nici a.nul ăsta n-o să avem încasări mai ma·ri ·Ca anul trecut. Trebuie ,să învăţaţi o dată să nu vă subesti^ maţi adv·ersarul.

- II omor pe potai·a asta blestemată, se aprinse din nou Tinn. Se plimba pirin ·cameră ca un J.tcu fu^ rios în cuşcă. Deodată se opri : Cum nu mi-a. trecut prin minte pînă aoum ? ·Să i-o fi făcut încă de anul trecut. Ia ascultaţi băieţi ! Mi-a venit o idee grozavă! Să vedeţi c-o să ne scăpăm de ⁰dăşteptu' ăsta .de P.ar^ ker. Să presupuinem

că, în prima luptă în care apar, adver:s.aml meu mă azvîrle de pe .ring, chiar în faţa lui Parker, pe masa reporterilor.· Şi n-o să fie mare nenorocire dacă din tntîmplare îl aHing cu un pumn la scăfîrlie, nu-i aşa ? Am mai făcut noi figura asta de multe ori, în America.

- S-.a mai întîrnplat, zid? Foarte bine, rîse John West pe sub mustaţă, apoi a1dăugă. : Da să 'Ştiţi, eu habar n-am de toate a^{0}stea.

La prima ga1lă de lupte din anul 1929, în care Ted Tinn deţinea capul de af.iş, Clive Parker ocupa ca de obicei un loc .la masa presei, .aşezată chiar lîngă ring.

P.a.rker a1si1stase după amiază la medul ·de fotbal, despre care urma să scrie un reportaj, şi după aceea se abătuse pe Ila bar, zăbovi·se cam mult acolo şi acum era cam mahmur. II încerca o nelămurită stare de indisipoziţie, totuşi asta nu-l împiedică să observe cu saUsfa.cţj.e că sal·a era pe _iumătate goală.

în sala de sporturi din Meloourne încăpeau zece mii de spectatori. Dinăuntru îţi 1făcea ·impresia unui hambar uriaş.Era o clăidir·e potrivită destinaţiei căreia îi era hărăzită, dar ar .fi necesitat reparaţii urgente Tavanul era foarte 'Înailt, băncile de ·lemn şi !repte!e urcau ah.rupt de jur-împr•ejur, pornind de la ringul din centru insipre !pereţi şi tavan.

CJ.ive Parker nu era mulţumit de mersul ·evenimen^ telor în războiul pe ieare i-l declarase lui John West. Ameninţar.ea lui John West c-o să vorbească cu Mur^ keM nu fusese doar vorbă .goală. Incidentul •CU cecul era cea mai ibună ·dovadă. li ceruseră dovezi la ziar, şi el le procurase una, şi iată că ei refuzau •Să se folosească de ea. Din dbuă articole, unul îi era cio^ pkţit cu creionul a1lbastru, iar Murkett îi dăidus.e ,()r^ din să înceteze ·activitatea dusă în vederea instituirii unei comisii menite să cercetez.e situaţia în ieare se afla boxul. Prin urmare, West „se înţelesese" cu Mur^ kett.

Murkett îl dezamăgise :

- Proprietarii ·stadionului ipublkă mereu T·eclame

în zi,ărnl noSil:ru - îi s1pusese -el. Nu trebuie să uităm asta ... Şi apoi luptele şi boxul .sînt o distracţie .plăcută... Publicul nu trebuie să le fa prea în serios ... Boxu•l ·a fost tntotdeauna un spm·t ibnutal şi n-o să se schimbe .în urma unei anchete.

- N-o să se .schimbe ! Pe dracu ! Clive Parker se şi gîndise la cîteva îmbunătăţiri : sal.arii :mai mari băieţHor ca.re boxau în meciurile de deschidere ; su^ praiveghere medicală exerdtată de un corp medical independent - eventual chiar de un medic pensio^ nar - şi nu .de doctorul stadionului, car·e ar fi fost în ·stare •Să ·deci.are .un om .s~ilodit, .apt pentru luptă, dacă Dkk Lamb i-ar fi .cerut-o; pensii pentru boxerii ca.re nu mai pot lupta. Să •se termine o dată cu fa^ voritismele pentru unii boxeri şi manageri ! Să se termine cu terorizarea băieţilor, care ITIU făceau alt^ cev.a decît să-şi ·oea•ră drepturile I.or. „în fi.ecar.e an, cu prilejul a·dunării gener.a.Je, Murkett vorbeşte des^ pre libertatea pr.esei", gînd!i Parker ou dudă. „Ce farsă!"

Oricum, tot mai izbutise să strecoare cîteva atacuri împotr!va :luptătorilor 'lui Tinn şi în sezonul acesta. Parker rîse în sinea .Jui ami1ntindu-şi de primu.I său artico1l : *S-a întors circul.* „Să vedem oe-o să spună Sa1ndow cînd o prinde ,de veste. Dacă vine la Mel^ bourne, onganizez chia,r eu un campionat mondial. Cunosc eu un aampion care-o să ia bucuros primul vapor, ca să s,e întoa,rcă I.a mama acasă." Fu întire^ rupt ,din medit1aţie de urletele mii.lor de ·sipootatori. Publicul se sculase în picioare, huiduind şi fluierînd : Ted Tinn se î1ndrepta ţanţoş ~pre ring.

Tinn se aş1epta,se J,a ip.rimirea asta, după evenimen^ tele ,din anu.I trecut. Era un orgianizator de primul rang. Găsea o consolare pînă şi în faptul că-şi pier^ duse :popularitiatea iprintir.e .admiratori. Abia aşa va atrage publicul! Şi, î1ntr-,a,devăr, uite - au venit .să-l huiduiască, să asiste l1a înfr.înge.rea lui. Cu atît mai bi.ne. Ii amen,j,nţă cu pumnul şi sări peste coo.r1dele ringului, uitîndu-se la Olive Piarker, care zimbea obrnznic.

Apilauze şi unale izbucniiră cînd adversarnl lui Tinn,

un ,luptător încă inec,l.lJiloscut, numit Wy.lie, se-ndreptă cu piaşi elastici sipre ring.

- Ailt englez picat de 1la New York ? se plecă Par^ ker :spre rnporterul de lingă el.

- De undie să ştiu eu ? !făcu celă.Jalt, iaducîndu-şi aminte c-avea împăturit în buzunar un cec purtîn<l semnătuira foi Richaird Lia.mb.

In jurul ringului se Î!1nghesuiau cam tot atîtea fe~ mei cît şi bărbaţi. „E curioasă atracţia pe care cor^ purile. goa1le iale atleţilor :îincleştaţi în :luptă o exercită asupra uno.r femei", gîndi Parker ; „le oferă piarcă prHejul ·de a gusta fioriP î.mbrăţişă1rii" bărbatului".

Peste murmurul vocilor celor cinci mii ,de ·specta^ tori se iauzeau stirigătele băieţUor care-şi 1plimbau tăvile ·cu băuturi şi aoadele, dştigînd dţiva şitlingi pen^ tru ei işt cevia mai mulţi ipentrn John West. Peste toate zgomotele .s,e înă.Iţiau strig.ătele oamenilor oore veneau 1lîngă ring 1să parieze.

- Tirei k.1 unu pentru Tinn !

- Trei la unu Jmpotiriva ilui Wylie !

Repo.rteml de ,Ja radio îşi făcu apariţia pe ring şi-i anunţă la miorofon pe luptători. Cînd rosti numele lui Tinn, noi huiduieli şi strigăte izbuonră :

- Ia .seama, T'6d Siandow e :pe-iaici !

Micul :lui aidversia.r fu ·sa.Juta.t cu '11rale entuziiaste. Rînjind, Tinn ·îl amenință cu pumnul. Wy.lie se. sculă şi .se înaJ.ină cu u.n gest graţios.

Gongul sună. După oe .arbitrul trecu 1pirintre ei, Wy:lie îl înşfăcă pe Tinn de centură şi trîntindu-1 la pămînt în urma :unei 11iedici ipuse cu ·dibăcie, rJ cu^ prinse într-o foa;rfecă şi-l strînse iîntre picioarele. lui puternice, rna·i-mai să-i frîngă şialele. Tiinn se zvîrcoli, schimonosindu-se de 1durere. Dînd din picioiare, se tr.ăgea 1sipire marginea ringului, chipurile cia să scape de încleştarea iaidversarnlui. Mulţimea era înnebunită de enen-vare.

- Se .preface, urlă Parker. Tiinn tot inu s-a [1]lăsat de vechile trucuri.

- N-aş crede, răspunse celălalt reporter, aducîndu^ şi aminte de cec. Am auzit că Wylie ăsta strînge cu picioarele ca într-un cleşte.

Ceilalţi reporteiri continuau să bată la maşină sau să

stenografieze rapid în carnetele lor lungi, dair Par^ ker căzu din nou pe gînduri.

„Aha ! Vasăzică aşa stau lucmrile, astă seară. Pre^ tinsul englez îşi strînge adversarul ca într-un cleşte, ia1r acesfa - înnebunit de durere - trebuie să facă apel la forţa lui superioară pentru a se tîrî pe ring. Englezul o fi el meşter în forfecarea cu picioairele, dar nu-•i destul de puternic ca să-i poată fa.ce vreun rău lui Tinn".

De mai multe ori, Tinn se tîrî afară de pe ring ca să scape de încleştairea adversarului. Mai erau numai cîteva secunde pînă la sfîrşitul rep1rizei şi tocmai se reînt01rcea pe ring în mijlocul huiduielilor, dnd fu apucat strîns de Wylie, care îi cuprinse umerii şi-l dădu peste cap, azvîrlindu-1 pe rogojină. într-o clipită, Tinn fu prins într-o foarfecă şi strivit de trnpul adver^ sarului.

Arbitrul, care se tirîntise pe burtă lîngă luptători, începu să numere.

„Unu ! Doi ! Trei !" Mulţimea satisfăcută urla ca ieşită din minţi. Păcătosul de Tinn primea în sfîrşit lecţia pe care o merita.

Darr gongul sună, salvîndu-1 pe Tinn de la o înfrîn^ gere sigură.

Parker clătină sdrbit din cap. Cunoştea îndeaproape acest sport. Cu toate păcatele lui, Tinn era un luptător puternic şi agresiv. Trebuia să recunoască asta. Nu prea avea tehnică, dar era puternic ca un taur. Clive Parrker era sigur că ar fi putut să se desprindă din încleştarea adversarrului şi să contraatace după una ·din obişnuitele trucuri dureroase: răsucindu-i de^ getul de la picior, ori 'înlănţuindu-l strîns cu braţul. „Asta face pa1rte din spectacol, gîridi Parker. Tinn îşi joacă foarte bine rolul."

Cota lui T'inn scăzu. Jucătorii începură să parieze la aceeaşi cotă pentru amîndoi. S-ar fi putut da o lo^ viturâ grozavă. Observă că John West - care stătea în faţa lui, de cealaltă pade a ringului - pariase dn^ cizeci de lire pe Tinn. „Nu s.e mai satură, hrăpăreţul ăsta ! Am pirins firul."

- Cinci lire pe Tinn ! strigă Parker spre ceilalţi

reporteri. Da•r nimeni nu voi să parieze. Văzuseră prea multe spectacole de felul ăsta ca să mai cadă în cursă. Destul că trebuiau să facă reportaje serioase despre aceste întîlni1ri, ar fi fost prea din cale afară să mai piardă şi bani la ele !

Luptătorii fură prezentaţi de arbitru, pentru repriza a doua. Publicul, ridicat în picioare, îl încuraja pe Wylie. Clive Parker se spI1jini cu coatele pe masă. „Repriza asta o să fie ·egală, gîndi el. O să se mai joace aşa cu tipul ăsta cîteva rep1rize înainte de a ter^ mina cu el."

Cocoţat deasupra ringului, ireporterul posturilor de radio făcea spume la gură:

„Wylie l-a prins pe Tinn de cap într-un laţ lateral. Nu mai poate scăpa ! Se strîmbă de durere, se zbate, dar nu poate scăpa. Nu poate scăpa!"

In toată ţaira, lumea asculta l-a radio Peportajul des^ p·re palpitanta întîlnire, întirebîndu-se dacă Tinn scapă ori nw. Ca şi majoritatea spectatorilor din sală, ascul^ tătorii erau convinşi că bietul om îndură chinurile morţii.

„Surpriză ! Şmecherul de englez, aşa pirpir.iu cum este, îi dă astăsea1ră de cheltuială campionului mai mult decît oredea el c-o să primească, urmă crainicul. Tinn îl trage sp.re sfori. Mulţimea e nemulţumită de tactica lui Tinn, care încearcă din nou să fugă de pe ring. Dar nu scapă I Nu scapă ! încearcă să-l tragă pe Wylie printre sfori. O.ar nu scapă. Ba 1a scăpat ! L-:a bras şi pe Wylie de pe ring şi a scăpat din skînsoare. Au căzut pe masa piresei."

Clive Parker înălţă c.apul cînd cele două trupuri se rostogoJi.ră pe masă în faţa lui. Apoi se pomeni cu faţa lui Tinn lîngă a lui. Era murdară şi transpirată. Gura i se mişca într-una repetînd în şoaptă amen:n^ ţătoa•re: „Ţine dine !" Şi cu pumnul lui de fier, Tinn îl pocni în obraz pe Clive Pa1rker.

Mulţimea urla ca la balamuc. Wylie stătea în pici^ oa•r·e pe masa presei şi se plîngea arbitrului, care se plecase peste corzi şi cerea luptătorilor să se întoarcă pe ring.

Clive Parker văzu stele verzi. Apoi totul începu să

s·e învîrteascâ în jrnrul lui şi prrivirea i se împăienjeni; atît îşi dădu seama, că e tras de pe scaunul lui şi se prăbuşeşte la pămirnt, cu un trup masiv deasupra lui. Uşierii, care de obicei iacţiornau repede şi violent oa să pună capăt încăi·erărilor, nu-şi făcuseră încă apari^ ţia. Tinn îl trăsese pe Clive sub sforile 1ringului şi-l pocnea cu capul de podea.

John West pă1rea că nu ştie ce se întîmplă în partea cealaltă a ringului. Totul se pekecuse cu o repeziciune uimitoare. Reporterii şi uşierii se îmbulzeau, în timp ce Tinn trecu printre sfori înapoi pe ring. Sub iring zăcea întins Clive Parker. Faţa lui răsărea albă ca varul în umbră şi din gură i se prelingea un firicel de sînge. „

O uşoairă bătaie în uşă şi vocea doamnei Moran care întreba: „Ma·ry, dormi ?" o tirezi pe Mary West. Deschise ochii; şi-i simţea parcă plini de ms1p. îşi roti privirea prin odaie, apoi îşi umezi buzele, strîm^ bîndu-se de gustul rău din gură. îşi veni în fire, dar nu-şi putu încă limpezi gîndurile. Soarele slab de toamnă se înălţase - sus pe cer. întinse mina căutînd ceasul pe măsuţa de toaletă. Stătuse. Trebuie să fie aprnape de amiază.

- Mary, dormi ? o auzi din nou pe bunică.

- Nu bunico, îi ră~pllinse obosită. Intră.

Doamna Morim intră şi-i .puse tava cu breakfastul pe măsuţa de noapte. Mary se sculă căscînd şi tre^ cîndu-şi mina prin păr, apoi îşi cuprinse capul cu mîinile. Buclele ei cu sclipiri arămii îi căzură peste ochi. Sinul drept, rntund şi tare, ieşea prnvocător din cămaşa de noapte foai:te decoltată. Doamna Moran luă un pahar de pe ta\ră, amestecă o băutură spu^ moasă din esenţă de fructe şi i-l întinse lui Mary.

- Uite, bea asta. O să ·ti mai dreagă stomacul. După cum arăţi, se vede că ai mare nevoie de aşa ceva. Şi, pentru numele lui dumnezeu, acoperă-te cu ceva, că eşti de-a dreptul indecc-ntă.

Mary bău, îşi arranjă cămaşa de noapte, îşi azvîrli pe umeiri o liseuză şi se culcă la loc, obosită.

- Of, îmi plesneşte capul ! exclami'\ ea.

- Nu mi-e de loc milă de tine, dar vezi că ai aspirine şi apă pe tavă, lingă ceai. Ia un1.

- Mulţumesc.

în timp ce Mary dizolva tabletele, doamna Moral! deschise larg fereastra, bombănind că miroase în odaie ca la cîrciumă, apoi se aşează pe un scaun lingă pat. Părul ei era de un alb imaculat, faţa brăzdat1 de o reţea fină de zbîrcituri ca o p!nză de păianjen, umerii aduşi, încheieturile mîinilor umflate de arterios^ cleroză, dar tot vioaie şi energică rămăsese.-

Mary luă o ceaşcă de oeai f umegînd şi o felie de pîine prăjită şi începu să mănînce în silă.

- Cit să fie ceasul ? întrebă, înăbuşindu-şi un căscat.

-- E tre<:ut de iarniază, dar ar fi mai bine să nu cobori 1la prînz. Arăţi ca o sperietoare şi maică-ta are de gînd să discute azi cu tine ca de .Ia om la om. Te-am <lllzit cînd te-iai ii1ntorn ia·zi •noapte, sau mai bine zis ·azi dimineaţă. Marna e foarte îng:rijoriată din cauza ta ~i trebuie .să ,recunosc că are dreptate.

- S!nt de aceeaşi p.ărrere. Dar n-aş mai putea în^ durn o di'Scuţie „ca ide la om !ia om" cu mama. Siau cel puţin, nu azi.

- I-.am propus mamei să-ţi vorbesc eu. Şi trebuie să rn-a'Sculţi, .domnişoară. Cum orezi c-o să se ter^ mine .toate a[1]stea ?

- Foarte biine, bunico. De altfel s1nt o persoană ~ipsită ·de importanţă, iraSipunse Mary, •sorbind ceaiul.

- Importantă sau nu, iar ·trebui •Să iei 1searna Da nu cumva tată.l tău să ,afle ce faci. Bine că are som^ nul greu şi că din n0ta1ptiea dnd a tras cu revolverul nu te.-a mai iauzit dnd viL

- Puţin îmi pasă oe zice tiatia. E, înrtrn.devăr, ul^ timul om din lume pentru carre mi-ia·ş face sînge rău.

- Dumnezeu să te ierte, f.etiţo. Cum ipoţi să fii alit de neîndurăto.arre?

- Poate ipentru că sînt fata tatălui meu. De aHfe.1, şi lui puţin îi pas.ă ce fac eu, iait.îtia tiimp cît sînt o apariţie frumoasă l1a recepţiile pe care •le ·dă. „Nu-i aşa că-1i îndntăfoare ?" A·sta vrea el ·să audă. Nici nu-ţi închipui, bunko, cît sufăr că 111u [1]sî111t de nici un folos :în lumea .asta. Sînt o parazită. Am talent, dar n-1am voie să fac nimic. De ce nu-mi dă voie să-mi iau o slujbă? Tata nici nu vrea să audă de aşa ceva.

- Sigur că nu v.rea, dar trebuie să înţelegi şi tu,

Mary. Tu .ai tot ce-ţi tirebuie: bani, un cămi·n, huzur, rochii frumoase ... Şi sînt atîţia tineri care ar fi gata să-ţi cea.ră mina .. .

. - Nu-i de ajuns să iai bani şi să huzureşti, bunico. ·

- Nimeni nu ştie asta mai bine..·dec!t mine, Mary. Diar tr.ebuie să ne .gîndim şi "8 viaţa de a1poi. Toţi o să ne .înfăţiş,ăm într-o zi îrn1aintea or[1]eatorului rnostr~

Fata aruncă o .privire cercetătoare bătrrînei.

- Mary, de cînd nu te-.ai mai s.p01Vedi1t şi împărtăşit?

De foarte mu1'tă vreme, bunico. Nici nu-mi mai aduc aminte. ·de dnd, irăspunse Mary ronţăind o bu^ cată de pîine !Prăjită unsă cu ma·rmeladă.

- s:nt sigură c-o fi tr.ecut un an, şi bi·serieia ne cere să ne împărtăşim cu sfintele taine cel puţin o dată pe an. Chiar la slujbă, te dud doar dnd nu mai ai încotro. Dumnezeu mă ştie, nu s:nt nid bigotă şi nid puritană, dar trebuie să-ţi vii .în fire, fetiţo. Pu~ mîna pe bmţUJ! lui Mary. Distreaz.ă-te cît wei, dar nu uiita oredinţa. Ea te !ntăireşte şi te :ajută să învingi greutăţi.le V·ieţii.

- Eu, bunico, .stau cîteodată ·Şi mă ::nitreb. Nu ştiu... Dumneata eşti bătrînă. Poate că ai să mai trăie.şti încă mulţi 1<rni, ·gî1nduriJ.e îţi sînt însă îndrep^ tate Sip1re lumea de apoi. Dar c'.nd eşti tînără, religia nu ţi se 1p·are at'.1: ·de importantă. In o.rice caz, mie nu mi ·se pa;re.

- Totuşi crezi în ...

- Nu ştiu- n:d eu în :ce ·cred, bunico. Viat.a mi se pa,re goală şi lipsită de sens. Lia începu1: o.redeam ·1n tot ce spune biserica. Acum inu mai ştiu. Spoveda^ niia mă îrn~păimîntă, oît despre celelalte - nu ştiu nici eu ce să mar cred.

- Spovedania te însp.ăirnîntă pentru că iai rătăcit atîta v.reme. Din cauza asta suferi...

- Ajunge. .p entru .azi, bunică. Nu ·si:nt în stare să-mi iadun ·gîndUJri!e.

- Pentru binele tău, îţi .sipun .toate astea, domni^ şoară. Ieri .seară arhiepiscqpul ia fost ila tia.tăl tău. C'.ind să p.lece, mama l-a luat deoip~rrte. N-am iauzit ce i-a spus, dar mi s-a părnt că despre tine vorbeau. Mama e foarte îngrijorată ...

- S.e ipute.a să nu-l ia.mestece şi pe a.rhiiepi·scop ? Nici nu se putea să se adreseze mama iailtcuiva mai puţin important deeîit arhiepiscopul... Doarnrna Mo^ nan surîse v1ag. - Da!f dacă mama îşi închipu'.e că am să disout viaţa mea intimă cu arhiepiscopul, se în^ şeală. N-am nimk cu ibătrînelul, însă ...

- Mă tem, Mary, că arhiepiscopul MaJone o să virea să ·di·scute cu tatăl tău. Ştii dt de. 1legiaţi sînt.

- N-.am ce să le fac. Dacă vorr ·să-şi biatiă capul pentru mine, n-au decît, se p:refăcu Ma:ry că puţin îi pais.ă, deşi ide fapt 1i era groază ·de o ex1plicaţie cu tată.l ei.

Doamna Moran .se sculă şi o iapucă de mînă.

- Mary, rnsti ea foa,rt·e .serioaisă. Dacă ta,tăl tău o să-ţi vorbească, nu încerca să-l înfrunţi. Te conjur pe .dumnezeu, pe Sf'.1nta Fecioară, să nu-l înfrunţi.

Fă.ră să mai iaştepte weu:n lfă.sipuns, ieşi ·din odaie, lă·sî1nd-o 1pe Mary prndă gîndurilor ei. Şi tot gîndin^ du-se, fata se simţi din nou copleşită de sentimentul de vinovăţie, de. ca·re se temea <1.tît de mult. 1De vreun an-·doi, 1acest sentiment ide vinovă.ţie se sitr·ecura ade^ seod în sufletul ei. De obicei lup·ta cu succes .îrnpo^ triv1a 1lui, cu raţionamente şi cu atitudinea-i nepăsă- toare, diar .de. [1]diata asta străduinţele ei ·s·e dovedi.ră zad~rnnice.

Ajunsese la concluzia •că acest sentiment 1se datora religiei caitolice, confesionalului. Pir.adica.rea catolicis^ mului se rnduceia !ia o serie d·e păcate - comise, &po^ vedite. şi uHate. De cînd inu se mai spoved+se - deşi lia început n-avea 1să măirtufi.sească decît ipăciate uşoare - nu mai putea să le uite. Şi din ,pricina .asta fusese împinsă [1]parcă să comită păoate şi mai grave.

Cea miai mare IP arte a păciateio.r de care se făcu.se vinov:ată [1']'.n timpul .di111 urmă erau păcia~e de moarte. Deseori, 1luînd masa cu prieteni care nu erau ca.to- 1'.ci, mîncase .carne vinerea ; se îmbăta uneori la, cîte o serată, ca de ipHdă :in noapte1a trecută ; povestea glume ipipăratie în compani1a bărbaţilor, şi <1.poi mai era şi dragostea. La început ·se 1săruta1se şi ·se ,Jăsase fmbrăţiş.ată în timpul •plimbărifor în maşină, dar cu^ rînd nu mai putu să-şi stă.pîneasd fi.rea ei păti- maşă.

F.mmu&eţea ei îi atrăgea 1pe bărbaţi, iiar trnpu i ei simţea nevoia sâ fie mîng.îia·t. Şi-aşa incepuse po^ vestea aceea fără nici o noimă cu aotorul principal dintr-o piesă în care jucase şi ea. Lia început înceir^ oose .să •se convingă că-.! iubeşte, diar în cur:nd fu ne^ voită să admită că se înşel[1]ase, totuşi, dt a duuiat, a fo&t o poveste veselă şi amuzantă. Urma.seră alţi'., .încît uneori se gîndea că-i o stricată, o depiravată.

M.airy se ·dădu jos din piat, :îşi puse paipucii şi se duse l,a og;lindă.

- Birr ! Ce mutră. Pa:rcă-s o v.r.ăji:toare.

!şi pieptănă 1părnl 1lung şi se gîndi l1a viaţia ei, analizîndu-s·e ca niciodată pînă acum.

Teama de 1sipovedainie îi deşteptă pe nesimţite în su^ f,let îndoiala. Credinţa ei slăbise ; ·nu se putea hotărl să-şi mărturisească .greşeli1le, nici chiia.r faţă de un preot ·s[1]brăin, in t.airua confesionaiJului unde. preotul n-iar fi văzwt-o şi n-ar lf~ ştiu1 cine este. O diată se dusese totuşi la preot, hotăll'îtă să se :sipovedească. Işi făcuse un examen de conştiinţă, .aşa cum i se spu^ sese, dar dnd îi veni rîndul, nu ·se 1putu hotărî să păşească sipre confesional. Dimpotrivă, fugi din bise^ rică. Nu ştia nici ea ce-o împinsese să fugă : teama, ruşinea ? Sau poo[0]te nu mai oredea că omul din con^ fesfonialul ilntunecat ern reprezentantul lui [0]dumnezeu, împufomicit să i-erte greşe.li!e oomeni.!or ?

Inainte vreme, crezuse cu toată tăria în spoveda^ nie. Se miira cum alţi catolici, pe care-i cunoştea, 1pu^ teau 1.Să vorbeaiscă cu atHia .lipsă de .reSipect despr-e. acest .Jucrn. Cunoştea fete şi băieţi, catoliici, oare :păcătui.au cia 1pă.g.înii toată să·ptăm!na, siguri fiind că sîmbătă îşi vor putea curăţi suifletele la spovedanie. Nu .putea fi de acor.d cu purtairea lor. Altul e.ra ·desi^ gur :rosrbul confesionialului.

Acum ;însă, începuse să se îndoiască şi ·de a.lte lu^ cruri ce ţineau de 1religiia ei. Biserica era prea iah^ tiiată duipă bia.ni. Uite, tata de rpi.ldă ! Nu că1lcase pe la bise.rică .de ani de zile şi totuşi arhiepiscopul îi cerea 1părerea şi-.1 vizita cia să discute împreună pro^ bleme care privesc biserica şi politica.

De ce nu intră arhiepiscopul şi î1n casele săracilor de dincolo de 'l'Îu, din Cariringbush ? De ce ? Pentru că

nu au bani, în timp oe tata e un :milioniar ciare do^ neazĕ cu generozitiate bis.ericii şi-l sf Muieşte ·pe arhi^ episcop iÎn 1pirivinţia :proprietăţilor şi finanţelor biseri^ ceşti.

„Fericiţi cei •săraci" te învaţă biserioa, deşi bi·sie^ rica e bogată. Odinioară, bogiaţii puteau să cumpere indulgenţe: cu biani, 1scăp1au de mîniia lui Hirstos. De faipt, situaţia mai .dăinuia încă. Deşi biserica pretin^ dea că nu mai puteau fi cumpărnte indulgenţe, bo- gaţii puteau .să plătească silujbe pentru vii şi pentru morţi, iar în cursul aces1ie.i 1slujbe se dădeau indul^ genţe. Bis-erica nu .îngăduia 1divorţul, totuşi bogiaţii obţineau divorţul (Jn ·schimbul unor doooţii oferite sub o formă oarecare bisericii.

In oă1ldura îmbietoare .a aa[XIII]dei umplută pînă sus cu apă cal[1]dă, Mary se 1ntireba dacă îndoielile de caire era cuprinsă se. datonau decăderii ei morale? Ori ·des^ coperise într-adevăr că religia e o minciună şi o farsă? In ultimul timp ·Se împrietenise mai mul1 cu neaato^ Hci dedt cu catolici. Fusese oare in~1luenţaită de argu^ mentele :lor împotriva 1dogmelo.r bisericii ? Poate ea să oreadă în imaculata concepţiune ori Sn transfor^ marea iapei şi a vinului 1n trupul şi ·s'Îngele lui Hri·s^ tos ? Tirebuiia să studieze aceste 1prnbleme şi să se ho^ tărască .îintr-un fel, cît mai rnpede cu putiinţă.

Era .si·gură că impasul rin caire ·Sie afla se ,darona Sn ma,re mă·sură ·lipsei de activHat~. Dainsul, .tenisul, că- lăria şi teatml .de amatori în care adiva o plictiseau şi-o 1noredinta·seră că era un par,azit din pund de ve^ dere .soci.a.I. Existenţa ei nu folosea nimănui. N-avea nici o cari.eră, inici măaar o slujbă. Sorfa .destul de biine, ştia să dnte ,!ia pian, „idansia divin", „jueia tea^ tiru ca Sybil Thorndike" [1] şi totuşi era un pa1razit. Viaţa ei era goală şi lipsită de sens. Avea mustrări de conştiinţă pe oare s.e .strădiuia za.darnic să 1le iana^ lizeze .sau să le înţeleagă.

Undeva, iprin ·străfundurile amintirii ei, :Sie strecura urmărind-o is.nueta Ginistiră a :tatălui ei. Mulţi dintire prietenii lui Mary, catolici şi protestanţi, fuseseră aver^ tizaţi ·să nu cake 'În casa ei din pricina reputaţiei tiatălui

---

XIII Cunoscută iactriţă eng.Jeză (n. :r.).

său. Nu că 'i-ar fi păsat ceva. Pînă de curînd nu ,dusese. liipsă de di'S'tracţii şi toţi pr·ietenii care o vizit[1]au o [1]daită îşi făceau ,apoi obicei ·să vină la ea. Dar tatăl ei rămînea un personiaj ilnvăiluit rin mJ.ster, iiar ai casei trăiau într-o veşinică încordare, din oouza unor &tranii neînţeleger·i famiiliaire.

AHa1se ceva [1]despre motivul înstrăinării părinţilor e.i şi în fundul sufletului păstra bănui.alia că Xavier nu eir,a băi.atul fotă1lui ei. Simţea că John îl ura pe Xav1ier, inu vorbea inkiodată inici cu el, nici despre el. II surprindea însă uneori examiinîndu-1 pe asieuns şi atunci o 1ngrozea căutăforra ,din ochii lui.

Şi-apoi fusese şi incidentul cu p'.anul. Xavier stu^ dia muzica la şcoală. Era talentat, dar n-avea pe ce să exerseze acasă, pentru că John West vînduse pia^ nul cu coadă ca o măsură de represalii iÎmpotriva lui Marjorie. Neîndrăznind să vorbească despre asta cu tatăl ,ei, Mary cuII1JPă1riase un pian în riate.

După o săptămînă, într-o seară, Mary şi Xavier toc^ mai exersau la patru mîini, dnd John West intră în sala de muzică. Amîndo: îi ghiciră prezenţa, se opriră ~i se-ntoarseră repede.

îngheţară în faţa expresiei lui sălbatice.

- Ce-i cu pianul ăsta ?

- L-am cumpă,rat eu de la Myer's, ră[1]spunise Mary. II iplătesc din banii mei de buzunar.

- Mîine dimineaţă îl trimit înapoi.

Şi se ţinu de cuvînt. Mary era convinsă că o făcuse numai d'.n cauza lui Xavier.

Nu era un tată ca toţi ceilalţi. Mary nu-şi amintea să-i fi cerut vreodată careva dintr-ai casei un sfat părintesc, ori să fi venit el să le dea o îndrumare. Nu trăia cu mama ca soţ şi soţie şi-şi vorbeau numai cînd era absolută nevoie. O nenorocise pe mama. Poate că într-adevăr ea să fi greşit dndva, dar atunci de ce nu s-a despărţit ? Şi dacă nu s-a despărţit, de Le n-a :ertat-o ?

Cîteodată, Mary se gîndea că tatăl ei plănuise să se răzbune toată viaţa pe soţia sa. Uneori mama era aşa de ciudată ! Durerile în spate, de care se plîngea într-una şi din pricina cărora zăcea de multe ori în pat, erau considerate drept închipuiri. Ideea fixă că ar avea o

leziune la şira spinării părea a f! o amenin^ ţare îndreptată împotriva soţului ei. Totdeauna aducea vorba despre asta dnd era tata ·de faţă, ca şi cum ar fi vrut să-l rănească. Ce rost avea ? Şi ce rost aveau discuţiile în şoaptă pe care tata le avea cu unii vizi^ tatori dubioşi, noaptea ? Se întreba ce era adevărat diin zvonuri1le care drculau, după care tatăl ei ar fi un conducător misterios al lumii interlope, şi că o dată poruncise să fie aruncată o bombă în casa unui poliţist ! E destul de rău şi aşa să fii fată de milio^ nar şi să n-ai nici o ocupaţie, dar şi mai rău, cînd ta^ tăl tău are o reputaţie proastă. Nu mai încăpea în^ doială că arhiepiscopul .Malone cunoştea reputaţia de care se bucura tatăl ei. Atunci de ce treceau drept prieten'. ? Nu găsea decît un singur răspuns Ia această întrebare şi răspunsul era : banii.

După ce se îmbrăcă, ,\1.ary coborî în sala de muzică şi începu că citească lingă fereastra cea mare. Dar nu se putea concentra şi căzu din nou pe g,înduri. Ce să facă? N-avea altceva de făcut decît să-i sfiideze. Du^ că-se toţi învîrtindu-se - şi tata şi mama şi bătrînul Daniel Malone. O să-i înfrunte. Şi totuşi îşi dădea s~ama că asta nu era o soluţie.

Dacă ar fi putut să-i spună cuiva ce-avea pe su^ flet ! Dar cui ? N-avea nici un rost să i s,e spovedească mamei,· pentru că ea era subordonată cu totul tate'.. Nici cu Joe n-avea nici un rost să vorbească, Joe de^ sigur că are s-o ia în rîs. Să-i vorbească bunicii ori lui John ? Da, ei ar asculta-o cu înţelegere, dar erau amîndoi profund credincioşi şi nu i-ar fi permi·s să se exprime în doi per: ori cu prea puţin respect des.pre biserică. Ii părea absurd să le mărturisească gîndu^ rile ei.

Explicaţia Icu tata, însă, nu mai era de înlăturat. Fără îndoială că bunica auzise chiar mai mult decît pretindea din conversaţia pe care mama o avusese· cu arhiep'.scopul şi - oricum - instinctul n-o înşela niciodată pe bătrînă ţn a.ceastă privinţă. Era absolut sigură că arhiepiscopul o să vorbească şi cu John West. Se anunţă furtună, Mary West !

Se hotăM să-I înfrunte. Tatăl său putea s-o intimi^ deze pe mama, pe John şi •pe toţi ceilalţi, dar **nu** pe Mary West.

Se întinse pe sofa şi luă din nou cartea, ·dar pica

·de oboseală. Mîna în care ţinea cartea îi alunecă în poală, apoi cartea căzu jos. închise och'.i şi se cu^ fundă ·într-un somn a·dînc, tulburat de vise confuze. Soarele asfinţea, cînd fu trezită de mama ei.

Nellie West îmbătrînise. Deşi nu avea mei şaizeci de ani, părea aproape tot atît de bătrînă ca şi mama ei. Persoana ei devenise o îmbinare ciudată de manie ,-relig'.oasă, de boli imaginare şi fel de fel de ciudă- ţenii. O zgîlţîi de umăr :

- Hai, scoală, Mary, scoală-te!

Fata se întinse somnoroasă şi se ridică frecîndu-se la ochi.

- Cit e ceasul? Pesemne că m-a furat somnul.

- Dacă te-ai fi întors acasă la o oră potrivită, nu te-ar mai ii furat somnul, domnişoară. Peste o jumătate de oră se serveşte masa. Dar mai întîi vreau să-ţi vorbesc.

Mary căscă ostentativ :

- Te rog, mamă, să nu-ncepem iar.

- Da, îţi co·nv'.ne să faci pe bosumflata şi să spui „să nu începem iar." Dumnezeu mi-e martor că nu sînt pornită pe ceartă, dar să ştii că m-am hotărît să fiu foarte severă cu tine în viitor.„

- Te rog, mamă, ·dacă nu te superi„.

- Dacă nu mă supăr ! Foarte bine ! Dacă nu vrei s-asculţi de mine, poate c-o să asculţi de altcineva, ~puse Nel!ie, subliniind intenţionat ultimul cuvînt. Apo:, închipuindu-şi pesemene că obţinuse o victorie morală, ieşi repede din odaie.

în luptele pe care le dădeau de doisprezece ani, nici John nici Nellie West nu ieşiseră victorioşi. John West nu izbutise să înfrîngă dîrzenia lui Nell:e, iar ea nu-şi recîştigase dragostea şi încrederea copiilor. Numai Xavier se purta cu ea drăgăstos, ca un copil iubitor faţă de mama lui. Ceilalţi copii, ·deşi în aparenţă prie^ tenoşi, păstrau o irezervă distantă. Nu-şi dădeau seama ce aflaseră despre Bill Evans şi Xav'.er, .dar mai mult ca sigur că ştiau .destul ca să simtă o repulsie invo^ luntară faţă de ea.

In cee::i ce o privea, Nellie ferecase legătura cu Bill Evans în cămăruţa regretelor din trecut. Nu-l mai văzuse niciodată şi nu mai auzise vorbindu-se de el, de

cînd părăsise Melbourne. Peste regretul şi durerea ei . se aşternuseră an:i. Numai prezenţa lui Xavier şi în^ cordarea ce stăruia în casă îi mai aminteau că păcătuise o ·dată împotriva lui dumnezeu şi a soţului ei. Nellie se ţinuse de cuvînt, din ziua în care se legase să-l urască pe John \Vest, dar ura ei era ca un foc mocnit

Alături de el trăise o viaţă lipsită de dragoste ; acl!m era bătrînă şi flacăra iub:rii se stinsese în ea. încercase să-l pedepsească prietinzînd că .a schilodit-o, dar nu izbuti altceva decît să se transforme într-o bol^ navă imaginară.

încetul cu încetul, John \Vest fusese nevoit să an^ gajeze din nou servitori, dar nu-şi mai cumpărase automobil. Interdicţia de a pără·si casa, impusă lui Nellie, devenise cu timpul ineficace ; aflase că tot mai leşea din cînd în dnd, mai cu seamă la serbări bise^ riceşti.

.Personal nu r'.dicase niciodată problema dacă n-ar fi cumva cazul să i se dea şi lui Xav-ier o cameră pro^ pr,ie : :ar fi însemnat să redeschidă o rană care înce^ puse să se închidă. Doamna Moran îi sugerase o dată această idee lui John \Vest şi îi povestise apoi lui Nel^ lie: „Mi-a aruncat una ·din privir:le acelea care-ţi în^ gheaţă sîngele în vine".

Nellie West era foarte îngrijorată în privinţa lui Mary, dar nu putea s-o ajute. în disperare de cauză, s~ adresase arhiepiscopului rugindu-l să intervină pe lîngă fiica ei, dar îşi dăduse :mediat seama că s-ar putea ca acesta să-i ·spună şi soţului ei. „Doamne, dumnezeule, ce-o să se măi întîmple acum?"

După plecarea maică-si, Mary \Vest urcă în camera ei. De-abia intrase, că fratele ei John bătu la uşă.

- Ginger, eşti aici? întrebă el. De fapt numai Joe obişnuia s-o mîngîie pe Mary, zicîndu-i „Ginger".

- Intră, John.

Tînărul dădu buzna în oda:e, lovind uşa de perete. Semăna foarte bine cu tatăl lui, deşi era mai înalt şi mai lat în spate. Acelaşi cap teşit şi aceleaşi urechi joase, aceeaşi buclă rebelă. Dar picioarele lui erau drepte şi n-avea ochii cenuşii, de nepătruns, ai tatălui său, ci ochii albaştri ai maică-si.

- Ţi s-a înfundat, .G:nger. Arhiepiscopul vorbeşte cu

tata la poartă şi I-am auzit pronunţînd numele tău. Bunica mi-a spus că se aştepta la asta şi ştii că bă- trîna nu greşeşte niciodată.

Mary, care se pudra în faţa toaletei, se întoarse bruS·C.

- Nu vreau să te sperii, adăugă el. Am vrut numai să te previn.

- Mulţumesc, John, spuse ea cu sînge rece. Dar n-avea grijă, ştiu să mă descurc şi singură.

- Nu te pripi, Mary. Ştii cum e bătrînul. Să nu spui Şi să nu fac: nimic care ar putea să-l întărîte. Nu te nenoroci.

- Să mă nenorocesc ? Puţin îmi pasă. M-am şi nenorocit.

John veni în spatele ei şi o luă de gît.

- De ce vorbeşti aşa, Mary? Ce-i cu tine? Nu te mai recunosc de la o vreme.

- Dacă vreau să-l înfrunt pe tata, o să-l înfrunt. Nici tu nu eşti de acord cu el, dar n-ai curaj să te împotriveşti pe faţă.

Simţi că el îşi ia mîinile de 1pe umerii ei şi u:tîn^ duse în oglindă, văzu că îşi muşca buza ; se întoarse apoi cu spatele şi îşi lăsă capul în jos. Acum se duse ea lîngă fratele ei.

- Imi pare rău, John. N-am vrut să te jignesc.

- Ai dreptate, sînt un laş. Nu Vlreau să am nimic de-a face cu planurile lui şi totuşi sînt sigwr că pîn' la urmă o să-i dau a[1]scultare. N-aş vrea să preiau frî^ nele la camionul lui de măoelar. Ştiu mai multe des^ pre el şi despre „metodele lui" de lucru decît tine, Mary. E un om nemilos, ·rău. lairtă-mă, doamne, că vorbe~c aşa desp[1]re tata. John stătea în faţa ogrHnzii, strîngînd pumnul la spate. Ţi-am spus ce-am vorbit alaltăieri searră cu el în sala de muzică ? ·

- Nu.

- Ei bine, află că ultimul lui plan este să mă trimită în turneu în Australia, spre a-i administra pe rînd diferitele întreprinderi, ca să fiu gata să-i iau locul cînd o fi cazul.

- Şi tu ce-ai spus ?

- Nimic. I-am spus că n-aş vrea, dar dacă ţine neapărat...

Deodată John se întoarse şi-o apucă pe Mary de umeri.

__:_ Ştiu că sînt un om slab, Mary. Am oroare de afaceri şi în special de afacerile lui. N-am nevoie de asemenea bani ! Nu-mi trebuie nici o leţcaie ! Vreau numai o slujbă şi puţină fericire. Nu sînt croit ca să fiu un grangur în afaceri. De multe ori am vrut să i-o spun verde-n faţă, dar nu am curaj. Noaptea trecută mi-a cerut din nou să-l ascult orbeşte, apoi a început să mă ia cu binişorul; la un moment dat a devenit chia1r prietenos, ca un adevărat tată. N-am putut să mă împotrivesc. E omul cel mai dominator pe care l-am întîlnit vreodată şi mi-e frică de el.

John avea dreptate. Lui Mary i se înfundase.

T1atăl lor fusese condus acasă cu maşina, de Patrick Cory, un nou asociat de afaceri. Pat Cory şi Frank Lammence se întreceau care mai de care să devină mina dreaptă a lui John West. Pă1rinteJ.e lui, de mult răposat, fusese asociat cu John West în întreprinderile ele vinuri şi spirtoase. Patrick Cory moştenise partea tatălui său, dar îi dovedise în curînd lui John West ..:ă pe el nu putea să-l ducă de nas ca pe „bătrînul" .său. In lupta dusă pentru asigurarea dominaţiei lor pe piaţă şi cu pirilejul cumpărării viilor indigene, a acapaTă·rii distileriilor mai mki, Cory se dovedise a fi un asociat preţios.

înainte de a moşteni partea tatălui său în afaceri, Pat Cory fus.ese agent de bursă şi contabil. Cunoştea toate învîrtelile posibile în afaceri. Era nemilos, şiret şi priceput, hotărît să facă.· avere pirin orice mijloace şi, dacă era nevoie, să nesocotească cu cinism intere^ sele celorlalţi. In curînd, John West îl privi cu admi^ raţie. Stăpîneau împreună toate distileriile din Aus^ tralia şi, la sugestia lui Cory, formară o societate p~ acţiuni car.e începuse să-şi întindă tentaculele în tot felul de întrep1rinderi din Commonwealth.

In ultimul timp, John West îşi dăduse seama că era prea obosit la sfîrşitul zilei ca să se întoarcă pe jos acasă, aşa că 5e obişnuise să fie condus cu maşina de Cory. In acea seară, în timp ce mai stăteau puţin de vorbă în faţa

oasei, :arhiepisicopul Malone trecuse pe lîngă ei îmbrăcat în haine de mare ţinută - redingotă şi joben. Se înforcea pe jos de la catedrală, cum îi era obiceiul. Se oprise să schimbe o v0trbă cu ei şi-i ceru lui Cory, despre care aflase că era om bogat, o lămurire într-o chestiune de afaoeri.

Deodată Cory spuse cu vocea lui vibrantă de irlan^ dez:

- Mă iertaţi, sfinţia voastră şi domnule West, dar .trebui·e să plec. Nevestica mea ţine foarte mult să respect ora mesei.

John West coborî din maşină şi Cory porni spre casă după ce-şi luă voios la revedere. Arhiepiscopul mai •rămasie cu John, discutînd de una şi de alta. Sprrîncenele stufoase şi şuviţele de păr caire i se zbur^ leau la tîmple, răsucindu-se sub borul pălăriei, erau albe ca neaua, daT arhiepiscopul se ţinea atît de drept, că nu i-ai fi dat şaizeci şi şapte de ani - cîţi avea.

- Aş vrea să-ţi vorbesc într-o anumită chestiune, domnule West, şi te rog să-mi ierţi îndrăzneala. E vorba de Mary. Nu că aş condamna-o pe copila asta. Ştiu că nu face nimic rău, dar am auzit că bea, că vi.ne tîrziu acasă şi că s-:a Î1111Jilrietenit cu oameni de nimic. Şi mai ales că îşi nesocoteşte îndatoririle re^ ligioase.

John West scrută faţa arhiepiscopului, la lumina slabă a amurgului, dar nu răspunse nimic.

- Nădăjduiesc că ai să primeşti cele ce-ţi spun aşa cum se cuvine şi d ai să înţelegi înaltul spirit în care ţi le împărtăşesc. Şi eu ţin la Ma•ry. Am ţinut-o adeseori pe genunchi şi sub ochii mei a crescut şi a devenit fecioarra fermecătoaire de azi. Ca şi dumneata, sînt foarte mîndru de talentele ei, dar fata trebuie să fie îndrumată. Ca să fiu sincer, trebuie să mă.rtu- risesc că am auzit zvonuri îngrijorătoare, chiar mai înainte ca buna dumitale soţie să fi discutat cu mine această problemă, ieri searra. Mă gî~desc c-ar fi bine să v0trbeşti dumneata cu ea, domnule West.

- Foarte bine, sfinţia voastră. Eram şi eu îngrijorat... dar în ultimul timp am fost atît de ocupat încît...

John West era pus în încurcătură şi plictisit de povestea cu Mary. ·

- Am socotit c-ar fi mai bine să-i vorbeşti dum^ neata şi nu eu. Nu trebuie să fii prea sever; e o fiire volunta·ră, asta-i tot, îl sfătui arhiepiscopul Ia des^ păirţire.

După ce f ă·cură cîţiva paşi, Malo ne se opri.

- Nu uita, domnule West, aruncă el peste umăr, că p;rincipalul este s-o determini să vină din nou cu regularitate la slujba religioasă şi să se împărtăşească regulat cu sfintele taine. în această pirivinţă, exemplul este cel mai bun sfătuitor.

John West se-ntoarse brusc, da.r silueta îm11tă a lui Malone se topise în negura serii.

Ajuns acasă, mînca1ră în tăcere. Toţi simţeau ten^ siunea din aer. Cînd se ridicară de la masă, John West se adr·esă lui Mary:

- Aş vrea să stăm puţin de vorbă, în sala de muzică.

Mary .îl urmă ascultătoare. John West aprinse lumina, luă loc la masă şi-o pofti să şadă în faţa lui.

- Ce-am auzit ? îşi pi1roni asupra ei privirile lui neoruţătoare. De ce nu-ţi respecţi îndatoririle reli^ gioase?

Mary •ridică pirivirile, sfidătoare.

- Dumneata vorbeşti ? Dumneata care n-ai pus piciorul în biserică de atîţia ani ?

O admiră fără să vrea. E1ra într-adevăr fata btălui ei, şi ce frumoasă, .oe frumoasă era acum cînd îl înfrnnta. Dar pentru binele ei, trebuia să fie sever cu ea.

- Cum îndrăzneşti să-mi vorbeşti aşa ?

Ea nu-i răspunse nimic.

- Nu ţi-ai îndeplinit îndatori1rile religioase, ai băut şi ţi-ai pierdut nopţile ! A ajuns vestea pînă la arhie^ .pi:;oo.pul Malone. Ita spune-mi ce-rai de gînd ?

- Dacă ţi-aş spune, tot nu m-ai înţelege.

- Zău? în tot cazul, te rog să te potoleşti.

- Pe mine nu mă poţi intimida, tată, îl înfruntă .ea. Da•r V01rbea în şoaptă şi buzele îi tremurau.

- Ia te uită? Ei bine află c-o să faci ce-ţi spun eu. Să te duci imediat să te spovedeşti şi să te împărtă- şeşti. Să ştii că

am să te controlez. Şi pe viitor, să nu mai lipseşH duminica de la biserică !

„Vai, tată, se gîndi Mary, dacă aş putea să-ţi vor^ besc despre necazurile şi îndoielile mele ! Dacă aş putea să şed pe genunchii tăi, să-ţi mingii părrul cărnnt şi să te rog să mă sfătuieşti!" îşi ima·gină scena şi cu greu se opri să nu izbucnească într-un rîs nestă- pînit.

„Nu înţelegi, fetiţo - gîndea şi el, la rîndul lui - că eu ştiu mai bine ce-ţi trebuie ? T1rebuie să te laşi de puirtărrile astea neruşinate şi să-ţi vezi de îndatoririle religioase." Ar fi vrut să-i vorbească blînd, să-i spună ră ţine la ea ca la lumina ochilor şi că nu-i voia decît binele. Da1r nu putea, nu ştia să se poarte blînd, nki chiar cu copilul lui preferat.

- Ce-3Ji de zis ? o întrebă.

- Şi dacă nu te-ascult ?

- Trebuie să m-asculţi. De ce să nu m-asculţi ? Ştii că nu-ţi vireau decît binele. Ţi-am pus la îndemînă tot ce-ţi trebui·e. Un cămin plăcut, o educaţie excelentă şi bani dt a! i poftit. De ce să aduci ruşinea în casa noas^ tră?

Ipocrizia acestei aifiirmaţii o înfuriă la culme.

- Mie să nu-mi vorbeşti aşa, tată. Sînt nefericită, şi asta pentru o mie de motive, dar nu v'reau să mă tratezi ca pe un copil. Sînt femeie în toată firea şi vreau să-mi trăiesc viaţa.

John West sări în picioare şi se plecă peste masă.

- Ce fel de viaţă vrei să-ţi trrăieşti? Poţi să-mi spui şi mie ? Te porţi ca o cocotă ameţită de băutură ! N-am să îngădui ca fata mea să se poa•rte aşa. Ai să faci ce-ţi spun, ori ai să pleci din casă !

Mairy începu să plîngă cu suspine, lacrimi fierbinţi îi curgeau pe obraz.

Se ruHă la ea•, 1dtnodru~·şi seama ică vorbele lru.i neo^ menoase o răniseră. Ar .fi vrnt să-işi ceară iertare, dar îşi dă1du seama ică ~r fi lwat-o 1drept o încurajare, ca să-l înif~e, id.e 1aoooa îşi continuă 1afaoul, deşi cew1 mai.-1Poto1it. /,

- Fă ,ce-ţi 'eu, M.aoy. Nu-ti ma.i ipierde nop^ **tile.** La m~?~OJ>tii să f!ii ,~casă. Şi lasă-te ide echiip.a ,t ini.şte str1aa.t1.

înighiti l.a1orirnile. Pî.nă nu se hotăra să .~ casă, tirebui1a să iasculte de omul 1acesta.

- Bine, ta.tă, o să te 1ascult. Dar ·mai vorbim noi.

Ieşi reipede şi sui î1n ig"Oiainâ scăr·ile JPÎiTiă l1a ea îin cameră. Se trîinti 1pe :pa.t şi ipilî1nise ipîînă ia.dormi.

John West 1rămase locuilui •ca o st.atulie. F1aţ.a-i :po^ somoritâ er.a Hvi1dă ica o ma&că ide •oea.ră. De 1ce rnu er.a în staire să-i 1anate lui Mary că o 1aidoră ·şi ieă-i doreşte toată 1feridrna ?

M.a•y West se trezi în z()IJ"i 'iinţeipenită ide [1]f1rig. Se dezbrăciă 'Şi se vîrî în ,pat, :d.a.r inu 1aidonmi pîînă dnid d~mi1neata tristă ide toamnă rnu pătnurn·se :p.ri1n ferna•s^ tr.ă.

Sîmbătă isearia se duse ·să se spovedească. ca să v.a1dă dacă 1aiş.a o să-şi găsească vreo mî1ngîiere, să controleze 1dia1că mali crede Î'n hia•.u:I 1divi1n al iprootulu.i.

Rezultatul o uimi. .Se 1oonvirnse idefiinitiv că' s1pove^ cl1arnia •ş.i 1oonfesionalu1I sîint un siimul.aie.ru. ,P:reotul er.a .un tî1I1ăr IlleciqpIit, fă•ră eXjperimţa vieţii. Cuim iar fi puitut s-o 1a•j1u.te? Or.idt în1cerieă el să-i 1a1du1că mînigî^ iere şi să reîlilivlie 1oredinţa ei şovăielnică, nu izbuti nid •UITIJa nici .ailt1a·. A douia zi 1dimi1I1eata se du1se n.e^ mîniaată la ibiserică, să se îmipărtă:şească. Rezultatul fu acel.aşi : oridt ar fi vnut, IJl·U 1mai putea să creiadă că îim:părtăşani.a e tn.!jpul şi sîn1gele lui Hristos.

Ma:ry West işi 1pienduse ieredlinţa şi mi1ntea ei di^ bui.a, Illeştiinid 100 ce s-o îlllocuiască, ipenku ia-şi putea păistra personalitat•ea.

A di01ua zi ide d,irniineaţă, dUJpă ce fusese .a:taicat de Tillll!1, Clive P1arkeJ" se trezi în spita!J.ul din Mel^ bourn.e. Nu 1putea să idesohiidă g.ura. Avea capul în- făşurat în bandaje şi-i zvîOJţeau tîmplele, îndt cre^ dea 1oă stau să-i ip-lesinească.

Doctorm îi S/P'Useră d suferise o comoţie cerelbrală ; înaf1ară de ia.sta 1a1vea o fmctllifă ia 1'Dlaxilia;ru.lui. Rămase în S1Pital şase să1Ptămîni. Soţia l1ui;-J~lfl'ine, 1care era însăroi1nia.tă în trei fa1[]i, venea să~V Via· ~·J·i.·~-,aare zi ; 1n.ceriea să-l îinveseleaisică ·şi :să-l . · /Pentru inadivi,tiatea la care se vedea redus în s I. bllIpă ce i se v!Îîlldecă maxi!,arul ·şi td:upă 'oe-i trecUt.ă

efectele -oomoţiei, doctorii Îlfligă•d:uiră să iprirneascâ şi 1alţi vizitatouL Bătrîlfllul Ron Lassiter fo :pr,i111tre ₁pri^ mii., rdar, drud' P1airker se iplÎITlse ieă „ibăieţii de la stia^ dioin s-:a1UJ ipmtat IPTea llllrît", ref1uză să di·s,aute 1ches^ tiunea ... „Bine şi-a pus West oamenii la punct", gîndi Pa1rker.

îintcr-e ti!l11jp, maşilTT1a lui West i1ntrnse în funicţi.une, oa să înăbuşe ia.facerea.

Asooiiatia ziarişţilor ,deschisese o 1ainchetă, ,car·e nu aj1U1nse î1nsă la ITTici uin .reziultait, pentiru că gazeta,rlii care fuseseră ,de fotă n1u p·utuser.ă 'deci.am 'S! Uib ;pres^ tare de jurămînt da.că iatacul fusese premeditat. Toţi declarară că n-1aveau ·de U1nde să :ştie şi că s-ar ipu.tea să rn fost 1Utn 1a1cddent.

DUJPă o săpUmîină., P.arker începu să se 1gîndeasd serios cum să se răzbme î1IT1fPotriv,a lui Johll1 West. Se gîndi să-i 'dea îin juideoată 1pe Ti1nrn şi 1pe West, d:a,r .un avooat, ·aaire fusese iohemat l1a s:pita.J, îşi ex- 1Primase îndo.i1ala 1c-.air putea să susţină acuz.aţi,a.

In sHrşit ieşi 1di111 spibl şi ,du1pă cîtev1a zile ide 1oon^ ce<liu, se ·duse la .slujbă. Murkett ·î,1 chemă l1a el îind în cursul dU!pă-1amiezili şi .P1arker îşi ·dădu seama că şefu.l său dă ·î1rnaipoi.

- Nu t1ita că eşti salari1a~ul meu, îl 1sfătui la mună. Şi îmi eşti prea 'preţios 1aa să te I.as să-ţi frîingi gî- 1.u,J di1n erauz,a lupt·elor. Da'Că vrei, trînteşte-le dte un arHool di1n drnd î1n dnd, ,dar ITllli ex1agena.

P,a.rker *nu* ;protest;a. La ce bun ?

II stî:njenea faptul d n.ervili .din partea stîingă rămăseseră sensibili 1din ipridna rănii. Mu1şchii feţii îi tresăreau di1n dnd în :aî:nid, şi atunci dătiina din 'oa.p. Asta îi slăbea rnonal:ul. în aceeaşi 1duipă-ami,ază 1prlimi un bilet ·de ha 1Rich<i.rnd Lamb. li 1oerea ·să se întîl^ neascâ cu el la oria trei în btarul •u1J1:ui anumit hotel. Tntrigiat, Piarker se •duse la îrn1tîl1J1ire. C:1J1•d intră, Ted Tiirnn în IPersoarnă se reyezi fa el şi-i striîinse mîrn1a. în .acelaşi timp îl orbi o luimirnă: îl ifotografi.aseră d'.1rnd mî111a cu lliinn.

P:arker se năpusti asu:p.na fotQgna.fului, id.ar Ti1n.n şi Laimb îl opriră cu blî1ndete.

- Lasă-te 1păgiuihaş, S1nowy, îi spuse Ti1I11J1.. Foto^ gnafi1a o să apar.ă [1]săptămîna asta în zi1a.re. ·

Parker f UJgi l,a birou şi se duse 1glont t.a .Murk"ett.

- iA.s.cultă-rrnă pe miine, P1arker, e mai lbi1ne să inu zg:î1J11dă·reşti i:a.r h.tJcmrile. 'Ţli-•am .p·lătit s:alair.i;u) ·în t·ot timp.ul id't iai lipsit. O să su[1]portărn 'Şi oostul trnta^ men:tu.l1ui. Ce ma1i vrei ? Ascultă-mă pe mfa11e, băiete. Las-o î1J1cu.rcată, că d1acă nu te potoleşti, o să te 1alegi cu .noi ieheltuielli şi noi nieiplăceri.

După o jumătate de oră, John West 1i trimise vorbă că vrea să-l va.dă. Se duse imediat.

- Vezi Piarker îi sipuse blî111id eu am ·î1ncercat să te ip.revin '·că 1ame~icanii ăştia sî~t lbmtali, 1d1ar n-ai vr:u.t să rn-1a.siculti. N-am nki •un .amestec în povestea asta, 1da·r vreau să te .ajut. Uite u.n :cec ide ci.nd su.te de ilire [1]oa să-ti .a·ooperi ce te-1a •cost·at tratiaimentul Siau 1aHe cheltuieli 1I1eiprevăzu.te.

Parker se lfidică z.drobit. Dooca:midiată f1usese în^ .f.rînt. H 1Podi1diră lacrimile, .de dudă, idar se stăipîn.i. A1Puică cecul pe ·rnre i-l oferea şi icu o fm.ie [1]sălbaUcă, îl mpse .bucăţele. ·

- Pe miiITTe n-:ai să mă ·cumperi, West, izbuioni el. Am să 1găsesc eu 1a1c ide 1oojooul tău.

JOihn West se mulţumi să surtdă absent. P.a.ocă-1 şi vedea ,pe P1arker irosindu-şi forţele Îlf1 î1ncercări neizbutite de a dema1sca „tainele impei"'iuluii lui \ Vest" şi schimbînd de fieoare dată zadarnic slujba, în cău- tar·e:a u1J1:ui ziar ieare să-ff îngăduie să pubJi.ce ,afocu^ rile îrnpot.riv.a Sp()rtu.rilor „tutelate" ·de West.

Irn octombrie 1929, John West se 1amestecă în mul^ ţimea uidaşă ca.re se înghesuia în igar1a diin strad1a Spernce.r, 1pentm •a asista la 1pleaairea· 01I1JOnalbih1foi J1ames Summers, 1p.rimul ministru 1al Australiei.

L1abu.riştH dobiirndiseră o vidolfi.e răsunătoare, d.UfPă cele mai senzaţio1rnale 1a1l~geri *:de* la Federalizare. Co^ tHuna 1politkă fusese atît de hotă.rîtoar·e, încît nffci chioar primul min.ist.ru n.aţiornalist, 1oare-şi pusese ·can^ diod:aturn, .nu .iz,buti să ,fie ales.

Pentru James Summers 1a1cea·s.ta era icea mai mă- reaţă cliipă din via~a Juli. Avea să deţină cea mai î1naltă funcţie din ţa·ră. Oonar:abilul James Su.mmers, $_{1}$p·rim^ mi1nistriu 1a^{1}l Australiei ! Aturnci dnd, fă,ră nici um hain îin b.uzu1na.re, părăsise 1prăvălioara lui ide :la ţaTă ho^ tărît să se avînte 1n mlişoarna laburistă .de !ia oraş, nid rrm-i trecuse :prin minte iCă înt.r-o lbună zi 1avea să fie ales iprirm-mirnistru. Triumful de acum însemnia în.cuiniurnarea întregii sale •oariere. Toţi îl oonsi'deriau drept omul predestiinat să zmulgă Austnallia 1di1n oghiia^ rele crizei.

Gara mundairă şi iado1"1mită se înSiufleţise cu pri^ lejul ,plecării ,pr.imului ministru. Cu 1aceiaşi tren d^ lăotorea şi :giuvematoru:l genenal, dar mulţimea imensă a1drnrnată în gairă nu-i 1a1corida nki o 1atenţie. Veniseră să-li ureze drum bum lui Jimmy Summers.

Im mulţime se .a•flau oameni ·ca.re votaseră !Pentru îinNia oa.ră .cu lra:buriştii ; oameni •de af1aceri, mai ma.ri sau mai mid, oare socoteau că numai Summers .ar fi în stare să redreseze situati1a, dar ma.joritaitea ce^ lor iprezeinţi enau membri .ali partiodului l1aburi.st ori mu1J1icitori, care credea.u iCă rpa-rUdul 11abuirist va sluji J111.11ma^{0}i imteresele muncitOlfimii. Jimmy Summers er.a i·dol:ul lor. far acum că fusese 1ales iprim minlistrn, trebui.au să să-rbătoreasd evenimentul. Erau con^ virnşi ică el o să rezolve 1p.rolblema şornaju:lu-i, o să mă.rera·sd lefu.rile şi ajutoarele sodale. O să le 1arate el .grarngurilor ! N-o să-şi mai facă ei ·de 1caip, cît timp Jimmy Su:mmers e l1a ipufore.

Cî1nd ooborî din maşină şi-şi ·croi odmm p.rlirn mul^ ţime, urale 1delir.anite orăS1U1J1.ară de-a lungul iperoa1J1elor dil!l ve,chea ga:ră. Apoi se î1nălţă puternic dntocul mwidtorilor :

> „Să *fim de-a pururi solidari - IDe-a pururi solidari, De-a pururi solidari ! Unirea e puterea* noastră."

C~i oare oo mai auziseră niciodată ve-chiul dntec se întrebau oe 1egMlllră avea cu solemni,tatea. Iair John West, care-l au~i1se ,pentrn ultima oairă artunci

dnd se adresase mulţimii, de pe treptele Parlamentului (după ce pădntele Jesiper fusese deportiat), .se 1ntoairse către cei caire cîntau ca şi cum air fi wu1t 1să 1e sipună : „De ce ia.ţi ales cînteoul ăsta !? Numai comuniştii îl clnită !"

Siurnmers sunîse ,şi făcu semn au mîn.a mulţimii caire aînta. Eira un 0t111 scund, de v1r-=o şaizeci de ani, cu pă- ruJ cărnn~. Ajll.lJ11JSe cu greu .J1a tr,en, răsipunz1nd celor oaire-1 felicitau. Rămaise în u.şa v1a1goniului [1]salutîind cu mâna în timp ce dntecul şi urnlel,e se înteţeau.

Summers eira un catolic zelos şi un tiată ,de f.amiJi,e devotat Bra de ia.semeni un ora~oir Îlnflăcănat•, într-o epocă ,în care airtia ·de a vorbi mai juca 1încă un ml co^ v:îrşifor în :politică. Pe cînd răs;pun:dea iuraleloir mul^ ţimii, ochii i se umplură ide l.aorimi. Oamenii aveau înaredeire în el şi ţşi 1propunea să nu-i dezarrnă1gea1scă.

Amurgul se lăsa ca un nor iîntunemt. Se auzi un Hui~ sbridient, a1poi tirenul se IPU·Se îincet Îllll rrnişcaire. Summer[1]s se aşeză la !\ocul lui, Î!n timp ce cîntecul şi ua-alele 1se pierdeau în deipărrtare. Tirupul său obosit se d€lStinise.

Această impresionantă manifestiaţie îl făcu să medi^ teze asupra meritelor ,lui. Se simţea demn de încrede^ rea pe caire i-o acordau. Nu luptase oare îin rrntşcia1re încă de pe oînid era copil ? Nu juca,se u1n rol de seamă clnid se ~ms·e desfiinţarea serviciului rrnilitar obHga^ toriu? Nu se dăruise [1]trnp şi suflffi .lu1ptei duse pen^ tru sialvarea liniilor de nia!vigaţie a Commonwea.lthu^ mui ? Şi nu se lansase în această campal!lie electornlă pentru a salva siistemul a111bikaJului ? Nu fosese el iacei a care introduse .~platforma socializă,riid, mairea rewluţie ·din 1922 ?

Rezaluţia &0ei,aliză1rii ! Er.a mult ,de-atunci. Reali^ tafoa e că mundtorii nu s1înt 1Pregătiţi pentru 1sociali^ zare. Şi în tot cazul constituţia nu îngăduia acest lu^
cm. Mai mult oa sigur că sen.a.tul, o&til, avea să îm^ piedioe orke mă[1]suri luate !n v~derea sociaHzării.

Şi 1a1poi J11iici ITIJU-i nevoie de socia:lliz:aire.

Trebuie ooarr să ri1did 1u1n ziid de tairife vama;le şi să !P'll1i .capăt imi,g,rării mîinii ieftine de lucru, astea ar fi de ajuns pentru 1a :ptllile 1aa1păt :şomaJ1uiluli. AtUJI11Ci Via rreveni şi prnSJperitaite.a. Comlllillişti 1a1u ·oe:nuit sooi.alism - mer^ g'.î1rnd 1a1stfel tot mai 1dep.arrte .pe idir!Umul sociaHzăirii - dm 1a1u ;piendut şi giar.a1nţi1a depusă pern.tru .ilegeri. S-1a•u tria1rnsformat 1n 1al1aamişH, 'OO'fe străbat ţarra de la 1u1I1 ioa1păt J,a 1ailtul trîmbiţî1rnd iCă 1J1€ iaHăm îin 1ajunul celei mai î1I11g:rozitoa1re arize eoonomiice din toaite Hm^ piuaiile. Are ·girijă Jimmy Summers să nu se !Pmduică n:i1ci o oriză. Le dă1dea mî1na oomlllni·ştilor să vor^ bea~că desprre sociiaHsm şi 1oriiz.3, că doiarr imu ena:u l1a putere. De alUcl şi muncitorii s-au pronunţat răspicat în port la Melbounne. L-au huiduit pe unul din aioeşti .ala111mi.şti, a~u ariunaat în el 1ou l·eg.ume 1şi i-alll skigiat că l-au 1ales pe Jimmy Summers aa să se îll"l- W'~jeia,scă ide S01arrta ,lor. ··

Precis că 1d1a1că 1a1I" fli stri,g1at şi el ipe toa.te dirumuc^ rtle cerîn.d sus şi tare sodaliziaa-ea, n-ar f,i iajuru .aid : şi •ce s-1arr fi f ăicut mumdtorii daică lrila1ioniailiiştii iar fi răm.as m;ai deparrie •l!a 1cornducere ?

G1irndmile se învălmăşeau vijel.ios :prin mintea luff obosită. U 1dmea oa1p1L1Jl şi [1]răg1uşise, după ~m~ele de disouirs.uiri î111ifl ă1căr1a te 1Pe ieaire le rnstise. începu să moţăie şi în curînd adormi ; ,avu un somn nelinişţit îin 1aaire o mulţime ,de oameni îl aplaudau şi-l du1ceaiu s;pTe u1n 1maire tiran ide marmură.

La AlhlllI"y if.u .trezit ·diin somn de stir1i•gă.te :şi urale. Tot tJ mai idrnrea ioa,p,ul şi se slimtea 1anchilozat. Schi1lnbă trrenul, 1croindu-şi cu !glfeu 1drum priintr-o altă muiltime em.tu:zi1a.stă. I,n.tră îin oomp1airt.imen~1u,J rrezer^ v1a1t Jui şi 1aidonmi din nou în tim1p ce treniul se avînta în moa:pte.

A doua zi dimineaţă 1ajrnnse l:a Canberra, 1niouia ca^ pit1ală ia Austr,aliei - <lep,arte de maire, dep1a1rte de impOO"taint~le centre industri,ale. Acest ona:ş-mi1nli1atuiră, cuiriat şi IP'arcă neînsuifletit, ~a cuilbul politicienilor şi a,J fu[];ctiornarilor publirci. Şi :aici, primul ministru se văzu 1a,şteptat !de o mare

multime de oameni. Ern1u atît de mulţi, 'inicît guvematarul genenail 1oar'e se 1a:flla Îil1 tren, ajunse 1ou ,gireu J,a echi:p1a}ul vi1ooregel,ui. Lui Jimmy Summers îi trebuliră zeoe mi1ruute ca să 1ajungă l1a maşină. Fu oorudUJs la hofolu1l Cainbeirr1a : rprimul miniistru al muincitorilor n-:avea ide gnrnd să 1locui1ască în somtPtuoaisa rreşedinţă ~rezerv,ată ,p1rimiloa- min.iştri.

La hotel, seoret,a1ml să1u j,l ipuse la curent icu 1pirimul ma1re 'orah 1diin W1a li Street. Vestea 'îl :î1nigmijorră. Sf' 01niu1nţ:a oarre o ,oriză :de rnarre 1am! Pl0taire, 1ca, 1a1ceea diin 1890? Ori eria1u 1niUJmai simptomele 1un1ei tr.ecătaa,re perlioaide ide şomaj ? Să ,fj fost oa1re ,cherna1t să 1oon^ duieă o tară a icărei eoo1Tiiom1ie era pe cale să s,e 1Pră- bușească?

Tin ti1rn:p [1]ce ifăcea ibaii1e ş1 mai 1tîirzi1u, fui ,p1a1tul tui oonfort.aibiil, 1avu intuiti1a ieă ireoentul onah 1al 1a1cţiuni- l01T idiin Wa1ll Street er,a un ,i1rndidu <Că orneni1rea se ouf1un,dă orbeşte 'iintrr-o prăp,astie îngrozitoare. *5-* air prntea oa mrnrncitorii din AustnaHa să treaieă 1pr!iin mo^ meinte grele ide foam~te ,şi diiSfPenarre. \'ia 1puitea oare el, Jimmy S1uimmerrs, să împiediice 1a1cest aaita1clism ?

J,n ,a1nii u1nm.Morj, John West inu piendu 1l1ido1dată pirile_j;ul să se l1a1ude ,că a1diu1cerrea lui S:ummers fa pufor,e îl cost;a:se douăzeci şi drnci de mii de Ilire. BÎ111eÎ1nţeles ieă 1,a1bu1ri1ştii 1a!r fi cîştigiat cMar ,d1aică rn-1ar fi existat el 1pe turme ida1r, ,ca to1i oa:menii ,fioon,jd să parv,ină, atribuia influenţei sale fapte icare se datorau currsul1ui noirma.l 1al evenimentelor.

Cîtev1a z,11e dUtPă alegeri Joh:n West niu ip1utu să luicreze, 1d:uipă 'cum 1cîteva nqpţi 'î1n 'Şi1r l!lJU îlnchi1sie ochii. AtiJnsese 1oulmHe ,puterii. EXJalta:rea ,oalfie-1 stă1Pineia em 'C!a \"isuJ u1I1ui fumător de opium: îin acelaşi timp şi vie şi oonif1uză.

Se şi vedea omul [0]oel mai putel"'niic 1diin A1ustina11iia. Prin mi1nte, îi străf1uilgeiră imaginea

oonfuză 1a :piuterlii s1a[1]le, idialf 1chvair 1a1oeste oanturuiri via1gi îl tu·llbura1u. De re ern 1111eli1nişti‍t? De 1ce ?! AJbi1a du1pă dteva zile îşi dădu seama ide oe. Ena, tulburnt 1pentru iCă n1u ştia oe-1a.r mai 1p!l!Jtea fiaice 1ou această putere, ,a1cum dind îşi 1ati1J1Jsese tel:ul. Se g~ndise l [1]a un ipl1ain pentru a·pli^ cairea illl!10r t[0]axe prohibitive asu.p·na bă.utUlfHor ia1!1C100>^ J!i;oe, ide 1pe uirma reărnra iar fi dşti·gat un milion. P1u~ea [1]să-şi 1a1pere şi să-şi mă1rea1scă imiperi1ul, dia1r numai atît.

Î111Jaiinte 111iu-I interes.a prog;nalllml u1111u1i ·~uivenn ori intentiile illrn1ui om iporlitk, 1atît1a vreme 1cîlt îi ires.pec^ ta1U 1dorintele un chestiiun~ roa.re priveau afoceirrifo lui. Poate reă ide idart[0]il ast1a iar fi trebuit să-şi făurească şi el iun ·i1dea.! 1Politk, i0en1rn c1a 1aipdi să poată u~iH:zia l1a maximu1rn :puterea .Jui. Pî01ă la urmă se hotărî să ummăirearscă dareă :g:uvenniu.I Summers 1liu1a măsurile n1e1cesa:re 1oentru ia 1pu111e ·Oaipăt inflatiei. Af1a1oorirle Slt!aii;!111Ja1UI; ·tirelbui1a să-şi a&igulfe .din mou 1nrofituril ma1ri. oa î1n trecut. în to.aite întren:rinde.ri.te. SP mîn~ [1]1tÎiia J1a gî1111d1t11l [1]Că raid rşi Via dove1di 1din [']OlU U>f.iillitafea ~ed Thllllfrgood.

T1nM-o zi se untî.lrn.i [1]ou 1a·rhie.nis·r.op:ul Mia.tone şi ·dis^ cu.tă 1a1ooastă chestiu111e •rill el. M:alone er.a interesat ~ă se n.u111ă •aa1oă[1]t crizei dt mai re:pede ; 1cel mai muH se tenn~a <le f.aintu:I reă nemultumirna g-ooe.rnrlă şi IP'l"ev.a mirn~rilor 1diin New South W1ales .a:r fli .outut duce l·a o 'fi'iscoia.Jă. Pe fohn West îl împresiOTiă de^ cliamaţriia 1arnhiepis·oopuluii. [1]du1pă opini'a că1nuri;a era ma.i biine rcă l1ab.u:ri:stii •nil.I [1]detineaQI majorit:itea îITI Senat, ipe111fa1u f'1ă u:n Senia[0]t erons('lfvia:fo.r pute,a frîina ,giuver11ml. daică [1]extremişti 1oa Ashtorn 1air .fi IPlfeVims irea1lrizia.rea - fie şi 1n1Ulmai îin p1airte - a IP'rog:rarrnulu.i)1abulfirst de sociiaili.:zia:re. John West 1aijiu.nsese mai ide mult la 1oon^ vÎll11gerea că llr1 1ultimii 1ani M:ailone tdeven.ise rconser^ vator. îşi spunea însă că în fond

proceda just: drnp^ *tw/* sia1aru 1al pmprrietăţii .pairti:cuila.re :niu trebuia ştirlbit.

Peste dtev[1]a zlile, Ted Thulf•good veni l1a Melbouirrne Cla rS.ă odi190UJte ICU Johm West.

rJ'iooa rneaipărnt să-i vorbească de~pre noUJa h..IJi emi^ sfame de mJonedă pentru sa.hna:rea :ţării. John West :îIll'ţelese ică 1P.J1arrml lui, 1c:a.re îşi 1propunea să dea 1U1I1 nou 1avînt 1oome.rtului, .oonsta în l1ans;arna iunei emi^ sfami în v1a1l01aire ode şiaizeci ide mii de lire, ÎITT inoua monedă, 1p.rin b.anca Commonwealthului. Thurgood îşi su:sti111u cu aHta tărie tdei!e, 1nicît 11 convinse pe John West cLe uU! itatea lor, deşi deocamdată pe a1cesta .îl :iintereSia mai mult 1pl1amul lui, menit să-i aicLUJC.ă veruit ide 1U1I1 mil!ion .în :UJrma aplkă1ri.i legii v.ă- milor; rpToieictul 1urrma să fie deipus rde Summers îna^ iin1te ide Cr-ă1oi•UJn.

Jo!hin West ii ·ohemă 11a telefon pe Cory, aalfe se ÎlTI!fiiiflJţă imooi1a.t. După :ce John West îl p:rezeintă lui Thmgood, î1I11oeip[1]l.1Jlfă să ,dJis·cute amălillmtele.

- Ţi-iam mai s1p.UJS că vreau oa pl1a1Thu1! meu pentru dezvoltarea ,ialJdusfuiiei de spirtoase rdirn AiUJst:raliia - ÎII1 1oonf()llllT1iibate cu iprevederile politicii ·l1abiuiriste - să deviină l~ge, spiuse John West. Am vO!Tbit ·ou SIUlm^ mers 1nia,iinrt:e de a,Jegeiri ·şi ia .fost rde 1a.rcord. Spiu111ea că ialfe rde :gîind să sprijine prin ia.ceastă lege dezvol^ tarea iindustJI1iilor ia ustrnl ierre.

In timp 1oe John West rom[1]tiin1UJa să di&cuite 1ou Thur^ ;good, oare şedea în faţ.a lui J.a masa lustruită, Pa trdick Cory se :aşează 1S1Ulb foto,gnaifi1a lui Bia1mey Robin^ son. îşi saosese ochelarii şi, idrus jpe gî1111dllfi, se freca l:a rrărdăoÎlnla nia,S1UJl1ui cu degetul a:rătătolf. Ave[1]a1 fiaţa s.ulbţilfe şi ia&cu1ită. O dun,gă că'moasă pornea de l:a Olia1s de f.iieaaire p1arrl.e SjţHe falei, .i1ar ibrUzele Iud subţilfi se î1I11ddL81U de .sus ,pîn:ă !ia mijlocul 1acestei diun:gi. Oory 1Păstrră tăoere în Olllfsul îruevederii, intervenmd doar la

momentul oportun .ou uin cuvîint bine jpl:asat. Stătea a•aum l1UJSbrud1l11du-şi ochel:arii, 'î1I11cît îţi făcea limtPresi:a că de-1abiia 1arscultă.

- lrn1Portul ide whisky scoţi1an pune o stavilă dez^ voltăir:ii Îlrudl UJstriei :a1UJstrrafame ide S! Piift01a.se, îi ex•plică John Wes:t :Juli Thu1rig-ood. Diaică ipunem t:axe ,vamaJe foarte mari, preţul produsului importat are să fie a.tît de rnaire, inicît rn-o să se mai vîndă. O să llllTrneze deci imedi1at o 'areştere ia 1p.roducţiei şi o ‹oorere sporită de m'Î1nă ide lu1aru. Dia1r mai am o i1dee.

- Ho, ho, ho l irîse Thuirgood.

Cory îini0etă să-şi 1ştear,g-ă ochelarii, privindu~) dez^ ,aiprobiaitor.

:__ Vă 1rog, domnilor, să-mi ierfaţi 1a1ocesul ia1oesta ide ciini,sm, [1]se scuză T:hll!rgood, diar CaITTberira e plină de oamenii ieare fale 1aITTtiiciameră s;pire a solicita de [1]lia noi tairifiuiri 1PTOtecţioITTăste pentru lame ide :nais, cior1api de mă.tase, S1a1U mai ştiu eu •oe. Numai !Pentru vin şi s,p "rioase n -1a reer u t îlTTreă nimeni vreo .soUJHre p înră a1aum. A1pmape toţi [1]a:ceşti „solidtatori tair1fiairi" - oum 1le spuITTiem noi - obtiin ce vi111 să ceară.

- AVituidiITTea [1]adopta,tă fată ide so.Uoitafor.i est~ •de-ia ‹d1rieiptul stu1piidă 'în [1]a1ooa.stă tacă - *îl* .într.erups‹e John West. Am citit de 1ouirîoo iun .artiool p·u:bliaat dE' *Literary Digest,* în legătură ·cu felul cum este privită 1a1oeiastă 1chestiuine în Amerioa. Aoolo ţin o statistică a sol.iioita1orilor 1oaire roor 1a1UJd1iente oa1111eJI1i10lf poliiti.ci. Ei aid1t11c Ja ot11ooşHnt1a 01aimeinilor JPO:litki : {>UJniebul ide vedere 1a1I oamen.ilo1r ide ,afaaeri şi al oelo1rfa.lţi. Şi .aşa ch"ar e biu'J.e să fie.

- Dia, 1nrtr-u1n fel 1c.red ică 1ai drept:ate. Ştii, ·dom^ niuile Wiest, ieă s~mme11s 1şi Î[]Jcă vreo dţiV1ar aiu o în^ credere î111Jduiloşătoa1rie în 1aicestă lege a vămilor. Pă- rereia. mea este oă rr11U1mai o nouă emis1iu111e ide rnornetă 1air 1pru:tea 1S1a:lvia ţa:I1a.

Cory îşi 1potrivi bine ochelarii ipe nas.

- Domnule Thurgood - interveni el liniştit - p'lianul

nost.ru s-a .dezvoHat mult de cînd I-ia dis^ cutat ultima oară rdomnul, West. Nu crezi c-ar fi în interesul i.n:Oustriei :austiraliooe, da.că s-iar introduce în ;Jegea tarifelor vamale o clauză oaire să oblige societăţile scoţiene să amestece un .procentaj din pro^ dusele noastre, adică din ,alcoolurile australiene cu a'le lor?

- S-iar pute.a să ·ai [0]drept.a·te, făcu Thurgood intri^ gat, totuşi nu văd ...

- Hai să spunem că a:r m~i fi indusă o nouă clauză care să majoreze la - să zicem - zece iani, perioada ·de tin~p necesară iakooilului ca să fermen^ teze înainte ·de v.înzia1re ...

- Nu ivăd de oe n-am face-o şi pe, a.s11a, dar încă nu văd pentru ce. ..

- Avem în •depozitele noastre mari cantităţi d~ spiiftoase gata fermentate. Scoţienii au deschis o distilerie în sudul Australiei, dair de-abia iau început producţiia ...

- Ho ! ho ! ho ! Ce ip.Jan. Acum .îmi 1dau seama de ce te !înţelegi aşa de bine cu domnul West. Cred că nu-i greu de 1ananjat, deşi s-ia.r putea ca ministrul vămilor şi iadjunctul lui1 să .se liase cam ... greu !

- Lasă c-avem noi 'grijă şi de ei, î1! aisigură John West. Cum stăm însă cu Summers ?

- Au fi ·mai bine să nu-[1]! amesteci ipe Summers. Jimmy nu se pretează Ia ia.faceri de genul ăsta, sipuse Thur.good jovial. Daif cum s•tăm cu Ted Thurgood, astia-i mai important. Ho ! ho! ho!

- Dacă m-iajuţi, ajung.i milionar, rosti John \Vest pe un ton profetic.

- Să-l pun la cu11ent •pe ·domnul ThU11good cu pla^ nul .de amalgamare? .întrebă 0.xy atît dle serios, în^ cît .făcea impresia .că de fapt îşi bate joc.

- Nu văd de ce n-.a·i face-o.

- Ei bine, domnule Thur.good ...

- Zi-mi Ted. Toată lumea •îmi spune Ted. Ted Roşul. Ho ! ho ! ho!

- Ei bine, Ted, dUrpă ce Jegea va trece 11n Parla^ ment, o să propun scoţienilOJ" să fo ornăm o sodetiate mixtă pentrn .a dirrija piroducţia şi ·importul de spir^ toase în această ţa·ră, în .limitele fixate de lege. Cred c-

o să 1aocepte, deşi iavem de gînd să le cerem în .ca·drul tranzacţiei o participaţie Ja :societăţile lor din străinătate.

- Cred că n-ar putea d€(:ît să .accepte! exclamă ThUrrgood uimit. P.J.anul ăstia face un milion.

- Cel ipuţi1n un mi.Jion, adăugă John West. Cel pu^ ţin un milion, şi n-o .să-i uit pe cej oare m-au ·ajutat să druc plia.nul 1la bun .sfîrişit.

DUipă plecarea .Jui Cory, John West .se Jntireţinu cu Thurgood de.spre 1situaţia politică din st.atul Quoons-land. Prezicerea lui Tlmrgood se adeverise întocmai: durp.ă p0isprezece ani guvernul lui MiacCork,ell căzu:;e în alegeri şi naţionaliştii veniseră din nou la putere.

Thur.good avea impiresia că niaţionaliştii nu vor în^ c~pe o nouă anchetă cu 1priv,Î!re fa tranzacţiile miniere de !ia Chi:nraboo. Jermer îşi ţinea gura, pesemne oa să nu dea naţionalişti:lor arpă 1la moa,ră împotriva gu^ vennului St11Tirners, iia.r guvernul idin Queensland pă,s- trn o tăcere sbranie ,în această privinţă.

- Poate că au şi uitiat povestea, ori aşteaptă pînă voi prezentia eu 1legea [1]pentru noua emisiune .de mo^ netă - 1ca să numească iaibLa atunci o Comisie re^ gală rpentru ia anoheta 1a Chiririaboo. Acum se pare că n-au nimic împotiriva meia, dar ar putea să încerce să mă idi&erediteze 1a momentul hotăirîtor. Dacă r~· cur,g 11a iacest sistem, va trebui să foloseşti toată in^ f,luenţa durnifa:le pentru ia ?reveni un asasinat po! Hic.

- Ţi-iarn dat cuv.întul de onoa·re că o să te a1păr, şi ştii că sînb un om de cuvînt, îl asigură John Wes1 convins în sinea lui că n-o ·să fie nevoit să-şi res^ pecte făgăduiala.

După cîitevia zile, John West îl Sntîlni pe stradă pe Frank Ashton ,şi-l felicită ,pentru victoria k1buristă. Asthon nu mai era ·dep,rimat ca iatunci dnd se întîl^ niseră ultima oară ;îin faţa Comisiei regale ciare an^ cheta în afacerea Maloney, diair - sn:>re surpirinderea 1lui John West - nu ipăirea entuziiasrnat ,de loc.

- Da, laburiştii au ·dobîndit victoria. Totuşi mii de oameni 111-au de .lucrn. Trebuie să facem ceva 1pen^ tru ei, cit mai ;repede cu putinţă. Se impun

măsuri ide urgenţă şi nu 'le putem adopta din rprkina seniatu^ lui. Plec mîine la Canberll"a pentru ia milita .în fo1voa^ rea unei duble [1]dizolvări şi pentru ţinerea unor ale- 1geri imeaiate. Astfel o să obţinem .controlul în am^ bele iadunări şi vom putea să irealizăm programul nos^ tru politic.

- Nu 1s-ia:r putel:l. să rezolvaţi problema fără o ncuă alegere? 1îl întrebă John West.

- Trebuie să ţinem nearpăirat ialegeri, ,domnule West. N-avem încotro. Nu ne aşteaiptă o epocă ide prosperitate cum ipreUnd ziarele şi cum orede Sum^ mers, ş:i ca el mulţi .a.lţii. Criza o s.ă •se accentueze cu trecerea timipului, d1acă nu obţinem controlul asupra senatului.

- Şi iatunci cum .rămîne cu emisiunea .p[0]lăinuită de Thurgood?

- Nici o 1reformă firnandară, :îruafa:ră de naţiona- libtarea băncilor, nu poate să dea vreun rezultat.

- Naţionaliza.rea băncilor! Asta ar echiv:ala cu sociiaHzarrea !

- Desi•gur, ·domnule West. Mi se pare că .dum^ neata, oa mulţi .a;Jţi oameni politici Jabu.rişti, ai ui^ tart că socializarea este ·primul punct di1n platforma taburristă.

Frank Ashton plecă Imediat, tnainte ca să fi iapu^ cat John West să-,! informeze. că societatea minieră **la** cal!"e iavea iacţiuni via plăti ·în cunînd 1pirirnele divi^ dende.

A doua zi, Ned Horan, Ji.derul partidului laburist din Victoria, Bob Scott şi Tom Trnmblew.ard iavu.ră o .întrevedere cu John West şi Frank Lammence. La^ bur·iştii izbutiseră să obţină efectuarea unor noi a·le^ geri 'in Pa:rliamentul din Victo.riia şi erau •siguri c-iau să înregistreze un nou succes.

- Şi •s.ă-ţi spun de ce, încercă să-[1]! convingă Ned Horain. Uite de oe, ·domnuJ.e West. Lumea e TI€'mul^ ţumită din cauza sărăciei şi naţionaliştii de aici, ca şi naţionaliştii ·din Canberra şi ipa.rUdul .Jaburri·st din Queensland, o să .se •împotmolească î.n zăpăcealia oa[1]re domneşte.

John West "ii ·dă·du .inlstrucţiuni lui Frank Lam^

mence să pună, ca de. obicei, la ·dis.poziţiia laburişti- ioir ma•şinile şi banii necesari pentru campanie, şi să studieze liSita candi·daţilor :p·relimina.ri d~n diferi^ tele circumscripţii electonale.

Iniainte de stfî.rşitul anului, proiectul de lege pentrn tarifele vamale fu votat, cu includerea tuturor cliau^ zeloir cerute ·de John West, iacr- Ned Horan .fu ailes din nou prim-ministru în Victoria. Tot în ultimele foni ale ianului, numărul şomeri.lor din Australia de^ p.ăşi cifra de trei sute de mii de oameni, iar ia.faoe- rile .st1agnară - chiar şi în 1perioada dinainte de Crăciun.

Şi iastfel, 1930 - care wea să fie cel mai îngro^ z-itor an .din istoria Austrn:liei - ,se anunţă cu atîla Jale şi mizerie, î.nclt chiar şi multimilionarul John West începu să se iteamă 1în mod vag de viitor.

C A P I T O L U L XI

„Partidul lab.urist australian este un partid liberal capitalist, iar aşa zişii *liberali din Australia sînt de fapt con^ serrJatori."*

LENIN

Jn ianuarie, John West ianunţă ia.casă că aveau să fie onoraţi cu vizita 1primului ministru. Nellie şi doamna Mor.an ar fi vrut să pregătească o recepţie grandioasă, aar John West fu de părere că un sim^ plu ceai v.a fi deajuns pentru Summers şi pentru arhiepiscopul Mialone, care trebuia şi el .să iasiste :la întrevedere.

Arhiepis~opul Malone sosi oei dintîi şi Nellie 11 pofti în salooul de recepţie unde-l - aştepta John West.

Cum răm<i.seră .singuri, arhiepiscopwl ·se adresă lui John West.

- Domnule West, este extrem de important ca Summers să reziste presiunilor extremiştilor din par^ tid, care cer ţinerea unor noi alegeri. După cum ţi-am mai spus, senatul antilaburist îi va înfrîna pe ex^ tremiştii de teapa lui Ashton şi Thurgood care în^ cep să-şi ia cîmpii făurind planuri de socializare şi îndemnîndu-i pe muncitori să se răscoale.

- Nu trebuie să vă faceţi griji în privinţa lui Thurgood, sfinţiia voa·stră. Nu ştiţi, cîinele calfe :la^ tră ...

- Hm, s-ar putea să iai dreptate, domnule West. De altfel, 1n-iam uitat că :în timpul campaniei electo^ rale .a străbătut ţara în :lung şi-n fat irepetînd ca un pap.aga1l că dia.că vor fi ia.leşi liaburiştii, o să deschidă minele în decuris de două săptăm1ni. Şi uite că greva sau lock-out-ul, ori cutn îi zice, tot nu s-a terminat. Iţi spun sincer, domnule West, că ţa.na este

ame^ ninţată de nrnri tulburări, poate chiar de revoluţie, dacă oamenii cu bun [1]simţ nu vor iavea un cuvînt de spus ,Jia Canberra.

- Sînt de acord, sfinţia voastră. Afacerile merg prost şi...

John West se întrerupse. Primul ministru Summers tocma: intra în salon. Faţa-i era palidă şi buhăită, iar părul - care în urmă cu cîteva luni fusese doar cărunt -· albise de tot. Se vedea că nu se simte la largul lui, că e stînjenit, ca şi cum s-ar fi aşteptat să primească instrucţiuni contrare vederilor lui şi pe care va fi totuşi nevoit să ·1e execute.

Prezenţa arhiepiscopulu! îl înfiora, ca pe un copil prezenţa lui Moş Crăciun într-un magazin. Conver^ saţia decurse foarte ceremonios, atît timp cit Nellie şi fata în casă serviră ceaiul.

După ce fu strînsă masa, toţi trei îşi dădură seama că atmosfera e încordată. Cel mai stingherit se simţea Summers : ştia că asta nu-i o s'.mplă invitaţie. Pe^ semne că West avea vreo 1pretenţie la el - cu toate că f ă·cuse afaceri strălucite de pe urma legii vămilor şi avea să obţină şi mai mult. Ce mai voia? Ori poate, mai degrabă, că sfinţia sa avea ceva în gînd. Dar de ce-l amesteca alunei şi pe West? De ce-o fi cultivind arhiep'.scopul prietenia asta cu West ? Deşi e foarte adevărat că West se arată foarte generos cu biserica.

- Cum se mai prezintă situaţia la C:!nberra, dom^ nule Summers ? îi întrebă Malone. Să fie adevărat că intenţionaţi o dublă dizolvare ?

- Sînt unii care militează în comitetul electoral pentru noi alegeri. Mai cu seamă Frank Ashton.

- Şi care-i punctul dumneavoastră de vedere?

- Nu m-am hotărît încă, sfinţia voastră. Cred că putem face faţă imperativelor ceasului de faţă, cu toate că se.natul e naţionai!i.st. Am înoreder·e în bariajul tarifar şi în reforma monetară. Dar trebuie să recu^ nosc că această reformă ar fi mai uşor de realizat dacă senatul ar fi cu noi.

- Şi eu sînt de ipărere că ba1rajul tarif ar are să den rezultate, '.nterveni John West. Să luăm, de exemplu, industria spirtoaselor. Negocierile dintre

di91:ileriile locale şi întreprinderile scoţiene au fost favorizate de tarifele majorate. In felul ăsta o să scadă şi şomajul.

- Vor găsi de lucru numai cîteva sute de oameni, domnule West. Dumnezeu st:e însă cîte zeri de mii au rămas fără lucru, Şi numărul lor ·Creşte pe zi ce trece.

- Dar dacă situaţia s-ar repeta şi cu alte industrii, insistă John West, s-ar face totuşi un uriaş pas îna^ inte, în vederea rezolvării şomajului.

- Asta sper şi eu, domnule West, răspunse Sum^ mers obosit. în fiecar1e noapbe mă rog în gem.mchi lui dumnezeu să realizez acest lucru.

- Intre timp - răspunse arhiepiscopul foarte scep^ tic - situaţia se înrăutăţeşte. Au avut loc din nou ciocniri între mineri şi poliţie. Pretutindeni se mani^ festă nemulţumiri. Ai nevo'.e de forţă şi de tărie creş- tinească, domnule Summers. Să te ajute dumnezeu şi Sifînta Fecioară. N-ai putea pune capăt tulburărilor din regiunea minelor ? Acolo e punctul nevralgic.

- S-a creat o situaţie îngrozitoare, sfinţia voastră. Muncitorii au pornit la acţiuni nesăbuite, organizînd greve de protest împotriva crizei. Cei dintîi au fost docherii şi apoi muncitorii forestieri. care au iSuferit o înfrîngere totală încă înainte ·de a ifi ven:t noi la pu^ tere. Minerii sînt în grevă de mai bine de un an. Thur^ good a vorbit cu proprietarii de mine, dar nu vor să cedeze. Constituţia nu ne îngăduie să luăm măsuri împotriva lor, dar nici împotriva grev'.ştilor. Tot ce putem face este să aducem diferendul în faţa Curţii de arbitraj şi sperăm să realizăm asta în curînd. Mi^ nerii sînt înfometaţi şi deznădăjduiţi. Conducătorii lor sînt extremişti, iar comuniştii din regiunile miniere îi încurajează. încearcă să stîrnească oamenii împo^ triva guvernului meu. Dar n-o să izbutească. Sper că diferendul va fi lichidat în curînd şi că vom cunoaşte din nou o epocă de prosperitate.

Summe'l"s rosti aceste cuv!nte fără convingere, ca un om care are de rezolvat o problemă peste puterile lui şi care nutreşte speranţa nebună că lucrurile se vor îndrepta de la sine.

- Ce reforme financiare ai de gînd să propui ?

întrebă Malone aspru. Ţinea mîinile în poală, iar pe faţa lui prelungă na se mişca un muşchi.

Summers oftă din adînc :

- Planuri avem destule. Ashton şi alţii cer să tr.e^ cem la naţionalizarea băncilor. Thurgood are în ve^ dere o nouă emisiune de monetă, menită să stimuleze producţia. Sînt împotriva planului lui Ashton, dar dacă tarifele vamale prohibitive vor rămîne fără rezultat. o să-l sprijinim pe Thurgood. Atunci o să avem ne^ voie de Senat. Consiliul de administraţie al Băncii Australiei a fost ·de părere că Thurgood şi cu mine ar trebui să-l invităm pe sir Otto Niemeyer să vină d:n Anglia ca să facă sugestii pe plan economic. Dar par^ tidul şi sindicatele o să .sară în sus dacă facem asta. Desigur că Niemeyer o să propună şi reducerea pen^ siilor şi a salariilor.

- S-ar putea totuşi ca economiile să fie singurul remediu în această criză îngrozitoare, răspunse Ma^ lone. Şi .dacă Niemeyer vine aici, ar trebui neapărat să se ştie c-a fost invitat de dumneata ?

Convorbirea îl depăşea pe John West. Ir.cepuse să dormiteze, deoarece în ajun se întorsese tîrziu de la stadion.

- Văd că Ashton militează în favoarea unor noi alegeri. Crezi c-ar putea să izbutească ? îl întrebă Ma^ Ione.

- Nu ştiu. Asta o va hotărî comitetul electoral cînd se va întruni săptămîna viitoare. Eu am rămas neutru.

- Dacă Asthon va izbuti să impună alegeri noi, înseamnă că influenţa lui va fi ·destul de mare ca să obţină adoptarea unor măsuri socialiste, ca de pildă nationalizarea băncilor. Nu-i aşa, domnule Summers ?

- Ba cam aşa, sfinţia voastră.

- Eu nu vorbesc în mod oficial. B:serica n-ar trebui să se amestece în politică, totuşi este împotriva tuturor formelor de socialism, pentru că socialismul nu respectă principiul creştin al inviolabiHtăţii pro^ prietăţii particulare. Dacă Ashton izbuteşte, are să urmeze socializarea, şi muncitorii au să uite de umi^ linţă şi rugăciuni şi-o să se-ncreadă numai în bunu^ rile materiale.

John West constată cu satisfacţie că Malone renun^

ţase definitiv la principiile radicale după care se con^ dusese în timpul campaniei împotriva mobilizăr:i şi pentru revoluţia irlandeză.

Malone scoase un fel de manifest din buzunar. Se vedea bine că-i vechi, pentru că hîrtia era îngălbenită de vreme. Umbla cu el cu grijă, de parc-ar fi fost sfinţit.

- In aceste momente, noi catol'.cii ar trebui să ne împrospătăm în memorie punctul de vedere al sfîn^ tului părinte, în această problemă. Unii dintre noi au uitat - şi trebuie să recunosc că şi eu am uitat în anii furtunoşi ai războiului - că sanctitatea sa papa Leon al XIII-iea a dat această enciclică. Se numeşte *Rerum Novarum* şi fixează 1atitudinea bisetidi faţă de socialism, faţă de sărăcie şi de proprietatea particu^ lară. Şi dumnezeu mi- e martor că este un document sfînt şi înţelept.

începu să declame cu voce cîntată, de parc-ar fi ci^ tit evanghelia, alegînd pasajele pe care mai mult ca sigur că şi le notase dinainte. Vocea lui psalmodia leeănînd somnolenţa lui John West, în timp ce Sum^ mers asculta cu o atenţie plină ·de evlavie.

„„.Nu este cu putinţă ca întreaga societate să fie redusă la acelaşi nivel. Socialiştii pot să depună efor^ turi uriaşe în direcţia asta, dar e inutil să lupţi împo^ triva naturii...

„„.Urmările păcatului sînt amare şi grele, şi-l înso^ ţesc pe om în tot timp.ul vieţii lui. De aceea soarta omenirii este să sufere şi să îndure cu răbdare„.

„„.Nimic nu este mal folositor decît să priveşti lu^ mea aşa cum este şi în acelaşi timp să cauţi în altă parte mîngîi:erea în nenorocire.„

„.„Na.tura î1I1să.şi 1a sortit ·cele •d01Uă dase să trăfas- că in 1a:rmocriie şi bună înţelegere„. Un.a 1are nevoie de 1ooalaltă. Oa1pitalul nu ,poate exista fără muncă şi nici mwrnca f ăir,ă :aaipitaL Religia .îi ţnvaţă ide ţărnni şi IPe meşteşll!g1a.ri să ducă l1a î1J11deplinire cu icin.ste toate idre;ptele î.nţelegeri :pe oare Ie-iau. î1ncheiat de bu1rtă voie, să lflU se 1atiinigă ide 1prqpriefate sau ide 1Per^ soa1rna patrooului, să niu recurgă J,a violen1ă ipentru ia-şi susţine 1dreipturile şi să nu se 1amestece ÎII1 răs- ooaile ori să ,p.ro:voa[1]oe dezordini...

Dilfl timp în timp, Ma1one rLdirea ;privirea

cef'Îlfl·d p1ar'Că atotpu.temkului să 1a:probe cele scrise Îl!1 ma^ nifest.

„ ... şi să nu 1aibă IThimic de-1a face cu 1alllJtiicrişţii oa.re înşală pqporul cu fă:g.ăiduilTT1e mli1ncinoase şi sUmesc nădejdi rnesăbu.ite, 1ce se ip.răbuşesc mai totdeau.rna lăsiind în u.rma lor regrete z1a1diam.ice [1]şi !Pierderi du^ reroase ...

- Şi a.cum, îITTcheie Malooe, :urmează :p:unduil ·cel mai i1T1Jpor•t1a1nt ·din .acest marniif est :

„ ... Primul şi ieel mai importaITTt 1pri1nci1P.iu ·diu[1]pă ca.re trebuie să se dlăuzeasd toţi 1cei care vor să îmbu^ nătăţească soarla 01amenilor este inviol1albilitatea ipro^ prietăţii particulare. .. " Să nu uităm că această enci^ clkă ia fost scrisă îlfl 1891, în timpul [1]groavei crize de atunci ; ea se potriveşte tot atît ide bilfle şi îm ioondi^ ţiile actuale. Clerul australian este foarte îngrijoriat de sit111a1i1a1 1actuală 1di1n E:uirqpa. Să lllJU ulităirn ică so^ ciialismuil cel mai •ateu, 1comllil11ismul, ia pus stăpî.nire pe Rusiia şi 1p.rinde .răldădni î111 toată Eurqp1a şi aid, în Austnalia. Am a.flat că saITTditatea sa IP.regăteşte o 1nou.ă endcli'Că 1aS1UJproa 1aieestui sulbiect. Poate că Ashtoo nu e •oomuinist, 1darr e u:n sociallist ateu, care fiace jocul ·oomuniştilor.

- Ashton ·cere numai n:atiorn1ailiz·arna băncilor, răs- pU!nse Summers. îşi .dă, [1]poate, seama că nici •consti^ tuţia in-1are să în~găduie mai mult. Poate oehi·ar nid atît. ·

- Constitu1ia e sfiintă şi .răirnîne inviolabilă, răs- pmnise Malooe. Nu vreau să mă 1amestec, ·c:La.r părerea mea„ 1aa şi 1a .altor arhieplisoopi şi ia nruinţiului :p·aip1al, este că ·d:Ublia ·dizolviare trebuie să fie ·combătută de toţi .catoliicii 1di:n Ganlberra.

- Sîlflt .conviins d aveţi idrnpt.ate, sfiin1i1a voastră, asi~ură Summers, umil. După oum se vede, pasiajele din manifest îi f ăoeuseră o aodîncă impresie. Am privit poate lwcnurlile di.ntr-1u111 iplllncl ide vedere igreşit. $1 eu .am uitat o dată de enciclka sfîntului 1părinte. De fiapt, 1chiiar eu am iintrodus rezoluţiia pentru sociali^ :ziaire, 'in 1922. De-1atunci mi-,am modifirca,t p.mct•ul de vedere. D.aJ" rewluţia mea .asuprn socializării a iavut totuşi o ip1airte bU111ă,

sfinţi.a voastră.

- Şi oare .ar fi 1JJ1airtea oe.a lbu:nă, mă rog?

_ - A luat lalP1a delia moa,ră oomunliştilor. I111ceyu^ seră să dştige teren î111 momentul arel•a : îlll urma revoluţiei ·din R:usia, rnuincitmii î111clinau suJre socila^ liSiITI. P•riin rezoluţia mea, iaim izbutit să-i strînigem pe mU111dtori în jur~ul 1J1ostru.

- Nu 1orezi oare .c-ia fost o sabie icu două tăişll!I'i ? zîmbi Malone ironic. Tr1ebuie să recunosc însă că simp1atia de oare te :bUJCuri 1î.n rîndurile mu:niditorilor are să-ţi ipriindă biine dnd o suiT11a ceasul.

- Intr-.adevăr, ocred că mă bucur de sprijinul ma.rii majorităţi ia mUJndtorilor, răsipunse Summers mînidnu. Crnd ieă am să 1pot să-l id01bor 1pe Ashton. Cît timp 1am să fiu eu !ia .condu1cere, stăpînă are să fle judeoaita dară, inu socialismul. Thurgood nu e so^ ciialist, deşi multi cred ia.cest l:ucru, 1dlin 1p.ridna di.scursiurilor lui m1dkale. Cred ieă .ştiţi că •a fost îm^ potriva hotăr'irii din 1922. Şi :pe Lyons socot că .am să-l 1COI1Niing s.ă hwte în11potriv1a lui Ashton. D1.11Pă cwm ştiţi, e catolic şi un om de onoare şi ordine. Şi el o să se qpu.nă lui Ashton.

M.aolone şi Summers contin:UJară să comenteze situ^ aţia 1creată 11a Oa!Illberr.a. John West se uit1a dnd)ia U1J1Ui octnid J.a ,celă!,alt. Discuţia îl ·depă:şea şi îl rodea gelozii.a 1că Ma:lone, şi 111.u el, •c<mdUJcea discuţia cu 1pr.imul miinistnu.

DoocLată Malo.ne se uită 11a cea,s :

- Sfinte ·durnnezeule, e aiproa/Pe ciniei. Trebuie nc^ ia~ărat să 1plec, doTTI1T11Ule West. Te rog să n-o deran^ jezi ipe doamna, ştiu eu d.r1umul. Iintorcîindu-se sipre Summers, îi spuse : dumnezeu să te 1călă1uzea1sică în misi•rnnea i.miport.a.ntă pe oare o ,ai de îJ11de:pliinit. Am să mă rog şi am să f1a•c slu11be ·pentru dumneata. La revedere.

- Şi eu trebuie să .plec, domnule West, se grăbi să sipu1J1ă Summers. Svnt aşte:pi1aI la masă. La reve^ dere, şi-ţi mulţumesc!

După o să1ptămînă, Frank Ashtoo p1a1r1tidpa l:a în^

tmnireia ·oomitetul:ui electornl. Priivea în jurn·i cu o exipresie de 1uimi.re întipărită 1pe f.aţă. Gu cîteva zile irnaiinte, 1air fi fost ig.a t1a să !Parieze 'Că :prn1pooerea 1u i via fi 1a•c1qptiată, .dar .acurrn înîceipuse să ·se 1îndoiască.

„O să 1aflu î1n clli!'înd cum stau lucrurile", gînidi îll1 sinea l:ui, 1111 timrp ·ce bea tacticos un pa:ha1r de whlisky cu sifon ·în barul Parlamentului, 1aşteptînd să se adune membrii laburişti.

Ashton p.rimise •şURea victoriei hburiste la ialege^ ri1le diin octombrie 1ou sentimente tulburi. Nid o scîn^ teie •de entuzi1asm 111u strălbătuse truip.uil lui bol1nav : ajunsese o ep1avă - işi ~izkeşte, dar şi di111 .punct de vedere ;politiic. Se lă[1]sase şi el îînşel:at ca mulţi •a1lţii, de 1aip1airenta eter.nizaore a .perioadei ide IPrOisperitate.

C:u doi ani îin urmă, o .p1a1r.alizie 1î111•grozitoa;re se cuibărise în tnu[1]pul lui, ţint•uinidu-1 l1a :piat tim!P de cîtev1a l1UITT1i. Nid .acum nu er1a deplin vinidecat ; 1din cîrnd î1n dnd î.1 .fulgenau ·drneri chlÎllmitoare :prin toate închei.eturile. Se îmbrăooa icu greu şi de-abia IPutea să se mişte. Se vindecase oa prin minU1ne ide cele ma·i grave .u.nmări 1a1le bolii. Un 51Pedalist îi ~pusese d dacă iar :putea să se docă vn unsule şi să se lase muş- cat de ţiîin11arii purtători de malarie - iar putea să se vi1ndece. Cuirîn1d i se oferii :pe neaşteptate prilejul de 1a se duce î1n insUJle. John West venise să-l v.adă, dorind ch~purile să se inter.eseze de săn.ătatea foi. Cî1111d îl JP.USe I.a curent cu sfia.tul specialistului, West răSip.UJnse calm :

- O să-ţi 1oodez eu dtev·a 1aitj:i·ooi l1a uillla din so^ cietăţile mele miniere, ·şi ,oum te vei simţi mai btne, să te duci să inSipectezi IJTlliinele pe ·cheltuial1a socie^ tăţii.

Fmnk Ashton 1acceiptase oferta pentru .căi er1a în^ gli0da1t în datorii [1]pî111ă ipeste 1aaip.

La fP)eoa.re, John West îl îrntrebase :

- Ai de gînd să demisionezi de la vicepreşiden- tie dim motive de să1nătate ?

„Aha ! vasăzkă 1astia :urmărea West". Ashton era hotă.rît oricum să demisioneze. Nu mai fusese la Cain.berna de dtev1a luni. Sănătatea nJU-i maii î:ngăduira să-şi v.adă de treburi. Im nici urn •Oaz rn-rar fi raoceip^ tat să-şi tră⁰deze partidul. Ar fi fost un lucr1U necin· stit. Sănătatea .J•ui ena tirnisă 1aşa ·de şlllb•ezită, în1dÎt se gîn1dise să renunţe de tot la politică. Şi daică 111-aT fi fost iatît de 1bolrn1av îrn ultimii doi ia.ni .şi diaică West n-a.r fi venit î111 zJiua 1a1ceea, acum a:r fi fost poate prim-mirnistrn ·al Australiei.
· Fra111k Ashton lfH.1 prea er.a mulţumit de sit.uatie. Guvernul ·l1a1buri.st era glllvern doar icu 111.umele, deoa· rece avea maijoritatea numai în raamer.a reprezemtan^ ţHor. Senatul conservator va fiace obstrnctie tuturor măsmilor prQgresiste. Şomajul lu.ase proporţii în^
s.păimîintătoa1re îrn mrsul 1arn.ului ; i:nstitu1iile de bijne^ fa.rere în.cep.useră ·să distribuie mici 1aj:utoare. Sum^ mers credea, 1rnaiv, că ar putea .rezolva problema şo- majului mărind taxele vamale, :perntru a îneurr.aja in^ dustriiile foca,Je şi tp1unî11d stavilă imi•gnaţiei di1I1 ţările di111 sUJduil Ernqpei.

Şi Thurgood •cu 1planul l:ui f1irn1arnieiar ! 11hu~·good. care era imteresat într-o societate mi1nieră ! gîndi Ashton .cu 1amărădurne. Nu 111Umai că .avea reiputaţia de „iafaoerist", ⁰dia1r ena şi .mîrna drearptă a lui West, oall"e ·în 1922 se oip:t.li.Sesie cu înverşuna.re 1pl·atf.onnei p~ntrn.1 soci.a:lizare şi izbutise să comipromită mai tîr^ zi1u palftiidrnl labm:list ·dilfl Q.ueensl.anid. Tinraimte ¹de ·ale^ geri, Fnalflk Asihton av:usese o 1îrntrevedere cu Thu.r^ good l1a Sy.dniey, ·şi-l 'i1ntrebiase daică Via susţirne .naţionaliza.rea lbărndlm. Thu11"1Q."ood evitase să se p.ronun1e.

Mai erau apoi şi 1oeil1a.lţi, de :pilrdă, Lyons, omuleţul ăsta din T1asmarnfa, tot atît de ipuţirn l1aburist rea şi c~i di1I1 orpozitie, •cu i1deile lui strîimte .de :provi1rnoi1a,I ; şi 1avea şi o .ne\l'astă 1am1biţioasă, •oare mainevrra di111 umbră, spre a obţine glorie şi putere pentnu Joe al ei. Şi :gnupul La!ne dLn New

South Wales, aridnd î•n s~·a.re să 1Pro<lucă o rlljptură îrn sî1T1ul .partidului. Şi- apoi vechiul grup din Victoria, care militase împo^ tr1ivia recrutării, fonmat în ceia mai ma1re IP!arte •din ciatolicii din jurul foi Summers. Dar g!1ll1pu.I de stÎIIlg1a din d111e era format ? Doar n-o fi el, Fr1aink Ashton, sin[1]guml ? EI, care-i încă pe jumătate pa1nalizat, şi duipă toa,te şi directorul unei societăţi petroJi.fere · ce e:wloatează mun.oa sdiavilor. Ii văzuse cu ochii lui pe rn~grii oare lucmu [1]îin milI1e, şi se plîin:sese lui West de •001I11ditiiile tn oa1re m.u1nceaiu.

- L1a,s'd tot trăliesc mai ·bine acum decît îna·inte, îi răs,pumsese West.

Oa:re de ast•a a 1lu1ptlat el, Frnnk Ashton, mai bine de treizeci de iani in mişca.rea I1aburistă ? Cra să 1ajun^ gă ia.ici ? .

In ruiltimi[1]i 1ani ·devenise UJn per[1]s.onaj „respectabil". Perioa:dia de şase ani dt fusese vke ,preşedinte :a1l pa:rtiidului, - în1oopÎII11d ·di111 1922 - .fusese :pentru el persornal o tperioadă de 1Prosiperlitate; dar iniu făcuse nimiic oa să-i 1PTegătească pe muncitori să ·îiTlifninte oriza iee se :all1/UJfl~a şi ·aare nJU :putea fi evitată. I şi dădea seama 1că imu mai ena nici Ull'mă ide s,perianţă pentru soci1ailiism, totuşi socotea ieă era absolut nece^ siair să în1lătUlJ'e ·coot.rolul ex·ecricitat ide .unii oameni de af.aceri asupra băncii Commonwealthului. Numai o ma1j-orita.te ilaibrnristă şi în Senat 1ar ~i făcut ou putiin^ ţă 1a1oest :!1UJor1u. Se iimpilllneau deci noi alegeri. ·

Primele .dividende de la minia de aur sosiseră I.a timp. Pentru întîia oară, în decurs de zece ani, izbu^ tis·e să-şi liniştească creditorii ; dar inu putea să-şi li^ nească conştiinţa. Singurul mijloc de a-şi redobîndi respectul de sine era să lupte ca să oblige pairtidul să se prezinte din nou în fata urnelor, spre a cere poporului să ratifice politica financiară.

Ce paradoxal mai era şi acest partid labu1rist ! Pre^ tindea că sprijină socialismul, deşi majoritatea mem^ brilor nu aveau de Ioc vederi socialiste.

Platfoirma lui ideologică cer·ea socializarea producţiei şi a circulaţiei şi distribuţiei bunurilor, deşi constituţia ţării nu în^ găduia socializarea, şi cu toate că pairtidul nu era pregătit să modifice constituţia. Poate că au dreptate comuniştii. Poate că, într-adevă1r, pairtidul laburist nu-i decît rreprezentantul camuflat al marilor capitalişti. Totuşi, ar fi putut ridica povara sărăciei de pe umerii muncitorilor ! Dair asta numai dacă ieşea învingător din încerrnrea de acum. Trebuie să învingă !

Marrtha devenise de-a dreptul insuportabilă. Din pricina urii disperate, a geloziei ce o rodea din cauza lui Harriet şi a dorinţei ei de a-şi asigura securitatea personală, aproape că-şi pierduse minţile. Biata Martha I De cîte ori nu încercase s-o convingă că, în calitatea lui de reprezentant al muncitorilor, nu nu^ mai că nu putea să se îmbogăţească, ci trebuia să-şi consacre toată viaţa ca să-i ajute. Ce lipsite de miez îi păreau acum aceste argumente. Ce fel de reprezen^ tant al muncitorilor era ?

Se mai potolis·e un pic de cînd. primise acţiunile de la West. Foarte bine, n-avea decît să şi le păstreze ea. In ce-l privea, renunţase chiarr la Harriet, numai ca să rămînă oredincios obligaţiilor luate. Băieţii pri^ meau o educaţie aleasă, datoriile fuseseră achitate, era un soţ fidel. Martha ar fi trebuit să fie mulţumită. Şi totuşi nu era. Nu mai înceta cu văicărelile I Se plîn^ gea că-i bolnavă, iar cind doctorul îi spunea că n-are nimic, îl făcea nebun, ori îi arunca în obraz că vrea s-o lase să se prăpădeasd. începuse să povestească tuturor cunoştinţelor mai noi că era sătulă pînă peste cap de politica bărbatului ei ; prea mulţi cerşetori se-m^ bulzeau la uşă, primea pr.ea multe <Scrisori cu cereri de ajutoare. Le mai destăinuise că soţul ei era acum în consiliul de a·dministraţie al unei mari societăţi mi^ niere, aşa că ea spera c-o să se lase de politică. Ash^ ton încercase s-o convingă să-şi mai pună lacăt la guiră. Ce-ar spune alegătorii? Nu voia să afle lumea că avea acţiuni la societatea minieră. Răspunsul ei îl ului:

- Zău ? Dacă ţi-e ruşine, de ce le-ai luat? Să ştii că nu

numai tu ai dreptul să jignești. Şi eu pot să jig^ nesc. Da, să ştii că şi eu pot să jignesc I

„Să fi înnebunit de-a binelea ?" O sfătui, cu multe menajamente, c-ar fi bine să consulte un specialist în boli nervoase.

- Cu alte cuvinte, mă trimiţi la balamuc ! strigase ea. Bestie! Vrei să te scapi de mine ca să te duci la aia ! Vrei să m<l bagi într-un azil de nebuni !

De-atunci se purta şi mai drăguţ cu ea, dar Martha nu voia să se împace cu nici un chip. Poate că era numai o închipui·re, da•r era convins că încerca să-i stîrnească pe băieţi împotriva lui.

Uneori îl chinuia gîndul că poate povestea ceea cu Harriet avusese urmări atît de nefaste asupra Mar^ tirei ; că numai din cauza ei ajunsese în halul ăsta. Şi totuşi, cum s-ar putea stăpîni să n-o iubească pe Hanriet? Era singurul lucru frnmos din viaţa lui. Al^ teori îl muncea gîndul c-ar fi trebuit de mult s-o lase pe Martha şi să plece cu Harriet. N-ar fi fost cea mai bună situaţie pentru ei toţi ?

Dragostea dezinteresată a Harrietei fusese într^ adevăr minunată. Cînd o anunţase că legătura dintre ei trebuia să înceteze sau să se transforme înk-o prie^ tenie pur intelectuală, platonică, o lacrimă i se pre^ linsese pe obraz, dar se stăpînise, p1ref ăcîndu-se veselă.

De-atunci nu mai făcuseră niciodată aluzie la această hotărîire, deşi trecuseră patru ani. Se întîlni^ seră de multe ori la mitingurile pa·rtidului laburist, şi la fiecare alegere ea fusese o forţă activă în cadrul comitetului de acţiune. In mod straniu, afecţiunea lor reci,Procă devenise şi mai profundă - şi într-o oare^ care măsuiră chiar mai odihnitoare - ca şi cum a·r fi progresat (sau cel puţin aşa îi plăcea lui să creadă) din cauză că nu mai era întinată de pasiunea tru^ pească, de care şi aşa nu se mai simţea în stare.

. In tot timpul bolii n-o mai văzuse, dar cînd se-n^ toarse în paTlament găsi dteva sorisori de la ea, ca^ re-l aşteptau. Ii răspunse, şi a·ranjară să ia masa îm^ preună la Melbouirne. O găsi aşteptîndu-1 în pragul restaurantului lor chinezesc preferat ; deşi avea pa^ truzeci şi cinci de ani, era gingaşă şi atrăgătoare. Cînd îl

văzu - de-abia trăgîndu-şi picioarele şi sprijinin^ du-se în baston - fugi în calea lui, strigînd :

- Vai, Frank, ce bolnav ai fost. Stai să te-ajut. Şi nu prea arăţi bine. Nu eşti îngrijit cum trebuie.

- Ba sînt foarte bine îngrijit, spuse el. Martha îşi dă multă osteneală, şi din cînd în cînd vine şi o in^ firmieră. Nu uita însă că sufăr [1]de artritism şi că am îmbătrînit. Uite cum am albit l !şi scoase pălăria. Credl că n-aţi uitat, stimată doamnă, c-am împlinit cincizeci şi şapte de ani.

De atunci n-a mai văzut-o decît la mitinguri şi în timpul campaniei electorale din octombrie; totuşi era sigUJr că Harriet îşi va ţine făgăduiala să nu se căsătorească niciodată şi să nu mai iubească pe nimeni altul înafară de el. Locuia cu părinţii ei şi lucra tntr-un birou. Timpul liber şi-l consacra muncii de partid în circumscripţia lui electorală şi operelor de binefacere, în cadrul comitetelor de spital sau altele asemănătoare. Nu putea să uite nici o clipă pirezenţa şi dra^ gostea ei şi era sigur că şi ea ştie acest lucru.

După ce se întoarse din Noua Guinee, sănătatea lui sembunătăţi treptat. Singura mărturie a bolii mai erau încheieturile-i îngrnşate care-l chinuiau cînd se schimba vremea. Mergea fără gireutate, iar mintea lui eira tot atît de vie şi pătrunzătoare.

Dar acum îşi dădea seama că preocupările lui per^ sonale trebuiau să treacă pe planul al doilea. II aştepta o adevărată luptă, şi de ani de zile nu mai fu^ sese stăpînit de un spirit atît de combativ.

Bairul începu să se umple de oameni politici şi de zia·rişti. Frank Ashton trecu de la un girup la altul, schimbînd cite o vorbă, ca să vadă în ce dispoziţie se află membrii laburişti. Mulţi se fereau să discute, grăbindu-se să siehimbe vorba sau cerind ceva de băut. Oameni ca•re abia cu cîteva zile în urmă îi făgăduiseră să-l sprijine, acum se fereau să-şi ia vreun angaja^ ment. Se-ntîmplase ceva ! Ted Thurgood apărn în uşă, darr cînd îl văzu făcu stînga-mprejur.

De cum începu şedinţa, Ashton ceru cuvîntul. At^ mosfera era încordată de parcă s-ar fi întrunit duş- mani şi nu camairazi din mişcarea laburistă.

Făcu apel la strălucitul lui talent de orator, încer^ cînd să salveze situaţia. Din cînd în cînd avea impre^ sia că izbutise să cucerească majoritatea.

„In timp ce noi ne-am întrunit aici, aproape patru sute de mii de muncitori umblă pe drumuri, căutînd de lucru. Pe zi ce trece, situaţia muncitorilor S·e înrăutăţeşte. Salairiile sînt mereu reduse. Săirăcia şi deznădejdea s-au abătut asupra ţării. Muncitorii ne-au adus la putere ca să le uşurăm mizeria. Şi noi să-i înşe- lăm?"

începu astfel şi continuă timp de o jumătate de oră, atingînd culmile retoricei. Unii îl urmăr.eau atenţi, al^ ţii se foiau stînjeniţi pe scaune.

încercă să arate că atitudinea adoptată de ei era neraţională. Restricţiile vamale nu se dovediseră efi^ ciente. Cîteva săptămîni fuseseră de ajuns pentru ca acest mit să se spulbeiTe.

„ ... Ţelul nostru este socializarea şi totuşi rne ru^ şinăm de el. Adevăratul conţinut al politicii noastre impune naţionalizarea băncilor, pentru a zdrobi pu^ terea financiară a capitaliştilor şi pentru a deschide credite caire să salveze ţa,ra din această criză îngro^ zitoa1re. Un Senat ostil mişcării noastre îi va proteja pe capitalişti, respingînd cele mai importante legi pro^ puse de noi. Să-şi ia ghiara de pe Senat ! Să ne adre^ săm poporului şi să-i cerem să ne acorde mandatul în ambele adunări. Mai mult ca sigur că vom izbuti. Succesele răsunătoa1re dobîndite luna trecută în Vic^ toria sînt ,cea mai bună dov,adă că muncitorii ne mai sprijină încă. Politica se aseamănă cu războiul, strigă el. Şi cînd mergi la război, totul e să iei iniţiativa şi s-o păstrezi. Acum că am luat iniţiativa, trebuie să zdrobim poziţiiJ.e inamicului în descompunere. Acum putem cuceri Senatul. Mai tîrziu s-ar putea să nu mai izbîndim, deoarece, din cauza inactivităţii noastre, po^ porul a1r putea să fie împotriva :noastră."

In felul acest,a, argumentă Firank Ashtcm, încerdnd să-i convingă, ca un om care era siglllr că dacă în^ cercarea lui va da greş, o mare calamitate se va abate asupra ţării.

„Viitorul puternicei mişcări laburiste din Australia şi bunăstarea muncitorilor depind de hotărîrea pe care o veţi lua astăzi, spuse în încheiere. Vă rog să uitaţi interesele personale şi să vă gîndiţi numai la munci- torii şi la muncitoarele din ţara asta. Săraci şi dez^ nădăjduiţi, ei îşi îndreaptă privirile spre voi, cerin^ du-vă să nu-i lăsaţi în ghiarrele mizeriei. In această sală rplutesc umbrele marilor pionieri ai mişcării la^ buriste. Situaţia muncitorilor e disperată. Oameni îm^ brăcaţi în salopete şi pînză groasă, însoţiţi de rneves^ tele lor, cu deznădejdea întipărită pe faţă, rne pîndesc pe la colţuri. Destinul ne bate la poartă. Să fim demni de mă·reţia acestor clipe !"

Se aşează în mijlocul unei tăceri apăsătoare. Nimeni nu aplaudă, nimeni nu vorbi. Nimeni nu tuşi. nimeni nu fuma.

Ashton îşi netezi buclele cărunte ce-i căde au pe frunte şi se aşează, cu spatele drept, cu buza de jos şi cu bărbia împinse înainte agresiv, cu mîinile pe ge^ nunchi. aşteptînd.

In sfîrşit, preşedintele rosti :

- Să discutăm propunerea.

Unul după altul, vorbitorii căutară să ocolească problema, găsiră scuze, dar terminară declarîndu-se în mod indirect împotriva unor noi alegeri. Un proas^ păt laburist declară că îşi cheltuise şi ultimul ban în cursul camoaniei electorale, şi că nu-şi mai putea permite să se lanseze atît de curînd într-o nouă cam^ panie. Altul fu de părere că, fiind la putere, labu^ riştii puteau cel puţin să împiedice scăderea vert'.gi^ noasă a ~alariilor c<1re era în curs.

Frank Ashton simţea că minia şi dispreţu! pun stă- pînire pe el. Summers, Thurgood şi alte capete lumi^ nate din guvern păstrau tăcerea. li lăsară pe cei mici să vorbească. dar ei dăduseră direct.ivele.

Frank Ashton dădu vina Pe catolici. ,.Toţi catolicii sînt împotriva mea. Fără îndoială că Malone, ori vre^ un alt arhiepiscop, a vorbit cu Summers. Jimmv se supune în primul rinei bisericii". De fapt, Ashton aflase acest lucru încă din pr:mele zile. Deodată se ridică si îl întrebă pe Summers :

- Ce-ai face dacă ţi s-ar cere să alegi între partid şi

biserică ?

- Sper să nu fiu pus niciodată în această dilemă, răspunse Summers.

„Ei bine, acum ai fost pus în această situaţie şi ai trădat partidul", gîinidi Ashton.

Dar Frank Ashton şt:a că această trădare nu se da^ tora numai opoziţiei catolice care nu dorea sodaliza^ rea. Fu nevoit să admită că trădarea se datora slăbiciunii, corupţiei şi J,ipsei de unitate ·din sînul parti^ du1lui labur·ist. Aceşti oameni nu ·erau socialişti, erau numai oameni politici. Majoritatea se încălzeau pen^ tru întîia oară. la 'Soarele guvernării şi socoteau că politica era o carieră ca oricare alta. Erau hotărîţi să nu S·e prezinte din nou în faţa urnelor p.înă cînd le^ gile ţării nu-i vor .sili.

Un val de dispreţ cinic îl copleşi pe Ashton. I se citea pe faţă ce gîndeşte, încît vorbitorii îi evitară pri^ virea, ipînă cînd unul dintre noii membri laburişti îşi luă inima în dinţi :

- Sigur că-i convine lui Ashton să vorbească des^ pre o nouă alegere. Are locul asigurat. Dar eu ? Am obţinut mandatul cu o majoritate de numai cîteva vo^ turi faţă de candidatul naţionalist. Ani [1]de zile am foşt candidatul laburist al unei circumscr!ptii electorale unde n-aveam nici o şansă de succes. Sînt sigur că la viitoarele alegeri n-am să mai obţin votmi şi socot ţă nu este just să-mi pierd locul pe care de abia l-am obţinut. De fiecare dată cînd se fac schimbări politice se obţin mandate care nu mai pot fi păstrate. Cazul meu nu este o excepţie. Şi alţii o să-şi piardă locul. De la ultimele alegeri, situaţia s-a înrăutăţit mult şi lumea o să dea vina pe noi, aşa că e mai bine să ră- mînem pe poziţii. Chiar dacă Senatul ne este potriv^ nic, vom putea realiza lucruri măreţe. Dacă ne înf ă- ţişăm la urne, s-ar putea să nu mai fim aleşi - şi care va fi soarta muncitorilor, dacă naţionaliştii vor veni din nou la cîrma ţării ?

Care va fi soarta muncitorilor dacă naţionaliştii vor veni din nou la putere? Cuvintele acestea avură un răsunet adînc în mintea lui Ashton. Dar care o să fie soarta muncitorilor acum, că-şi puseseră nădejdea în nişte

netrebnici ? Aceşti oameni fuseseră doar aleşi ; muncitorii, care îi dăduseră peste cap pe na- ţionalişti, pe bancheri şi capitalişti, îi aduseseră la cîrma ţării. Se cocoţaseră la putere cu sprijinul mun^ citorilor şi acum aveau de gînd să-i trădeze, să-i vîndă. Şi, pe deasupra, puteau să scape cu faţa cu^ rată, în timp ce naţionaliştilor nu le-ar fi mers una ca asta.

Curtin îl sprijini, vorbind cu multă ab'.litate. Tînărul Curtin ar fi fost mai grozav decît toţi la un ioc, dacă s-ar fi lăsat de băutură !

Conducătorii sindicali nu erau nici ei mai buni de^ cît ceilalţi. „Mai bine un guvern laburist slab decît orice guvern naţionalist", declarară ei. Se încălzeau şi ei la glor!a apusă a politicienilor şi aşteptau de la ei să împiedice noi reduceri de salarii, spre a stăvili astfel agitaţia ce domnea în rîndurile muncitorimii.

Pentru o clipă, dispreţul lui Ashton se răsfrînse şi asupra persoanei lui. Cel puţin, el, unul, ştia mai bine cum stăteau lucrurile!

I n sfîrşit, trecură la vot. Să se sfîrşească o dată. Să se socotească fericit dacă va obţine patru-cinci vo^ tur: pentru.

„R.ezultatul e negativ. Treizeci şi opt contra trei!"

Printre cei care-l sprijiniseră era un om al lui Lane, din New South Wales. Ce stranie compani·e ! Ashton n-avea încredere nici în Lane nici în oamen:i lui. Lane era un ambiţios. Dorea să-şi asigure supremaţia în partid şi era gata să producă o ruptură pentru a ob^ ţine acest rezultat.

Imediat ce se anunţă rezultatul votului, Ashton sări în picioare.

- Trădătorilor ! stri-gă el. Trădătorilor ! I.ntr-o bună zi, muncitorii o să-şi dea seama c-au fost tră- daţi.

Ieşi repede, trîntind uşa în urma lui.

Pe culoare se-ntîlni cu un membru al o'poziţiei, care-i spuse :

- Ai aflat? Un miner a fost împuşcat de poliţie la R.othbury. Ce scandal ar fi izbucnit dacă lucrul ăsta s-ar fi petrecut cînd ·eram noi la putere ! ·

li căută pe Thurgood.

- Summers nu-l de vină. Numai guvernul natio^

nalist din New South Wales poartă vina ...

Asta fu tot ce-i spuse Thurgood .

.

într-o după amiază din iarna anului 1930, onora^ bilul Edward Thurgood, ministrul de finanţe al Com^ monwealthului australian, fu .chemat la telefon în apartamentul său de la Sydney. Un ziarist îl întrebă dacă avea ceva de declarat în legătură cu faptul că o Comisie regală care, a•nchetase unele chestiuni pri^ vind minele Mulgara, de la Chirraboo, etc. „îl găsise pe el şi pe alţi cîţiva vinovaţi de manopere fraudu^ loase".

Domnul Thurgood se ar·ată *dispus* să fa.că o decla^ raţie:

„E o manevră infamă a duşmanilor laburismului, care vor să mă compromită din punct de vedere po^ Jit:c. Sînt nevinovat. Am refuzat să apar în faţa Co^ misiei regale spre a mă apară de acuzaţiile infame ce mi s-au adus, pentru că ştiam că este pornită împo^ triva mea. Dar acum voi cere să fiu judecat de un ju^ riu, ca să-mi spăl onoarea".

Thurgood cumpără un ziar de seară.

„MINISTRUL FEDERAL DE FINANŢE VINOVAT DE FRAUDA I urlia titlul. Citi articolul. El, MacCorkell, R1and şi Garnardi iapăreau oa vinovaţi! De dnd Comisia regală fusese instituită făa-ă zarvă, în urmă cu oîteva săptă- mîni, trăise tot timpul sub groaza de 1a fi demascat. Faptul că se iaştepta 11a 1acest rezultat nu îndulcise de loc şocul. Ted Thurgood er.a foarte zdruncinat, dar 5" pregăteia să tr·eacă la contmata.c. Avea p:r,ieteini pu^ ternici.

Toată ziua telefonul sună într-una. Cu mici va· riante, servi aceeaşi poveste şi reporterilor şi priete^ nilor. Avea întipărită pe faţă o expresi·e severă, făicile lui puternice îi erau încleştate, iar d:n cînd în cînd rîdea fără nici un chef, încerctnd să ridiculizeze acu· za ţii le.

TI chemă la telefon primul ministru :

- Ce nenorocire ! Tocmai aaum dind plec în străi-

nătate. Persi·şti în afi.rmati.a că 1acuzaţi1iJe sînt neîntemdate? ·

- Clllm să fie Întemeiate? ! Ho! Ho ! Ho I Asta-i humă ! Bi.ne 1arn 1aJum·s, dacă şi Ji.denul meu a.o:eiptă p.rqpag.a1rnd1a nat ion.a I istă.

Thur,good îşi debită povestea. S.lllmmers JlJU păru OOTIViiflS.

- Orii0um, comitetu•) electoral trebuie să discute imedi1at chesHu1nea. P~ITTă dnd se lă1muresc luicrulfile va trebui, poate, să demisionezi.

Fiul să1u i111taÎ ma:re telefonă de la Melbourine, şi ac^ ceptă imediat explica1i1a tJa,tălui său.

Nevasta lui n1U sooase o vor1bă. De fapt, OlfÎoolltfTI nu prna se sinchisea ide ea. Se îngirăşase .peste măsură şi ena cu totul lipsită de f1a1mnec. Urmărea ·OOnvorbi^ rile lui la telefon şi iITTtervimile 1Pe ca.re le ·dădea cu UITT zîmbet lirnnk. Thurgood îi ocolea ipriviirea. Aieum îşi dăodu seama de ce se 11nstrăi1I1·aseră •CU totul şi pen^ tru ce UITTeori o IL!lf:a ; de ce rămăsese cu ea oomai de oohii ·lumii : :pentru că ea, .ca.re ştiia multe, îi citea şi gî[)JduJ"i.le şi-şi bă,tea joc de .aerele lui ode bmVJa1dă.

Deodiată, sea.ra 1l1a dnă, ea 1i .sipuse :

- Ei, tot e biITTe că ai fă.cut rost de [1]oeva 1afaceri, Ted. S-1a te:rmi111Ja.t .cu cariera fa :politkă.

- Vorbeşti !prostii. E un complot ! Vor -să mă dis^ t:mgă, pe.nt.ru că se tem .de mine. Marii oa1pfitailişti înooan:ă să se idesootorosească de mine.

- Şi iaidi1că de re ar Îlfrcerca să se.a/Pe de tU1nul de-1a.i lor? Şi tu ,ai 1ajrnrns destul ide ma1re 1oaipoitaH:st, Ted. De .fa1Pt, 1asta ITT-iaire imiportain1ă, ·dia:r de ce să-ţi fad iluzii.

- Ştii 1că-mi pl1ac.i? P.ro.pri1a tia nevastă să creadă în prqp1a1gi?1I11da n.aţi0111Jaliştilor !

- Nu •Clfed ÎJITT .nid o :p:rop.agian1dă, Ted. Situ1a.ţi1a e foia.de ignavă, idoair o ·ştii prea bine. Fadi tu /Pe ne^ păsătOlful, idia:r eşti 51periat 1de".a binelea. DaT să ştii că, orice s-ia1r î1I1tîm1Pla, eu ·am să fiu alături de tiine.

Se duse HITT,gă ea.

- Iţi mulţumesc - îi 51Puse 1ou dl.dură. Ştiu c-:ar putea să mă-nifuirnde. Diair o să dau şi eu în ei. O să lu1Pt pînă Ia ;ultima răsu.fliare.

- Ştiu, Ted. li trecu ibf1aţu1l gros dU;pă talie şi rămaseră ,a,şa, .frunte lîlTTJgă frunte.

- Aş fi ajuns prim-ministru pînă la sfîrşitul a1nului. Sarcina ia.sta îl adeyăşeşte ipe Siummers. în absenţa foi, 1aş fi fost p.rim-ministru iad-interim. L-iaş fi f ă.cuit ma:rţ, odaieă n.u se-ntîm1Pl1a asta. Totideiau.na mi-1am •dorit să .a[1]jiuil11g prim-ministnu .şi niu m-1am în^ doit că îll1itir-o buină zli ...

- Ştiu, Ted. Malfe nieiblllll1 mai eşti. Grnd ne-am înHlnit ;p.rima oairă l1a Ohilf.na;boo nu înţele;geam oum e •OU ;putinţă 1să .fii 1ro111ducătorul mi.nerilor şi 1pro5ipec^ tori1lor, să susţii toa.te reverudkările lor şi, ÎiT1 .a1celaşi tum,p, să ţii un tiriipou UITTide să-i uşurezi de ba:ni. De atun•di 1am u.rmăirit mereu .Juipta 1ca;re s-1a ida[1]t Îin tine, între regele triipou:lui şi •coniduicătorul oropsiţilor. Re^ gele fri1poului ia fost 1insă rna·i taire, Ted.

Sim1i cum tresia!fe. Se duse din rnou I.a locul lua, în celă[1]l1alt oapăt 1ail mesei, şi terminairă mais.a în tăcere.

Tooma.i oiirnd 1doam1111a Thwrgood termi1rnase de strîns masa, soo.ă dqpoţel1UJ! ide ;Jia intra.re ·şi-l auzi IPe soţul să1u sipu:nî!Tl!d: „Ah, tu era.i, Bill. Hai, vino înăl\.l.ntru".

Thurgood intră împreună cu Bill MacCorkell, care venise ide l1a B:risbane, cu iavioouJ.

Văzînd cum arăta în acea seară, nimeni nu şi-ar fi ip.utut î111chi1Prni că 1111amila asta ,de om, ou f.aţa oa o lună, se b:ucurns·e î:n tot tim,pul [1]oaifierii lui de repu^ taţia de tip jovial. Bill MacCorkell - bădărianul ex^ pa1nsiv, pirietooul tutuirona - ena 1aoum 1arn ·de în^ ~rozit, iindt 'ii ieă©UJse masca ; ll1JU. mai ena 1decit un hot ip1rirn 1asu;pira foipt1ului. Se 1a1şeză, ţinîndu-şi pălă- rioa :îln minâ, icu foţla idesioompuisă idU!pă o. noapte de nesomn.

Doamrua Thurgood îl sa,J ută 1Prietoooiasă ; ~i l uă păl.ăiriia şi ieşi 1diITT odiaie, Î1TI1ohi·zî111id :uşa ·î111 u.r:ma ei. Aipmape ică nki n-o observase.

- Cred c-1ai 1aif11at lbomlba, Ted. Ce ne f.a;cem 1a,ou1111 ?

Thuirgood izbuti 1să ddă zgomiotos.

- Aşa vasaz1ca. Pînă şi Bill a sfoolit-o ! Nu-ţi dai seama că vor să mă compromită ·din punct de vedere politic ? Dar nu mă l1as.

- Lasă ,politica. Ia spune, cum ramme cu mine, Rrand şi Garnardi? Şi noi sîntem amestecaţi. Dară pot, eu o şterrg din t.ară. *

- Unde vrei să te duci ?

- Undeva. Oriunde, dacă :am bani. Poate chi1ar în Rusia.

- Ho! Ho! Ho! Nu cumva îţi închipui că bol^ şevicii o să-l primească cu braţele deschise pe omul eiare a înceroat să spargă greva de .la .căile ferate? Mai bine te-.ai duce în Anglia. Acolo o să Hi în sigu^ ranţă.

Se :aşternu tăreerea. Adus din spate, MacCorkell fixa podeaua cu ochii mari cit cupele, după ochelarii cu len.bi''.e ,groase. N-avea nki o .dorinţă să lupte, în Hmp ce Th1U1T,good lfl'll se 1Piendea ·CU rnf1ea.

- Degeiabia 1am 1năbuşit :noi luaruiri,Je, Birt!. Naţio· nia!Lştii 111e-1a1U oonidamnat 1făoră să ne-,a[1]souilte. Da1r o să ,Je a1ră:tărn noi lor lra judecată.

- Bi1rne-ia1r fi ! Dar parcă poţi fi sigur. Ai ceva de băut?

Thuirgood humă whisky î:n două pahta1re şi-l strqpi cu puţin si.fan. Ma1aCorkell dăidiu 1J>aiham1l 1Peste 1ciap. Thmgood se iplirnlba iprrin odaiie, oorbi1rud whliskyuJ d'UIS pe ·gîlflidilllf i.

- ,Bine. Atu:nd pleracă. Fă .şi tu 1curn iPOti. Eill plec la Br~sha111e să voribesc cu primul miindst.ru. S-a·r iputе:a să fie înţelegă.tor. Cit sîlfl,t ia1oolo, le pun eu .botniţă.

MacCorkell 'î·şi frrîing-ea mîi1T1He.

- S-ar putea· să fim 1a1cuziati de [1]orirnă. Doamne druffilfllezeule ! Deoe 111e-om fi .îin1cuiroat noi icu minele iastea ?

- Cum adlică, .de rerimă ? Asourltă, Mac, in•u le-am s:pus eu iatwrnci la Oai1ras să-l zvîirle IJ>e ăl1a de pe hakon ! Le-1am spU'S să-i a•stu1Pe o +dată •gU1T1a. Atît le-1arn SfPU.S. Ţine bi111e rnLnte : inioi haba·r inria·vem de povestea 1asta. Peintnu numele lui Drnmnez.eu, vi+no-ti în fire, omule ! E +doar o a1cuziaţie politircă. N-a.i sipus tu că Jenner n-:a vrut să depună, socotind că şi co^ misia o să fie folosită ca o armă politică?

- Asta :a şi dec.la nat în faţa ·comisiei, dar ieri [-,am văzut şi zicea că l-1au dtiat şi pe el. Spunea c-ar fi itrebuit să ne gîndim înainte de a ne fi băgat în treabia asta, că s-ar putea să fie folosită ·oa o armă împotriv1a .laburiştilor.

- Jenner umblă să se răzbune, pentru că l-am dat afară din p1a.rtid .pe motiv că-i comuni:st, rînji Thurgood. E tot .atît de înverşunat .împotriva .labu^ riş.tilor oa şi naţionaUştii. Vorbea încet, oa şi cum ar fi vorbit singur. Las' că dacă vrei luptă, o să fii servit, domnule J.enner. Şi tare mă tem că o să cîşti.g tot eu.

Thurgood se aşează cu coatele pe genunchi, ţinînd în 1amîndouă pa11mele paharul p·e jumătate ,gol. Mac^ Corkell îşi umplu din nou paharul cu mîna tremu^ rîndă. li bău .p1înă l1a fund şi-şi mai turnă unul îna^ inte de a s·e întoarce la .Jocul J.ui.

Timip 'de zece mi1rnute tăiouiră ·amîrudoi ; tăcerea era aHt de aidî1111că, î1111cît ticfaicul oeias01I1T1kului de IPe că- miiruul 1elegiaint i 1se ;păirea ilu1i MarcCorkell .u1l1 id1an1găt de olqpot.

Se uită .fix l1a. Thu1rg:ood - Thuir,goQld Roşiu1l, 1dare pe vrernurri fusese idolul său, [pentru ia deveni mai tîirziiu şefiul şi 1ooriuipătoml să!U. Ohliar şi 1a1cum, în aiceste 101ri1pe ·grele, dn.d 'Î'şi dădea seama că şeful nu se ;gî.rndeşte idecît Ia el, MacCorkell illlu se ipu:tui stă- pîlni să JlJUi-I .admire pe omul 1rteî111dU1plecat diln .faţa lui, ·arpireciind forţa nebănuit de mare 1a ip01I111irilor oe-I î1111sUJfletiseră odinioa.ră, dnd tiinidea lia 1cev1a. mai bun. Thurgood ·Se opirise în fa1a etajerei urne zăceau ui~ra.te rde ,ani ide zile călT'tile, ieăirti 'Citite şi răscitite des;p.re vi1ata şi liuipta cfo„?€i mu1nrcitoarre, ,p~int.re oare U1nele l1UJC1Tă1ri ale lui Ma.rx şi EnigeJ.s, 1alătmi de vo^

i.urne de poezie şi teatru - 0,perele lui Shiakespeaore de 1pi.Jidă - 1curl1ffJăma.te nu de muH şi die-.abira f.nun^ zăll"ite ; •ca şi ultimele romane apăirute, de aaire niici nu •se 1a.tiinsese. Omul 1a1oesta - iciiuid,ată îmblillllarre de Mne şi ide :ră1u - i se 1părea UJn geniu oare se albă- tiuse ide la drumu.) idr~t.

Dood1ată, Thur:good rosti ₁pe iun ton ·driamatic:

- Vrni s-o ştergi, 'Bill? Foade biine, şterge-o. Dar să ştii 1oă T[1]ed Roşiu1l rămî.ne ip[1]e :poziţie, •aa să lUJpte. „Să se avvnte icu 1a1nma Î[L mîn.ă ţiinîn1d piept 1Qaeia1ru1-lui .de rneaazuri..."

- N-1aire 1nki um rost să-mi oitezli poezii, îl tntre^ ru1ps.e Ma10Corkell. Plec în străitnăta.te. Şi tu. trebuie să-i .a1juţi ipe R.aoo 5i pe Ganr.ardi.

- Bia inu, R1a1I1d, Gamairidi şi Dunoa1I11 n.-au decît să se deSicumoe siJiliguri, că dacă îşi vedea1u de treabă, toate ais1Jea 1ruu s-ia[' fi tntîmpliat. Nu că mi-ar păsa de mi1I11e, da·r .am obliigiaţii faţă de muniaitori. Am chibz.uit ltlll ₁pl1ain 1POOtru ia pU1I1e [1]aaipăt ic['izei. Nia1io^ nialli·ştii au 1făcut ia.ista, l!llUJma.i 1ca să Î11TIJPiedi1ae iaiplka^ reoa pl,acrml.ui meu pe1I1tru lainsarna mei noi emisiuni monet.al!"e, d1ar n-o să le rnea1rgă. Ted Thu['good Ho^ şu.J inu sie l1ais.ă in:Hmddia t.

1Ma1cCorkell îşi u·111ipl1U ditn, 1I11ou ip1a:haru.I.

- Nu mi-am .a1I1a1I1d1at urne să d0tm1, sipmse el. Pot să r ăim'Îln .a1itci l a 1I1oaip te ?

- Eşti orici1I11d bitnie venit, 1I11U1mai că d·aică te vede ciniev.a, s,aJll" putea să ll'lU mai saapi. Du-te miai bine l1a •un hotel, îin,Sicfi.e-te sUJb .un 1I1Iume ifia1ls şi pleacă din ţară cu primul vapor.

- B:um.ă lidee ! Adu-mi 1pălăiri1a, Ted. Vreaiu să plec.

Ciin1d Thuir,good se-intoa['SC iau 1pălăiri1a., Bill şi-o puse ₁pe ca:p, a1poi .ap1U1că mîinia ip,r.ieternrnlui să1u 1dtn tinereţe: ·

- Noroc, Ted. Noroc fP'rietooie. Am mers tmipreuină iatît.a. dmm oa să sfî:rşim 1a:id.

Vonbea Îl]lJtretăi.at, giatia să izJbuoneaiscă în: lia1orimi.

- Ho! Ho! Ho! Nu-ţi face prea mult si'nge rău, Bil11. Poţi să vii ·îooipoi, cînd s-or mai ipotoli .lucru^ rile.

Nu m-au pus încă la pământ. Mai va pînă atunci. Plec şi eu Ia Melhourne să vorbesc cu John West. S-ia umplut de bani cînd am reziliiat contrac^ tul societăţii lui. Mi-a prnmis c-o să m-iajute. N-o să mă :liase. U bătu cordia·I pe MacCorkell •pe spate.: Cum stai cu bănuţii ?

- Destul de bine. Am luat toţi banii ipe care-am putut pul!le mîna.

- Stai puţin I

Thurgood se dus·e .în dormitorul de alături şi se întoarse cu un pachet de bancnote de zece lire, str.înse cu un elastic.

- Na! iia-i ·Şi ăştia. 11-am cîşti.giat sîmbătă :!ia curse. Ia-i pe toţi, Bill, în amintirea anilor noştri tineri. Diacă s-ar uita vechile ipriete.nii...

- Mulţumesc, Ted. Totdeaunia ai fos.t un prieten bun. Sper că nu te superi c-o şterg aşa.

- Nu vorbi pirostii, Bill. Aş şter·ge-o şi eu dacă n-aş iavea obligaţii faţă de muncitOII"i. Trebuie să mă ·gîindesc lia ei...

- Ai dire.ptate, Ted. Noroc, Ted. Noroc prietene. O lacrimă iruşinos ·de sentimentală se p.relinse de sub ochelarii lui MacCorkell. Porni spre uşa pe ca.re inf.nase.

A doua zi, 1lia Canberra, Thur,good se prezentă ,în faţa comitetului electoral caire 11 primi ostil. După amiază, apăiru în fiaţa unui Parlame.nt 1n care dom^ nea o tăcere a:păsătoare. Galeria 1Jliresei şi galeiriia rezervată ipublicului erau pline pînă la ultimul loc. Thurgood se i:ri·dică să vorbea·scă. Vocea lui profundă şi plăcută ila auz tremura de emoţie sinceră şi .pre^ făcută, cînd ceru ipreşedinte!ui adunăirii să-i îngăduie să fiacă o deolalflaţie.

„Toate iacuzaţiile ce mi-au fost aduse sînt inven^ tate. Dovezile prezentate Comisi-ei iregale au fost fal^ siflcate. Nu am fost tratat obiectiv, cu obişnuitul *fair play* [XIV] britianiic. Nu numai ·în numele meu, dar şi în numele iaoestei adunări res.pectabile, ·declair că ·diacă rn-iam făcut vinovat numai ,de a zece.a pia.rte

XIV Corect (n. r.).

din acuzaţiile caire mi se aduc, nu sînt ,demn să fac pairie din iacest Parlament. Dar dacă nu s.îrnt vinovat, am dreptul să-mi sialvez onoiarea, înlăturînd toate ipire^ judiciile aduse de aceiastă acuzaţie. . Am demisionat. Partidul meu mi-a acordat două :luni ca să mă :pot di·sculpa. Diacă mi se ·dă posibi·liitatea, o să-mi Sia'lvez onoarea de iaceias,tă acuzaţie 1politică."

Nimeni nu apliaudă, nimeni nu huidui, nimeni nu-l întrerupse. Domnea tăcerea. Toţi erau intrigaţi, n~- hotărîţi. Chiar şi unii din membrii naţionalişti, ca-re dădus.eră o mină de ajutor guvernului din Queens^ liand pentru a folosi trecutul lui Thurgood ca d armă împotriva guvernului său şubred, ·se întreb.au diacă era într-adevăr vinoviat.

A doua zi, Thur,good p1lecă la Brisbane, unde avu {> întirevedere cu primul ministru. Premierul îi aduse !ia cunoştinţă că, dacă va face pe voia lui siir Otto Niemeyer, care urma să sosească 1în curînd, guver^ nul n-avea să ·întreprindă nimic împotrivia lui, cu excepţia unei iacţiuni civi!e pentrn a :recupera o par^ te din banii în cauză. Cnd 1părăsi bkoul, ipe buzele groase ale .Jui Ted Thurgood flutura un zîmbet dis^ preţuitor de uşurare.

*

în mica bucătărie, doi oameni ~edeau lingă sobă. Cel cu părul ialb, care şedea iadus din .sp.ate ipe scau^ nul de lemn din 'Stîrnga şi îşi m~ngîia cu mişcări nervoase mustaţa albă, pleoştită, era Arthur \Vest. Celălalt era Riclrnr·d Bradley. Purta un hafat peste pantialonii jerpeliţi de culoare închisă şi peste fla^ nela de rlînă. îşi trăsese piapucii ·pe picioarele goale. Citea o oarte.

în anii de cînd se *tot* iascundea, Biradley se îngrăşase, da;r era galben la faţă şi buhăit. Maxilrare'.e lui puternice şi ciaatricele ·de 1pe gît erau ascunse de barba 1lui căruntă, nimk însă n-iar fi putut ca^ muifla ochii -duri, Hipsiţi de. expresie.

Bucătăria era cu.rntă ca un pia.har, primitoare şi ordonată. Raftul căminului şi masa erau acoperite cu muşama în desene, iar bufetul înalt ravea perd~- luţe albe de dantelă. Pe pereţi at!mau fotografiiie Jui Ned Kelly şi ia artistUJlui .de cinema Ramoo Novairro.

Afară, vîntul 'Se năpustea din bezină urlînd în jurul căsei, aşa încît călduria dinăuntru părea şi mai plăcută. O pereche ·de cforap.i de lină atîmau pe uşită deschisă a sobei.

Ca deobicei cînd venea să-l viziteze Arthur, ceea ce se întîmpla de t[1]rei-patru ori pe săptămînă, cei doi bărrbaţi şedeau vreme 1ndelungată .fără să schimbe un cuvîiint. Nu simţeau nevoia să vorbească. Oricum i-tar fi judecat 1lumea, aceşti doi 0tameni ffau legaţi de o prietenie puternică, o prietenie oa.re nu avea n'evoie de cuvinte ca s-o înfrumuse.ţeze. Formau o stranie asociaţie, ia cărei emblemă eirau cicatricele de pe spate.

Arthur West rpuse un .lemn pe foc.

- Ce citeşti ? îl întrebă.

- O oarte de istorie deSipr·e epoca pdmHivă a neia-mufui maori [xv]. Foa:rte interesant. Istoriia popoarelor primitive e. foarte interesiantă.

- în viaţa mea n-am citit o aarte, răspunse Ar^ thur West. Nu rpot să-mi adun mint·i1le s-o citesc pîn'la capăt.

- Nici eu n-am citit, pînă dnd n-ia .forebuit să mă dau :la fund. D.:ir nu mai iaveam ce face. îmi plac căirţile de istorie.

BNdley citea cu lăcomie şi iaproa·pe. în mod exclu^ siv cărţi de istorie din epoca primitivă a Auska11iei şi .a Noii Zeelande, folclor primitiv şi ceva despre primele veacuri din istoria ţărilor Europei. Ca şi cum ar ·fi vrut ·să se cufunde. în 1lumea oare exis^ tase înainte de epoca lui, 1înainte de a lfi fost bi^ ciuit.

- Un.de s-ia ·dus Pat ?

- La cinema.

- De ce ai lăsat-o? Doair ştii că-i periculos. **în** ultimul timp n-ai prea fost prudent. Geaba-ti tot spun că sî! l1t pe urmele tale.. M-iau urmărit şi pe mine, şi pe Ron, şi pe P&ddy. Auzi ! La cinema, doamne sfinte !

- Ce vrei să-i fac? Se plictiseşte şi ea sărăcuţa. E mare ia.mm. în cuDind o să împ.linească ş.aptes,pre- zece ani şi e frumoasă ca o cadră. Uneori e neli^ niştită şi i-e urît singură. l-a căzut cu tronc Ramon Nov1arrn ăstia, i-a tăiat fotografia dim ziar. E o fată bună Arty, bună ca pîinea

---

XV Poruliaţf.a bllşt!nia-şll din Noua Zeelian<lă (n. .r .) •

caldă. Piarcă ar fi fata mea. nu 111epoată.

- Trebuie să te muţi de-aici, Dick, vorbi repezit Airthur West. Ochii îi fugeau în toate părţile şi aveau luciiri de nebunie. Ţi-am găsit un iloc. Foarte dră- guţ. Sie .plecă î1nainte şi 1puse mînia pe umărnl i!ui Bnadley. O [XVI]să te-nhaţe, Dick, de ce nu te mai po^ tolești o .dată.

Boo.dley 1înoepu să citească, ifăiră să irăspuindă. nimic. Din nou se iaşterinu ,tăcerea.

- Cum stai cu banii ?

- S-.au cam du.s.

- Ce-ai făcut cu cele cinci Jire pe oore ţi le-.am adus sîmbăta tirecută ?

- I le-iam dat lui Pat să-şi cumpere o rochiţă.

- Stăm cam prost cu bianii, Dick. O mulţime ide băieti nu mai 1pun umărurl. Făiră moş Ron şi tînărnl La·ssiter şi fără John West iam trage mîţia ,de coadă. Bine că n-au mirosit copoii şi codo:şii unde eşt.i, că n-am .avea cu ce să-i ungem. ,

- Diata viitoaire dnd or da die urma mea, o să şi vină să mă-nhiaţe. Am citit în ziiare c-a început lumea să iprntesteze Îlmpotriva c-0r.u1pţiei din poiliţie. Dacă pun mîna pe mine o să-şi mai acopere matra^ pazlîcurHe ilor. Cîinii ! Cînd pomeni de poliţie, vooea ~ui Brndley 1regăsi tonurile şuierătoare din trecut. Be.stiile .astea [1]dela ipoliţi·e sînt nişte escroci ; mai ales detectivii. Diacă Juomrile iair merge ;pe mate, ju^ mătate din cîinii turbaţi din strada Russell [1] 13,r tire^ bui [1]să .stea .Iia închisoare.

- Prea le iei uşor, Dick. T:rebuie să te muţi ia.r. Prea iai stat *mwlt* aici.

- M-am plidiisit să tot fug. Nu mă mai mut. N-ia.u decît să pună mînia 1pe mine. Am citit o car,te despre Ned Kel1ly. Şi re! tot iaşa s-a plictisit să fugă. Se sătur.ase să fie încolţit. D-aia s-ia lăsat prins la Glenrowa111.

Brndley [1]începu din nou să citeaiscă. Se iaşternu o tăcere i!ungă măsuirată de tic-tacul vechiu.lui oeas de pe cămin, .pînă oînd .se auzkă băităi puternice lia UŞ13 din faţă. Sunetul eria c.Iiar : cinci bătăi distincte. Cei doi oameni se sculară în picioore şi Arthur West scoase un

---

XVI Sediul poliţiei (n. r.)

revolver din buzuna[1]r.

- Mă duc eu, spuse Br.adley, punînd cartea pe masă. Nu te speria, a bă·tut după cod.

- De unde ştii că miz·erabilii de copoi n·aU descoperit codul ? Unde ţi-e revolverul ?

- In dormitor.

- Fir-iar a1l dnacului !

Bradley o apucă pe giangul ·întunecos. Şchiopăta rău, de pe urma 1rănii la ipicior căpătate cînd cu schimbllil de focuri care ia.vusese loc la Uniunea sin^ dicatelor. Arthur West H auzi î:ntîi aprinzînd lumina în donmHor, aipoi ridiicînd piedica revolverului. Ar^ thur rămiase în bucătărie, iascultînd tncordat, cu re^ volveml intins ·spre uşia din fundul coridorului. In sfîirşit îl auzi pe Bradley deschizînd uşa.

- Al1lo, Dick, băiete, auzi o voce cu uin puternic accent irlande.z. Dă 1la o :parte jucăria asta şi la^ să-mă să mă încălzesc puţin la lfoc. Suf1lă ia! dra^ cului vîntul.

Arlhuir West se linişti, strecură revolverul IÎn bu^ zuniar şi se iaşează ,Ja 1oc.

Imediiat Brndiley se-ntoarse însoţi.t de un individ crăcănat, mşu la faţă, pe ca.re-I chema Paddy Ryan. P.addy vorbea ·cu UJI puternic accent irlandez şi-avea şi humorul caracteristk poporului său. lITT tinereţe fusese un renumit jocheu de poney şi cîştigiase mult~ victorii ;pentrn John West. Se spunea chia1r că Piaddy călărea mai bine atunci cînd voia .să se lase bătut, aşa că niciodată nu se puteia bănui ceva şi că inici în ipat am putea sta drept întins ; toţi îl iubeau, mai e1les că ena .slobod Ja ·gură şi făcea glume bune. Cînd ajunsese prea greu ca să a·lerge., dispăruse timp de cîţiw1 ani ; iaipoi apărnse făiră o leţcaie şi-i ceruse aju^ tor ,Jui John West. Jn amintirea zilelor de g.Jorie, John îi dădea zece 1liire pe săptămîină c.a să trnns^ mită unele mes·aje, să ducă servieta ·pia.tronului său, să hrăneiască şi să antreneze unul din ca.ii lui de curse. Guri1le rele .spuneau că Paddy se hrănea mult mai bine IPe el (mai ou seamă tră.gea dintr-o sticlă) deoît hrănea cialul, şi că de-aia poate armăsiarul nu cîştigase rnc1 o si1ngură cursă, în cele douăspreze.ce [uni de cînd îl avea în grijă.

Paddy .îşi trase un scaun şi s·e aşează .în ·fiaţa fo^ cului, între cei.lalţi doi.

- Am iadus ceva bişlari -şi comp.limente de la prie.tenul John West.

- Cît ? întrebă Arthur West.

- Douăzeci de J.irre.

- Ce? Numai douăzeci de lire ? Ai zice că şi il·e-ia rnpt de I:a gură.

- Merg cam ip1rost afacerile, î:I iapără Paddy. John West ipierde bani din gros.

- Săiracul ! O ,fi rămas numai în tir.ei milioant., zimbi Biradley ama.r.

Ryan scoase un plic di1n buzunar şi i-l dă.du lui Brndley. Dkk îl puse nepăsător pe cămin şi începu din nou să citească. Arthur West se uita î·ntuneciat în focul ·din sobă.

-::-- Oe ce nu ţii r·evolveml Î!1n ·buzunar ? îrl întrebă Arthur West pe Brndley. Dacă vin, te ia ca ·din oală.

- DtaiCă IPOfti II"evolverul în lbuzu1rnair eşti totdea^ Ulrua în staire de iarlairmă ; d1acă iai un revolver su;b pennă, te ocoli l1a fiecare zgomot ; d-1aia las lfevolve^ rele în sertarul de fa mesuţ.a ide no,a1pte. Le găs•esc eu tdestllll de reipede, :ea să omor c:îţiv1a cîini, ·da.că mă-1I11oolţeSic. Du1pă un răstim1p, iridică 1privill"ea spre P1aicLdy : - Bei '111n oeai ?

- Aipa ,fierbe şi ştii' ill1Ilide sîn.t iaelel.alte, se rasti Airthu:r West. Fă-ti-1 sin1grnr. Eira .fuirios 1dli1n 1P1rici111a viziteloir pe 1CJalfe Ry1an le ifăooa di1n icînid în cîrrnd, îin^ trenu1piirud intimitatea 1lui ou .Hr.adley, dar mai ieu ooamă ipenitrn 'Că kl1anidezul îi lu1a1se looul de l1adrnu a.l Juii John West.

.P1a1ddy Ryiain îşi ,f ăiau 1ooai1u,J. în tim1p ce vorbea ·oa o moa!fă srtriaaită, ei :p.ăstrnu tă,aerea. Curiî1rnd după aooea, A:rthUJr West şi Rya1n 1Plecairă, lă1sînidu-,I pe Brndley să str:înigă mas1a, să 51pele v1asele şi să se a;pUJoe 1dLn nou de dtit la •guna sobei.

IDru1Pă o jumă11a,te de oră, Brndley săr.i ·în rpi·dioaire. V.în,tul se ,potolise. Auzi .şoapte ide voci 1aforă în fiaţa uşii. Se stirecură încet 1n dormitoir, I1uă .un :revolver şi se 1duse la geam. Ri1diică

1per[1]dea1Uta ~i vhu o fata şi [1]uin tîinăir să1nutîtrud1Use ,pe verriain.dă. E[1]na ne:poiata lui, P,at. Uin via1l. idre emoţie îl 1outremură. P,a1t se 1făieuse maire, .şi do1r.im11a ei fia:ea.scă ide ia iCU[]JQa[1]şte oameni tineri îi ,pll"imej,dllli1a Hbel!'tafoa. Airty .av[1]ea 1dreytate !

Se-111t()lairse îin biUJCătărie, dial!' []JU se 1a1P1U1că i1air de 1ditit. Il năipă1diseră 1gindu1ri.J.e. Pat devenise fă1ră voiia ei o pir1mejdie. Era 1tlln oqpil bun. Grnţie ei, ma1i 1ntîi 1in Oa,ririingbllish .şi a1Poi iaki, fuseseră trezite 1n Dick Bir.adley se111tiJJnel! l,te ipe 1Dal!'e imu le au111osic:u1se îin;a.Îlllte. :Daică P,a,t irămîlf!lela 1a1lătu1ri de el, iar ifi putut să-l p[1]rÎl!l- 1dă. în ultimul timp ipirea î1i 1Plă1cea să iia.să ; de dtevia o!"i se d111sese 1chli.air în oria:ş ! O d1a,tă ,i1ruvitase o fotă cu caire se tmpirietenise, fără [1]să-i 1oeiairă voie. Liui Oick îi f ă1auise 1Piăceire să stea de v~bă cu ele, dar id1u1pă 1pleoarna ,pa-ietenei, o mustră IP€ Piat

- liairtă-il11ă, u1I1Chi:ule Dkk ! j,~bUJonise ea în l.aicr.i^ mi, ştiu .c-1arn fă1cut rău, dair uneori mă s.irnt atît de iSi1nguiră !

Laic:rirnile ei îl î1ruduiioş1asie.ră, aişia oom îl îinduioşa şi soarta ei. Apmape că 1Plî1nse9e, pentru îintna oară îin vi1a,ţ1a l1ui. Biata Pat I Ce vi1a1ă [1]purtea .f.i 1astia 1Pen~ tru ea ? Pentru lbirnele ei 1aa şi pootru 1a1l Jui, 1air ,fi tlJ"lebu1it s-o tnimită 11rna1poi, l1a mama ei 1a1oa1să ; dia;r îşi idădeia seama că fără ea nu via putea Î[]Jfirurniba 1ainiil 1ce 1air 1Ull"1I11Ja.

îm1bătirî111,Lse. Avea [1]a1pma,pe şaptezeci de ialThi, i.ar tăria 111eî1rudmătoaire - ;graţie cărei1a deveni:9e 1llin sli1ruis^ tnu l[1]u1p sirn,guinatiic al l1U1mii mterlope diin Melootllrne - Jirnceptllse să se toooa,scă. Avea nevoie de Arty, <la,r mai ip1resU1s ide toate şti.a ică :rnu se mai putea li1Psi de fPll"ezein11a .fetei.

Se SJcllllă i1air şi se duse lia uşa ditll fiaţă. IDÎl!l dosul u:şii spuse :

- Ar ,fi mrui 1biine să intri Îtll oasă, P1a.t. E foairte tîirzi1u.

- Bine, U111Jch1Lule. IDesCJhide-rni.

IDeSJohise uşa şi fiaita i:ntră Î111ă1U111tnu. Se duse diUJpă ea la buicătă1rie şi ise 1aişeză i1air 1l'i111Jg.ă oobă.

Era fo-:um01a1Să Piat, ou ,păir111I ei tlleg.r,u. - o 1fruimu^ set·e 1aaire nu folosea rnki iu111 fel ide ,airtif kii. I:şi sooase p1ailtoniul şi irăima:se într-o iroehie dirăguţă, înrflonată, oaire-i siubliini1a si1!:ueta, îi Siootea î1n reHef formele t·mp'llllui Îlmpli111iit. Il ipr.ivi ₁pe Bra<lley •aalfe stătea .adus de spate, uiitîn,c:Lu-se Ia foc.

·- Eşti swpăna.t pe minie, u1rnchliu1le, inu-i 1aşa?

- Nu, Pat, îi răspunse ·blînd. Nu sînt su,pălflat pe tine. Sîil1it ·suipărnt jpe mine ică te tiin 1ai1oi. Asta nu-i via1ă ipeintru tine.

Tim1p ide dtev1a Juini ,după ce consimţise să vegheze 1a&u1plfla 1oochiiu1l1ui ei, iau oornditi.a 1oa bain1d1a s.ă aibă girijă ide ma¹ică-sa., Piat se temuse ide omu1I aieestia · :închis, veşnliie căziut pe gîn1dlllfi ; idiair iau tiim:pul Bmdley se mai î1rnlblînzise. Î1ncetuil cu î.n1cetwl îi deve- 111i1se idrng. Vila.1.a ei ern acum mai iplă1oută în .ace.astă oasă 1pirieteniaaisă şi, icu toa.te că rnu-şi idă1dea ooama de 1a1sta, 1aj:u1Il1sese să-l iubeaocă .a.şa 1cU1m l-1a:r fi iubit 1Pe ta:tăl ei, .calfe se ₁pră:păidise ctnid ea ena 11111că mică.

- De ce vorbeşti 13.şa, 1t1JI11chiu1J.e Dick?

Se duse l1a el, t:l ¹luă de gît şi-i 5jp1U1&e iau 1gl,a1sul în1eaa *t* 'de SJUIS,P irrre :

- Niu-mi ip1asă ce-ia1i .f ăieut sau 1ce Sipui 1despre tine ; o să stiau :şi o să te ~.ngrlijesc toată V·Îiata.

Dick Bmdley ÎIIliti!ThSe mÎiilla ¹şi o m~n·gîie.

- Eşti o fa~ă booă, Pat, o fotiţă 'hooiă. Aipoi îşi veni ÎIIl f ke .şi îşi şteJl'se cu idoSJul mî!Il.ii 1l1a1arimile ou ciaire Jim efl8. o:biSJ11Uit.

- Hai, du-te l1a culca.re, ietifo, că-i JaiPIOOlalPe mie^ rul nqpţii.

Piat :şovăi, 11n 1p:ria1g1ul uşii :

- Unchiiule, şt.iu 1că n-1alf fli trebui•t să-l las ;pe Jim să mă ÎlTiiSiaţeiasc-ă 1Pî1nă 11a ip10Ja1rtă. N-o ... n-o s-o mai fo.1c. E ÎIII:Să 1aşa· de idlfă,gut. L-iam cu!Ilosiau1t iacum oîtev.a săiptăm11ni icî!Ilid enam ou .Malfy. DaJT de-1a1aum încolo n-o să-i m1aii diaiu voie să mă-.nsoţeasd I

- O isă vedem, fetito. La.să că mad voribim :noi

mîine dimi!Ileată.

Fata surtse u1ş:ur:ată, se-111toaJl'se şi-I sărr:ută pe f:ru!Ilte.

Noapte Ibillilă, P.a,t, eu ies să mă 1Plimb ipu.ţiin.

- Noapte bună, '\lll'llC'hi1UJle,

Se vîrî reipeode î1n 1aştemut. în cuirînid 111:u se mai auzi decît şuiienatul vîntulUii, caue se-intetise diin nou.

Brndley rămase cîtva timlP d1us pe ,g~nidUII1i, 1aipoi se tirezi di1I1 viSiaire şi începu să se îrnbr.aice. îşi triase 1oionaipii, •oa.re 'i1ntre timp se uscaseră ipe uiş.iţa 1des^ ,chiisă ia sobei, se duse în dormitor, îşi pilllSe p1alfltofii, ip1ailtornul şi ipălăda, şi luă oo :revo.lver îJn buzu1rnair. Ascultîin1d I.a uşa 1di111 fată a odăii, 1a1uzi ·reSipirntia re~ulată ,a TI€Jpoatei lui a dormite, ia:pdi ieşi afia.iră, fără să f1a1că z.gumot.

Se 0ipri Îin poartă scriutînid 'Îlfltuinerkul ino1Ptii. Cînd ieşi di1T1 1ornrte, vî.nt:ul se 1nă1pu.sti 1asu1p-na J,1.1Ji, dt pe ce să-i smulgă 1pălări,a 1din ieap. Ieşea din 1aasă 1T1uimai noa:pteia Hrziu, irnainte de ia se duce la ouloa•e. Se gUnide1a ,ou 1Plă1cere l,a aceste :p!iJ111bări, ,a,oum că IlliU se mtli temea să ftie reoUJnosciut. Da1r în noaptea 1aceea se simţea tu1lhur.ait. Se ,gtrndea I.a Piat şi ·l1a ipirietenuJ ei. Nu pentir.ucă socotea că aiceastă pirietooie air iputea să-i fie fatailă ; Oa Ulfl 1adevăna.t tată, îl ffigrijofla viitorul 1l1ui Piat. Să-i vorbeasd desp,re reâlităţHe vieţii? Sără,cuţa ! Trăise ,deyairte ide vi1aţă, era ne^ vinovia,tă 'Şi sensibilă, ia1r tinerii ,de azi ştiru multe, nu se ţiin 1T11umali ,de ru1găciu1T1i.

Deodată îşi dădu seama de gî[]Jdurile lui şi-i veni să iriidă el însuşi. „Uoigia.şUil", cel maii îlf11iorătoir din^ tre ,orirniirmlii [1]din)Uimea mterlopă a ÂUJStU1a:liei, Dkk B:naidley, omul .fără sufl.et, aaire în1duirase de tirei ori cazirnele „oenoetărifor" poliţiei Jără să crianea1scă, el să se gîirndea.scă cru duioşie la o .fetişcainâ !? El •aaire avea doli [1]cqpii nelegitimi şi nu se gîin1dise nidodată la ei, nici la mamele lor, de cîild veniseră micuţii pe luJ111e.

în tot timpul ,plirnlbării lui ITTieobişrnuit de lu1ngi se [1]gî:rndi totu:şi niumai la nepoată-S1a1. Era foairte Hresc să-şi dornască un .prieten. Cum era fiiresc d-i aitră- ~a

pe tineri. Cînid se-ntoairse :aoasă, se hotăirî să-i vonbea.scă ifetei păirlinteşte ia doua zi, dLmiineat·a. Pers^ pectivia H îngrijona ; nruciodată III:U f1usese fP:l.IJS într-o situ1at,ie atît de delicată.

Cî1J1Jd 1aj:1..mse îin hocătăirie, îşi siooaiSe 1pa1ltonul, ipă- lări1a şi ipan.tofii, maii rpuse UJT1 buiştean pe foc şi se gîndi oe să-i Sip1umă. Rămase 1aŞ1a, Umip rde o oră, pînă cînd roeasul iairătă orele două. lnceipu să moţăte şi adormi.

Să fi dormit viroo oră, drud fu trezlit de izbituri pufonnke *Ln* uşa din f1ată. Să,r.i în 'Piieioa:re, trnaz în^ tr-o dijpă şi conştient rea un sokfia,t pe iCÎlfllip.ul de J,ll/))tă. In sfîrşit, veniseră să-l oaute ! După opt ·ani, U [1]găsiseră ! Iinitr-o clipă, Bnad.ley cel blîntd se topi, ia1r îin .!ooul lrui a1păru rdi1I1 1001u Brrad.ley, Hair1a ÎII1ool^ ţită, g.ata să h1Jpte icu toţi ;cei 1oaire voiau să-li ră1Pea,scă 1i ibert·a teta.

Ou o îinrdemîin1aire 1ul[1]u.itoarre, sări ·în. 1celăl1aH raolţ al odăii şi stinse luimi1rua. Se strecură rrepeide :pe 1oori1dor. Dair ipoliţiştii spărseseră 1uşia şi se 1af!tau în f,aţ1a lui, !plfofi1lîindu-se î.n 1lrnmirna slabă d.e [1]aforă. Dacă a1r .fi avut IIII1 revolver, i-ar .fi omor.ît u1nrul cite 1u1rnul !

P.a[1]t striigă 1dÎln odormitor :

- UnchJLu.le Dkk I Doamne dumnrezeule I Au venit!

înaintau cu grijă. Ştiau că Dkk Bradley, a cărni mînă nu şovăia niciodată, se ascundea undev·a în um" bră, desnădăjd1dt Acum se aHau între el şi uşa de la dormitor; intimidaţi de pr·ezenta lui nevăzută nu mai îndrăzneau să facă lumină.

Tirebui1a să 1aijm:gă rla dormitor.

- Jruajpoli ! ÎfllaJPoi, dini !blestemaţi, oiri vă zbor creierii !

RosUrud aoeste oovlinte, se strnoură irepede pdn oorirdor, făr.ă s.ă f1a1că zgomot, deoairece era lÎn cioraipi. Se a1uzi o tm1p•uşrCătuiră 1urrma,tă de a.lte trei. Trăseseră, dind îl auziseră vorbind, da1r nu-l 111irneriseră. In mod i1nrsti111ictiv, JPO!iţiştili se tnaseră înia1poi.

Obişnuit cu IÎ111rtr1.J1nerÎIOul şi :prof itîirud de f1a1Ptul că siluetele Joir •se ₁profiilaiu în drreptul ruşii rdesohise, Dkk se streouiră 151pire ruşa dormlitoml1ui, idta1r se lovi de ooul din ei.

- E-1aki. E rr11eî1t11ainma,t ! Piu.neţi mîirua pe el ! se 0rurzi o voce rtrremurătoaire.

C~neva arpr;inse o lia.1t1tennă şi trei detectivi ·solirzi se năipustia"ă asa..1pna lui. N~poată-SJa ieşi din oda.ia ei.

- Lăs.ati-1 un p1a·ce. E 1u1n om bUJtl. E u1nchÎ1ul meu Oi1ck şi mi-e taire id.mg.

Bmdley se zbătea oa uin diSjpenait, 1oa î1J1zestiriat .ou p1uteid su1pma101meneşti. Se smU1lse idlin .stirmsoairea :Jo.r şi se ire,pezi în bwcătă:rie unide-l îinttlTIJp·ÎlJ11airă îinsă alţi tirei detectivi, oare spărseseiră uişa dÎlfl dos. Vă- zîiI11d că 1J11u mai €Ilia ocăp1aire, iri1di1că ~IJliCet mîi1J1Ji:le şi-,i puse.r ă reă tiu1şel e.

- ÎlJl rsfîirşit, am :pus mî[lra pe tÎIJlJe, Bnadley, rosti s.aitisfăaUJt :U1I1 1rnri1a1ş suib 1ooma1111dia ică.rui.a veniseră •oe.i zeoe detectivi. De drud te căutăm.

Ceea oe rulita să-i sipună ena că 1Politi1a iiz1bUJtise să pu1nă mî1rua IPe el 1J1JUJmai 1ou 1ajutoriUJI m1ui ÎIJl.formator pl.ătit. Ci1T1Jci sute ide lire Ji 1cost[1]ase .aicea.stă Lnformatie secretă.

- D.aieă ave.am revolverul !ia mi1T1Je, vă duruLam pe toţi, şuieră Bradley pirimtire dLn1i.

Se .uita 11a !Cătuşe, de ip.ar1că rnu i-.alf .f:i vooit să creadă că-i stir.în₁gieau mîirnile. F1a:ţa îi idevenirse dliin nou î1nfioiră.toaire şi .rnoomenos de rna. P.at .i1nitlră ÎII1 otdaie tremuiriin1d ide .firi·g şi de teamă. Se dill6e dir€1Jlt .Jia 11.11rnahi1u1l ei şi-l 1a1J)!UJCă de 1gît, SilliS/pÎII1î1rnd de p.alf1că .i se f.rîn1ge.a i1J1,ima•. Oair el 111-0 luă în seamă.

- Mia1mia oop:ilei loouieşte l1a 111,umăn.11! 3 l, pe ·stira1dia Coqper, ful GalflfitnigbUJsh. D:ooeţi-o 1aoolo, rosti SiCUlft.

Un ·detectiv o [1]l1Uă .au lbin,işor:ul .şi o :oonid1use s;pre uiş.a lbiwcătăriei, .de 1UJrnde Piat se mai ulită o diată î1rnaipoi cu .fata 1UJdă de :lia1or.imi.

La :revedere, 1UJI11C1hiiule Dkk.

La lfevedere, fotiţo, lfăSip100LSe Bir.aidley, şi ea fi

oaoli 1pirivi:rna 10t1 o expiresie de teamă şi .uimiire în ochii ei 1ÎlllJroşiţi de jplîrn.

Totul iduir.ase 1T1Jumai un mioot sa:u două, da·r îin acest ir.ă·stin11p Rkha,nd Bnadley cel ·de odiinioară-lieşise diin 111101U 11a ivea1lă. J~pu să se :gî1ndeascĂ J.a faima de ·oaire se .biUJC.uir1as·e ÎII1 lumea i1111terlqpă ; *1.i* !Părea rău oă IJIIU 1ma.i 1avu1sese 1u1n 1revolveir în bUZU!IlJalf rOa 5-0 sfîirşewscă o •dată rou ipoliţi1a 1a1sta ÎlJlifectă, im;puşdnd vireo icîţiv1a şi reăzîlll!d 1şi el sub ·împruş.oătuiri.

Cînd trecea prin •coridor, se gîndii la hainel·e sara^ cădoase pe care .le avea pe el. Dick Bradley fusese totdeauna bine îmbrăcat. Poate că în sfoada Russell se şi adunase o mulţime de oameni; vor veni la el .:wocaţi şi anumiţi vizitatori.

- Nu pot să merg aşa. Pot •să-mi schimb hainele ?

- N-1am ce-ţi face, Bria·diley. S-a terminat •CU şiretlicurile. Avem noi ,pregătit un cosilum frumos, ales anume pentru tine.

încadrat de ,poliţişti, fu esoortat prin grădină pînă l1a una din maşinile ca:re-i aşteptau. Se iadunase o mulţime de oameni, cei mai mulţi în pijamal.e, peste care aruncaseiră în gnabă paltoane ori capoate. Dom^ nea o mare frămîntare; fi.ecare făcea fel de fel de presupuneri. Bătrînul 1liniştit care ·locuiia împreună cu nepoata lui fusese arestat, după ce poliţia spărsese uşia şi se iauzi.seră .împuşcMuri în ;primele ore ale dimi1neţii ! Cine era? Să 1fi fost oare Richard Bradley?

Bradiley fu acuzat de asasinarea 1diirectorului de bancă, ipentrn ca.re .fuse.se >Spînzuriat şi Martin. Art^ hur West simţi că :în.nebuneşte de durere dnd primi vestea.

Timp de o •săptămîină 1siau două, presa prezentă cazu.I cu mare lux de amănunte, publicînd reportaje fantastice despre felul cum fusese vînat iacest om. Publicul ia flă astfel că detectivii mai făcuseră două desrCinderi, !la două din vizuinile lui anterioare, dar nu găsi.seră decit culcuşUJI, părăsit, purtînd încă :ur^ mele. trupului său ; .sau că în ultimele 1luni, doi de^ tectivi - dintre care unul se deghizase în femeie - pătmns·eseră ·în tainiţele lumii interlope •şi numai ast^

fel dăduseră .de urma lui Bradley. Publicul crezu aces^ t~ poveşti şi uită pentru un timp ide 1soandaluri\.e 1puse pe se.ama poliţiei din Victoria; dar ·lumea lui Hriad^ ley primi cu neîncredere versiunea ce i se oferea, bănuind că aci 1lucrase un informator.

Procesul lui Richard Bradley avu loc în curînd. Fu apărat ·de cel mai ma.re specialist în drept ;pei!lial din ţară. Onorariul fu plătit de mai mulţi prieteni ai acuz[1]atului. Banii veneau însă, bineînţeles, de la John West. Bradley fu condamnat l,a moarte, dar îi comu^ ta.ră pedeapsa în muncă silnică pe viaţă.

După puţin timp, Richard Brndley fu uiitat de toată lumea, cu excepţj,a nepoatei sale - care nu se dez^ meticise încă bine după cele întîrnplate - şi a lui Arthur West.

.

într-o după 1amiază din primăvara anului 1930, John West şedea la biroul său răsfoind prima cart•e le.giată pe care o cumpărase vreodată. Avea un titlu neobişnuit: *Cultura abdomenului.* Autorul pretindea să 1a:rate cum se ,putea obţine o sănătate perfectă şi o vi1aţă lungă graţie unei diete ştiinţifice. John West îşi îngăduia luxul să citească din ea \.a birou în momente.le dnd nu era prea ocupat.

Deodată fu· întrerupt de o uşoa!fă bătaie în uşă. Frank Lammence, lung şi deşirat, intră Î'n odaie.

- Domnişoara Mary vrea să vă vorbească, dom^ nu1le West.

Lammence nu prea se schimbase mult, deşi se-n^ covoiase. di:n S·pate şi ipărnl începuse să-i încărun·ţească. Lucrase aproape ,douăzeci şi cinci de ani cu John West şi totuşi patronul abia îl cunoştea. Lam^ mence era însunat, ave;a fiamHie, dar John West nu-i văzuse niciodată nev[1]asta şi copiii. Lammence paria uneori la cursele de. ga1lop şi trap, ,dar nu povestea niciodată dacă a pierdut ori ia dştigiat ; făcea iafaceri înafara „imperiului" West, dar nu suna nimănui ni^ ciun cuvînt. Firea lui Lammence era aşa de rezervată şi .de

ascunsă, ·încît 1patronul lui inici ,nu se giîndise că ia1r fi putut sa-1 ceară să nu i se mai iad1re.seze şi acum, după atîţia iani, tot atît de girav : „Domnule West". •

- Pofteşte-o înăuntru.

Mary era mai frumoasă ca oricînd, într-un taior g.ri, elegiant, dar îşi amnjiase o coaSură severă, cu părul skîns Îllfltr-un coc ipe ceiafă, cu toate că expre^ sia feţii îi ena mai puţin vioaie., mai 'întunecată.

Am primit scrisoarea asta azi dimineaţă. Mi se piare că-i 'de la John. Bunicia mi-,a spus să t,i-o aduc, că s-ar putea să fie ceva important.

- Stai jos, Mary, o pofti el binevoitor. Ave:a de gînd să î.nceiapă o convorbire mai prietenoasă decît nare!·e întrevederi red, pe care le 1avuseseră în ulti^ mii ·doi ani.

Frata se aşează, 1aşteptînd să termine de citit scri^ soarea.

M,ary se înconjur:ase cu un zid de rezerve în re^ J.aţiile zilnice .cu itatăl ei. Nu-i mai dă,duse niciodată prilejul să-i facă observaţii, d1ar nici să se a.rate prie^ tenos. Işi îndeplinea înd1atoiririle religioase fă1ră en^ tuziasm, nu-şi mai pierdea nopţile şi se purtia în^ tr-un fel în care socotea c-o să-i fie pe pJac. Era hotăr,îbă să nu-i mai dea prilejuri s-o Fgneascâ.

In timp ce el citea scr.isoarea, încercă să studieze faţa ilui mohorî.tă, urechile-i lia.rgi şi părnl alb, tuns scurt. Ce secrete se cuibăreau î1n capu1l ăstia ca.re înfrunta pe toţi, abît de agresiv ? Să fi fost oare tia^ tăl ei a·şa de irău cum îl airătau zvonuirile şi legen^ dele care circulau pe seamia lui ? O fi avînd v.reo^ dată momente de bunăfa.te ori de ·dria-goste? Uneori, i se ipărea că ·da. Poate chiia.r acum. încerca de la o vrnme să se poarte blînd cu ea şi cu toţi ceilialţi. Deodată îi \'.ăzu gura schimonosindu-se într-un .rînjet.

Zvî.nli scrisoiarea, bătu toba cu ·degetele pe masă, iapoi o luă din nou în mînă.

- Veşti proaste? î,J întirebă.

- Nu, ir㠹.spunse el scurt. Dar ar fi mai bine să pleci, acum sînt foarte ocupiat.

După plecarea ei c_iti din nou scrisoarea.

Stimate Domn,

Vă *aduc la* cunoştinţă că *una din victimele dum^* neavoastră *m-a pus la curent cu fel ul în care* aţi *ob^* ţinut *controlul asupra întreprinderil:Jr de care* răs*pund eu acum.*

Deoarece nu fin de loc să păstrez *un post în care nu fac altceva decît* să *perpetuez furtul comis prin acapararea unei afaceri importante, cer* să *fiu* desăr*cinat cit mai curînd cu* putinţă |*din* această funcţie.

Dezgustat, rămîn *al* dumneavoastră.

John West - junior.

Scrisoarea •îl înfuiriase pe John West. „îi arăt ,eu demisi·e căţelului ăsta nerecunosdbor".

Tînărul John Wesit · cedase şi .a.ccept,ase p·înă la urmă să se ocupe de o importantă ia.fa.cere din Syd^ ney, pe care t.atăl său o preluase în ultimul Hm,p. Dar s·e apucase ·de luoru cu o lipsă atît de vădită de entuzi1asm, încît tiatăl său fusese de-a dreptul fu^ rios. Groz1avă pereche de fii mai cres,cuse: Joe ern de o supremă .indif.er.enţă ; vesel din fire, dar cu to^ tul lipsi,t de simţul răspunderii, era imposibil să faci ceva cu el, aidoma cu nep1rioopsitul lui de unchi Joe. Dar John era p.riceput. îi oferise posi:bHităţi, pentru oare unii tineri ar fi •Siacrificat multe, dar 1ref uzase totul ~ un oatî.r. Ei bine, deşi se arntă atît de în^ căpăţinat, o să-l pună pe roate. Destul de rău că îl ameninţa cu demisia ori ,de cîte ori se întîlneau, dar scrisoarea asta 1,e pusese capăt la toate ! Vasăzică ii ,informiase o „victimă". La ooiha !

John West era foa:rte mîndrtt de f.ranzacţia înche^ iată la Sydney. Cînd începuse criz,a, doi fraţi aso^ Cîlaţi se încurcaseră într-o afacere care îi duse.se în pragul falimentului ; el le preluase pasivul şi îi pri^ mise şi ân silujbă. Nu eria vina lui dacă nu fuseseră în sfare să scoată bani din această afacere. După cum nu era vina .lui că nu fuseseră destul de price^ puţi ca .să .scape firma lor ,de fia:liment printr-o abilă manevră politică, cum făcuse el !

Cu iatît mai nesuferită îi apăru lui John West .sim^ piatia fiului său pentrn foştii proprietari, cu cît el eria foarrte mîndru de fineţea de caire dăduse dovadă la încheierea acestei tranzacţii. Cei doi firaţi, care munciseră

Hmp de douăzeci de ia.ni ca să puni:i pe picioare cea mai mare. ciasă de comerţ din emisfera sudică, luaseră contact cu el în urmă cu vreo şase Juni şi el ia.cooptase să preia afiacerea. Curînd după aceea, ·întîmplarreia ,făcu - şi asta era un adevă.rat t10roc - ca noul prim-ministru ilaburist, Labe, să prnpună un moratoriu în Pa.diamentul ·din New ;:,outh Wale.s. Legea pretindea că iapără i1nteresele micilor proprietari faţă de bancă şi de isocietăţile de construc^ ţii, amînînd ipiliata ratelor datorate pentru case şi ferme.

Intreprinderea preluiată poseda două clădiri în onaş, asupra cărora titularii firmei plă.Useră amor^ tismentul, dar nu mai puteau face faţă plăţilor din banii cîştigaţi. Nu ar fi realizat nici un profit de pe urma vînzării ori închirierii clădirilor, deoarece ju^ mătate din imobilele din or.aş erau goale, iar preţu- rile mărfurilor înregistraseră o scădere catastrofală.

John West se bucu:na de oa:recaire inf1luenţă în cercu^ rile labuiris1e din Sydney. Î·şi .asigură un interme^ diar şi pentru cinci mii ·de lire, într-o şedinţă oare se prelungi pin-la ziuă, primul ministru depuse un ame.ndament prin cia1re lărgea cadrul legii astfel .în^ cîlf: să includă şi dă.diiriile mai ma.ri. John West nu ma.i trebui să plătească dob)1nzi1le şi natele de plată asupra chiriilor, şi în urma administraţiei pricepute a fiului său, afiacerea începuse să prospere. Era în^ tr-adevă,r o lovitură ge.nială, cum nu mai fusese ial.ta, şi acum :propriul său fiu .îndrăznea s-o c:a11if ice .drept furt.

Chemă dadilogrnfa şi_-i dictă răspunsul ;Ja scri^ soare.

Stimate domn,

Ca răspuns *la scrisoarea* dumneavoastră *de ieri.* Aţi *fost, în mod evident,* greşit *informat. Demisia nu se* acceptă. *Am* să *vin mîine la Sydney pentru a discuta comunicarea* dumneavoastră insolentă.

John West - senior

După p.lec<irea dadilognaf€i rămase cufundat 5n gînduri. Piarcă întireaga lui fami1lie s-1ar fi înţeles să-l sfideze. Parcă toţi ar fi complotat să-l ţină la dii-s^ t<1nţă. Nel1lie evita orice. ciocnire cu el ·şi ducea o

viaţă destul ·de plăcută. îşi dădea .seama uneori, cînd o observia la masă, că ·se răzbunase pe el şi devenise din nou stăpînă !ia ea acasă. Copiii şi prietenii lor o admirau pentru spiritul şi pentru manierele ei care imitau purtările ,Jumii bune. Cîteodată i se întîmp1lia s-o asculte cum vorbea cu copitlul ei, în dormitorul de lingă cabinetul de toaletă. Nu distingea cuvinţile, dar ,îşi dădea seama că înt:re ei domnea bucuria, pr.ie^ tenia şi dmgostea, niciodată supărnreia, niciodiată teama. Doamna Moran, ·deşi încărcată de ani, era foarte vioiaie şi încerca disciret să menţină familia unită împotrivia ·lui. De cite ori John se ·încumetia să facă o încercare pentru a trece peste liniile defen^ sive ridicate de familie în drumul lui, ea era gata să se interpună pentru a evita cioonirHe şi a mijloci o înţelegere.

Cîteva minute :rămase pradă furiei. O să Ie ariate el. O obligase ipe Nelilie să-şi iasume responsiabilită- ţi,Je, o dezmoştenise :pe Marjori·e, izbutise s-o facă şi pe Mary .să se poarte cum trebuie ; acum o să vadă şi ceilalţi cine-i stăpînul. **Jn** tot cazul, John va fi nevoit să joace cum o să-i cînte el. Auzi ce îndră:z.neală !

Deşi era mai puternic decît oridndt, John \Vest se simţeia frustirat. Criza se înrăutăţea pe zi ce tre^ cea. Contabilii lui constataseră un deficit de aproape o jumătate de milion de ilire ; dar pier.derile lui ar fi fost de cel puţin două ori mai mari, fără succesele de care se bucurase după introducerea legii asupra tarifelor vamale. Afia~erile mergeau prost şi situaţia ţ;e iagravase vădit. Mulţi ,dintre micii comercianţi pe care-i finanţase solicitau ajutoare, f ă:ră nici o per^ s1pectivă de a se achitia vreodată. începuse să-i re^ fuze pe unii dintre eii, totuşi cererile de ajutor oaire-i eriau adresate în strada Jackson siau lia ,domiciliu sase.au mai numeroase ca oricînd. Deşi încerca să se convingă că toţi solicitanţii erau nişte netrebnici, îşi dădea seama că o cumplită sărăcie se abătuse asu^ pra ţării.

De la Canberra primise ştirea că bancherul englez, sir Otto Niemeyer, va veni în Australia spre a studia posibilităţile de redresare a economiei ţării, propunînd In special reduceri drastice în cheltu:elile guvernamentale, reducerea salariilor şi a serviciilor sociale.

De-ar veni cît mai repede, ca să readucă prosperitatea de odinioară ! Acum că Ted Thurgood fusese înlăturat din viaţa polit:că, nu prea erau speranţe ca guvernul Summers să întreprindă ceva hotărîtor.

Scandalul Mulgara nu ştirbise întru nimic admira^ ţia lui John West pentru Thurgood. Dimpotrivă, îl ad^ m:ra şi mai mult pentru curajul de care ministrul de finanţe dăduse dovadă dnd fusese iatacat. Thurgood îi cernse sprijinul pentru eventualitatea c-ar fi fost dat în judecată - şi era hotărît să-l ajute.

Dîndu-şi seama că lipsa lui de cunoştinţe politice îi slăbea influenţa ce-o ayea într-o vreme asupra Par^ lamentului, John West luase hotărîrea să studieze problemele politice. „Studiile" lui se mărgineau însă la citirea manifestelor publicate de societatea „Ade^ vărul catol:c" şi la discutarea problemelor politice şi sociale cu arhiepiscopul Malone şi cu alte personali^ tăţi catolice. ln urma acestor „studii", deveni un ad^ mir.ator înflăcărat al lui Mussolini şi al statului cor^ poratist italian. Se obişnuise să spună de cîte ori avea prilejul : „Australia are nevoi·e de un dictator bine in^ tenţionat şi Thurgood ar fi omul cel mai indicat" - dar acum această speranţă se prăbuşise.

Bancherii şi ma:rii monopolişti industri1a:i. exerci^ tau o influenţă mai mare asupra lui Summers decît el, deşi partidul lor era în opoz'.ţie. Şi mai puternici ca toţi, după cite îşi dădea seama, erau acţionarii en^ glezi. Ei nu pierdeau bani, în timp ce un John West, cu toate eforturile combinate ale lui Frank Lammence, Pat Corry, Dick Lamb şi ale tuturor directorilor şi contabililor lui, p:erdea totuşi bani. Numărul celor oare veneau la ourse şi .J1a meciurile de box scăzuse acum la jumătate. Influenţa lui politică nu-i mai era de nici un folos, deşi îşi exercita controlul în Parla^ mentul din Victoria, prin Ned Horan, prin „ş:retul" Alfie Davison, prin Tom Trumbleward şi alţii. Şi cu toate că în multe consilii suburbane cuvîntul lui era precumpănitor, demersurile lui nu aveau decît o va^ loare defensivă, aceea de a-i apăra imperiul, nu de a-l extinde.

Dar tot au să afle ei în curînd de John West : o să pună băţul pe ei ! O să-l salveze pe Thurgood şi o să-l vîre din nou în guvern ; o să-l facă chiar prim^ ministru.

După ce plecă de la biroul tată.Jui ei, Mary ·coti pe strada Collins şi apoi o luă în sus pe deal, spre ca^ feneaua ei favorită. Se întreba ce-o fi scr:s John ta^ tălui lor de se-nfurfase aşa, cînd atenţia îi fu atrasă deodată de sgomotul unor glasuri puternice care în^ cercau să intoneze un cîntec, păstrînd ritmul egal al melodiei. Văzu uimită o mare coloană în marş - tot rînduri de cite patru - care venea de pe o stradă la^ teralâ. Coloana se-ntindea ca un şarpe uriaş, cît ve^ deai cu ochii, îndreptîndu-se spre Uniunea sindicate^ lor. Cîţiva manifestanţi purtau steaguri roşii sau pan^ carte. înaintau cîntînd melopeia lor tot mai stăruitoare. Pe două pancarte scria :

„Jos cu sistemul pungii".

„Vrem de lucru, nu pomană".

Se uită oarecum emoţionată. Cînd manifestaţia ajunse pe strada Collins şi-o porni la deal, doi pot:^ ţişti care se aflau la colţ şovăiră, neştiind ce să facă.

Tocmai atunci două femei bogate ieşiră dintr-un maga'zin de lux şi rămaseră pe loc privind înmărmurite la spectacol.

- Trîntorii - spuse una către cealaltă - nişte trîntori pe care-i duc de nas comuniştii.

Mary îşi dădu seama cu surprindere c-ar fi vrut să le spună ceva, dar nu găsi nici un răspuns potrivit. De aceea veni pînă la marginea trotoarului şi se uită la manifestanţi, ţintuită pe loc de un amestec de teamă, emoţie şi milă. Deodată, doi oameni în zdren^ ţe se opriră pe trotuar lîngă ea : un bărbat şi o f~- meie.

- Vezi, Liz, asta-i demonstraţia pe care au anun^ ţat-o la mitingul şomerilor de care ţi-am vorbit, spus~ bărbatul. Toţi ar trebui să mergem,

- Ştiu eu ce sa zic, ted ? lar o să iasă încurcaturi. Şt:i că poliţia i-a atacat ultima oară. Mai bine şi-ar căuta de lucru.

- Să-şi caute de lucru ? Păi de cîtă vreme caut eu? Ia uită-te Ia pancarta asta. Au de gînd să pună o dată capăt „sistemului pungii", şi tu eşti împotrivă, nu-i aşa ? Puţină margarină, căreia-i zic unt, ceai prost, o luminare, tot ce-i

mai ieftin, asta se viră în pungile care se împart oamenilor. Face numai bine şase şilingi pe săptămînă. Drept ce ne-or fi Iuînd ?

Tocmai atunci un demonstrant entuziast strigă :

- Hai cu noi, tovarăşe I

Bărbatul trase femeia după el.

- Hai; Liz. Să mergem şi noi.

O luară la fug-ă şi intrară în coloană, formînd un rînd de şase, pînă cînd ceilalţi muncitori se traseră înapoi ca să-i primească în rîndurile lor. Femeia mer^ gea absentă - părea obosită, nemîncată şi cam ru^ şinată. Bărbaitul mergea cu p[1]as vioi şi încerca să cinte, dar se vedea bine că nu cunoştea cîntecul. Mary ob^ servă că numai jumătate din demonstranţi cîntau. Unii erau intimidaţi şi stingheriţi, ca şi cum ar fi măr- şăluit pentru prima oară. Din cînd în cînd, cite unul încerca să susţină cîntecul Ia muzicuţă.

Deodată cîntecul luă sfîrşit. Nu se mai auzi decît tîrşîitul picioarelor care nu izbuteau să ţină pasul ; apoi oamenii din frunte începură un alt cîntec, pe care ceilalţi îl reluară, încît Mary avu impresia că melod:a zboară din gură în gură, de-a lungul coloanei nesfîr^ şite de oameni.

Nu-nţelegea cuvintele, înafară de refrenul care se repieba într-una : *De-a pururi solidari.* Cei mai mulţi demonstranţi cunoşteau însă acul)1 bine cîntecul, care se înălţă mai puternic şi mai amenin\iitor.

Iată dovada atmosferii de tensiune, a simţămîntului straniu de nelinişte care plutea în aer de cîteva luni încoace. Iată răspunsul pe care-l dădeau săracii afron^ turilor îngrămădite împotriva lor.

Mary West cunoscuse şomajul numai din ştirile pu^ blicate în ziare, pînă cînd într-o noapte, în urmă cu vreo cîteva luni, asistase la o scenă care-o umpluse de milă şi de dezgust. împreună cu un grup de pr'.e^ teni, ieşise dintr-un restaurant luxos şi o luase pe sub arcadele magazinelor, în drum spre teatru. Trecînd printr-o stradelă dosnică, văzu cam o duzină de oa^ meni în zdrenţe, care, fără să scoată o vorbă, stăteau la uşa bucătăriei restaurantului aşteptînd în ju^ rul lăzilor de gunoi, întocmai ca Lazăr - îşi spuse ea- rămăşiţele de la masa bogatului. Nu putea să creadă, deşi vedea cu ochii ei, că !fiinţa omenească putea fi redusă la această stare animalică ;

aşa că făcu vreo cîţiva paşi pe ulicioară. Tocmai atunci uşa bucătăriei se deschise şi un om îmbrăcat în halat alb ieşi afară şi goli o cutie de resturi în una din lăzile mari de gunoi care se găseau de fiecare parte <l uşii, prefăcîndu-se că nu observă grupul de scormonitori. In dunga de lumină din uşă văzu lăzile de gunoi, resturile de mîncare servită la masă : foi de salată, coji d·e fructe, bucăţi de carne mîncate pe jumătate şi altele asemănătoare, formînd un amestec dezgustător. Apoi oamenii se îngrămădiră în jurul lăzii, înghion^ tindu-se, fiecare căutînd să culeagă mai întîi. Rămăsese ţintuită în loc de această scenă înfiorătoare, apoi se apropiase şi mai mult.

Un om care se aţinea mai la margine, aşteptînd să pună şi el mîna pe ceva, se întoarse spre ea. Purta un palton lung care nu mai avea nici un nasture şi o pălărie jerpelită trasă peste ochi. De sub marginile pălăriei, doi ochi înfiorători se fixară asupra ei şi o voce spartă o apostrofă :

.- Ce te zgîieşti aşa ? Ce-ai văzut ?

Omul se holba la ea, cu ochii aproape ieşiţi din or^ bite, ca ai unui spînzurat. în aceşti ochi luceau umi^ linţă, deznădejde, disperare, poate chiar nebunie şi fără îndoială 1;V'ă. O ura pentru că avea pe ea îmbrăcăminte în valoare de patruzeci de lire şi o blană de o sută de lire, în timp ce el umbla în zdrenţe. N-o cu^ noştea, dar o ura pentru că era bogată şi pentru că mîncase toate bunătăţile, în timp ce el era sărac şi aştepta să găsească ceva în lada de gunoi.

Mary se-ntoarse şi-o luă la fugă, tocmai cînd însoţitorii ei veniseră să vadă unde disrpărus~. . _-'

Noaptea îi visă pe oamenii din jurul lăzii de gunoi, şi ca într-un coşmar, i se păru că omul cu ochii atît de ,îngrozitori hrănea nişte copilaşi cu resturile ace^ lea dezgustătoare, într-o casă dărăpănată şi murdară. Şi tot timpul nu-şi lua ochii de la ea.

De atunc:· văzuse şi citise mai multe despre miile şi sutele de mii de oameni care căzuseră în cea mai adîncă mizerie. Citise cum erau evacuaţi şi locuiau în corturi sau dormeau în vagoane de cale ferată, în depoul gării din strada Flinders, cum străbăteau ţara pe jos sau în căruţe vechi, căutînd de lucru, sau cum luau masa într-un restaurant şi apoi mărturiseau chel^

nerului că n-au cu ce plăti : îi propuneau să-i arunce în închisoare, ori mai bine să se adreseze premierului Ned Horan şi să-i ceară lui să plătească. Citise apoi despre un om care spărsese foarte liniştit geamul unei prăvăl'.i cu o cărămidă şi ceruse apoi poliţistului să-l bage la închisoare, pentru că acolo cel puţin o să pri^ mească de mîncare, iar statul o să aibă grijă de soţia şi de copiii lui. Se obi;muise să meargă pe jos, ca să treacă prin Carringbush şi să se tortureze singură pri^ vind scene de mizerie cruntă şi de suferinţă : cozile de la cantinele gratuite, femeile deznădăjduite, grupurile de oameni înfometaţi, copiii rahitici şi tremurînd de frig. - Şi cite case goale, în timp ce lumea n-avea unde să doarmă ; magazinele erau pustii şi fabricile închise, şi unii arnncau mîncarea Ia gU1noi, în timp ce atîţia n-aveau .de lucru şi mureau de foame.

Şi tensiunea, ameninţarea vagă care plutea în at^ mosfera încărcată I Dar iată că săracii mărşăluiau acum, înălţînd cîntece de revoltă I

Cele cîteva femei din coloană erau îmbrăcate în zdrenţe ca şi bărbaţii lor. Era o armată a deznădăjduiţilor, dar Mary îi privea cu s:mpatie, pentru că pînă atund şi ea se-nirebase adesea : „De ce suferă oamenii în tăcere?"

Văzu că manifestanţii, ajunşi în capătul străzii Col^ lins, se împrăştiau în jurul Ministerului de Finanţe ; şi mereu soseau alte coloane. Nu mai cîntau, aşa că se auzea numai murmurul glasurilor şi tîrşîitul pi^ cioarelor ; pe marginea trotuarului se adunase o mul- time tăcută care-i pr:vea. Tramvaiele erau blocate pe strada Collins şi vatmanii sunau într-una din clopot.

începu să-şi croiască drum încet, de-a lungul tro^ tuarului plin de lume, spre clădirea Ministerului de F! nanţe. Deoarece nu putea să înainteze destul de re^ pede, coborî de pe trotuar şi-o luă la fugă, ţinîndu-şi pălăria cu un gest elegant, cu fusta rotindu-se în jurul picioarelor ei frumos arcuite.

Ajunse aproape de rîndurile mulţimii, care se în^ şiruise pe trei laturi ale clădirii cenuşii cu două etaje; un!i pătrunseseră şi în grădina ministerului. Pretu^ tindeni se vedeau poliţişti, sute de poliţişti, dar pînă atunci nu-i atacaseră pe manifestanţi.

Se ridică în vîrful picioarelor şi-i văzu pe cei patru

oameni caire merseseră .în fruntea coloanei, urcînd treptele largi de piatră, în mijlocul uralelor.

- Unde se duc? întrebă cineva.

- La Trumbleward, ministrul de interne, răspunse un lbărbiat sl1ab. Avea o înif ăţişare caraghioasă, din pricina hainelor neînchipuit de ferfeniţite şi a unei pe^ rechi de sandale noi ieftine, albe.

- De ce?

- Ca să c.eal!"ă de lucru, nu pomană, şi ca să se pună capăt sistemului pungii.

- Sistemul pungii ?

- Da, sistemul pungii, aruncă el dispreţuitor, mi- rîndu-se că ea nu ştia despre ce era vorba. Vrem să hotărîm singuri pe ce să ne cheltuim amărîţii noştri de bani, nu să ni se arunce o pungă cu coloniale ief^ tine. Asta nu înseamnă că dacă vorbesc cu Trnmble^ ward, lucmrile o să se-ndirepte. Ultima dată a pus po^ liţia să ne atace. E omul lui John West şi a altora de teapa lui. Şi-şi mai zice laburist !

Trumbleward ! Era într-adevăr omul tatălui ei. Ve^ nise de mai multe ori la ei acasă. Oare toţi oamenii tatălui ei să fie ca Trumbleward?

Deodată fu trezită din gîndurile ei de o încăieraire, în imediata apropiere. Se auzeau glasuri furioase. Mary se duse mai aproape de locul unde se produsese scandalul. Un uriaş cu părnl vîlvoi înjura un poli- ţist. ·

~ … Nu prea vă-nfigeţi azi I Reformaţilor ! N-aţi pus încă mina pe bastoane, hai ? Vă facem f ărîme, dacă vă băgaţi azi I

J1 împingea pe poliţist. Un alt agent veni în spatele lui şi ridică bastonul ca să-l lovească. Lumea din apro^ piere nu ştia ce să fa.că. Unii voiau să s,e apropie, alţii să se dea mai deoparte. Tocmai cînd bastonul ridicat era gata să se abată pe capul uriaşului, un sergent de poliţie îşi croi drum prin mulţime şi îl smulse din mîna agentului.

- Pentru mumele lui dumnezeu, omule ! îl auzi Mary strigînd. Vrei să ne facă chiseliţă ?

Se iscă o mare învălmăşeală. Aclamaţii puternice izbucniră cînd un om se căţără pe pervazul unei feres^ tre, ca să

se adresez.e mulţimii. Acum, după ce sosi^ seră toţi, Ma1ry socotea că numărul manifestanţilor se ridica la cel puţin zece mii. Vorbitorul ·era prea de^ parte, aşa încît ea nu auzea decît crîmpeie :

- ... sistemul pungii...
- Unitatea e putere. ..
- ... partidul laburist ne-a trădat...

Mulţimea din jurul oratorului ovaţiona.

Un om de lingă Mairy spuse :

- E comunist I Prea extremist penbru gustul meu.

Urmă o discuţie politică foarte animată, care risca să degenereze în bătaie.

Mary aşteptă aproape o oră să se-ntoa1rcă delegaţia, care nu apăru însă. încetul cu încetul, numărul parti^ cipanţilor se îlmpuţină la jumătate. Din cînd în cînd, grupuiri izolate intonau cele două cîntece, p.e ici pe colo se iscau discuţii sau o ceair tă fără noimă, dar pînă la urmă se aşternu linişte. Se părea că mulţi- mea era prea flămîndă ca să-şi poată menţine entu^ ziasmul.

Ma1ry se urni încet de acolo. O dureau îngroz'.tor pi^ cioarele, era obosită dar nu mai avea chef să ia cea;ul. lin timp ce se îndrepta spire staţia de tramvai, observă că tremură. Scenele la care asistase îi zdruncinaseră mintea şi nervii.

La masa de seară, acasă, începu să povesteasc1 tot ce văzuse, arătînd de ce i se părea nedrept sistemul pungii şi luînd apărnrea şomerilor. Mama ei îşi ari'ita simpatia pentru „bieţii nenorociţi" ; auzise că la spi^ talul Sfîntul Vincent se disbribuiseră pînă atunci gra^ tuit peste o sută de mese zilnic, dar solicitanţii ajunse^ seră să fie atît de numeroşi îndt fuseseră nevoiţi să înceteze distribuţia. „Dar la ce bun să faci dezor^ dine?" încheie Nellie.

John West.n-o lăsă pe Mary să-i răspundă:

- Au fost conduşi de comunişti. Comuniştii vor revoluţie. Păre1rea mea este să-i trimită la muncă. Unii din ei n-au de lucru de-atîta vreme, încît nici n-au de gînd să se mai apuce de vreo treabă cît timp li se dă de pomană. Să-i bage pe comunişti la închi^ soa1re, iar celorlalţi să le dea de lucrn.

- Dar, tată, chiar dumneata ai spus că ai concediat cinci sute de muncitori. Dacă şi ceilalţi patroni au făcut la

fel, unde să găsească de lucru?

- Lefurile sînt p·rea mari, aşa că patronii nu mai pot angaja salariaţi, realizînd în acelaşi timp şi pro^ fituri ; lefurile trebuiesc ireduse. Asta nu înseamnă că *eu* vreau reducerea lefurilor. Dar trebuie să reînviem prosperitatea. Altfel se duce ţara de rîpă. Să li se dea de lucru, indiferent ce. Să sape gropi şi să le umple din nou ...

- Bine tată, dar oamenii nu cer altceva decît o indemnizaţie de şomaj mai mare şi...

- Dacă mă;reşti indemnizaţia, nlmeni n-o să mai vrea să muncească. Şi în tot cazul, nu vreau ca aci, la mas.a noastră, propria mea fi.ică să ţină discursuri comuniste - ca dela t1ribună. Tu de ce te plîngi ? Tu profiţi de bogăţiile pămîntului. Nu încerca să-i ajuţi pe sărnci.. Dacă începi să faci asta, o să-ţi stoarcă şi ultimul ban. Crede-mă, că ştiu ce-ţi spun.

- Vai, ta1ă, eşti la fel ca toţi bogaţii. Nu poţi să în^ ţelegi de ce se plîng oamenii săraci, spuse Mary cu căldură.

Doamna Moran schimbă vorba, punînd în discuţie cu mult tact perspectivele viitorului sezon de fotbal ; John West îi urmă exemplul, declairînd că asistase la un antrenament al echipei din Carringbush. Apăruseră cîteva „sperante" noi şi aveau toate şansele să cîştige campipnatul. Mary nu mai scoase o vorbă, da/I' noaptea nu închise ochii, gîndindu-se la evenimentele din cursul zilei. Peste vreo· două săptămîni citi în ziare că se renunţase la sistemul pungii şi că indem^ nizaţiile fuseseră majorate cu doi şilingi pe săptămînă pentru cei căsătoriţi şi cu şase pence în plus pentru fiecare copil. O cuprinse o bucurie nespusă. Partici^ pase, mai mult sau mai puţin, la o demonstraţie care-l obligase pe politicieni să ia măsUll'i.

Evenimentele din plI'ima jumătate a anului 1931 făcură să sporească dezamăgirea lui John West.

Nu izbutise să dea nici una din marile lovituri ca^ re-l făcuseră celebru, da·r ţinîndu-i din smrt şi sîcîin^ du-i pe reprezentanţii lui din toate statele, izbutise să

împiedice o catastrofă financiară, aşa încît toate pier^ derile lui din timpul erizei nu fuseseră mai ma1ri de un milion de lire. Se obişnuise să telefoneze reprezen^ tanţilor lui, chiar şi la miezul nopţi, da-că i se năză!l'ea cite ceva.

Devenise capricios şi acasă şi îşi vîra nasul peste tot. Victoria asupra lui John fusese o compensaţie pentru declinul influenţei lui din celelalte sfere de ac^ ţiune. întrevederea de la Sydney îi dăduse satisfacţii aproape sadice. Fiul său îl înfruntase ca un leu şi sfîr^ şise„ ca un mieluşel. „Aha, vasăzică nu-i plac meto^ dele mele în afaceri ! Socoteşte că foştii proprietari ai societăţii au fost escrocaţi şi vrea să-şi dea demisia ca să poată face ce vrea I Prea bine, l-am scutit de răspunderi ! L-am trimis să vadă de barurile mele cu produse lactate, la Brisbane. Eira omul cel mai nimerit acolo. La urmă a lăsat-o mai moale, aşa că i.-am îndul^ cit şi eu puţin pedeapsa. Dar numai pentru binele lui. Şi-a cam luat nasul la purtare, ca şi ceilalţi din fami^ lie de altfel; prea le-au venit toate de-a gata."

Lupta cu disperare ca să stăvileasc'ă pierderile. Oa^ menii i se adresau şi acum, cerind ajutoare. Ajunsese să se creadă un mare filantrop, toţi îl storceau de bani. Cei care rîvneau să facă şi ei ca1rieră în politică, apoi biserica, operele de binefacere şi cantinele volante simţiră curînd că se făcuse mai strîns la mină. Merse atît de departe, îndt pleca de acasă fără mărunţiş. Dacă-l oprea cineva pe stradă, spunea celui ca1re din întîmplaire îl însoţea : „Dă-i doi şilingi omului ăsta, că n-am mărunţiş la mine". Un timp stratagema prin^ sese ; dar Richard Lamb şi ceilalţi se săturaseră şi ei să-i facă reputaţie de om generos lui John West, cu banii lor, şi în asemenea ocazii spuneau că nici ei n-au bani mărunţi.

în timpul acesta se contură aşa-zisul Plan al pri^ rniloir miniştri. Toată iama, îin timpul discuţiilor şi ma^ nevirelor ca·re pregăteau adoptarea proiectului, John West încercă să ţină pas cu evenimentele şi să le in^ fluenţeze.

După ce primul ministru al ţării se-ntoa•rse din An^ glia, prin ianuarie, arhiepiscopul Malone şi John

West avură o întrevedere cu el. Din discuţii îşi dădură seama că vanitatea lui Summers fusese măgulită în Anglia. „„. Regele a spus„. acţionairii britanici au afirmat... primul ministru britanic a fost de părere„." şi aşa mai departe. Cînd arhiepiscopul aduse vorba despre evenimentele şi problemele nerezolvate în ţairă, Summers se declară de acord cu propunerile făcute de Niemayer şi le spuse că avea de gînd s·ă-i convoace pe toţi premierii stateloir Australiei, pentru a elabora un plan economic comun în vederea echi1ibrării bu^ getelor. „Trebuie să facem sacrificii. Vor fi desigur tulburări în partid, dar sînt momente cînd naţiunea trebuie să treacă înaintea clasei şi a partidului". Ar^ hiepiscopul se declairă întru totul de acord şi propuse ca oamenii de felul lui Ashton să fie înlăturaţi pentru a preveni tulburările.

John West arătă şi el la irîndul lui că va sprijini propunerile lui Summers. Dar nu-i plăcea cum se desfăşurau evenimentele. Consiliul de administraţie al băncii federale, în spatele căruia se ascundeau ban^ cherii şi magnaţii industriei grele, se bumra de cea mai mare kecere. Şi 1a1rhie1piscopul 1avea oarecare in^ fluenţă; numai John West1, ciare-i ,cocoţase pe J.abu^ rişitii acolo unde s·e 1aflau, n-avea nid o trecer·e ! Şi gîndindu-se '1a toate astea„ 1îi ceru lui Summers să-1 readucă pe Thur,good, deoarece nu mai exista nki o îndoială că 1guvernul din Queensland nu intenţiona de loc să întreprindă cev1a împolrivă-i, pe haza mate^ rialului 1adunat de Comisi1a regali:i.

Spre 'Surprindere.a lui, Summers se decimă de acord: afirmă că-i convins de nevinovăţia lui Thur^ good şi că va avea iehia:r nevoie de sprijinul ‚Jui în lunile de ‚grele încercări ce vor urma. Thurgood ena considerat radical, şi oa atare ar .fi putut combate crit:icile .carre vor fi 1aduse, în sînu:l partiidului, planu^ lui primilor minişitri.

John West se hotărî să-l sprijine pe Thurgood şi planul lui financiar. într-o bună zi, o ·să-l facă to^ tuşi prim-ministru fode.nal l

Jn cursul foni.tor care urmară, plfim-miniştifii sta^ telo,r iavură mai multe întrevederi cu Thurgood şi cu Summern. Jn urma acestor întrevederi, :planul fu adoptat. Intre timp, John West ·îşi dădus,e seama. că pe Thurgood nu-l mai entuziasma propriul lui plan financiar. II plfezentase în ip.roied Pianlamentului, dar fusese respins de senat; îl ,prezentase f ălfă succes şi ·!ia conferinţa primilor mini,ştri, şi - în ultimă in^ stanţă - în faţă consiliului de administraţie al băncii, înainte de adoptarea Planului primilor miniştri, dar fusese respins din nou. Ciudat era faptul că Thurgood se arăta uşurat parcă de o povară.

Evenimentele politice erau am de confuze, încît John West nu miai ştia ce să oreadă.

Conferinţa primilor mini~tri se amina într-una. N<:1-ţionaliştii sprijineau din toate puter.ile lfeduceri1le de siailarii, d.ar p:rim-miniştirii liaburişti, ca şi Summe.rs şi Thu1rgood de ailtfel, evitau să dea un răspuns ho^ tărît. Thurgood şi Summern :pretindeau că n-au .încă un plan, deşi p.rimul, consultîndu-se cu ~omitetul de experţi ial băncii, eliaborase un proiect ca,re repro- ducea 'În linii mari p!ranul propus de Niemeyer. Thur^ good făgăduise lui John West că v.a face tot ce-i va sta în putinţă ca 'Să fie votat p.J.anul financiar, şi se ţinuse de cuvînt. L:ane, primul rn!nistrn al st:atului New South Wrales, îl sprijini, iar cînd Thurgood în^ cepu să dea în,a:poi, supuse şi el un :plan propiriu - planul Lane - care prevedea repudierea datoriilor faţă de acţionarii englezi. Pl:anuJ Liane, rămase însă neacceptat ; fusese :propus numai ca să dea Huzia că ministrul din New Soutih Wales ar fi prietenul da^ sei muncitoare - o iluzie care mai dăinui mulţi ani, deoarece el dezminţi cu înverşunare că ar fi votat pentiru propunerile lui Niemeyer, oare fuseseră adoptate pînă la urmă de prim-miniştrii statelor ; de fapt Lane îşi dăduse şi el votul, aprobînd pin-la urmă un pl1an care iar fi avut efecte contrare proiectului prnpus de el.

Cî:nd Planul primilor minişt:ri deveni lege, ,se pro^ duse o sciziune în sinul iparUdului liaburist. Mun^ citorii şi şomerii erau ifurioşi. Horan obţinu cia p.la^ nul 'Să fie votat şi ·în stiatul Victoria, bazîndu-se pe aceeaşi le.ge ca şi prim-rnini·ştrii naţionailişti din ce^ lelialte state.

Lane se p.rezentă ·dim nou cu p;l.anul său şi fu rdef initiv înlăturat de la putere de guvernatorul din New South Wiales.

Thurgood îşi dăduse şi el votul în Parlamentul fe^ de.ral. După cîteva săptămîni, ,însă, iatît el cit şi cei^ lalfi vinovaţi implicaţi în scanda1loa1sa afacere ia mi^ nelor Mulgara fură iacţioniaţi în judecată ca să res^ tituie sumele cu ciare fraudaseră guvernul din Que^ ensliand.

Sur.primis, nervos, înfricoşat, Thurrgood se hotăinî să lupte. Cînd îl primi .în apartamentul său din Sydney pe BHI MacCorkell, avea un aer foarte ·sever. Bill arătia cu botul descompus, 1îins1păimîntat de-a binelea. Se ntoa.r,se în Austrnlia ·lia ·începutul ia.inului, crezînd că :primejdia trecuse. Făcuse o călătorie minunată. Vizitase chiar şi Ţara Sovietelor, iar la întoarcere ţinuse. cîtevia conferirnţe pro siau antisovietice - după audit()lfiu. Lua·t din 1scurt· de cirnev:a care vroia să ştie
dece adoptase această tactică, Bill îi 1răs.punse: „Tre^ buie ,să ţii seama cine iSînt a~scultătorii, tov1arăşe".

Thurgoo-d socotea că-i o trădare l1a mijloc. Nu făcuse el tot ice-i ceruseră ? Nu-l 1am2.ninţaseră timp de aproape un ian că dacă nu-i face pe voie lui Nie^ meyer vor redeschide cazul Mulgara ? Ii părea rău că nu 1luptase cu mai multă .însufleţire pentru John West şi pentru propriul său plan financiiar ! West n-ar ii trădat niciodată un iasociat !

Nu ·d~ mult, Thurgood' adoptase o poziţie cont:rară Iui West. Cînd îşi prezentase planul său financiar în faţa Parl1amentului şi în faţa conferinţei primi·~or miniştri, încercase într-o oarecare măsură să-i facă pe iplac lui \ Vest, dar ultima oară cînd îl prezentas.e lui Gibson, preşedinte.le consiliului de administraţie al băncii, .renunţase şi la ultimile rămăşiţe ·ale prin^ cipiHor sale laburiste. Gibson, ·dur şi domina.tor îi spusese: „Un om ca dumneata, .domnu:!,e Thurgood, care după părerea mea e cea mai mare cap1acitate financirară din viaţa 1politică a Australiei, ar fi tre^ buit să-şi ·dea se1ama .pînă acum ,de inutilitatea aces^ tui plian."

Thurgood îl privise c:t[1]eva clipe, apoi 1rîzînd în silă

îi răspuns·ese : „Trebuie să ;păstrez 1a:parenţe!e faţă de oamenii mei!"

La început, Thurg·ood .fusese su[iprins ide prqpriile-i ouvinte, dar apoi îşi dădu seama că viitorul lui era alături ·de cei bogiaţi, căci ipe nesimţite, dar sigur, pierduse orice pr·etenţie de reformator.

- Ii învăţ eu minte pe dinii ăştiia să se. joace cu Ted Thurgood Roşul, îi spuse 1Jui MacCorkell, cînd luară loc.

MacCorkel1l voi1a să fugă din nou, dar Thurgood îl sfătui să rămînă pe iloc. ·

- Şi eu, Mac, cînd erai tu în străinătat¹e, m-iam gîndit să plec din ţară. începusem chiar să-mi .tran^ ,gfer ciapitalul în America. Dar un ·director de !ia Broken HiU Proprietary mi-a spus că n-am nici un motiv să fiu îngrijonat. Auzi : n-am nici un motiv! Nu poţi, într-1adevă>r, să 1ai încredere .în cîinii ăştia, atîta vreme cît nu eşti put('rnic şi bogat ca ei. Dar într-o zi o să fiu şi eu tare, a'Scultă-mă pe mine ! Nu te alegi cu nimic, diacă-i ajuţi pe muncitori.

MacCorkell dădu pe gît trei pahare de whisky (Thurgood iabia băuse unul singur) şi se mulţumi să-11 iasculte.

Doamna Thurgood veni să-i cheme la cină.

- Ei, Mary - spuse MacCorkel1l, vorbind cam împleticit din cauza whiskyului - am pornit de de^ pairbe, din Chiirralboo, ca să ajungem aici.

- Dia, Bill, da1r uneori mă întreb dacă nu enam mai fericiţi atunci.

Tocmai cînd Bill se pregătea să se declare de ace^ eaşi părere, Thurgood îl întrerupse :

- Pe dracu „mai fericiţi" ! M-am sacrificat pen^ tru mişciarea laburistă, dar mişcării liaburiste putin îi :pasă. N-1are nici un .rost să ne 1nduioşăm as11pra trecutului. Trebuie să luptăm ! Am de gînd să plec mîine cu avionul la Melboume, să vorbesc cu John \Vest. Mi-a prnmis c-o să mă ajute şi am de gînd să-i aduc aminte .de această promisiune.

A doua zi după ami1ază, Thurgood iavu o întreve^ dere cu John \Vest. Incă de mwlt, John West îşi dăduse

seama că iajutorul dat oamenilor la nevoie, fie că sînt criminali, oameni de afiaceri, politicieni c.ri pur şi simplu oameni care caută o slujbă, era în^ totdeiauna un sprijin pe. oare te puteai bizui .în viitor. Cei ce îi dator.au irecunoştiinţă enau la dispoziţia lui. Diarr :preţul mare pe care avea să-l p!ăteas.că de astă dată :pentrn a-l ,salva pe Thurgood îl ·făcu să spună :

- Adu-ţi aminte 'de teoria bătTîinului David Ga·r^ si·de, desipre care ţi-am mai vorbit. Poţi să dştilgi ia.cest p.roces, dacă ai bani destui !

Thurgood 11 întrerupse irepede :

- Am ceva bani, dar dacă-i cheltuiesc pe toţi în prnoeS1UJI ăsta, ,ce fac p-oirmă ? Nu uita că şi tu .ai dştigiat haini firuimoşi ide pe :u1rma mea. Ai dştig.at la Chiinnalboo ·şi-.ad s:oos o g-rna.ză ·de !hainii ide l1a. Mount Isa. Ş:i mai ştii ? S-.ar ,putea să se vonbea.scă şi de Mou1J1.t lsa îIT1 a1cest proces. Nu uit!a ieă t.imp de ani da zJile ţi-·am sustiinut interesele în Qooensla1nd, c·a de ,altfel şi Ma10Coirkcll. Nu uita şi ide legea taxelor v1ama.le. Eu ored că ...

FIU izbit văziinid fiata lui John West : o mia;9că Hp^ sită de expresie - pînă şi rînjetul lui cariacteristic di.s;pă1T1use. Un răsUllljp tăcu1ră 1amîn1doi.

- A9oultă - rosti John West, 111upînd 'Îin sfîirişit tăcerea., fără •ca să-.şi mişte !buzele. Jvl-am s.ăturnt să tot 1plătesie. AruuJ trecut am ,rpier.dut 1aiproa:pe iU.n mii.ion de 'lliire şi toa,tă lumea 1air \~rea să stau 1ou minia t.n huzUllllar. Pe mÎll1e să nu m-amen.Lnti ou Mount Is.a, că iam eu gr.ijă să ia;ranjez luomrile în :pirivinţ,a asta·. Ai balfllL ! Ai mult mai mult deoît sipiu.i. Ori iplăteşti jl1lmăt°a.te, <M"i nu mă mai 1amestec de Joc. fo1. 1owrînd trebmie să mă d.uic l1a BU'isbane ; 1am obţin:ut o victorie iasuip:r.a g1uvern1U1l1ui, în JPr.ivionţ.a 1ourselor. Vdiau .să-mi ÎlllIChidă hipodrottnluirile şi iau votat o lege ÎiIIlJPOtr·iva OUII"ISelOll" 1oonidiuise de pairticul1airi. Am f ă1aut o sode^ tJa,te 1a1001l1imă, oa în Viictol!"ia. Cit ·st1a1u la tBrfahaine, o să te susţin :pe tiine :şi ;pe Ma1cCorkell, id:air să puneţ•i şi voi j! 1lmăit1ate din haini - suma s-ar ,putea .iridij.ca Ia dtevia mii ide liire. Person1a.1, n-am 1nimiic

îmipotrivă cia Gairmair.di şi R1a1111d să înf uJTude pu:şcăiri1a ipună Ia s.f1îll'şitul vieţii ; 1d1a1că iei iar fi fost mai 'P'nudenţi, n,u s-iair fi în.tîm₁pl1a1t to.a.te 1aistea !

- MiacCorkell 1are ceva bani, dair i-a învestit în a1cţ1iuni sigllil"e, 1aa să 1alibă .ceva la bătirîinete. ilia.r capi^ ta1lu1l idi~pOl11ibil I-a .cheltuit în călătorie. Plătesc eu jiumătiaite pentnu amîlflidoi.

0UiPă o săptămîn.ă Îlf!JCejpu ipro:cesul. Chiiair d.ilfl 1pd^ mele zile, John West fu Ia Brisb.ane. Uniul dLntre r€llllll"'ezenibanţii săi „1a.irainj ă treb:uiri⁰le ⁰ou julI'iuJ" .într-fUJll fel IPe oare chli1air şi Davi1d Gta1rside 1-.aif fi socotit de^ osebit de efioaice. P1reveniseiră foa,te risouirile. Jumţii fuseseră raleşi icu deosebită 1g:r.ijă. Li se ÎJ[]rgădufa să se dUJcă seaifa imoasă. Ofe1"ise .cinici s.ute ide lire pre^ şed,ÎJl1tel1ui j1UJri1uJui, ¹Call"e era 1lLll OUIOOSrOUt de al lui ThUJTg()l()ld, şi f ă·gă•duise o sută de llÎ!re fiecărui mem^ bru iaJl j1ocLului oaire ·air fi dispus să iprn1nill1I11e fără şovăriue : „NevinoV!ait".

J.u1decătorn1l, un ibetivan gnas şi jovi,al, ca:re se îin^ siuna1se ou o 1chelneriţă, ibazÎ:nidu-se ipe ¹afiirrmaţi1a ei - de 1aHfel 111ieîi11itemei.ată - ioă rămăsese 1:nsă1rdnia,tă, şi ca:re 1111u :prive·a 1nid viaţ.a niDi justi1i.a ieu prna multă ser:iozit1afo, se 1a1rătă *tot* 1atît ide dislPUiS să Ie dea o mîină ide 1aj.uitor 1oa şi 1p:reşedlintele juiri.ului. Ii cUJnoştea foairte lbiine pe Thurgood, ica:re-.1 in1umise îin rnaigistmtmă.

Deşi ThUJngood îl ,asigiu1riase :pe John West ieă juide^ cărtoml „o să fie înţelegător", John West se oaim î1I1Jdoia, pentru că - 1d:u1pă 1pă¹rerea 1lui - judecătorii niu prea aveau obkdul să fa imită fără iin1termedi1ar, ci 1prefena1u să 1aip1Uce o lege 1Pă1rtinitoa1re 1î¹n mod ne^ pă1rtinito1r. Totu1şi se duse 11a ·el.

Judecătorul îi spuse că era dispus să-l 1ajute, dar că dovezile aduse împotriva acuzaţiilo1r în faţa Co^ misiei il'egiale e:ra1U ¹ooviTşitoare. Ar fi fost foarte :ris^ cat să dea :UJn verdid de a·chit1are.

- Sînt nevinovia1i. Prncesul 1aJJ1e un 1oair·aioter poli^ tic, irni:stă John West, foairte rnnvins. Dareă sînt 1a1chi^ taţi, îţi dau cuvîntul meu de onoare c-o să fii

numit prim-judecător.

- .Mul~1..1it111es,c !faa1rte mult, domnule West, irăsp1u1nse j1UJdecător.uil. Ar fi fost 1într-adevăr muH.umit şi iau atita, dar 1a1uzise că Thu:rgoo1d do.rea să 01bţi,nă achifarea i,111difere11it ide preţ şi vrni1a să 1alibă 1av1a1ntaje mai subst1anţi1a.le peintrtU seirvkiile aduse. Dia·că însă avocaţ,jj ori îim:pil'idrnaţi,i n-or să .găsească o 1portiţă de scă1P1a:re, oa să Tespin,gă grosul [1]~Hmziatiilor în^ dre,ptaite î1ffi!Potr.ivia lor, atUJnci„.

- ·Au cei mai buni avocaţi pe 1aa:re îi poţi obţine cu haini! John West ruu-şi 1lu1a ochlii de l1a el, în:cer^ cî1111d să-i !Citească gîinidwrile ascunse, oa pe vremuiri dnd :a:r,oocase sovereigrnul ser[1]gentului Birogiain. De· odată, S001ase UITh 1Pli1c umflat din buzu1narnl hainei. în tot 1aa.w,l, sootp1ul vizitei :mele inu este să diiScut :p:rooesul, d să mă 1aichit ide o M11datoirire mai veche. Puse p.licul pe masă. Ca simplu cetăţ·ean, ţin să vă ofeir trei mH Ide liire ·î.n semn de 1reounoştinţă 1pentr.u sentimentele cetăţeneşti de care aţi dat dov1adă în exeircit1a1rea foncţiuinii, de dnd aţi fost 1rlilllmit în ma^ gistiratiUJră.

Judecăto1riul se feri să-l .privească în ochi.

- La revedere, domnule judecător. Şi încă ceva. Nu weaiu să se ipomenească nimic de Mount Isa. Nu iam rnm1[1]c comllln cu societat~a din Melbourne, care a ["ămа1s în u1rmă 1ciu: :chi:ri1a.

- Am înţeles, 1domnule \Vest. S;prUine-i Juli Thur^ good 1că virea1U să villbesc ou 1avoca·tul lui imîiine seară, 1aioasă !:a mine. Cazu.\ e .comip.Ji1oa.t, f0:arte ieom^ plioat.

Du1pă ipleiaairea l.ui John \Vest, jrndecătorul bău două pahare mari de whisky scoţian, apoi deschise pJi.cul şi m1U1măiră lbainii de 1două ori, icu !deosebită girijă şi d1ra,goste.

DoctoTllllll J crnner eira hotărît să 1d€jp1Uină 1a1C1um, t.n fata iirnstantelor dvile, icu ima[1]i ;puţi:ne rezerve <lecit îin ~1a~1al Coimi!sliei :re,gia.\e. Atumd nu voise să ,fie un iin;stlf,ument tn mîi:nile mairilor oaipital!işti, îrnpotr.iVla guvenrnU1l:ui ,\ 1abiuirist ; 1a1oum JP1Utin îi ipă:Sla· dacă guver-

1111uil v,a fi dat JPeste iaa1p. l;a 1ce :hu1n să-l menţină .pe Siummeirs fa pu~·eire ? Suirn1mer.s 1fă·ouse fot 1oe-i 1cer:u^ seră mo110)poliştii ,şi 1a[1]ctionari:i străini, şi :i,zh~·ise să î·111ip1u1nă măsiu:ri .ca1re, :daică 1a:r ~i fost 1a1dqptaite tde ina^ ţ.ion1a.lişti, a.ir ,fi dus taina îin ,prna.gul revoluţ.iei.

Diair 1a[1]0Ulffi, •Oa ·şi în ifaţ.a Comi[1]siei Reigiale, Jeniner ·er:a hotă1rît să se 1refere 1numa,i la, ipretiinsele fria1ude : socotea că nu-i oorect să ,facă 1a,(uzie la zv01I1uir·i1le pe ciaire 1)ie 1a1uzi1se l1a Ca.i1nns -şi iîin ,alte ipă1rţi.

În ouirs1ul 1prn1cesul.u:i, î1noe,p,u să bă:nui,a[1]sieă î1nsă că se JPU1sese la 1oa.Je [1]u1n oomplot. p,rea voia j1U1decătoru:l să 1p1arră i:mp1airţi.al îin 1ches.Uunile mărunte, oum fac întotidea1uin1a j1U1docătorli.i .corupţi, ·şi i]Jăirea. să fie la rurent ieu ba1cliic1a a1d0ipta1tă ide 1a1pă:naire. F.a[1]ptele 1caire ou 1U1TI 1ain în 1Uirmă 1diuseseiră la o 1demasc:aire zdrobi^ toaire, enau 1a1oum minimalizate.

Dosrarele ide im[1]prnnere ale tr111stul.ui Mulgarr.a, aare constituieră o 1dov.a1dii zdrobito:are în cur.gui anche^ tei anterioare - dispăruseră ; dispăruse de asemenea şi 1u1nul din ra1poartele 1dodorn:!ui Jenneir, 1diu1pă oa.re acesha imu 1avea icopii.

Tht11rgiood şi MacCorkell ref uz.ară ·să d.eipuină fn /boxa a1ouzatil()lf. Dură felul ieu:m 1fUJsese ~ntrodusă aicthmea" iaicest lucru era .facultativ. Răspumzînd Ja ltnterngiatori1u, MacCorkell ree:unoscu .că ena şi el iac^ tiOII1JaJI' lia. :tunele mine şi declară că 1!1.U tăgăduise 1nici^ odată iaioost ;Ju1ciru.

Tht11rg-ood irecUJnoscu şi el ică iprrimise cerurj marr.i de la Ma1cCorkell, dar ipretinse reă []JU-i obligat să spumă 1P€111tru ce. Raind afirmă că oferise 1actiulfli lui Gairrairdi 1şi MacCorkell „<lin IP'Lilră prietenie", daii' 1că lril1.l ştiia •oa Thu1rgood să fii :avut vreum iamestec în iaooa.s tă [1]a faoore. fin tî!.n h11du -I IP e J ernner 1aif.air ă, Thu r^ good 1N lu.ă !Peste ~pkior :

- Ei, Jernner, ai vrut să mă di·stmgi pentru ieă te-am idia1t 1afairă 1di1n iparUd. Te-ai dat bine iau

1111a.ţfo- , oo.J.iştiii, ouim 1am 1pirevăzut eu, da' in-:o să vă :rnear.gă, nici ţie 1nid lor.

- Ast.a-i 0U1lmea inedhrăză·rii ! răspunse doc-torul Jernner. T1u vorbeşti?! T.u icare ai făcut jooul 1oaipita^ liiş tH0tr îin iuit innli i ido i <B.ni ? !

Cî1nd .fu 1dhema1t ¹să-şi facă de1poziţfa, idooloir.u1l Jen^ ner răsip'l1111se la î:nkebări şi se refer.i l1a riaipoairtele .p.e caire le 1Prrezent1ase ·giuvennului. Observă ·unidiuirenat ieă 111u se idă iniici o .atenţie .oelor spuse ide el. Pomeni de ofertia llllli Riam1d oaire-i .f ăgă1d:uise o pătrime 1dÎII1 ipm^ tiiaDpiatie şi aimimti şi ide încerioairea lui Tht11r•good de a-1 detemmiina să-şi :modifice iT1a1port•wl, ·dUjpă 1oaire î1l dăduse .a1fiacr-ă din 1parUd.

Toa:tă vli1ata, dootonul Jenner :avea să-şi 1ammtească de oonrtmairnterogato1ri1ul I a ,ca:re se văzu suip1us de iavooarbul .liui Thu:rgood. Trnaîin1d .cu uşurinţă peste iaifill"mJarţi.i:le l1ui J eiruner, ·Ciare air ă ta se reă 1a.tît ooncesLile cît şi siuibventiile d'ruseseiră obtj:niute ·î1n mod fmudulos, .avooaitu1l ~nroepu să-i 1p1u:nă î1nkebă.ri ·despre v.ailoairea miJoolor. D01ctoriul Jernner sustiirnu diin nou .că \llalloa^ rea mi1r1elor IP·u:tea să fi.e uin ipurnd import1a1nt 111uimai diuipă ·ce 1avea1u să fie smulse 1dliin mî1n.a lini Raind, şi că singurul punct care trebuia luat în discuţie era feiliu1I îiO ·daire giuvemul fusese f:raudat de R1a111d .şi de asodaţti lui, ,p.recum şi de Galff,ar1di în oalit!ifoa de director al topitoriilor de la Chirraboo.

- Dar minele via.lomu în orice caz patr.uzeci de mii de lire. Ohi1a1r 1dumrH:.ata 1a:i arătat 1într-un raport că rnline.reuirile contiineaill ziinc în v1aloare <le ·cel ipuţîif1 trei Siute de mii ,de Hre - ,asta fără să mai vorbim de valoairea meta1lelnr exbna.se.

- Da I In primul rînd 1nsă, trustul reziliase con^ cesiunea şi primise treisprezece mii de lire pentru care n-avea nici o justificare. Guvernul ar fi trebuit să ex^ tragă apa şi să utilizeze minele ...

- Ceea ,ce vrea1u eu să ştiu -interveni judecăto- ml -

ieste dacă 1poţi să m-ajuţi pe mine şi s-ia:jiuţi jllllfi1UJI, ·SiP'lIDÎ111Jdu-ne la dt se iriidkă .\lia.loarea mÎllle^ lor. Oa.1eă ia.ii fi ·recoma111d,at guvemiului :să CIUITt1tPere mim.ele, dt ,ai fi ~pu:s să plătească ?

- Nu 1a.1m ireoomalflldat guvemulrui să le •OUIITIIPere. Avocatul lui Thur.good 1p0imi [1]din nou J1a iatac.

- Ai irecomantdat [1]oonrnsca1rea 1î111 locul 'CUIITIIPărăriii *'1'*

- Ghirar aşa.

- Confisoarea ! Cium iau rfămt sovietiJCi1i I Ştiu 'Că iai vorbtt foa:rte fo11flărcăra.t ÎlIl favoarea. siiStemului so^ vietiic de roontrol ia.suprna mi1111elor.

- Nu eira rCU/11iOSCIUt SIUlb 1a1cea.stă de111u1tniire. Pe abllinoi, procedeele folosite de sovietid eria1u p:rea ;puţin 1ou111osi0ute.

- Îln 1919 vorbeai î:n f.avoarna sistemululi ·ooqpera^ tist sau rpentru intrndwoerea sistemu.lrui sovietic de oontrol?

- Am fost de [părere ca muncitori.i să ;preia .admi^ nistir1aitiia.

~ Tint~omai 1ouim se întîm1plă -în orS1ndruirea sovie^ tkă?

-Da.

- E a.devărnt ieă pe 1ahmdi ravea,i maire îr11Jcredere ·l:n 1PUterea din 1oe î:n ce ma[1]i rma1re a Sovietelor, ·În Rusia?

Da, şi am încă.

Eşti înscris în partidul comunist?

Nu. Sînt de acord cu ţelurile lui, dar nu văd ce ...

- .Foarte bine. li-ai dat seama pe atunci că res^ taurarea topitoriilor de la Chirraboo ar fi oferit mi^ nelor de plumb din nordul Queenslandului mari po^ sibilităţi de dezvoltare ?

- Da, aceasta a fost părerea mea şi mai este încă.

- Şi că minele Mulgara trebuiau să formeze baza aprovizionăr:i cu minereu a topitoriilor de la Chir^ raboo?

- Da, dar. ..

- Martorul să se mărginească să răspundă la întrebări, îl

înlrerupse judecătorul.

- Şi socoteai - reluă avocatul - că dacă guver^ nul ar fi preluat minele ar fi putut să le exploateze cu profit ?

- Da.

- Asta e tot, domnule judecător.

Procesul mai dură cîteva zile. în cele din urmă se prezentă juriului o listă de douăzeci şi cinci de în^ trebări. Toate răspunsurile juriului fură în favoarea acuzaţilOll". O nouă datorie de opt[1]sprezece mii de lire, sub formă de cheltuieli, fu adăugată la preţul minelor Mulgara - datorie pe care aveau s-o plătească tot contribuab:lii din Queensland. Topitoriile zăceau în adormire, minele ajunseseră două mari hrube pline de apă, iar maşinile ş_i utilajul rugineau expuse in^ temperiilor din regiunea nordică. Şi aşa rămaseră aproape zece ani, pînă dnd George Rand se-mbogăţi din nou, adunînd toate instalaţiile metalice şi trimi^ ţîndu"":ie în Japonia ca fier vechi. In cele din urmă, minele fură vîndute, dar cu un deficit considerabil, de un alt guvern laburist din Queensland, unei societăţi care depindea de puternica Broken Hill Proprietary.

Mulţi ani după aceea, puteai vedea pe străzile din Brisbane s'.lueta înaltă, adusă de spate, a doctorului Jenner; părul îi albise de tot. Işi trecea timpul călărind prin regillinea de nord care o îndrăgise atît de mult, dar îşi stricase tot rnstul vieţii. Chi[1]air şi proprii lui copii, deşi îl iubeau şi-l respectau, spuneau despre el :

- Are şi tata un ca'I de bătaie : una neîmpăcată pe care i-o poartă lui Thurgood şi discursurile intermi^ nabile despre Chirraboo, acest Eldorado al Australiei de Nord.

John West nu fu deloc surprins cînd guvernul Sum^ mers căzu de la putere, pe la sfîrşitul anului. Cu cî^ teva luni înainte, partidul laburist se împărţise în mai multe fracţiuni. Lyons şi alţi cîţiva plecaseră din par^ tid şi formaseră liga „Totul pentru Australia". Gru^ pul lui Lane se desprinsese şi formase un partid aparte în Camera reprezentanţilor. Acest grup de alt^ fel

produse prăbuşirea finală. într-o zi ceruse prelun^ girea seziunii parlamentare, pentru a discuta o acu^ zaţie împotriva lui Thurgood, care fusese numit din nou ministru de finanţe.

ln ce co11sta acuzaţia ? Temîndu-se ca nu cumva maşina de vot a lui Lane, din New South Wales, să-l elimine cînd vor avea loc alegerile, Thurgood îşi asi^ gurase realegerea folosind procedeele obişnuite. Tri^ misese o bandă de agenţi electorali în circumscripţia unde-şi pusese candidatura, făgăduind acordarea de alocaţii în valoare de două sute cincizeci de mii de lire pentru ajutorarea şomerilor şi în general a tu^ turor acelor care-l vor sprijini în alegeri. Interpela^ torul care ridicare chestiunea în Parlament, membru al pa·rudului Lane, aduse mărturii scrise sub prestare de jurămînt din partea oamenilor cărora li se făcuseră propuneri. Membrii guvernului, obişnuiţi cu ie^ şir.ile grupului Lane, nu luară .m serios această mo^ ţiune ; „un nou bluff de al lui Lane" socotiră ei. Se trecu la vot. Suporterii opoziţiei se agitară turbaţi pe coridoare, aranjînd voturile. Prelungirea sesiunii fu aprobată cu treizeci şi şapte de voturi, contra treizeci şi doi.

în seiarn ,acelei1aşi zile, J1ames Summers, caire cu doi ia.ni în urmă îşi făcuse intnairea triumfală în Canber^ ra, obţinu de la guvern dizolvarea Parlamentului şi se pregăti de alegeri despre care ştia dinainte că vor duce în mod inevitabil la o înfrîngere zdrobitoare.

John West află că, în ajunul a[iegerilor, Lyons avu^ sese mai multe întrevederi ·CU reyrezentanţii capitaliş-tilor, în biroul lui Mmkett, i!a ireda,cţi1a zi·arului. Lyons se tocmi cîineste cu ei. Ceru să i sie acorde conducerea noului partid unit al Australiei. Şi mai ceru şi un ono^ rariu de cinci mii "de lire. In caz de deces, nevasta lui urma să primească o pensie substanţială din par^ tea Commonwealthului.

Condiţiile îi fură acceptate şi Lyons se alătură lui Hughes intrînd în rîndurile reneg·aţi.tor laburişti, care trecuseră la conservatori. Partidul conservator îşi schimbă din nou numele, şi, sub denumirea de Partid Unit al Australiei, formă guvernul.

*

Cînd se ianunţiară rezultatele, Frank Ashton. rosti o scurtă cuvîntare :

„în ciuda împotrivirii generale şi a neîncrederii în laburişti - decfară el - sînt mîndru. că am izbindit, datorită vcturilor care mi-au fost acordate de comu^ nişti."

Ieşi din sală şi porni încet pe stradă. Era cărunt, puţin adus din spate şi-şi cam tîrîia p'.cioarele.

Un tînăr din partidul laburist îl însoţea. Merseră aproape o sută de metri, în asfinţitul de soare, mai înainte ca Frank Ashton să-şi dea seama de prezenţa lui.

- Nu-i aşa, tinere, că am mîncat o papară b'.ne meritată ?

- N-aş spune că-i meritată. Muncitorul se află acum la discreţia patronului.

- A fost la discreţia patronului şi în ultimii doi ani, nimeni nu ştie asta mai bine ca mine.

- Dar„.

- Nu există dar, Les. De ce eşti în part'.dul laburist ?

- Păi„. ca să construim socialismul pentru mun^ citori.

- .„ca să construim socialismul pentru muncitori ? Binee ! Am să-ţi spun o mică poveste. Cînd s-a format partidul laburist, membrii fondatori erau urmăriţi ca agitatori subversivi de celelalte două partide poli^ tice, de liberali şi de conservatori, nu-i aşa?

- Da.

- Conservatorii erau atunci reacţionari şi liberalii progres:şti. Pe urmă liberalii au devenit reacţionari şi laburiştii progresişti. Am dreptate?

- Da.

- Ei bine, află că în curînd, poate chiar cit mai sînt eu în viaţă, laburiştii o să devină reacţionari şi comuniştii progres:şti. De aceea sînt hotărît să mă l1as de ipolitkă - şi cît mai curînd.

Tovarăşul său nu răspunse nimic, ca şi cum n-ar fi vrut să renege credinţa pe care-o mai purta partidu^ lui laburist.

- îţi faci iluzii, şi e păcat băiete, continuă Ash^ ton. Aşa am făcut şi eu, şi mi-am irosit toată viaţa. In timpul campaniei împotriva Planului primilor mi^ niştri şi a

excluderii din partidul laburist a aşa zise^ lor organizaţii ce simpatizau cu comuniştii, am mili^ tat pentru un front unic al organizaţiilor m"uncito^ reşti, din care să facă parte sindicatele, socialiştii. I. W. W.-ul, comuniştii şi partidul laburist. Află că asta a fost ultima mea iluzie deşartă. De atunci m-am lecuit.

- Dar comuniştii nu prea sînt sprijiniţi.

- Nu uita c-a fost un timp cînd nici partidul laburist nu se bucura de nici un sprijin.

Rămaseră un răstimp de vorbă la colţul străzii, apoi tînărul prieten al lui Ashton spuse :

- Trebuie să traversez aici.

- Iţi urez noroc, răspunse Ashton, dindu-i mina. Şi nu uita ce ţi-am spus. Dacă într-adevăr vrei socia^ lism şi nu numai un loc în Parlament, atunci ţi-ai ales prost partidul. Ar fi mai bine să te-nscrii la co^ mun'.şti. La revedere. Eu iau tramvaiul.

- Păi lucrez cu ei, în mişcarea şomerilor. Chiar acum acolo mă duc, la sediul lor. Tocmai o să înceapă un miting al şomerilor.

- Da ? Aş vrea să spun şi eu cîteva cuvinte şi să le mulţumesc pentru voturile pe care mi le-au acordat.

- Aş putea aranja ceva, răspunse prietenul lui Ashton încurcat. Numai că cei mai mulţi sînt comu^ nişti şi comuniştii nu te-au propus în mod oficial. Au lăsat asta la latitudinea alegătorilor.

- Oricum, am obţinut majoritatea. Aş vrea să le mulţumesc şi să-i încurajez. Spune-le că întotdeauna am fost alături de ei.

- Bine, răspunse celălalt, cod:ndu-se încă. Să văd dacă pot aranja ceva.

Traversară strada şi pătrunseră într-o clădire veche. Tînarul îl conduse într-o sală mare, mobilată doar cu o masă, cîteva bănci şi mai multe scaune de lemn. Pe pereţi se aflau lozinci şi fotografii printre care şi un portret al lui Lenin. Intr-o sală din fund era o cantină gratuită. . ·

Acesta era cartierul general al mişcării mundori^ lor şomeri, care avea drept scop să-i ajute şi să-i organizeze pe cei răma*i fără lucru şi să împiedice evacuările.

Vreo .cincizeci d·e oameni săirădcios îmbrăcaţi şe-deau pe scaune şi pe băncile de lemn, cu faţa spre masa la care luaseră loc doi muncitori.

Unul dintre ei spuse :

- Te-aşteptam, Les. E timpul să începem.

- Iertra~i-mă, am 1aam !Vntîrzuat

Se .aiPrqpie ide masă şi se sfătui icu oei doi oa^ meni 1aa111e 1Pă:reaiu UJehotădţi ; 1aipoi uinuJ 1dintre ei se ir iidiică : .

- Tov:arrăşii ! se ia.dresă el oelor dli111 sală. Domnul Ashkm, deputatul dr.oomsor1irpţiei 11110a1stre, doreşte să -s1p1uină dteva ouvi1nte Îll1ia:inte .de Îlf11C€!PeTea mi.tim^ :giUll.ui.

- Vireti să veniţi în f,aţă, tdomruule Ashton ?.

Un murnmm de voci se 1a:uzi dnrd F1naITTk Ashtoo treau Îin fata rlor şi îşi 1pu1Se 1Pă.lărri1a pe masă.

Işi 1dă1du seama că tremm:ă. De 1a1n:i .de zile :nu maii fusese atîit ide emoţiOT11at.

- Tovarăşi, am cerut îngăduinţ1a să vă vorbesc · ipentnu că Siîiint 1a1lă.tu,r.i ide voi. Sînt mîindrn, că ram fost ailes 1d1atooită votu1rHor voaiSke, ipentinu 1că, d.Ujpă ipă1re:rea. m~.a, 1oomt11I1Ji[1]smuL.

-In tiim p ,ce vorbea, îşi 1dă1du seama cu g;roază că toţi 1·1 1privesc ou duşmă111:ie.

- ... 1am Stpu1s 1că fahuirişţii 1a1u 1pier,cLut 'În. ailegeri pentru că [I]U ş.i-1aiu în1depliinit 1mgiajamentele fiaţă de mtm0itori, diair 1ce i-o fi 1fă,aut IPe IIT1IUJOOitori să se iaru1nic.e dilfl l.a1c 1ln pllIt, alegtnodu-i pe 1I1aţiornaHşti ?

:Deodată rnniul dolăinos şi :uscat cia1re stătea :îin fu1nrl stirigă :

2. Cel IPUtirn, ide la !blestemaţii de n.aţioniaHşti ştim ila 1ce .să 1T1e 1a1şteptăm.

Tmauirile folosite ide obi1cei l!a . trilbună de Fria1nk AshtO!fl il11ll-şi f ăioea1u efediUJI. Eina î1ncuma1t şi s,periat iea oo 1I1JOviioe. Se iuită ,au :gur1a deschlisă l1a cel ioaire-1 îinfor]pel1aise.

- Pă1i, JP'I"ietene, - 1abÎla izJbutî să 1a1rtiiornleze - eu n:u ... atCliică, 1cooa ce vrea1U· să 151p1U1I1 este ică ll11JUJI11dtorii air fi itrebiui t...

- Ce-ţi ipasă ţie de muiniC'itori ? [JJU se dădu' bătut lu111tgiam1UJI.

Ruşinat şi nenorocit :Că uşi eX:p1rnsese li1doluil .acestui ult:naJ, !P'l'ietenul lui Ashton 111tu mai ştiia 1oe iSă fiaică. Preşedililll:ele 1ş.ovăi1a .şi el ; 111iă1dăd1du1ise că oaimendi au să-l 1asaullte ipe Ashton. Ostiliitaitea .ÎJntenpel,atorul1ui îil1să trnnsformase 111ieiî1ncrederea mută a asiouiltă tor iio r în f1uirie.

- Dia, iuirlă altul, dătiinîT11diu-se pe plicioaire. Eşti UITI ex:ploata,tor, ,oaire profită de ipe unma: mrnndi ieif^ ti1I1e 1a oamen1ilor de ,ouloaire.

- Te-ia1i î[JJhăi,ta1t oo imililQITilarul John West. Dute 'îm1a1poi !lin NOUta G:UJiinee, stri[1]gă 1ou voce a1S<cuţită illlTIJa din ieele dteva femeii ;prezente.

Nici mllllll odiITTtre ei ,TIIII ,e,na idisl]JIUS să-11 1oriuţe. Ash^ ton era tabuni,st şi fabur.işti.i îi tirădas,eră' ! începură să strige şi să-l batjocorească. Jn zadar se sculă preşedmtele şi le ceru, cu mîna [1]riidj.oaită, să 1păstreze tăoe- rea şi .să lase ipe onafor să vorbea1scă.

Chiipul Ju,i Fir·amk A.shton luă o expresie jpa1teti1că.

- Trebulie să m-a&cwltaţi, lbăig1uii el. Ştiiu:, 1î1I11tr-1aide^ văir iam1 if ăiou4: !PIT'ea mU1lte [1]00111Jp.romi'suir.i, 1d1a1r 1aicum m-iam învăţat mÎlnte. lin 1a1dî.noul suifletu1lui 1am rămas întotdea1UJ11Ja credincios :prindpiilor soci1ar\iste. Iair aoom, eu„.

- S1pooe-i-o lui John West, nu nouă !

- Du-te îniaipoi ful. N0tua Guinee .şi vezi-ţi [1]de mlinele tak

- Am fost î.n Nou.a Gu.Looe numai oa: 1Siă mă-111igri- je&c de să1năbate, ,stT.i,gă deocLa.tă îinidîirjit. Î1I1100iiaarea lui de ia se dezviinovăţi fu 1PJimită 1ou hohote [0]de irîs. Apoi cineva .j1I1Jionă Internaţionala, 1aaire f.u Il"eliu1a.tă ful oor de rna10ll"itatea celor de f,aţă.

„Sculaţi, t1oi oropsiţi *ai t1iefll I Voi, osîndifi la foame, sus I* să *fiarbdn inimi* răwrătirea„."

IDUJpă 1oe stni1gă! fa11 ei iPînă irăguşi, [1]Frnnk Ashton pomi !Îmjp.letid111du-se ~pire 1uişă.

Tîinărul său pll"Îeten î1n1oorcă să vorbească, s.ă .a:co^ ipere dnteauJI. Pireşedinitele liUă pălăda lui Ashton şi se duse dll!P ă el.

- V-ia1i 1uiitat 1pălălf1iia, i se 1aidresă el jenat. Nu tre- 1bulie 1să vă f1a1ceţ.i sî111ge irăiu. Cei mali mulţi idii11 ei nu siînt inscri·şi î111 l!J1airtidu1l oomu1111ist. Au siuJferit aitîta „.

Frnnik Ashton îşi .Jiuă 1Pă.lă1ri.a şi se nă,pusti iaif1airă. „Daică m-1air fi î111ţeles !" ,gllnidi el.

Oa.r n-iavea nid u1n sens ; erau doar o turni.ă. Ce să le f!ad. Aj1Ull1Jsese 1Jia 1aaJP.ătU1l ipu.teroilor. îşi jertfise 1aei ma.i ifu11J1moşi 1alflli ,ai vj.eţi.i ,de drngwl ·Ull1ei Huziii, dar cel IPUitin 1aioum 1avea să se odiilmea1S1că.

Pooni 'Î!!llDr-O doall"ă sp.re casă. n hiui1duiiseră ipe el, pe FrnITTk Asihton, 1caire d1U:sese J.t11pta ide 1U1I11Uil si1I11giur îilTl!potTiva trăidăroii l1U1i Summeirs şi a lui Thmgood, oare •oenul.Sle dirolvi.airea Sen1aituJ1ui spll"e a obţi1l1e roon^ trolul .aiS!ll1P1T1a l1Ud, ca:re-.şi dăoose demi1si1a dm g1ltvemn 1Peintru1 că Il'ămăiSese sli1I11J~1u1r.u·l om de stî:ngia iaare se lua>tiase d.iJn 1răsip11JJteri îimpobr·iv.a Pla1I1ul1ui ,primilor mi^ nişţri. Pe el îl huiduiseră, nu pe Surruners ! Şaptezeci de rrnH ide mwncitoiri îl !B.cl1amaseră [1]pe Summers la Footsar:ay, în cu1r,siul camp.aniei eleotor.ale, după ce-i oooo·ţ1ase ică l aiblllll' irş tii eşU1aiser ă, ip ooitnu ·oă 111iu de ţi- niUJSeră :JJlllterea illn Seruat. P.rosNi ! Sumrner:s n-1a vriUlt nli1oi1odată să obţi111ă 1oontnol11J1) îlll Senat !

ConsiHul de 1aidmi1nisbnatie iad bă111di î1şi impusese voiinţ,a Îlfl inrumele mairilor caip[1]illalişti. MÎII1la sinistră ia l1UJi Niemeyer trăgea sforile dUjpă oaTe jiucaiu ma^ r1ionetele brăidătoame. S1UJmJ111Jers, viainlitos ~i ou totul .siulb ip1al))U1aul 1popi!lor, fruisese o ipraidă u1şoairă. N-avea iniiioi llJJn iideia.1. Thuir'.good iavea U111 ideal, dar nu reiali^ z,a;sie inimk, ,peintiru 1că esiarocUJl din el /biruise totdea^ ru111a. Şi i.ată ieă 1Pînă l1a U1rmă, mUJrnciforH îl gorniseră pe Tthlllrgood .şi-l

1a¹dUJSeSe.ră JPe omul lui Laine.

Ual!lJe, 1demagog1uil, dăodU1se 1Ulltima lovlitrnr.ă I Dar ce funportanţă 1avea ! Ce rost ma.i ia•re să tria:gi mtir-Ulll oa1diaV1I1u ? Ce-i dreyt, 1n mele îm1Prejurăiri, Frn111k Ashton iN sjpirij1i1I1Jiise ~)e Laine. Ce-.are ia .face ! Ecr-ia ~i el rumul! 1diin miile de oameni caire fu.sese 1îinşeJ.at. Plamu.1 L·ane. Planul Thurgood. Pl1anul cutiare ... Toate plia^ lfl1UII"ile jpentm ¹UJn:ii, ·aitît t:ÎltTlfP IIIIU iinc.i.ta1U vreo 1aicţ.i!lllne mu1ncitoirească. Aicţi1u111Je mru111idi·torea1scă ! De altfel 1a·r f,i fost icu iney1U1Hin1ă. Îii!IIlfP de doi alfli dbseirv1a.se 10UJITI mmioitarii î1I1Jgă1ooiseră truituror nebreibnidlor să-şi faică de oa(p *m* IPOliitilcă. F1Useseră trădaţi, 'Şi totuşi rămăseseră ineyă·sători. Se :gî1I1Jdi 1ou dh;ipret la 1guver- 1I1JUJ Sum1mers, OOI11diamnmd neyă1s1area mUJOOitor!Llor işi rproprita-·i ioorţie.

Mergea lovirn1du-se d1e trecă.tor.i: Îl orMseră l1a1cr.i^ ml1le. „Vin .la tine şi nrumai că nu-ţ.i bagă rntna în buzunar. Iţi ,s,acrifdci sănătatea şi chiar vi.a,ţa pentru ei şi-1apoi te dau la o ip.arte. Munoifoirr.,i tJ huiduiseră, îl batjocori!Seră I Ui,te unde a .ajunis I"

Cum soo,i ia1aa,să, ,se aişieză .la hirnu. O 1a1Ulz,i pe Martha voirbin.d cu urn1,J din bă1ieţi, ,în bucătăir.ie.

Luă toc şi Mrtie şi în1oepu să-i scriie l:ui HalfII"'iet. Peni~a -alergia giră/bită 1u11111Pl100 1rîoouiri1le.

Scumpa mea Harriet,

Ni s-a înfundat. Trebuia să *se-ntimple* aşa. *Labu^ rismul a devenit un partid de dreapta. Dar ce im^* portanţă *mai au toate astea?*

Partidul laburist de azi se deosebeşte *de celelalte partide numa,i prin numele ce-l* poartă.

Ce să *mai spun de muncitori? Mi-am jertfit* viaţa *unei* mulţimi *josnice. Educa/ia* democratică *este un mit, iar conducerea de* către *popor o iluzie. Mai mult ca oricînd, oamenii se* închină *la idoli de* cîrpă, *de lemn* şi piatră. *Sînt gata* să-şi *dea* viaţa *pentru un rege sau un* popă, *ca pe vremuri,* şi să-şi *lase copiii* să moară *de foame.*

Nu-i nimic de făcui *pentru ei. Sînt* minaţi *de ins^ tincte de robi. Nu ne putem pune nici o* speranţă *în ei, iar în ce* mă priveşte, *am ajuns la* capătul *pute^ rilor.*

Să rămîi *în* viaţa publică, fără să *realizezi ceva, nu-i o* plăcere. *Este un chin. Nu voi mai fi în* arenă *cu ocazia viitoarelor alegeri. Vreau* să *scap cît mai repede cu* putinţă. Rămîn *numai* pînă *îmi asigur vii^ torul. Pot* să *realizez asta doar închizînd* uşa *în nas solicitatorilor, care sînt gata* să stoarcă şi *vfaga din mine, pentru ca apoi* să mă *azvîrle ca pe o* zdreanţă.

Dacă *îmi mai sînt* hărăzite *zile, am de gînd* să aş- *tern pe hîrtie gînduri pe care n-am* îndrăznit să *le exprim în ultimii ani. Am nevoie de* linişte. O să mă *retrag, o* să mă *dau la fund. Lumea o* să-şi *închipuie c-am murit,* şi *nici n-o* să-i *peste de mine.*

Sînt bătrîn şi amărtt. *Acum, în amurgul* vieţii, *am pierdut orice* speranţă. *Martha nu s-a schimbat, iar copiii* mă *privesc cu* indiferenţă. *Nici unul din ei ha^ bar n-are ce-i aia laburism.*

Jale şi *durere e tot ce-mi mai* rămîne - afară *de ceea ce am fi putut* cunoaşte împreună.

La revedere, draga mea Harriet.

Ţie îţi *pot spune : mi-e* ruşine *de mine.*

Frank Ashton

Zvîrrli tocUtl, [1]s[1]aDis.e iaidresa IPe ipHc, lipi scmisoorrea şi o viirî în buzuina1r ca s-o punâ •sear-a 1),a poştă.

Se rdUJse la •sofaua de lîongă fo1rea1stră şi se iprălbuşi pe ea..

Ai1oi, î1n 1oaimena 1asta aviusese Jirntrevederea ,au Per1cy La1m1bent 1şi John West. Atulfllci se hotărîse soairta lui, drud As.hton, .a,fliat ipe .aiJte .poz,iţii, 1i 1ref uZta·se ipe 1aimÎIT1tdio1i. · ·

Tot :aici sorisese şi *Europa* Roşie. Se sculă şi luă un exemplar ,de ,pe rnft. Se 1aşează dim inou 1pe sofa' şi frunziăir.i roarrtea tncet, rpîină 11a sfîrrşit, uinde reiti :

> „Oa1p itaJisimu I a;sicu.Jtă, cu surfl'etuil ,J1a :guir ă, trîmbiţele ,a,nmaiteli revol1Uiţ.ioin1aire ; trîmbiţele se 1a1uid rdin 1ee ~lfl 1oe ma,i taire, din ·oe îin 1ce mai latPJ'Oaip e" .

P.r,ivi fotagmfia mal!Tllei sa1le moiairte.

Ce-1air f,i zii1s 1a1C11..1Jm de băiatul ei?

Ii irăsă1ri dilfll 1!110U în minte 1oa1mena 1goală şi mulţi- mea 1caire dÎil1rta hatjoooorritoarre, rJ:a mlitiinrgiurl şomerilbr. Ji zvîrliseră în farţă Internaţionala, vrîrnd să-şi arnte tot rdisipireţuil lor.

Faţa i se schimonosi de durere şi plînse. Deodată se sculă şi 1azvîrrli fuirios cartea în colţul odăii, iar plînsul i se transformă într-un rîs isteric.

Martha deschise uşa şi-l văzu irîzînd, în mijlocul camerei, ca un ieşit din minţi.

Căută la el ·CU privirile [1]rătăcite, zbîrr·cită şi adusă din spate. Se uită la el uimită şi fuirioasă.

- Ce-i cu tine? Iar ai început să bei?

încetă să ridă şi se-ntoarse spre ea. Privi1rea lui o îngrozi, a·şa că se trase înapoi.

- Nu, n-am băut, - strigă el. Am pus cruce politi^ cii! Am de gînd să mă fac capitalist, d-aia rid. Am să trăie.c;,c ca un parazit şi o să mă umplu ·de bani. O să mă umplu de bani, mă-înţelegi ? Sînt bătrîn şi bolnav şi renunţ la tot, ca să m3-mbogăţesc. Să nu mori de rîs!

Ea îl privi fără să-nţeleagă, apoi ieşi îneihizînd uşa în urma ei.

Firank se prăbuşi pe sofa şi izbucni din nou într-un plîns nestăpînit. Trnpul lui încovoiat era zguduit de un tremur şi se bătea cu purnnii-rn cap.

Uşa se deschise iarăşi şi fiul lui cel mai mare se uită în odaie.

- Ce-i cu tine, tată, pentru numele lui dumnezeu?

Frank Ashton ridică privirrea.

- Nimic, băiete, răspunse stăpînindu-se. Doar că sînt un bătrîn în care s-a stins orice avînt de luptă.

Băiatul dădu din umeri şi închise uşa.

!nfrîngerea laburiştilor îl descurajă pe John West. Lucra că un automat, de parcă n-ar mai fi avut nici un ţel. - "'*'

Chiar din p;rima zi, după alegeri, munci mult, dar' fără entuziasm, fără mulţumire. După ce rezolvă corespondenţa trimise după f1ratele său Joe. Ca deo^ bicei, Joe întîrziase.

Jie părea mult mai bătrîn. La şaizeci şi doi de ani, John

West era îngrijit şi se ţinea bine; încrederea de sine care-l stăpînise în ultimii ani îi dăduse un oare^ care echilibru. Joe însă devenise indolent şi neglijent: se gheboşase şi anii îi lăsaseră urme adînci, avea faţa buhăită, roşie şi nasul i se făcuse ca un cartof.

- De ce vii la zece şi douăzeci cînd trebuia să fii ad la zece fix? îl luă John din smrt.

Joe se aşează nepăsător, fără să răspundă. Părea că se amuză pe tăcute de puterea fratelui său, ca şi cum nu i-ar fi venit să ·creadă că băieţ.aşul crăcănat cu care se jucase într-o stiradă dosnică din Carring^ bush ajunsese să fie privit cu atîta ·respect şi supu^ nere. Se vedeau din cînd în .cînd, ca nişte simple cu^ noştinţe, dar familiile lor nu se vizitau. Richard Lamb pretindea însă că Joe era singurul om care putea „citi în sufletul" lui John West.

John West 1se-ntireba de ce l-o fi ,tol·erînd pe Joe, care nici talent n-avea şi nici nu dădea dovadă de vreun interes pentiru afaceri. Chiar în dimineaţa aceea God^ frey Dwyer i se plînsese că Joe se cam întrecea cu băutura şi nu se ţinea de treabă la hipodrom.

- Nu sînt de loc mulţumit de activitatea ta la hipo^ drom, continuă John. Ar trebui să bei mai puţin şi să-ţi vezi de treabă. Nu înseamnă să iei banii pe degeaba numai pentru că mi-eşti frate.

Joe continuă să surîdă nepăsător :

- Nu uita, băiete, că eu te-am ajutat s-aduni primul milion, ripostă el.

- Te-am plătit.

- Da, m-ai plătit, şi-o să continui să mă plăteşti.

- Asta s-o crezi tu! Dacă nu-ţi vezi de treabă, nu mai vezi un ban de la mine.

..._ Nu face pe grozavul, că mi se prinde. Te cunosc eu prea bine. N-o să dai apă la moară lumii, să spună că ţi-ai lăsat f1ratele pe drumuri.

- Nu mă pune la încercare.

- I a-ascultă, nu mai fa.ce mereu pe girozavul, rosti Joe calm.

Indiferenţa calculată a lui Joe îl înfurie pe John West.

- Eşti un parazit şi un pierde-vară, un beţiv asta eşti. A! fZi gazul de pomană şi eu trebuie să am grijă de nevasta

şi ide copiii tăi. Ei bine, de data asta să ştii, nu-ţi mai merge! Ori te laşi de băutură şi te ţii de treabă, ori zbori.

Joe păru deodată îngrijorat.

- Ce vrei de la mine, John. Vezi bine c-am îmbătdnit, băigui el.

- Eşti mai tînăr decît mine, şi uite-te cum arăt eu. Bei prea mult. Lasă-te de băutură şi vezi-ţi de treabă, îţi spun. Dacă mai aud o dată c-ai băut, sau dacă se mai plînge cineva de felul cum lucrezi, s-a zis cu tine. M-ai înţeles?

Joe se ridică. Era tulburat ; John era în stare să-l zboalfe. N-avea nici o meserie şi nu se p1ricepea la nimic. Se-ntoarse şi-o porni încetişor spre uşă.

- Bine, mormăi el.

John West nu simţi nici o bucuriie că-l dominase. Vru să-şi cheme fratele înapoi, dar se răzgîndi. „Să rnu recunoşti niciodată c-ai greşit". Dar ce importanţă avea dacă bietul Joe îşi făcea de cap?

După amiază John West avu o întrevedelfe miste-1rioasă. Un membru mai tînălf din familia Baineton (una din cele mai puternice familii din Australia) tele^ fonase solicitînd o întrevedere. Ce-o fi vrînd?

Baineton era un tinerel foarte bine îmbrăcat.

- Nu-i aşa, domnule West - spus·e jovial - că vă întrebaţi ce rost are vizita mea?

John West îl măsură rece fărră să răspundă nimic.

- Vă supără dacă fumez? Mulţumeşc. Să stiţi, dom^ nule West, că sînt într-o oarrecare măsură oiţa pierdută a familiei. Criza m-a lovit greu şi am rămas fără capital. Ca să dau cărţile pe fată, am nevoie de ceva bani lichizi. Cam vreo sută de mii de lire.

John West era uimit, dar nu se trădă.

După o pauză destul de lungă, în cllirsul căreia Bai^ neton îşi cam pierdu încrederea, John West vorbi :

- O sută de mii de lire e o sumă considenabilă, domnule Baineton. Cred c-ai putea aranja cu banche^ rul dumitale.

- Ştiti cum sînt băncile astăzi.

- Dar familia dumitale, tatăl, unchii, fraţii? Sînt sigur că air fi dispuşi să te împrumute.

- N-aş vrea să-i pun la curent cu situaţia mea,

domnule West, atît timp cît nu e absolut necesair. Aş prefeira să-mi fac singur irost de parale. Mă îngrozesc cîrid mă gî.ndesc ce-ar spune dac-a.r afla că m-am adresat dumneavoastiră.

Baineton se înecă, de parcă a·r fi încercat să înghită ultimele cuvinte.

- Şi adică ce-au cu mine? sări ars John West. Banii mei sînt bani agonisiţi cinstit, iar averea mea se cifrează l1a milio1a1ne. Ştiu bine că iai dumit.ale nu m-ar iad.mite în cluburile lor exclusive SiaU la recepţiile oficiale, dar puterea mea e mai mare decît a lor pusă la un loc.

- Oh, cred că exageraţi, domnule West. Sînteţi într^ adevăr unul din cei mai bogaţi şi mai puternici oameni din Australia. Dar, de fapt, puterea e în mina marilor trustur.i financiare. Ascultaţi-mă pe mine, că ştiu ce .spun.

- Am oamenii mei în Pairlament, care fac ce le spun eu, se încăpă~înă John West ca un copil de şcoa1lă. Pa1rtidul labu1rist este la ordinele mele.

- Şi ei au oamenii lor în Parlament şi conduc indiferent de partidul care este la putere. Cred că în ultimii doi ani v-aţi convins că ei controlează băncile şi industria grea. Ei deţin puterea în ţară.

- Băncile sînt controlate de evrei!

- Nu-i adevărat, domnule West. Ma1rii financiari sînt presbiterieni foarte onorabili. Nici prin gînd nu le-ar trece să admită evrei în clubul din Melbourne!

Văzîndu-1 pe John West că se întunecă la faţă, Bai^ neton schimbă vorba.

- Dar, mă rog, poate că ai şi dumneata dreptate, domnule West. In orice caz, lumea se ocupă foarte mult de dumneata. „Misteriosul John West. Omul care a pornit de la un totalizator din Car-ringbush şi s-a lansat în lumea marei finanţe"„.

Contrair obkeiului, linguşiirea îl imuie pe John West.

- Un om care a. ajuns să-şi facă o sit•uaţie, lup^ tînd cu greutăţile vieţii, e întotdeauna mai înţelegător, coborî el tonul. Ce-mi propui ?

Discutară amănuntele. John West îl chemă pe unul din contabilii săi şi încheiară tranzacţia. Baincton dispunea de

excdente garanţii, era aprnape miliona;r.

John West rămase surprins dnd văzu că întrevede^ rea nu-i dăduse nici cea mai mică satisfacţie. Era convins că Baineton avea să se achite uşor de datorie, cînd s-or îndrepta lucrurile.

Seara, după o zi de muncă asiduă, John West se simţi obosit şi descurajat. II chemă pe Pat Cory şi-l rugă să-l ducă pînă acasă cu maşina. De multe ori, în ultimul timp, nu se mai simţea în stare să se ducă pe jos acasă. Oricum, împlinise şaizeci şi doi de ani şi începea să simtă că îmbătrînise. Ultimii ani lăsaseiră urme adînci. Nu mai fusese în concediu de tireizeci de ani, de cînd plecase în voiaj de nuntă. Cory îi propu^ sese o dată să facă o călătorie în jurul lumii, dar John West r[1]efuzas·e:

- M-aş simţi pierdut, dacă mi-aş lăsa interesele baltă.

Pe drum nu scoase o vorbă. Acasă, mîncă repede şi se retrase în salonul ·de recepţie. Aştepta vizite.

Citi ziarul de sea1ră. Un viol... O crimă„. O sinuci^ dere. Necazuri din cauza şomerilor. Cineva care a.fir^ ma cu tă1rie că prosperitatea va fi restabilită în curînd. Noul prim-ministru restabilise încrederea. Deschise la pagina sporturilor, dar fu întrerupt după puţin timp de soneria de la intral!'e. Sosise Suga•r Renfrey, acum primar în Cairringbush. Sugar era înduioşător de mîn^ dru de poziţia sa, fără să-şi dea seama că ajunsese o figură atît de ridicolă, incit părea tiranspunerea în viaţă a unei glume. Totuşi, aptitudinea lui pentru afa^ ceri şi şiretenia lui înnăscută îl ajutau să servească destul de bine interesele lui John West. ·

Sugar ap1rinse un trabuc şi spuse:

- Nu stau mult, John. Am venit numai să discut cîteva chestiuni oficiale: despre alegerile care vor avea loc luna viitoare în North Ward şi alte cîteva ches^ tiuni de felul ăsta.

John West îl ascultă şi-l sfătui cu un aer absent.

Apoi îl conduse în sala de ·muzică, unde Nellie, doamna Moran şi Joe încercau să întreţină -o conver^ saţie. Din cînd în dnd îl invita printre ai lui pe Sugar, ori chiar şi alte personaje grosolane.

Se bucura ila gîndu1I că în felul acesta Jignea

suscep^ tibj,Jjtăţile mic-burgheze ale familiei, dar, de fapt, Joe şi doamna Moran se distrau pe socoteala lui Sugar.

John West simţi nevoia săi-l necăjească pe Suga1r aşa cum făcuse pe vremuri Mick O'Connell. Eira sin^ gllira glumă din viaţa lui. O mai făcuse o dată, în urmă cu cîţiva ani şi copiii ·rîseseră cu poftă.

- Ţ.i s-1a1U st11icat ochel1airH, Sugair, rnlllşi să s:pună John West ou ;greutate.

OneldUJI 1aa, :wn oopil, Su.g·ar 1î·şi sooase oohel-arH şi iră1sp.uinse :

- Nu S!ÎITht sbri1caţi, Johrn, 1a:şa-s ei ,fă[1]auţi...

Gluma lfl-;avu SJUJOces. Nlllmai Joe rîse.

John West se-111toarrse în siafo1nul ide rnoopţie.

încercă să citea[1]scă zi·arnl, dar era obosit şi deprimat.

iDe l1a alegeri, dezililllzi.a pusese treptia.t stă;pînire ipe el. Il îlTI!g.ri jona nu 'a tît 1Îlrufirilnigerea- 1gu:ver1rnllll1ui fedenail liathuirist, icît f.aiptru.1 că :nu p1utea de 1astă1d1ată să-'Şi 1aiSi^ ·guire 1oontir0ilUJI, '1p1r:i1n oaimeniiii lui. Existenţ1a 1guvernm^ J1ui Summers dovedea 1că ;puterea 1wnui John West era totuişi limitată. El îl numise fPe Is·aiac ,Jsiaaios ;guver^ !nator [1]gooeml. Şi 1a1oel! <l1Şi Jsiaiarcs elaboraise 1pdma .lege u1111pot1rliva lbirnufo:i de piair.iitJJri. Ajuinisese fa 1oonvi1nge^ irea că Pfain11.Iil prirnifoir mi1niştri avea să ireaidiUJcă jprosiperita~e îin i1aoră ; tirebui·a să rernnoaisieă şi el că 1aooastă lege f,uisese 1ntirodu1să de oallT1€lni mai ,p.u^ temici odecît el, Se-1111fu1111dă îin [1]fotol.i1u. Simţea oboseala pîinărn mă1d11via oaseilor. Un n.estăviiit iregiret se she^ oură î111 Sllliffletul 111.llÎ. Uniele ia 1a}1..1J11is? Ce a igăsit I.a aa1pă.tul .!1u1ng-.ul.uli ·drium !Pe 1oaire 1-.a ip.arrouirs? Să fie puterea, rdoair o lluzie ? Toa•tă vi1a.~a s-1a for-it să aiibă remu.ş.căiri, ori să 1privească î1I1Ja1poi ·şi să ·regirete ·ce ia if ăiaut, id1air aaUJm - deşi IIIIU admitea 1I1Jiroi faţă de el ÎIl1Suşi ieă p.UJterea lu.i trecuse de IP•UrrTidul oulm1n.ant - 'iil ohi1niui.a î111trebiarea : meritau

oare toa.te aiaestea 1atîta osteneală ?

John West vlisiase o p.utere mai marre, o putere deo^ sebită de a.ceea jpe .oare o aveau aap.ita.Uşti.i. Diair o aiseme1nea 1p11tere eiria iau inep1utinţă de dobîmit. Nu fu^ sese în ·starre să-şi asigiure 1oontro1.U1! ia.s.u1pna i1I11diustri^ ilor ·girele, ra oţelQJJl1u.i 1şi ra icărnbunelrui, ICliS!llip.na.· tir.a111.spor^ toci.Ior mair.itime şi ra bălillcilor., rllll1 oontrol efi.oace rasu^ JP.na presei ; IIIiU livbutise llllici măre.air să fie .admis îrn S1a1I1Jctuaml ililtim .al ice!Olr cîtevra mairi .f amHiii 1aa.re Îlnlr-ardev ăir s tăJP ÎIIIIIMIU Aius tir.a.ii Lia.

Culesese oamerni din mocirla sooietătii .şi-.i 1riiduaase îin iPOsturi î1nralte, ia}u1111sese să domri111e •chiair şi oamenii aarre ooujplaseră maii îr111a.inte sitUJaţi:i fulia11te. E:na iputer- 1111i1c, diair bogiaţii resipectaibili erau rşi mai IP'utem~ci. Ma1rii f i1nra1I11Ci1airli ex eroi traiu un 100111trol rdiroot sau iillldi^ reot ia1Silljpirra tutlUI"oir :guvennelor şi ia1suqxa1 statulrui.

Joihn Wes.t i,ponnrise !ia dmm ieu :giÎOOrllil să devi111ă ·cel maii JPUfonnic om idLn Au.str;ailiJa, d.air i.zlbutise să raj.ungă doa.r oo.1i1a irîioasă diJn marreia farmilte ia millio- 111rarriloir.

La ·ce lbU1I1 să mai rcontiniue ? U:nide are ,să-11 ducă lrtllpta ia.sta rde zi ş.i lllO~pte?

Gu ratita bă111et 1ce rad,\lJilJase şi prUJterea JPe 1oarre-o avea, ia.ir fi trebuit desiguir să se 0011JSLdere f erLott. Să fi fost oare pirea .a51Piru şi pirea neîrndUJrător ?

Ca n.idiodiată !PLnă iat•U1I1d sLmţi nevoia Sia•tisfiarc·ti.ilor ma,i iiflitime, miai umane, pe oare ţ,i Ie oferă viatra. Se 11rită ·lia foto,gnaifi.a mamei •sale. li .făiou L1Tijprresi1a d-l JPI"iveşte idojenitoir. Se rUrită lra fotogillarfi1a •Caire-1 nă- ţişia împreună cu Joe şi Arty. Dac-ar fi trrăit miaică-sia, ce-,alf rfi sipu!s ? Joe ·îl rdisprreţuia., Airty er1a 111.eb.un~ Nu-·l l~g.a 1niduin sentiment de dnagoste. Şi 111iu-ş.i fă- cu1s.e inuci măioar un 1piri[1]eten p.riintre toţi asociaţii lui.

Jl 1ami 1Pe .Sugiar Renf1rey l[1]uîU11du-şi rămas bun. Îi ena somn. Se grăbii să se du!Că sus.

Aici, î:n 1aiceastă ieasă, trăiesc oameni ·oaire air fi

trebu1it să-l iuibeas·că : familia luli. Tîinătr1U1l Joe era ~n! Să Îl111diferen~ ; Mary 1îl evita, mama Jui Nellie oom^ iplota ;îm1pottrh'la foi, John eria. îin Ql.lJOOllISil! alThd, fiuirlios că fansese nevoit s-o i.a, IPe 1tmmele ta1tă1!1ui să1u, iar Mairjotrdt\ ireiruег1a,tă de .ta1tăl ei, se .afla toamai îin Germa1rni1a1, 'Şi tdesigu1r 1aidiu1ooa IPe l1ume ICQPii rniemţi. Aipr.i1nse .lumi1rna 'î1n siailorna,ş ·şi îtflloeipu să ,se tdezlbnaice. O 1auzi pe NeUie dintrînid :iin odaLa de 1a1lătUtri. O ,ură cuimpllită IPIUSe stăipî1111itre 1pe s;ufletul •l1ui. De 1ce-i f.ă1cmse Nellie 1U1I1Ja ca 1a[1]sta? De 1oe 1p!l"iÎ'mise famiiliiai tot ce ofe^ rise işi iin 1schimb, IThu-1 iră:Stp!ăti.se nid măicatr ou 1PU^ ţiicr"1ă idll"la,goste?

iDUJPă !oe-şi IPUiSe ipiJamanJJa, luă revolveml dfo-1 ser^ tamul 1nresuţei de itoailetă şi i1111tră 1îtn odorimi1tonUtl fPUS^ tiiu. P1use irevolveml sub iperină, se v1î:r.î .în pia.tul maire, duhliu, işi stiinse l1umi1TI1a.

Ii !Pierise IP.arieă sorl11TI1ul. II fir.ămîtnJt1aiu 1gî[1<liUtrile . .A,pirimse ,d,i1n rnou lumÎl111a şi liuă o broşură de pe mă- su.ţia ode IJlOOjpte. Eir.a o 1oqpie 1a ultimei ooaiioHoe ipa^ paile, iiintitUtlată *Quadragesimo Anno* pe 1aaire i-o dă-diuse .airhieip,i1s.oop1Utl Makme. ÎlllJOOr1oaise ode mai multe oni, dia.ir fără 1S1Uioces, 1s-o „1cHgereze". Tinceipu id!Ln tnou să dteaiSCă, 1pe sărite.

> „ ... Deşi societatea modernă e ibiintuită de mUJlte irele, sociialismul tnllJ 1poa,te fi remediul..." Chi.ail" 1aşa.
>
> „ ... Nil111eni inu 1poa,te să fi.e în 1aicelia.şi tim;p .şi oatolk s~ncer şi sodialist... Ne dăm seama ... Cîţiv1a din.trie 1cqpHi ooştri... ia1u <lezer,tal din la^ igărnl bisetridi ipetntnu ia trece în lagărul ·socia^ list..."

„Are drept,ate, îşi zise. Comunismul se împdştie oa o 1pălă.11aie şi 1aid :îin Melboume. Chiatr 1p1rqpr1i1a mea fiată simp.atizează cu a1ceastă mişoaire, e limipede dUJPă felul cum vorbeşte."

John West tnu eria în statre să 1mprin•dă fnazele în îintregiJtnea lor.

„.„Apostasia multor muncitori catolici.*[1]

„...Trebuie să adunăm și să instruiim... soldați ai bisericii... Oameni care-și cunosc credința și ■aspirațiile... Primii și cei mai aprqpiați apostoli ai muncitorilor trebuie să fie ei înșiși muncitori, iar ca .apostoli ai lumii comerciale și industriale să figureze patroni și negustori.“

„Arhiepiscopul socotește că pasajul ăsta e cel mai interesant: formarea unor grupuri ide laicii care să readucă omenirea la picioarele lui Hristos, pe calea bisericii — asta îin special pentru ia combate comunismul.[11]

„...Renașterea acțiunii catolice în lumea întreagă...[11]

încercă să 'continue, dar nu putu să se 'concentreze, așa că stinse dlin nou lampa.

Noaptea era caldă și liniștită. Vedea stelele strălucind deasupra pinilor. Simțăimîintul .apăsător de regret și de înduioșare în fața soairtei sale puse din nou stăpânire pe el. Abia clînd pendula de jos bătu miezul nppții, izbuti să-și îndrepte gîndurlile spre viitor.

'Deoarece fiecare stat al Commonwealthului australian avea dreptul de a legifera. în domeniile care-1 priveau, își spunea că trebuia să se declare satisfăcut dacă izbutea să-și asigure controlul asupra parlamentului din diferitele state. Bineînțeles că ar ■fi important să dețină oarecare putere și în partidul laburist, dar în viitor accentul îl va pune pe state, în special pe Victoria. Poziția lui în statul Victoria era destul de loomplicată. Laburiștii ar putea să fie răsturnați ușor de la putere. Mai mult ca sigur că Ned Horan și alți .membrii .mai puțin marcanți aveau să fie excluși din partid, pentru că sprijiniseră Planul primilor miniștri.

Naționaliștii cuceriseră puterea formîind Partidul

unit australian, dar grupul lui Alfred Davison stăpînea de fapt situația, așa încît John West ar fi putut împiedica guvernul să ia măsurile care nu i-ar fi convenit. Pe [1]de altă 1p1airtie, bavi,son şi Ned Horafi căzuseră de .a•oord să 1a1ctiorr:ueze în favoairea 11.llI1Jei iail.i^ anţe între Pa•rtiidul Jaburist şi Partidul ·Tării.

Af1a1cerile îi m@lrgeau 1prnst, dar izbutise 1să ÎlmtPie^ di.oe idedi1niwl, •OU toate că imuHe din lî1I1·trepiri1111deriilie lui lruiorau îinioă ,în pierdere. T1n 1general insă, iJllfOfJtu^ rHe deyăşea1u IP·ierrderile. Năidă1jdiuliia· că .în rOUJI'îiru::I Iu^ orurile se vor î1rud1f€1pfa ,şi v.a putea 1a.ti1nige ţelu1ri ne^ reia.liziate îl!llcă tn .afiaoeri, OCUipÎiOOu-se şi de promo^ V1airea 'S:poirtocilor ·şi de 1Politkă,

în oaii:ml 1lu1i se Î1I1Nălmă[1]şeia1U 1ar.tmpeie ide 11>l.aa11ur,i vechi S1aiu ooi, pîină 1dtrud ful sfîtr'şti iatdiormL Somnul îi fu tulburat ide m vlis.

Visă că era sinrgioc î111Jtr-l\Jll1 1PU1Stru. Mama ,Jui, f1r.aţii, soţi1a1 ·şi ,cqpiii fo.JJi îri f.ăioeaiu serrme. Aler.g;a, Îllilr vis, căutîrrud să-.i ia1}umgă, dar ei se idepăirta1t1 tot mai muilt, plină tdi51Păm1iă ide fot.

A doua zi ·dLmirooaţ.ă, John West eria lia birnu !ia ora dbi.Şlfllu~tă şi se 1aiputcă tde lumu rcu vlig;oairea lui din totdealUl!lla.

PARTEA A TREIA

1935 - 1950

DECLINUL PUTERJI

.Puterea care poate fi sfidatJ. fără *ca sfidarea 8d fie* pedepsită, *se apropie de slîrs1t.•*

BALZAC

C A P I T O L U L XII

„ Unde-i omul, care odată firit tn vtl^ toare, dornic de a dobîndi bani şi pu^ tere, a ştiut să se oprească la timp ?"

BALZAC

John West putea să a.firme ca m cea ce-l privea, criza economică se terminase pe la 1935 ; dar atmos^ fera de depresiune determinată de căderea ,guvernu^ lui Summers nu trecuse încă bine.

Dat fiind că un milionar se pricepe să-şi procure uşor bani, bi.neînţel·es înafara grelelor iperioaide de criză economid, John \Vest nu-şi recuperă 111umai pier^ derile din timpul crizei, ci se pomeni că mai şi cîşti- gase un milion.

Fusese ajutat în treaba asta de mai mulţi oameni şi îndeosebi de Ted Thurgood. Descoperise, cu totul înt'fmplător, cea mai bogată mină de aur din emis^ fera sudică. La un moment dat se ivise un prospector, care diutînd capital pentru un bogat filon de aur peste care dăduse în insula Fidji, ceruse spirijinul lui John. Ted Roşul formă o societate în care el, John \Vest şi Pat Cory erau principalii acţionari, organiză un grup de supraveghetori şi scoase din pămînt bo^ găţii fabuloase. Realizaseră un milion de lire din aceste mine şi înt1reprinder1ea era abia la în~utul ei.

Frank Lammence, Piatrick Cory şi ,alţi cîţi.v1a. din oamenii lor îi sprijiniseră şi ei. Frank Lammence, de pildă, îi economisi.se dncizeci de mii de lire dintir-o singură lovitur], organizînd sustrag.erea unor anu^ mite dosare de la Departamentul Impunerilor.

Şi oamenii lor din Parlamentul statului Victoria îi

ajutaseiră. Mai cu seamă Alfred Davison. Grupul Davî·son avea o poziţie cheie în Parlament şi stătea pe băncile ministeriale alături d1e membriii partidului unit austnali.an. Gnaţie lui Davison, ,gratie intenpuşilor din partidul laburist şi a oamenilor cumpă1raţi din partidul conservator, John West izbutise pînă la urmă să-şi l!"ea^ lizeze ambiţia şi să organizeze alergări de galop, fă- cînd conrnrenţă Clubului hipic din Victoria. O pretinsă „anchetă" în lumea cu•rselor avusese drept urmare o lege pentru interzicerea curselor de poney, dirijate de John West; două din hipodromurile lui fură închise. De fiapt însă nu erau proip1rietatea lui, ci fuseseră .închiri•aie de el împreună cu Benjamin Levy, de la consiliul municipal local. Afară de asta nu mai erau nici ren^ tabile: se dovediseră prea mici pentru cursele de galop, iar publicul nu mai agrea cursele de poney, deoall"ece corupţia invadase şi aci terenul, chiar mai rău decît la cursele de trap controlate de John West sau chiar la cu1rsele de galop controlate de V.R.C. John West obţinu însă dreptul să organizeze curse de ga'lop, ca o compensaţie pentru întîlnirile de poney interzise şi primi o desipăgubire de o sută de mii de lire.

Pe celelalte hipodromuri, John West avea dreptul să organizeze curse de galop de nouăsprezece ori pe an, sîmbătă duipă-amiază, înaf.ară de cursele de fie^ care luni. Un nou club luă fiinţă: Asociaţia de galop şi trap din Melbourne, în care Godfrey Dwyer figura ca secretar, Bennett ca preşedinte iar Ned Horan ca membru al comitetului controlat de West. John West adunase bani grei şi de pe urma crescătoriilor de oi şi vite ma1ri. Incepuse să se ocupe de aceste afaceri prin 1920, cînd Ted Thurgood îl sfătuise să cumpere pro^ prietăţile de pe lingă cresd.toriile de oi şi vi~ mari, propriietate a statului Queensland. Scopul for fusese la început să orească şi ei v.ite pe care să le încrudşeze cu vitele s·elecţionate cumpărate de fermele statului.

La un moment dat John West începu să-şi l!"ăsplă-teascâ asociaţii, acordîndu-le pa1rticipaţii la aceste pro^ prietăţi. Arhiepiscopul Ma!one, care era asociatul său la una din fermele din nord, se declarase dispus să

accepte „în favoarea bisericii". Mai avea şi alţi asociaţi, la fiecare crescătorie: pe Thurgood, Alfred Davi^ son, apoi la una din ele un politician din pa1rtidul unit australian, ca1re locuia în cartierul select Toorak şi cu care se împrietenise la toartă. Profitase mult de pe urma faptului că se străduise să îmbine intere^ sele sale cu ale coloniştilor. lntîmpinase şi destule probleme spinoase. Era foarrte greu, de pildă, să gă- seşti administratori potriviţi : unul din ei :fusese cit pe ce să înfunde închisoarea, pentru că biciuise pe un muncitor indigen. Gratie influenţei lui John West, administratorul scăpă de rigorile legii şi îşi menţinu serviciul, avînd în vedere că datorită lui staţiunea se dovedise rentabilă.

Deşi şomajttl erra încă destul de frecvent, indemni^ zaţiile pentru şomeri fuseseră sp01rite, - ce-i drept, abia după o serie de greve. Din ce în ce mai mulţi oa^ meni izbuteau să găsească de lucru, iar afacerile în^ cepuseră să prospere. Afluenţa publicului la cursele de cai, la box şi la lupte creştea; veniturile de pe urma celorlalte afaceri sporiră şi ele. John începu să cum^ pere participaţii la toate afacerile rentabile ce i se ofereau.

Incepu să-şi manifeste brusc un ,deosebit interes pentru unele probleme în legătură cu o alimentaţie sănătoai.se şi hotărî chiar să facă investiţii renta^ bi-le. După ce citise în *Cultura abdomenului* cit de in^ dicată era introducerea „cruditătilor" în regimul ali^ mentar, începu să se intereseze de fermele care pro^ duceau dHerite varietăţi de verdeturi şi legume. Se deprinse să mănînce el însuşi aceste proguse şi-i sfătui pe ai lui să-i imite exemplul. La fel şi cu drojdia de bere. „Biblia" .după care se călăuzea acum în ma^ terrie de sănătate ,afirma, între ,altele, că drojdia de bere e un aliment sănătos, aşa că după ce deveni şi consu^ mator cumpără mai multe fabrici de drojdie de bere.

In politică manifestă o predilecţie vădită pentru parlamentele diferitelor state, în special pentru cel a! statului Vktoria. Laburiştii eşuaseră în haosul politic de .la Canberra şi rnu erau •semne c-aveau să-şi revină. John West continua să exercite o influenţă

considera^ bilă asupra partidului laburist din Victoria, deşi nu mai era acum un „laburist propriu zis". Se descurca bine şi acum dt era la putere Partidul unit austra^ lian, prin intermediul lui Davison. De fapt, din par^ lamentul statului Victoria făcea parte şi un al patru^ lea partid „neoficial", partidul lui West, care tşi avea oamenii împărţiţi în toate celelalte partide.

In alegerile din martie 1935, Partidul ţării şi Pall"^ tidul labUirist cîştigaseră mai multe locuri şi formaseră o coaliţie, avîndu-1 în frunte pe Davison, ca pr·im^ ministru, realizînd astfel un vechi deziderat al lui John West.

Dar păll"erea că banii şi puterea nu erau totul mai dăinuia încă în subconştientul lui John West. Era nemulţumit şi se simţea singur. Işi dădea seama des^ tul ode vag că asta se datora în primul irînd faptului că nu izbutise să atingă atotputernicia la care rîvnea, dar şi faptului că viaţa lui de familie se destrămase. Totuşi mai urmărea să obţină bogăţie şi putere; nu-şi putea înfrîna pornirea asta, spre care fiecare gînd al lui se îndrepta ceas de ceas. Nefiind în staire să-şi dea s~arna şi mai ales nevrînd să admită cli a gr.eşit, nu putea suporta să fie înfruntat nici în politică, nici în afiaceri şi nici în viaţa de familie.

Se înmulţiseră însă unele simptome de neîncredere. Cameron, care se ocupa de organizarea curselor de ciclism Hnanţate de John West; găsise cu cale să-l pă1răsească şi organiza curse pe cont propriu, pe tere^ nurile expoziţiei. Plecînd, Cameiron îi luase însă cei mai buni alergători. Dar mai mult decît atît, începuse să organizeze şi gale de box pe terenul expoziţiei. Aceste întîlniri atrăgeau mulţi clintire amatorii sportu^ lui cu mănuşi. O dată, în timp ce asculta la radio retransmiterea fazelor unui meci ca;re avea loc în in^ cinta expoziţiei, între un campion australiain şi un ·cam^ pion adus din America, John West bătuse din picior furios şi închisese .aparatul.

începuse să întîmpine împotriviri şi în consiliul mu^ nicipal din Ralstone, care de peste tireizeci de

ani fu^ sese o fortăreţă pe care se putea bizui. Situaţia deve^ nise atît de oriticâ, încît John West dăduse ordin ca primarul, Colin Lassiter, fiul bătrînului Ron, să nu mai i;:isă la alegerile preliminare laburiste şi să fie dat afară din consHiu.

într-o seară, după înf1rîngerea lui, Colin Lassiter veni la John West, care îl primi în salonul de ·recepţie.

Colin Lassiter era un personaj interesant. înalt şi impecabil îmbrăcat, făce-a o impre·sie deosebită, dar numai pînă ce deschidea gura. Cînd vorbea puteai jura că orăcăie un ventrilog ascuns undeva în ap1ropiere. Jn afară de astia, deşi îmbrăcat ca un magnat căruia îi merg din plin afacerile, vorbea ca un derbedeu din Cairringbush.

Colin Lassiter avusese o existenţă furtunoasă. In ti^ ner·eţe ~ntrase într-o mă:nîstire iezui,tă, dar după trei ani dăduse biir cu fugiţii, mai a1Jes că purtarea lui nu fusese pe placul „superiorilor". O dată scăpat de la mî^ năstire începuse să „adiveze" în banda lui Snoopy Tanner, devenind pacostea societăţii tinerilor catolici, din care fu exclus în urma unei isprăvi săvîrşite la o serntă ţinută sub auspiciile bisericii : stinsese luminile cu focuri bine ţintite de revolver. După moartea lui Snoopy, Lassiter intrase în partidul laburist, rîvnind de astă dată la onoruri politice; ia1r după ce izbutiise să fie primit p•entru o spoveda.nie generală, speda1lă, în faţa arhiepiscopului Malone, fusese admis din nou în sinul bisericii. Curîndi dştigase pentru labu^ rişti un loc în consiliul ·din Ralstone.

Jn acea seară părea foairte stingherit. Se aşează în faţa lui John West, învîrtindu-şi pălăria în mîini. De după ochelarii lui pince-nez, evita privir·ea omu^ lui care şedea ~n faţa .Jui. La prima vedere, părea să aibă trăsături frumoase şi iregulate, deşi buza de sus se răsfrîngea .asupra celei de jos ca ciocul unei păsări de pradă. Era generos şi foarte spiiri^ tual, cu o nuanţă de cinism, dar cîteodată se arăta crud şi lipsit de orice scrupule : o stranie îmbinare de bine şi rău.

- Ce-am .auzit? E adevărat c-ai ţinut o adunaire în stradă şi ai declarat că întreg consiliul din Ral^ stone este la ordinele mele? Ai afirmat că, dacă vrei ceva la

Ralstone, trebuie să vorbeşti cu John· West?

- Ei şi?· Parcă nu e adevărat ?

- Ştii că nu prea mă-mpac cu oamenii care nu-şi fin gUJra.

- N-am suflat o vorbuliţă pînă nu m-ai dat peste cap.

- Trebuia s-o fac. Ai mers prea departe. !mi peri^ clitai situaţia.

- Ce să-ţi fa.c dacă te iei după oricine! Şi te rog să nu vorbeşti de sus cu mine.

- O să vorbesc cum îmi place. Nu mă amestec în afacerile oamenilor mei, atîta vreme cit îşi văd de breabă. N-aveam nimic împotrivă să pui cite oeva deo^ pairt,e, şi tu şi ceila[1]lfi, dar consiliul din ·suburbia R1al^ istone a ajuns de pomină în Melboume. S-au petrecut chiar uneJle lucruri şi .anumite isprăvi necinstite, despre carre publicul n-a afl.at încă nimic, oa de pildă .airderea la crematoriu a unor dovezi. Arm eu metodele mele ca să descopăr l ucrurrile .a•stea.

- Dacă-mi recapăt locul în consiliu o să-mi ţin gura.)

- Nu încerca să mă şantajezi, că te brimit îndată acolo 1unde ţi-e locul, răspunse John Wielst 11iniştit, dar pe un ton ameninţător.

Consiliul municipal din Ralstone fusese totdeauna centrul a tot soiul de afaceri. Ofertele pentru conbrac^ tele încheiate de consiliu erau falsificate, scrutinul măsluit, fondurile deturnate. De cînd Lassiter fusese a:Jes primar situaţia •Se înrăutăţise chiar, şi lucru şi ma·i grav- John West nu se :înfiruptase cu nimic di111 profituri. Acum se gîndea cum să-l împaoe pe Lassi^ ter, care 1înafară de faptul că era un om p.rimejdios avea curajul să vorbească şi chiar să-l şantajeze, amenin[ţ]înd că n-o să-şi fină gura. Ar fi putut irecurge la acte de violenţă, chiar şi împobriva lui John West.

- Faci de atîta vreme pe patronul, John, şi tot îţi ,închipui că orice om care .lucrează pentru tine tr-ebui·e să-ţi rămînă zălog pe viaţ3. Da' pe mine unul să şHi că nu mă sperii. Dacă nu-mi recapăt looul, s-ar putea să mai dau în vileag şi altele. Puternicul John West aire şi el secreteiJ.e lui, cred <:ă mă-nţelegi?

- Nu cumva să-ţi tireacă -prin minte una ca asta. Ţi-am dat eu prilejul să te căpătuieşti, dar ai• cam abuzat. Şi să nu mă ameninţi pe mine, auzi? M-am descotorosit eu de tipi ca tine.

- M-am grăbit pesemne şi-am luat-o ·pe urmele tale. Ştiu că ai în junul tău destui g·ealaţi, ca.re ar fi gata să facă oricui de petrecanie dacă le împingi ceva. Dar eu n-am de g.înd să mierlesc aşa .repede. Şi dacă-i vorba pe aşa, să ştii că ai un motiv în plus să umbli î.narmat şi să dormi cu revolverul sub pernă. Mă-înţe- legi?

John West rupse încor·darea, deşi îşi dădea seama că Lassiter cam î.ntirndea coarda:

- Ascultă, Colin, ştiu că e~ti un şmecher dat dra^ cului. Cred că înţelegi c.e vr·eau eu? O să Je spun eu celor de la primăJria Ralstone să-ţi dea o slujbă, o sluj^ bă uşoară, ca să n-ai nimic de făcut.

- Aşa mai zic şi eu. Bine. Ştii CJe? Batem palma pentru o slujbă pe vi1aţă cu zece lire ipe săptămînă.

- S-a făcut, Colin. La 1asta m-iam ·gîndit şi eu. Ar fi trebuit să ştii că John West nu-şi uită nidodată pri·e^ tenii.

Lassiter surîse cu subtnţelesuri.

- Am virut numai să-ţi împrospăt.ez memoria, John.

- Mi se pare nu-i cunoşti pe-ai mei, evită răspunsul J.ohn West Rămîi să iei o gustare cu noi.

Lassiteir tl urmă cu păilăria ~n mînă. „Cu unul ca ăsta trebuie să fiu cu ochii în patru", se gîndea John W.est.

Ma1ry se duses.e la culcare, dar în safa de muzică o găsiră pe Nellie, împreună cu doamna Moran şi cu Joe. John West U prez.entă pe Lassiter exagerat de ceriemonios.

- Bună seara, dădu Joe din cap.

Doamna Moran veni înaintea oaspetului :

- Stai jos, domnule Lassiter, îl •pofti ea. Iţi pun eu pălăria la cuier.

Nellie se uită Ia el de paircă s-ar H aşteptat în fie^ care clipă să scoată revolverul! şi să ţintească ,Jămpi'le.

Lassiter îi salută în batjocură, cu o politeţe ex<ţge- rată. Se plecă oeremonios în faţa doamnelor şi strînse cu putere mina lui Joe. Un zîmbet îi flutura pe buze. „Aşad1ar :am făcut cunoştinţă cu f1amili1a vestitului J. W.", îşi spuse ironic.

Dîndu-şi seama că fusese invitat numai ca ·să-i pună pe ceil,alţi în încurcătură, 'ÎŞi jucă aut de bi1ne rolul, încît ·chial!" şi John West Il"ăsuflă uşurat cînd plecă.

în famiilia West intervenise o singură schimbare: muris.e Xavier.

Cînd băieţaişull se-mbolnăvjse de pneumonie, în 1933, Nellie - nebună de iÎngrijorare -chemase un doctor din localitate. Doamna Moran îl înştiinţase numaidecît şi p1e John West.

Toată noaptiea, în tirmp ce copilul - veghiat de mama şi de bunica sa - resp~ra din greu, John West nu închise ochii.

„Daică ar mrnri, punînd capăt o dată acestui oribil ep.isod! îşi repetă mereu în gînd. De fapt, ar fi trebuit de muU să-l trimită la un azil. Cine-l putea obliga să ofere hrană şi acoperămînt bastardului unui zi1dar? De ce trebuia să-şi facă griji, aoum că se ,îmbolnăvise; ba te pomeneşti· că trăgea să moa1ră?"

Ciudat, toată 1lumea oredea că e copilul) lui. într-un fel, făcea p'arte din familia lui. Şi acum băieţaşul s·e pră~ădea de febră în camern de ia lături. Şi toţi socote.au că-i de datorila lui să-l salveze.

După o noapte de nehotărîre, John se sculă de vre^ me şi o întrebă pe doamna Mornn cum îi merge bol^ navului.

- Tot aşa, îi răspunse bătrîna. Criza n-ia trecut... Doctorul a făgăduit că mai vine pe la ora opt.

- Poate că doctorul ăsta nu-i· destul de priceput. O să-i telefonez 1lui Devlin. Şi angajează o .infirmieră, c.e dracu! Doar nu poţi să veghezi toată noaptea.

Dîndu-şi seama că soacră-sa îi era r,eeunoscătoare, U cuprinse furia.

- Mie p'Uţin îmi1 pasă, ţinu ,eJ să adauge. Din partea mea poate să moară chia1r acum!

Cu toate că doctorul Devlin îl Jngiriji cu mult devo^ tament, ,copilaşul mrnri a doua zi seara.

Un simţămînt de uşurare puse stăpînire pe John West. Soarta înlăturase cea mai ruşinoasă pată din căminul lui.

Toţi ai casei fură însă profund îndureraţi de moartea

copilului. Cel mai mult suferi desigur Nel^ He, care aproape că nu ieşi din ·camera ei în săptămî- nile care uirmară. Nu V01rbi niciodată cu John West despre micuţul pe care i-l răpise moadea, dar exis^ tenţa lui lăsă o urmă neştearsă. Moartea lui Xavier nu micşoră însă încordar·ea. O nouă fisUJră, mai adîncă, mai1 subtilă şi mai îngrijorătoare decît p;rima, se ivi în familie.

De-atunci, John W.est se văzu nevoit de mai multe ori să-şi înăbuşie dorinţa de a restabili r·elaţii mai plăcute, mai intime cu Nellie şi cu f1amili1a lui. Căută şi el să-şi uşureze silngurătatea care-11 apăsa uneori, înfiripînd o legătură cu o femeie căsătorită, trecută de p1rima tiner.eţe.

Viena - 1aidi1că Veronilca Ma1giuire, - ena o femeie ca.re se 1i1niea .foade bine. Eria 1nt•riuiohi:1p•a1r1ea idealâ a ,fomei.i „sJPio.rtive", c1a.re IPOate .să idis1oute ides;pir.e fot^ b::11l, 1alengă1ni şi box iau emtu1z.j;asm .şi .pri1ce1pieire.

John Wiest .se simtiiSe a,tnas ide ea. de ovnid o 1CJu:nos^ cuse, r:1nad1rnte icu idoi 1ani. !şi spu111eia, a:desea : „Cu. o a1ser111enea fie1mei·e 1a1r f[1]i .tirehudt 1să mă-nsor". Vera îl iaprooia :şi-l .a1dm:iTa, i.air el .se simte1a ,a,J,ă.tu1rli [1]de ea, mai bi1rne 1decî1: în tovă1ră[1]şia orkă111uiia 1cLi1ntre 1ou1niosiouţi.i 1ui.

Y.eira Ma1giuiire .şti1a că John Wes•t e uin Olll1 1p1utemi1c, dar ursuz, aşa că •luă de la început hotărîrea să străpungă 1zi1dul ide tăie.ere ide [1]aaire se iÎ:noonj:u1nai ş.i-i ţinea p1arică ipe toţi J.a idi.st.a1111tă, 1î1rnrerdnid să 1pătnundă :pî1nă în adînieu:nile tăiinu;it.e ail1e fidnţ.ei lui. Ii f ăicea mare :plă- oer·e .să-1! ltachinez·e şi cum nimănui nu i-ar fi treouit prin minte să facă •aşa ce\~a. John 1aprecie îndrăz- neal1a ei. Vera dăde.a crezare poveştilor oare circulau pe seama generozităţi1i, pir.keiperi,j şi forţei lui ; o im^ ipn~s'iona:o 1!·~gende.Je pus·e pe :seama dibădei cu ica1re .se fi.dik a.se ier d'.:n să r ăoi·e.

1La ~n~puit se 1inrtlîlindiră 1rnumai tn jpireze:n1,a sot.ul1ui ei s1a1u1 1a\ jailtor [1]peirsaa1rne, 1dair ·d:u1pă dîtv.a tiirn[1]p John West 1a1mncă o daită îin g:liumă 1că ·ar trebiu:i să-şi 1ai1bă şi ea .a1utomolbilul ei - 1nfocma.i 1aa .şi soţu:! [1]ei. A dollia zi chiar,

cumpără unul şi i-l dărui. Vera îl conducea adeseori cu maşina în ornş, sau din oriaş acasă.

Suibiiediu.l lor ipuefenat idie idis1au1ie er1a 1s1porbUJI. AJpro^ ipieima .ei ·îl stimlull1a. Aşi€1pta 1ou 1nerăbdare s-o îinHI- 111eaooă .şi lîd alflrnnoa IP·riiviu-i 1Păitima,şe, .deşi IIlll.li ltTI!ai er.a J'n staire să înrtu-eţ·iină legătUJr,i tru1peşti cu ea. !TLtr-o ndaipte 1î1ncencă s-io săi11ute, dnd ma·şinia se oipa1i 1î111 of.aţa oa[1]sei. Ver.a lîl iplllise la iplilllllort 1ou mu.Jt taiot :

- :O)p1Ll iprnstut ce ie!Şti, s.îintem ipirea :bătrîini 1Pentru ia.1şa 1cevia ,

Johin West o •l"ill1gă oc:Lată să-l 1nisoţeas.că la st1a1dion. Acceptă, ·şi 1ou timpul acesta deveni 1U1n obicei săptă- minaL Urnoori :îi îinosoţea şi lbă:nbatul ei, •oare 1r:t-1a1vea nimiic ,ţmportriva .a1cestei sbna1nii 1legătulfi. Ş,tiia că Vena pU1tea să fiaică .faţă slituatiei.

NeliJi.e West 1!1111ce1P:Us•e să fie 1băn1uitoaire. Urneor.i, seara, îi observa de sus de la fereastră, cum rămî- nieiaJU .să ma·i 1d•iscute 1dîtev1a imi1TI1urte în rmaşi1nă. Lia .un^ c~put .f1u1sese ·g·eloasă, idaiI" .aipo.i se 1liini:ştise. Ce-i ,păsa ei ? Pentru ea ern lllrn stiră:in. Nu vOll'bi niici iou el, :nli[1]ci [1]ou 1a.Jtdnev1a 1desipue .acest ,l1UJOriu şi 1111u ... i mai 1dă·c:Lu niici o 1i1mport1ain;tă.

John West o so1ootea 1Pe Vena. si1niguml l:u.i p1rieten ia1devă!f!at. Alătu1r,j ide ea se 1simte.a liinli1ştit ,şi fieridt. ÎlTh^ aeipuse 1ohi1ar să dis1ourte cu ea 1ohestiiu:ni ide afaloori şi descqpeni că ena o 1001111f1iidientă iatentă şi utilă.

Vern Ma~gu.ire hotă1rî1Se di1rnainite ce fel ide :piri·etooiie îşi dorea eia şi eTJa sli:g1ur.ă 1că-i Via fi 1aioondată. Dor.iinţ.a ei era iaa 1legăt1una lor să ifie 1pfatonii1că, iar John West, oaire la. 1U1n moment diat 1a·vu1Sese fa1iten1i1a să brea1că la fapte, se resemnă.

*

OrkJît ide lbmsc ar H fost idec!iirnUJl 1piuteri1i l1UJi :îin 1aHe ·domernii, i1nf1luen11a lui J<jhITT West 1a·suipoT1a ,P,aulamemtu^ :Jui .diin Viictori.a rămaise if0tarte 1piuterinliică.

Tntir-o zi, 1cuif.tnid ·dUJpă alegerHe diITT 1935, mai mulţi politicien:i 1.1 vizitairă l1a bLroUJl său.

Ma·i 1îintîi venii Ned Horian.

iPărnl lbogat 1al lui Hor.a1n:, 1a1ciuim 1răorit, ~i mustaţa îi î1rncă1fl1..llf11Hseră. 1na1t şi dolăinios, ieăici slăbise ide 'ă- măsese 111:umai 1pielea .şi osuJ, .păreia să1I1ătos :şi bine di Sl)JIUIS.

Horan fusese exclus din partidul laburist în 1932, pentmu rnlul jpe 1oaire-J ju1case î111 Pl1a1I11UJl 1p.rirrnilor rni- 1111iiştri, idiar :rărrnă·~se Îlfli P.arltament 1ca ÎillCl€fPe1I11doot, iar iajptOi se 1îlmsiari~sie Îl[1 Piartiidu1l tăcr-ii. „Nu mă ·s1..1ipă.r.ă ide iac·. Ja1stai - Iii ..5fpiooese att11rnoi lui John West. Şi işti!i de ce? Am o drroUJmscripţie s¹i¹gură ,la ţairă. Ca fa;blllf,i5t nisoaim orkÎloo să-mi 1piend locul, 1aşia că-i maii IbiITT.e .î111 Piairtiidil.111 Ţ ătTii."

Ned :atacă• repede prob1ema caire-,1 ip1reocu1pa. Ar if.i VJrut Ida Jdhin West să• ptl1111·ă o vorbă :buină 1Pentiru el 1lia .Plfemierul IDaviison. Hooain î.i 1oomse l1ui DaviS0111 s.ă-l ll1iUlmeais.că mÎll11stru ide mterne, idiair Da;v.i1soin re-f1U1zJa1se. . [1]

- Imi 1p1are rău, Hoir.an, îi irăsp1UJ111Se John West. Tom Tmmlblewiaro o Să fie mmistru ide mterne.

John West voa1bea m gU!ruduJ aiilllffia. Eatptllll că p1u^ teia să hă1t1ireascâ asulPna 100lJ11Panenţiei giUJvemlllllluli 111u-i mai făcea nici o bucurie. Folooiirea pru.terii ce-o deţima idevenise 1almIIITI 1UJ111 fel ide mtÎlllă.

Părul lui JOihn West 1oă,păta,se o 1J11UJaintă cem1uşie mletiarli1că, icaire se 1POtirivea 1ou ochii şii oostumul liu·i. iDe 1C'l.II1Jd rem.1111Jţiaise ·l·a 1lrupta ide .f iiecare zi cu dlllfu1l lui rebel, 1Pruaiia Jpăml tl.ll!lJS souirt 1aa 1UJn ofiţer ipiruisa;c. Pe faţă 1aivea ilntiJpăirită 'Îlll 1Permainiein.ţă o eXJI>iresie ame^ inÎlllţătoare .şi mohonîtă, diair pr1ivi1rea 11i ena tot .a.tît de :pătrunzătoare. Deşi .avea Ş1a1ize1ai şi ici1I11oi ide .aini, păirea illill· om viioi de cincizeci ide alThi.

Honain IP lecă SiPlUlJ1ÎlII1id tiris t :

- Ei, •ce să-i foci ? Nu-.i 111lioi o SiUtpăll"a1re dia1c-

tam înfu-€lba1 l

Mai tî:rziu ,îş.i ~ăiou aipiarJti1a m om ~mmd, ide vireo pia.tiJ'lmeoi ide 1aini, 1ou 1păirrua 1I1eg1fiu1, b.ă1l'ibi1a1 ho.tăiriîtă şi aa1Pil.11! irobuiilld ca o hilă. Ern. P.a1didy !Kelliehe:r, seioreta^ ml 1P1alf! tifdiului IJa.btwrist idm VLotoni1a..

- Aăă[1] ... 1bbb-:ună dddi ... mineata, se hîlbî.i ~eMeher. Sss-înitem dlin I1IOU l1a ippru.tere, chi1air icLdiaică ttrebue să,„.ţ ... 1să-i ţ.iinem 1isornul .lui Ailfiiie Daiviison.

!Defectul de vorbire al lui 11\.elleher îl um1piedi1oase îrn trecut să i1a ou.v1îintu,l îin JP'Ub Ho, idiair rnu -1 s tî1I1jeinise ciiT11d 1se iv,ise pirilej1ul ,să 1aîşti1ge 1U1T1J foc 1n SieT11at, sau să 1oa1oe 1UJ111 1roJ. 1ilrTIJp01rta1I1t în 1m11lisele 1p airtiidu\1uli 1!1aibu^ r1ist di1n Vii.ctor,iJai.

Kelleher furese imemibnu ide ir.îrnid 1ail ,p1airtiidU1!1ui 1'ahu^ rist 1P1ină ful 1928, icînid IP'leaase de 1ia .Mel;bourn1e oa să-şi 1C1aiU1te ide l1U1aritL; asta 1n:u-l 1trTIJP:iiedkase îinsă ipe John Wesit să-l JPil"Oip1U111ă peste 1oinoi 1ain:i aa s.eiaretair 1al 1Pairt~dU1l1ui. Kelleher se ·stalblilise la Y.a:lloum, 1umide du^ seSie o vie iadirvi.t'ate /Îin irîrnidiul mUJ11Joitorilor ide .ha 1uz,ina eleiotrucă, iin oaliit1ate de orgia111izator isi•T11diiioa1l, .alPoi ide searetair 1al orga111Jizaţiei loaaile ,a JPairtiidul1ui 1lalburlist şi oaisier ia,\ duibului ide ,fotbal id.im ,looailitaite. F [1]e!1UJ! •Olllffi marnev1nase ficmdmile olulhu\.ui ide fO'tha[1]l drudUJse IIIlaŞ- tene 1l1a u1111ele bî:nf e\i., 1d1a:r foată !uimeai 1rooU111JOştea ică ia1ctivit:aitea idesf ăşiunată penitru1 1P1a1rtLdul 11aibuiri1st if1usese fo!airte irQdmkă.

Iintir-o biu1nă z.i ilJlool din aorpliii JulÎ Kellether se îm^ bol111ăv1i 1gir1a:v. JohTh West se pomeni chemat l1a telefon idi1111 1prov,i111de ide P1aid1dy, 1aaine se ,j1111tereSia daică 111~air JPUteia olbti'flJe pe111itr1u m~oul ibol111av :UJn 1\.oic 1gina~1uit 11a '1.lln spital mtoliic ; aJ" fi 1dori·t şi pentru el o slUijbă mai bu1nă :îinJ la\ltă)p1air1t[1]e. Kelleher obţi1111u ,Joaul \1a •s,pita:l \l)le!ntru

C10Jp1i.J 1şi o îwevieidere 1ou John West.

John mai 1aiuzli1se cirte 1aeva 1despire 1Kelleher, dair tditl)p.ă 1oonvorhiirea av:ută ou el îin ,aiciea seairă îşi 1dă<liu sealffila ică, deşi 1se biulibîfa, omllll ia·veia: o minte 1Pătrum~ zăfoa1re, o [1]giînidi1re a1geră şi [1]aiinioă. Cornform obiioeiu^ l1uii, John West îl p.Ulse l1a î1111ae11aaire : Îl îrnibrebă oe 1Pă- irere 1are despire legile 1pirivitoaine .Ia jooua:i.Je ide 11110J'oc şi J1a lbă1u1tuirile ia:IoooH1oe. !Kelleh& căută isă idea irăs- p1UillJSIUII'i oaire să 1f1ie IPe jp1liaoul foii John West.

Luîndu-1 sub ar·ipa foi ocrotitoare, John dădu do^ vadă de talootruil 11U1i 111eaoomU1it ide a 1aileg"e 1totidea,uu11a 1Pe omuil 1ael mai ipotnivit. Cu1rîlrud, Kelleher işti.a deSipre :feluil 1aum ipot H dştig;ate [1]a.leigerHe 1pire!Lmi111iaire işi ide^ fi:nitlive ma1i mult 1chi1air 1doo1·t FJ"laink Lammernce. Eria di1sptl!S să ,seirvească !P.a1rti!dul 11albuiri1st, pe John: West, societăţile de băuturi spirtoase, hiseriaa aatolică, în^ Hne 1Pe 1arici1111e, 1d'.a1că-l socotea iputer:nk. Cu o 1riară su1p'leţe sie mişca pe ghi1aţa subţiire şi .î:nceroa s.ă men^ ţi1nă umlitatea1 1p1a1rtiidul1ui, evolu1~rnd între fo:a1cţ<iuneia de stî1ngia 1a llllii BlackweU, f:ra1oti1rnnea ide teentru, fa-,a1cţ1iu- 111iile oafoJ,i1oe şi 1oele ,oare ,f ăiceau[1] jocuil lui John West ; ide f:a1pt toaite se iS111Jpina1p1unieau îmtr-o oarooaire măsuiră.

In 1ah~geiri1le pireHmi1rnaire, imu.lţi crnemibr,i 1a1i 1p1a,rt,Ld1J.JJ^ Ju.j, .J.abrnr.i:sit vota[1]sieră de două ori: o dată cu c.arnetul de membru de pairHd şi oda,tă ou cainnetul 1s1indiicail. O seamă ,de oameni 1~a1re nu [1]er.au îrns[1]cr'i:şi în 1p.a1rtid vo^ ta1ră şi ei, ca ,de .aHfel şi mulţi p:l1ernţi în ieălăitorie sau morţi. ~eHeher :se ooup1a cu .aceeaş.i prioeipere :şi de pregă1tirna conferinţelor anua1!1e, ~n aşai foi ca să fie si- 1guir, p[1]e oit cu pu1inţă, că niumai 1deleg.a.ţii „:pot-r,iv1!ţi" vor l1ua ipairte !:a· ele. Pe Hngă ceil1el·aH·e manevre, des^ cqpenise mij.locuJ de a dnvenfa onganiz,a,ţii ilocale .fic^ tive :aile p1a1rti-dulu1i care tr.imiteaiu prin !Prooură 1dele^ gaiţi ,„de nuanţă convenabi1lă".

Qporituni1smul era eti^ dhelia 1oaire ii se 1potriv[1]ea cel ma1i !Mne. A1oum ool·abona cu co~muniiştii, pent1m ca :peste o Cl1ipă 'Să ,ajiungă J1a o înţele,gere cu cafolidi. Deşi uinii îşi dădeau seama de metodele lui, dar se .mulţumeau ·să ridiice din umeri pentru că deşi ena cam ·escroc, Paddy ena cel ipuţin un escroc simpatic, cane inicontest,abi! insuflase viaţă nouă organizaţi,ei.

Kelleher v[1]enii[1]sie ,La John W1es.t oa să ,disoute mane^ vrele idel1Ldate 111JeOMaire IÎII1 vederea irea1liză1niii gruvern:u^ lui de coaliţie, îin cal!"e să intre şi Pairtidul Ţării. Ii exipHică lui JohlI1 West ieă unii l1a:buri,ş-tii 1ai\l!eia1u obiecţ.ii ide f.ăoot, id1air că 1all" fi [1]pu·tut să-i împa1oe, isubliniiiiin1d faptul !Că 1pirO! ginam1uJ ipolitiic .al l1u,i Dav.i1soo ;prevedea ma[1]jonairea .im1deml!1iiZaiţ,ilifor ide 1şomia~ şi 100 momtioriu ia1oondat ,f er:m ieriiloll".

John West î,J 1a.sicuUă icu1 multă .răbidiaire. Nidod1a.tă iruu-i venea, 'î1n 1aJurtoir cîinrd vedea 1că KeUieher se în- 1Cllliil"1că, !PMtnu ieă îşi dădea seama ,că 1î1n felul 1a1cesta îl stî1rt jenea. Lua,ră hotărîr,i 1PJT·ivi1rnd ITTIQU:a oriiootaire î:n ipoliHcă şi sitUJaţiia din [1]giuveinn, ·a1poi John West î1i În· mîină işi o 1donatie JPOOtnu fondiUJJ"ile ipia1rli1duluii, IPe aaire o lfă:găldiUli1se ma1i ide mult. lP1a1d.dy ţiin1ea iş.i evtdenţa foirnditLrilor. Lua ihaini ide 1la toaită !uimea :ş.i de muilte ori 1P1U1J11e1a1 ide o [1]p:airte 1oev1a iş.i 1perutru el „ic:u sia!U fără coosim1ămîintuil .donatomlu1i", 1d1ar fără şUre.a.oolegilor să1i. In ,fel1u.l 1a1oesta[1] i.zb.uitise să-şi OU!ITI1Pere tirei ,oase şi lllifll 1a1Urt:<mlidbil 1şi să ia1ubă [1]U1n 1oont ires;pectaibLl lia bairucă.

John Wes.t se iinfonmă 1ajpoi 1da<Că ema iau 1PUJtiin1ă ca Ji.~erul partidului, Carr, să fie înfrînt, atunci cînd se va :î1ntruini oomisi[1]a efoatonailă. Kelleher fu ide părere că ia.ir H rmjai lbiITTe să 1aşteipte ipî1nă drud se v1a1 ·ivd 1U1n ooin^ tmaaindiidait potiriviiit.

- Ce-1a;i zjiae de Tom T111u11T11blewamd sa,u ide Bill Brady?

- Pp-tpăi frate dd-dragă, răsipunse Kell~her spu^ niîiilidu-i 1fără să vrea, „fr.aite", 1ou.m se adresa de

iaJtifel tuturor, prieteni ori id1lliŞIIT11al!1li. Fir-,frnte idd-1d!l1agă, 1ored că 1rnu VJrei isă jooi pe-lllal 1ac-ca:l aa[1]re JIJU ₁poaite c.îşUga, c-ared 1oă. eşti .ac-oonivins de-1aista. Tir-i11urn1bleward ia fo.s·t lider, ida1r a fo.st dd-td:ait jo.s, iiair Briady llJU-i, ăăă„. pqpiu1lia1r.

- Dair virea1U să s.oap de Oamr.

- N1!1-l!11u t-ită·i1ai ~gg-,găiina 'oaire, ăăă ... fia.ce ouă de a- 1a -.a1uir, id()IIT1IlJUle Wes t. Dicl-idiaieă pornim o aaiJ111PtM11ie îm1P-potrivia faJJi Oairir, sss-air IP·wtea să sss-dzlioniăm pjp-;p.al!itiidu.I.

IK;eHeher 1niu ena rrmmai „omul llllrl. West". Di1noolo de Ziiicliul ide 1şmeoheo:Je ici111Jkă 1oe-l iîiniocmj;uira rnaii l1U1ooa îlTTcă o l1umÎlllliţă de 1&01itdair·ita.te 1ou ·oeilia1lţ.i l1abuaii1şti, şi Qll'1ioom, John W1es.t 1!1'11 ,era s1ingura :să.g,eată J,a arcul iui. După ipărerea liu:i Kelileher, s:inguriul om oa1pabiil să ţ.ilTTă 1îrn f1rî1U1 elementele 1di51Pairate oare formau 1Pairtiidul laburist era Carr. Acelaşi Garr, ce făcuse parte odini^ oară ·din pa1rtiool 1sooiaHst 1al ;lui Tom M.ann; tn iJ.llrma contadulu~ cu cercurHe iparJ.amentarie se ma,i. 1potoldse, era ,uni otm 1P0ilitk ipir~oepu~ şi se ibuCUII"a de s.iimpia.1tiia tl\litn..lrnr l1aibu1ri.şt.ilo.r. Deşi era int1imiidat de iputerea liu1i John West, nu-.i cînta 1în .stmnă ,chi.a1r aişa oum air fi vrut a1oesta. A:şia uI11oit John West căiuta să-l ·Îl!11de^ păirteze.

Doocamda~ă iren1Uinţă să i1a măsmi îmipotriivia lui Ca111r. Î'ş.i idă1dea 1peirfect Sieama că P1aiddy Keileher cău1ta să 1c:î1ştige timp, dar oe putea, să-i f1acă ?

De-.abi1a JPleicaise IKeUeher, dnid 1uin 1alt 1! 1aibu1rist îşi făru ajp1all"Jţi1a1 .ÎII1 ibill"ou,J Juli John West. Eira William B naid y, utn 1prtllrligia•ş ·şi ip1a ! ia V1I' agiu ond i1rna11", lipsii t ide 11.llmor :şi ide sonUJPfllile. Hp111J er1a 1impooabil 1imbră1oat ~i ia.ivea ma111de.a-e ia,Jese, dair 111Jimiic 1!1ill'-i ip1utea a1siou111ide figiua-ia de işmecher şi exipiresii1a crudă a 1gU1TH iau huize S'I.llbţir.i.

Binaidy Îişi 1făoU1Se rnst ide 11.lln 1111!a1J1Jdiat de :depuk11t, 1Ciu prilejuii reioentei 1aileg'e111i 1p1al!"'ţ.i1a,Je .aaire 1a1viu:sesie ·loc .în urma mart.ii a1u1i Bob Sioott 1L1..1jptătoou.1. lin 1t1JJt,imul tiU111P Soott se 11".amoliise ll"·ă1u ide tot şi llllll1! bla1se ma1i 1mult lbeait, ·îmt 1pe111tru John WeSit oo ma1i Jl"leiplflezen^ ta\Sle decît u111. vot î111 Pa:rl1aiment.

Al~giîlllldu~.J pe W1iHiia1JTI Brndy în l1ooul ,J,ui Soott, John W:est idăldiu1sie id·i111 nou idov1aodă ode o rni111u1rnată perspkacitate. Pentru Brndy, politica era doair un mijloc Ide a JP1arve111ii. Doocamda·tă •ooa 111uimaii iun .sim^ plu memlbll"u. ia.I Pairl1amemtu!U1i, tda1r ll"ÎVlneta :şi ,J,a ma1rile 1Pll"ofiit.ur,i pe IOalfie le oferea 1POlit.i.oa şi ·eria Jd.e ,părere Jcă sJll.Jijii111idu-.I [pe John West 1aNeia oele ma1i multe 1ş1anse să „ireuşeaisică în 1Politică".

Brady îşi fă.cus·e st:agiul în mişcarea !Sindicală. în calita·te ·de secret.ar al Uniunii muncitorilor din fa^ brdic;ile de tutoo, vor1beia 1oa .uin :leu 1chi1air dmd membrii ~1J11a,iint1au o moţi-U111e oaire nu-i er.a ,ipe 1pl1a1c, lÎiill.Să ÎITl ias. [1]ou1T1s .folosea ter1ti1purd ide vulipe 1şiireată. O dată ar^ sese chi.al!" dosall"ele, s1p1re ia nu fi 1T1evoM să 1aid1uică [1]!1a îlTlidietp.Iiiinime o lhotăirîire a Unfrooii. ·

[)e 1oum i1ntrnase !îin Piarl1amoot, Bimdy 1izib.ut1ise •să fi.e 1111Uimi~ ju1deoăt011" de ip1a1oe - ITlU ,pentru 'Că .ar .fi ţ,i1rnut OOaJPălfla1t 1să ii1T1rtire în ma1g-,jstnatură, ICi ipeint1'u 1că Îlr1 aioeastă .aama.te .piu~ea să 1oontr.olez,e ~ifoa1ia huJeti1ne- I011" ide vot trimise lJll"ilTl 1poştă.

John West îl i00nvo1Case 1pe Brndy c1a. 'să 1pu1T1ă pe roa,te iun 1pl1a1n 1penitnu *a* tda jpeste 1oaip g1alele ·de box şi ide 1didils1m or•gia1T1ii1z1ate ode J1a1ck Cameron. LUJni ode mi.le 1că1llitia1Sieră ÎITl f.el ·şi ichi1p 1să-il scoată 1pe Oa:meron de :pe terenmile exipozitiei. Biflaody .îl î1ndemn.aise JPe lo" 1ca1!1nid să ser111neze o ipetiţle 1Î1n 1cta1re se 1plrrn.geau .că zg-orruotul

motooioleteloir 1îi! s•UJpără. Cameron le 1deju-10a1se însă jpl1a1mul 1 ideşHl1nţ'Î1111d 0\11rsek id{.) moitoaidete ,d,i1n 1p:rqpiriie i1nţi:a:~i1vă. La 1S1U1g;estiia foi J(Jlhn \Mest, Bna1dy coruviin1sesie a1dmiinistnaţia 1u1rnuli s1piit1a1l :oafolk idi1n 1apropiene să 1f1a1eă o pHngere î1n 1a1oel1a·ş s·e1ns, da1r Ctaimemn •oontiin11 . 1Jă să aira1nj[1]eze î1ntireoeri iş.i rpiublkul să ooolea.sică 1001l1lpetitiiile .pia·t:rornate ide J ahn West.

- Ei? î1l l1uă John West Îcr1J 1p:r.imirie, ide la uşă. Ai des.copedt v:reuin mijl()lc să ,5că:pă1m tde Cameron?

- NUi, idomruUile We.st, .dia:r n-1a1m pierdut 1l11ă1dej,dea ..

- Află :î1nts:ă tCă eu 1am 1gă·sit. Ia, diteşte 1a1Sta.

Hnatdy ~şi işterise ochel1arii cu btasti1st1a.

- Hm, f ă1cu el duipă ce se iuită la .foai1a1 ic:Laic.ti1logr1a^ .fi.ată IPe ioare .i-o uint.iinsese Jom West. Nu văid, îrnă, 1oe legă.tură 1are ·OU ••.

- N:u vezj că e mmpotr.iv1a legii ,c;ă î1rngirădeşti uin p1a:ric :puhlk rpent:ru ia-l tnansifoomia în1tr-0 a1renă Sia1u um s tatdiion ?

- Nu ma1i îtn1oape illioi o îtl11dolială·. Oa.r icired că-i o le:ge rveche, tdiin. 1875.

- .Ei .şi? Avoioa.tu1l meu rni-1a stpUIS că-.i îrrucă în vi· goa:re. V:rea1u să .ri1diici aiooastă 1chestiiune 1oîin.d s-o .în^ truini P,arl1aitnentuL O să-i IPillITT eu Clfluioe 1ca:rierei lui Oaimie1roin. Ce1re-i ;giU'Vetlinulu.i să 1aidiu1oă 1!1a, 1auinoiştiitnţă dli1re:otodl()IJ" •exipoziti1ei să-i ·im.terzkă ·folosi.rea ;acestui te:ren. Am să VDirbesc iau Davi1soin1 să te in1umea1s1că ~n 0orniHul tutel1a:r 1a1l exjpioziţjei, 1a1şa ic-ai 1să lba:g1i tu. de seamă să nu mai .fie utilizat niciodată terenul oa rarrenă sportivă. Vezi ieă tooma:i trebiuie să ,µ,i1oe Davli^ SIOIJ11, 1aişa 1c-1air ifi mai bli1nte să 1pleci.

Peste dteva mi1ruute, 1chi!a:r :p:riemienuil Alfred Davi^ son 01ou,p1a s1oaiuin1u1l pe aaire stătuse Brnidy.

'Diav·is0in era ;un omuleţ bo:rnd(jc [1]şi jovial. F1aţ1a Lu.i iar fi f ă·out 1cLe.tlidile 1um.ui 1catri1caturist :

1avea 1aCTuil 'llITTIUi porc fericit. Nasul aducea cu un rît, faţa îi era bu^ hăHă, urechHe ma.ri şi 1atScutite la vîrf întocmai 1ca iale uinu;i 1rîmîtor, •şi-:avie1a o ·cheilite Hipită p1a:ncă 1pe tot 1ciaipu1, cu [1]exice1pt·ia 1cît01rV1a. f;r1a1nju1ni ide 1pă:r ic1aire 1a.tîrna1u ,pe ma1rigiine.

Dăidea oairecare semne de 1nervozita.te. Ena ,prima vizită 1p·e .oa.re i-o făioea Juli J. \V. la biirou, 1şi •asta imu ou [1]prna ma1re 1ina1gere de iinimă. Pirefeina oa, [1]solidtato^ rii să vină 11µ el, Şi-! a1poi obirăzini1ci1a lui L1ammen.ce la telefon : „Domnul West ar vrea să va vorbească". Cine era prim-mmistnu ? Alfred Da vii son sau John West ? Mad existau și alte grupuri puternice icare-și exercitau presiunea, nu numai John West: grupul marilor oase de transporturi, grupul fabricanților de bere, dar icu toții se bizuiau, din păcate, mai mult pe partidul unit australian. Trebuia să-i facă pe plac iui West, pentru că numai el putea, să asigure coaliției sprijinul laburist. Și unde miai pui că West era generos.

John West băgă ide seamă că Davison se deosebea de icei mai mulți politicieni care veniseră să-l vadă : nu se arăta nici lingușitor, nici servil. Inioercă să și-l apropie, felicitîndu-1 pentru victoria obținută. Davison trecu ușor asupra complimentului. Deoarece nu era încrezut, nu-1 impresionau lingușirile; forța lui se bizuia, pe bun simț își pricepere. Se lăuda că nu citise midi o carte în viața lui. Pentru el, politica era un joc. 'Gusta subtilitatea dezbaterilor, iii plăcea să cerceteze pulsul alegătorilor, ca să vadă cam ce vor ei, îi plăcea să facă exhibiții pentru a obține o situație și putere. Tși spunea că politica poate fi totodată o carieră și o afacere ; idupă părerea lui, în politică n-ai nevoie de visuri ,seu de aspirații, ci de bun simț și de protectori puternici.

Tatăl lui Davison ținuse o prăvălie la țară. Alfred, care se ocupase de agricultură, își dăduse seama de situația disperată a micilor fermieri și hotărâse să intre în politică, preconizând un program de conversiune a datoriilor micilor fermieri, striviți sub

ipoteci.

In 1919 luase hotărârea să se împotrivească Iui Trumiblewiard, dar .n-o făcuse decît numai după ,ce aflase că misteriosul John West n-ar fi muiltumit de Trum- blewand. .Luă contact cu John West și obținu aprobarea lui. West fiii ignonase mai mult sau mai puțin, timp de vreo zece ani, pînă cînd își dăduse seama că omul acesta, deținea, o poziție cheie în. Parlamentul din Victoria. Davison se întorsese din nou cu transfugii săi ;în Partidul Țării, cînd i ,se făgăduise iconiau- icerea. De atunci planurile lui John West -se roteau în jurul persoanei liuli. Premierul își dădea seama de a•cest lrucriu. Doair 1ruu ·<legea.ba î se ~pi.iinea : Al11ie Şmechenurl. Ena rde 1aoord cu situaţi.a 1asta1, .atîta timlP cit West nu punea prea tare piciorul pe grumazul său.

Di•scutiairă .reipairt.iZiall"ea portofoliilor min1isteri1ale. navison se ,}ă,sa gireu. Nu era de acord •aa Tr.unnlble^ Wla1rd să ifie rruumirt miJnlistnu rde i1nteme. Se [1]gîintd.ise la uimi dm oame1I1H lrui, 1aa1re fusese diat .a1f1a1ră di[}J JPair^ tidul .l1a1bUJTist o d1a1tă •au Honan.

John West II1IU .izhuti să-l .fia.că să-şi schi1m1be ho^ tăiriorea.

- Ştiii roe ? îşi exrpcr-imă el o nouă dori1nţă ... Aş vrea să i se 1aooride ,lru:i Godfrey Dwyer .u1ru tJitlu nobi! i.air şi aipoi ·Să fie numit .şefrt11l ,poliţiei ÎII1 looul lrUi .St.aiire, de caire-.am iallIizit c-o să fie 1I1Jevoit să demisioneze, tn ll.IJrma 1a1T11Chetei f ăoute de Comisi1a irega,lă.

- O să-l trec [1]pe Dwyer ,pe lista 1celor [1]aare u.ir- 1rr11em.z.ă să 1Prlimea•sică 1u1I11 titlu de .nobleţe ;Îin loUtrsul 1aJI11t11lrui, 1d1a1r IIJU rcred să ajungă 1şefrul poliţiei. Am şi scris la Londra cerînd să fie detaşat un membru al S1ootlial!1ld Y·aaidul[0]t11i rpentLu .aioest •post.

John West strtîmbă din 1!1Ja,s. Davison ii 1aj1utais.e să 1C1UJCe1rea1scă 1PrU1terea~ diair 1areum îl **f** ă1oea să 1Prlătea5că sicultTijp 'a1cea1stă ,prt11tere. P.remienuil şUa 1că omul nu se putea lii1psi de el.

Lu.i John West îi veni să--i lbată cu ,pUJmm.t11l Îll1t masă 1oa să-şi L111jpuniă -oonditHle, ·dar se stăpîn.i.

- Ai .să 1găseşrn o llT10Ciia1lita:te să irevii...

- Regiret, dia1r .nu se poafo, idomnrt11le West. Diuipa dte a făcut Blaire, oamenii me ceir să punem mîn<i 1pe măitutroi. Nruma~ run om rde !ia 1S100Ua1nd Yamd air IJJIUrtea ir.est.abili 1Îirucrederea.

- Dar :Dw~ e o imîl1nă ide ifier, cred d ...

• - Irmi 1p,aire rr«ăru, damr1JU1le West, inu se dăidu bă-tut DiaViison. Nu •t11ita că 1d1a1că wea1u să 1aimeJ.i101rez sit•UJa·ţia treibuie să' 1a1II11 1P1Uiterea riin miii1rtile mele. O să 1irea1că muH timp 1P11ină oe iPairtiidrUJl 1},albUJTist să poată forma slitrugrwr giu1V[1]enrnul, ~air eu .am fost ales 1pie1rntnu •că IPro^ gmamul meu rp1reV1eJdea majonairea iin1demn.i,ziaţi,iJor de şoma~ şi oonversiuine.a datoiri.i1lor ieootriaiotarte die .fer^ mieri. Am ide 1gîintd să 1aiduc l1a îndeplinire 1aioest IPTO^ grnifTI lşi trebU1ie s-o if.a1c : mă s.imt obligat să dove- deSic că şViu să 1oond1u:c treburile stiatulu,i în mod oompeternt.

1Da.vi[1]soi!1J tşi I1uă ipălăirLa cernuişie ide 1pe ma1să.

- Trebuie să plec, domnule West. Mă iaşteaptă încă atîtea îndatoriri...

Şi !Plecă.

John West 11"ămase pe ,g¸îoomi, 1aîn1tăirin1du~şi prote· jiatu:I. Davison trehuIla „1a1dus Îlair ipe Hnie". Se lăsia el 1greUr, \!Qtu1şi rv:iitor1llil h.11i depi1rndea ide John West. Trebuia să .găsească o metodă de constrîngere.

Oeodată î.şi .ami1J1.ti ide o oornversaţie pe 1aaire .o avu.^ sese de dimineaţă cu fiică-sia, cu Mary. Apăsă pe un buton în sipafole lbiroulu,i 1Să1u. Se 1alllizi ,u1n iclopioţe.J şi o .fată îşi fă1ou 1afPia11"iţi1a.

- Pofteşte-l pe domnul Lamb, îi porunci John West.

Lu1i Lamb îi 51p111se:

- AscJUltă. Diick. Fii.că-mea Ma1ry ia venit 1dis-tde-1di^ m~ineiaţă ~1a. miine şi mi-a cerut .sta1dio.rml ipentinu ·UJil miting, 1c1ail"e via 13.·Veta loc imairţea viitoare : oo mitiirng peirntir.u 1P1a1ce ..J - 1am SIPUIS 1că e ,J1a idisipoziţia ei. Zicea că *a* fost 1şi l1a tine

.şi tu .a.j iref,uziat-o. Te-1am iohemiat l.a telefon, d1ar enai plecat. Poţi să-mi sipui de ce-iai făcut arstia?

- Pentru rcă, domnule West. e vorlba de i0 orga^ nizaţie oom1111!1iistă : Mişaairea ~mpot1riiv1a irăzb0Lul1ui .şi a fiasci1smul1U1i - siaiu [1]Clam aişa oeV1a. Tipul ă11a Kis•ch, pe caire n-1au wurt: să-:! .11a,se să deb.aflee, e 1a:i1ai ~mpre- unä ou 001111 Giriif.fin diin Nou.a Zeel1a1rndă. Tirebuie să fie Va'eO [1]0011ferilflltă im1Porta.nrt:ă ipiusă la 1aale ide 1oomu^ itli1şti. Dumneata erni fa. Sydiney. Am iareziut de 1cu^ v1iii1n1ă să nu :le permit să se ifolosea:sică ide stia1dÎiOlfl.

John West ia1r ifi v1nut să 151P1UII1 : „Biine-1a.i fă1out. Fata mea m-ia i1J11dius 1în eroaire". Dar ·spuse .alkevia :

- Hm. Bi1rne. Am revenit rasup.na hotăinîirii. N-1avem nici un iangaj:ament pentru marţi. La sta,dion vin în mdd iolbi[1]ş.niuit ,fel ide fel ide sipeclaitori 1şi e bine să jpă.stirăm legătuma ou oameni de toate categoriile. O s.ă ne folosească .şi nouă mlitiing·ul.

Du[1]pă 1Pleaa1rea 1l1t1ri L1aimib, John West j,l 1chemă 1pe f1rnink Lalm1111ietnioe :

- F1rnnk, fota .meta, ·Ma1ry, s-1a vkît îint1r-o ,asociaţie iclăll"eia ;îi sipu1rne M.i1şca1rea îrn1potll"iv1a .războiul1ui şi a f:a1sdsmUJl1ui·, s.a1U oam 1a1Ş1a 1oev·a. O să lf·ie a1oolo :şi u1n străin, unul Kisch, care a venit aici ca să ţie nişte oornferiinţe. iMi se jpaire 'Că-i o mainlif•esta1ie •00tmu1ni.s·tă. Aş wea să 0CJ1ntwlăm uin 1piic ice face Mall"y. iPot·i să airainjezi ,aista ?

- Sigiu1r 1că 1dJa,, idomrrmle West. L-1alş .piu1rne 1pe P1aididy Ry.ain s-o 1Urmă1l"ea1S1că·.

- Foiall"te bine. Nu .pieT1de timJPuL Şi să mă ţii la oUII"en t 1ou tot ice ia.fii.

J\1.alJ'y W:est „se vî1n1s·e" îmifr-1a1devă1l" [1]vn Mi.şoairea ~m- îPIOtiriv.a 1războiului şi 1a •fasciS1mUJlu1i. Eira memlbră î1n aoimlitetul executiv 1şi toomai îin 1a10ea:stă oaHtaite vor^ biise 1ou taită l ei.

Di1n zi1U1ai ICÎlflld 1a1s1i,sta1se '11a ma1nifestaţ.i1a 1şomer.ifor, Mall"y ~lflloejp1U1se iSă se

i.rntereseze ide iprnblemele pioli^ t,i1ae lşi îin1oetu1l icu ;ÎnJcetul se ia·l,ătuirnse imi:ş;că1rii ide stîin1gia, ide1şi in-1air fi 1piutiut să [1]eX1p.li1ce iprooesUil moral 1C1aire-o idetermi:rnase să facă 1a1ceastia.

Ştiia •şi 1ce 1Uir:mărri avuisese oontroverSia. iau pcr-iviire l1a ocmstnuliiriea1 Sia1fllotu1a1ml.u~ E1milor, 1di1n st1r1a1da St. K!iJid,a. C1inid wnoeip1U1seră htmărr,ile ila s1ainictrnair, 1lurneia se .a1răta1se fă1iş 1~m1potriva .aioestui monument .noobiş-1111ui.t. Cet rrios.t 1avea. 1să se 1cxmstll".uii1ască 1uin sa1rnctu1a.r ilfllutiil Îln arni1ntirreia eroilor moirţi, dnid cei vii ravea1u nevoi·e ide 1atîtea? Să f.i oonstnuH mali :bine uin Siplta,l, ou-i o ş;aoa1lă ! Comll.liniştii ireipetia;u şi ei a1oela,şi fooru : „De ce nJu iun 1Sjpital ori o işooa1lă" ? AJpoi 1U1I1ii mer^ seseră ma.i 1depairte, îintrebîll1!d stă11"1uitoir ide ice solidiaţii demqbiiliiz1a1H t1l"eiw.iă1a1u să-şi [1]oonstmi.a1s1c:ă un rnonu^ meint ,î.ni ·a1mliintirna loir însă.şi, 1cheltu.i.rnd 1îin ·a1oest &cop midie ilor ! î1nidemniziatii. Comuiniştii orgainizia1serr.ă lin aiCele ,z.ile o. g:rev.ă, 1îin 1unma 1căcr-eia 1demobiliiwţi,i oibţi- rnuser.ă ima1j01naireta în1demn.izia1ţiei. Cei ·oare iiniţ.i1a:s.eră lucrarea .ajunseseră la conch,tzi·a că, dacă aicest sanc^ tuar trebuia totuşi [1]să fiie construit, iat.unci muncitorii caire 1!1u1orau J,a el - .îin oea mai ma1r.e ip·arte sol1daţi demobUi:oati - arr tirebui să 1p1rimeas;că cel puţin un sail1ar:i1u ·de bază.

Toaite 1aicestea· se î1nitîmpl1aseră iau mult ·Îin l1.llflIT1ă. Apo.i, fa iî1nce;p1uitul .a1niul ui 1935, iM.airy jucă 1î1nfr-uITT specba1ool .de 1aimatori al Socli·etăi·ii artiistiioe mum1aito^ reşti :şi ·f.ă1au aicolo ou1n:oşti1l11\:ă iau Boo Worth.

Ben Worth i1nterrprreta un rol seia1.1J11dair *rin* ipiesă. Deşi :eir.a iun 1aiCtor 11i1psit ide Vlailoarre, Mairy 1î1şi 1dădu seama 1că j1U1oa un rol ide ifinUJTite 1îin Soc:ietatea arlistioă mwncifoirea1S1că. Părea să ~iie um .fel ide K:iooidiUJcM1or po^ li.tk.

ÎITh 10U1rîtrud, Mairy sie .sillnti 1aifa'1aJsă ide Ben. Er.a un băirba1t voi1ni1c :şi .fir:umos, ciam jp1reia oa·dheş l!a [1]f1aţă, od:ar ou tiră1să1iua1i

inegiuilate. ,.AJcLopta 1f ărră să vireai o ţi1ruută neglijentă, totuşi .airăta întotdeauna bine pus I.a punct, reea ce 1atirăg.ea pe .femei. Pălflul l1ui 1111egru veş.nli1c irăz· wătit î1i tOă,deiai 1întruna 1pe f!l1UITIJte, îin. 1p1airitea stîln:gă. Îil1itreag.a lu1i 1nifă1i,ş•a·re trăda o .fiartă stă1pî:1niită.

Ma1ry, 1aa1re ide 1anii ide ,z,j,le nru se mai să111utase cu un lbăirbiat, wşi 1dăidui .seama· 1că se ân1dirăgosti1se nebu^ neşte ide iei. Află 1că Ben l1UJcr1aise 1aa mu1I1Jai1tor 1Î1T1t.r-o f.albinilc.ă de textiile, înainte ide ia ·fi lintrat Îlîl ip1airtiidiul l1albuirist, 1l1a SyidJfley, ,şi ma,i tîirz~u. î.n ip1airtitdul 1oomu^ nhst, la iMel.hoiume. „Un irevol1uţion.air. Ce .no1man.tiic ! Să .fie 01aire iîirns.uirat ?" Se vnteresă 1di1scret işi ,află oă f1ll.l e1na î1nsuirnt, idar e111a gtrleru 1d e ;prii.ns ·Ln .liaţ !

C~nd pies·a în 1c:arre juioa1u .a1juITT1se IJa 1aa.păt1ul scurtei ei 1C1arrdere, M.arry se gîn1di icu. gma,z·ă 1oă nJU .se vorr mali v·edea. Iiş·i idăidiu [1]seiama 'Că .şi ei) •îimjpă:rtă.ş.ea 1aiool1alş sen^ tiimernt. Du1p.ă 1Sipec.taool, drud Ben o îin'tirebă daică n-1a1r v.rea să meialf'gă I.a 11..m restaiuir.a111it 1ou. el, Marry acceptă imedi1ait.

Luară lac 1,ntrr-.0 1ni.şă ia irestaiwnantu~.ui, idair se veid~a ort oolio 1aă Î11I f111ămunit1a 1ceva. I111i ·slUll'ş:it Biein îi :spuse oe 1a1Vela\ :pe 1sutflet. în1oetuil icu 1.nicetul se ri1nf i11".i1pia1 o mişca1re 1~mpot1ri·v·a rrăzboi1llll1ui, i1atr el .avea să •joooe ·llln rol .de fouinte îin org.a1ni.z1a1rea ei. Lu1pta îm1p10tr:i~ai rră.z- boi1UJl1ui emai •UJn liimipemtiv 1al momentu1lu1i. Mllls1soilini şi Hiitler, .fa.soi;ştii.i oarre j,i ir~pTezentau IPe mi.I iornairi, 1ajiu1n^ seser ă l1a 1P1llltere ·ş.i iPifegăte.au ir㠷zboi1utl. Găsiseră a·d~ţi în Ainglia, î.n Jarponia„ .îin Fmnţa, 1în Amerka şi 1ohi1ar 1ai[1]c1i, îin Au1stmHia. Omenliire1a ,p1rogiresistă lu1a&e 01nmele 1mpotn-1iv1a 1f1a.sidsmului şi a Il'ăziboi1UlllI1i. El, lin 1Cia1l1i~1atea1 1l1ui ide oomuinisit, trnbufa să 1aisiUme 1u1n rol î1rnsemnat îin ~reastă J1u1ptă .

.M iairy IOlbservă 1că se 1a1pri1nsese, bia 1chi1all' se Îi111dî:r^ j i.se. Se 1aip.leoase ·51pre ea,

1UJitîin1d de 1oa.feau1a oalfe se răIooa !IJe maisă.

- Hlitler a tmans1format · Germainia ·într-1uin ~mens aibaitOII'. llillOOllidierea ,Rei[1]ohsta1giul1rni ia fost o !Îln:Sceirua1re menită să dezlă1l1ţuie •oele mai josnke insti1I1JCte. F.a1s^ dştii :i-aru 1airestat IPe 1oomuinişti, :pe co111dUJcăitorii s•Ln^ tli1oalli, 1Pe sooi1a1l-1dem01onaţi, JPe 1preot·i, pe toţi 1cei 1care li se îmJPotriveau .. Gu o piriiceipere 1dia1bolkă, 1111azi~tiii *au* JPIUIS 1a15tfel 11a aaJe l1U10l'IUff'·i.! e 1oa una 1pqporiU1lui să se albiată de l1a .caipitialiişti, dil!l ipriiciina căll'ora î111idiu111a1u sufeni111.ie attit de mallii, iaSiU1prn evireilor. Ctiţi oameni llllll slinrt: ia1zi ruiTmăll',iii, tortuma·ti, IUJoişi, n1UJma.I iperntrn că s-1a1U n.ă,sioui dm iPälfÎlllţ.i evrei ! AnMsemi1ti6Jmu1l ia de^ vooi.t o formă a 1aainibalismrUJ!uii - o 1dia1tă„.

Mary 1U 1p1r.ivea 1atent. Cî1nid 1pomenise desjpcr-e swfe^ rli1rtţele 1pqpomul1ud eVII'eiiesc, tru!))lllil tnniă1riul1UJi se II111ror- 1diase ş1i re51pirnse .î111,tn-etăia.t.

- Ben, eşti ev1reu ? riiI îlllfl:irebă fă1ră să wea. Air fi VlJ'urt: rmmaiideoît ·să-şi iretra[1]gă cuvi1ntele, .daică ·i-air fi fost 1ou puti1niă.

Ben o privi cercetătOII', 1aproape bănuitor.

- Da! Si;gu1r că s1111t. De 1ce mă în1cr-e'bi ?

- Aşia.

- !Doair n-oi ,f,i antisemiită?

- Viali, Ben„ cum ipoti să ,51prui u1na oa 1astia? Dair mi-aim id.at seama: că jpriveşti sulfermţele evrei.lor ca o 1chesHurrre ipe!IS!Oll1.ială.

- S1uferinte!e î1111duna1e ide oogiri şi ide toarte cele^ lalte popoare persecutate au devenit într-adevăr o ciheisHu111e ;personală 1perntrru mi1ne - •ca şi sufer.Lnţele mu111dtorilor. Ored oă-i f.ireS<: să simt sU1ferLn1ele ipro^ p1rlfa1lui meu pqpoff' 1ou mai muiltă iintenisita•te.

- Ben, rte rog isă mă orezi, ITliU s~int a111tisemită. Sunt 1trn1potiriV1a tut1Uff'OII' 1p1rejU1docăţilor rasira1le. Aş fi putut a[1]ju111Jge ·şi eu o antisemită, idar 1111u sî.n.t. T1at1a. de 1PiJd.ă, fiace afaoori [1]au Benrj-amin Levy, magm1at1ul undusbriei •de

moiblile, id1ar s,pu.ne des1p1re el ic.ă e IU.tl 1ne^ norocit ,de zgîrie-brînză. E de părere d trebuie să te fereşti ide evrei.

- Vede 1Pali1ul di:n ochi1Ul ialtui1a„. ir,ăsip1u1nise Ben. Ii P·iierise dil!ltr-o 1dată tot ,enituzi1a1smuJ.

Mary simţi nevoia să ia apărairea t,atălui ei.

- T1atia e milostiv iau să1radi diin CaJ1ri! l11gibUJsh ...

- Cu hanii ă.ştiia virea să-şi Hn.~ştea1S1Că 1oonştii1rnţ1a ... Vă~îll'lld că Ma1ry se oaim s.UJpărase, Ben a1dă1ugă : De f.aipt, în, 1Pll"·iv1i1I1ţa 111.:Li Levy aire dr,eptate. Ttaităl imeu a emigrat îin Aiootm11iia o dată ·CU tiatăl l1ui Levy. Ve- 1rneau1 1aimlî1rndoi 1diin 1ca1rHenul Ea.st E1rnd idil!l LoT11dina~ 11.JJnde mii de ewei 1I1evoi1a1şi locuiesc în ma1gihenn.iţe iinsalu^ bre, ;Îl!l mijlooul mei pqpuJ,aţ,ii ide :nevoj.a;şi. Ttaităl meu ta rămas săir1ac - a mlll!lcit ;pe ;UJrnde ta a11mcat, ta fost vîtnzător aimb1t1ilairnt 1şi h1Jorăfoir]n f1aibl'ică. De-1ahiia 1J>1U^ tea să-şi d1U1că zilele. In schimb Levy, idiatOII'ită ş.me- chedilor :î1rnvăţa,te •Îin. j1U1I1gl1a. idiin Ea.st EITTld, a tăcut miJHoaine. F1aiptiul ieă 1aimÎII1ldoi sînt evrei n-ia.re 111id o ~mipoata111tă. •

- Şti:u, Ben, 1111u trebuie ·să mă ooov,i1rng1i. Ma1ry triîse cu tp1refă1oută veseHe. Să vorbli.m 1de51Pire a.Jbceva. Mai î1I11tîi tair .fi lbi1ne să ceiri taltă ca,fea. Ast[1]a e ireoo oa gt!i1aţ,a1.

- Birr ! Chi1air taişa. Dar n1u ma-i virea1U1 ta.Ita. Aitr .fi ma,i bil!le să IJ1IC girăiMm, să nu ipiendem ,uWimru1l tnamr v.ai. Dar îirna i1111te ide IP lecaire, uite 1oe voi,am să-ţi rnia,i sip11.1111 : Mi;ş.aairea î,mpotriva ră[0]zboi11..1Jlui şi a iÎiaSicismu-1,UJi se •adreseia.ză oiaimenilor din toa.tie 1p.ătiurnile socie^ tă,ţH - derid, oor,iitoiri, oamen:i de .ştiitn.ţă, si1rucliiaa^ liişti, toţi cei .oare vor să 1alP'ere ,p:aioea. ~ vrea să te în..sior;ii şi tu· şi să iactivezli .pieintinu 1P1a1ce, împotriva f.as^ cismul1ui. Virei, Mary ?

F1ata ip1rimi fără şovăiire. Credea tÎl!l direipta.tea

1aioos^ tei 1ca1uze ~şi ichitair daică era fa1ta lui John West, illJU .tn^ OOIT11111a că trebuie ooaipărnt să He de p1airtea. mHiona^ o:illor. Ern 1sătuilă .de vi1a~ai lmutilă i!)e oare-o ducea de ,a,tîta taimiar tde v1r[1]ffi11e. Soalflta, să1rta1cilor 1devMise o 1p1roocu1piaire ,se11ioasă ipootru ea1. Că1ut,a o .oa1uză .că- re~ai .să ·i se idărnilaecă, 1ş•i i1a~ă că o ,găsiise. Există oaire o 1oamă ma•i inobilă 1dedt să lu1pti riim:potriva irăi- hoiIU1!1ui ?

T1n .Hmip rce 1a1şteipfau :trnm1V1a[1]~U1l, iMa1ry îşi idă,du Stea1mJa că 1u1t11 v.a,l idre entu,zli.asim puses.e stă1prî1ni1re 1pe eta1. T1n sfîrşit găs~se o ! Oaiuză 1că1reia iput•ea rsă-şi 1con^ S1a1cire [1]v:i1a1ţa. 1I1air 1adoi, Hn1gă ea·, s·e 1a1flia 1U1n am 1rnre ~dfa ·să-l i1ubieiasoă. Tin miin.t·ea rei, .ambele ponni1ri oe-o 1îîn&urf,leţea1u imu 1puteaiu fi ,sep1a1mte. Şi eFa sigiutr·ă că air fi în stare să-şi dea vi1aţia pentru amîndouă.

Hen o 1a~iută să se 1siu:ie în tramv1ai Căi.duna caue-i străbMu tiinbrnagia ifliiintă dnd el io skî1nse de lhraţ o tU1rhură.

- N0ta1P•te lbu1t1.ă, Mairy, Ji stP'UJSie el 1ou 1dina1g. S[1]per că n-o ·să ~gireţi iniidod.ată hotălfîrea ip·e oa1re-ia·i l1UJa.t-o.

- .S.îint si·giutră că niUJ. Noa1p•te ibUJnă, Bem •.

I1n pa1t, Malfy inu 1pu.tea să ra1doa1rrnă·; se 1g1î1rudea 1l1a senS1ul •au tobUJl 111ou 1pe 1caire-l ieă:pă11aise vi1aţ1a ei. Ju^ aase în piesă rolul unei ,fete de muncitor. îşi trăise roliul 1şi [1]du:pă t·erirnd1rua1rea n.'jprez•entaţiilor, 1deşi' tex^ tele fuseseră sforăitoare şi prost puse în sicenă, se si1roteia ibOtt ma·i ia1p1rotaipe ide cei să.r.atCi ·şi iarqpsiţf.

A V•eta .î1n sfîrşi.t IUITT tel [precis. NUJ pr.ea se 1du1mirlise J1ll!că 1î1n 1pu1ivirnţ,a1 foeci1srnul1UJÎ., dalf 1rneicesibaitea idre 1a luJPta 1~1111portriv•a· irăz,boiurl1ui ena evi1deinită 1şi rnerifa să *te* d.ăir1uiieşti 1011 bnu!P [1]şi S1uflet 1a1oestei lUjpte.

lin iplf'iimuJ irî1I11d se g1.'11ldeia mnisă .Ja Hein W:o1rth. Ena Îril!dlfăgios·tită. I·şi fau1ri visuri 1pătima:şe, leig.ate ide 1P•etr^ ooarn1a lu1i. O ·să-.i ·dă1r.ui1a1S1oă 1d1na1gostea, î1ni1:rea1ga-i fiinţă şi

însăşi viaţa ei, omului ăsta care trezise toate iinisti1niatele 1ce 1d0trmi.taiu îrn ea : 1cLmgostea ,pătimaşe se îmbirna 1acum întrînsa cu sentimentele materne şi pre^ oou1pălfi de wdiin soda!. Atituidlineia lui .dezi1nteresia.tă ~l fă.oea ide 1a1 rdreiptuJ ·irnij)lum.ător. Şi eria si1n.gulf. Avea rrrevoie ide o ~emeie, oaire să-l iiuibeascâ şi să-l •SlUJSţiină. E1a Mairy Wes.t, .avea 1să rf ~~ 1a1oeastă ,femeie.

Mairy mu1T11cea 1aui .patiimă. Işi J.uă .a1ngiaJ1amentul să l1U1oooze .f,ă1nă 1platâ :îin biir01UJrile mi,ŞiCă.rdoi. Ena m~rudră că muruoa ei, 11aiol1altă .ou ia celorlalţi, dă1dea vliaţă 1unei caiuze. Se IOIOUiPla ode trehuri.I.e s.eoret.a.ri•a.tului, 101rgia1rniza d~feritele reu1t1i1u111[1]i ş.i se IOCllPa •de ti1părituri. Participă 1l1a p1regăti1rHe 1făoute îin vedeu·eta •oonferi.nţei împotriva războiului şi 1l1a 1primirea soriiforuluii Egon Erwiill iKisch, delegatul CehosloVlaiciei. La sosirea J:ui 1Kisch, Mairy se 1suise ,pe Va1POT ou 1U1n ·g111up ode V1reo .do.uă sute de persoane, strigînod : „Virem pe Kts·ch ! !Kisch tre^ buie să odeb.a1r,ce ! "[1]

Il văzu 1peste 1aaipetele mulţimii. Pe ,faţ1a lui hron^ za~.ă işi c1U1 tirăsătuiri aspre 1P1utea·i dti hotă1rîrna, 1dtair şi ernJaţi1a i1ntensă ode oaire eria stă1piLr1dit, ·energ1iia 1şi si;nce^ iritaiieta 11ui tdîlrză. In ochii soriiitorul ui ,lrn:iea, o ,pîlp1î1ire i1l101!11îloă. M[1]a1ry rămase cu 1c0tn~i:ng:erea că omul 1aicesta ipăfot.IJTIIS·ese ~n miezul lu1cruirilor.

Mu.Ţtimea fo somaită să odelb:a,nce ; 1da[' ;pe 1chei, ea se ală·tură .aMor .suite ide oameni ·Claire ma1niiifesta1u .penLru Kisch. Niciodată Mary nu fusese atît de emoţionată, 1a.tît de 1a1Plf1irrusă ide i·nd·i,g1111are.

A 1d1cma zi Mia1ry se 1dluse di:n mou 1Pe ohei, iau alte sU1te ide mainifest1a1n1i. Îlflainsatilanticul se ipiregătea să pleoe ~'a Sydmey. CÎind 1se 1p1.lise îm miişca1re, Kisch apăm 1l1a :balrU1stinaoda 1oovertei. Toait•e p1rivi1rii.le .se î.năl- tairă Sipire el. MU!lţi1mea izibuooli 1î:n 1Urnl1e ; 1chiiair [1]şi ma^ rinarii de pe vasele britanice de

război, oaire veniseră să p:artkipe la festivităţile orgianizate cu prilejul cen- ternairului or.aşilllll.ui Mellboo1rme; îl aol1aimau. ·

- Vrem IPe Ki.sch ! rstr·iga mulţimea.

- Şi eu vă v:rna1u ! strli·gă Kisoh, iriid.ioîmid 1PU11Tiinu.I,

Deoda,tă mlll·lti:mea î.şi ţ.i1rnu răsufl.a1rea. 1Kiiisoch se m-· 1aase 1pe :ba1lustna•dă.

- Sfinte dumnezeule, exclamă cinev1a, să .ştii că S1a1Te î:!ll 1aip ă.

Doodiată IKisch :î'şi fă:::iu vî:nt. Căw ,pe 1ohei, unideră- ma1se raa1 o 1ma1să de [1]0.anrne. Des:i~grUir .că î.şi Zidiro!bise foa1e oasele. Fu· :î1I1JC10njurnt ide ipoliţie şi tr:ainsiportat 1di1n nou pe \/las, .~ni mijlo;cul strigătelor f1urioase 1ale mu•lţimii. Kisich rîşi rrupsese ru;n 1pidOlf. V·aSiul ·îşi conti^ nuă însă drumul spre Sydney, reţinînd pe bord pPi^ ZQlnieirrUrl r ăinit.

Urma 1să se ti1nă u1n miting sub deviza :„!Kis,ch tre^ lbiuie să 1deb.ar1ce."

[1] Guvernul australian interzisese scriitrirului să debarce (n. r.).

1Rid11a1nd Liamb a-efoză să î1rnchkieze 1strudionul dlirn Melboum111e 1oomitetul1ui formait 1pentnu a:pănaa-ea lui Kisoh.

- N ... am obtiniu1t 111rki dădi·rie.a expoziţiei, ,se plîinse Ben Worth Iu1i Marry. Siint si1n1gurele loaurr:i iuITTJde a1r îlillcăipea •IIlJU•ltimea·. Ce •zid, 111-ar 1fli bi111•e .să vorbeşti 1ou tatăl tău, să-i propui să ne dea istadionul ?

Ce 1uişor .ena de !Sfpius: „Voobeşte iou tatăl t.<iu". [);aa- 1numa.i ~norederea î:n Kisch şi 1îi11 mişcarea 1îmjpotrriva a-ă,zbofa11lui Iii dădu 1CUT•aiiul să 'Îllllcer.oe 1a:semenea demer^ stm'•Î.

La mit·in:g1llil oaire .se ţîl111u cr:>e stadion, Mairy sosi printre ;pir~mlii, împ.reul!lă iau 1ceUalţi orga.niiZiatori.

Plfiniseră oolflaij dnid văz.uiră icâ o ma.re mUJlţime ode oameni venise ,pe stadion.

Mairy 1afiinmă diupă ,aceea 1că ia fost cel m.a.i idir1amatk mit:ilng 'la oare ia ip1a1ntioi1p;a.t vreodată. Duipă 1oe vorbi Maurice Blia1ckweJl, ipireşedi1nliele se a-•i1dliică 1şi 1intrrebă :

- Gena.lid GrH1Hin iaire ieuvi1ntllil. Geml1d ,Grififtn e ia1id?

Se iaştenm.11 IO tăfoore •grea. Griiff in, .del1egia:tul Noii Zeel1ainde la OcmgreSiu1l ·împoitiri'VJa a-ă.zlbo.iului 1111u putea să fie .de lfaţ.ă. Niidi ·el ll1IU 1pirimi•se .autoniz.aţi1a să de^ hai110e. Se 151pu:111ea 1îlnsă 'Că 1air fi 1pM1nu1nis în t•airă ,î:n mod clia111Jdestin şi că, ârn 1a[1]jui11 v10rflbise 11a Sy1diney ...

iDoodiată, ,un om iputinitel l1a tnuip, 1mbrăioat iau u.n 1P1ailton 111e,giru •şi ICIU ipălăiria IPe oaip se .a,prq>ie ir·eip001e de tribt.ună .

. - Eu 1SÎil1t Genailid Gr.iffirn.

Z'i[1]airi1ştii eraiu iuitmiti. Poliţi1a •rămase ,p1ainal1izată.· Mulţ,imea .a1plaiu1dă enfozfa:sma.tă. GrM,fiiin irosti 1aîtev.a iouviinte şi 1dis1Păll'U, fară ,să se fi 1atiins dneva de el.

Cevia ma,i .tîrzli1u, .a,u,pă .căderea n10ipţii, iulfmă neui^ tata retmg.ea-e iau torte. 1Pu1rUnd 1făiolii 1aip1rilTllse, mii de oameni, prr-'iintre •care 'Şi Malfy West, 1demairă 1pe stiră- ~i1le idi1n1 :Mielibiont1flne, s:pre mailu1r,i1le r.î.ul•U:i Y,a1nrla, în mijfoau1l 1mUJlţiimii oaire-i 1PriV1ea.

Acolo 1U1nmla să i.a ouvî1ntul Kis1ah. Făcuse 1a1pel îm^ pot1riV1a sentliinţei ,pir,in ca1re ,fusese deda.nat ,imigna.nt ·nedorit. Apelul lui fusese 1primit, dar îl 1aştept:au alte ~1ncercări. Tin tim1p 1ce er.a train:s1por.tat îin or.a:ş de ipe v1atPl()1r, ,ou ipucioml în ghi1ps, :f1.1i 1airesLat şi <lu1s, ,chupH^ irHe 1oa tSă fie :îingiriji1t, ila i:nfiirmerliia S;pita1l1llilui. Acolo se jpomerui SIUJPUJS 1umi .fel de ex1aimen : ,j :se 1cer,u să irăSip1001dă 10011i chestioruair Îlf1 gaieliică (unia idi1I1 ipiuţi- lflele ,1,imhi euroipene ipe ca1re in-o cU1:iioştea). IP,înă l1a UJim ă 1îj d ătdil.lJII" ă d'I1UIITIIU!l.

Pe imal1Uiri1le [1]rîuilit11i Y1a1nria, mlii ide oaimeni se 1aidma^ seră ,I1a lumiirua torţelor aa să-11

1asouHe pe E1go11vErwiin Ki[1]soh. Mall"y ern sigur1ă că tfl-o să 1uiite 1nidodată lfloaip^ tea ia.sta. Cîntară şi îi ias.cultară pe oratori, în răcoarea de ipe mailurile flllvlviului. Kiis.ch, deşi 11I1 drji, cu- 1oorii 1Il1JllllţimeA ,prr-ilfl dli1naimismul să1u.

- Au Staris î1n zi1a1Te ică enigleZia. 1meiai şchioa1PMă. Se 11roa:teJ : 1oogJeZJai mea şiohioaip.ătă, 1picioml mi-e ş.chiop, dall" inima mea tresaltă tot 1atît de P'uternic, poo.triu tCă 1am .fost îin stall"e să-:mi .înide;plines1c mi.si.u^ nea şi să trnnsmit mesajul meu de pace popocului 1a:usrtnail.~a1TL. •

Ouvi1111tel1e lui enaiu ascultate 1ou o deos~bită tnco.r^ diaire.

Siuamivieţ,uitor ;a,l ÎITitohisorilor fasciste, ~ar.iHorul povesiti ide51p:re actele de 1auna1j îintrepri1T11se 1~m:Potr⁰iva teroaire.i săl:bart:ioe dilfl Germainliia. .PoivesH idesipre 1Pe- 1d~psiele î1111grozitoa1re 1a1PHoa,te 1celor oaa-e ITTIUI vo~altl sl samiji1ne 1PO!itica fasciştilor. Citâ 1111ume ide uma1niita^ rişti 1ge.rmat111i laaire irămăiseseră p1asivi, ipină cîlllJd fu^ sese prea tîrziu, pînă cînd încăpuseră ipe mîna unor 1ga1r,dieni s;adiiai. Akase 1atooţia 1ai.S,oultătomi.lor ică c.ooa !Oe se !petreooa îlfl Genma1111ta putea să se ÎIIlitîm1pie în oirk!aire dini ţările capitaliste. Ii 1ooemnă pe ia.ustm^ Hooi 1Să lfllU 1pr,ivească şi e.i 'OU' lTlepăs:aire 1amenliin~airea faSicismul1ui şi 1a .războfo..11lui.

- Tovară1şi ! stri,gă el. Ll.lipta1i îimpotriva lor, 1a1aum C1Î1T11d răiul ahi1a îin1oope să se ·fu1tiinidă. Lu1pta1i diin toate ip.uter.j.J e l

AşeZiat ip;e i.ar1b.ă ,J,îingă Mary, Ben Worth se iUita cîinid 'l1a iKiStah, icînid 1l1a ea. Profilîinidiu-se (Jn 1!1U1rnli1rna tre^ rnum~ooă ia itoirţelor, f1a1a 1fmmoasă a fotei ogiliinidea emoţ.i·i ad1ÎinJoi, ochii ei mairi 1uooau Ide .îin·f1rigiur131re. în^ tinse anîlilia şi i-o oupriin1se IPe 1a ei. Mairy se nlhito.arse îi111cet spr,e el, 'Îi z1îmbi şi-a1poi se iuită 1din :nou. l:a ora^ tor.

!Kis,ch itemmliină 1au1 ;p1unmwl r:idiaat. Atitudine.a lui dîrză ena 'i1mipiresionantă î1n l1UJm

i1nia, torţelor.

O hmă 1bu1catătă de itirnp, I~isich răma1se 1aşa. Mulţimea Îimjpiresioruaită tăicea. Apoi .izburaniră ,a1pla1uze .şi oviatii. Unîi pl:îlll!gea1u, 1a,Jţi:i oftau. Mary West ena .şi ea 1PTill1tre rcei 1oare 1plîirngeaiu - pl1îlngeia diabonîiită de o lbwoonie stnaITTli[1]e, oa1re 1prt.1Jsese stăpîiniire IPe '1101atătă fiiITT~a ei.

I şi 51p1U1I1ea : „Omu1l ăsta a lulj)tra•t Îln războI, IP'e lllllimă ra :mmooaut :im î1rnchis0tri:le luii Hitler 1ce însearmITT1ă fa.s^ dSITTllUJl ; omul ăiSta ,şti~ de 1oe luptă. Cît tim1p raistfel de 01ame111ii VOII' fa11pta ,penitnu 1uiman1itate, lUJmea \Il!u itr.eb:uie să-.şi pi1a1ndă nă:dejidea !"

Dnagostea tăinuită dintre Mary şi Ben Worth se ooîirucea idlil!l 1oe Îlil 1ce. Se J;r1tîilinea1u zilni1c, adesea 1u aiu ma&a îm:r)lr[1]eUlTTă, i.air 1t11noori se durcea1u J,a teatru. Mary şti1a', deşi Ifen '111U-.i rmărtu1risise drr:a1gosteia1, ică ·şi el o iubeai. Inteliesiese asta. - raa de 1altfel' toat,e 1feimetle c.a['•e ·sînt iu1bite - din aten1iHe S1P01I1ta111ie, idiin 1ouvin^ telre ş.i fa\pfole ilui, 1aaire dovedeatli simpatie şi !îînţele- gere, idi1I1Jtr-o 1resăriire CÎOO îi z'Îimbea saru îi ia.tingea mîirua.

Cînd, în sf1îirşit, Ben :î·i :mă;rturlisi ic-o ,irlllbeşte, o ,f ăcll si1rrnplu şi direct, ra'Şa c'lllm 1se 1a1şteptase. Iintr-o sîmbMă sea1ră, Ma1ry riI invită ila ea a'casă. Tatăl ei ern, bine î:nţeles, lia stard!ion ; 1copleşi1tă ide lbătr.'.neţe, idoommia Mor.ain se durcea l1a cuJ,oaire Jirlidiaită odiuipă ma.sia ide searră, iiar Nellie şi Joe urmau [1]să se ducă- la o reuniune bi^ seriiceasică. Cei :doi tiITTer,i se instail,ară în sa1ia de mu^ ·zliică. Marry 1aîln/tă :J,a 1piiami. Cîrntară am11111doi ,şi ibăiură ipu~in,ă :bere. Ajpoi îincepUJră [1]să 1ddsioute ipoHtircă, !,j,tera^ tură, ha chirair mele 1prrdbleme orwarni21atorke Îln legă- turră iau mişiaa1rea .1imipotiriva ;ră.zlbo.iului, rde:şi IÎin tot a1oest .răsti:mip, Miairy 1a1r fi jprnf emait să vorbească .des^ ipre ei idoi, ldes,p1I"e 1drria1gostea lor.

În sfîrşit, Ben se aşează lîngă ea pe sof1a, îşi în-1gmQ1Pă fota Îlrn :pă[1]nuil ei roşu vooe1,i1arn :şi mlu['mlliră :

- M:a:ry, s.în1t :miîndrn de tine. Eşti o ;f1a1tă milTTu- 111Jată. Te i1U1besc, te 1iuibes1c, Ma1ry.

Fata în:toairse 1cau:ml spre el, cu buzele ei roşii în^ tredeschise 1şi umede, ou oohi.i skăludtori :

- !Doan!II1le, Ben, 'Şi eu te irubesc. Am să te iulbesc toait ă vfa.ţ:a !

Se sănu.tair.ă. O ţinea stnîins li1Pită de el, i1ar buzele ei oalfle se :îim1Pi0t1rivea1UJ uşor :eira1u 1duki şi 1moi.

Ii cupirinse caipul cu mîinile, uitîndu-se întrebător în ochii ei.

- Mairy, IPOO.rte că illlU-i momentul să-ţi spun .a:Sta, idair :şUi ică\ SÎl111Jt 1oomooi1sit. Ş Hi 1âi1t ide muilit ti1IT11P :îmJ ioore acest luam. Via tirebiui să-ţi tdă11uieş1i, să-ti sacri^ fid toată vi1a¹ţ1a•. Uneoc.i e IPlf·imejid~os să ifii 1oomun:ist. Iia 1a1miinte, tdin di1P·a ·în 1aaire tmjpărrtăşeşti vfaţa mea, iei 1aSiujpirlal tai tlllf1 1l1uic.r:u 1plin :de ir i'siau1r i. N-1a:i vreai ... 111-1a·i vrea să te :Î1rusari1i îin ,p.airtiid, Mary? Atu1ndi... 1im^ ! Plfen.tlnă ... alflli .p.urtea ...

- Ben, ştiii Jp.rea lbiine ică 1a:bi1a în •UJltimUJl ,timp mi s-au deschis ochii, că am învăţat multe în legătură cu piroblemele :politiioe şi .am .aj.UJns 1să 1ared 1111 oom1.1J11iism. Simt 1că ·duc o vi1ată plină, folositoa1rie, 1şi s.mt ferli1oită. V1reau să mă $nscriu în 1p1airtiid, 1d1aică tu mezi ieă sîint 1denmă... -

- Demnă ? Sigur că eşti demnă.

- Oh, Ben, itu. ini.oi 111Jlli •ştii icuim mi-ia.i schlimbat via~a.. Acum 1a1m u1n tel 1şi pe drlleva :a.lăturni, icu oa1re să idu1c Uupta. Deodată Mairy exclamă: S1flinrt:e 1duim111Je- 001.11le, e Hirziu. Sî.nt 1111Îlindră ide tine, Ben, 1d1atr 1I1-1aiŞ vmea să te igăsea1Sioă aii mei 1a,i1oi. Trebuie să se lîintoair1că î:n1 1ciu111înd. Toţi, 1diair mai 1ales tafa, sîn1t 1foa.rte S1UiPă- ir,aţi pem.tm că l!TI!-aJm a1111giaii at 1îin mişcatrea: înwotrhna tră,z1boin .1 1lui. Ei 1ared toate ;g,Qgoriţele 1cair·e ·Sie ipovestesc de51P:re bdlşev1ioi 1şi 1dla1aă m-1M :găsi 1a1cJi ;în S1a.Jonr, ^{0}s8-

.r:utîî111d:u-mă iou iun oomU1Tiist, 1ared 1c-a.r fi .îin staire să mă înichitdă, să mă lbia:ge :Ja ba!l1a1muc s1au mai ştiiu eu ce s.ă-mi .fiaieă. Tireibuiie să !Pled, i1ubi1tule.

Se să\l'1l.lrttairă 11Ung işi Ben plecă. iMa.ry stniîn:se 1cele două stide de lbere 1goale şi ipoalhatrele .şi se 1d1use su.s, fa 1ml•aaire, tocma·i 1dîirbd Nellie şi Joe se înforiooa1u.

GeVla maii tîirzlLu, Mairy auzi o ma1şi1nă qplflinidu-se in fiaţ~a ic asei .şi 1ajpoi IPOnntnd idin 1nicm. Peste dtev1a el i,pe btăll ei iintră tn ,msă. Fusese şi :în :aicea seară ·CU sim- 1P1a ti.a liuii 11a sta,d ion.

Oeşi stirăluicea de f.eiriieiire :şi ide 1dcria:goste, Ma1ry era 1chu11JU1irtă ide ig.îindUJl 1că lll:U-i mai 1rămăs.ese .nli1ci iQ :caile de mtoaroore. T1rebuii1a să a:ibă o 1ex!Pli:aa·tie 1defi:n:itivă cu tia:tăl ei.

*

John Wesit era di:n ·ce îin. ce ma1i oomulţu:mit. Toată J1uimea 1î.l sfida, 1aŞia că devenise nervos.

Ş.j. ,Mall"y î,l 1îingrijora. Ce-av,eia oare de 1gÎinid ? F1raink Lammence iafliase numai că e.a îşi cons,acna ce.a mai ma1re 1P1arte din tiimp Mi,şicăirH îm1potriva irăz.boi1ului şi fta1siaiS1I111t11l1Uri.

llllltir-o iSÎimbătă după-1amia.ză John o chemă ~n siala de mUJZkă,. Iintră de-a 1d:reytul î1n sulbiect. li "'C! PII'OŞă că-.l miniţ.ise 1Peniim11 ia obtine 'Stadion.UJI. DlllP.ă 1c.îite aifl1ase, orig1a1n.izaţi1a î1n care 1adiv.a ea :aire vedeiri oo- 1mllll1liste. Ş,i John Wesit 1r:t-1are să-i 1îingă1duie fiicei lui să fo.t,areze iau 1aomUJniştii. Mairy 'ii 1răs;prum.se 1c.ă or:gani^ ziatii.a llllll 1aire veder,i ,oomUJniste, ici !îndeamnă 1popoou1 s.ă Iru1pte pentriu a 1p'reîntî1T1jp.i1r:tia ,un 111ou ră·zboi mon^ dfa,l, .atirăg11nid .a:tenţua tutuiror as.upna 1pirimejidiei fos^ dsmul1U1t, IQaJfe :fulSelSe 1a1dn11S '1,a 1P:Utere î1r:t1 Germa:ni.a1, Miailia 1şi J,aiponia.

- MuisisolliJ1Ji 111J11 1oonsitiituie o 1priimejidie, replkă el. BÎl!lie lalf if:i dacă şi ~aria iasta iar fi oorndusă

ide iun om ca el, de 100 idktat[1]oir. Am o ibroşuir.ă Sin 1aare se 1air.aită reailizăll"ile din Abi.sini.a.

Siooase bmŞ1U1T.a din 1bumroa1ml ide la ipiept ,şi-o 1a,z^ vîuli ipe masă.

Ma1ry n-o l1uă 1111. seamă şi reJPlÎlCă :

- M111SiSOIÎtI1li V1rea lfăz!boi. La cererea mliliOI118Jriilor şi a V1atiicam1uJui ia tiranisformat Ita1liia într-o temniţă iar·i^ aşă. De-1aibia rnsHse 1a1oeste 10UJVÎ1n:te, ică ~.şi dă1du seama de îinK:lrămeailia ei.

- Br1aivo ! Frumos! Aieurn eşti 11impotriv,a m~iliiona- dlor şi 1a 1prqpll'ieli .taJe bisell'foi ! Am mu1n:cit idi111 ds^ plÜlter.i ca să mă riidic :dil!l sărăde .şi să idevil!1 milionar. Iar Vatitaall1ll.lil este :lăioa1şul 1credi1nţei noastre. Şi mai spui că nu l Uicrezi icu 1oonmnli.ştii ! Să-ţi ib1a1gi miinţile iiIIJ 1cap işi să a11U te ma·i diUJci la ei. Asta ITIU-i de tiine.

- Ba rniiei inu mă ~gîir11desc, tată.

- Nici nu te gîndeşti ?! Te duci la manifestaţii pentru 1P1aice, idair ii.a ip1rooesi:UJneta ireJi,gioa:să inu te-.ali dtus. Ei hi.ne, iniU ! Ori fiaici 1oe-ti SiIJ1UJn, orii ip.Ied dLn ca sa mea, ! .

- Btne. tată, daică 1a1sta-i 1părerea fa, o să iplec imedLat

John West şovăi. îşi iubea ;fai:ta. Trebiui1a să ll'ămînă Hirngă el. De ce 1fă1oea mereu 1lUJcriurli ,pe :caire el 111lU ~e putea :în1găidui?

- O să stad ia.id, âin oas1a ta, 1coborî @l .taniUJl.

R·ămai.Sle ou oa1puil ,plocat. Cîill!d 11 1r.i1dică, Mairy 111u mai ema Ï!in @d1a:ie.

Şi ceHalţi copii, John şi Joe, îl sfidau.

Joe se achita în sHă ide sa.ncinrile în1ciredlin~ate şi as^ culta 1ou um z.î1mlbet ITTepăsător, ICÎlTiid tată·! lui ~nsista cerî1ndu-i să se eiăsătorea1~că. John se 1aifl~ 1a1oum 1la Sydlney, um1de rpreluase Societarl:ea de aiprov11z1an.a1re. L[1]a Birisbaine IPIU:Sese pe roate hair.urile icu pirodiuse :Ja1c^ tafo. idiair 1TI1u 1a1nă ta ;n.i1ai iun interes ipentnu ia semenea adiv!itaite. T1nc~p:U1Se să ibeia. []e 1cîte ori 111 vizitase, la Syidiney, 1du.hineai 1a ibă1utuir.ă. Şi 1ou 'î1nidrăz1ooa1!1a ibeţi- vu;l.ui, 1îi ţilTTea piept. Nu

1pieride.a 1pirilejul să-i S!J>OOă că niu-1 1iinteresa 1a1ceastă .afa,oore. 11îînărul 'Şti:a ică cei doi f:na1i, oaire ·se oal1/jJa1u de interesele rejpcr-ezenta,nţei de 1afiaiceri dim Syid111ey, riI i[UJnaiu ide-1! stiingea1u, dar re^ fUJZă să-i servească 1amănu1nte. „Ei /b.i111e I N-1avea idecît să irăimînă .a1oolo. Daică-.i VO!fba de î1nicăpă1.î1niare, o să-i all'ate el .Jui !"

Nel.Jie tot îi mai trlimitea bani l1ui Mamjar-ie lî111 Eu^ r0ipa" rşi-1i sori1a. John West Siootoci 1P:rin sertair·ele ei d.iin 1dormitor şi ideSiooperi scr,isor,iJe. Urmă o s[1]cenă. Doairnrua tMoir.a1n fa11terveni : .

- Virei ca ifiiioa t1a să moară ide foame ? îl în:trebă. Cel 1putiin .atît să facem :pentru hia·ta ooplilă, sa-1 sioriem :şi să-i tirimitem ~ew1 bani. Şi-i expHcă apoi ică nu-i trimiteau odeâlt ,oe ewniomiseau .din banii ode coş- inită.

John şovăi din nou. Să-şi lase fata să moară de foame? Il 1d'.1ntă1rlise el Jbine 1pe Andreais. N-1a•ve1a inici ICJlb 1oe 1să1-:şi ţi1nă 1rneviasta şi cei odoi io~ii.

- 1B1ne, .a1oooptă el. Puteţd să-i tr,iimitet·i dte cev.a l1ui Mairgo, 1dair nici ·ea, inid [1]p.uii ei ·de 111em1H n-o să 0.ibă 1111irrnk 1l1a moairtea mea.

01.Jjpă 1oîtvia ti,111/P 1oomă scainoda1l1uil sU.mi1t 1dli1n prkin1a mamei lui Nellie.

Deşi bătrîna doamnă Moran avea peste optzeci de ani şi se topea văzînd cu ochii, era mereu prezentă în •gosipOldă.rie, 1pînă ieîin1d aJu111ecă ipe soa·ră ·şi-şi iru1pse un ipkior. Osu~ imu .se ipiri1node.a ilia .101c. Nu se mai :putea ri^ di1ca idi1!ll 1P1at O .iinHrmieră se •iinstală !Î'Il casă. John West hotă.ni să-şi tirimită soaiar:a b ia.zi!.

IDe la SiC1ai111dal1ul .cu Nellie şi Ev:a1ns, .doaomrna. Mor.ain iment·i1J111..11Se le,g-ăturn 1îintre el şi irestu.l foimiiliei, că1u.tîirnd s.ă p.aireze toate 1Îirnoe~că1rile 1.ui ide 1a-şi exencita. tirra- 111ii1a. De .aceea ,îi 1p1urt.a ipică, într-

1a1smns. Eir.a ferlidţ că aire î1n sifiîrişit 1p1rile:j1ul să se 1răzibu1ne. N-1aire 1decît să moialfă J.a a·zil ! Nu er.a oibHg-aii: .să-i 1diea1 el •a,dăpost şi să-,i .plăotiea.sică şi tria•t1ament.ul medk1al. IDestu1l o ţinuse a1pir1aa;pe douăzeci ide 1aini. Eira. bă.tirî1nă. Nu ma.i 1avea m!UJ!te 1zi.11e ide tr.ăit. Să se 1duică l:a 1a[1]z·il.u1l ide bă.trr-îni Ca1ri1t•as Ohrdisti, ide peste •dirum.

- O să fie 1biine îJ1rngiriij.ită, !îi ;linii•şti :pe 100U1alţi într-o seară. Ş·i-i 1aipma1Pe, o să puteţi o.ri.cf:nd s-o vi.zitaţi.

Nellie .plîinse. Mary bătu cu pumnul 1în ma,să.

- Eşti omd şi neomenos, H 1airuncă ea în faţă. O să am eu grijă de buni.ca, ·dacă socoteşti că ţi-e 1prea greu să plăteşti i.nfomiera. Azi1lu1l ă.sfa e mai idegrabă un fel de morigă, u.nde :bătr.îinii cerşetolfi rvin să-şi dea su^ flletul.

Joe i·eşi din apatia lui şi se oferi să „suporte" o parte di1n oheltuie!il~ tratamentului, odi1n s.al1a1riul său.

John West se arătă însă neînduplecat. Dacă el ho^ tădse ca -bătrli:na să plece, trebuie 1să •plece.

Aş.a că doamna Mocan fu trnns.portată :înfr-o aimibu^ l1an1ţă 11.a az,ilul de pest.e ·drum. Plecă d-elstul de veselă, dar în cunînd famiHa lÎŞÎ dădu seama cît de nenorocită era la azil.

Cu nmlţi ani în rnnmă, John West ·donase biS(lricii clădi•rea sumbră, cenuşie, care se afla alături de :reşe- dinţa a[0]rhiepiscopului. Malon~ ji sipusese de ipe iatunci lui· John Wesrt: că .are de gfod 1s.ă facă acolo o instituţie unide ibă-tirînii şi iboilnavii incura!bili iSă-.şi ipoată ipetrece ultimele zile. Vor ifi admişi şi cei de credinţe :difor,irte, nu numai catolioi. Oi:ne ştie, uriii 1arr rmai putea fi con^ verti1i. Mai tîrziu, John West se înţelesese cu maica superioa1ră a a,zilului c.a :înrt:rrep1rindeirea lui rde pompe funebre să se ocu1pe, pe cît posibi1l, de toate în.mormîin^ tările. fo .felul acesfa, se g;ind'=a el, o să-şi scoa•tă 1ba-remi o iparte din bani. ·

!Dar şi înaforn căminului, iputerea lui .începuse să fie

sfiidată. Bilil Brndy cemse iîn P1arrlament 1aipliicarea stră- veohii legi, duipă carre Cameron 1fu.sese nevoit iSă plece de .pe terenrnriJ.e exipozi1i·ei. Pus~s·e .aiStifeil ca1păt galelor de ibox ·şi de luipte concrnrente, ·da1r Ciameron, foa.rtc între1prinzător, mnsilrui o pi.stă de ciclism .în .partea de nord a •omşului ~r IÎşi menJţinu •supenior-itatea .îin .aces.t sport.

Inc·eroarrea illli John Weist d·e a o.rg.aniza currse de tir.ap nocturne dă.du şi ea .gireş. Lia Perrth şi Adel.ai.de cu:nsele nocturne ide tra1p„·eliminas~r.ă cursele ide 1g.a^ lop" . .Dacă ar 1putea iSă treacă :prin Parlament un :p.ro^ iect •de foge ca•re să-i 1îrngăiduie să oir1ganizez.e :şi la Ap^ som ourrse ·de tr.a:p nocturne, trapul air fi ·devenit din noul .rentabil, şi !Îin .acelaş timp a•r ;fi dat şi Clubului hipic o lovitură. iDa.r 1Davi1son îl ilot .airnîna, ·făigăduiin- du-i că ipoate mai tîrziu via elabor:a o le.ge în .acest !Sens.

F.u.rios, John West IÎi ceru lui Benett .să „convingă" un parlament.ar independent să propună legea la senat. Dar I~gea fu rrespinjsă cu o majoritate d·e un vot, ·deşi cheltuise două .mH ide Hre oa să-i un,gă .pe 1pairlamen: tari.

La con:fer·iin:ţa din 1936 .a 1p.arrtidului !aburi.st, Kelle^ her îl .susţinu, cam 1în •silă ce-i rdrejpt, pe Trnm1blewa1r·d împotriva lui Carui, ·d'a.r dnd se !:n:tmni comitietul elec^ toral, Ca·rir inu întîimjpi.nă nici o idHicultate ca să [1]se menţ,ină !ia conducen~a ipadidului, tmpotriva lui Trum- blew.a.r,d. ·

Nemulţumiirea lui John West &e cocea î1n ascuns ca un a!bces. !Din ce .tn ce mai mult 1simţea nevoia să caute mtngî.iere iJa V€1rn Ma,guicr-e. La fbirnu nu mai dădeia dov.a1dă de aceeaşi sU1btilitate sau avînt; iar acasă, unde lse simrţ,ea 1întlîmpinat de o 1rainchiună surdă - de cînd o trimi1sese 1Pe doamna ·Moran fa azil - devenÎJSe şi mai morocănos şi mai agiresiv.

”

Tntir-o zi, pe la s.fkş.Ytul anului 1936,, Piaddy Ryan intră Îln fbiroul lui Frank Laimmence.

- Să ştii, măi băiatule, că detectivul Ryan a dez- 1€1gat în 1sfîirşit rni:steriosul caz a•l femeii cu pă.rul iroşu.

Piadody o uirmădse pe Macr-y West mai multe Juni de zi:le, dar nu iprea serios, pentru că î,şi avea şi el oalul lu~ de 0U11se, de care rtirebuia .să se ocup·e, ·şi mai cu .sea^ mă - băuturica ilui. Sii1ngurul om ca1re nu ştia că Paddy bea era John West. Cînd patronul lui îşi făcea a1pia.r.i1i.a, Paddy sugea î.ntotidea·una anumite pilule caire pa.rif1umea1ză. ,gura.

[1]Ryan tii 1întin1se 11ui L1ammence o invitaţ,ie 'Îirlllillos or^ namentiată. L1ammence îşi 1aruncă iprivirna pe ea, 1apoi intră în lbiirou şi i-o 1înmînă lui John Wesb.

In oaipul tex,tului &e 1putea citi :

Bun venit, Ralph Gibson I Urmau apoi .amănunte ,asupr.a unui banchet complet·at cu diver.tismente muzi^ cale. Iar în josul paigindi John observă : Secretară *or^* ganizatorică: domnişoara *Mary West.*

- Socot că-i ,de datoria mea să vă atrng atenţia, domnu.le Wes.t, că Gihson este un ,frnntaş comunist. A fost .finchis pentru idei.iote ,politice. Nu mai Îlncape în^ doiială că e o .aduniair,e comunistă. Ea - vireau 1să spun domnişoaira West - fa'ebui,e să facă pa•rte din partid, de vreme ce or.ganizează acealstă 1recep,ţie.

John West m1 ră1spunse. Avea în ochi luciri 1îin~rico-şătoaire. Nări.le i se umf1J.a1s~ră şi irespiira cu ,greu. La^ mmence i€lşi - iŞtiia că ~n .a.sHel de momente e mai bine să-şi laise ,patronul singur.

Ma1ry nu ·veni acasă la masa de 1seairă. Suipăiraf la culme,, şi hotăr.ît 1să aibă o ex.plirnţie cu ea, John West o a'Ş1t1eiptă. La um5ip.rezece jumătaite moţăia într-un foto- 1tiu, !În camera unde luau micul dejun. In sfî:rşit o au:z.i că vine.

Deschise uşa dnd ea focmai începuse lsă suie scările ca să se ducă ISUS, şi liniştit, idar cu IÎncor,diare

.fin ,glas o chemă:

--;- Mar)", vreau să-ti vwbesc

Fata s-= 1î.ntoair1se ibrusc. li văzu ~rofi!Îalldu-se Îln .pirag şi irosti :înă;buşiÎlndu-şi gla1Sul :

- Credeam că te-ai culcat, tată. S-1a tntîmplaib ceva?

- Vino 1aici, ir1epetă el.

Il UlflITiă IÎ.n odaie. Păirea Qlbosită ·şi 111u era impeca^ biil îmbrăcată, aa de obitei. Privind-o, ·P<mtru o clipă îşi aminti ide mama llui.

- Ce-i ou 1invitaţila ·a·sta ?

Marry ,fresăr~ o luă işi-o cercetă, ca ·şi cum iar fi virut să 1spuină că n-o mai rvăwse 1Pî111ă ,atunci. Nu .răspunse nimic.

- Ei ? o i1ntrebă din nou.

- Am făoub oeea ce mi-a dictat conştiinţa, itată.

- Eişti Îlnsorisă tn partidul comuni1St ?

Ea işovăi, apoi °ri1dică slfiidătoaire oaipul :

- iDa.

- F1ata mea 111-°a1re •Ce căuta !Ja comunişti. Ori rruipi orice 1rela1ii cu oamenii ăştia, ori ipleci din casa mea !

- 1Regret, fată, 1da:r 111u ipot 1să-mi nesocotesc prin^ cipiile.

- /Principii ! urlă el hătind cu 1pumnul :î111 masă. Mai vo•rbeşti d-= prrimcipM ! Ar trebui 1să ivă înohid.ă. .pe to{i ! Comuniştii 111-au nimic sf;înt. încearcă numad să producă tulburrărri 1în °rînd'urile maselor. Vor să distiru^ gă modul nostiru de vi.aţă.

- Da l Şi să-1 nnlocuiască cu o viiaţă mai bună l

- Tu să nu 1di1scuţi cu mine ! Habiar n-ai ce vorbeşti ! Eu am studiat p:rolblema a!St,a. Dacă a:i citi brro^ şurile [1]bis.ericii noastrre, .în. care se airntă ce e comunis^ mul, .n-ai mai vorbi aşia. Ori renunţi la 1povestea a.sta•, ori ite 1dezimoştenesc 1şi .te gonesc din casa mea.

- Pe mine nu ~ poţi mitui,, tată. Şi mc1 nu-i ne^ voie să mă goneşti. Am să ip.lec eu mîi1ne dimineaţă.

Tnnelbunit de forfo, John Wes1J iridică pumnul s-o lo^ vească, dar se stăpîni. Işi descleştă încet pumnul. U\lsă

mtna lin jos şi rămase iin fata ei: nenorocit. 1n^ fir1nt.

Ochii IÎi înotau .tn fo.crimL. Ma1ry trecu ipe lIÎngă el şi ieşi din oameră. John se ipirăbuşi ipe 1scaun şi rămase aşa mai bine de un ceas, .plÎină ,să 1se ducă sus la cul- caire. •

Nici unul nu închise ochii.

!Dimineaţa, Mary nu Sie sculă idecît după ce Îl auzi pe t[1]atăl ·ei ipl·ecînd. După micul idejun îşi urnpachetă d^ teva costume .îintir-o valiitză 'Şi se •pregătea 1să plece din oasă, dnd mama ei intră ,în odaie.

- Ce fia1oi ? De ce te-iad ·oortat 1ou tailcă-tu ieri seairă ?

- N-are impmta1niţă de ce. N-.a:i ·înţelege. M-·a idat 1afairă 1din ,ca.să şi mă [1]prregătesc [1]să iplec. N-am de ~gÎinld să 1nulP 1liegătuirile 1011 [1]tiine şi [1]011 ceil1alţi.

1Marr111a iei 1se 1aşează pe ip:at 1şi înc€jpu să rpl1Î;ngă.

- Nu se 1p1aat[1]e, Mairy. Poaite n-a v1rut să ..sip1ooă iasta.. Nu-,i el 1Î1n st1a1re de ia[1]şa 1cev1a. Ce-·ai fă1out Mairy? Ah, daică mama 1air ~i aid.

- :B.uiniJaa 1I11u maii e aki. Şi 1ohi[1]arr .dacă ·air .fi, con- fliictuil ăsta ·a:r ideipăişi-o . .Mairy s·e iduse l1a, ma1ică-sa şi-şi 1Î1l11oolă1ci .bnaţele după 1giîtUJI ei. Te rng, mamă, 111111 pilÎ:rnge. T1rebuli1a isă se î1rntîmple. N-1ave1am 1ce face. ŞUi, m-1am îns1cr·i1s la 1Cdmrnni.şti şi tata e 1furios.

- Vai, 1Mairy... l1a 1comu1111i1şti. Lasă-te ide 1a1sfa. D01amne, idiumnezeule, 1111U mi-1ai 1da.t idestul[1]e lov:itu1r1i?

·Ma1ry o 100!1JS0ilă 1cum se 1p,r.iteip111 ma·i bi1I11e, îITTrchise gearmaintrcmul şi 1Plecă idin caisă cu 1dru.irerie .î1n suflet. Se Qpiri 1Îl!l [1]po1air·tă şi se mai uită ·O da.tăi ,Î,n1a;poi. Se :g~nidea ică ifiu:sese totuşi 1urnoor1i fericită. Dair lu1c.ru1rHe se sohimbaseră ,şi vi1aţ.a mer1gea mai 1deip1airit[1]e.

La lbkou, John West aiui IP\.IJtu să se 1ooruoootreze de Joc. Se ri1111tireba idiaiCă Afia,ry JPleioase 1diin casă saiu iTI1u? Sea1ra, drid Nellie ipa11iidă, imorocăinoasă, cu ochii uoşii 'Î.Î ~puse 1că Ma1ry ia IP'leoat, nJ!.lJ scoa·se o vonbă.

Erra SUII"JPll'iins şi Î'rnduirenat, d1ar hotărît să rrămînă nie^ îin1diu1p.Jec.aif:;

A 1dou1a z,i 1dimi1t1ea1·ă, cuim 1aijiuinse l1a birou îl iche^ n1 ă IP'e F1na1nk Liammooioe 1şii-i rsipiU'se :

- ~m 1giorniit-o ipre 1Ma1ry de •a1C1a.să. O .să-şi vi1t1ă .î:n ftirre rşi-o să .rernu1nte .la blestemă1:ii.le .astea. Dar tre^ bui•e •să-i odiau1 o :)reiotie. Află uornde s-a m11.11ta.t. Arre .foa1rte 1piu1i1nii lba1ni. Şi ta.111ru111.ţă-mă idia1că şi-1a1 :găsi.t de lu1cnu.

*

fin să,ptămîirnile ce •Ummară ·Mairy West .trăi 1uin 1atde^ vărnt iooşima1r. DlllPă 1oe 1Păirăsi 1ca1S1a 1Părrd1J1tea•scă luă mas.a •au Ben Wor.th. Era trulhumt şi plilil Ide siJrnpiaHe pent;ru giestUJI ei. Ii "stnînse mlIIIlla · 1peste maiSă·.

- îmi ;p1a1I"e ră1u, totit1şi, ·că rari ajiUJns 1aiiic1, Mairy. Diarr să ·ştii reă eira iJrnevit0ibiL Mi-1arm ,f ăcuit od.estu,Je grrlijri 1î1J1 ,piriviJnţ[1]a ,asita. Ţi-1am cenut iUITl siaioriifi1c~u ma•re, cî111id am 1că1utat să •te cî.ştig ipenitm mi1ş1aaire. Ce-o să f,a,oi 1a1oum ? Ai haini ?

- Foarte 1pru~ini, rdia1r ipot să !.u10nez. Am să ÎIJlrchi^ rriez o 1aameră 1şii 1arm să raaut de 1lru1ernu.. Am 1să mă s.iJmt oa IIlOIU: 1T1ă1S1auită. Suirîse cuma1jo·a,să, odiair el îşi dă,dru seama 1că ·erra ·gartar, 1gata să 1p!.î1ngă.

1Sea1I1a, 1d1Uipă Ulft mitiiil!g, se id'll!seiră î1J1, 1p1a1r1c ::tii se aşe- zarră fPe ·i1aJ1bă.

Pe neiaiş.t~pfate, BM H spuse :

- Ştii, Marry, m-al!TI giî,ndit l1a oev1a. Se spuiile .că oode mă1rnî1l11că 1U1I11Ul, mă1J11î1ncă şi 1doi. Poate ...

- Vai, Ben!

- Daică rn-arr ,f.j vorha idecît ide noi doi, te-arş TIUog;a ÎIIl gienu1rnohi să fii sotiia. mea. . Diar :u111 ooonlllnist tre^ bui·e să se gî1rndearsică la muJ.te Iruiorumi în1a:i1nite ide ia se I1I1su1r1a1. Ar 1piuitea Ş.ă ·Vililă CQpiii. O rsă vedem, i'llbMo ! Cu 1lu1Ptele iastea rdiin Sipia1I11i1a şi Ohiirna,

rciJne :ştie oe se ma,i tnHmiplă. Să im.ad 1a1şteptăm.

- Foall"te 1bi1J1e, Ben. Nu-mi p1aiSă, de vrreime ce si!1J1.te.m ,îm₁p¹reu1J1ă.

J,i dziu •îin 1bna1e. ;p.Jîinig-înid. O m11Ilgîiă iau durioşie. Mrarry că.uită să se stă;piinească. Răma.se î1nHrnsă pe i·ar:bă ou 1oa1p1ul rpe 1gienirnnohi·i rlui.

- Cîind sta:i :a1şia 1uitî[1]nidiu-te la stele, ip1arcă am-ţi vi·nie 1să orezli, Ben, că 01amenii se 1u1răs1c (J1n 1loc să se i1uibea1scă şi ică u1nii mor de 1foame :în rnij.loowl tufo,ror buinMă1ilor, îin HimlP ieie alţ.ii vor rw.boi.

- Da, Ma1ry. Dai!" inoi 1caire ştim 'l!ide stă rădădin1a ră1ul1uii, m~ trebuie să lăsăm om1Emiirea să sie ip1r.ălb.w- şească. Noi - ,şi 1cia noi miliioaine ide oa1meni - sipe^ răm 1să ipwnem ¹C13jpă1t săirădei 1şi 1nieîinţeleger1Hor. Dair cît timlP via. ma1i dă:imj ca1pitJailiisirniu1I, iluiarull"iile 1aişa vor irămîine. Uinoor.i, noaptea, nu .pot să adorm 1giÎinldiin^ diu- mă fa ,gwferiintele îndurn.te de 1oomUJTiişH, ide si1ndi^ icalişN ·şi de evrei îin l1a1gărele de t'Olrtwră aiJ.e llllli Hit- 1ler. Evreii - poporul meu, Mary I îşi înfipse unghiile îin ibinatuil ei - şi-1atund 1îmi s11mn: trebuie 1să lupt idi1ru iră.51p1uteiri 1ca să îinfir.îirl\g ifia1scismuL Măicair de-1a1ş ia'Vlea :puitere dt ·zeoe ! Da:r 1şti1ni1le 1ce inie viin idiiin S,p1a~ uii[1]a? Fiasdştii 1îşi 1a&out săbi.He)pe sipiin1a1rea ipqporulu,i sipa1niol. Uneori mi se IP'are ieă .stînid alid, î1n Austra^ liia, mă ~inr prea ideip1airte :de vîlvătaiiia cea mare şi-mi s1puin : oa1re 1să-mi l1ais in1eamwl să ip·i1ară 1şi să le .în1gă- d1uii f1a:SICii·şH!or să triumfe, fără să J.e :diau işi eu mă1aar o lovHură?

Ma1ry .tş·i ll'i[1]dică ipr1ivirna Sipre el :

- V,a,i, Hen. Uneori siîint ,de-;a dreptul lÎ1ngrozită. Ben, diraigiul meu, te iubesc.

Se săimtairă. T1n rp1rimeJ.e ore a.le 1dlimiinieţii, iră1ooairea 'îi siH să ipleoe 1di1J11 1grădimă.

Mary îirnchirie o 1oameră ieftină, diair ·oonforta.hilă. Totuşi, 11a î1rnoop:ut noo1a ei loou1itn1ă ,i se ipăm neipr.imi^ toaire 1Ş1i ll'eice.

Ohi1air 1iin [1]zi1ua u1rmăfoiare gă1si de lu1cm înitr-o !li1b.ră- rlie. Datoriită •a1oestei iSlujbe :şi 1aicUvităţii IPe [1]caire o durea 1îin caJ.ita.tea ei ide membră 1adivă şi entu~iiastă ia ,p1air.ti1d.ul1uii 1oomUJTiist, precum şi IJ>irietendei 1ou Ben, nu se ·simţea siillj~uiră şi n-iavea iremuşcări.

Ma1ry ia1ctiva într-o orig1ain.i.zatie de ip1airtiid idi1ntr-0 suibuir1bi1e li1J1Jdustria1lă. O buic.ată ide vreme miNin1gurile îii ipă1r.u11"ă :ciudate ; îi vooeia •gireu să se a.dreseze tut:u- mr nuimi1rndu-i tov1airă.şi, dair ciiin1d se obişn1ui, 1auv:iiht,ul ·a1aesta îi 1deven.i soump. Cei :maii multi dintre 1oei oa.re venea1u ·l1a î1rutnuink1i ·ena1u muncitori sau mu1ruc1itaa1re. La î1ruoeput 1pă:stmu o oairecaire rrezieirvă şi ea, la fel, se iin.HimiidJa, 11n fota lor. IP11n.ă .!ia 1uirmă, ii1nsă, în1oepu să simtă o deosebită siimp1a,tie şi 1a1dmi1ria.ţ,ie 1pentru oameni ăşN1a :pu1iin .cam niedop,!1iii, idaor 'oa1re .învăţ,aiU ou ·atîfa ;nîV1I1ă, !Şi era1u 'g1ru1.1a ori1o11rnd ide s1aorHi1di şi de efotr.turi su1Ştil!I1ute.

MalI'y p·airtiic~pă !ia ma1i multe oamp1aJJ1ii : 11a 1oam- 1P1a1nii1a IPentm aju.tonairea Sp·a1niei, 1pentrn 1boii0otall'ea mă1t1fu1I1ilor ja11mneze, ila atj:i1UJniea ide 1aj.u.tornre a pqpoouluii 1chinez .şi 1a şomerrilor. lii plă•ooa 1in <leoselbii să 1li{peasică 1I1JOa1Ptea 1af·i;şe ·şi să streooaire maini·feste ÎIIli 1au.ti.ile ,de siorioori - :poate 1Peffiru că aceste 1aicti^ vităţi î,i s1aitisif ă1oeau în 1P1airle şi setea de 1averntuiră.

O 1săptămî1nă sa;u două d1u1pă iplecarea ei ide 1aoa1Să, Mary venii 1î1n viz.ită 1,a maii1că-sa î1ntr-o s.nmbă.tă soaira, în Hps1a tată·luli ei. Niel!i.e i se pl1îinse din m:m, 1i1a•r Joe o sfă•tUJi să rernuruţ1e l:a „1ne.buniia .roşie" şi ·Să se .în^ toa1nc.ă 1a1C1a1să.

îi siooise şi fina,teliui ei, John, .Jia, Syid1ney, şi-i ipovesti oele !Îll1turn1pl.a1te. P1rimi iun :răsipurns în!flăieă1mt, l!leşo- v ăfol1nfo :

,,Tata e omul cel mai neîndurător *pe care l-am întîlnit* vreodată, s1cir1i1a John. Iţi *doresc mult noroc, Ginger I* Aş *fi vrut* să *am* şi *eu curajul* tău; *comu^*

nismul e însă *în conflict cu religia* noastră. *Nu sînt comunist, sînt doar un* prăpiidit *de"* beţivan, *dar a venit timpul ca cineva,* comuniştii *sau* alţii, să pună stavilă *oamenilor de afaceri* necinstiţi *ca tata* şi eă- lăilor tocmiţi *de el care* ruinează ţara. *Am* să *viu în curînd la Melbourne pentru cîteva zile* şi *am* să *trec* să *te* văd *... "*

Maft'y 11i sior.j,se şi lud Mairjor·ie î111 Germa1111i1a., ialJloi se idUJse s-o y,i,ziteze ipe lbooioa ei, l1a a,zi,1, :UJrude i se pămu 1că stămie il1JilJ rniiroo ide ca:nrne omenească .îin desoornpu1ooire, o .aitmosifeoră lUJgiub.r.ă.

O 1căl,ll1gă1J1i1ă o oonduse la doaimrna Moriain :

- BMr!ÎiTla 1doaimnă se simte *tot* mai lfău, să nu stiai 1prea mult. Cunî1nrd o să ne :pă:răs·eaiscă. S-air p1utea să moară chia1r l1a moaipte, domnru1I 1s-o 1alilbă ·îin 1pa1z.a 1!1ui. Am ·şi trimis dufPă idoamnia West.

Maft'y o găsi 1pe doamna. Mona1T1J cu rnăită1ni1Ue în :m1Jnră, murmu1r,îin1d 1r:uigăiciu1ni şii mÎin!gîiind işift'1ag1ul cu degetele-i osoa1se, z,gî1ricite ide bă·tdnieţe. Fu. de-1a dir~p- tul iul.uită ide î1111f ăţişaft'ea bărlir·îinei. Se ffouse ip1a:rcă ma.i mi1că. Pielea î1i era :brăZ1d1a1tă ode miri ode [1]creţu.ri. Na1siul H l:UJoea, obnaji.i i se soofîkiiseft'ă şi ochii enaru a1dînc ·î1J1JfiUJnd1aiţi .în 0I1bite.

- Ah, tu eşti, Mary, ŞOiptli doamrua Mona1n, foairte slăbită. Ce-·am ra·uzit. Ai iPleoa.t ide rataarSă ? Doamme, cfite s-1a.u mai ·untî.mpl1at rŞ.i-ttl IClaSia ,a1cooa1 ! Ştiam eu clîrn1d 1am fPlecat ic-o să se ·îintîmiple 1oev.a l!!nrgirozitor ! I1rncejpiu să 1aii.uireze. A10UJIT1 jpratfrUlzeci de ani 1-:am văziut pent.ru lîrnrtM1a oară ... lra fota.J.i.Z'a.torul ăl1a .al J,ui. DU1m^ ll11ezeu :să-l 1iemte 1şi IP'e -eJ şi pe biiat.a NeU.ie. IPe voi, oqp,iJi, v1am ~uhi1 - ernţi doa!f sîn:ge <lii1T1 sîllllg-ele meu şii taaime din oamea mea. . Am îin10ercat să fraie .şi eu ourn iam l~wit 1că-.i ma1i tbliine. Dumnezeu ·şi S.Hirnta Feoioa:ră să 1T1e •aibă IÎn rp·ază ,pe toţii. Dumnezeu să te ierte, Malfy. Of, •Mairy, 1a•i iaj1U1ns oomUJrnistă !

Darr :şti.u că eşti .uin 1cqpiil ibun . .Sî.TIJ1: si•giUJră. Maka Dom1111ul1ui să. te ocrotea1S1că.

Ma.ry Iii iaiprnaarse minia zbircită şi ipilîlThgea rau su1ghi^ ţUilii.. Toomad .atu1I1Joi 1iint.ră ş~ Nellie, JPă'Şiiilld 1pe v,iJ",fu•ri.

- Nel1lie, NeJ.llie... GliasuJ !băot1rîinei ratbi·a ,sie mai a1uooa. Nelliie ise JPlecă ·şi-o săirurt:ă ipe frunte ..M -iam r'lJigrat ip€1I1ltir;u voi toti, tmU111mu.ră doamna Mornn. Dumnezeu să ne ocroteaiscă. A ifost şi 1pireotul. Sunt pregătită ... A[1]aU1m tPOt să !Plec.

Bietu•I ei t•r,lJip ofilit se 1outremwă. Dăidu oohi1i IPeste rdlljp.

O 1cărl:U1găriţă in,tră şi se .uită !ia ea•. Doamna Morain IITIIUII" i'Se.

John West p1aritk~pă fa înmormuntaire ială1uiri de •aeilia.lţi mem1brri iai fiamLliei.

Cînd coborîră coşciugul!, iar preotul termină slujba, giinere!lel se .gîndi la hătrînă cu regrret, poate .şi cu iremuşcare. Se gîndi la trecut, la prima lor întîlnire la bazam! biseridi. Cit de înţelegătoare şi veselă fu^ sese atunci, dar.„ Ridică .din umeri.

înainte de începerea serviciuilmi ireliigios o văzuse pe Mary printre cei,Jalţi şi o auzise plîngînd. Se în^ toarse să-i vorbească, dar plecase.

ln ziua morţii doamnei Moran, Frank Lammence află unde 1locuia şi UE1de luora Mary. După înmormtn^ tare, John West trecu p.rin oraş, se duse la proprieta^ rnl librăiriei şi-i ceru s-o concedieze pe Mary.

- Pentru binele ei, te rog s-o concediezi, dar nu-i spune c-am i1ntervenit eu.

Librarul se învoi să-i facă 1pe plac.

în timpul următoarelor tirei 1luni, John West n-o mai văzu pe Mary, dar de fiecare dată cînd Frank La^ mmence afla de la Paddy Ryan că-şi găsise din nou de 1lucru, vorbea cu patronul şi de fiecare dată fata îşi pierdea slujba. De cîteva ori sa1rcina îi fusese uşurată de faptul că, fără să ştie Ma1ry, John West era coproiprietarul ifiirmei în oouză.

După întîia concedkre Mary fusese foarte intri^

gată. li plăbea munca şi era si1gură că nu nemwlţu- mise pe nimeni. De altfel, pabrornul îi vorbise politi^ cos, deşi categoric, şi-i dădus·e· referinţe elogioase.

Dar după ce se pomeni dată afară din servici de brei ori la [1]rînd, Ben Worh îşi exprimă părerea că li se ceruse pe semne patronilor s-o dea afară. Şi într-a^ devă1r : ern angajată doar de dteva zile într-o slujbă nouă, oînd o chemă directorul. O primi cit se poate de amabH şi-i spuse deschis căi e foarte mulţumit de ea', dar <:ă tatăl ·ei, care era mare acţionar în această societate, îi ceruse s-o concedieze.

Ce era de Wăcut?

- M-am hotărît, spuse Ben. Vrei să te măriţi cu mine?

Se căsătoriră fără multă pompă, Ia primărie. Mar^ tori ·le-au fost doi tovanăfşi din .partid. După cununie Mary plţnse puţin. Ntu venise nimeni din familia ei, n-iavusese rochie de mireasă, nici muzică, nici flori. Numai o verighetă ieftină şi un buletin de căsătorie - atîta tot. Dar Ben era lingă ea, asta era princi^ palul.

Dădură o mică masă : cîţiva prieteni de-ai ei - vechi şi noi - catolici şi comunişti, cîţiva prieteni de-ai .Jui Ben şi mama lui. Bătrîna., o evreică of.i!ită, o luă de mînă' şi-i 'SllUSe printre lamimi1:

- E un băiat sucit, încăpăţînjt, dar bun Ila suflet. Sînt fericită că Ben al meu s-a însurat cu o fată raşa drăgmţă.

John, fratele ei, îşi făcu apariţia tocmai cînd se ter^ mină scurta ceremonie. Ma•ry rămase mută de uimire dnd văzu în ce staire de decădere era. S.e vedea cît de colo că' venise beat. Sub ochii injectati, îi atîrnau pungi sbîrcite şi pieilea i se gălbejise. La masă nu mîncă nimic, dar bău mult. încercă să se arate prie^ tenos faţă de toţi, dar nu făcu altceva decît să se dea în spectacol.

- Nu ţin cu comuniştii, 1i spuse ilui Mairy, dar destul de tare ca să-l audă toţi. Dair ce iaş mai fi vrut -, hk ! - să am curajul să-1 sfidez pe bătrîn, ca tine. Tata-i un cîine ! mai strigă, şi-apoi că!zu pe-o sofa, unde adormi.

Călăt01ria de nuntă 1n regiunea calinelor ~împăduri-te, deşi scurtă, fu o încîntare. Fiecare din ei răspun-dea cu patimă egală! patimei celui1lalt.

După luna de miere, se muta1ră feridţi într-un mic apartament. Ma1ry cumpără, în rate, mobi1lă ieftină şi frumoasă. Cîteod.ată se:arn, cînd nici unul n-avea treabă V·eneau Ila ei prieteni- tineri din mica şi marea burghezie, ca1re se alăturaseră mişcării de stînga. Mary îşi dădea seama tă-l cam călcau pe nervi pe Ben, car·e prefera societatea muncitorilor.

Ben avea un patefon vechi şi o sede de plăci bune cumpă1rate în decursul anilor ·cu banii pe care-i eco^ nomisea, renunţînd la tutun şi uneori chiar la mîn^ care. Serirle cele mai plăcute le petreceau ascultînd muzică.

Aveau o bibliotecă tixită cu că1rţi bune, pe care le citeau cu mult interes. Mary fu uimită, văzînd că Ben, simplu muncitor fără cultură, aprecia atît mu^ zica bună şi literatura.

Mary ,îl adora. II admira P'entru ·spiiritul lui caus^ tic, pentru curajul, umanul lui soc, încrederea-i liniş- tită şi credinţa lui nezdruncinată în triumful comu^ nismului. Puterea lui fizică şi mora1lă o sustinea în momentele de girea cumpănă, îi dădea un simţăm!nt de siguranţă.

Evenimentele din ultimii doi 1<rni o umpleau de ui^ mire dar de cite ori încerca să le iretrăi,ască' în gînd, era burnroasă că putea în sfîrşit să le goneaiscă din minte. începuse o viaţă nouă. îşi iubea soţul, dorea să fie demnă de el. întreaga ei fiinţă îl chema şi răspundea mîng1îierilor lui cu av,întul cel mai spont:m şi plină de încîntare. Se .împăcase cu mesele .luate în fugă, cu ilipsa de toalete noi, cu izolairea de familie : î1l avea doar pe Ben.

Ben, care-şi consacrase toatăi existenţa iuptei, eira aoum toa,tă viaţa ei. In mintea ·ei, Ben şi lupta pentru mişcaire formau un tot.

Mary îşi dădea seama că uneori Ben se temea ca soţia lui - dată fiind origina ei burgheză - să nu facă greşeli. Cîteodată o mustra cu blîndeţe, amintin^ du-i aceasta, dar în curînd se convinse ,că se putea bizui pe ea.

Ma:ry lucra acum ca activistă permanentă a miş- că,rii împotriva ['ăzboiului. Pr.imea şi un şalairiu ele trei lire pe săptărnlÎnă, oare, împreună cu cele două lire 1pe care le

primea Hen - ca orga1nizator a1l parti^ dului comunist - le ,îngăduiau să tră1ască.

Mary observă că Ben urmăre•a cu deosebit interes mersul războiului din Spania ; după pă1rerea .Jui, re^ zulfatele acestui război aveau să arate care era ra^ portul de forţe dintre fascişti şi armatele libertăţii.

- Fasciştii îşi incearcă ghiarele şi colţii, spunea el. Dacă ar ieşi înving~tori, ar fi cap.abili să atace şi Uniunea Sovietică. In caz că Franco rnu va fi în^ villlS, un al doilea război mondiali e inevitabil. Japo^ nia o să atace Australia. S-air putea ca mişcarea să fie iredusă la tăcere pretutindeni, timp de ma:i mulţi ani. Tovarăşii noştri air fi udşi, Austrnlia invadată, evreii exterminaţi...

Mary era de a.ceeaşi părere, dar nu se exprima atît de categoric. Preocuparea lui Ben pentru evenimen^ tele din Spania o îngirijora uneori. In fiecare zi citea cu atenţi·e zia1re.le şi comenta pasionat rezwltatul lup^ telor. La mitinguri, discursiurile lui erau din ce în ce mai înlflăcărate şi mai emoţionante. Iar dnd un tova^ răş se întoarse din Spania, îl invită aicasăl şi discu^ tairă pînă în zorii zilei. Ben nu m.ai contenea <;u în^ trebă1ri'le, în timp c·e Mary îl studia, tulburată. de o teamă nelămuri•tă.

Oaspetele adusese poeme şi dntece scrise de luptă-tori republicani ; Ben şi Mary încercară să înveţe cîn^ tecele. Băură vin şi cîntară. Un dntec despre un co^ munist ev1reu, călzut pe frontul din Spania aprinse ima^ ginaţia lui Ben. II învăţă imediat In pat, după ple^ oarea prietenului, începu din nou să cînte, cu glas ta,re şi stăpînit de o dureroasă emoţie. Aocentul ca^ re-l puse pe ultima strofă o înspăimîntă pe Mary.

„Cu mina pe inimă, *fac din nou* legămtnt,
Tn timp ce-ncarc arma de lupt(!:
Niciodată *nu te vom uita,*
Pe inamici nu-i vom cruţa -
Hans Beimler, comisarul nostru,
Hans Beimler, comisarul nostru."

In săptămînile care urmară, Ben deveni din oe în ce mai neliniştit. P1rivindu-l, Mary 1îşi dădu seama că îl drnrea fiecare rană primită' de nuptător!i republicani, de

parcă a1r f.i fost lovit chi,ar el. Se entuziasma pen^ tru fiecare vidorie, .plîngea pentru fiecare înf·rîngere. Inima şi sufletul lui erau în Spania. Ma1ry ajunsese să fie geloasă pe acest război, caire îi irăpea afecţiu- nea lui Ben. Dar îşi dădea seama şi ea: de amenînţa- rea pe care o prezenta fascismul.

Intr-o seairă, în timp ce iluau masa în oraş, Ben se a1rătă mai liniştit decît de obicei. Deşi mînca, întot^ deauna cu poftă, de data ·asta dţ abia se atinse de mînca1re. Era atît de cufomdat în gînduri, încît une^ ori nici nu răspundea întrebărilor ei.

Ben, la ce te gîndeşti ? Ce s-a întîmplat?

- Nu ştiu cum să-ţi spun, Mary. Are să fie o lo^ vitură! pentru tine. Pentnu prima oară în viaţă am luat o hotărîre imporitantă, făiră să fiu absolut sigur de mine.

- Ce-i Ben ? Ce-ai făcut ?

Eil îi strînse mtna, peste masă.

- M-am însoris în brigada internaţională. Plec în Spania cu va.porul - săpti1mîna viitoare.

Deşi de luni de zil·e se gîndise Ila această posibili^ tate, la auzul ştirii Mary avu un şoc. Se încordă toată, ochii i se umplură de lacrimi şi-şi muşcă bu^ zele. Gîndul că noua existenţă pe caire şi-o creease se prăbu~ea1 - o umplu de groază.

- Nu, Ben. Nu poţi să mă laşi aşa. Tu ~ti tot ce am pe lume, li apucă mîna, î.nfilgîndu-şi unghiiJ.e lungi în carnea lui, să nu pleci Ben. Nu trebui·e. Nu-i drept I

- Mary - o mîngîie el - trebuie să fii curaioasa. Pe timpurile astea nu se cade să ne gîndim numai la noi. Mary, draga mea, nu vreau să te părăsesc. Eşti cea mai minunată soţie din lume şi sînt fericit, dar aş fi un egoist dacă asta m-ar împiedica să lupt pentru cauză.

In drum spre casă, în tramvai, nu schimbară nici o vorbă.

Cum închise uşa apartamentului o şi luă în braţe. O acoperi cu sărutări. Ea plîngea, iar Ben îi săruta ochii umezi de lacrimi.

- Mary, dragostea mea I Am să mă-ntorc la t!ne, dar înţelege că trebuie să plec. Nici nu-ţi închipui cît de puternic mă cheamă Spania. Nu mai p.ot rezista acestei chemări.

Rămaseră îmbrăţişaţi. Mary încerca sentimentele ·cele mai complexe; simţea o dureroasă strîngere de inimă, dar se şi înduioşa, gîndindu-se la propria ei soartă. Şi zbuciumul ei se manifesta de ifiecare dată în alt ·fel.

Se aşezară pe pat, ţinîndu-se de mină. Cu vocea sugrumată de disperare, ea îi spuse ce avea. pe su^ flet.

Partidul n-ar trebui să te lase să pleci, Ben. Eşti mult prea preţios aici, pentru mişcare. Şi oricum, dacă m-ai iubi cu adevărat, nu m-ai lăsa singură.

Ben o apucă de bărbie şi-o privi drept în ochi :

- Să nu te-ndoieşti niciodată de dragostea mea, Mary. Eşti fiinţa cea mai minunată pe care-am în^ tîlnit-o vreodată. Dar m-am angajat într-o luptă pe viaţă şi -pe moarte. Vreau să fiu în primele rînduri. Am discutat chestiunea la partid şi pînă la urmă mi-au dat dreptate.

Jn spaima ei nu-şi mai dă.du seama decît de-un sin^ gur lucru : trebuia să-l împiedice să plece.

- N-ai dreptate, Ben. Muncitorii spanioli trebuie să ducă singuri lupta. Putem să-i ajutăm altfel şi fără să trimitem soldaţi. Şi-apoi, pînă ajungi tu, luptele au să se sfîrşească. Şi oricum, ce ţi-a venit tocmai ţie, un evreu, să-i ajuţi pe spaniolii care în trecut ţi-au chinuit strămoşii ?

- Nu ştii ce vorbeşti, Mary. Muncitorii spanioli nu i-au chinuit niciodată pe evrei. Şi astăzi ei luptă îm^ potriva gangsterilor fascişti şi antisemiţi. Te rog să mă înţelegi, dragostea mea. Nu ţi-am destăinuit mai de mult că am luat această hotărîre, pentru că mă temeam c-gi s-o primeşti aşa.

Jngenunchie în faţa ei şi-i prinse mîinile ce se odih^ neau în poală.

- Mary, dragostea mea, te rog să nu-mi îngreuiezi misiunea. Te rog mult. Tu spui că muncitorii spanioli trebuie să lupte singuri pentru cauza lor. Să ştii că se jertfesc eroic, dar lupta ce se dă acolo nu e numai o IU1Ptă între Sipianioli. Ochii muncitorilor diin toate tările sunt aţintiţi spre Spania, unde se hotărăşte soarta proletariatului mondial. Numai o puternică brigadă internaţională ar putea înclina balanţa în fa^ voarea noastră. Vorbea convingător, ca omul care ple^ dează o

cauză. Mary, dragostea mea, ştiu că în ceea ce priveşte plecare.a mea, avem păreri diferite, dar să ştii că hotărîrea mea e de neclintit. Fii curajoasă dra^ gostea mea. O să-i înf rîngem. Am să mă întorc teafăr şi o luăm de la început.

Se ridică şi începu să se plimbe prin odaie, vorbind cu patimă.

- Marii capitalişti din Anglia şi dîn America fi^ nanţează poHtica de război a ţărilor fasciste. Merce^ narii lui Franco, Hitler şi Mussolini au echipament şi au fost antrenaţi ca nişte roboţi, dar n-au nici o tărie morală. Au să-şi frîngă gîtul de zidul pe care clasa muncitoare din lumea întreagă I-a ridicat îm^ potriva lor în Spania. Blocada lui Chamberlain n-o să ne împiedice. De-abia aştept să mă-ncaier cu bestii!~ acelea. Ştiu sii mînuiesc o puşcă şi în curînd am să învăţ să mă descurc şi cu alte arme, mai complicate.

Aşa cum se oprise în loc, încordat şi aplecat îna^ inte, părea gata să pornească la un asalt cu baioneta.

Uitîndu-se Ia el, Mary înţelese pentru întîia oară cît de adîncă era ura soţului ei împotriva fascismului şi cît de fierbinte era dragostea lui pentru comunism. Abia acum îşi dădu seama că Ben ajunsese în stadiul cînd numai o ciocnire piept la piept cu inamicul putea să-i potolească ura. Această pornire era caracteristică pentru omul cu care se căsătorise : asta îi era firea.

- Mă simt în stare să conduc oamenii. Am să stu^ diez tactica şi strategia. Am să pornesc cu un bata^ lion la luptă împotriva bestiilor fasciste ... se înflăcără Ben.

Acesta era deci bărbatul cu care se legase să trăiască, să fie alături de ·el nu numai la bine, ci şi în clipe grele. Intr-o epocă mai paşnică ar fi cunoscut desigur o fericire fără marg:ni. Acum, fericirea căsniciei lor depindea numai de ea ; va încerca să fie şi ea tot 1atît de curiajoasă, neînchipuit de curnjoasă şi devotată cauzei ca şi el. Se sculă repede, se repezi la Ben şi-l cuprinse în braţe :

- Ben, îl rugă ea cu glas tremurat, uită tot ce ţi-am spus. Te iubesc şi sînt mîndră că bărbatul meu a·re să fie

luptător în briga.da internaţională.

- Aşa te vreau, Mary. N-o să dureze prea mult pînă-i gonim din Spania şi apoi mă întorc aici, să duc lupta mai departe, alături de tine. Atunci n-o să ne mai deSfPărţim. N-o să ne mai despărţim nkiodată. Mary, iubita mea '

Cînd Paddy Ryan află că Mary se măritase, veni încîntat de el să-i raporteze şi lui Frank Lammence.

- Află, băiatule, că detectivul Ryan o să fie îna^ intat şi o să-i măriţi leafa. J. W. n-o să-şi mai încapă în piele de bucurie cînd o aflia că fata lui s-ia cununat ieri la primărie cu un comunist. Şi unde mai pui că ginerele lui e evreu şi ţine de străvechea oredinţă ju^ daică.

Furia lui John West nu mai cunoscu margini cînd auzi această ştire. Lovitura asta punea cap la toate. Nu suflă însă o vorbă nimănui. Cît t:mp putuse s-o împiedice pe Mary să aibă o slujbă, crezuse că se joacă el cu ea ca şoarecele cu pisica, că o s-o înveţe minte şi o să-i scoată gărgăunii din cap. „O să re^ nunţe la ideile astea stupide şi primejdioase, îşi spu^ nea el, şi o să se întoarcă acasă". Dar acum îşi dădu seama că-i va fi cu neputinţă să poată convinge co^ mitetul Mişcării împotriva războiului şi a fascismub„l'i s-o concedieze pe Mary. Fiica lui îndrăznise să-l în^ frunte, iar el îi arătase că ştia s-o pedepsească. Nu-i mai rămînea decît s-o dezmoştenească. John avu o întrevedere cu avocaţii şi-şi puse planul în aplicare, ce-i drept fără nici o satisfacţie. Ţinea într-adevăr ca Mary să-i dea ascultare, dar o iubea - atît cît era el în st,are să fobească pe cineve - şi-ar fi vrut ca ea să se întoarcă printre ai săi şi să fie fericită. Casa era ·pustie f ăiră ea. Pir1ins în această dualitate de sentimente, nu ştia cuim 'Să rezolve problema. Bine în^ ţeles că nu se punea chest1unea să se împace .cu ea şi să-i dea ei dreptate. Niciodată n-ar fi admis că a gre^ şit el.

Presa „-gelbenă" tumă gaz peste foc, anunţînid : „Mary West frumus.eţea *„a la Tizian",* fiica milionia^ rului John West, s-a făcut comunistă. Se spune că faţa tatălui ei este acum mai roşie decît părul şi nuanţia politică ia lui Mary".

Nellie căută o dată să-i vorbească, dar el o repezi :

- Ce-a fost a fost şi nu mai poate fi schimbat. Mary şi-a renegat credinţa, ba mai mult, a trecut la comunişti ; pînă nu şi-o veni în fire n-are ce căuta în casa mea.

Ne!Ji.e îi ura pe comunişti, sau mai bine zis se te^ mea de ei. Credea tot ce scr·iau ziarele şi tot ce spunea biserica despre ei. Şi ea condamna purtarea lui Mary.

John, care venise de la Sydney în vacanţă, rosti o pledoarie emoţionantă în favoarea surorii lui. Tatăl său i-o tăie scurt :

- Pe mine să nu mă-nveţi tu. Ştiu eu ce f1ac. Să se-nveţe minte 1 Şi să ştii, dacă nu te ·laşi de băutură şi nu-ţi vezi de treabă, te dezmoştenesc şi pe tine.

Şi pentrucă simţea nevoia să se spovedească cuiva, John West vorbi cu Vera Maguire. Prietena îl ascultă plină de simpatie, dar îl jigni spunîndu-1 că admira curajul lui Mary. Vera îi propuse să ajungă la un compromis. Au fost multe cazuri cînd tinerii s-au en^ tuziasmat pentru „nebunia roşie". O să-i treacă şi lui Mary, dacă el va şti cum s-o ia. Dar John West nu se putea hotărî să ajungă la un compromis. Cîteodată îşi făcea fel de fel reproşuri, dar pe urmă se potolea. Mary greşise. El i-a vrut doar binele, şi ea îl sfidase. Acum că se măritase cu comunistul ăla şi se înhăitase înk-atît cu oamenii ăia încît deveni•se funcţionara lor, nu-i mai rămînea altceva de •făcut, decît s-o pedep^ sească pentru neascultarea şi nebunia ei.

Intr-o zi o întîlnii pe stradă. Era singură şi se pregătea să se urce în tramvai. I se păru că slăbise şi că era să·răcăcios îmbrăcată. „Şi-.a pierdut min^ ţile !" Pentru o clipă un val de tri<Steţe puse stă.pînire pe el. Ce să facă ? Să se apropie şi să-i vorbească blînd ? Rămase nehotărît pe trotuar, pînă cînd tram^ va1iul se puse în mişca.re şi Ma1ry dispăru o dată cu el.

Chiar în după amiaza aceea, Paddy Ryan îi aduse Ia cunoştinţă că bărbatul lui Ma1ry plecase în SIPania. La ce te puteai aştepta de la un comunist? li distru^ sese viaţa şi apoi o lăsase. Nu închise ochii toată noaptea, gîndindu-se la soarta fetei lui. Sosise mo^ mentul. O să-i trimită un bileţel comunicîndu-i că vrea să-i vorbească.

*

După plecarea lui Ben Worth în Spania, vlaţa îşi pierdu parcă tot farmecul pentru Mary. Deşi - înţelegători - noii prieteni se purtau foarte drăguţ cu ea, se simţea îngrozitor de s-ingură şi deprimată. Işi înde^ plinea sarcinile fără tragere de inii mă. Se străduia din răsputeri să facă faţă rolului de soţie a unui erou, con^ tinuînd lupta politică, în timp ce soţul ei se dusese să lupte împotriva inamicului ; d.ar noaiptea, în p.at, plîn^ gea după Ben, iar trupul ei se topea de dorul mîngîie^ rilor lui.

Intr-o zi, Paddy Ryan o opri pe stradă, în faţa biroului şi-i înmînă un bileţel din partea tatălui ei. „E în interesul tiiu să vii să mă vezi" citi Mary.

- Ce răspuns să dau, domnişoară ? o întrebă Ryan.

Era aît de singură, încît fu cît pe ce să-i trimită vor^ bă că va veni, dar după o clipă de şovăire, ridică băr- bia,· sfidătoare :

- Spune-i tatii„. spune-i domnului West că n-am nimic de discutat cu el.

Iar cînd Ryan plecă, strigă după el :

- Ş1i te rog să nu te mai 1.ii duipă mine.

Aipoi prumi o 'Slar1isoaire .de l1a ·Ma1rgo. O s:cr.i1soa•re stina1rnie. Păirea ică sona ei se teme .să-i Sip.ooă ·ce-,avea pe srnflet. Ern totuşi o sori-soare 1î1n 1caire 1purtea odes.lu.~i SLffitp·ait·ie, ıdria1goste şi u1n sentlimenit de ·sin1giuirătia•te. Primi şi o s:c:r1looare de l:a Ben, v•irblf,iind de idira1goste pentru ea şi de enituziasm ipentrn •înailta 1da.tonie pe ca1re şi-o impwsese. ,MJairy o illldia.se iau lrarcriimi ; o ;p.uirta p1nehlltmderui au: •ea., .i1a1r noa1pteia dormea: iau ea sulb penną. P1rLmi şi 1alte s.orisori de lra el, IPe oare le ipăs- trna .aa IP'e rnli.şte 1oomorL Ben aju1nsese .în Anglia ş.i .îi S1or1i1a 'Că 1peste dtev·a zile 1aire ·Să pleoe iin S1p1a1nha, IPlfiin ~a~a. , ~ ·

Duipă oe dti rUJn poom de Wmiiaim Mor.ris, un gînd îricepu s-o U1rmărească. O impresiiona-seră cu d.eos.e^ bi:re ver.sulfile :

„Ascultă, ascultă - *pentru* că *se-apropie timpul*
Cînd idealul o să facă *apel la noi.*
Unii au să trăiască, *dar cî/i n-au* să cadă *în drum„."*

O obseda ultimul vers :

Vnil au să trăiască, *dar cî/i n-au* să cadă *tn drum ...* •

Pirfa11la veste IPl'.imită ·dru$_1$pă 1a1ceea .M 1ainiuintă moairtea lui Ben, căzui l1a diaforie, într-o l1uiptă 1.îirngă Maidriid.

O piairte din Mal!"y mU1ri eiu el şi fu 1îinmorm1ntată îin cet·ahea ·îinisî1nigerntă .a 1duirerii. P1rieteni:i inru p^{1}uteau să-i aidiu1că mîing:îie.re, s-o fiaică :Să-^{1}şi ^{1}uite 1dezinăidejidea. I se :părea ică .nu mad iaire ip€111Jtru 1oe să trăi1a.scă. Gre^ dea ÎITI oomruini1sm 1şi 1î1T1 lllfPha IPeruhru 1pia1ce, ida1r siimţea că si1rnguiră, 1fără Bem, 1rnu V;a 1avea destulă tă~ie să-şi ooniti1T1Jue a1ctivifatea. Celilailti ,îlf1Joornau s-o convi1ngă că Ben 1air fi w,llJt s-o ·ştie ollil'adoa,să, diU1cîn1d mai departe l.u1Pt1a. Eia 'îşi ^{1}dăidea seama ică ·a·şia. este, totuşi făiră Bein nru 1gă:Sea 1P11.1Jtere să lil.11pte. Un •gi11rnd o 1firă- m~nta 1neî1rnceta1 : „De ice a tire:bu1it oal!'e i1u:hiirea ei să se frî.ngă ide dirag:wl 1001U1i iidea1l ?"

Totu1l, iehliiar. iş.i rvfa1~ai ei 1pă1rearu liip.si·t·e ide 1iinteres. Nu mî1I1Jaa mai nimiic. Nu se s·inchlisea deloc 1aum eria îmbrăiaa.tă. lşi stmî1rngea ipărnl IJlleglijent într-1UJn coc pe ooa1f ă. Pielea i :S·e a151pil".iise şi IThUJ se ma:i .facrid,a -de loc. Ii tirecu ipll"iin mi1nte să 1pleae .în stră·inătate, 1poate îin Ain1g.Iia. Di1t1 1Pă1aa1te in-1avea haini şi acolo lf1lU 1ca:noş- tea pe 1t1.im~ni. Cru1i să se 1a1dreseze ? Dair trebu1ii1a ne- 0ipă1rait să se zmul1gă idiin mjij.Joool atîtor oamenii caire-i 0mi1rnteau mn mod ieh! inuitor ide Ben şi :nu-i ma1i pru1tea•u aiduice 1T11i1ai o mîin1giîiere.

Se ;gitrndi l1a o solrutie ·disperntă.

Iintr-o seairă se dru1se .11a ruin telefon ;pulbHc şi formă numărul tatălui ei, acasă.

n irăsipu1nise Joe.

- Pot vorbi icu idom!Jllul West-senior? :îlTltirebă ea rece. foiima-i bătea să-i S1Pair1gă P·i€iptul. Tremru1ra toată.

- Tu eşti, Gi1TJ1ger? îi recuinosou Joe vocea.. Asta-i bună, exd1a11T1ă el vesel. Se-1t11t01air1ce Hui iris.iip.itor. V.i.no ou 1i:amuina de mă.s!.i1n,

Gi111iger. E c[1]a J,a morgă ia1id, f ă1ră tiine. Cired ică o să .fie 1îînţelegător.

- V.rearu să vmbesic ou t[1]a1tra„ ire,petă ea sauirt. Tiatăl ei v.eni la telefon. ·

- A.Jo!

- Aşi vrea să-ti voirbesc, fată. Pot să vin 1a[1]stă seairă?

- Dia.

- Irntr-o j.u1mătiate ide oră sînt l1a od.umnearba.

John West 1oobor,î în s1a:looul .de irecey1·ie. Ern emo^ tionat, 1nervos. Nu ;ştiia ce-i ou el. Se î1ntoalfloe Mairy I Eif'a feriic1it ic-o IÎinifT1î1nsese ; •Se 1buouna la giÎllliCLul că prezentia ei stră•l1uoitoare avea să lumineze diin 111ou oalSia 1aistia„

Ii deschise iohli1a11" el iuJŞia 1şi o paf.fi îin s•a1l1a ide mu^ ziloă. OÎirnd aipiri1nse l.um~1111a şi dădu m odhiii ide ea, .j se QpTli irăis!lllfiliairea. Mairy 1avea dbrajii siujpţi işi lâlfăta f~cr-te II'ă!U. IPUIJ'ita .u1t1 t1aiior vechi, mairan., 1p1antofi l•a fel 1şi 1u111 1p1111lover v.oode 1desichis. Geainit:a ena .aceeaşi cu calfe ipleaa·se de-a1aasă. Slăbise. Părrea hol1111aivă !

H oferi iun scaun, 1şi se .aşează şi el l[1]a ma1s.ă, îin [aţa ei. Stă1ea direaiptă., ·au tmp:ul :î1noor,dat „E mîoară, ·~idi el, nu wea să J'lOOll!l101ască .îinf;rîn1gerea".

I se părea că prez.enta ei ireînvfase a.tmos1fera p:lă-cru.tă a cas1ei. Ea1 şi Ma1rig>aret ·dădu'Seră vfaţă :acestei odăi şi o umipl1useră ide irîsete, ode muzkă. o făcuseră atM de ip;r.ietenoa.să. Ma;rjorie plecase, probabil ipootru totdeaooia, 1da,r .Mary se-1T1foir·sese şi o dată iau ea iaveau să se-ntoair.că ·şi vrohea veselie, vechii !prieteni şi alI'e să ,fie dillli inou mlîindru ·de ~mmusetea ei.

- Ce lv1rei·? :î1ruU-1ebă şi 1răma1se s.uiriprins de tomul senios iau 1aairie-.i vorlbise.

- Vrea1U· să llJ·lec îin Ain1gliia şi ipentriu 1asta îmi tire^ buie o 1mie de Ilire, 1răs,p1un.se ea 1ri1dioÎ1111d oaipuil.

John West ·se tncordă, j,ar faţa i se întunecă .şi ma.i mt11lt.

- Vorlbeşti IJ)rostii.

- Nu VOlflbesic 1Prnstiii, ~iată. Am ITI•evoie d'e o

mie die Hre :şi tu ,a.i să-mi ida1i hainii.

- Nu ima1i ·StP:Uine ! ŞtH că-mi 1pl1a1ce? Ai 1inidiră1z- :nea:lia să vrH să-mi [1]oor·i hani, 1dt1JP ă toa[1]te dte 1aii f ăout ?

- Da·. Am venlit să-ti cer lbanii, tată. Şi tu o să mi-i dai.

Fuda 1î1I or:bi pe John West. Inic:leştă pumlTlll.lil şi bă tu ~in .mais ă .

- Nu-ti ipenmit să voirbeşti a'Ş'a .. Pesemne că prie^ t.ooH tă.i mmt11ni1şti te-1a1u trimis să sicoti lba111i de la miine ipriintr-IQ nouă î1t11şelăto1Pie. Ei bine, in-o să-ţi meargă ! Şi dacă· 1a1sta 1ai vmt să-mi s;pu1i, ipaţi să p1leci iaşa' ,OUJm aii venlit I

î·şi dădu seama că ea îşi imuşoa buza - 1gaita să plîingă.

- N-,a'V'eai 1nii1oi o tgTijă, tată, 1plec 1şi n-o să mari vi1u. Da1r 1îinHi să-mi 1diai oooul de o mie de Hire.

- Zăiu? Eşti 1a1şia. de sig:uir.ă ? Sări 1Ln ipi1cioa1re şi . îi a,răită i1..1[1]ş1a. ,Jeş,i 1afrairă ! N-o să vevi uin ban de la mine, inici .a1aurrn, II1li1oi ma1i thiu. Te-am dezmoşfenit.

Miairy siooase o 1bucătică de hîdie diin geanită iŞi se saulă 1Îin 1p.icioaire, ·înfml1ltîin1du-l. îi .îin.ti1nse hîirti.a.

- CHeşte ! Şi-iaipoi i:sică1leşte-mi cecul, rosti ea -cu voooa îinooaită şi tremuirătoaire, id.ar amanrnLc de hoitărită.

Luă Mrti1a 1şi :îşi .a.rurncă ochii IPe ea.

- Ce-nseamnă 1a:sta ? tnit;relbă el.

- DU1pă cum vezi, 1am iatjiu.nli l1a sooietălţi1le tale îin va1loaire ide două •sute zeoe mii Hire.

- De urne 1a1i lista •asta ?

- Am h.uat-o de l1a1 :bi:rou1I titluirilor. Aim pilătit ca să se ,ooriceteze li.sta wcietăţilor I.a oare te ·ştiiam ia1ct iorna;r.

John îşi ;pirerd1u 1oumpătul.

Mairv oontir1mă :

- Ani de ziile m~1ai 1pius 1să semnez dooumente ,pe oaire le ia10Qperea.i î1ri fata mea •ou- su1giat·iV1a. Am :bănuit că 1dof10.u1r1ea·i 1acţiuinli ipe 1nunnele meu, IC!a· să •soap'Î de fiisic.

Ei lbiine, ·diacă 1T1Ju-mi semnezi :UITI ·cec de o mie de Mire, am să cer să He ·puse toate la 1dis.pozi-ţi1a mea.

- N-1a1i ·să •f1a1oi uinra ca .a.sta.

Se ia'Şleză .j1air, fă1cînidu-şi iren>ede soooteWe. Usta e.na departe de 1a fi 1oomip.letă, dar ena .oorec1ă. 'Daică-şi c:cmHnu1a cer.aetăirlile, 1Mairy _jlu.tea să ip1retLrndă •Îllltt-o bună zi vreo ju.măitate de milion de Htre.

- · N-•a1i •OUIIn să-ţi S1U1Siţii ipreten1iile, •sipuse el do-
moliit

- Ză.u ? Am uin coins1i•l1ier foairte ex•pert.

- •Pe oilile ?

- Pe domnrul Pa~rkk Cory. Mi-'a sipu.s că toate dir€1pturile legia1le de posesiune siînt de 1mrtea mea.

O rp.rlivi tu1r1hu1na.t, neştiiinid ce să .faică. Suma era consider.abilă. 'Arr fi putut foarte bine s-o ridice şi să 1Plec•e 1di1ni 1airă. Ş.i or•i1oum, 10ru vofa icu tot drirn1aidilf11sul s-o înfir1u10rte.

- As,CJUltă Mary. Sfari jos ·şi să ·d.isrciutărm. De c·e să lflre •oer.tărn peroi·nu o mie idre ,Jire ? Pa1ncă n-1a1ş fi ~avut Ide ;giiirnd să-ti dau tot 1·ie ia1c1i1u!f1Jile? *Arr* f,j fost <ale tale, idiarcă n:u treooali .Jra 1comum·işti.

- Aictiulf!He iflJU mă ir01teresează. Nu weau decît o mie td e Jiire.

· - Hagă-ţ.i mtnţiile 1î1n 1oarp, fetriţo ! Ştrii 1ce? Iinfoa.r^ ce-te acasă, iremun•ţă l·a rpirostriile .astea cu IJ)Oliiti.ca şi-ţi 1dra1t1 Idouă rnH de H1re, să .faci ce vlt'ei tu 1ou ele, i•ar acţiunile„. 1le las pe numele tău. După moartea mea 1aiu să-ţi irărmîlflă tot ţie, aa. şi rprofiturile de pe umma lor.

- Nu mă lirnteresează, tată. Aicasă n1u mă î1n:tO<t"c.

- De roe 1f1a1ci asta ?

- Penrbru 1că sînt td:uiră .şi Il1oomeooasă. Pen~lt'U că simt Hiica ta !

- Şi ce ari de rgiînid să .fiad 1aieum, r0i1nid evireuJ ălia comU10ri1st 1ou 1oare te-rai mălt'itat te-! a păirăsiit ·şi te-ia lăsat mlllt'iifoair•e ode fl()oame?

- .SoţU1l meu ia murrH. A rfrost uds 1Îin Sip.aini.a, lu1ptînid î1mpotriiv1a lui Hitler şi a fra.imosu.l.u1i tău iMu:s^ solirni. Sî1nit mîrriidiră c-arm fost soţira .tuii. A mull'lit pen~ tr:i..1 rbiiniele omeniri•i îrntiregi...

- Birne 1i-1aiu f ă1ornt. Şi icu 1cît or mu1r:i mai mulţi .oomun•i.şti, •ou atît mai ibine, mÎlt'1îi Johlf! West.

Mary se plecă peste masă. Cu mîna ei mică, îi aplică o palmă răsunătoare peste obraz ; apoi se trase înapoi alb'ă ca varul.

- Ori îmi scrii cecul, ori mă duc mîine dimineaţă şi cer toate iacţiunile, sp&e hotărîtă.

John West se frecă încet pe obraz. „La ce mă pu^ team aştepta de la o păcătoasă de comunistă l" g·îndi el.

Scoase stiloul şi carnetul de cecuri din buzunar şi scrise, cu gesturi sălbatice. Zmulse cecul şi i-l întinse.

- Na l Şi acum ieşi afară. Dacă te mai întocci cumva în ţară, să ştii c-am să te gonesc din nou.

- Nici o teamă. Nu mă mai întorc.

O urmări cu ochii pînă dispălfU în întunericul ho" ! ului.

Rămas• singur se sprijini de masă. Ce a spus ? Ce-a făcut ? De ce-i fă.cuse ea asta ?

Mary se întoarse în apartamentul ei pustiu. Luă fo^ tografia soţului ei şi se uită lung la ea. „Ben, dragă, ai să fii mîndlfU de Mary a ta !"

Se vînî în pat, dar nu putu să adoarmă. Retrăi în gînd toată viaţa ei de femeie. Fusese bătută de vînturi şi aruncată pe ţărmurile disperării. „Ben, dragostea mea, de ce m-ai lăsat singură ? Am să încerc din răsputeri să continui lupta, dar o să fie greu, foarte greu l" îşi cumpără biletul pentru călători1a cu vaporul - cel mai ieftin loc, la clasa a treia, şi anunţă la birou şi la organizaţia de pa1rtid c-avea de gînd să plece în Anglia. Va lua legătură cu mişcarea de-acolo. Toţi fură cît se poate de binevoitori. li spuseră c-o înţeleg. O înţelegeau! Doamne, dumnezeule, cum ar fi putut să înţeleagă cineva ce-i făcuse soarta ?

Trecu într-o dimineaţă pe acasă, ca să mai stea de

vorbă cu mama ei. Nellie plînse, implorînd-o să nu plece, să se întoarcă în sinul bisericii şi în casa părintească.

- E-n zadar, mamă. M-am hotărît. Am să-ţi scriu. Şi poate că într-o. zi am să mă-ntorc.

- Dumnezeu să mă ierte, spuse Nellie, dar tatăl tău are multe pe suflet. Are să se perpelească în chi · nurile iadului.

Mary tresări cînd îşi dădu seama cu cită ură ne^ împăcată vorbise mama ei.

- Vai, mamă, cît ai suferit.

Plînseră împ·reună, se îmbrăţişară şi-apoi se des^ părţiră. Cînd ieşea, se ·întîlni cu Joe la poartă. Ii spuse că pleacă ~n Anglia.

- Nu face asta, Ginger, nu pleca! exdamă Joe.

Jn tot timpul conflictului dintre Mary şi tatăl său, Joe îi observase de la distanţă, amuzat. Acum însă Mary ,îşi dădu seama că-i zdruncinat.

- Ginger ! Mary I Nu face asta. Hristoase, multe mai are tata pe suflet I

O sărută drăgăstos.

- Ma•i gîndeşte-te. Poate rămîi... Şi în orice caz, înainte de plecare, mai vino să vorbim.

Pe culmea dea.Jului, Mary se opri din drum şi se uită înapoi la clădirea mare, albă. Cîtă durere adăpostise şi cîte lucruri sinistre se petrecuseră între zi^ durile ei ! Totuşi, uneori membrii familiei izbutiseră să fie atît de fericiţi ! Vila lui John West ! Tragic lă- caş!

A două zi călători cu avionul la Sydney ·ca să-l vadă pe John. Nu-l găsi la birou. Oamenii trimişi în căutarea lui 11 găsiră într-un local. Era beat. II duseră să ia o cafea, şi-şi mai veni tin fire. Mary îl puse la curent cu cele întîmplate.

- Doamne, Ginger I exclamă el. Tata este omul cel mai crud .din lume ! Ne-a răspîndit ca paiele-n vînt I

Jn ziua plecării, mai mulţi prieteni o conduseră la vapor. Ii cerură să-şi continue activitatea în Anglia, să le scrie şi să se întoarcă înapoi cît mai curînd.

Pe vas află -că .fusese mutată de la cabina de el.asa a treia într-una din cele mai confortabile cabine. Tatăl ei .aranjase asta.

„De ce o fi făcut-o ? se gîndi Mary. Pentru că în sufletul lui întortochiat se ascundea totuşi o licărire de dragoste pentru ea, ori pentru că nu voia să se afle că fata lui călătoreşte printre nenorociţii de la clasa .a treia ?"

Nici tatăl ei n-ar fi putut răspunde, însă, la această întrebare.

După plecarea lui Matry, în seara aceea, John West rămăsese în sala de muzică, zdruncinat pînă în adîn^ cul sufletului de puternice emoţii, care îl puneau la grea încemare. Fus.ese darnic; de ce se purtase aşa de neomenos cu el ? Î\Şi punea mereu aceeaşi între^ bare. Să fi fost oaire prea dur cu ea? Nu ! îşi spuse pînă la urmă. Mary n-avea dreptate. Comuniştii o înrăiseră.

Cînd în sfîrşit urcă sus, în dormitor, tremura de furie. I se părea că de data asta îl jucase pe degete; deşi-i nesocotise voia, Mall'y izbutise să capete banii. II silise să-i ofere chiar el o portiţă de scăpare din dilema în c.irre se zbătea.

Cum ajunse la birou dimineaţa, îl chemă pe Patrick Cory şi-l copleşi cu reproşuri, pentru că-i destăinuise fiicei lui că prin lege acţiunile îi reveneau ei. Cory se disculpă ; fusese ronvins că Mary n-avea intenţia să ceară acţiunile. Ca de obidei, Patrick Cory nu fu de loc impll'esionat de furia lui John West.

- Oricum, are curaj fetiţa, observă el.

Richard Lamb şi Frank Lammence erau şi ,ei de faţă. John West le spuse c-a trimis-o pe Mary în străinătate „pînă cînd i-o mai veni mintea la cap".

Toată dimineaţa se luptă cu el însuşi. Se gîndea să împiedice onorarea ceculi, dar nu se putu hotărî să telefoneze băncii. După masă, îl puse pe Frank Lammence să telefonez.e la toate birrourile de voiaj oa să ane dacă pleca şi cînd. Aflînd amănuntele, John West se simţi obligat să-i schimbe cabina pe vapor.

Simţămintele contradictorii stîrnite de plecarea lui .\ la'.'y ·dăinuiră cîteva săptămîni, pînă cînd într-o seară Paddy Kelleher şi Bill Brady îi a1duseră veşti proaste

ca să-i. facă şi mai mult sînge rău.

îndată ce John West îi pofti în salonul de Il'eoepţie, Kelleher îi vîr·Î un ziar sub nas.

- Aăăă„. Ai„. ăăă„. dom-le W-W-West... Kelleher era foarte emoţionat şi cum i se întîmpla în asemenea împrejurări se bîlbîia şi mai rău.

Brady interveni:

- Ziarul *Truth* publică un reportaj asupra legii laptelui. O să iasă un scandal monstru.

John West luă zi1arul.

„DACA VORBESC BANII, O SA VORBEASCA şi ADEVARUL", scria cu litere mari pe prima pagină. John West s~ aşeză şi începu să citească.

Articolul arătă că de multă vreme banii îşi spun cuvîntul în Parlamentul din Victoria. Toată lumea ştia că cei oare se ocupă de teatru şi de sport, cămătarii 'Şi patroni fabricilor de spirtoase sau a altor ÎJn^ treprinderi asemănătoare îi „finanţau" pe politicieni. Acum *Truth* - adică Adevărul - anunţa că avea să- şi spună cuv·întul în legătură cu zvonurile care cir^ culiau pe seama unor parlamentari care s-ar fi lăsat mituiţi pentru a împiedica votarea legii pentru aprovi^ zionarea cu lapte.

- Bine, bine - făcu John West lăsînd ziarul - cum or fi dat de urma ei ?

- Aăăă, începu Kelleher.

- Ziarul comunist *Sentinel* a tot făcut aluzii în ultimele săptămîni, interveni Brady. Dar nimeni nu ţine seama de ce scriu bestiile ialea mîrşave. Cred că Ned Horan i-a informat pe ăştia de la *Truth.*

- Ce 1-o fi îndemnat pe Horân să facă una ca asta?

- Ştie că în alegerile viitoare contracandidiatul lui o să fie un laburist. E turbat de-a binelea, se teme c- o să-'şi piardă mandatul.

- Nu trebuie să-i facem opoziţie lui Horan. A vor^ bit cu mine, spuse John West. Apoi se întoarse spre Kelleher : Ţi-am spus doar să te ocupi de asta.

- Aăăă, dia, dom-le W-W-West, răspunse Kelleher. Da n-n-n-am putut. Carr e hotărît s-s-s-ăi opună un contracandidat. Aăăă, spune că p-p-partidul trebuie

să ,încerce să conducă fără ăăă ... Partidul Ţării, că t-t-tre^ buie să recîştige :Jocurile pe care le d-d-deţine Parti^ dul Ţării.

- Ce importanţă are ce spune Carr? Ţi-am spus că nu trebuie să-i faceţi opoziţie lui Horan.

- Aăăă, ia-.a-.am făcut tot oe mi-a stat IÎn puHnţă, dar ăăă ... majoritatea comi,tetului ex~utiv şi a onga^ nizaţi1i'lor de l!Jartid îl 1sp1rijiină pe Ca1f1I' - şi ide faip1, s-s-să ştii că au dreiptaite. Orkum eu trăăă-tirebuie .să fac ce mi se ~pume, .a'ltfeil ăăăă îmi pierd slujiba ...

John West ii iarnncă o l}Jlfiv.ire [1]Slfrndelitoare. In ul^ timul Nmp, KeHeher se 1lnu1se depalfbe de el. Iinceraa ipe ascuns să ,se pună bine cu foată lumea ,şj a.deseori co^ laibora chiar cu Calftl'.

- Vasăzică vrei 1să-i f.ad .p·e voie, fără să ţii seama de ce-.ţi spun eu ! Darr dind eşti !ia lStrîmtoare, de ce vii fuga la mine?

Se vedea cit colo că lui Hrady Iii ,ţîţîia inima .de spaimă.

- :Siituaţiia e foarte serioa.să, John. Davison şi-a dat încuviinţarea : o să se numea·scă o Comisie regală de anchetă.

- Zău, .făcu John West cu oohi1i oc!Lpind de f! ll1r.ie. La1să c-,arvem noi ,g,rijă :şi de ăsta.

Ieşi în hol, aprinse lumina, 1se duse 1l:a telefon şi for^ mă numălful lui iDavi1son.

- Am auzit că vrei să numeşti o Comisie rregală în legă.turră cu iarticolul idÎln *Truth.* E adevărat?

- Nu-mi rămîne ialkeva de tăout. Circulă iprrea multe :zvonllifi în I~gättlil"ă cu aista.

- Te-am arvertizat din ca1pul locului să nu iJ11Sişti în chestiunea 1legii aistea menită să le dea mtnă liberă în :privinţa aprovizionării cu ll!l.pte.

- Trebuia s-o faic. Ştii .p,rea bine - se ·crede că eu repr·ezint interesele fermieriilor şi .ale crescătoriforr de vaci. Am mai ·discutat 1doar foate a:s.tea, domnule West. A·r fi putut .să cadă gil.wenrnul ipe chesitia astia. Pa[1]rtiidul unit au.st.ra.Iian cere deschiderea unei anchete. M-am hotă1riiot /să numesc o Comisie regală, ipentrucă în caz contrar am putea •da de !bucluc şi 1n ialte 1pri1viinţ·e. îmi parre .rău,

domnule Woot. Oamenii idumitiale ar tr·ebui să fie mai atenţi. în orice caz însă, am 1să am .eu girijă să nu •Se .pomenea·scă oomele ·dumitale. Şi 18.iPOi ştii cum stiă cazul cu Cornishl:le astea regale : nu duc niciodată ,Ja vreuin .rezultat.

Apoi John West îl ohemă la telefon .pe Ned Hornn

- Tu ai fumizat materi-alul :lui *Truth ?* ;îl .Juă la sigur.

Sim~i că Horain e jenat.

- Nu, nu, nu eu, domnule West. De ce s-o f.ac? Pentru nimic în lume n-aş face una ca aista, cred că nu te-ndOtÎleşti.

- Nu rnă-ndoiesc? •răs1punse John West şi tnînti reoeptorul. Se înJtoa,rise *Sn* 1salonul de rrecepţie.

- Ho.ran mi-a făcut-o. N-a vru:t să roounoasd, dar el e la mijloc. Af1ară cu el. Să-i daţi un ,picior în spate I.a ia,le,geri.

- Aăăă„„ Ilnceipu Kelleher.

- Nioi o .grijă, John, îl asi1gură Br.ady cru rău•tiate în gla1s. Las că-i airătăm noi uiscatult.td ăsta, dar cu noi cum răimtne?

- Sînt sigllll' că cel 1puţin voi doi şi Trumblewiard v-aţi ÎlflftI'·IJlptat de ·a1uins din fondul de iacţiune al dis^ triibuitorilor de ~aipte.

- Aăăă„. 111u, de-abia dac-am •luat o amăinîtă de s-s-isută de Ure, m~m-mai 1bLne nu - m„. nu m-aş fi atins de ea .

.Srady inu ISe tirăd'ă. N-avea :înaredere în nimeni ca să recunoască 1pe fa1ă că 1prjrni1se două sute de lia-e oa să voteze împotrivia J~gii.

John West se .simţi obosit :

- Oine ma1i e amestecat?

B1naidy :îii evi·tă ,pr.iviirea. Venise să obţi1nă IP'ro.tecţie, nu să-,şd rnoUJnoa&că oorrw I ici tatea.

- Aăăă, T-Tom T-it...

- T1nurnblewialI'ld ? îl a1ută John West. Se piUJtea. să ·l~pseaiscă .toc:mia•i iei ? Ş.i 1ma•i cimie?

- Aăăă, ill'irnenii.

John Wesit oftă 'UJŞIUJI'M.

- Biiirre. Văd eu ieă trebuie să 1ba·g mereu mînia î111 hUJZiUll'lar işi să IjJ:lătesc oaJele sip1ainte.

Aicurn duc:e^ ~i-vă la 10UJloare. Miai vonIJim noi .mtilTTie.

„SitUJaJţi.a e g111avă", igîOOi John West idl..ljpă 1pleca^ rea lor. Niciodată nu fusese mai I~psi.t de enituz,i1a1Sm oa .a1c:urn. GcmtribUJise 1ou două sute de lire, ICÎoo So~ cieta.tea 1POOt:ru idistrU>1uirea la1p•tel1uli thotăJiîse să iadune m fond 1destina·t r\.llilei ia1atiuni împotll'-ivia iproiedufoi de I~ pentmu aprovizionarna cu lapte, făiră să se maii siilllchi1sea1scă ce se ·îintîJll(pliase. Pe semne că se folosiseră de fOilldul ăsta - aaire se r1idi1oa Jia pieste o mie de lire - ca să rnitu,i.ască pe poliHdiooi. Şi u:ite, fi.i1rndcă el nu se ma,i ooup1a.se ide afiaioereia asta, mi•tuiseră oamenii caire oriOUJm air fi făicut oe le spu- 1neia el.

Deşi ,de dbicei ţinea seama de „dorinţele" illli John West, D.avison 1pirezentase un iproiect de 1lege refe^ ritor la 1a1p1roviziorna1rea icu .Jia1pte, 1p1mied cia1re preve^ dea majornirea 1pire~ului rou :ridiic:ata o.ferit ţărna1nli.Jor, f ăiră :a modi1fiaa1 1însă 1preţiul rde vîniiatre ; 1asta IJ>entnu *a* îrTljpiedi[1]oa falsifica1ma şi hotezairea l1a1ptelit.ti ca ,şii trains^ ferul 1a.utor.jz.a[1]tiilor sau v.unzareia fermelor,' încunajiaU de iunelre tood1iinte mon101pol,iste.

Ca ,îrn toa,te [1]celela.Jte ramuini ra,Je [1]comerţuliurii, vîrnza^ rea cu amă1rnunitiul *ia* la:pteluli 1deveni.se ,un fel de rno^ nqpoil rcon1oenitr1art (Jn mîrnra cîtorVJa 1fkme "irnflu:ernte. Da^ vison rdeS:aqpreirise >Că .şi John West ·invesUse rîn 1asauinis oaipitail rîn multe ferme de rpmcLUJse J,actaite, totUJşi ise în^ cumetă să-,1 ;refruize oîn1d îi :c.-erru să ll'etna·gă legea..

Politirciain JaJbiil, Dravison 1n-.air fi iinrslistait ratîrta, rdiarcă oo şi-rair fi rdat seama că ,pirin ,aioeastă .Jege obţinea iatît SjpII" i~ iinul formiierilor reît şi iar! 1goSipodiinelor. ÎIIliaforă de 1asta, ravuisese 1giri[1]jă să ipireV!aidă :şi ·uin. s1por rde sa^ liairiu penrtr.u 1dliskihuri1:oriri rde [1]!1a1p1te, rd:îrilJd astfel sra.^ ti.sif1a,oţie işi muncito:rirlor. Davi1son avea inevoi[1]e de

.s,prri· jiinuJ maselor. Trreb:u:La să-şi ia.sigure ieol1a1bonairea lia^ butriiştilor şi acearstă lege a [1]vea să fie :şi iP<e 1pil1arool rale^ gătorilor rlaibUJri:şti.

IrnfruITTidait în' .fr0tolli1u, John West roîin,tă:ri toaite ,ai51Pec^ tele :p.roblemei, rp1î1rtă aproape de orele unsiprezece 1!110aip^ foa· . .Se simţea 1bătnîrn şi dbosit. Unrde emu viisuri1le-i de IJllllil:eire ?

Se iPOmooi rtirecî1rud 'Îrn 1revristă îrntrea1gia situaţie. F.a^ m~,J,ira i se .rri,siipisre ; inif!.uen1a J,uli poliitkă er1a[1] .îlfl roon^ ti1rnuă 1desioreştere - treb.uia să rreounioa,scă iarsta. Im mirşrnrea siirndi1oailă, ,oomuin.irştii dştig:au 1aleger1i iduipă a legeiri, ,amoo,in1întd :pîrn.ă ':şi pio~i1i1a bă trîrniurlui Ron La•ssifor, siin1g;urul lu;i ire,prezerntant ·dLrect Ron Laissi^ ter era secretar al Uniunii muncitorilor din cons^ tmcţti. Ca toţi milionarrii, John West ,ţi rUma 1p~ 1oomu,-111ii1şti 'Şi se temea ide ei ; ide altfel îşi dădurse seama 'Că 1I11u ma,i poaite folosi irnHoonţa lud rîn. miişcairea sin^ rdiiraală pentm rdLferitele-li 1Pila111JUll"i şi rî1n 1oorusieciinţă, nru mai mLşoa 1I11Laiiuin d·eg-et roa să Lntervi1I1ă. Deţirnea su^ per.ioritaitea 1aibsolută numai îrn roonsiliLle rdtn Ca;r1r!i1ng^ bU1Sh ·şi lc1Jii111 Ria1l1stone, da1r ide raîiflld OUJT5ele ,fuseseră Lnterzise $n alOOste di:ştr.icte, tnill mai avea la ,ce s.ă iuti^ Hzeze Ln.f,luenţa ide aa1re 1diistpu1nea.

Toţi Îl sfiidiaill 1aioum, orDllinide se 1îin1torcea, .şi :îşi dădea seama căi, de 1oîte ori IILU iz:but,eia să li1a1 mă,suri re^ p:resiv1e 1efiiaaiae, 1dă1dea, 1pirilej 1altor :şi 1altor iata,ouri. C]şti,ga 1î1nk-1aidevăir lbaini foUJmoşii. Avorea .lill:i se dfna l1a 1a1prna1Pe 1dilfllci mNioa1ne, da1r niu vioi1a in·uma1i .bani ·-mai rîV1I1ea şi 1l!a [1]altcevia . .Setea lui ide 1p.U1tere nu se sti1rusese. Şi 1a1vea ide ,g.înid să l'Îl1pte 1nieobosit 1p~nă la oa:păt lPenibr.u ,putere.

Ca îintotdea1unia, dnid 1l inăipădeau g.înidmile .amare, le spulbera printr-o hotărîre reînoită de a continua l,l.lfpta.

C A P I T O LU L XIII

„Bogăţia goneşte *numai una din mize^ riile vie fii,* şi *anume* sărăcia."

Dr. JOHNSON

In titmip ce umoa tr€jptele S1Pirtal1UJliui [1]oartolic, John West er,a deopotrivă de /P'fOOOl.ljpat de IP·'fimejidia 'trăz- boliu1l ui ·şi de Gomi1si1a regială 1Penitr:u icercetatrea pro^ lblemelor îin 1egătU!fă 1ou ;legea 1ce ipirivea feirmele ipro^ d.u1cătoaire ide }.a1pte. Se ma1i giî1T11dea că si.tt11a1i1a dim Polarui1a avea să 1dU1Că .lia rrăzboi, diair :f.a1ă ide evenrtua · difatea u1nei aisemooea ip1eirs1pootivie .sentimeinfole lui eriau dest11.Ll ide ieonrfuzie. Aiminrt:i1nrdiu-[1]şi tle an.ii 1a1g·itaţi odli1n 10UJnS1LDI 1pirimului război morudi1a1l, 11m-şi ma:i ip.1..1Jtea î1T1JcMp1rni 1oev.a 1a1seanănăitoir. Işi 51P1u1nea 1că 1utn evein^ tuial răzlboi ·v:a fi cu totul idifeirit. J,J :aiştepta făiră ,pic de entuziasm, ib1a 1chiiair, î111tir-o oarooaire mă.siuiră, [1]î·i ipăirea trău ieă via izibUJcrui.

- Dor.iţi să-,! vedeţi 1pe domm1uil Tmmb.Iew1atrid, dom- 11mle West ? 1îl tirezi din [1]g:î1T1:dU!fi.le [0]! 11..1Ji, vooea 1unieJi su^ irpri Jpliim~e, 1aare se agita grăbită.

- Dia, soră, .răS!JlrulTTise John West, 1Patrcă stî1I1Joo.it că f1UJsese ireornnos,ourt:. ·Aipoi 1î111trebă : Gum îi ma.i mer.ge :p.a1cientrnlillli ?

- Nu-i pirea rgiriav. Dia.r nu ma·i e 1a1şa ide tî1T1ă1r, ca pe vremrnri. *S-a* ma1i şUJhriezit ma[1]şiină1ri1a.

Im 1a'.iuin, s.UJb 1Ptresi1uniea

1oorutiraiinterngiator·iu:lui iJa oaire fosese SIUIP'IIS îin fot.a Comisiei regale, Tlf!tllmble^ walrjd; 1se Jplf ăibtuŞlise ou mîiiniile 1Jindeşt[1]a.te îin idireytu,l inlirnii. „Aveţi 1grirjă ca n1eviastă-me1a să imu aju1ngă spă- lătoreia1să", ,a·tît ma,i spu;sese în Hm1p 1ce î,J tna1n~por- tiau a.fia1ră. Tom Siuforea iu1111eorli de JP1a1lipit1a,ţiii .şi aiaum 1î'.i 1veni1se 1f0iall"te 1l1a 11rudiemîină să folosea1S1Că hr'lllou.I 1acesta, Sipre ia n1u fi 1oonid1a1mniat 1în iUll"mta ip1rqp1riilor l1ui dec.liaina1i1i. ·

l1l1Jtră ÎJ1n irezeirv:a 1U1rude „zăioea" Tinum1bleward :şi-l !gă!Sii liiirud 1um 1p1ahair 1din v[1]i;niu1l lui 1a1lb' 1p1re.ferat.

- Ce f:aici 1a1oolo? se încriumtă Jo1hn West.

T1r1um:bliew1aird .suir·îose, ri•ditcă IPahiaITTul eia· [1]şi 1cum 1a1r f.i tncliiina,t .îin. ICÎ[]lsi:ea oaiS! petel1U1i, şii-1 dădu [1]pe gît iîm^ ibu\jorîmu-se.

- Ce 1să 1f1aie. iliaiu işi eu llllln 1aiperlitiv.

John West 1desahise la1da 11110tptierei şi 'Sooa1se o stii^ clă de v~n.

- Hm! E 1a1proa1pe •goa1lă . .Biine. Poţi s-o d:ai giata p-,aista„ diair 1ailta n-ai să mai bei.

O ilfllfiirmieră iintiră, 1atdudnid ipe o tavă mai multe fairf1UJrili •ou m:iniaaire if:um~giîillldă.

- Di1ni ipă1ca.te - intervein[1]i John West - domnul Tiriumlblewiamd sipu1ne 1că-i e faairte rău şi 1niu ipoafo să măinlÎlllJoe.

Sona şovăi - 111iu-i venea să iariea1dă - 1a1POi ieşi.

- La:să 1gl1uma, John. Ştiii :pirea biine că 1rnu-s ! bol- 111iav, irăi51piu1l11Se Tir.umlblewiaird 10UJ .aeinUJl :U1niui şiool-a1r padeipsiit. ·

- Nu eşti .bolniav, lda1r trebude să te 1P1ref1aidi. Daieă trimit 1oumv1a 100 doctor ide la· ciomisie aa să te ex1am.i^ ineze? Să mă.n~lfllCi •piuţ[1]iin orii chi1air ·de loc, şi-1atUJnci o să [1]te-mlboilin·ăveşti ide foame. Am imip1resia ieă II11ll-1i idia:i[1] serama1 ÎJJ111 1oe ibu1olu1C a1i li1ntr;at. Piu1şcărfa o să te mă1l11Îilllloe, să ştii. Maii 1ou seamă ,daică 1n-1a1i isă năS100- reşU ceV1a mai :bu1I11 de 1povestit, ·deâtt ·oe t•e-:a tăi1ait cafP1u1l să 1bolhorooeşti drnd ia i .Jieşiin1a!f.

Cu o muitră nenorocită, Tirum!hlewa1nd 1puse

p1aihairul pe 1nop1tieră şi irămaise •OU mîiinile î1niti1nse IPC cuvertura triai.Să pîină J,a Silllbsuorli. De iain1i ide zi,Je, ide dod se iaifla I.a 1cheremu1l l1u1i John W:est, ia1jiu1n5'ese ~in m(t;i1nii.Je lui u1ni bufon docil şi dn:iic, •oaire făioea tot 1oe i se 1pomn^ cea. ReooITT1ase ,)1a. rpdnc~pii.Je şi l1a i·deal1uirile 1),ui ide oidi1nioa1ră„ sub fPll'etext că lfl-.avea inici 1uin senis să ma,i ostenea1S1că ipenku „turma 1neaijutorntă" 1a rntlJildtor·i^ Jor. A·otivitatea l1uiÎ 1îin 1p1a,rtiidul lia1huiriiSt eir1a 1f.o1a1rte re- dusă şi numaii WI1 preajma alegerilor idăidea 1priin dr^ cums.ar~pti1a J.uJi electorală. Atu1nci vorbea în fiaţa .uinui mk gir,Ujp ide muincitori des.p:re birnefaoorile sodalismu- 1.u.i, ca1re 1unma să fie unistauir.at 1îintr-1U1n viitor i!intdepăr- tat şi 1nebulos.

- N-1a1i să mai ₀a1pa1ni în foţia. oomisieli ipîină nu-i cheamă .l1a 'Îlniterogiafo1ri1u IPe iKeMeher :şi 1pe Briaidy. Vorbesc eu :ou avoaatii şi-o să găsim o ,portiţă de scă- pa1re, 1oonitiirnuă John W^{0}est.

- Ma:lone 1ce s1p1u1J1e?

- Spume -că deşi j.uidecăfoml e catolbc, ITIIU poate să-l :i1niflu.en~eze. T1a1tă.l ju1decă1om!,ui a fost 1u1I11UJI din 1aoei oa1re l-au deniuintat ca trădă.tor, tn ioU1rsul 1cam- 1piainieli îm1potriv1a1 mobilizării.

- Ah, ·03ll1ljpta1ni1a Î1ITijpotriv1a mobiliză.r.ii, iizhU1oni T1mmlblew1aind entUJzfa1smait. Ce liti:ptă ! Mi-aidUIC iammte că Îlintr-o noaipte ...

Era \glaita să în1ooaipă 1001a. dun ;poveştiile des.pre „Um^ pmi1le ide odli1nÎlOlairă, 10î1111d mu1J1Jcitorii inu ip1regetaiu să lupte" - 1poveşH iou 1aaire 1ÎlI11ceir1aa 1a1desoori ·să·-:şi SiOuze pilîOfPri.a liuii 1l1ereuşită ·şi ineir·tie - .dair Joh:n West îl î.nitrer111pse ibr1U1SC :

- Las-o 11rnibii de ca1m,pam.ie. SiÎinitem îin IPTeaijma unui nou război. Şi să ştii că de data asta nu-ti mai peruni:t să te 0ip1uli mobi1liză1riii. .Airhj. €1J)isooipud ia trimis l1a' j1u1decărtor UII1 l]Jiroot ieziUIÎt, iprietoo de~al ,1,Uli, oa să-i vorbea1scă, 1dar Ma.lone e de ipă1oore ieă treb.uiie să tă- gătdwieşti tot ceiai irec'lllnoscwt, daică v^{0}rei să sica:pi.

- J\1.,IJII~UII1les,c John ! Ştiiaim eu ic-o isă arn1njezi lu^ cr:uirHe.

- Mă 1g-î1nideam să vorbesc 1ou tî1năml W1artty ,şi să-l oornvi1n1g- să li1a vi1rna 1arsU1pna 1l1uii. Crred că o să fie de a1cond, 1d1a1că-i 1pl ă.t im •gir1a1s.

A 1dou1a. 1zi idimi1nea1ă, John West .îl .chemă llf1 tbirnul sătU rpie Jum W1aitty, seiaretaml St0cietăti1i 1PMtru dis^ tribuirea kiptelui. El dăduse mita din pricioo căreiia fuoose îlniSttituiită Oomi1sua ir.egală.

W1aHy ena 100 tîmă1r ,în.alt, firumos, bi1ne ~mbrăioat, dalf' ide J,a prrima vedere î·ti idă,dead seama că e li;p.sit de aa1na1der. FrUtses.e siearetalJ'lul Sli1nidicatul1ui 1diin i1nidiustria de oonserve, IPÎlnă. 1oî:t11d i111M1aise în serviroi la Socioet1atea pentru distriibuirea l1aJPtel1t11i. De da.ta asta, :îlnsă, ieîrnd îşi 1p.use :pălăriia ipe masă, g1at.a să-l înfrunte IPe John West, simţi ieă-.l 1pă1răseşt1e Qbi1şinuita lu,i 'Î1I11credere :în sine.

- Ce JPăirere ai <lesip.re mersul anchetei ? 1îl ·îintrebă John West iroou1rg1îinid l1a o metodă pe oa1re o iaidop^ tase ide :mult, işi 1airnuime de :a Îir!loope dliscu1fa :punî1nid o î1rntrnbta1I"e.

Tnfaţioş1a:nea ja.J111kă a lu1i Watty er1a cel mai :bUJn răstP1UJTI1S. '

- Stăm 1prost, domnruile West, 1ră&ip1U1nse tîinăml. Du;pă cite văd eu, dneva tot o să iint·re l1a închisoare.

- N-o să 1i111tre nimeni I1ai îrnohisioaire, 1dacă faci ce-ţi &ip1m. Ce ,zid, 1a1i vrea să 1oîştigi dinJOi sute ode liire?

- Sîll1J1: oriciind di1&p;UJs să JPif.ime&c ceva bia1rni, diom^ nu1le West. Depi1rnde 1îinsă ide :oemi 1ceri.

- A.ş virea să-ţi schimbi 1deipoziţii1a. V1reau să te prez.i1111i dli111 nou 1î111 faţa mm:isiei şi să dezmLnţi că l-ai fi tirimis IPe GM1bell"t ăl.a. ca să-i idea biain1i I.ui Tmm^ hlew.ail"d ·şi 1oelorl1a1lţi.

- Păii 1am 1aip1U1C1at să Ie s,pu1n că i-iam 1dat ba:ni, dia1r ieă 1111u ş-UUJ ice-1a făcut ou ei. Dacă-i vonba ,să .îln^ f,urnde dneva 1p1uşică.rfra, să ştiţi d 1111u sî111,t eu ăla l

- N-o să î1rtf1U1111zi 'P'llişcăriia. Daieă te :da1u ei :î1n ju^ deoată, o să-i UJngem .pe cei 1caire fac

oo:noetă~ik Şi oricum comisiile regale n-iau vîrît încă ipe nimeni 1ia în1chisoaire.

John Wes:t iîi irepetă iaJPoi teorlia dezvoltată odi^ nioa1ră de Dav1Ld Ga.rsi,de, despre Comi·siile iregiaJe şi despre v,iol.airea legii, îin ieazuil dnid vmvaiţiii emu oorrnenii ,bQgiaţi. Wiatty 111Ju ipă'rea 1pirea IÎlnoîlntiait. Avea o înioredere :neiţăirm1t11rHă în p1uterea ,J.ui John West, d1air abia dUJpă o j1umărtate de oră de <liscu1i1i şi ·de făgăduieli, 1ÎIT1 se1hlimbul 1a o mie ide lire î.n b.a1rnonote, primi să fie el 1a1piul is1păşitor [1]al .celor trei politiicieni.

Joh:n West 1tl 1111vă1ă apoi ce trebuie să f.a,că : să. de^ dare că 1a. existat îiintir-iaidevăr 1U1n fonid secret, ieă ia lua1t oontact Olli TmmbleW1aird şi KeHeher, dar 1că ei au refuziat să i00I1aiboreze 1şi .l-au sfăituit 1să se ,a,dreseze politidienilor 1di1n P.art.Ldul Ţăiriii sa1u P.a1rtiidU1l '1.llnit -aus^ tria.I i1a1n.

Duipă rce 1dzuiră !de 1aoond, Iîinoeipiuiră să discute o prnb.Jemă 1oa1re p1rooc111p1a lumea 1Î1ntreagă. v,a rfi ră·z- b0ti ? Ori inu? Are ,să deicliaire Âlng"Ha războiGenma^ niei :pentnu ică a i1nV1adat Poloofa ? WaUy era idre părere că Chamberlain şi Hitler n-1au să decliare război dec:î:t U11111Preu1nă, IÎil11!POtriiva U:niruinH Sovietirce. A!ngHa i1rnair:ma1se Genmainiia tocmai .cu ri1ntenţiia Ide a o .arru1ooa în [1]!1u1P,tă î.mipotdv1a Uiniiiiunii.Sov,ieUoe.

Ohia1mlberlaiin ii 11ngădiuise liui Hitler să ipuină mîlilia pe Austr,j,a ~i pe Cehoslov1aci1a, 1p[1]entiru 1că Hitler ir'iv^ nea, ,să 1î1ThalilTIJ1:eze SUJ•re Răsă1rit, 151Pire Ţara Sovietelor. De :brumă seamă o [1]să-1 tngăid:UJie să ,ilfltrrie şi 1îin Po^ loni1ai.

John West inu ern, 1ohiiair ia1tJît de sigur. Diaică engle^ ziul î[1]şi înichi1puia că Hit:ler o ,să se mărrgiinea,sică !1a aHta, •a,tUITTCi 1şi-1a ,f ă1out 1oafowl1UJI gireşit Nu 1Po~i să iai încredere în nemţi. Trebuie să se întrep1rindă oda,tă oeva împotriv,a luli Hitler 1ca să-l .PlllJflă ,ou botul pe l1aibe ; 1dia1că nJU-l opresc lia tim1p, !PÎină l,a :UJrmă o să ataice A1rngH1a. I:n sMirşit, fuiră de pă1rere tCă icel mai hUJn lu1ciru 1air fi 1oa Genrnarniia şi Uniiu111tea Sov,ietiică să se hl!pte

IÎintre ele, IpiÎină fa epiu1tza1re.

lin. dumi1niioa 'llirmătoarre, .îlmp1reuină iau toate ipopoa^ irele ide lrimlbă ein1g,leză, John West 1av1u ipiri,lejUJI să 1as^ oulte l1a ratdiio declrarria ţi.a lud Ch amlber l1ali:n 1oalf"'e sub li- 1rni1a .c,ă riITTJtre A1n~Ha şi Germania exiistă ide fia1Pt o sta.re de irăzboi.

John West 1p.r,imi 1şUrea c,a,lm, i1rndiforent. Nu ma1i · î.rncemoa nid !i1rnflăicăinairea 1patr,iotiică, 'flliiei emoţia iau raaire S1al1ufase i1z;bu1oniiireai rrăzboiiu[1]lui 1din 1914-1918: *era* 1prna lbătrîn rea să mai fa1că 1P1atnardă de ipatriotis- 11111U1I nlUJi, j,air ev,en:imentele c.a1re idrUJseseră fa rdee:l1an^ şia1reia 1a1oesfo1i ră,ziboi ie.raiu ,pn~a complexe, mtirntea l[1]u1i nru le 1p1utea ,mprirnde ·îrn toa1ă amploairea, lor. Conti^ nua să-i urască pe nemţi pentru unele atrocitiiţi co^ mise în tiiimpul irfaboirului trecut, şi JPerntm 1că ,di,n pri^ dna 1UJrnui rn1eaimt .fifoa h1li în1d:ră:mise să i se îmipotiri^ veasoă ; idiair ~şi dădea seama tCă Hitleir ireprnzenfa iinterese simil1aire ,ou ale foi, şi-1alj)oi 1una U:I'\i'u1neia So^ vietică şi se temea ide ea.

Fehria războiului puse ·însă .îneetu:I cu încetul stăpînire pe el : .d~scuta, făcea fel de fel de pronosticuri în legătură cu evenimentele şi urmărea cu sfinţenie ce soriiau ziarele.

Războiul lăsă pe 1planul al .doilea cercetările Co^ misei ;regale şi în ziare şi în mintea lui John West.

Watity depuse aşia cum îl învăţase. Anchet0torii nu mai ştiau ce. să oreadă. Consilierul ciare-1 iasista pe comisa:rul regal excliamă :

- De ce te sacrifici, domnUJle Watty? Vrei 1să faci pe mairtkUJl ca să scap.i 01te persoane ?

Wiatty răspunse cu voce tremurîindă :

- Nu, de loc. Dar ăsta-i .adevărul. .

Comisiia îşi continuă luc.rărHe, depliasîndu-se chiar la căpătîiul lui Thomas Trumblewiar·d, pentru a cu^ lege noi dovezi şi a-i lua un nou interogatoriu.

*

Puţini air fi recunoscut în băfrînul nins de ani şi adus de spate care-şi tî.rşia pic.ioarele lingă groapa deschisă pe Frank Ashton, faimosul ministru de odi^ nioară al

Coroanei. Rămase în picioare, cu ca•pul gol .şi ţinîndu-şi pă1lăria la piept, .pînă oe cobon!ră sic:f'iul şi în timpul dt citi pastorul rugăciunile pen1rn morţi. Paltanul .şi pantofii îi erau într-o stare jalnică şi purta un fular vechi, legat 1neglijent, în jurul gîtului.

Cu două zile înainte, moa.rteia se îndurase 1în sfî.r^ şib să pună capăt suferinţelor .soţiei lui, Ma;rtha, care de trei iani de zi:le era internată într-un os·piciu de nebuni în apropiere ·de Sydney. Alături de Frank Ashton stăteau cei doi fii cu nevestele •l-o.r şi doi dintre nepoţii săi. Nimeni nu 1plîngea. Deşi urmăreau slujba î.nmormîntării cu un aer îndurer.at şi întunecat, nici unul dinfre ei nu era atît de mişcat ca să verse lacrimi. înainte. .de moa·rte, nebunia schimbase cu totul f.irea bietei bolnave, .încît cei care o cunoscuseră îndiea.proape nu miai puteau să simtă iataşamentul ce i-l purtau odinioară.

Ma-rtha înnebunise ; moartea ei punea, din ferici:re, capăt nebuniei şi acceselor repetate de furie. Cu gîn-

dul acesta încercia Frank Ashton să se consoleze în timp ce .gwparii 1aruncau ultimii bulgăTi de pămînt peste moviliţia pe care şi-o. închipuia străjuită m:1i tîrziu .de. o cruce acoperită .de flori şi nă1pădită de buruieni, cu trecerea anilor. Totuşi, c:nd se depărtă în maşinia mortuiară, :iii copleşiră melancol.ia şi remuş- carea. Dacă în urmă cu patruzeci de a•ni ar fi putut să întreva·dă viitorul, ar fi păşit oa•r·e cu acelaşi ent1uziiasm la braţul ei în faţa altarului? Dacă ar fi putut bănui singurătatea, dezamăgiire1a şi .remuşcă- ri·!e încercate în ultimii ani, ar mai f.i părăsit oare Anglia ca să vină aici spre ia cuceri glori1a, pentru ca în cele din urmă să fie silit să răspuil.dă „nu" la întrebarea care-i chinui1a gîndurile : „MerHia oare să te zbaţi atît.a ?"

Seana, fiii lui cu nevestele şi copiii ipleciară cu tre^ nul ila .Melbourne, i1ar Fnank Ashton rămase singur în oo!e două c<imere pe care 1!e ocupa într-un bloc din preajma portului. E·na prnpri·et1aml blocului şi trăia din chiri.i. Avea şi ceva bani ·puşi deoparte. Conskuise clădirea din dividendele. încasate pentru acţiunile pe care i le „oferise" John West la minele de iaur. în ultimul timp se ducea foarte -rar la Mel^ bourne şi-l vedea destui! de. iT"1a.r pe John \Vest, deşi întrevederi:le ·dintre ei enau foarte cordia1!e„

Locui<i aici încă .dinainte ·de a o 1fi intemat ipe M;arthia. încercase din răsputer.i s-o convingă că ar fi putut să-şi petreacă bătdneţele împr·eună, fericiţi, dar mintea ei era înceţoşată de o incurnbilă mefa.n^ colie, care cu vremea se transformase în nebunie furioa•să. N-ar fi vrut s-o inte!ine.ze .Ja os·piciu, dar pînă la urmă ·fusese nevoit s-o facă. După această nenorocire, Firank îşi impuse să reSipede şi mai mult hotă-rî.rea de a duce o viaţă cît se ,poate de iretrasă. HaiHiet însă nu-l uitase. Ii scrise.se de la Melbourne, chiar după ce-o internase pe Martha ; văzînid însă că el nu-i răspund1e, încetase şi ea să-i mai scrie.

Lia început, cînd Frank Ashton se mutase în blocul unde locuia, era mulţumit să-şi petreacă cea mai mare ip.aorte. din timp aoasă „zmîngăliind" - cum

Terminase povestirea autobiografică cup.rinzînd anii copi:!ărici, petrecuţi în Anglia, călătoriii!e 1pc marc şi frăm1ntata lui carieră politică, pînă fa epoca ·în^ toarcerii d'.n Rusia Sovietelor. Cîtiva ani mai tîrziu se trezise în el ·dor.inţa de a· călătlori din nou pe marc şi de a vizita Ţaria Sovietelor. Fără să întîrzic, îşi cumpără un vaiponaş, angajă echiipajul şi-o rporni spre Nord, vizHînd insulele Oceaniei şi China. Călători pe mări pînă la ~ladiVostok şi ·se întoarse con^ vins că profeţiile lui dcs1p:re succesul experienţei so^ cia1!istc din Rusi1a Sovietică se 1adeveriseră. Era însă conştient că iameninţ1area unui nou război dcv'·'.nis~ acută.

„Zmîngă1eli[1]!e" ce. •Ic aşternu pe hîdie în lunile următoare ctlprindeau consideraţii pe margirn~a pac^ tului ·dintre ţările Axei: Germani.a, Halia şi Japoni;:i - şi dc.zvălu!1au mai cu seamă amenintiarea rpe ca.re o prezenta această ialianţă ipentru pacea 1umii. Jn^ semnăriJ.e lui condamnau deasemeni sacrific.a.rea Ce^ hoslovaciei de către Frantia şi Angllia, semnalînd totod1ată iameninţairea cresdndă a mi:litiarismului ja^ ponez.

Jn fonile care. precedaseră moartiea Marthci, sănătatea lui, ca.re se îmbunătăţise treptat în ul1imii <ini, se •înrăutăţi din nou 'Îl1 mod1 serios. Til chinui,au du^ reri!c şi avea în permanenţă nevoie de 1asistenţă me^ dicală. Artoritismul lui se agra\'1ase, i1ar între coaste. îi apăruse o tumoare ce părea a fi .de natură cance^ roasă. Voia să-şi :scirie memor.iMe pînă la ciapăt, să dezvăluie mai ales a·devărnl despre „Planul înfome^ tă1rii" - aşiazisul „Pl1an al p.rimifor miniştrii" - să-i demaşte .pe, Thurgood, Summers şi •pe acoliţii lor şi să desvăluie influenţa 1nefastă pe .care John \Vest şi biserica cato!ică o exercit.as.eră iasupra pairti^ c!u:ui laburist. Dar vederea nu-I mai iajuta, şi nu mai iavea aceeaşi putere .de conce.ntrare. Scria greu, fără forţa evocatoare şi focul de odinioară.

In timp ce se odihnea în fotoliul său, singuratic, g'.ndurile lui Frank Ashfon 'se îndreptară spre Har^ riet. Tot timpul cit -Ma:ritha fusese internată, se gîn^ dise într-una .Ja Harriet, deşi nu se putuse ho- tăr.î să-i scrie un rînd măcar ; dar acum, des^ curajat şi singur,

era liber 1să se ducă la ea dacă-11 va mai primi. Liber? îşi spunea însă că, bă- tr:n şi chinuiit de tot felul de dureri, avea mai de^ grabă nevoie de o infirmieră decît de o metresă. Avea iaprnape şaptezeci de ani. Şi Har~iet? Trecuse şi ea ,de cincizeci de ani ! Cît de ciud1ată e uneori viaţa ! De atiîţia ani ar fi putut 1să se ,ducă iJa Harriet, dar îi Upsise cunajul. Acum [1]îl chinuia ca un ifel de acurnre. gîndul că ar fi trebuit să fia că iast1a de mult ; de fapt ar fi fost soluţia cea mai nimerită penfru toţi, chiar şi pentrn biata .Martha. Da, viaţa lui eşuase liament1abil. Principiile Jui se dovediseră şubrede nu numai pe tărîm po!.ific, dar şi în ,relaţiile sale faţă de aceste două femei. Nu ,făcuse ,decît să le rănească pe amîndouă. Iar iacum, în .amurgul vieţii, c:nd ,,,iffi.rşitul tragic .a'! Marthei ·îi 1îngăduia să plece ia Harriet, iair fi ,fost dispus s-o fiacă - bineînţe'.es dacă ea 1-m mai :primi. Conştiinţ:a neadormită nu-i dădea pace, deşi inima-i era zdrobHă, iar brupul ros de sufmi1nţe.

Stătu în cumpănă vreo tr.ei săptămîni, apoi se hotărî brusc, şi plecă cu avionul la Melbou.rne. Luînd un taxi, plecă de la iaerodrom diirect l1a vila unele lornia Ha,r1rid, împreună cu o soră a ei, căsătorită.

Şchiopătă pînă 1ia [1]poartă, s1prijinindu-se 1în baston. Chiar Harriet îi ·deschise uşia.

J.n pirimeile clipe, aproape nici nu-l recunoscu. Apoi veni spre el într-un suflet :

- Tu eşti, Frank? Hai, intră înăuntru.

Il pofti în salonaş şi se aşezară pe sofa. Observă că în ;părul Harrietei 1Juceau 1f.ire argintii. Totuşi se ţinea încă bine, 1pe faţa ei inu se vedea nici o sb:,r,^ citură şi îi păru tot iatît ,de iatrăgătoare ca odinioară.

- Harriet, n-am 1putut iSă-ţi scriu. MairH1ia ia fost... acum a ...

- Ştiu, Frank. L-,am văzut pe fiul tău. Din cite mi-a spus, mi-am dat perfect seama de situaţie. Te înţel·eg.

- Mă întrebam... ştii... sînt singur şi bolnav ... Eia îi foă minia.

- Aici, 1în spiatele vile.i, iam un apartament sepii· ra t : o odaie îinsorită ,şi un salonaş în ciar,e se află un cămin. Du,pă moar[1]tea mamei am avut eu grijă să 1le mobi1lez şi să f1ac curăţenie. Cred c-o să te 1simp bine iaid şi mie o să-mi facă multă plă_cere să. am grijă de tine.

Incercă să surîdă, diar Firank obs.ervă că-i dă,du- seră liacrimi1le.

*

Intre timp, John \Vest - oare se ocupa în ega,lă măsură de război şi de scandalul iscat Î!n chestiunea laptelui - căzuse şi el pradă singurătăţii. Se zbu^ ciuma stăipînit de gîndul că vremea succeselor lui trecuse. Mai mult ca oridnd 1găsea mîngîiere numai lîngă Vera Maguire. li conducea adesea cu maşina J,a bi1rou :şi tot ea îl aducea acasă, iar !ia stadion mergeau ca şi mai înainte, în fiecare sîmbătă seara. Uneori se duceau la cinema, ori la vreun teatru de-al lui John West.

într-o seară, la cîteva' săptămîni după izbucnirea războiului, tocmai cînd Comisia regală îşi intensifica cercetările, Vera îl conducea acasă de la birou. **Tot** timpul John West nu scoase o vorbă.

Deşi trecuse de cincizeci de ani, Vera Maguine - strînsă în corset şi ocupîndu-se cu deosebită grijă de frumuseţea ci - se remaroa de l,a prima vedere. Părea o femeie atrăgătoare de patruzeci de ani. John West o găsea deosebit de fermecătoare în taiorul ei închis, a cărui sobrietate era subliniată de o bluză simplă de dantelă şi de o pălărioară aleasă cu gust, cochet aşe- zată peste părul ei căirunt, ceea ce îi dădea un aer dis^ tins.

Cînd opri maşina în faţa porţii, Vera îl încUJrajă;

- Frnntea sus, John, o să ias~ toţi din încurcătură!

- Cine să scap.e din încurcătură ? spuse repezit. N-,am nimic de-a face cu comisia asta.

Ea îl apucă de braţ.

- Aş putea să jur că tot ai vreun amestec, chiar dacă n-ai făcut-o decît ca să-l scapi pe Trumblewaird şi pe oamenii lui. Ar trebui, zău, să le spui să fi.e mai atenţi. Vorbea nepăsătoare încercînd să-l liniştească, pentru că vedea că i-e teamă, deşi nu voia să recunoască. ·

- S-au vîrît în treaba asta fără ştirea mea. Şi se pomeni povestindu-i întreaga combinaţie, simplu şi direct.

Simpatia ei topea ba1rierele dure ca oţelul cu care îşi înconjurase lumea gîndirii lui. Ce deosebire între ea şi Nellie I Dac-a1r fi avut-o întotdeauna alături de

el, poate că viaţa lui ar fi luat altă întorsătură.

- De ce-ţi faci sînge rău pentru toate astea, John? îl întrebă ea. De ce nu cauţi şi tu puţină linişte, puţină fericire?

Ii atinse mina cînd tobma din maşină.

- E prea tîrziu. Nu-mi pot schimba felul de viaţă.

Urmări cu prtvirea silueta lui uşor adusă de spate şi cu picioarele crăcănate, pînă dnd dispăru la capătul al·eii pietruite care cobora înspre veranda casei, apoi ridică din umeri şi porni maşina.

Sea1ra la masă, John îl găsi pe Joe, dar nu şi pe Ne Ilie.

- Unde-i maică-ta ? îl întrebă, fără să ridice ochii d~ pe salata de legume din farfurie. ~ _

- E foa1rte agitată. A primit o scrisoare de la Mary.

- Ce fel de scrisoare ?

- Nu ştiu. Cred că a primit veş-ti proaste. Mi-a spus c-o să coboare în curînd. Am îneeircat s-o mîngîi, s-o fac să~mi spună c-e s-a întîmplat, dar ştii cum e ea.

John West se sculă de la masă şi porni repede spre scară. O văzu pe Nellie coborînd încet treptele, cu un plic în mină. Avea ochii înroşiţi de plîns; deşi era îm^ brăcată ca o r·egină, păr.ea extenuată şi tristă.

De cînd izbucnise războiul, Nellie era veşnk preo^ cupată de situaţia lui Marjorie. De la moartea lui Xavier, ducea şi mai mult dorul fetelor ei şi o îngri^ jora soa1rta lor, mai ales soarta lui Marjorie. Jn ultimul timp îşi împărtăşise temerile şi soţului, deşi de la moartea bătrînei ·doamne Moran de-abia schimbase cî^ teva vorbe cu el, şi atunci numai ca să se plîngă de durer.ne din şiira spinării, din cauza cărora era mai tot timpul ţintuită la pat.

Tn ajun îi spusese la masă:

- Biata Marrjorie I Ce-o să mai fie acum şi cu ·ea? S-ar putea ca nemţii ăştia s~o interneze într-unul din îngrozitoarele lor lagăre de concentrrare.

- De ce ? Acum ·e şi ea germană, ca şi soţul şi copiii ei.

John West o întîmpină pe Nellie Ia picioarele scării.

- Ai veşti de Ia Mary? Ce s-a întîmplat?

Ea se sprrijini de balustradă, cu mina la spate, ca şi cum ar fi fulgerat-o pe loc o durere. Ii întinse scrisoarea şi începu să plîngă. ·

- Biata Marjorie ! E-ngrozitor. Uite că din cauza asta a început din nou să mă doară şira spinării.

- Şira spinărrii ! Cînd ai să înţelegi o dată că n'-ai nimic la şira spinării? rosti John enervat.

Ii luă plicul şi scoase scrisoarea p1rimită de Ia Mary. O străbătu repede, oprindu-s.e numai asupra pasajelor mai importante.

„„.dteva săptămîni îna.inte de izbucnirea războiului m-am dus cu avionul în Germania s-o văd pe biata Margo. Am reuşit să-i demonstrez că peste puţin va izbucni 1războiul şi am convins-o să vie în Anglia cu m'.nel"

Felul expeditiv al lui Mary stîrni admiraţia lui John \ Vest, dar se stăpîni.

„„.Am plecat fără să-i spunem soţului ei. Paul An^ dreCls s-a înscris la naţional-socialişti şi e un beţiv şi un fascist înverşunat. N-am putut să luăm şi copiii. Biata Margo îţi făcea milă. Trăia într-o permanentă groază de bărbatul ei şi de nazişti. Mi-a mărrturisit că de cînd a început să primească mai puţini bani de acasă sau chiar de loc, nazistul de bărbatu-său nici nu mai vorbea cu ea."

„Am avut eu dreptate în p?ivinţa cîinelui ăsta de neamţ" - gîndi John West.

„„.Din păcate Marrjorie a stat în Anglia numa! cîteva zile. Vorbea englezeşte ca o nemţoaică şi îşi făcea mereu griji- din cauza copiilor. S-a întors în Germa^ nia. Spunea că prin căsătorie a devenit germană şi că nu poate să-şi părăsească copiii. N-am putut s-o opresc. Iar a.cum că a izbucnit războiul, dumnezeu ştie ~e-o să se aleagă de ea. S-ar putea să n-o mai vedem niciodată„."

John West trrecu repede peste restul sarisorii.

- Ce ne facem acum? întrebă Neliie. Biata Marjo^ rie. N-ar trebui s·ă fii aşa de aspru.

- Eu? Aspru? Cu ce sînt vinovat eu? Am încercat doar s-o împiedic să se mărite cu Andreas. Voi aţi ajutat-o în ascuns să plece în Germania.

- Da, dar tu ai gonit-o de acasă. Şi ai dezmoşte- nit-o!

- Mai îndrăzneşti să mă acuzj pe mine ? Cum şi-a aşternut aşa să doarmă l

John West îi dădu înapoi scrisoarea şi, fără să-şi

termine masa, trecu în salonul de recepţie. Răma'Se acolo pînă la culcare, neputîrulu-şi înăbuşi remuş- cările carre-1 chinuiau. A doua zi simţi nevoia să-i des^ tăinuiască lui Pat Cory cît e de îngrijorat de soarta fiicei sale Marjorie, care e în Germania, probabil in^ ternată într-un lagăr de concentrarre .

.

Comisia regală continua să reţină atenţia pub!i^ cului, în ciuda concurenţei pe care i-o făceau ştirrile de război. Av.ioanele britanice aruncaseră manifeste la Berlin, ia! f ştirile privind campania din Polonia ocu^ pau loc de frunte în prima pagină.

Tom Trumbleward dezminţi totul. Admise doarr că un oarecare -Gilbert se prezentase la el, dar îi spusese C'ă nu poate să-l ajute:

- Gilbert n-a .spus o vorbă adevărată.

Tnbrebat de proveniența celor două sute de lire tre^ cute la bancă în contul său, în .perioada cînd avusese loc presupusa miluire, Trumbleward declară că sco^ sese mai întîi o sută de lire ca s-o trimită pe soţia lui în vacanţă, dar că ea nu mai plecase ; cit priveşte cealaltă sută de lirre reprezenta un împrumut înapoiat de ginerele său, deşi din conturile acestuia la bancă nu reieş.ea că ar fi ridicat la data aceea suma indicată. Luorul acesta nu păru să-l stinjenească însă pe Trum^ blewaird.

Paddy Kelleher 1respinse acuzaţiile aduse împotriva lui, cu toată vigoarea şi cu conciziunea pe care i le îngăduia defectul său de vorbire.

Bill Brady trebui şi el să dea socoteală de un cont la bancă, în valoa1re de două sute de lire. Explicaţia lui fu mult mai ingenio.asă decît a lui Trurnbleward. deşi era tot numai o denaturare a adevărnlui. Cîştig.ase ci~că banii din muncă ·de noapte: diferite lucrări ad^ ministrative şi de secretariat. Soţia lui apăru la bară şi întă1ri declaraţia soţului ei. Arătă că Tom nu pirea avea încredere în bănci, aşa încît ţinuse banii acasă pînă cînd strînsese două sute de lire. Debitase .poves^ tea cu multă convingere.

întrebat pentru ce firme lucrase, Brady refuză să

numească pe cineva. Luorase zece săptămîni, fiind plătit cu douăzeci de liie pe săptămînă. Cînd comisarul îi cern să scrie numele pe o bucăţică de hîrtie, se sculă şi după o uşoară şovăire se execută. John West, care se afla în sală, simţi că inima-i bate să-i spargă co^ şul pieptului. Era convins - şi pe bună dreptate - că Brady scrisese numele lui.

- Hm, făcu pe un ton grav comi.sarnl regal. Acum înţeleg. N-am să cer ca acest domn să fie convocat, deoarece nu a fost pus în cauză.

Jn această perioadă, John West avu mai multe ms^ cuţii asupr:a războiului cu 1arhieipiscopul Malone. Arhiepiscopul nu era împotriva Germaniei. li spunea lui John West că, după părerea lui, puterile occiden^ tale şi Germania ar fi trebuit să pornească împreună împ::>triva Rusiei bolşevice care, după -cum spuses·e el, era duşmanul cel mai aprig al creştinătăţii. Malone pretinse că ocuparea unei jumătăţi din Polonia de către Uniunea.Sovietică şi războiul împotriva FJnlan^ dei erau o dovadă de slăbiciune a diplomaţiei puterilor occidentale. A1rhiepiscopul se declară în favoarea pla^ nului· lui Chamberlain de a trimite un coirp expediţia- nar pentru a-i ajuta pe finlandezi. Deşi lui John West acesle opinii i se păreau întemeiate, nu se eliberase de ura lui înrădăcinată împotriva a tot ce era german.

- Nu ! îl contmazise el ·1pe Malone. S-a1r 1Pt1ttea ca Hitler să 1ata1oe la ·un moment dat Uini1unea Sovlie^ tkă, ·da.r el 1a:r vrna să oaupe toate ţă1niJe globului .şi taire mă tem că ·are să ataioe IÎIII .pirimul 1TiÎ1nd Frn1nţa şi A1rnglia. Daică AingJi.a air trimite for·te ex1peidiţiona1re în Finl1a1Illda, ia.sta 1a1r echivialia •OU 1dez.lă1ntu.irea :t.11nui război împotriva Uini;u1nii Sovietke, iair Hitler abia 1aş- tea1Ptă să se l1'epea1dă as.Ujpir.a JPailiriei oocia!<ismului.

Mafone :f.u tde ipărere că 1da1că Anglfa ia.ir tr.imite un oonp exipediţiorua1r î:n Hnlama, air •putea î1ncheia o ali1an1ţă cu Hitler 1Îl111jpotr.iva Urniu1!11H SovJetke. Pe^ semne că asta şi urmărea Chamberlaiin.

John West nu 1Păr1u. î111:.5ă •oonvi1ns. Genma1T1i1a - ·SJ>illinea el - mai încercase o dată să suipună î1ntreag1a omeniir·e •şi are să-şi reipete 1î1noernairea.

Gnid,. 1îin sft:ll'şit, Comisiia ireg1ală IP.Ubliică lfezulta.tul cemoetărilor, John West simţi id.tn 1rn0iu 1Pe1I11tr:u 1pirima oairăJ iduipă mulţ.i .anii beţia îinvdingătomlui. Cei 1aiou^ Ziati 1că 1air f,j 1pr.imit mită î1n legătură cu Lege1a 1pen.tru ap:rovi·zioniairea au l1a1Pte !fuseseră •reabilitaţi. lin pri^ vi1n1a t.u,i T1mmblewiarnd, .oomisa_ir.ul deda1naise : •

„Pe ide o ip1a1rte există verni.unea. mall'tor;uilui Gil- bNt, versliu1nie ieaire e îin oaireaa1re 1mă1Suiră con.fi:r.ma·tă de •f1a:pte, ia.r pe de altă p1arte exis't'tă ides.miinţ1iirea mai mu11,t sa:u\ 1ma·i ipiu1in ca1tegoriică 1a tiui T:r•umblewiair1d. Acuza.ţi1a e 1atît ide idezgt11stătoaire şi ide giriavă, 1î1ncît d.acă s- ·ar :a·deveri - împotriva orkărui f uncţioniair public - sodetatea 1a:r ceire să .fie izgonit 1penta u tot^ dea•una idi1n ori1ce fuinctie publică ; aşia stîinid lu1or.u:rile, proibele 1doveiditoM:e trebuie să fie tot iatit ide [0]oonicl:u^ deinte •oa (;intr-uin 1p1roces crimi,na•I, sp:re 1a 1pu1tea if,i l1uate în seamă. [1]De 1a1ooe.a, .aioord idomniul.uii Trumblewia:r1d benefidul orică1ror •illdoieli care ar mai •SU1bsist1a :pein- tru m1i1T1e."

Peste oîtev.a săptămîini, Ted Th~rgood 1avu o între^ . vedere cu John \Vest. Discutară desp.re război şi di^ ferite chestiunii de .af1a[1]ceri, dar •ourînd John West îşi dă[1]du seama că Thllirgood 1aveia .alt·ceva rpe sulflct.

Luii Thuiq~oad 1i mersese surp.rinzător ide lbi1ne ide cîrnd se lăs.ase. ide rpoliUcă. l şi 'tăzuse visu.I 1ou ochii : era miHona1r. A·nii 1aa•re treou:seră peste el n.u-li tooi^ seră nioi p1rioeperea 1nii0i ·avîintuL Avea fire 1a1lbe 1î1n păinul roşu 1d1ar, tîmbră·cat .în hai.ne scumpe,· in-airăta să .ailbă şaizeci ide 1a1ni 1oîiţi ITTumăina, d 1Păirea. 1ou zece anii mai tînăir. Avea .î1nfă1işacr-ea

1u1111. .l ii om ide 1aifacer·i î1nstă1rit. ,..

- Ma·i e o iohestiu1ne 1în care .air trebui să i1nterve^ nirn, John. 1Să iştii că Fira1nk Ashton ~pllinie .la 1oa1!e ce via. *

- Ashton? Ce ima1i face? Nu l-1am ma•i văzut de o mie ide a1ni. Ultiim1a aa:ră dn1d l-am văzut ·i-,am diat bilete ipentiru st.a[1]dion, .dar nu s-a idUJs.

- E bol1n.av. 1Mă tmli-r ieă n-1a muriit 1pînă acum. E artritk şi 1aire şi ca1nio2'1". Locuieşte îm1preU1nă iau dria- gostea lui ide odin-ioa1·ă. "

- Da, ştiu. Da.r inu •înţeleg [1]de ce eşti în1ginijorat ?

- O să fii şi tu, iOi'flld !ai să 1afli .de51p.re 1oe-i vorba. îşi .scrie ami1nVirile şi am 1auzit că s-a leg.at ·şi de tine şi ide mine.

- Ză[1]u? Asta-i ineobrăzaire ! D11„11pă toate o:te-am făout IP(mtru el ! Ce-1am p.utea '1intireipir1in1de?

- Virea.u să vorbesc ieu el. Am 1a:u1zit •că se \ Simte taire singlllir. Nu mai 1poate să se mişte. **Tin** ipolitkă s-:a pus uău icu toată lumea, şi •OU cei de idreaipta -şi cu 1cei de stîinga •Şi icu cei ide ieenfon. N-a1re 1pe :nlimeni pe lumea asta, afară de femeia ceia, care dumnezeu ştie ·oe-a mai :găs-it la el. Ho! Ho ! Ho ! •

- Şi oe-o să fie ida•că 1ai să te 1duci să-l vezi?

- O să mă daiu 1bine pe lîingă el. Piî1nă la mmă, o să a1duc vorba despre ami.ntkile l1uli şi o să-i .cor s-o lase ma.i m10a1le cî!rud o .fi vOII"ba despre 111oii.

- Nu e uea ideea. Să ştii că am să mă 1dUJC şi eu să vorbesc icu el. Ga mîine te ipome:neşti că moare, biet.ul de el !

A doom zi după masă, sîmbătă, foarnk Ashton stătea la ,guma sobei, cu :halatul ide ciaiSă p[1]este haine, cînid Hia!I1fiet î.i a1rnuntă vizlita lu,i Thuirgood.

rnrnd ThUlff!:OOd 1intră, Fr.aink Ashton [1]Î1noorcă să se sooale.

- Nu te ()bosi, Frnnk, .prietene I [1]

Thuirgooid stir,însie cu putere mî1nia lui AsM01n, [1] ieaire simţi o durere î1nfiorăfoa.re ·în tot braţul.

Cu !fata sichimanositâ .de odurere, Ashton scînd :

- Uşor, Ted. Bietele mele mî1i1ni .nu ma1i ipot su^

pOlrta asemenea maITTMestăiri ,de IPlfietenie.

Ii aorătă mîcilfl,ile, umfl.ate la .i;noheietuiri.

- k1irtă-mă FinaITTk. Nu m-1am gî1ndit Îlfl · primul moment. Ernm 1a:şa ide 1în1oî1T1fat ieă te vă1d.

Ashton o :prezentă mooafiriului 1pe Haririet, aaire se retrnaise, lăsi!1ndu-i singrullii.

Thuirgocod se a'şeză ·îin faţa lui şi îrnceipuiră să vor^ bea'5Jaă,,

Odraia .Îin 1oa1re. se aiHau ena >e't'la mai mkă din 1cele trei dte .avea aip1airt1amenturl. Dintr-o .na.mă mare ide pe peretele dim fia~ă privea la ei Lenin. ·

Ted Hoşiul era î1n vervă. Im .ouirrî1rnd, F1mnk Ashton se î1nsiuifleţi ,şi el. Î!T11ce;p.ură să evoce tmcutuil. Thurrgood avu igrrijă să 1a1drucă vorba ide51pire evenimente ·de roaore Ashtcm îşi .aminitea 1ou rdrag, mali cu seamă 1despre tri•umf1uirile !.ui ide odfa1iioairă. -

Ceva mai tîrziu, Hairriet le servi ceaiul. **îl** băuiră irî^ z·îind, 1îintr-o atmosfeiră ide ·CJaldă 1p.r·ietenie. Ashton ii ia1pireciase 1pe Thur·good iea om şi-i a1dmi1narse talenrtul. **în** memOlfilile 1pe iaaire le 'sicriia tdemasoase (:1n mo.d rus^ turător trădrarea lui Thurgood, din 1930, dar într-o Slelf,ie de ipOII't:ret€ aile IPOlitidenilor .de fir.u1nte subli1mase talootul şi 1avîntul lUJi Ted Roşul, lăsînrd să se-n1elea.gă ce-1a:r .fi ₁put11t ir·ea:liza omul .acesta.

0:111id Tihuir,giood plecă, făgă1duirnid ,'că via trece să-l ma.i va1dă, Ashton rămais.e cqpleşit ide 1amiinVi1ri - arnin^ tiiri firumoia1se, leg,arte ,de 1a1cţirUJnile înă,lţătoair·e idiin via)ţ1a. 1l1ui, caire :pîină aturnci ză1ou:seră iî1rngir.oipra,te stllb un ITToiaITT ide iremuişcă1ri şi deziluzii. De-;-aibira 1a1cum î-şi dăid.u 1searna de maa-ea sin1guirăt1ate IPe .oaiI'e el î1n~U1şi şi-o limpiusese l1a bătn'.1neţe. Er,a o fi,iintă soda1bi\ă. Avea nevoie ide :prietenii, ide muJt,i prieteni.

Eira adevăinat d alătu1r1i ide Hairriet se putea consi^ deina mai forkit, idiair :aic;um simţi 1diin lf110tu: apăsa.rea singruiră tăţH.

Oe 1c:lflld se mutaSie la Hiamriet trăi.a (:1ntir-o 1atmos^ feră, ~pr1ieliniică sor·isul.ui, id!a1r tdiin

fP'ddna vederii lui s[1]lalbe 1şi 1a săinătăt'i'i şubrede, J,uior.ul mergea .foa1rte gireu ; idu1Pă ipăirerea ·l1ui, 1rezuH1a.tele erau 1chi1air ines·a^ tisf ăcătoaire. Recitindu-şi 1amiinUri1le ,pe 1oa1re le .a.şter- rnu~ pe h:irtie weme ide qpt 1a1ni, îşi 1dăidu seaima că deveniseră id:in ·ce în ce ma1i J1na.gmentare 1şi mai ·000- f:uze, ultimele 1C1a1piitole flii1rnd, .du1pă pă1reirea l;ui, [1]chi[1]a.r proaste. J1naiinte ide 1a pleoa ide I.a Sy1d:rney, lăsase me^ morii1le de o 1P1airte •şi 1Îinc~puse o serie ide schiţe is^ torke, îin speoial idespire luptele ipoliHoe diintire ipaipa^ litia.te şi 1regali.taite - ·Îin e\liUJl mediu •şi în periiaa1d1a Rernaşterli.i. Avea o predilecţ.ie 1pentru 1a1cest·e 'subiecte, ÎlT!lcia 1d:iin tinereţe, dind .urmase 1la colegii:ul titnerii lor mu1rncitoni ; sim1ea [1]nevoia să ,g.e lÎintoa!f1că l1a ele, o1ind memoriile lui -· 1lu1ciru oe i se 1~ntîmp[1]l;a 1destul de des ---' îi 1pă1rea1u lipsite de !interes, saiu ichiar iplidi- ooase.

„Războiul ciudat" îl dezgusta, dar tl̄ şi intrioga. Ci^ tea cu 1nesa1 ziairele .de idiminieaţă şi ide seară. Falsa ooim1pătimi.re 1a piresei :ftată ide 1su1feiri1n1ele î1rnd.uinate ide „!brav.iii ·f.i1rnl.a;rndezi, 1caire ena.u idoair o miină ide oameni" î1l idiezg;usta 1de-1a ibitnelea. Desig.ur că şt.i1au şii ei, tot iahît de lbilfl.e •oa şi el, că sub 00R<lu1cerna lui Ma1n.ner^ heim, Fi1rnl1airnd1a ena o b:ază de 1ata;c îmipohr1iv1a Uniu1ni,i Sovietice, l1a dli·Sipozi1ia Germaniei, !a Angliei sau 1a amîndurora. Şi bineînţeles că poporul sovietic era hotă.r.ît să 1îinlătuire aimeniilfl~areia .p·e ·oaire lini1a M1anner^ heim o IP'rezenta ipeintnu Leninigina•d. Canidu1zi'iile con^ semnate ·d:! el odinioairă îin luarnrea luli *Europa* Roşie se id0vedeau .a fi juiste: fiireşte d sovieHcii 1dovedea1u c justă 1!1nţele,ge.re a si[1]tumtiei.

Di•n dnd î.n teî1nd, Fmnk Ashton se giîndea l1a 1le;gă- tuir1a liui JCiu1da~ă icu Harriet. Jl .î.ngirijea şi-l răsfăta c.u dtna1goste şi ·gi1rngăşie. Pă1rea ferlidtă. R! a1reoiri fă- rea 1aluzie la treout ; 1da1că - .fă;ră să bage de seamă - îşi 1amînteau ode .anii ode demult, schimbau [0]înid1ată SUJbiedul printr-UJn acord ~a.cit. Suirorii ei, cumnatului şi tuturor [0]celor {'.!aire o întrebau, Ha•nriet le răsp;un- idea că Enank stă la ea

1î.n 1pe:nsiune, ieeea_ ce ena .ade^ văira't, pentru oeă-li plătea 1penrsiunea.

La o oră după .plecarea lui Thurgood, trecu docto^ rul care venea z'ilrn:c să-l viadă. Uneori Frn.nk Ashton se întreba diacă n-ar fi fost cazul să ·ceară .avizul unui spedaUst, cel puţin :în [privint:a tumorii dintre coaste, care creştea tot mai mare şi-l făcea să su^ fere tot mai mu!t, .dar nu se putea hotărî.

Afliînd despre vizitele ipe care le .primise, doctorul îl mustră:

- Pe lîngă toate bO'Jj.Je de oare suferi, trebuie să te iingirijeşti şi de inimă, domnule Ashton. N-a trecut încă pericolul unui iatac.

În cursul săiptămînii .următoare, spre surprinderea lui, Fr.ank Ashton primi vizi1ia lui John West.

- Ted Thur·good mi-a spus că nu prea ieşi din rnsă, - îi spus·e el dnd intră - şi m-am gîndit să-ţi faic o vizită.

Ashtion niu cunoş.tea de fapt în toată ampiJoa.rea ei ,,iadiVJifate.a" lui John West şi n-avea nici o antipa^ tie ipersona:lă faţă de el. B:a chiar admira tăriia lui nezdruncinată. Atacuri!e lui Ashton împot•r,iva maşinii lui West şi a bi·sericii c.atolke fuseseră princiipia1!e, pur politice, nu determiniate .de o ranchiună .perso^ nală. De altM, Ashton nu putea să uite că, de n-ar fi fost John West, ar fi murit sărac lipit pămîntului. Convorb:rea lor fu totuşi ceremonioasă şi rece. N-aveau nimic comun.

Uitîndu-se ha J.ohn West, care .avea părul alb, dar pentiru v1î1rsta lui .se ţi.nea chiair iprea bine, Frank Ash^ ton nu se putu împiedka să nu .se :gi1nrdeiască <la iper^ sonaolitiatea omului ă.sta care habiar n-avea de litera^ foră, de muzică şi iartă, n-avea nici o manie şi se ocupa exc!usiv de afacerile şi de „imperiul" lui. John West ajunsese să fie o întriuchiip1are a .ambiţiilor lui.

Inainte de [plecare, John \Vest îi făgă.dui. 'ă iare să-l trimită ipe doctorul Devil.in să-l vadă şi poate chiar să-l trateze.

- N-o să te coste nici un han. E un a·devărat ge^ niu, îl asigură John West. Să vezi că te pune :pe pi^ doare.

IDevlin veni, idar, după ce-1 examină pe A.sh1on, .îi

spuse lui Harriet că fusese chemat iprea tîrziu. Cu un an în urmă air mai fi iputut extirpa tumoarea, acum însă că1pătase aderenţe prea, profunde.

John West veni şi 1a .doua zi dimineaţă, iar după masă Ashton 1primi vizita arhiepisco;pului Malone.

F.nank Asthon nu mai ştia ce să creadă.

- Atenţiirle !astea ipnietenoase ale adversiarilor mei politici mă cam pun în încurcătură, îşi arătă el ne^ dumerirea într-o discuţie cu Harriet.

Harriet, care - după cum îşi dăduse el seama - se coimp!ă,cea Jn preajma celebrităţilor,· ii răspunse :

- foarte .drăguţ din parte.a lor că vin să te va.dă, mai ales că vechii tăi tovară.şi ·de luptă te-;au aban^ donat.

- Adică vrei să spui că eu d~am abandonat.

- Ştiu eu, frnnk? Nu crezi c-ar trebui... dacă totuşi există o vi.aţă de apoi...

- Aha, vasăzică bătrînuil arhiepiscoip încearcă să mă convertească, nu ?

- Nu, ast1a nu cred, dar ·domnul West ·are drep^ tare: orice credinţă e ,preferabilă necredinţei. Azi dimine:aţă la 1plooare mi-a spus că o să-11 roa.ge pe arhiepiscoip să treacă ,pe la tine, pentiru că nu vrea să mori ca vitele pe dmp, fără su filet şi fă.ră dum^ nezeu.

- Văd că iai ·devenit credincioasă, Harriet. Eu am însă un principiu la care n-.arn să renunţ niciodată. Religi1a e f ăoută ca să prostească ipoporul, căruiia îi propovăduieşte să se supună exiploat.atori:lor. Sînt un raţionalist şi nu cred nki în ·dumnezeu, nici într-o viaţă de ia:poi, nici în ceruri, şi nici îtn iad ; chiar acum, dnd ştiu că nu mai am multe zi(.e de trăit, nu cred în .aistea. „Să faci .bi:nele de .dragul binelui şi să nu-ţi pese de f ăgăiduielile ceruli.Ji şi -de chinu^ dle ia.d'ului", încheie Ashton, citind vesel: A(sta-i ia.ti^ tudine.a r.aţiona·listului. Şi orircum, tocmai West vor^ beşte iaşa care nesocoteşte în fiecare zi „poruncile domnului"? Te pomeneşti că 1a început să-l rîcîie con^ ştiinţa acum la bătrîneţe. Recunosc totuşi că-mi face p!ăcere să primesc vizite, fie chiar şi a mhic1;:iis^ copului.

Jn cursul săptămîni!or care urmară, Ashton primi vlzite cu regu!aritate. John West mai veni de două ori să-! vadă, Frank Lammence o dată, iar Ted Thur^ good,

care venise din nou l1a Melbourne pentru afa^ ceri, trecu .ap.roape zil!1ic pe ,l1a el, vreme de aproape două săp tămîni.

In sfîrşib, Thur.good a,duse vorba, pe d~parte, des^ pre memoriile foi Ashton.

- S1per că n-1ai de gînd să-ţi b1agi la iapă priete^ niii, Frnnk. Ce rnst mai .are să s·cotoceşti în lada cu gunoi?

Tlmrgood pregătise :aut de biine tffenul, !ndb Ash^ ton nici nu bănui motivul ~ascuns al acestei prie^ teriii subite.

- Nu prea fac pm:a!e zmiîngălelile mele. Prea sînb dezliîniate. Nu cred c-o să le acorde cineva des^ tulă atenţie după moartea mea, ca să mai vadă vreo^ dată lumina ti.parului. Dar mă tem că a·i dreptate, am cam răscolit gunoiUJI. Poate, dacă o să mă m3.i ţină bal1aima·1e!e, am să le revizuiesc.

Văzînd că Asthon reacţionează întocmai cum pre^ văzuse el, Thurgood nu mai insistă, d:ar în cursul unei ailte vizite, mai făcu o ,dată o aluzie.

Sîmbăta următoare, spre ,seară ,dnd Harriet se în^ toarse aciasă de la o pr.!etenă bolniavă pe ca.re o vi^ zitase, îl 1găsi pe Frank Ashton arzînd nişte hîrtii în crematoriu1J de gunoi din curtea din fund. Cînd P'! coase de-a.casă îl lăsa•se într-o discuţie însuf1leţită cu Thurgood.

- Ce faci ia.colo, Fr.ank ?

- Ard o ip.arte din mîzgălitmile me~e.

- De ce Frank? Doar le-ai scris cu atîteia sacri^ ficii. (Ashbon nu răspoose nimic). Şi ,eu ca•re aveam imp.resia că ţii mult să fie publicate după„.

- Uite ce-i Harriet. Am iars p.asajele în care îi demascam ipe Thurgood şi pe West. Lor ,le datoresc situaţia mea financiară, mai cu seamă .Jui West. .)i 'dacă ei au fost .atît de buni şi mi-;au ,arătat prie^ tenie, ,acum clnd sînt băk1în şi bolnav, trebuie să fiu şi eu bun şi să-i ·cruţ de a-ceastă lovitură.

În timp ce Harriet mai şovăia încă, azvîrli ulli~ mele hîrtii rpe foc, se uită cum ard şi scormoni cu un băţ în foiile înneg.ritc de fum ca ¹să fie sigur că nu rmai

irămîne nimic.

O răbufnire d~ vînt smulse uHim11 pagină car^ bonizată şi-o zbură peste giardul din fund. Se ui^ tară după ea cum se înalţă lin aer şi cum se spulberă într-un vîrtej.

- Aşa o să se iroseascâ şi ultima fărîmă d'n trupul meu, sipuse Frank Ashton şi Harriet observă că-i dă·duseră l.acrimi!e.

Frank of tă. Azv.îrlii băţul cu care scormonise şi îşi llllă bastonul. E1a îi dă,du braţul, iarr el - Hrîn^ du-şi p:doarele - se întoarse în casă .

.

Frank Ashton nu-şi mai găsea astîmpăr. lntr-o zi îşi luă rămas bun de l.a Harriet şi pilecă împreună cu Maurice BJ.ackwell pentru a asista la o .adunare ia clubului X. B'.ackwel! afliase abi.a cu cHeva zile în urmă că Ashton era J.a Melbouirne ; îl întîlnisie 1pc 1Strn^ dă şi-l poftise pe vechiul său prieten să-l însoţească l.a un m itirrng.

Iniainte ,de a se fi mutat la Sydney, Ashton fusese şi el mem.b.ru al clubului X. Clubul ţinea întruniri lunare. Frnnk Ashton H 'poreclise „Societatea pentru păstrnrea opiniirlor sodraliste l,a care s-a renunţat de mult". O bună parte din membrii clubului făcuseră p1afte pe vremurJ din partidul socialist al lui Tom Mann, oore „îşi trăise kaiul" ; ,la club puteau să-şi eXiJ>rime i·deile socia'.i~te sau r.adicarle, fără .să se t~mă că observaţiile lor vor fi publicate. Da·r Frank Ashton uitase foate astea. Se îndrepta spre tramvai sprijinindu-se de braţul lui BrJ,ackwell şi în .baston. Pentru îintîia oară, ·de mai multe luni, ieşea în socie^ tate. Nesocotise disfPoziţii.!e doctorilor, ,dar ma•i bine să moară deoît să se Hpseas<Că, mfoar din cînd în otnd, ·de o discuţie inte!edualâ.

Ţiinea la Blackwel1! ,pe care-l socotea unui! dintre puţinii oiameni politid cinstiţi din rînduri1\e parti^ dului laburist. Blia,ckwell tot mai ocupa în :partid locul pe care-1! deţinuse pe vremuri Ashton. Asht,on nu regrefase nidod1ată că lin alegerile preliminare, după

ce demis'.onase din Parilament, nu precupeţise nici un efort ca isă iasig.ure victorira lui Blackwe!l „îmtPotriva oatolicilor".

Jn tramv,ai, Ashton vorbi aproa•pe tot timpul, cum i se întiîmplia cînd era emoţionat. La club, foştii prie^ fo.ni H 1primiră cu braţele deschise. Se strînseră in juml 1\,ui uitînd că trebuie să înceapă. Erau într^ iadevăr fericiţi să-l vadă i1ară.şi iÎn mijlocul lor. Nu-l uitaseră. Vorbitorul, pe c.are Ashton nu-1! cunoştea, anunţă că .şi-a propus ca temă .problema războiului. După dtev.a consiidenaţii generale, începu să atace Uniunea Sovietică, ipentrn ră:tboiul dus tmpofr.iva Finlandei - război aaire tocmai se terminase cu victoria sovieticilor. Trecînd uşor peste amenin̦area pe care o prezent.a fasais.mu\ german şi fără rsă po^ menească nimic ·des.pre amenin̦1area militarismului japonez, acuză Uniunea Sovietică că ar nutri tplia^ nuri imperi·aliste şi preconiză în consecinţă o 1alian^ ţă cu Germania 1ndreptată împotriva Uniunii So^ vietice.

Oi•s.ou1rsul striică toată 1biu1rna rdi•s;poz,iţie ra lui Frr1ank Ashton . .As.oultî1T11du-•l simţea că .fierbe de m~nie. Prin miinte-i strrăfulgernu :răs!punsu1rile ipe ·oaire 1air fi voit să le ·dea voirbito1ml·uli.

Girud 1a1oostra termină Î!n sfî;r.şit, îin mijlooul ru1nor a.pl1arUz,e de ro;)11111plezein1ă, p.reşedirntele îi iin'Vită pe cei douăzeci rde memlbri prezenţi s!î pa·r.Uci1pe .\ 1a• 1discuţH, întreb!1T11d1u-i ;pe if:rn1d 1d,a1că VOif Să se U'llSClfie \a 10UV·Î:llit. Ashtcin fiu 1al tireile.a l1a 1r.Îind. Atinsese g1T1a1diul ide ex.al^ t.aire suib i1IT!fP1uilsul ică1ru.i1a. 1r0istise toate idi.s.ourrsurrile ma1ri 1diin oa1rierrra !rUi. Toomai ,urnoerrca să 1se r;i1di1ce îin pk1ioaJre, dnd ·îii :r.ăsuină 1tin 1uir•ochli ave1rti1smemtu.l re- ipetat ide atît.ea ori ·de doctor : „SLai liniştit ! Da.că te 0nerrvezi, s-iair iputea să ·<l'i 1u111 1a1l1a1c de inimă sau să ri'imN 1p1a.mlirzat. St1a.i liniştlit !"

Clătină diin ca1p :

- Nu, mulţumesc. Nu ma,f 1am 1nimk ide s.pus.

„Sigiuir ic-o să-l ip:uină ialtdneva 1lia ;piuind, se gî1ndi ci." Inima îi ;bătea 1ou putere. „Lia VJîirsta mea e mai bine să in1u mă l.an1sez ,jin 1dliscursiu1ri" ·

Unii rostiră .doall" 1oîleva .cuvinte. Celi mai mulţi,

luî1n1d ieuv,î.nt.ul, evit1ară tema pri1ndp1a1lă .dezvoH1ată de vorbitor, .şi fTl.umai 1c:rţiva, iprintre caire şi Blackwell, aipăonairă Urni1rnnea Sovietică, da.ir ou jumătate de gu1ră. Indligm.aire1a lui F:nank Ashton 1a1tiinsese culmea. Ştia precis 1oe trebui1a să sip•Utnă, putaa să .dă·11îme într-o ci i1pă tot ,oe 1afi:nmase omrnl a•cela, op1unîn1du-i extrase diin c,artea lui *Europa* Roşie şi a1rg.u11nente v1ail:aibile tdbn matell"Î,alul oules [1]'.111 [1]a.nii tdin ull'mă.

Ultirniu.1 f:nscris J;a 1cuv1:1nt termli1rnase 1ce-avea de s;puis. Pireşodi1ntele er,a g„ata să încheie şedinţa, mul^ tumi1111d p1airHc~p1a1nţilor.

Deodată, Frnnk Ashton se s[1]oulă cu greu î1n !Pi^ cioare. „Nu te onerva ! Nu te enerva".

- Domnule pireşedi1nte, ;a,ş v1rea să sp-~1111 şi eu cî^ tev,a cuvinte, dacă-mi permiteţi.

- Vă lfOf!, domnule Ashtan.

Toti oei de faţă .îşi dădură seama ide 1persona,i::t.ateia doootitoaire ia 1acestui- om gî.rbovit, îmbrăcat tn haine să1rătCădoia1se şi [1]au un fu,J1a.r vechi ·î1n junul :gîtului.

- Domin.ule ·pireşedi.nte, S'Î1nt pirofu1rnd IÎ1nduiroriat că aoest clulb .a 1degenienat 1î1n .a:şa măsiull"ă îrndt să 'i1n'.gă- duie un discurs ca acela pe care l-am auzit astă seairă. S.î1111tern cu to.Hi ·soci1alişti, S1a1U 1cel ip,uţin 1aim .fost :pe vremuirti. km fost 1ntotdea,u1na ide ipăirere că dne p:retiirnde :eă-i sodiaJist, dar :t1n aioeJa.şi timp nu este ipdeten al Uni:rnnii Sovi·etiioe şi nu sp.rijirnă Ţa1ra Sooi;a.llismulu.i - este ori rnebuin ori mişeii.

Cu gestul)1ui de odiniioairă î.şi netezi şuviţele de păr ia,Jb de ,pe firunte. De I.a !Primele cuvinte, tof.i ·cei de f1aţă ,fuseseră ip11'.itn:şi sub v.naja cuvtntăirii lui.

- în timpul l1u1ngi1i mel[1]e 1oairiere iîn miş1oairea la^ buiristă m-iam fămt vinov1a1t utneori iele slăbiciune şi <'im căzut prndă greşeHlor ... Chiair şi cop:a:cul cel mai piutc.rink s·e-1nido.ai1e rpe timp de fuirLu1nă ... idia.r iÎlTI pri^ vinţa :UJluli primdpiu 111-1am .şovăit nkfod:ată. în Uniu^ iooa Sovietkă, muncitorii ieonstr.uiesc o societate so^ cia·listă. faiieă ide l1a ,î1noepuit mi-1am eX:primat sirn1Pa^ ti;a ;pentru iaoea.stă măreaţă

ex,perienţă şi .am stu^ d1:1a1t-o icu 1nes:aţ. Am vizitat Ţ1aira Sovietelor de 1două 01r.i, 1ultima oară ch~a1r •acJUm triei .ani. Ce-am văzut a fost ide aij.uins 1ca să mă convingă 1că s:au1ci1111a ·oea mai irnpoirta,ntă ia omeniirii :prog.resi.ste este să ialJ>ere Uni1U1nea Sovi·eVioă. RăzboLul din Fi;nl1a1rnda, domni^ kll'„ c) fost .dus 1pentr:a 131părnlfea Uni:UJitii Sovietice. Li•ni,a Maininerheim avea :un 1oa.ria1oter ofensiv, nu •de^ fensiv. A fost oonstrui~ă cu 1carpital englez işi •germalll, oa o hază de ata·c iimpotriv1a R·usliei. Despre Main111er^ heim, ·de51p1re „rn1ă·cel•alful J\t\ ia.nmer:heim" 1arn .av.u.t rpri^ lejiul să a:flu destule 1îin 1ou1rsul ieălătOlfiei meJ.e în Eu^ ropa. Aş 1r,u~a reSipectui0s rpe toţi •oei ·de f1a·ţă să ci^ teias·că ·di:n nou icăutidoa me.a : *Europa* Roşie. DLn ea o să a·fliaţi .a1devă.nul 1des:p.re Fiinlainda şi 1despre ron-1dudtaru:l fo:scist M1a111Jm:~rheirn ; o ·să vedeţi ci'.t de <lil'1parte 1a1u mers oa1plita.Ji.ştii Sin. prima lor încer•care 1dispenată ide 1a di.str.uge Uniiu111ea SovieHcă ...

Ashto.n tremllirn ide enervaire. Inima-i ibătc.a să-i s,pn[1]ri:;ă 1piept.ul, d1air mintea ·î:i ·er1a dairă. Păireia d re^ găiS!5c vig()ia•rna de odinioairă.

- .„Angli:a şi Fr[1]ainta ,au 1deda1r.at războdi Germa^ niei„ 1d.a;r 1n-:au schimbat î.nică ITlid u1n foc ide 1airmă în cuirsul iaioesluii irăzboi. Consiliul birita1niic ide .războ‌i a ho.tăJ":ît totuşi, a•cu.m dtev1a săptămî.ni - î.n1ainte de ca1plitu.l1a:reia Fi:nla1ndei - să trimită în Fin\1ainda, iprin Su1eodi1a, u:n corp ex:Jledi,ţiona1r, foirmat di1n •oei ipuţi.n o ·sută .de mii de oameni. S-1a .lu1at de iasemenieia :în di~c.utie ala·aa,rea sondelor ode .J.a Biakiu, tactkă Ia e,aorc s-a :rom1:rs :;.i J,n timpu.I .războiiulu:i ide i1nterven~ir, cînid !airmatde I.urnii •oa1pitaMste s-1a.u lovit ode 1rezistenfa uri,aş.ul.ui munolit care csk statllil mu1ncitor.ilor. Acum Chamt:i~da.i,n rncuirnoa·şte :că îin Fi.ntainda a1u fost tri^ mise avioane şi tain.euri brita.nlke.

Ce nebunie mai e ·şi 1asta? Mairea B.rita.n.ic ITliU e pregătită de război şi to.tuşi trimite arrme finla.rndei. Nu poale exista decît o singură explicaţie: Chamber^ l1ai,n vrea să în1chei1e o 1a.Jia1ntă [1]CU Hitler îmipotriva RtU1Siei. Ami1ntiţi-vă ide evenimentele care 1atU

1dius J.a died1ainşiairea a1oestui iră.zboi. Nu vă lăs,ati impresi101naţi ode 1p1resa vî1nodută milionairilor, oaire urlă Jn 1guna mare pentru ică St1ailifn 1a semnat tUll1 1pad de ineagiresiune icu Geinma1nia l1ui Hitler. Di1plomaţ,i1a brita.niică şi :f:nain^ ceză i-au i1rnpu1s 1a1oe1astă 1altenna1tivă : emaru 1111 joc in^ tereseJ.e sta1t.u1lu.i municitarilor.

Ashton îşi trecu mîna prin pă:r. Vorbind desipre even'.menitele 1oaire :atU, preceodiait irăzboiuJ, 1îşi l:n1direiptă tr,1.1JP1UI igîir.bovit. 1Bna rnşu la faţă oa u111 ir1a1c :

- ... Cunooc ră,z.boiul şi-l 1uirăsc. Pireţuiesc vi.a,ţa omul1uii, idiair 111,u ipot vărna niic;i o laorimă ~pentru „1bie^ tii" fi111.la1ndezi. La;crimile mele s:int hă,răzlite victime^ lor fiascismului. Daică 111-1a1ş .fi 1ateu, i-1a1ş imulţ,umi tin geniu1rnchi ,lui td1um.nezeu 1p,emtr:u faiptul iCă sovietidii au 1av1Ut 1p1reveiderna şi ou1r.aj:ul să ,distrug-ă Hnia M 1an- 111erheim, :şi i-1a1ş cere .să 111e fie 1d1at să vodeim 1oa ipo^ poa1rele 1diin lumea oociidenta,lă să oe.a1ră o 1alian1ă 1cu Uin~u1noa Soviet! ieă, împotriV1a iflagel1ul.ui fiascist. Aioeastă pir,oblemă este .de 1primă iu.rgenţă şi pentru Austr.a.li,a, pentrn că J1apo111iia - 1unia ,di1n ţă1rile Axei - se 1piregăteişte să ne 1at:a1oe ... Vă 1rqg- să mă 10rndeţi, pentru ieă am fost î1n Ră.să1rit ş.i 1ou1noosc sit.U!a,ţi:a.

C:in.d se p1răibuşi pe soau1n, Frank Ashton 1res;pi.ria spasmodic, icu mîina î1ncleştată îin 1drciptul inimii. Urmă 11.11n l.u:ng 1răst1i:m1p 1de tă,oere, ,apoi i.zbuicni1ră a1pl1a1u:ze entuzia.ste.

Cel 1aa,re vonbise la îin1cep1ut era fo1airte .î1niouroat. P1reşedi1l1Jtele ridică 1şediinta, i1a1r 1p1a1rtiici1painţi,i 1plec1ară oa ide obkei l1a 1U;n .1oaa1l odiin .a1pro,piere, 1u1n1de îti aş- te;pta o maisă oomu1nă. F1raink Ashton tra.nsipi1na şi tre^ muina 1ca v1airgia. Nu iputu să mă1n~nce inimic.

Cî1nd se 1întonceau aoasă, în tnamvali Bla1ckwell îi sp,use:

- Ai rostit u;n idis·ours ma1re, Enaink. Uniul diin dis10U1rsu1riJ.e tale oele mai bune.

Apoi tămră aimîndoi. Cîin1d tramvaiul opiri îin sta.ţi.a ·unide tr.ebuti,a să ooboaire Ashton„ BJ-

a,ckweU se riidică şi el:

- Nu prea a:răti bine, Fnank. Te-1ai enervat. Te însoţesc 1Pînă ,aoasă.

- Nu, Morrlie, 1aicum mă simt bLne. Pot să merg şi sin1gur.

Cobor1î 1ajutiat ide '8J,a,ckwell 1şi 1porni şchiopătînd pe o stinaidă '1ateorală. Cîirnd ajllinse în idreiptul barierei, îna.inte ide linia forată, 1aam 1pe. ,Ja jumătatea drumu^ lui p1:ITT'ă 1aoasă, se ojprri s:prijiniindu-se iau toa,tă greu^ tatea t!fu1pu.11u.i 1pe baston, 'CU mîn1a la inimă.

După iun sfert ,de oră, o bătalie iputennică la uşa din faţă o suinp1riinse 'Pe Haiririet, 1ca1re ·îl 1a1ştepta·. Des^ ehise ,uşa şi văzu doi stirăi1ni 'oaire-1 51piriji1neaiu pe Friaink 1Ashton. De-1a1bia îşi trăgea sufletu.I.

- L-!<lm găsit Hngă barieră.

O 1ajuta1ră să-l culce, aipoi se duseră .să cheme 1doc^ torul.

Frn:nk Ashton avusese iun 1a,taic ide 1oor1d. Duipă două săptăm::ni se stiirnse din \rli,at.ă. Ultimele lui 1doirinţe - să 1i s.e ,fa:că un servi1du famehriu sobru;, [1]oa iuinui liber cugetător şi să fie iindi1oor.at - .fu1ră rresipedate întocmai. Cei idoi ,fii şi soţ,iiile lor, Hanrliet, Bl1a1ckwell, John West şi Frn1nk Lammenoe rH ·î:nsoţi1ră :pe idmmuJ de veci. Numai Hair!fiet vărsă l1aiarimi.

Harriet meri maniu.sarisiele J,ui F1naink Ashton fi1ulrui sătui rnali ma1re. A[1]oesta i l·e î1nia1poie, :ref1u1zî1rnd să s·e ocu1p[1]e ide ieilei,. diu1pă 1oe [1]soţi.a .\1uii, ·oaire ecr-.a 1oafolkă, citi ;paiS1ajele în ·oare ·ataca 1p1a1P1ailit1atea. HaITTfi.et se duse .atunci iau ma:niusorisul la F1naink Laimmenoe şi-i 1ooru să-l piulblioe. Lamlmenoe 1îi 1ră51pu1nse d lbmşmile 100-mUJnri1ste ;n-.aV<eiaQI, ·căuitare pe .pi;aţă. Se duse tmpioi [1]l1a seidiu1l 1Pairti1dul.ud lialhufiist. Plecă de 1a1colo iruespus ide feriic,i.tă : .p,rimist':ră ma1nuscrj.sul ,cu interes .şi-i .făgă- duiseră să-.! fPtl'bHce. Duipă o săfPtămîină îinsă, o dhe^ ma•ră şi-i 1ceruiră scuze : manQ1,sorisu1I 1ouipiriindea îin ·OOa mai mairie

parte .a La[1]auri iÎm1potriv1a1 p:airti.du1l1uii l:ahUJrist, aşa .că 1111u le putea[1] cere să-l ipublke tocma·i ei.

Descurajiată, Ha1f1riet stnîin·se icu grijă hîirbiiJ.e în^ tr-un ·~eama,nt:ain vechi. In :anii aa1re 1u1nmairă, ·îincercă de 1mai multe o.ri, dar z·a1da1mk, să gă,sească un edli- **tor ,aaire** să **1le 1p1u1bli1ce.** "

Du,pă moarrtea lui Frnink Ashton, John West 1afirma deseori foarte mînrdru :

- Eu l-am itansat pe Ashton *rin* :politică. A fost cel mai rnaire ·om politic laburist şi cel mai mare ona^ to.r pe. care l-a avut tiara asta.

Deşi în ultimul t.imp ţinea numai cîţiva ca• de curse, îl trimise ,pe Paddy Ry.:rn la o lidbaţie 'Şi cum^ pără un mînz pe care-l bot•ează Ashton. Soarta vrn însă, cia abîta timp cît .îi purtă culorile, Ashton să nu cîşt.ige nici o cursă.

Tnke timp, John West urmări surprinzătoarele eve^ nimente ale. iainu~ui 1940. Credea .din ce •În ce mai mult în invincibilitatea armat·elor lui Hit.Jer. Oland1a ! Danemmca ! Norvegiia ! Franţa! Armatele br.itanice iarunciate în mare la Dun~erque ! M1area Britianie sub focul bombelor ! Ce forţă idin lume ar putea pune stavilă acestei sălbatice ,dezlănţuiri ! 'Găsea o oa^ recare m'.ingîiere numai în fa.ptul că ChurchiJ.1 1luase locul lui Chamber.Jain.

Cî.nd Mussolini deci'.1ară .război F•rnnţe.i ·1nvinse, John West .fu ipus ·în miare încurcătură. Deşi din punct de vedere politic el însuşi era ifasdst, veche1a 'lui ură fiaţă de bot ce. era german .Îl determinase să se opună lui Hi[1]tler ; dar ca un adept înfocat al Jui Mussolini 'Şi al statUrlui său corporatist nu mai ştia iacum ce iatitudine să iadopte. Tnk-o duminică .după iamiază s-e î.ntMni cu Malone:

- Petain are dreptate, îi spuse iarhiepiscopul. tl prefer ipe Hitler comuniştilor.

- Cred că Mussolini a comis o greşa•!ă intrînd în război alături .de Hitile.r, răs·puinse John West. Dacă nemţii cîştigă, căminele şi familiile noastre vor fi în primejdie.

- Ştie Mussolini ce face. E convins 1p·esemne că

Hitler o să cîştige şi, dumnezeu să mă ierte, mă tern că aşa o să fie„ nu se dădu bătut arhiepiscopul.

Hotăirîrna guvernului iaust;nailian Menzies de a de^ cliaria înafara legii padidul comunist după căderea Parisului - îl umplu de bucurie pe John West. Cu acest prilej îşi aminti de Mary. O înfrebă pe NeMie dacă mai primise veşti. Mary ,mai scris·ese o dată, în urmă cu cîleva săptămîni. Se remăritase între timp, idiar nu pomenea nimic de Marjori~.

Ne!·lie plînge'a, văicărindu-se:

- Biatia M1a1rjorie ! O fi poate moartă sau într-un lagăr .de concentrare, iar Mary [1]poate. orkînd să fie uci:să de o bombă.

Deşi nu voia să recunoască, John West ern. fot aiU.t de îngrijorat ca şi soţiia lui.

- Cum şi-au aşternut, aşa să doiarmă, nu 1pierdea prilejul să spună.

Cc fristă-.i părea casa lor, în care el, Joe, Nci!lie şi trei s-e1rvitori .se-nvî.rt.eau în 1p.atruzeci de camere pustii ! El şi Nellie de-iabia dacă schimbau o vorbă. Joe se .purta cu el ca un st:răin .şi luia în rîs ialuziile 1lui, refuzînd să ·s·e înroleze 1n airmată. în rarele ocazii cînd John venea '1a Sydney, era de cc'.e mai multe. ori beat şi întoMeauna mahmur. Ca să nu dea ochi cu tatăl ;Jui, se sculia itîrziu şi mînoa seara in oraş.

în schimb, la începutul anului 1941 John se în^ rnlă în armată ca simplu soldat fără să-l -întrebe măcair. La început, John West se supără, ·d1ar apoi . patriotismul său se deşteptă şi er,a foarte mîndru de uniforma pe care o 1purtia tînăirul. Cînd veni 1în per^ mis:e, John îi povesti maică-si -că e gornist ·în muzica regimentului. Intr-un acces de gt nerozita te, John West cumpără un rînd complet de goarn~ pe care. le .dărni unităţii. Pînă .Ja_ urmă însă, nu cu'.es-e <le^ cit supără:ri, p·entru că John fu reformat de comisia medirnlă. De fapt, se ;a.rătase atît de nedisciplinat, înc~t autori[1]tăţile mi.litare ţinaau cu orice. chip să sciape de el.

John Wcst deswper.i că în timp de război afacerile pros·perau: şomajul fusese lichidat, iar bani s·e gă-S•eiau .di·n belşug. Multe firme în care ena

cointeresat primiseră comenzi de război. Cîştiga bani cu nemi^ luita, mult mai uşor decît înainte, ·însă de multe ori un s-entiment de nel.iniţte, o teamă nelămurită de viitor, pune.a stăpîni.re pe el. Situiaţia războiului îl îngrijora. Ştia că puterea ·lui, bogăţia lui, erau acum indisoluLil <legate de marea industrie din Angliia şi Austmlia. Se temea ,de ger.mani şi-i ura aproape tot ia.Ht de mult ca în timpul .primului război mondial.

Influenta .lui directă în ipolitică scăzuse ca şi în timpul pirirriului război mondia1l, mai a1les că ia.cum sMrşitul ostilităţilor pă:rea ,încă îndepărtiaţ şi victoria nesigură. Primul ministru, Davison, deşi avea nevoie de sprijinul oamenilor lui West din p1artidul labu^ rist, incliina să facă •pe voie ,şi ceforlalte .grupuri oare exercitau presiuni în Pa·r!iament. De fapt, John West exercita o influenţă di•rectă în •partidul laburist numai în Viictoria, cu toate că şi în celelalte state, miai ales în Queensland, contribuia ·şi ia.cum :la spo• ri:reia fonduri·lor parHdului, străduindu-se să-şi asi^ gure imunitiatea legislativă pentru :întreprinderUe lui S1portive. Grupurile Acţiunii catolice erau din ce în ce mai active. ·în partidul laburist. Susţineau crruciada împotriva comunismului şi a principi.ilar socialiste din .sinul 1pmpriului for •piartid; de fapt ad nu intrnu în iacţiune oamenii lui, ci oamenii papei care ffil3- nevrau oa să cîştige aleger,ile preliminare. Se părea chia·r, că în cîteva circumscripţii electorn!e aveiau să-i înlăture pe oamenii lui. în 1timpul „luiptelor pentru frland1a" din ianii 1920-1921, John West concepuse planul de a uni, pentru realizarea unor scopuri mari, vechea .lui „maşină" politică şi tînăna generaţie .a laburiştilor catolici. Şi iată că acum 1îşi dă.do1;:'.a seaffil3 cu s.paimă că acest 1piJ,an se întorcea împotrivia lui. Pe de altă parte, .după învia.darea Uniunii Sovietice de către trnpele hit!er.iste, în 1941, :se formase în par[1]tid un curent de stîng.a ca·re nu era dt>. loc pe placul rJui. Mai mult, existau .semne de revoltă chiar printre unii din oamenii săi.

Jn această .perioadă, o criză politică firămîntă Piarla^ mentu1I din Victoriia. Şketul Alf.ie Davison se strecură prin fortună cu abi1!itatc. înainte de sf!,rşitul crizej avură loc noi ialegeri parlamenta·re. RezuMatele con^

stituirră o ·lovitur.ă pentru John West. Cîţiva oondidaţi „,de stingia" cîştigară 1în s,Jegeri, deşi - ce e .drept - 'În circumscr,ipţiile unde influenţa 1lui era redusă. leşiră vicforioşi de asemeneia cîţiva membri ai grnpu^ lui catolic şi, cu toate că 1pe unii [1]îi putea socoti „oa^ menii lui", cei mai mulţi eriaμ nişte fanatici, dispuşi să lupte numai rpentru ei înşişi şi pentrn bis·erică. Dar lucrul cel mai 1îngrijorător rpe.ntru John West era !fiaptul că în una din circumscripţii>'.e de liingă Cairringbush, deci în r1nsăşi ,,cetatea 1lui West", bă- trînul Ron Lassiter şi fiul său Colin susţinuseră un contiracandidat înlăturîndu-:l pe omul lui West, un oairecare Cottoin, ce ocupa locul ·de [1]peste douăzeci şi cinci dre rcrni. Cei .doi L1ass.iteiri e.rau nemulţumiţi. Bătr:nul Ron şi oiamenii lui fuseseră 'Învinşi de can^ didaţii de s1înga lra u!timele alegeri ţinute la sediul Uniunii muncitorilor ·din construcţii, deşi urne!-e fu^ seseră măsluite lrn cel mai ~eritabil „st.ii" John West. Bătrînul Ron, crare avea aproape •Şa[1]ptezeci de ani şi azvkleia banii fărră să se uite, se rpomeni cu buzu^ na,re!e goale. Ron Lassiter 1îi ceru~. lui John West să-[1]! ajute, diarr se alesese cu un ,refuz scurt. Colin Las,siter, deşi tot mai „1luc.ra" pentru cons.iliul ·din Rals1one, nu-;J ,iertase niciodată rpe John West că-l „dă.duse atunci peste. cap". Aşa că se puseseră iamin^ doi pe 1lucrn şi dre îndată o maşină ;politică proprie „intră în funcţiune" chiar ·îin regiunea socotită era fiind sub dominaţia exclusivă a lui John \Vest.

Jn rseara alegerilor, Paddy Kelleher se năpusti bîl^ bîindu-rse 1în ,salonul de reeepţie. al lui John West.

- Aăăă ... clinele dre L•assiiter şi oamenii rlui au^ au ... ăăă ... întors .rezultate'.e împotrrivra lui Cotton.

- Nu rte-ai rfo!osit de oametele sindicale ?! se răsti John.

- Ba da ... drar ăăă ... au avut mai multe decît noi. "

- Atunci du o urnă la sediul partidului, ca de obicei. T1rebuie să schimbi :rezultatele [1]pentru Cotton.

Kelleher .rîse cu cinism :

- Aăă ... dacă m-m-miai iadaug voturi. .. ăăă o-o-o să fie mai multe ... ăăă ... v-v-voturi decît oameni în

Rialstone. Drair ştiu eu 1s-s-1să arnnjcz ca ... ăăă ... pu^ team eu 1să-·l scot .rpe Cot ton c-o .majoritate. de un vot.

- Atuncea, ce mai stai, pune mîna rpe urnă.

- Ăăă... am ,încercat, diJr nu vor s-o dea. Au d-d-dus-o la clubul R.alstone.

- Ei şi ? .Du-te şi ia-o ·de-aco!o.

Insufleţit de un curaj nebun, Kdleher se duse cu maşinia 1la olubul .din Ralstone undi2. se rputeia găsi de băut chiar în orele cînd nu se mai serveau băuturi a.!coolice în localuri. Intrînd în bar, dădu peste. Co!ln Liassiter, ca.re împreună cu fratele ·lui Jim, cu bătrînul Ron şi încă vreo cîţiva prieteni beau 1în cinstea victoriei obţinute..

Văzînd urna tirîntită pe sofia., Paddy 1se năpusti asupria ei.

- Ăăă ... e păcat să '1aşi urna tr:ntită aş.a! s-e bîlbîi el, şi deodată o zbughi pe uşă afară cu urina 1ia subţioară.

Auz.i vocea lui Coli1n Lassiter :

- Meritä ostenealia să ne luăm urna înapoi.

KeUeher ieşi gi!onţ din casă, urcă 1în 1autornobil şi puse urna lîngă el. Auzi paşi f ugihd ,în urma lui. Cînd punea motorul în mişcare un om voinic se urcă în maşină 1la ,s.pate, tr:.ntind uşa.

Gîndi miaşina porni Ke!J.eher aruncă o p.rivirre în.a^ poi :

- Ăăă ... lasă p-p-:prostiHe.

- O si.î dai de dracu diacă nu dai urna înapoi, Pat. De <!ata asta te-am 11rnvins chiar cu 1armele tale.

Cînd KeHeher opri la un stop, simţi ţeiava rece a unui revolver proptită în ceafă.

- Dă-neoa urna, P.at, auzi vocea armeni.nţăfoare din spate, s.au âţi zbor creierii.

- L-1-liasă-te de g::ume, ăăă ... f-frate, începu Kel^ .Jeher !Pornind maşina, du.pă cc se schimbase stopul.

- Na, sar:îşni omul din 1s.patc. Kellehl('r rSimţi o lovitură în cap işi văzu stele verzi. Celălalt apud volanul şi op.ri ma!}irna Ungă trotuar. Kelleher se prăbuşi[1]se pe banchetă. Străinul coborî, puse revol^ verul î.n buzunar, luă urna şi se făcu nevăzul în parc.

A doua zi, .presa re~iată incidentul. Kel.leher deci.a^ rase că urna fusese furată de un necunoscut şi că, prin urmare, 1alegerea preliminară trebuia să fie învialiidată. Cercetări!e ;po'1iţiei rămaseră fără rezultat. John West '11 convocă pe Colin Liass!ter şi-l ame• ninţă că dacă se mai amestec~\ în treburirle lui, îşi va pier·de slujba de 1l:a consiliul din Rals·tone. Se ţinură noi alegeri şi Cotton cîştigă uşor, graţie manevrelor lui P1ady Kel!eher care se dovedi şi de 0stădată neîntreout în fa,\sificarea rezultatelor.

Spre sfîrşitul anUilui, ,partidul laburist formă din nou guvernul fedena;J şi John Curtin fu ales prim^ ministru. John West era mulţumit ; H considera pe Curtin omul cel mai indl1oat să conducă destinele ţării în timp ·de război, deşi nu mai nutrea planurile gr.andioaise făurite cînJ venis.e Summers .Jia putere, în anul 1929. Influenţa lui în Parlament o exerciba numai prin cî\iv.a oameni, mai cu seamă din Vie- · toria. între timp 1ajunsese însă mHiooor şi era sigur că acest guvern îi via apăra şi •lui interesele, cum apă1ra şi interesei~ oe!orlaJţi mari 1bogăfaşi. De alt^ fel, mai mu!t nid nu cerea el Parliamentului federal.

Diar pînă una a'.ta se mulţumi să fie un „strateg de birou".

Cîtnd fo ataoată Uniunea Sovietică, ·se alătură pro^ feţilor c.are socoteiau că acea.sta n-are să reziste nici şiase să1ptămîni, dar cînd Ţara Socialis.mului rezistă şase ,Juni şi înce.pu să-i respingă pe germani, în^ cepu să aidmire Airmata Roşie. Ii surprinse neplăcut pe arhiepisc0;pul Mafone dnd îi spuse :

- Pesemne d ruşii ţin la orînduirea lor, că prea o apără •cu străşnicie.

- Trebuie să ·lupte, repfică mofluz Ma'1one, că altfel îi împuşcă. Răs;punsul ,Jiui Ma.!one nu-i :păru prea convingător.

Sentimentele ilui John West faţă de Uniunea So^ vietică erau acum !acelea :ale unui om salvat de la înec de un duşman neîmpăcat: îi era recunoscător şi ·îi adm:.na curajul, dar o ura oa şi în trecut.

Opoziţi:a din ·ce IÎn ·ce mai ·puternică în sînu1 :par^ tidului k1burist, împotriva co.aHţiei cu Davison şi cu

Partidul Ţării, determină congresul partidului la- burist d'..n 1942 să retragă s[1]prijinul a·cordat lui D1a^ vison. Oamenii Jrui West, şi iÎn srpecia[1]l Brndy, Trum^ b'.ew:ar·d şi Bennett, ref uzară - ‚J,a cererea lui John West - să tria.ducă în ‚fia,pt această hotărî-re, dar nu putură rezista prea murit. Carr, liderul ipartidu- 1u i, deveni prim-ministru, 1darr numai 1pentru o 1săp- tămîf}ă, deoarece Partidul unit austr:aJ.iian s-olicitase s,priji.nurl lui Davison, oare izbuti să fie iales din nou 1prim.-.ministru.

Atenţia ‚Jui John West fu atrasă de Japonia, care îşi îndrepta rpriviri1!e spre Sud, după iatacul de la Pean! Harbour.

- Singiurul lucru care contează acum este să CÎŞ· tigăm .războiul, IJi spuse el ·lui Frank Lammence.

Infoîngeri,Je ·din Paicifirc fură compensate de vic^ toriile obţ,i.nute rpe alte fronturi. Os-taşii lui Montgo^ mery, iPrinke .care .se număr,a şi divizi.a 9-a iaustna^ liană, îi zdrobiră pe nemţi l·a Bl Alamein, ;în timp ce la StaHngrad arimatele sovietice îi încercuiră şi îi nimiciră ipe 1atacatorii .fa.sdşti., ca1re ifus-eseră ţinuţi pe loc luni de zile de apărătorii oraşului.

La Melbourne, cornstrui:rea febrilă a 13,dărpostur.Uor antiaeriene, exerdţiile de ia.1liarmă aeriană 1şi camu^ flarea fa1adelor clădirilor publice ou siaci de nisip constHui,au tot abîtea 1semne 1îngrijorăfoa:re că flăcările războiului erau gatia să cu1prind.ă şi Austra^ Ji.a. John West a'coper,i f1atada clă1dirii biroului său cu sad de ni:si.p, conJstrni un adăpost antiaeriia111 iîrn pivniţă şi un .ail doileia ia·dăpost în pivniţa de .acasă. Urmară 1ataouri1le aeriene .de la I>.arwin. Circul 3U zvonuri· că nordul treri.toriului Queensland ar fi fost invadat. Jqhn West urmărea ştirile cu suf1!etu1 la gură, i1ar cînd j.aiponez1i fură în 1sifîrşit opriţi în Noua Guirn~e şi în Mrairea ide Corali, răsuflă uşurat.

Ince.pu chia.r să se pronunţe în favoarea celui de e,l doilea front în vest.uri Europei. Frank Lammence şi Dkk Lamb se ·îndoiră însă de sinceritatea senti^ mentelor lui şi refuzaseră cererea Ligii pentru .pr::e^ teni;a sovieto-austraJ.iană care voi1a să închirieze sta^ dionu1l lor pentru un miting. Cînd află de această hotănîre, John West spuse liniştit:

- Ba să-l daţi. Daţi-le stadionul pe gratis. O să 1le răspund chiar eu iin scris. Ar 1avea urmăr! re!e asuvra afacerilor, diacă i-am refuza acum.

Cînd se deschise cel de al doilea front, John West fu sigur .că înfnîngerea definitivă a ~ui Hitler nu ma.i era decît o chestiune de timp. Dar nu mai aş- tepta perioada de după ·război cu acea .însetată ne^ răbdare de a-şi continua ascensiunea spre putere, ca în 1918. împlinise şaptezeci .şi cinci de ani şi Îlnce^ puse să simtă oboseala .şi povara anHor ; .ajun^ sese la convingerea că nu mai poate să-şi măreasdi imperiul.

John West trăise întotdeauna cu gîndul la viilor, dar acum :începuse să se reserneze .Ja gîndul că ipen^ tiru el viitorul nu mai contează. Nu putea însă nici să se gîndească mereu Ilia trecut, ca alţi băt.r.îni, pen^ tru că se temea de remuşcări şi de regrete .

C A P I T O L U L XIV

„Tncredinfez sufletul meu Mîntuito^ rului, adînc convins că răscumpărîri- *du-l* şi spălÎ1iâ11-l *în sfîntul* său *sînge, îl va* înfăţişa *neîntinat înaintea* tatălui *ceresc...* binecuvîntată *fie credinfa în* răscumpărarea definitivă *a* păcatului *prin singele lui Isus Hristos.*

JOHN PIERPONT MORGAN în tesl.amentul sllu.

„Să *ne* crganizăm *împotriva comu^ nismului.* Să *ferim muncitorul de lite^ ratura* comunistă şi *de intrigile comu^* nıştilor şi să *avem* grijă *ca mintea lui* să rămînă sănătoasă."

AL. CAPONE

Dis-·de-d'.mineaţă, în zi.uia de I j,anuarie 1946, tc^ •lefonul din biroul lui John West sună atît de in^ si1stent, î.ncit îl t;rezi ·din ·somn. .Se .rid:Că Jncet. Da, suna telefonul! Cui i-o fi dat' 1Prin cap să-l cheme la ora iasta ?

Pe jumătate adormit, aprinse liampa de :pe mesu^ ţa de noiapte, dădu cuvertura Ia o parte şi ·se s·culă d'.n pat. Jşi IPU3e papucii, aprinse lumina în salo^ naş şi porni spre capul scării. Coborî treptele în^ cet, în semiîntuneric, gîndindu-se la noaptea cînd mai coborîse o d.ată, pentru că Tommy Chiorul ve^ nise aam pe J.a :aceeaşi oră· să-l anunţe că O'Fliaherty ocupase „sediul" biroului de pariuri.

Inima-i bătea să-i sipargă picptui. Doctorul îl aver^ tizase:

- Atentie la motor, domnule \Vest. Deocamdată nu-i rnimk soiios, idar ·oaiută să C\1iti s.u;p.ărăiri.!e, o.bo^ seiaib, .şoou1rHe ·şi o.ri·oe enervare.

Telefoniul contiinu1a .să suine strident. Cine-o fi? Ce s-o fi î1n HmıpJ.a t ?

Jos, hîjbîi 1duipă .comutator .şi după •ce 1aiprinse„ lu^ miina se mai Hniş1.ii. Ridică 1roceiptorul *w* imîin:a tre^ mur:tin1dă.

- AllD !

Er[1]a 1a1dministra.tor.ul său 1din Sy·dnr~y.

- Mă iertati d vă •dcrnnjez la ora asta nepotri^ vită, domnUJ!e \Vest, .da·r trebuie să vă chem. Tînărul John - ia„.

- Ce-1a ma,i făcut?

- A-ă-a ică.zut .de .pe balconul 1ap:arf amentului său acnurn o oră .şi 1a murrit.

John West inu l!'ăspuinse. Simţi deod:ată o durere cum1Plită în piept. Il trecură su1dhrile, 'Î•n timp ·ce mii de ace de ghiaţă îi înfiorau şir.a SJPinăll'ii. Durerea îl ip.a1na.tiză, 1diar d1i1::irr 1d1acă arr. fi 1P'Ut1.1Jt să meargă, n-a-r fi :îirudrrăzin.j,t să facă 'llln 1p,as, ide teamă c-o să-i în^ ceteze bătăile iill.imili.

De 1durrerca 1asta .îi sipuisese ·dodorul Devli111 s1 <;,~ ferească. A1nigi1na ! Şocul suferit la auzul tlfiski ,., ·.~i trecus·e; rrămăsese 1numa.i j.uinghiul .din inimă, k:i ::3 oe stă1r.ui1a :şi sant1imentul ·că e conidaimniat.

- Alio ! Domrnu.Je West, mă ra.uziţi ? Ano ! Du,rffea distpă111u tDt 1aifît •de !brusc cum 1a1pă:ruse.

- Da, te a1ud.

- S;per că n1u v-1am tulburat. Crnd că trebui.a să vă înş t i i1nţez.

- Foa1rte bine. Dă dis.poziţii pentru tnmormî.ntiarre. Vi1n şi eUJ 1d1imi1neata 1ou 1aviorn1l.

[1]Mai e cev1a,, 1domnu1J.e West... Nu ştiu [1]ouirn să vă S\puin, 1d1a.r tot o să 1a•fbti. Nu [1]se 'ştie sligm diacă N^ nă:rul John, •d1aică el, vreau să zk„. a dmt saiu s-a mru1rnca t s i1ng:ulI'.

Duipă ce termi1nă [1]convorbi·rna John West 1urcă î1rnoet pe scară. O 1aruzi ipe Nellie ieşind în uşa dormitoru^ lruii ei :

- Cine te-.a ·chemat !ia telefon ? Ce s-1a î:nttmipl :i.t ?

Cî1nd 1aju:nse în capul scărrii şi se aprnpie î1ncct d~ ea, tremura nestăpînit. Frnnte1a-i lucea îmbrobonată de su1doa1re, 'i•ail' mîinile îi erau jilave.

,_ iCe :s-a în.Um:pl!at? strigă Nellie dn.d •el se a,p.ropie.

Cum stătea 1a·colo ,c;u un 1şa.l 1aru.noat iin gnalbă. ipe umeri, ou ipărul 1alb căzut un dezorrdine 1pe .fiaţa

zibîr- cită, o asemui 1rn :gînid 'uU o bătrînă vrăjitoare halu^ cinată.

- John ... 'a murit... Se 1Pare d S-!a sin.ucis - a,c^ captă ci cu ~nuzlime şi simplitiate toori1a si1n.uci·derii.

Ncllie izbuoni în hohote de plîins, 'se [1]c:lăUnă ,g;afa să se 1prăibuişc.ască., 1a[1]poi i,ntră :în •aamer.a ei îm1Plcti^ drndu-se [1]şi se tr:înti iplîing.înid 1p·e 1p1at Fă·ou [1]şi el un ,1p1as înainte, ica :şi i0uim a1r fi v1rut .s-o 'Urmeze - dar se qp,ri. Nu intrase nkiod•a1tă ·~n aicea,stă 'aaimeră, de dnd ... Şii 1n-1a1re să iintire niciodiată l

- Plecăm 'CU ,a,viornu1 mîine dimineaţă, 1îi str-igă de iaJia;ră •Şi .a;poi se ,duse să se 1ouke.

Cel mai mult :îl 1chinui-a g-îinidllil la groazrnfoa ! agonie ide mre avusese 1pa1rte Huii l'ui. Să-i telefoneze lui Devlin? Nu mai ,aveia nici un rost. O să-i telefoneze a idou.a zi 1dimi:neată. Rămase Îin 1a1ştemu.t, ia.wulHn^ du-şi bătăi.le inimii. Jincopu să se gîî1111deascĂ l1a John.• Să se fi si:nuds ? Beţia era de vină. A fost •u1n fiu ndirebnk. Ş!i totuşi 1îi spu1sese c:uir:înd lui Cory: „A lăs,at-o ma1i moale băkînul; ne 1n1elegem ceva m1a:i bine".

'f.eama· :de moa;rte •oare jpusese stă.pîiniire :Pe el de drud î1I1Joeip:u.se să-l su1peire inima 11 1chin1ui.a ,din niou. Moairtea îl împresuir:a din toafo ipărtHe. Jn 1uinmă cu

u.n !aa o pierduse şi ;pe Vera Maguire, moairtă s•ubit într~un a:cddent de 1autoimobil. Atuincli John West ipliî.nsese, 1d:î1rndu-.şi seama că Veiria ifu,sese un lima1n ocliihinitor 1p,einlr1u sufletul lui ; ,a,lătuiri de ea ITliU simţise nici te.amă, 1nidi si1111giurăta[1]te, inici iremuşoare.

Aipoi murlise Arty. Cu i0îtev1a or'e î1nairnte de ia-şi da sfrnşit·ul, .Ar.thur West îl cihemă 1pe fratele ,săiu .Ia ip.atul ide suferinţă. Cu ;gireu schimhairă dteva vorbe şo- vă.iei:niice., pînă oind Arthur 1i sipuse ·cu voce nugătoare :

- Sooate-1 pe Dick Binadley 1din temniţă, John. TreJbui,e să-l scoti. Şi 1Pî:nă-i idă drumul, tdmete-1 p~ P.aiddy Ryan să-i ducă ţigăiri şi ce mai ia.re .nevoie. Am vorblit .şi ,ou .P1a•didy. O să î1noonce să-l sca1pe de acolo au ori,oe pret !

- Bradley e condamnat [J.e vi,aţă, irăspunse John \ Vest. Culm să-l scot?

- A fost lbolnav Î!n rultimul ti11111P, a1re !giuşă şi [0]aain^ cer. N-oi rsă: ma-i t!T ă:i1ască dne :Ştie c.Ît. Nep01ată · 51a, aoeea roarre 1-.a în1grijit •â;1rnd s-1a 1a,siouns, a ifă,găduit .că o să sie oou,pe din. inoiu de el. T:u te 1ai bime 1ou :g.UNer^ niatonul riniehisoirili ·şi 1ou rnin:istT1u! ode i1nteme. S.ooate-1, John. Fă:gă1du:ieşte-mi că 1a1i să ,în1ooroi să-.! .sooţi pe Diick Biraidley ·de-a100!0.

J,r11a.i1nte ode 1a-şi 1d1a :siuifletul, Airthur West 1a1Puieă să-l aiuidă :pe fcriafole său monmă:in1d o ipromisi:u1rne.

C1tv1a rtimlP 1duipă .a•oeeia, John primi şti.rea că M.ar^ jocie 1se 1piră1păidlise 11rnt!T-iuin liagă.r ide iconcen1tr.aire, iin ti·rna>.uil ir.ă1z:boi1Uh1Ji. Lovi·turia .fusese 1a.tît ide 1arun1tă1, în^ c:t NeIJi,e ·zăcuse mai multe llllini î1n 1pa.t ; se pl1î.ngeia maii 1des ·oa. OIJ"iC:inid ide id.U1reri îin :şim 'S;piiin·ărH. ll ipu^ sese 1pe Joe să-i vonooasică itată,lu.i său1, •să-l în fo^ plece să-li .scoată ba1rem ipe •OOfPiLi lui Marjori•e din Germaini1a, 1d,a1r Jo:hn Wesit irefmă.

L:a 11nc~put, m0tairtea ifiicei ·S1a1le îli ră.sool.ise 1doar fu^ ria iÎn:potriVJa ginerelui 111edorit, P1alllJ! Anidrea1s. ()a.r în 1ulti:mel·e 'l:uni .se tot :gîndise !ia, Îi1TltJ>.reju.ră1rHe în care se mă1rirta1se, rîin1t!Tebî[]ld.use d.a1că 111-aV1UJsese şi el

v. reo vi111.ă, în 1a;oole zlile - sau ide a[0]tood [1]tniooace? Nu ipu.tea să-şi î1nă1huşe 1uin sentimernt de remu1şaare şi ide 1păoreire ide rrăllll, 1amintiin1du-şi 1eă sinigiuirH lui 111e^ poţi se .năsouseră idintr-1UJn tată ,geirmain, 1aare, după cite şti1a el, 1i avea 1î1ncă !iin :g.rijă.

Pe îinfo,neirk, John West vîiri m(lflla s1u1b ipernă şi găsi mătăniile .alătuiri ide irevolver. S.ooase 1şiinag.uil şi înoopu să mu:nmrnre inuigădu1111i : „Tatăl *nostru carele* eşti *în ceruri.* sfinţeascâ-se *numele* tău... Bucură-te *Marie* plină *de har, Domnul este cu tine ...* "

Jrn uilti:mrnl 1a1ni, John West 1:irnoeipuse să .sie ţi:nă de p1receiptele irelig-iei aatoliice cu o stricteţe pe [1]oare i-o i1nsuflia 1giroaZ1a ide moa1rte. Dlllpă oe dootoml Devlin îi 1a1ir.ăsese ,atein~~a1 1că 1arre o boală .de !inimă, John West strndia1se ip1entrriu pr.ima. oarră în v:i1a~a lui 1ou se^ riozitate 1dog:mele reli:giei oatoliioe, 1firămJî.nitiî1l1Jd1u-se să dezlege 1prnblema

vieţii ide a1poi SialU .a •ahiirrurilor iia^ drnl1rni •oe li-.air fi hărăzite 1pentnu pă•ca:toele oomise. Dis^ cu:ta ,a1deseia cu 1a1rhiepisoqpul Mialone şi .înioepu să cer^ cetez.e siorieir·i 1reHgioase. CHi *Apologetica lui Jackson* şi diferite 1alte ieăll"ti şi 1broşuni [1]ou. oa1T1ader 1Teliigios, printre care şi enciclica p1apei împotriva comunismu^ lui. Aipioi se 1diuse să se spiove1deasc:ă 1îin fa~a, 1airh1e1pis^ oop1uliui. S/P'Ovediain·i.a liu1i n1u fiu însă ndd ip.reia aidî1ncă, nici iplTea 1r.ă,soolitoa•re. Nu-.şi 1dezvălui ipăaatele oele mai ma1ri, idiair :pentru ,întîia oa1Tă Îlill vi.a~a fo.Jli începu să se :gîn1deia.sd 1a 1brecut.

Intr-o [1]zi, John West îi idestăiinui ,Jud naniel M.alonie î1rngmijooarea s:a. Citise îiTI ,biblie d Isus 1air ifi SI]}US că mai 1degina!bă via trece o cămilă :pulin iutrechile a1ouJ,ui, deicît 100 ibogiat 1în îm!pă1Tăţia [1]oemurilor. Airhieipi1scqpul rîse [1]şi-1I 1oonivi1nse ICă 1acest 1didon 1J11u trebiuii1e să fie liu1a[1]t Îin îin1elesul lui ,cel mai stir.îmt. Dia1că 1boigiarul se a.mtă1 :gen1e1ros if1aţă ide biserikă, id1aieă p1T.a1otică 11.111ni^ liin1a şi oaaiitatea ·Ş'i dacă î·şi îlTTJdepHneşte 1i:rudafori1ri1le reHgioase, îşi 1poate [1]0Îiştigia JP1a1J".aidis'll:l Wt .aut ide .uişor oa 1şi 1cei!.a1l[1]ţi. John West se liinişti şi se 1î111isorise 'îiTI Congiregia1i1a 1bărhaţi!01T ce venerează :prea. s.fîirnta 1inimă ia J.ui Isus. Atras ide .f ăgă1d>tLi1al,a lbiseiri1dii că-i ·v.a şterge pă,aatele 1şi-i Via 1dia. dez1leg.a1re iferirud1u-l ide chiniu1Ti!e veş1J1iiice, :îirnoeipiu să se spo'\1€1dea,scă şi să se 1Î1fT1JPărtă- şeascâ îin: ffooa1Te să1ptămÎlnă.

!Da1T 1da1că boal1a de i1nimă îi tll"ezise .temooHe, spo^ vediaill'ia :îi idă1dea !l..un oontiment ide vLnovăţie. Şli 1aiceste două 1pomiiri suinpîn1d zi1cLudle ipe .car[1]e .Je 1Ti1di1aase îin j1U1rul să:u1 - .avea1u să-l chi111u1ie IP.Îilliă 11a sf'îir1şit'llJ vieţ,iii.

.Peste un .a·n, gîrbovă şi ofilită, Nerne West îl pio.fti 1::n salonul ide rnceipţie ipe 1airhli€fPi•scqp:U1] Malone, aaire venise ·în vizită la soţul ei, împreună iau id.oi 1dom1n i .

N\ale>!lr, <:cum î1n vî1rstă ·de optreci ide 1a1I1i, 1a·vea oohii îincc.rcă,rna li ,şi ·duşi î1n fu1ndul

[1]oaip1U1l1ui, ibuizele sUJpte ; p.1.rul ·şi spri;n1cenele-i stufoase enaui 1a;lbe 1oa 1J1€ia1UJa, i·ar umer·ii îi ernu a.d'll:şi. Sl1alb, 1111umali !Piele ·şi oase, avea totuşi mersul 1~nieă vioi, iall" minte:a-i ma1i ipă·stria toa,tă vioidlllne.a si sirete:ni1a ide od·iinioair.1.

Cd treli viizitat~ri ·îl s.aluta1Tă ipe John West şi se 1a1şeza1ră pe fotoHi 1îin jmul şezlongiU1lu1i, fa1 ieare e.J se nnifu1ntdă din nou diu1pă ce-i 1P0~1tl să Şiaidă. Cei ş1a1pte- zed ş.i ş1aipte ide iallli lăsaseriă u1rme aid:î1nd ; John West se sim~ea fotair,te olbosit.

Abia după ce ieşi Nellie, arhiepiscopul Malone îi prezintă pe ceilalţi doi:

- Domnule West, îţi prezint pe domnul Parelli, secretarul Acţiunii Catolice.

Seoretarul, call'e îl salută cu căldură, era înalt şi slab; părea delicat ca o f.emeie, dar ochii mici, neli^ niştiţi, şi buzele-i subţiri şi crude dovedeau că e un fanatic care nu cunoaşte nici un obstacol atunci cînd era vorba de cauza pentru care lupta.

- Iar pe domnul Cregan mi se pare că-l cunoaşteţi, domnule West.

Intll'-adevăr, John West îl cunoştea pe Oregan. Ani de-a rîndul încercase să-l împingă în conducerea par^ tidului laburist din Victoria. John West îl considera pe Cregan drept cel mai bun şi mai folositor dintre po!Hicienii Acţiunii Catolice, întrucît se a1răta dispus să-l servească deopot1rivă, şi pe John West şi biserica catolică.

Cregan era foarte gras şi în costumul lui negru, unsuros, aducea cu o caricatură protestantă a unui preot iezuit. Hainele orăpau pe el, iar mîinile lui - cu degetele ca nişte cîrnădori - se odihneau pe bur^ t,a-i voluminoasă.

- Da, ne cunoaştem, murmură el, abia mişcînd buzele groase şi senzuale.

- După cum ţi-am spus, domrn.ile West, începu arhiepiscopul, am invitat pe aceşti doi prieteni şi am venit împreună la dumneata ca să discutăm rolul Acţiunii Catolice în mişcarea laburistă. Am să-l las pe domnul Par.elli să facă expunerea; ştiu că se pricepe.

John West nu răspunse nimic. Bănuia c-o să i se cea1ră în aceea seară să finanţeze Acţiunea Catolică, care

prime}duia direct „imperiul" lui; de pildă Michael Kiely, un membru marcant al Acţiunii Catolice, ieşise victorios într-o alegere preliminal!'ă, înlăturîndu-1 pe unul din oamenii lui John West.

Alegerile preliminall'e din circumscripţia Ralstone, care se soldaseră cu victoria lui Kiely, prilejuiseră o înbrecere între Cotton, sprijinit de John West, Jim Lassiter, ajutat de banda bătrînului Ron. şi Kiely, omul Acţiunii Catolice. Din cele dnci organizaţii ale pa1rtidului laburist idin această circumscripţie Kiely controla două, oamenii lui West două şi Lassiter, una. Inainte de irăzboi West asigurase controlul asupra tuturor, dar din •piricina conflictului cu bătrînu1l Lasisi^ ter şi fiul său cît şi a amploarei luate de Acţiunea Catolică, pierduse teren.

Rezultatele fură măsluite de cîteşi trei candidaţii, dar cel mai puţin abil se dovedi ramolitul de Cotton. Votară şi cei absenţi din oraş şi morţii - mai mult, fură folosite şi camete sindicale fi.dive. O numărătoare neoficială, făcută cu o oră înainte de închiderea scrutinului, arăta că Jim Lassiter conducea urmat în^ deaproape de Cotton, în timp ce Kiely rămăsese mult în urmă. Dalf cu cinci minute înainte de închiderea sarutinului, sosiră trei sute de partizani ai lui Kiely, în autocamioane: tineri militanţi ai Acţiunii Catol!ce, membrii ai Societăţii Mîntuitorului sau ai Congrega^ ţiei copiilor Mariei. La controlul certificatelor se con^ stată că fuseseră înscrişi în secret, cu cîteva luni înainte, ~n circumscripţiile controlate de Ki·ely.

Ceilalţi candi·daţi nu mai avură timp să pareze lo^ vitura. Kiely cîştigă uşor iar Cotton ieşi ultimul. John W.est jură să se răzbune !

- Uite ce-i, domnule West, începu Pall'elli, scoţind din servieta lui un teanc gros de documente lrnse la şapirogiraf. Am aid ultimul raport al Mişcării cato^ lke care, după cum ştii, este pîrghia de sprijin a Acţiunii Catolice în sindicate.

John West dădu din cap, fără interes. Parelli con^ tinuă, citind din 1raport, pentru a-şi susţine punctul de vedere:

- *„ ... Din motive* uşor *de* înţeles *nu putem* acţiona *pe* faţă *ca membri ai* Acţiunii *Catolice; dar* acţionînd *în mod*

anonim, sub egida Mişcării *noastre, aducem servicii extrem de importante* Acţiunii *Catolice."*

Parelli sublinie rolul Mişcării în combaterea comu^ nismului, în combaterea grevelor işi a militanţilor sin^ dicali. Aminti şi de enciclicai papală - pe care şi John West o citise - şi în care papa făcea apel .la organiza·ţiile muncitorilor catolici, cerindu-le să aducă la cunoştinţa tuturor muncitorilor punctul de vedere al bisericii catolice, îndemnîndu-i să combată socialismul şi co^ munismul.

- Am început să organizăm nuclee a'ie Mişcării catolice în fiecare parohie şi suburbie, iar în multe fabrici şi sindicate s-au constituit grupuri catolice. Am făcut liste de cei care - deşi nu sînt catolici - sînt împotriva comuniştilor, urmărind să-i iatna,gem în mişcare, sau cel puţin să-i convingem să colabo^ reze cu noi. în alegerile sindicale am susţinut pe unii candidaţi, împotriv1a liderilor comunişti 1şi a activiştilor sindicali. Am şi obţinut unele succese şi dacă vom fi sprijiniţi, scontăm victorii şi mai mari.

„Da, gîndi John West cu amărăciune. Voi susţineţi candidaţi în alegerile preliminare şi împotriva oame^ nilor mei. Despre asta văd că nu sufli o vorbă!"

Dindu-şi seama de ostilitatea făţişă a lui John West, Parelli stămi:

- Nu uitaţi, domnule West, că această acţiune apără proprietatea particulară împotriva comunismu^ lui ateu. Colaborăm cu toţi patronii ca să-i zdrobim pe comunişti şi pe activiştii sindicali şi să combatem ideile socialiste care s-au înrădăcinat în rîndurile muncitorimii. Deşi nu putem protesta pe faţă ~mpotri.va sporirii salariilor, am răspîndit un zvon după care orice mărire a salariilor ar duce la scumpirea vieţii. Comuniştii 'încearcă să se folosească de influenţa ce şi-au cîştigato în mişcarea muncitorească, pentru a-i mobiliza pe muncitori în jurul programului lor de revendicări, prin care luptă pentru mărirea salariilor şi, în ultimă instanţă, pentru socialism. Comuniştii îi îndepărtează. astfel pe muncitori de pe cărările Mîn^ tuitorului. Cred că şi dumneata îţi dai seama de gra^ vitatea acestui fapt. Nu-i a¹şa, domnule West?

Parelli exprima aceste păreri cu convingerea omului caire n-a muncit niciodată: tatăl său se îmbogăţise vînzînd în numeroasele lui prăvălii cărţi de rngăciuni catolice,

statuete, mătănii şi alte ohiect.e bisericeşti. Parelli f ăcus,e par.te din Asociaţia tinerilor naţionalişti, pînă eî:nd interesul ce-l purta politicii Vaticanului îl determinase să treacă în rînduirile mişc.ărrii laburiste; se înscrisese mai tîrziu în pairtidul laburist şi tn Sin^ dicatul funcţionarilor.

- Cred că ştiţi, domnule West, că la conferinţa partidului laburist caire a avut loc acum o lună s-a hotărtt formarea ·de grupuri industriale ale parUdului laburist. Această hotărîre va fi curînd aprobată de comitetul executiv federal. Şi cum noi deţinem majo^ ritatea de pe acum, vom putea face ca Mişcarea să activeze sub scutul partidului labuirist în toată Aus^ tralia.

Parelli s·e opri ca să-şi pună o ţigară întir-un ţi- garet de culoare trandafirie. După ce aprinse, duse ţigaretul la gură cu gesturi căutate, ţinînd degetul mic uşar încovoiat.

Cregan îşi pusese în gtnd să nu se angajeze cu nimic pltnă nu via vedea cum rea,cţionează John West.

„M-au luat fraţii pe ocolite, ·gîndi John. Dar n-.au să s,coată niciun ban ide la mine!"

- ... Membrii Acţiunii Catolice - continuă P:a^ :rellii - vor forma nucleuil gruipurilor indust,rfa1le. Am şi asiguriat dominaţia noasiiră în multe organizia,ţii laburiste şi ,sperăm că pînă la conferinţa v.iHoare să ne ias·igurăm controlul asupra îinkegului partid din Victoria.

John West, oare ascultia cu ochi.i pe jumătate în^ chişi, se mişcă în sf1îrşit, uitîndu-1se !furios 1l1a PareNi. „Auzi, dom',le ! Să controleze ei întreg piairtidul 1lia^ burist ! IAha ! Viasăzică iau de gînd să domine partidul tabuirist ,din Victoria. Binee, om vedea noi care pe ca:re."

- V1reţi să dominaţi piartidul faburi.st? se pomeni strigînd. O să vedem„.*

Malone îl întrerupse.

- Eu n-:aş sipune dominare, domnule P1airelli. Ai virut desigur să ,spui că am putea determina partidul laburist 'Să adopte ipo!Hioa Acţiunii catolice împotriva comunismului, a 1socializăirii, naţionalizării băncilor, a iasistenţei medicale ,gratuH·e şi ia altor măsuri iase^ mănătoare, inu-i aşa?

- Aveţi dreptate, sfinţia voastră, dădu :niapoi Pa1re!1li.

Am cerut .în nenumărate rînduri ca guvernul laburist să ia măsur.i 1împotriva comuniştilor, şi totuşi n-ia între.prins nimic. Ba mai mult : s,înt politicieni ila^ burişti, caitolici, cia1re nu vor ,să se .declare pe faţă pentru scoaterea înia fa.ra legii a parUdului comuni,st şi nu sprijină Mişcarea. După cum scrie şi aici în raport: „Pînă *cînd* Mişcarea *va fi atît de puternicei Î(fcît* să-şi impună voinţa şi să *dea directive,* şi pînă *dna membrii ei vor putea* să atragă *atenjia muncito^ rilor catolici cît de periculos este de a acorda încre^ derea lor* oricărui *partid politic, nu ne putem* aştepta *ca guvernul laburist federal* să *adopte o* altă *atitu^ dine."* Nu uitiaţi, domnUJle West, că oei mai mu!ţi ca^ tolici .din Australi1a sînt muncitori şi îi sprijină p~ laburişti. Cei mai mulţi î,l spr.ijină .pe ChiUey, ciare e pentru .naţiooaliza.rea băncil0ir şi pe.ntiru asistenţa me^ dicală gratuită. PareMi f ăcu o grimasă : Dia, .da, dom^ nμ·!e West, e foarite dureros .pentru Mişca,re.

- Atunci de ce nu formaţi un partiid catolic de sine stătător cia în Europa ? întrebă John West.

„Se ilasă greu bătrînul West", gîndi Pa1relli.

- Şi eu am fost de. aceeaşi [1]pă[1]rere, dar sfinţia sa„.

- Nu s-ia putut face, domnule West, deşi ar fi de dorit, interveni Mailone. Sau cel puţin nu s-a puhtt face încă. Laburismul ia 1prins rădăcini iadînci in ·nîn^ durile catolidlor de iaici. Ar însemna să ne izolăm de mulţi dintre adepţii noştri. Acelaşi lucru şi în ce ipr.ive.şte sindicatele catolice. E adevărat că există asemenea partide în unele ţări europene, diar cei mai mulţi catolici australieni .preferă să rămînă 1n rîn^ durile sindiciateloi.

DeS<:hizînd mari ochii .săi bulbucaţi ca ,de peşte, Cregian i1nterveni şi el :

- Acum un ian, fără să ţină seama de instrucţiu- nile mele, Mi,şca.rea a organizat două sindiciate se^ pa.rate şi din cauzia asta ia pierdut teren preţios. Trebuie să acţionăm prin .siindicate!e ex,i1stente.

- Arhiepiscopul O'ConneH - insistă John We .: ;t - spune că oamenii .politici 1!1aburişti cu convingeri catol:ice trebuie .să facă opoziţie legii •p·entrn naţionia- ,Jizarea băncilor, iar dacă vor fi excluşi din partidul Iiaburist, să formeze un 1partid catolic.

A:rhie:piscopul .r:îse şiifet.

- M-da, domnule West, arhiepiscopul O'Connel! a

fost ·întotdeauna mai c!iarvăzător -de.a!t toţi. Mi-aduc aminte C·ă .a rsprijinit chia.r şi mobiliza•rea.„

Ma1'.one 1se înecă, de tpa·rcă ar fi încercat să-şi în^ ghită cuvintele, a•poi adăugă :

- Sînt sigur, domnule W:est, că 1aUt cei.la-Iţi dele^ gaţi cit şi nunţi ul [1]p.apal nu sînt de iacor[0]d cu· această piraipunere. Deocamdată tirebuie. să ine străduim din răsputeri să trimitem oamenii noştri la Canberra şi să exercităm presiuni iasu'P'na celonlalţi laburişti cia^ tol.ici ca să se pronunţe mai făţiş împotriva comunis^ mului.

„Nici eu nu ţin să se formeze un p.artid cafolic, ad^ mi.se :în sinea lui John W.est. Da.r să trimitoeim oamenii noştri lia Oanber:rn, nu oamenii *lor!"*

Pa•rel:li continuă :

- După cum scrie 1în raport, trebuie să-i educăm pe catolici. In această privinţă, deda1raţiile ipub:lice 1a..le sfinţiei .sale împotiriva comunismului, împotriva .legii băncilor ·Şi a asistenţei me.dioale g.natuite au o importianţă capifală. După cum :mi-a atras, însă, atenţia sfinţia .sa, a.r iputea 'Să fie acuzat din ciauza acestor doolar.aţii că .încearcă să influenţeze vede^ rile politice ale laki:lor. Catolicii cu tendinţe socia^ liste iau şi început să-1! acuze. . Acest luoru via înceta numai cînd Mişcarea va fi destul de iputernică ca să imp:rime 11in:ia ei politică partidului 1laburi.st şi s.indi^ catelor şi să-i facă :Pe c1afolici să 'inţieleia.g•ă că nu tre^ buie să <acorde dep·linâ încredere şi learlitate partidu^ lui l1aburist. De exem1plu, domnule West...

„Ce-o mai fi vrînd acum ?" giindi John West obosit.

- ... de exemplu, după cum făiră 1îndoiială aţi citit în ziaire, sfinţia sia a organizat o masă de ·împărtăş.a- nie pentru muncitorii ciafolici de oia tramvai·e, chiar în dimineaţa mîtingu1lui, spre a le atnage atenţi~ să nu voteze .moţiune.a comitetului ex-e.cut:iv controlat de comunişti, moţiune ·prin caire muncitorii de la .tram^ V:aie ·s'.nt sfătuiţi să doolare ,şi ei ·grevă, soFdarizîn^ du- se cu greva muncitorilor metalurgişti. Dacă Ac^ ţiunea ciatol.ică, 1ad.ică aooeia din grnpur:ile industriale ale. 1pairtidului ,laburist, ar fi fost mai 1puternică în sindiciatul muncitorHor de 1la triamvaie, sfinţia sa n- ar fi fos1 pus în situaţia delicată de ia face o iase^ menea ·decliaraţie.

John West .se uită ·întrebător Ila Parelli. „De ce mi-o fi spunînd1 toate astea ? Trebuie. să He ceva de^

desubturi..."

- N-iam uitat nici tineretul, continuă Pa·relli. Am şi irecrutiat itrei mii de tiner.i în Asociaţia tinerilor muncitori catolici. Am deschis şea.li pentru ei şi pen^ tru a1lţi membri, -spre ia fi iniţiaţi .în metodele noastire de luc1ru. Ei ne-au .dat :ideea să-i denunţăm pe comu^ nişti patronilor. Cînd un comunist .începe să devină prea adiv siau se bucură .de popularitate într-o fa^ bricâ, îl denunţă supraveghetor.ului siau administrafo^ rului. Uneori. ip a tronul 1îl dă imediat afară. Alteori însă nu se ·grăbeşte s-o focă, fie dintr-un simţ al d1reptăţii prost înţeles, fie d:in cauz,a :li1psei mîinei de luc:ru. Activăm şi în alte or·ganirnţii, înafară de siindkiate şi partiidul ·laburist, în sp[1]ocial în Liga foştilor com^ batanţi. Acolo dntăm pe coairc:La patriotismului, pre^ zentînd 1pe comunişti .drept 1agenţi ai Uniunii So^ v:ietice.

Malone rîse din nou:

- Sînt giaita să iiau î.n braţe şi pe englezi, dom^ nule West dacă-i vorba să-i batem pe comunişti.

- Problema e foarte serioasă, domnule West. Mulţi dintre oamenii noştri îi sprijină pe comunişti şi pe activiştii din sindicate. Votează pentru ei în toate alegeriile ,sind~oole. Iată ce ,spune rniportul în această ip:rivinţă. *„Sindicatul muncitorilor metalur^* gişti *din Victoria* numără *zece mii de membri; dar* după sforţări *de ani de zile, am putut constata* că *numai* şase *sînt catolici pe care te* poţi *bizui."* La fel se prezi111ă situaţia şi 1lia Sydney, domnule West. După cum ne arată eXiperienţa, iacolo unde se află mulţi muncitori neeia.Hficaţi, slăbesc ,şi convingerile religioase. Ade.vărnl este că mulţi catoHci sînt ,îm^ potiriva Mişcării, .dar acum, cînd grupurile industriale ale partidului laburist :australi.an vor fi în fruntea mişcării noastre, sperăm să î1nJ,ăturăm iaceaistă opozi^ ţie. Am să vă 1Jas o cop~ie du1pă acest raport, dom^ nule West. Aveţi iaici amănunte în !JegMură cu situa^ ţia actuailă în toate sinidioatele. Şi acum ,iiaM chestiu^ nea cea mai arzătoare: De unde facem rost de bani?

John West se uită insistent Ia Parel.Ji. „Aha, via,să-zică am iavut -dreptiate, gîndi ei!. Vor isă le finanţez eu proiectul ?"

- „.Singurul sp.rijin f.inanciar de care dispune Mişcairea, înafiairă .de cotizaţiile membrilor, este o do^ naţie persorua,Jă a sfinţiei sale iMalone, .în valoare de

cinci mii de lire. Am putut astfel să scoatem ziiarul nostru *Freedom.* [1] Diar am epuiziat toate resursele. Pentru că nu putem folosi mHitanţi ·saliariaţi, iliderii noştri sint extenuaţi. De exemplu, ·domnul Cregan : lueireiază zi şi noapte, încît ·sănătatea îi este pericli^ tată. In ultimul an, domnule West, a trebuit - la avizul medicilor - să trimitem în 1lungi concedii de odihnă inu ma.i 1puţin de patrn oameni care ocuptau poziţii cheie în comitetul executiv. Dacă iaceastă situaţie va dăinui încă un an, Mişcarea va înceta să miai exisrte„ deoa:rece ne distrugem conducăforii. Deo^ ciamdată, aci ·î1n Victoriia, noi ducem tot ·g;reu:I: dom^ nul Cregan, Michael Kiely, deputatul .de Ra1lstone şi cu mine.

Parelli duse mînia la gură, de ~arcă i-ar fi părut rău că ha scăpat numele lui Kiely.

- Kiely !? sări ca ars John West, impostorul ăsta I Un catolic „de profesie" ciare speculează credinţa. E u:n ...

Gregan se foi ipe sciaun ,şi .se uită ur.ît la Parelli. Arhiepiscopul începu să rtdă.

- Domnt11! West şi tînărul Michael Kiely nu se prea ,înţeleg, domnule Parelli. Dar frebuie să facem

• Libertoaitea (n. r.).

iabstracţie ·de .persoane. Adevă.rul este, domnuiJe West, că Mişcarea are nevoie de ba·ni, de o contir~ibuţie m:i^ sivă. Cunuscînd uria dumit1ale .împotriva oomunismu^ lui şi g"cllerozitatea .dumitale permanentă faţă de bi^ serică, le-am p•rQPUS [1]prietenilor noştri să se adreseze dumita'ie.

Ranchiuna l11.11i John West se t~an:srfotmă :în furie. H ce:r,eau irud 1să facă ,pe el·efantu:l 1 Da:r cu oe se a1l•eigea el idfa1 .a•sta ? C:aire va f,i irolul l! u1i ? Işi va :măr,i oa.re puterea ? Acţiunea Catolică îi punea în :girea cumpănă ipre mu[1]!\ţi din ipoJ.iitic:'.ieniL săli 1l1aburnişti. ~i·ely işi .alţi cîţiva membriii a~ M>işcăTH f ăreau :a1giitaţie [1]î:mpotniva sa în .pairtiidul la.huris1. K·iely •era Hderul Mi.şieă1rii, to^ tru:şi îi cereau ,Juri :so HT1Janteze. Se 1giîndi1 însă că Ac^ ţiunea Cafohlcă ·lup.ta împrOltriva co:mun,i:smul.ui : co^ mu1n.iştii îi ,răl)Ji•&ieră fat.a şi-i ·di1Stms1eseră vi1aţa - în ochii l1ui constituiau o cumpilită p'l'imej die ,pienrtru re^ lii~e ·şi l)Jenbru ,averea-i adunată cu atîta trudă.

Se uită la ei: morocănos : „Un bogat ca1r•e-i generos cu bi1senicia poarte .dobîndi iralru'l" îşi aminti el

voirbele Jwi Mailone.

- Oîlt vreţi ?

- Cam muilit, dominu:l•e Wesrt, .ră•si!Junisie P.a:rell·i. Cindzeai de mii.i •de ,litre.

- Cindzooi de mii? Nu cumva mă .lu.aţ1i d:r.ept Banca AT1JgLiei ?

Se aşternu o .tăcere grea, apoi John Wesit z·'.iS·e:

- Vă ·dau banii, dar cu o condiţie. Oamen:i voştri J.u,ptă .tmpotr:i·v.a oameni1lar mei. Ce rost air·e :a[1]sta? Nici unl!ll! din oameni1i mei inu e oomuni:st. Stnrteţi de acord ca în vid.toir isă ,niu mai f.aoeţi oq>oz.iţie oamenii·lor mei în a l-egeri1Je prielrimin.a1re ?

Ar hiieip1i1s1CQpuil deschi1se .gurn, .gafa 1S ă 1sp1Un ă ceva, da1r se a·bţinu. Cregain .se f()li ;pe :scaun dar niu S!puse nrimiic. fin 1siftrişi.t, P.aore!J:ii îi iră1g.pu:T11se:

- Imi ipare rău, domnUile West, da1r nu vă pot rt::i aoeasită .a1S1iig;ur.a'fe. Unii ,d,inrtr·e namenH dumfible nu s.înt caitoHd, şi chiiair acei.a -ca:re iSînt catolici .nu lu,ptă pe faţă ·îim1potniva oom1.mrl1smului, şi :nu ajoută Acţiu- nea Catolkă. Totuişi, noi in-am avea n:m:.c împotriva 00)0ir mari multi :diiintre ei. Ba chiiar ivă pot ·asi·guna că n-o să ne O'Purnem oe.Im de bună credinită şi vom lă,sia toată Jiiberfa1t,ea oameniilor noştri să vă suistină, în Pa.nl1a:menit, dacă :a,şa l·e dioteaiză cornşti1in~a. înţelegeţi ? Aki contează numa.j biserica, ·domnule West. Actiunea Cafolikă v-a,r fi iprof:unid roounoscătoan~. dacă v-,ati ,follosÎ' de ~.nfluienta p.e cair.e o avetJi în Pa'r^ lament [1]s1pire ai 1sp.r·idini biiS>er·ica. Stnrtem de :aoord ou cLumneavoaiStră că Da'V'i1son, deşii n111 est·e catolldc, de^ tine o rpozdţie icheie ipentrn hiiserică în vi.aţa, 1po!lHică din Victoria. Şi rnouă ne cLisiplace Ga.rr :şi 1g:nu:pul lui, cum vă idis:pl1a1oe şi dumneavoastră. Cired 1că rp'llliem să ne îndeiplr.rn:m mi1s.iunea, fără să 1s1tăm -în c-a.Jea p1lianu^ rilo.r duimneavoas,tră, ·domnule West.

După un 1răis1imp ·de tăoere, John Wes.t aiaoop1ă.

- Bine, vă dau baniii.

Dl.ljpă plooairea .10.r, răma1se rpe gînduni. In .aicea reară 'Hmunţa.se la o ma.re ,pa•rte din i.nf·ltl•enţa l1ui în p1a.r[1]tiduil)1ahwri1st. De ma'i bine de iun ani aştepta vii^ toa1riel1e a1Jeger·i din RaliStone, hotărît să-ii .tnifrîngă pe Kiiely, chfa,r da12ă a·r '1ii fost 1să

icheltu1i1a•scă uin mi:Jiion rpentru ·asta. Ş:i iată că .acum ,dădme cincizeci: de mii de l1ke org.anizatiei ear·e-.i îngă•duise lui Kiely isă-1 înlături ip,e omul său, Cortton.

Deşi p:ar1ti,du'I lablur.i1st fonma1se .guvemul din Vic^ tonia, fa1r Ca.rr •era ip1I1im-min1i.s1mu, oamernili l:u:i John West - 1tn frunte ou Bi,]] Brndy şi Crega:n - erau în mi1nioriiitate şi în comitetul el·ector.a11. Gu moartea l1ui Miaunkie BiJ.akwell fuisese .lichid.ată fnaicţiunea ·de stîinga a ;p:a1rtidului, în Viicrtoria, dar cu .toată qpozi^ tiia .lui Fl!'anik Lammence, nu dzbuti1sieră isă scape de C'a1r,r. Ulrtdma oa1ră, John Wesit îl sustiniu1s.e ipe Cre^ gan împot·ni.v.a lu.i Ca.rr, .J,a ipneşed~n~ia JP'artidul'lJJi şi p:e Birady ca viceipreş.edinite, împotr-irva unui tînăr po^ Ht:iof:an cafoliic •care nu era in:ici omu·] ,JUJi West, nici membru :al Mi.şdr.id. Dai!" deşi John îmrpă1rţi1se o miie de l1!1re ca să ungă .rotitel·e, oameniii Ju1i fuseseră în^ frînti. Vi1ce-preşiecliinilele afama•s:e .tn icomirt:cllll electo^ ral că a1u fo•st îmip,i1nşi bani :şi că va 1s1Jmne tot oe ştie dacă nu va fi ales ; din cauza aceasta, unii din ipoMioienH care luaseră mită votaisieră [1]p.entru el, de teamă .să nu fii·e demascatL

John Wes,t medii.tă· .a:S1U1prn 1s1ftuaţie:i :ptnă noaptea Hrzfa..t. DUJPă foame oi.te făcuse pentru biis,er.ică, îl mai şi sHeau iSă-'i f1in1anţeze ,pe advensarii 1lu.i ip0:lHii0i. Cheltiuise 1sU1te de mii de hre, ca să-l 1si,lească p[1]e Da^ v.i:son 1Să prezdinte legea penrtru conbribuţii,Je biser·i^ ceşti, ! Oum de uirta:se 1Să ,Je :aducă aminte 1asta.

Cînd giuvern1UJ! de coa1iţie al ,Jui Dav,ison ou Par^ Udu'l unit .australian 1se dătiină, John Wes.t ·şi Daniel Malone îi ,ceruiră primului ministru să introducă o lege iprini c.a:re ipropriietăţ.~le bi1serioii ca.toliice erau sorntli1e ide p[1]l,ata oontributidiloir dator.ate ooni~i!Hlor m11..1ruioip1ale locale.

La pr.iima :întrevedere, Davison îi refuwse. Atunci John \Vest tl ipuresie pe Paddy Kelleher 1să anu1leze iremlitat.ele :p.re1Jimiina1re dintr-o ale,gierre parţi.ală, în^ ştidnţîndu.-ii că în vederea alegerilor oe urmau să se ,r~e, aivlea 1să qpună un candidat 1lahU1r.i·st 0IT11U1h11i lui Diavison. Primul ministru nu mai avusese în^ ootro:

- Bine, îi .făgădui. el. Am s-o f1ac, dar icu o oondl^

ţi1e : vor benef1ici[1]a de :scutiire toate oult~le. Cei ma.i mulţi dintre membri ipa'f!.amenrtului SiÎn~ protestanţi şi n-.au să 1ai::icepte ou niki un preţ, dacă nu [1]prnz,int leigea în feliu.1 ăista.

Davison troou 1Jegea ipnin Pairi.ament, far omul ‚Ju[1]i ie.şi vrictomios în .a:JieigierJ1!e p:airţia:le. După dizol[1]v.area P.anl[1]amen1uluii Jabturiiş.tiii obţinură o rnajor,iita:te z1dro^ bifoare a:sopir,a Par,t·i[1]dulu1i Ţăirin şi a parUdului 11..1nH ausfraliian. Pentru John \ Vest, guvernul Garr se do^ viedi îrnsă cel ma-i puţin p.r·ie!:rnic dli'n toate g1uvemele cî~ rse jped:nda1SJeră J,a condUJcerea :statul[1]rni Victoria, în ultimiri douăz,ooi de .ani .

.Dîndu-şi :seama de doo!iinul iprnteri1i lui John \ Vest, şi căutfod să obţină ilocuri ip1entm lalbuni:şhi ·şi în ioiir^ cumscripţiile ruriale, .gmpul Cianr hotărî să pună lu^ crurile la punct în problema trapului. Din nou fier^ bea răzviră1Urea tn. ;]urnea tr:aipu:lud şi C:anr, după ce di,wlvă. clubul Hctiv „oontrolat" ide John \Vest, ameni1nţă• că v.a dnrt:iroduoe ourse de trnp rîn nocturnă.

Ce1as111! ddn hol ibă.tlllse mii.ezul n0tpţii, cînd John Wes.t 1S1e ri,dncă 1greoi de pe iscaun ‚şi pornd încet sipre is.ca:ră. Se mtngtia la gtndul că ba:nui acord.aţi Miş· că:di, vor .fti utilizaţi ·î1111:potiriva 1oomwniiştulor, 1oaire n.u piendeau inici un. fPrilej să 'doournţe iml.uiemta lui ia.su^ pra p.aTtidului lahu~i1st. Aoum o :să •se răz,bune.

P.e la jumătatea 1scări·i, :simţi un jurnghrl în inimă. Stătu nemi.şcat, ·scă1lda1t 'În :sudoare reoe, inetndrăz-.ninrd să sie mişte. Ce durer·e .înfdorăfoa.re I S.e 1simţea condamnat. Rămaise .ast.f.el, c•a o is.tainâ de ipfatiră, ţi-nîndu-:se de r.a:ITIJPă, pînă cinid <lwrerea se mai .potoH.

*

Pentru întîi.a oa.r ă de ‚I a in troduoerea l·~g1Î<i împo^ tr :iv.a jocunilor de noroc, fu introdu1să şi votată în Parl•amerntul din Vidorfa o lege îndreptată împo^ tr,:v a lui John West. Prin aoeastă .lege, hipodromul Aipsom, ca1re fl\l:s.ese oou:pat de armată în i1Jimp1ul răz- boiu:!ui, treoea 1n p.atrimoniul adminii·straţiei civi1le. Peste puţin ·Lim1P fu \J)rezentată şi o .lege care unma să :le·galizeze icu.risele ide trn1p

nocturne şi 1să treacă as.uipria uniei comi1sii numite de .guvern con.troluJ tu^ turor siportwrifor.

Hra.dy, T1numblewar·d, Sug.ar şi KeJ.lieher ise qpu^ se1ră aices.t.e.i mă·sur.i, da1r Miicha.el Ki·ely o 1s1P'r·ij~111i. Pa.ddy Kelleher decfar.a1s•e .în faţa urnei deleg•a[1]ţid din Jume.a .tr.a1P1Ul'llli :

- Daică bătrÎ>oo1l John West V1rea ;să-şi ipăistneze ... ăăă ... tr.apul, n-.a.re dooît. Eu n-am inimic împOltiiivă. Cînd unU\I din oopJ.ii mei a fos.t bolna:v acum cîţiva an:1, b-b-ibă.trtnul i. .. a ... ăăă ... 1s1s.s-satlviat vi1aţa, obţinîndu-i uin ,p.at :la 1sipi!ita1l şi oea mad ăăă· ... b-bbbună îngrijiir·e medicală.

f n timp oe d~sooţid[1]le ila cea ide a id.oua airl'iire :a pro~ iectulu1i ·de ·J.ei,,,aie erau în toi, John West zăcea. la spi^ tal. Dev.Mn îi .recornandase să ir.işte o Ojperatie ca să scape de 1.nf1io1rătoarel·e durer.i ale .ainginei. 1piectorale.

- Operaţ.ia n-o să vă vindece, domnule WeSit - îi ex•p,!1'.c:a!Se docioriul DevHin - ·da•r o isă înlăture dure^ ri.J.e. Şi vă dau o vies.te bună. Am Sită•ruit să se im^ porte din Amerfoa un nou mediicament, cu car·e s-au ·obţinu~ irezulitatie minunate în tratamentul acestei bo'.ri : ip.rehmgieşte, ipiutr :şi s1implu v'.2ţa o:::meni'.or. Vă sfătuiesc să vă 1supuneţi operaţiei. S.în.teţi s.up.r:nză- tor de rezi1sitent ş.i o s-o :siuiporfati foarte bine. Bol- 1r1avii·i ide inf.rnă trăiiesic de oele mai muHe ori pînă l1a :a·dînci bătrîneţi. Graţie acestei operaţii şi a me^ d:camentuluri de •oare v-am vorbit, iputeţi să ma.i br ă iti ·a.nri mu 1t i.

John Wesit sie-Il11Pă.r1tăşi îna1inte .de .ai ;jrniJra în sala de 01Peratne. în timp ce-i adrmini1skau narcoticul îi vieni să 1stf'li1ge: „Nu ! Nru ! S-ar put·ea :să mo.r", dar îşi p[1]'.erdu oonoştiinţa ~naiinte de-a aipuca ,să .rostească wewn ouvmt. Operiaţia reuşi de rmi1mme şi, după ci^ t.ev.a ,Junii de tr:afament, 1se •Simţi mult maii b!rne •decît în u.Jt.imiii doi anri. Regăs.i ch:ia1r o fPa1r1t.c; din a·vîrntul ti^ ri.ieireţ.jl. li uimea pe toţ·i cu VJigoa.nea sa.

D:ck Lam'b 'îi :sipuis·e 1lui Frank Lammernce:

- Ce zi•ci, Fll'lank, ide ibătriirnul John West? Pe iei·n^ stea mea [1]că-i mai zdna.văn ica oridnd.

I.ar Berrmett :se expTirnă :într-o .di·scuţie cu Tom Tnumlbl•ew;ard:

- Bătrînul John West s-a pus d'.n nou pe treabă•. Să ia aminte domnii: dacă ar fi fost sănătos cînd au meşterit toate astea, legea n-ar fi ajuns în Parla^ ment.

John West pomi la atac împotr·iva duşmanilor săi, elaborînd planuri de ultimă oră, împotriva Legii trapu^ lui.

Forţele coalizate împotriva lui erau din cele mai pu^ ternice. Oamenii trapului îşi gă•siseră un nou lider în persoana „Jui Fleming, un fost oronicaT sportiv. La pri^ mul miting de protest, Fleming îl .atacă pe Frank Lam^ mence, numindu-l „slugă umilă a lui John West". Sus^ ţinu că asociaţiile de trap şi galop din Melbourne ar fi clubrnri fictive, îin spatele cărora se ascund anumiţi profitori ca West şi oamenii lui, care i-au exploatat la sînge aproape patruzeci de ani.

Cînd se formă noua asociaţie a crescătorilor de tră- paşi, avînd ca secretar pe Fleming, nici douăzeci ·de oameni din cei două mii interesaţi nu-i irămaseră cre^ dincioşi lui John West. Apoi începură audienţele la primul ministru Carr şi la ministrul de interne, care se declară de acord să prezinte o lege în Par.lament. Ca un vas fără cîrmaci, corabia lui John West nu putu, în lipsa căpHanului, să facă faţă situaţiei.

După victoria obţinută cu greu de guvernul Carr, legea fu supusă comitetului electoral labuirist. Bennett, borfaşul gentleman, îl atacă p.e Fleming socotindu-l cu totul neştiutor în aceste chestiuni şi rosti o ple^ doarie înfocată în favoarea lui John West. După toate cîte făcuse West pentru partid, siguir c-avea şi el drep^ tul să-şi păzească interesele trapului. Bennett vărsă chiar şi dteva lacrimi.

- Nu uitaţi că West i-a scăp.at pe unii dintre noi de la închisoare, aminti el. Dar totul fu în zadar.

După ce primul ministru Cairr rosti o cuvîntare în faţa comitetului electoral, subliniind nevoia de unitate, legea fu adoptată cu o mare majoritate. Ministrul de interne o prezentă Parlamentului. Tom Trumblewar·d, bătrîn şi islab, ·se sculă de pe patul de suferinţă ca să facă opoziţie pairtidului său. Vorbi cu Lammence, apoi el şi Bill Brady căutară să obţină sprijinul altor parlamentari, dar dintre toţi laburiştii din camera de^ putaţilor, numai Cregan se declară de a·coird să voteze împotriva hotărîrii luate de comitetul electoral.

Se aidresară atunci Partidului Ţării. Davison se arătă ·dispus să-i ajute. Fleming organiză imediat un miting în circumscripţia ·electorală a şiretului Alfie. A doua zi, Davison primi peste două sute de tele^ grame, prin care i se cerea lui şi pari'idului său să sprijine legea. Dîndu-şi seama că-i mersese vestea în ţara întreagă şi temîndu-se pentru viitorul lui politic, Davison votă în .favoarea legii, care fu adoptată cu o marre majoritate.

Cînd John West începu lupta, legea urma să fie ratificată .de Senat. Trimise după Kelleher, Bennett, Cregan, Brady şi Trumbleward. Trumblew.ard, care zăcea în [1]p1at şi nu mai avea multe zile de trăit, nu putu să vină, dar ceilalţi sosiră în biroul lui \\:est la ora fixată.

- Aflaţi, domnilor, că legea asta a trapului n-0 să treacă prin Senat.

- Aăă„. frate, t-t-tare mă ... tem că-i pn~a t-t-tîrziu, îşi dădu părerea Kelleher, caire socotea situaţia lui John West mai disperată ca oridnd.

- Nu-i tîrziu .de loc. Uite ce-avem de făcut.

John West ·cu faţa tot atît de albă ca şi părul, părea si•gur de el. Ochii îi erau din nou pătrunzători ca în trecut. Se adresă lui Bennett.

- Parcă văd că mîine, cînd s-o întruni Parla^ menturl, „onorabilul" Bennett o să facă pe puritanul, glumi el.

- Ce vrei să spui ? întrebă Bennett intrigat.

John West le povesti cum izbutise Bob Scott, în 1906, să-l tragă pe sfoară pe p1rimul ministru. Apoi continuă:

- O să ne fa.cern că sîntem împotriva legii, pentru că ea ar putea încuraja jocurile de noroc. Jn Senat se mai află ·destui puritani ; mai sînt şi unii care vor face opoziţie legii numai ca să sprijine Clubul hipic dliin Viotori•a. Dacă tu şi ·CU Paddy ·vă v·eţi ded:ara îm^ pofriv:a legii, ne VJa fi lesne s-o fa.cern să cadă.

- Aăă .....d omnule West, am luptat împotriva aces^
tei legi şi în comitetul de partid, d-a-dar vezi că sss-ar putea să producem o s-s-sciziune în partid, dacă mer^ gem prea departe.

- Ei şi? Parcă partidul a ţinut seama de mine? Voi ascultaţi de deştepţii ăilalţi, minisbrul de interne şi

vicepreşedintele. Iar în ce-l priveşte pe Kiely, am să-i pun eu capăt carierei, chiar de-o fi să cheltuies·c un milion. După toate cite am făcut eu pentru partid şi pentru trap, să-mi ia mie controlul? Păi se poate faice avere cu cursele de tirap nocturne. N-am încercat 6ă introdnc o lege acum cîţiva ani ? Şi dacă eu n-am obţinut dreptul să organizez curse nocturne, n-am să-l las acum pe Fleming şi pe impostorii lui să--şi facă mendrele..

Se lăsă o tăcere grea. John West se adresă din nou lui Bennett.

- Tu vezi să fad pe puritanul, apoi - împireună cu Paddy - să propuneţi dteva amendamente. Frank Lammence ·le ar•e gata pregătite. Chiair ·dacă Senatul votează legea, tot o să 1ad0tpte o .p.arte din a1mendamente.

S.e întoarse apoi către Cregan şi Brady :

- Ascultă Bill, dnd amendamentele vor fi luate in discuţie de comitetul electoral, vireau ca tu şi Bennett să spuneţi : „Tirimiteţi-le înapoi. Nu vrem să acceptăm nici un amendament."

Cregan se uită intrigat la John West. Brady. se lu^ mină deodată la faţă şi izbucni în rîs :

- la te uită l Ştii că nu-i rău planul ? S-ar putea să-ţi meargă.

John West zîmbi.

- Cred şi eu că s-ar putea. Căutaţi să vă asiguraţi tot sprijinul pe care-l puteţi obţine. începem o luptă pe viaţă şi pe moarte împotriva legii trapului.

După ce puseră planul la punct pînă în cele mai mici amănunte, politicienii plecară. Kelleher rămase în urmă. Cînd să se urce în Hft, se-ntoarse din nou în biroul lui John West.

- Aăă ... scuzaţi-mă, domnule West.

- Ce-i, Pa-ddy? ,

- Aăă ... fffirate ... vreau să-ţi spun că eu nu pot să fac ce mi-ai cerut. Ca secretar nu p-p-pot să discut hotărîrile p-p-partidului. Dar ... ăăăă ... am să mă ri^ dic împotr·iva acceptării amendamentelor cînd vom dis^ cuta din nou legea. O să t-t-te ajut să te scapi de ăăă ... c-c-c ... Kiely şi încă de alţi cîţiva. Mă-nţelegi, domnule West. Imi 1dau seama de situaţie. C-c-cîinii au muş•cat mîna c-c-are i-a hrănit. In viitor o să c-c-wlaborez ăăă ... eu ...

Restul frazei îngheţă pe buzele lui Kelleher cînd văzu expresia lui John West, pe faţa căruia se-ntipă- rise un rînjet dispreţuitor şi o mînie stăpînită. Se uită lung la Kelleher car·e se tot muta stingherit de pe un picioir pe altul, apoi se-ntoarse şi ieşi.

A doua zi începură dezbaterile în Senat. Bennett ceru cuvîntul. Ar,gumentă că înlăturarea controlului, în urma lărgirii posibilităţilor de a organiza curse de trap, va supune mii de muncitori „influenţei nefaste a maniei jocului". Sperînd pesemne că lumea a uitat că toată viaţa lui profitase de pe turna sporturilor, Bennett întrebă consi'liul:

- Cum s-ar simţi soţia unui salar:at, dac-ar şti că soţul ei frecventează cu regularitate cursele şi azvîrle la pariuri salariul pe-o săptămînă ? Nu cer nici un fel de îngăduinţă, mai ales că în această problemă sînt împotfiva hotărîrilor propriului meu partid. Dar ştiu un lucru : cu uşile închise, în camera de consiliu, unii şi-au ascuţit pumnalele ca să înjunghie pe la spate asociaţia pe care o conduc ...

Vorbi mult şi în încheiere îl ridică în slavă pe John West, amintind că, „acum patruzeci de ani el salvase trapul de faliment". Declară că Asociaţia de trap din Melbourne, nou înfiinţată, nu urmărea un scop lucra^ tiv. Din profitur:Ie viitoare abia îşi va putea plăti da^ toriile faţă de John West şi chiria pentru terenul în^ chiriat de la Benjamin Levy.

Cu toată pledoaria lui Bennett, legea trecu prin Se^ nat, dar numai după ce trei din ·amendamentele pro^ puse de Lammence fuseseră admise; unul din aceste amendamente, de interes capital, refuza dreptul de a se apela la tr:bunalele independente, împotriva hotărîrilor luate de administratori.

Cînd guvernul luă în consideraţie amendamentele propuse de Senat, Brady ceru respingerea lor. Bănu- ind ceva, Carr suspendă şedinţa şi se sfătui cu Fle^ ming, secretarul Asociaţiei de trap din Melbourne. Fleming spuse :

- Cred că este o cursă la mijloc. Vor să amine votarea legii pînă după alegeri, în speranţa că gu^ vernul dumneavoastră va fi înfrînt în alegeri. Părerea mea este să acceptaţi amendamentele. Nu sînt funda^ mentale.

Poate că ma: tîrziu o să putem modifica le^ gea.

Cînd comitetul electoral se întruni din nou, Carr propuse ca amendamentele să fie acceptate. Moţiunea fu admisă.

Şi astfel, după patruzeci de ani, John West pierdu frînele conducerii curselor de trap. Infrîngerea fu o mare lovitură. Clocotea de furie. O să zdrobească el acest guvern ! Simţind nevoia să se răzbune imediat, îl trimise pe Fr;rnk Lammence să prezinte primului ministru două cereri.

Deşi avea aproape şaptezeci de ani şi părul înce^ puse să-i încărunţească, Lammence părea mult mai tînăr. Cum stătea în faţa lui Carr, expresia lui de ne^ pătruns ascundea adevăratele sentimente pe care le nutrea.

- Domnul West m-a trimis să-ţi vorbesc, Jack, în^ cepu Lammence. Părerea lui este că acum nu-ţi mz.i rămîne altceva de făcut decît să :ei măsuri ca club1:1I lui să continue pe viitor, cel puţin, cu organizarea curselor de galop.

Carr nu avea mai mult de cincizeci şi cinci de ani. Purta un costum gri,. elegant, şi avea înfăţişarea si^ gură de sine a oamenilor politici care se bucură de succes. Tn z:ua aceea era cam enervat - vroia să pară împăciuitor, dar hotărît. Aflase 'Că maşina lui West era departe de a fi scoasă din funcţiune şi-şi propusese să nu se mai amestece pe viitor în afface^ rile lui. Ii răspunse lui Lammence că galopul ţinea de fapt de Clubul hipic din Victoria ; dar cum această asociaţie îngăduise clubului lui John West să-i folo^ sească hipodromurile în timpul cît armata ocupase Apsom, nu vedea de ce nu i-ar îngăd1:1i şi a.cum, din moment ce toate bunurile armatei fuseseră din nou transferate administraţiei civile.

Intrerupîndu-1, Lammence spuse cu totul pe neaşteptate:

- Domnul West ar mai vrea ca Richard Bradley să fie el:berat din închisoare.

Carr rămase cu gura căscată de uimire :

_:_ Care Bradlev? Criminalul ? Păi e condamnat la temniţă pe viaţă. ·E cu neputinţă.

- Nimic nu-i cu neputinţă. Să-ţi spun despre ce-i vorba. Bradley a fost prieten bun cu Arthur West, fra^ tele lui John West şi a.cesta i-a cerut pe patul de moarte să-l scape din temn:ţă pe Bradley.

Carr rîse enervat, şovăind.

De mult uitase John West de existenţa lui Richard Bradley. Tot gîndindu-se însă ce să-i ceară lui Carr, îşi amintise de ultima dorinţă a lui Arty.

In sfîrşit, Carr izbuti să articuleze :

- E totuşi cu neputinţă, Frank. Ar stîrni un val de proteste. Au mai încercat unii să-l scoată pe Bradley, dar acum nu merge.

- Domnul West m-a însărcinat să-ţi spun, că dacă nu-l eliberezi pe Bradley şi vă mai legaţi de cursele lui de .galop, răstoarnă guvernul, chiar de-ar fi să pună la bătaie un milion.

Carr sfredeli cu privirea faţa de nepătruns a lui Lammence. „Omul ăsta nu glumeşte".

Aflase şi de la Paddy Kelleher că bătrînul **John** West era dezlănţuit şi caută să se răzbune.

Peste o lună, R:chard Bradley fu eliberat din închi^ soarea Pentridge. Era însă bolnav, bătrîn şi înco^ voiat. Nepoata lui, Pat, şi soţul ei, îl conduseră acasă într-un taxi.

John West obţinuse o victorie care nu-i dădea nici o satisfacţie. Uneori, cînd se simţea bine şi destul de energic, plănuia răsturnarea guvernului Carr. II sfătui pe Brady şi pe Dav1'.son să mai încerce o dată re^ învierea coaliţiei dintre Partidul Ţării şi laburişti.

Intr-o seară, în iarna anului 1948, John West toc^ mai se dusese la culcare, cînd sună telefonul. Işi luă un halat pe el, îşi trase papucii şi coborî scara încet. tremurînd de frig.

- Alio l

Era un reporter, care ţinea să-i dea ultimele infor^ maţii :

- Domnul Kiely, deputatul de Ralstone, v-a atacat cu înverşunare în Parlamentul d:n Victoria, în cursul dezbaterilor asupra legii pentru reforma curselor de cai.

- Kiely ?! Impostorul ăla ! Şi ce-a spus?

- Printre altele, a afirmat că noul club care va fi format - bineînţeles respectînd litera legii -are să fie tot o creaţie a dumneavoastră, şi că se va folosi aceeaşi „tehnică": cei care pot fi cumpăraţi vor fi cumpăraţi, iar cei care se lasă intimidaţi, vor fi in^ timidaţi.

- Minte ca un ... strigă John West.

- A mai spus că aţi contribuit la răsturnarea guvernului Cairr, că pe vremea cînd Alfred Davison era prim-ministru, vă consulta aproape în fiecare zi, şi că dumneata finanţezi Part!dul Ţării. Şi a mai afirmat că ai corupt toate sporturile de care te-ai ocupat. Te-am înştiinţat ca să-i poţi răspunde,"domnule West.

John West era năucit. Nu mai avea energia nece^ sară ca să conceapă un răspuns prompt. încercă s-o ia pe ocolite, bizuindu-se bineînţeles tot pe puterea banului:

- Scrie că sînt dispus să dau o mie de lire spi^ talului de copii, dacă Kiely poate dovedi că am dat vreodată bani Partidului Ţării, dar cu condiţia ca el să dea o sută de lire, în cazul că nu-şi poate susţine acuzaţia. Poftim - va fi zece la unu ! Scrie ce ţi-am spus, dar nu uita să adaugi că Kiely minte cu neru^ şinare.

După ce reporterul închise telefonul, John West s:mţi că-i lac de apă, deşi era frig. Nu-l durea nimic, dar i se păru că inima a încetat să-i mai bată. li era frică să se mişte pînă nu-i va trece criza. Uneori se întreba dacă a făcut bine operîndu-se ca să scape de chinurile anginei. Durerea era cel puţin un semnal de alarmă.

Starea sănătăţii lui John West se înrăutăţise în ul^ timul an. Părea că îmbătrîneşte pe zi ce trece. Min^ tea-i nu mai era nici pe departe atît de ascuţită ca odinioară. Era gîrbovit şi pic'.oarele i se arcuiseră şi mai mult. Vederea îi slăbise iar strălucirea înfrigu^ rată a ochilor lui cenuşii, care 1ntimii,daseră odinioară atîţia oamen'., trăda un efort mintal deosebit.

Deşi D:!vfin nu-i spusese nimic, John observase că-i atrăgea prea insistent atenţia să nu se enerveze sau să nu se obosească şi ajunse la concluzia că doctorul constatase o înrăutăţire a bolii lui de inimă.

Groaza de moarte îl stăpînea într:-una, deşi se împărtăşea în mod regulat cu sfintele taine. Era sigur că va scăpa de chinurile iadului, dar se întreba uneori ce va pătimi în purgatoriu, şi vîna mereu indulgenţe, plătind să se facă slujbe pentrıı el, Jşi adăugă şi o clauză în testament, destinînd o mare sumă de bani ofici·erii unor rechiemuri pentru odihna sufletului său. Dar pînă atunci trebu:a să mai înşele moartea - şi asta dt mai mult timp cu putinţă. îngădui lui Frank Lammence şi lui Pat Corry să preia o parte din în^ datorir:le sale.

Asculta cu sfinţenie sfaturile lui De^ vlin, se odihnea în timpul prescris, lua regulat tonicul cu digitalină şi se ferea cit mai mult cu putinţă de oboseală şi enervări ; cînd se ducea - de altfel des^ tul de rar - la meciurile de fotbal, la curse sau la box, încerca să-şi stăpînească entuziasmul, să ră- mînă calm. Paddy Ryan îl însoţea întotdeauna de la autobuz pînă la birou, şi de la birou la autobuzul cu care se întorcea acasă.

O scenă care se repeta aproape zilnic îl amuza în^ trucîtva. Ori de cite ori John West pleca de la b:rou, Paddy îl însoţea pînă la staţia de autobuze, cumpăra un ziar de seară şi-i ajuta patronului să se urce în autobuz. Dacă vehiculul era aglomerat, Paddy spu^ nea:

- Vă .rog, un loc pentru un .domn In vîrstă.

Puţini pa\"!ageri ştiau că !bătr,înuil ifi.rav era legen^ darul, faimosul John West.

De multe ori îşi amintea ·de trecut. Ii p.lăcea mai cu seamă 1să ·Se .gî!ndea:scă la maică-sa şi la Mary. Cînd îşi amintea de maică-sa, conştiinţa îl cam mus^ tra, iar oînd 1se [1]gîndea la Mary, nUJmai m greu îşi stăpJnea dorinţa să o cheme înapoi.

Tocmai oînd să plece, telefonll'l [1]sună iar. II chema un alt ,gazetar, care-i cerea să facă o d'eclaraţie în legătură cu atacul lui Kiely. !După ce rep-etă sfida^ rea fansată împotriva lui Kiely, lă[1]să telefonul des^ chiis şi se 1duse să se cuke. Dar s.omnul nu se lipea de el : rămase întins, număr,îndu-işi 1bătăile inimii. Era atît de obosit, încît nu 's·e simţea în stare să ,ti^ cluea·scă un nou ip'lan .sipre a .combate acuzaţiile lui Kiely. O să-l însărcineze mîine dimineaţă ipe Frank Lammence cu 1problema asta. De •ce nu-l 1lăsau în pace?

Partidul iliberal ieşi1se 1în~ingător în ultimele ale^ geri şi formase un guvern de coaliţie, ,împreună cu Piartidrul Ţăirii oare-şi ialesese un .nou :lider ,ţn locul lui Da:vi.son. Kiely rămăsese însă deputat .de Ra•J.stone: *în* ciuda sforţă1nilor lui Paiddy Kel1leher, îşi consoli^ dase poziţia. Pad'dy se ţinuse de făgă,duiala dată lui John West, şi pentru că .se temea ·de infiluenţa din ce în ce mai mare a Acţiunii catolke, hotărîse să spri^ jine - împotri'Va lui Kiely - la alegerile preliminare din Ralstone, candi1datura unui .faimos fotbalist. Kiely îl trase în'să ipe sfoară ipe vii.tom! lui adversar şi-l exoluse din parUd. Paddy ar fi •putut „aranja" repri^ mirea lui, idar fotbalistul isdrbit renunţă la

ambiţiile politke.

Singurul adversar al lui Kiely 1rămăsese Jim, f.rn.^ tele .Jui Colin Lassiter, care ac·ceptase sprijinul oferit de John West. Cei doi Lassiteri colaborau cu John numai din interes. Altfel aveau toate motivele să-l urască. Bătrînul Ron murise sărnc - 1primi•se char o pensie ·de bătrîneţe - iar Colin îşi pierduse slujba de la consiliul ·din Ralistone. Nemulţumit, Colin Las·si^ ter ,începuse .să ameninţe că va demasca afa.cerile ne^ cinstite ale ·consiliului .în legătură cu cumpărările ~i v,înzările de prnprietăţi, petrecerile de carnaval or^ ganizate în ·scopuri de ,binefacere, procesele referi^ toare la jocurile de .noroc .şi altele de folul acesta. Primam! ise ;pJînsese atunci ·lui John West şi a·cesta îl îndemnase să-l dea afară.

Organizaţiile .Jocale ale partiidului laburist erau în^ ţesate <le oameni ai Acţiunii catolice şi •cum Ki·ely afirma la tot ,pasul că John West şi cei ·doi Lassiteri fac ide ruşine biserica, Jim Lassiter încetă şi el în cu^ rînd să mai fie un adversar ·serios pentru Kiely.

Mai mult succes avu John West 1n campan!a pe care o duse împotriva ministrului d'e interne şi a vicepreşedintelui partidului laburist. Aceştia fuseseră aleşi în circumscripţii „iperiferice". Paddy Kelleher n sfătui pe John West:

- Nnn-o :să-i putem 1înfrînge d-.d-dedt dacă-i fa^ cem să-~i ,piardă b-b-blestematele de locuri. Pe urmă ăăă îi batem noi şi .în alegerile preliminare.

Paddy nu părea de loc ip reocupat de faptul că în urma unei asemenea manevre, laburiştii ar pierd~ două focuri. Ca :să scape de aceşti doi oameni, Kel^ leher începu să colaboreze cu catolidi - şi aşa în· dîrjiţi, atit ,împotriva ministrului de interne, pe care-l considerau ide stinga, dt şi împotriva vicepremieru^ lui, car·e deşi catolic iSe declarase împotriva ame•stecu^ lui bi:sericii .în po!Hkă. După ce-·şi asigură un cuv.înt hotărHor .în multe organizaţii ale [JarUdului din cele două drcumscripţii, Acţiunea Catolică începu să răs- pîndească zv,onuri false, aifirrnînd că cei doi candi^ daţi colaborau cu comuni·ştii şi că urmăreau naţiona- lizarea băncilor. Or,ganiză, în general, :sabotarea campaniei electorale, astfel că amîndoi fură înfrînţi.

John West avea destule cunoştinţe în noul gu^ vern J:beral ; totuşi conducerea duhului hipic din Victoria,

care ·se bucura ·de o influenţă şi mai mare, îl determină pe primul mini.stru să depună un pro^ iect de lege prin care i se lua lui John West dreptul de a organiza curse pe hipodromul acestei asociaţii.

Sub ·directivele lui John West, Godfrey Dwyer, Bennett, Lammence şi Bill Brady, organizară rezis^ tenţa. Deoarece mai exi:sta un dub care n-avea un teren 1pmpriu, Dwyer începu tratative pentru o fuzio^ nare a ambelor asociaţii. Pentru a-şi aduce la înde^ plinire planul, John West cumpără un hi:p,odrom scos din uz şi ·făgădui că-l va 1pune la ·punct, chiia.r dacă ar trebui să-l •coste o avere, ·s.pre a-l oferi a:poi nou^ lui olub.

In sf,îrşit fuzionarea fu desăvîrşită şi cu toate că John Wesrt nu spera să tragă profit de pe urma nou^ lui club, avea impresia că găsise o soluţie onorabilă. Toamai atunci Kiely se .folosi de rdezbaieriJ.e asu.pra legii pentru reforma curselor, ca să-l atace.

A doua zi ·dimineaţa, în biroul lui West. ena miare animaţie. John West şi Fmnk Lammence duceau dis^ cuţii ia.prinse cu 111n gmp de politicieni şi ziarişti. La propunerea lui Alferd Davison, John West adresase Parlamentului o scrisoare 'În oare dezmin̂tea acuza^ ţiile iadu.se de Kiely. P~imu1 ministru liberai! pretextă o boa•lă .di¹plomiatică, astifel că scrisoarea fu citită în Parfament de vicepreşedintele cons:iliu1lui ·de. m1:mş-tri, care era noul lider al Piartiidului Ţăirii. In sori^ soare se spunea 1pr,intre ialtelc : *„Parlamentul din Victoria* şi-a *pierdut complet prestigiul. Consider* că *domnul Kiely mi-a dat destule motive ca* să *cer nu^ mirea unei Comisii regale, care* să *cerceteze problema în* amănunt."

Mulţi oameni politici din Pa·nlamentul statului Victoria. ar fi fost ·însă bucuroşi oa iaotivifatea pa11i^ tică a lui John West ·să nu ifie cercetată. Soandalul produsese. mail"j tulburări în sinul d.iferHelor partide. Parfamentiari de toate nuanţele şi mai cu seamă cei proveniţi din •piartidul .Ja.burist, ·init.raseră .în .panică. Pînă :!ia urmă se iajunse Ja concluzia că scandialul tre^ buie înăbuşit Kiely se declalfă rşi el de acordr ; de farpt îşi iatinse.se scop ul.

Thomas Trumbleward, care zăcea inconştient în pat,

muri :fără să ştie că :îl păscuse primejdia de a ii demascat.

Luni de zile înainte de moartea lui Trumbleward, Paddy Kelleher îl vizitase în nenumărate rînduri, în^ demnîndu-1 de fiecare ·dată [1]să demisioneze.

- M-m-mizerabHii de la Acţiunea catolkă ss-·s-se organizează ÎIn drcums·cri·pţia ta, îl aţîţa Kelleher. 0-rd-·dacă nu demisionezi o să-ţi ia ei locul. Dar Trumbleward rămase neclintit, nu voia să demisio^ neze.

In ultimul timp, Kelleher rse alăturase în secret grupului Carr. N-avea încredere în Acţiunea Catolică, pentru că ştia că-i gata să-l mănture la momentul o,portun.

Cu cîteva zile .înainte .de moartea lui Trumble^ walfd, soţia acestuia -îl chemă !ia telefon pe John West:

- Domnule West, ·n-aş vrea să te deranjez, ·dar Kelleher îi tot dă ·ghes lui Tom să demisioneze. Spune că dumneata ţii nearpărat să demisioneze.

- Eu? Nu :ştiu nimic. Spune-i lui Tom să nu de^ misioneze. Vin •chiar eu să-l văd mîine.

Se duse cu un taxi ~i-l găsi pe Trumbleward în pat. Faţa-i era de o paloare nesănătoasă ·şi a·cape· rită de broboane de sudoare; alurn întir-una rosto^ golind fioros ochii lui mari.

John West prinse dteva cuvinte răZileţe, din aiu relile Jără şir ale bolnavului. *„Greva este* esenţială *... Socialismul este singurul remediu„. Sînt nevinovat I* Acuzaţiile *lui Gilbert sînt neîntemeiate".* In chinul său, TrumbJ.ewiard se zvfrcole.a :în 1p1at, iridicînd bra^ ţul, ca şi cum s-ar fi .ferit de o lovitur.ă. „Maşina *asta de* spălat *rufe am primit-o pentru ultimul ser^ viciu pe care i l-am* făcut *lui West.„ Sînt nevino^ vat !„. Tot* săracii *trebuie* să hrănească păsările„. *Campania împotriva* mobilizării„. *Ce* luptă *!„. Nu-s decît minciuni„.* Viaţa *e o* minciună, spumă şi *ba^ loane de* săpun.„ *Sînt nevinovat !„."*

Ilfllmbleward bolborosea .întruna cuvinte fără nid un înţeles. Cînd sosi doctorul, John West plecă.

A doua zi Trumbleward muri. In testament ceruse să fie incinerat :fără nid o p.ompă şi fără ipreot. După ce :primi dezlegare .de 1la arhiepi:Scop, John \ Vest se duse şi el la înmormîntare.

în alegerile preliminare pentru locul lui Trumble^ ward, John \Vest .şi Paddy Kelileher :Susţinură un candidat laburist ,din Carringbush.

Acţiunea Catolică sprijini un ailt •Candidat.

în timpul •campaniei, Parelli îl chemă la telefon pe John West, cerindu-i să-l susţină pe candid'atul Acţiunii Catolice. Hotărît ca de data a•sta •să înfrunte biserka, John \Vest răspunse:

- Nu mă amestec în campania asta ·şi sînt ide părere că nid voi n-ar trebui să vă vîrîţi unde nu vă fierbe oaila. Amestecul vostru în alegerile ipreliminare ar 1putea dăuna 1în mod grav biserkii.

Candidatul laburist cîştigă uşor. Dar bucuria lui John \Vest fu de scurită dura1ă ; după o lună află că fratele ·său Joe murise subit şi căzu ·din nou într-o , stare .de iprostaţie care :se transformă în melancolie.

Moartea lui Joe ·îi trezise un noian de amintiri, plă·cute şi neplăcute, din trecutul îndepărtat. li în^ cerca o adîncă părere •de rău că se înstrăinase de fratele său. Prin negura anilor, .John \Vest ·îşi aminli ce prieteni buni fuseseră în timpul şcolii ; îşi aminti de asemenea că Joe îi dăduse ideia să des.chidă to^ talizatorul, sunsa milioanelor rpe .care le 1f ăcuse mai tîrziu, şi că tot el 1ncercase Î!ntotdeauna 'Să-l împie^ dke .s„o supere pe mama lor. Se mîngîia tnsă la gîn^ dul că rplnă la sfîrşih..1il vieţii îi ,dă·duse lui Joe dte zece lire pe :săptămînă, chiar şi în ultima vreme, cînd din pricina rbătr,îneţii nu mai fusese în stare să muncea•scă.

în .timpul isCTujooi de unmo1nmînta,re, John Wesit sie 1unt.riebă : cît îi va ma•i fi oa're .dat :să trăia1s1că? Pă- şind în 'l.l:mla 1siicnirului, prin mdjlocul bi·seridi, •se uită în dr,eajpta ş.i în 1Sltîn1g;a. Biseniraa eira jpil!ină cu iprk^ tenii de~a1i lui Joe. Dar sie a1Hau ar()01\o şi oameni de-ai să•i1

„BI'ia1dy, Davtlison, Cregan şi oeUalti rpolitideni au v•enit ·nu:mari din s,ervi:1Esm, 1S1e ;g'i111di •el. D.ar ·ce caută ariicJi Godfrrey Dwyer, rcarre nu maii 1oonitenea icu rreda^ maţiii\1e, IP'e vremea, dnd bietul Joe mai lu1cr.a înrcă· la hipodrom?". Cory şi Lamrnence veniseră şi ei numai ca 'S·ă-i f.ică 1pe ,p,Jac lrud John. Amîndo.i vi1sau :să pună minia rp1e imrp1eriu:1 1lu1i West, şi înoeipu·seră ,de pe .aoom să imaineweze pentrn ia dştiigia o 1pozi1ie m.a.i buină.

Deodată Î11\, cupininise un diiis1p:reţ adÎinc rp1entrn toţi. „llflllpostori ! Li1nguşHorli ! Oameni ide n1imic,

1ijPOOf'iţi ! Oe 'le 1Pa1să ,)or rde Joe!? Joe vailoir.a ma1i mult ,decît toţi '1a un loc".

Cînd :să .se 1sru1ie fa, taxi„ Bill .Braidy se aipropie de el: - Sincere condolean1e, d01IT1m.11le West. îmi ip.are rău„.

- De ce? Nid if1il.H! cunoşteai, pe Joe!

In aool moment, John West ~şi 'dădu perfect seama că ,puiterea - îndeosebi rpwterea 1pe care o dobînd:isre el - H face ipe oamen.j 1să fde niesiiniced. Tort: ce s1pu^ m~au rs.au rf ăceau .a1sociati1i lui era deter:miirnat numa'i de interese ipernson1ale.

După două luni, într-o rSÎimbătă după amiază, Jonn Wrest se rp1limba iprin fribuna ofioi1a1lă ·de la Fl1eming^ ton, pentru întna oa.ră din 1905 oînd - în urma vk-toriei obţinute ide mtnzu.l 1l1t1i, Whi1siper, tin 1alergă1rile pentru cupa Caulfdeld - fusese exclus [1]de pe toate hi^ podromurile V.R.C.-uluL

Parcă se mai lînvfornse. Arbora un a1er de di151Preţ mim şi ,îşi :S;plmea că tlzbutiise în s.fîirşR isă înfrîngă clubul din Victor:ia. I.I eLiminaseră ei, dar i1ată că acum :se-ntoroea victor:ios.

John West se răzbuoose în sfîir,şit împotr.iva Clu^ bului1 hiip,ilCI din Vii1vtonia. W. Benoott eria v[0]ic.eiprbşe'- ddntelie noohJJi cl1t1b, format în 1uirrna 1!1egili ,pentru re^ fornrna curselor, far Ned Hor,an făcea 1pante din comi^ tet. P,rtln ei, John WeS!t îşi aranjase 1rimnifu'1 ,din acea z:i. Cît t.imp i1110UI olub nu putea ·să-şi amenajeze hi^ podromu.I, din cauza lip:sei materi1a[1]lielor ,de ieonstmcţU, pă;strnsie ,dreptul de .a-şi or!gandza cocsele ii.a fleming^ ton. John West er:a şi el membru în noul cliub ; car^ tea .lui ,de membru îi îngă,du,'.·a să păitmndă în „coH^ v:e", adică în tr[1]ibuna ofdd1ailă', deci şi Jn ,incinta hi^ podromulu.i. Se p!1imba [1]ou 'UJn aier 1inwortant, :stimin1d un 1serntiment de jenă 1îni rîndul memhriilor din comi^ tetul V.R.C.-rnlu:i, ,p111in 1s1a:lutările oordi·a[1]!1e:, şi !Prin de^ zfiinvoltur.a că1t1tată ou carie 1se aidres:a bookmaketiilo.r, Jnd!cînd ipa1riuni. Dair ,pe la mijlocul după-am~ez'.1i se s•imţi [1]foa1rte dbostl.t şi iplecă

.aca·să, :în tax:i1t1l 1ou ca.re venise. In timp ce se întinse obosit în jilţul confor^ t0aibil, tşi dăidu seama ,de ni1rniiioniicrla trirumfuiutl săru din z:iua 1aooia. Siiniguml mij'loc de a 1p11JJne '1a· res^ pect C'l:ubUJl hipic air fii fos.t să o1btiină [0]direptrnl ·ae a ocganiza cltl'r&e de traip nocturne. Aceste reuniuni atrăgeau 1ap.roape treizeoi de mtli de oameni în f.'.e^ care 1sîmbMă noaiptea. Din a1cea1stă ca1t1ză, mult mai puţ,ini !Sipectator[1]i veneau fa cursele ·de :galop, :la box şi lupte.

Numa.i gînd!in[1]du-·s.e la cur:sele de trap, John West s'.mţi că-:1 iCU!Pninde furia. Sipems1e că nr.apui va eşu1a, da.r gra:ţie ioont.mlului 1exerc:it1a1t cu sfr,ioteţe ~i a ip.re^ miilor mari, reuniunile nocturne s.e bucunau de sim^ p,aEa ipulblt'.cru·lu!i. Ş,i ! Pifoimov.area caiilor ,de 1rnsă· în^ regi:straise o iinf.Jori1re. De supăr:are, John West începu .să răi:sJPîndea:scă .fel ide fel de zmnuri, :plăti z.fa,ro'.şt.i car·e :să scnie cron:ci 1rnef.aivorabile, ba vî1r:t şi .ag:enţii l1ui ln Aisociiaţia de tlI'la;p, pmtru a dezorganiza ·ş-i ..a încerca să-l discrediteze pe Fleming, ·s.ocretairu.l şi re,prezentainitul asociaţiei. Totuşi tr.aipul prnsipera şi 1se a;pmpia irepede de stadrlrul atinis ·de ga.loip, unde bo^ gaţii ip.rqp:rietar.i şi crescătoroi ·de caii tot îi man stor^ ceau ipe „cei micii". In .g.enera:l, sp1r.ij'.iniilor.ii trapu.lui aj11.mseseiră isă-,1 oonv.inigă .p,e John Wes.t că, rcs1pec^ tînd Hreşite un control .striict şi eificaoe, ounsele 1se 1PUteau desifăşwra în bune condiţii, ClinsitH şi cu mult enrt.ruz1ia1sm.

- Aţii cişUgiat, <lO!TIIIlluJe West ? :îl trezi diia1 v-is1are şofeml.

- Cine, oo? Nu, .azi nu. Nu m-.am prea ocu,pat de 1galop în ultimul .timp. Prefer :să mă 1druic la fot^ hail.

Se:aria, tî.nărnil Joe o iinv.ită la masă ,pe logodni'.ca lui. Er.a o fată vioaie şi cu mult farmec, sbrăludnd de bună. dd:sJPoziţie, intel1igentă şi :sportivă. Ea .şi Joe î1l ~nsoti:s€1fă de cîteva oni pe John Wes.t !,a me;:fori.te de box,' 1şi1 1d:e fotbal. Pentm John West, v.izHe1e ei ocazionale er.aiu singuirele momente luminoas·e din v·iiaţa famili1atră. Disouta1ră ide fotbal şi <le 1ouirse. Joe, ca·r·e ena un :suiporiter sp.rjJiniitOff înifilăcă1rnt al clubu^ J,ud 1din Oairtrin-gbush, icomenta foairte entuz·iasrnat vic^ toni.a 1re;purtată în .aooa ză de

echipa ·din Ca1rr.in~bush, I.ai o dHerenţă1 .de .două .goluni.

John West .îşi 1a1mliinti de mes.ele dtn trerut, dn<I foţi COIP:ii,i 1erau acaisă, cînd Ma1ry, MarjoflÎle, John .şi prietenii lor înves.eleau cais.a aista mare, ou rîsetele ş.i iCJ.,i,sioUJţHe lor. Simtea că 1arr f,i fos.t 1ga.ta. să idea. toţi harnii :liui ca. să .reîrn\lli.e zi1lele acelea. Mairjor[0]ie şi John mu1rii1s.eră, ·dar Mary .trăia. Ah, dac-ia·r if.i fost .acum adoi !

NeiUie West ză'Oea ,în ipat, îngrijită de o iinf:1rmi1eră şi de o oamer:•stă. Se ma1i ipJlîngea .încă de dureri tn şira is.pină·rii, dar ·doctorul Dev1Hn îi :s.pus.es.e lu.i John West : „Nevasta dumitale suferă numai de bătrîneţe, n-iaire lf1imk alke'Vla·. Din păiaate însă viaţa n-o mia.i interes.ează." John West şi Nell.ioe .de-a'bi'a dacă mai schimbau o vorbă şi 1a1sta :numai dnd eraiu ,a,lţii de faţă. Se ur.alll unul pe altul. Ui.tîncl1.1-S1e Ia oelăil'a,Jt joi'lţ .răm•a:s 111'eooupat, John West se igîndi· la ea. Ii dis^ trusese cămin:ul. Şi ·de n-air H fost „ba.sta.r.dul ăla", ar f:i 1avut încă familia în jurul 1luii, să-i rnîngHe bă- tr.îneţele.

După p.lecarea tinerilor, care 1se ·duseră la cinema, John West 1rămase la gura sobei, în odaii:a unde luau miicu1 dejun. Auzi ·s1unîn.d J.a uşa ·din faţă. Er:a „jur^ na.!isfo·l" carie-i !aiduoea zi·arul iSpmtiv de sea.ră. John West .încercă ·Să citearscă, darr după .puţin ·timp lăosă zi1arnl .deopa:rte. Era obosiit şi ·s·e duse 1să sie culce.

*

In ip1rimăv.ana anuilui 1949, o notă refer:itoa.re la John West, .aipă1mtă la rnlbr.ka mondenă dtn presa cotidi.ană, dov1edea cît •de puţin ena cunoisou1ă în mod „ofdci1a1l" ca.rier.a 1lui John West.

> „Deşi John West, ounoscutul sport:v şi *<im* de .afaoor:i•, .a fost cam :s.ufeir;ind 1n ultimul timp, e totuşi foarte .activ . .Săiptămîna tr(~cută a călătorit cu a'V1ionu1l :la Sydney, s-•a întors a doua zi[1], .apoi a ip1€Cat ila Perth. Asociaţii domn:iei ·s:aJe rsJpun că m:ntea i-e tot atît de ageră ca în trecut. Dom^ nul West a fos•t în <tinereţe un bun fotbaHst şi continuă să 1fie un

S/j)•rij.inăior îriiflăcăir.at .al dubu- 1lu.i 1din Ca.r.r1in1ghush. In 1uW1JT1:ii .anii nu a pr1ea 1a1vut noroc 11.a cursele de caii, dair .am'.intim că tn 1905 a icîştigat cwp:a Cauilfi1el.d cu Whi.speir, .i.ar în 1924 premiul Doncaster cu Ga.rbin. Domnul \Vest es.te .directorul a1dmdni·s·trativ al 1societâţii Boxiing Ltd, şi arareori lipseşte de l:a ·stadion la galele i1JT1Jportam[1]te. Recentele sale ges.tUJr.i fH.an^ tro,p:ce .LI oa•raderizează .pe •domnul John West ; în ultimii cincizeci de aini numele domniei sa.le a devenit is:iinornim cu noţiunea de ·g.enerozdta te."

ln:stal:a1t .J:a bilJ'OU:l său, în fotoliiul broda~ cu blazo^ nul pult'tîtnrd dev.i[1]za „West spre victorde", John West oiti cu :sa1i-sif.a1ctie nort:tlta diin zim . .Jn uWmul itimp, simt•i•se nevoia să-şi faică puţină roolamă. Vechiul dm- pul1s ide a dona, pe care„! !fd! o()ISise deseori în .drumul său :s1p1re iputere, H înoerca a1;:uim idiin inou. Dă1dea chi:M şi cînd nu :se ,aştepta la un dştig. S.emna oeoumi pen^ tru jucătorii de cri.cket ·caire ·atingeau suta de puncte, dădea ,p[1]rhnie fotba.!1iştiilor care însiooia11..1 golmi, dona pentru op1erele de binefacere şi acorda 1subvenţi1i bi^ ser.icii. Dar n1u culegea nioi o :saUsfacţie. Nimic nu-I făcea 1s.ă iuii1[1]e s1ingurătaitea, nimic nu-i a.lunga 1regire^ tele şi r'emuşcări1le. Boala Ju,i de iniimă se .a1g.r.avasie şi se :Si'.mţ.ea tot mai ist<YVit. Mrini.le îi tremur.au şi vede^ rea îi slăhi1se. Dar era ;lacom, aşa că nu-şi ţinea prea str:ict regfrnwl. De multe ori :lu.a ,dejunuJ într-unul din r:esfaiur.ante!e liui, iunde rn1nc·a mu'lt şi cu 1lăcomie.

Deşi R:icha1rd La.mb :spusese irepo.r.terUor că, „min^ tea· Jui John West a răma1s. :tot atît de ,ageră ca în treout", pe J,a sp.are ~I bkf.ea numindu-1! „hodorog ine^ suforit". John West 'SCăpa'se frînele rdi'.cr1 mină, da·r nu voi1a :să recunoa:scă. Eria 'gielos. :p[1]e Lamb, 1pe Cory şi Lammence, ipen:tnu că inisi1sfaru :să-i preda îndaitorir.iile, sub p.retext că -el n-alf tlî'€!bui să ,se oboseaiscă.

- N:u uita 1că eşti îbo.lniav ·de irnimă, nu p:'.erdeau ei iprii.Jej1ul să-i iSipUlJlă.

Deveni[1]se bănuitor. De multe ori ;punea ‚Ja îndoi'a[1]lă oombinatiHe l!or :şi :se oiondă:nea cu ei.

Lammence şi Lamb răsunau u,şru1rati dnd, .în 1'ie^ ca1re z.i de 'luc11U, Paddy Ryan 1se înfiinţa la birou ca „să-[1]! tman,s:porte !pe Joon West a1aaisă", oum s.ipu^ niea el.

Totuşi John Wes.t fusese fa Sydney cu o ‚Junâ îna^ [nte. Tşi aisumaise 'riiscuriJ,e unu[1]i ·dnum cu av~onul îm^ Plf·eună cu Rkhalfd L1amb, pentru că !SJe .ivi·seră com^ plk.aţi;i :sieriioa'se 1n lumea boxt11lui. Ou dteva 1luni în unmă :se formase un s1indicat a‚J boxerilor .şi tocmai dnd John Wes.t credea că izbutis[1]e să p1araiJ.izeze or^ gan:iz.aţia, striainiuil c.az a‚J lui Ron Redmond dă‚duse i1airăşi 1srlndioatu1lu1i a1pă Ia moa.ră ..

Redrnond era la a‚pqgieul ca1nier[1]ii 'lui : fus‚ese cam^ piik:>n .a1! Aus tr a;J iei Ja ca.tegoni a :mij‚Jooie şi :semi-g1r‚ea. I! bătu:s1e z1dlfavăn \pe un .amer‚ican, ca1re devenise ma.f tîrziu chaMenger 1penitnu t!·tlul mondial J‚a cat·egor·ia [1]gir[1]ea. Soci·etatea Boxing Ltd. 1n[1]rnsase lfli01uăz.eci şi opt de mdi de li["e idin b~letele vîndute :l.a 1ga1lele lui Redmond. Exipertii socotiiseră .a1unioi că Redmond „e •cel mai maire !boxer de la Lou Darby iinroace", dar acum, după zece [1]ani, era un nenorocit, :solll'at, sufe^ riind de ·dureri de oaip ; 1şi pierduse memoria şi era aiproape orib. Lumea •Slj)Ulflea că dacă nu i s„ar fi în~ găduiit lu.i Redmond .să-şi facă de cîteva orii „rein^ trarea", după ce „îinceyuse s-o ia '1a vale", n-ar fi ajun1s 1n halru1l ăsta.

Cu cîteva zile în urmă, !fusese arestat pentru va^ gabondaj, iar la poliţie se declarase incapabil să mun^ cească din cauza sănătăţii, şi se plînsese că derbedeii îl trîntesc pe stradă, ca să se laude pe urmă că l-au bătut pe Ron Redmond I

Cînd dădu cu ochii de el, în biroul stadionului de la Sydney, John \Vest rămase mut de u'.mire. Redmond îşi bălăbănea capul dintr-o parte în alta, ochii sticloşi i se rostogoleau în orbite, sprîncenele-i erau brăzdate de o cicatrice - urma unei vechi cusături - iar trupul lui .puternic era acum fleşcăit şi cu umerii căzuţi.

înainte de întrevedere, Richard Lamb îi spusese lui John West:

- Intotdeauna a fost nemulţumit. Papă banii şi pe urmă se uită chiorîş la toţi ceilalţi. N-au pic de minte metişii ăştia.

Redmond avea un ·Costum nou-nouţ pe care i-l cum^ părase în ajun societatea *Boxing Ltd.* Tăcea şi se uita închiondorat la ha!nele de pe el, nemulţumit parcă de pomana care i se făcuse.

- Biroul indigenilor din Queensland s-a oferit să-ţi poarte de grijă, Ron, îi spuse John West. Iţi plătesc drumul pînă la Brisbane şi suport toate cheltuie^ lile. Ei, ce zici ?

- O să mă simt mai bine printre oamen:i din nea^ mul meu, răspunse Redmond. Dar Asociaţia boxeri^ lor şi antrenorilor e de părere că luptătorii bolnavi ar trebui să primească pensii. Ce zici, domnule West ?

- Ce să zică ? interveni Richard Lamb. Te iei după nişte agitatori comunişti I Trebuie să recunoşti, Ron. că ai cîştigat bani frumoşi de pe urma sportului. Ci^ ne-i de vină că ai fost mină spartă ?

- Oi fi cîşt:gat eu bani frumoşi, dar nu atîţi cîţi ai cîştigat dumneata de pe urma mea I

Se vede că Ron nu era chiar atît de nătîng cum arăta. întrevederea luă repede sfîrşit. Căzură de acord ca Redmond să plece a doua zi la Brisbane. Pe cînd se împleticea spre uşă, John West îl chemă :

- Uite biletul de tren şi nişte bani de cheltuială, Ron I

Redmond se-ntoarse, luă plicul şi banii. John West ti dădu şi un cec de o sută de lire. ·

- Uite, să ai şi tu un ban pus deoparte, pentru zile negre.

Redmond luă cecul, care-i aduse am:nte de vremu^ rile de glorie cînd primea des asemenea cecuri, îl suci pe o parte şi pe alta, apoi i-l dădu înapoi :

- Mulţumesc, dar acum nu mai am nevoie de !bani.

Tn noaptea aceea se mai petrecu însă şi un alt caz neplăcut. Pe ringul stadionului din Sydney, campio^ nul australi.an la categoria uşoară fu knock-outat de adversaru\ său şi pînă dimineaţa muri I Se răspîndi ;zvonul că era bolnav şi că n-ar fi trebuit să mai bo^ xeze. Tulburat, John West iniţie o chetă pentru iaju^ forarea văduvei şi copilului campionului şi se trecu pe listă cu o

mie de lire. Asoc'.aţia boxerilor şi antreno^ rilor începu o nouă campanie de propagandă, cerind să se ia măsuri care să reglementeze desfăşurarrea me^ ciurilor de box. Noi membri se înscriseseră în Asocia^ ţie, deşi societatea *Boxing Ltd.* declarase că nu va programa nici unul d:n aceşti boxeri. înainte de a pleca de la Sydney, John West şi Richard Lamb pu^ seră la cale formarea unei asociaţii rivale, din care urmau să facă parte toţi boxerii şi antrenorii. După părerea lui Lamb, agitatorii aveau să fie astifel înlăturaţi.

1Dar incidentele acestea îl îndureraseră pe John West. ln trecut, cînd se întîmplau asemenea accidente tragice, le uita imediat, acum însă îl mustra conştiinţa ~i era întristat. Ultimul număr al ziarului catolic *Freedom* îi ,aduse însă o slabă rnîngîiere. Tn iarticolul .de fond ziarul se declara în favoarea controlului exer- citat în acest sport şi cerea tuturor amatorilor de box să nu-i ia în seamă pe „agitatorii comunişti" care în^ cercau să di·sorediteze iasociiaţ~a *Boxing Ltd.*

„ .. .în ultimii cincizeci de ani, numele domniei sale a devenit sinonim cu noţiunea de generozitate". John West mai citi o dată aceasta notiţă, apoi începu să răsfoiască 1alene ziarul. Ochelarii ,pmce-nez, pe care începuse să-i poarte de cîtva timp U jenau ; îi scoase, îşi frecă rădăcina nasului şi şterse sticlele ochelarilor cu batista. Reveni la prima pagină şi citi ştirile des^ pre greva din minele de cărbuni. Ziiarul arătă că mi^ nerii vor ţine un miting, la care se vor !face puternice presiuni pentru reluarea lucrului. John West era mul^ ţumit. Afirmaţia arhiepiscopului că acţiunea catolică va încerca să înfrîngă grevele, in.fiH.rîndu-se în irî111dul minerilor, în::epuse să se adeverească. Ştirea îi potoli teama de dasa muncitoare - teamă care îl chinuise atît în ultimul timp.

Profiturile lui John West nu erau direct ameninţate de greve ca ale celorlalţi mii.ionari care posedau mine de cărbuni, linii de transporturi maritime, oţelării, dar de la război încoace îl nelinişteau toate grevele care urmăreau sporuri de salarii, ori reducerea or·elor de muncă, dar mai cu seamă grevele politice. Işi spunea ca şi ceilalţi milionari de altfel - că toţi ·conducătorii comunişti ai sindicatelor plănuiau în ultimă instanţă să se folosească de

mişcarea sindicală pentru a pre^ lua puterea economică şi politică din mîinile marilor capitalişti. Deşi finanţase Acţiunea Catolică în încer^ carea ei de a dezorganiza sindicatele şi a-i înfrînge pe comun:şti, se simţea totuşi izolat pe arena luptelor politice. Federaţia patronilor şi Camera de Comerţ, din care nu voise niciodată să facă parte, erau acum în fruntea luptei, ajutînd partidul liberal şi grupurile industriale ale partidului laburist, care se foloseau de presa cotidiană pentru a :a.fluenţa nu numai opinia publică, ci şi guvernele.

începu să citească regulat ştirile de politică internă. Anunţînd scrutinul preliminar din partidul laburist pentru alegerile federale care urmau să aibă loc în decembrie, ziarul îşi exprima părerea că vor avea loc lupte îndîrjite, mai cu seamă între K:ely şi Cregan, pentru locul lui Summers, fostul prim-ministru, care anunţase că se retrage. Numai repartizarea acestui loc pe două circumscripţii, în virtutea legii de redis^ tribuire a lui Chifley, ar fi putut împiedica o luptă în^ tre cele două fracţiuni rivale.

Auzind că şi Kiely avea de gînd să demisioneze din conisiliul de '1.a Ralstone, pentru a încerca să obţină locul lui Summers în Parlamentul federal, John West îi ceruse lui Creg·an să facă acelaşi lucru. Cregan primi pînă la urmă, deşi o făcu împotriva voinţei lui. Şi astfel foştii prieteni ajunseseră la cuţite. Kiely făcuse o vreme curte surorii lui Cregan, numai pentru ca să-şi asigure voturi în plus, dar acum rupse legătura. Cregan începuse să se ducă la biserică în car^ tiernle unde Kiely era puternic. I1n schimb, Kiely în^ c~pu şi el să f1acă paradă de cucemicia lui în ,;fortă- reţele" lui Cregan şi West. Numărul membrilor or^ ganizaţiei partidului laburist în această circumscrip^ ţie electorală spori deoqată, deoarece fiecare din cei doi rivali aduseseră aderenţi noi.

După părerea multora însă, Cregan - care se bu^ cura ,de sprijinul lui John West şi al celor doi Las^ siteiri, oare-i :purtau o ură neîmpăcată :l'Ui Ki1ely - avea mai multe şanse să cîştige.

John West puse ziarul deoparte şi se hotărî să-şi ia dejunul. Işi pregăti medicamentul şi scoase din^ tr-un sertar al biroului o sticlă de la-pte şi o porto^ cală. Mîncă portocala fără poftă, apoi sună dactilografa şi-i cern să-i

fial!"bă I.aptele. ·

Recenta epidemie de paralizie infantilă băgase spaima în John West. Deoarece doctorul Devlin îi spu^ sese că laptele de capră ar fi într-o mai mică măsură purtător de germeni, cumpărase o capră pe care o mulgea ch'.ar el în fiecare .dimineaţă. Mai luase o pre^ cauţie suplimentară : îl fierbea întotdeauna înainte de a-l bea.

După două săptămîni, Michael Kiely ceru o audi^ enţă arhiepiscopului Malone, în biroul său.

II informă pe Daniel Malone că, deşi ci~umscrip- ţia electorală a lui Summers fusese împărţită în două, în v'.rtutea legii de redistribuire, Cregan îşi pusese candidatura pentru acelaşi loc ca şi el. John West „aranjiase" astfel lucrurile. Era însă în interesul bi^ sericii ca atit Kiely cit şi Cregan să se ducă la Can^ berra.

Malone şovăi, pierdut pe gînduri. Kiely tăcu şi el, cu ochii pironiţi undeva în lături. Era un om şiret ; nu se uita nic'.odată în ochii celui cu care vorbta şi tot ce făcea sau spunea era determinat fie de profitul lui personal fie pentru a sprijini cauza catolicismu^ lui în politică. De curînd propusese în Parlamentul din Victor:a un proiect de lege prin care urmau a fi interzise criticile împotriva bisericii catolice ; guver^ nul liberal - care căuta să obţină sprijinul catoli^ cilor - se declarase în favoarea aceste: măsuri, dar în urma revoltei opiniei publice, Kiely fusese nevoit să-şi retragă proiectul. Un alt proiect de lege depus de Kiely cerea interzicerea vînzării şi distribuirii m:j^ loacelor anticoncepţionale, dar nici acesta nu fusese admis.

Colin Lassiter spunea despre Kiely că ar trebui de fapt să fie iezu:t, sau poate că atunci cînd maică-sa fusese însărcinată cu el, îşi dorise o fată, nu un băiat. Michael Kiely nu cedase niciodată imboldurilor sexu^ ale. înăbuşirea continuă a dorinţelor sale trupeşti răbufnea uneori făcînd din el un om destul de ciudat. Se s'.mţea stînjenit în prezenţa femeilor tinere, iar personalitatea lui se caracteriza prrintr-o intensă ne^ linişte - uneori prin porniri sadice. Toată energia latentă, rezultată din dorinţele înăbuşite, se concen^ tr.a în pornirile lui religioase, în activitatea politică şi mai cu seamă în ura

împotriva comuniştilor. Citise cu mare satisfacţie despre torturile pe care le îndu^ rau comuniştii în Spania şi în Germania. „Aşa tre^ buie să te porti cu ei l"

Malone îl măsură .pe Kiely din cap iptnă în pi^ cioare. Nu-l i1Jrea simpatiza, dar 'îi recunostea va-foarea. '

- Ai ·dreptate, dar situaţia e foarte delicată, dom· :nule Kiely. Atitudinea domnului West e lesne expli^ cabilă. De foarte multă vreme cuvîntul lui e lege în această circumscripţie electorală. Şi-apoi nu trebuie să uităm că a fost foarte generos cu biserica şi în ultimii ani şi-a îndeplinit cu regularitate îndatori· rile relig:oase.

- E o ruşine pentru biserică l Eu vă rog, .sfinţia voastră, să interveniţi fa numele bisericii şi să-i ce^ reţi lui Cregan să candideze pentru celălalt loc, aşa încît să mergem amîndoi la Canberra. Dece să-i în^ găduim unui pungaş bătrîn ca John West să ruineze planmile Acţiunii Catolice?

- Nu vorbi aşa, domnule Kiely, nu .stîrni minia lui dumnezeu. Numai creatorul poate judeca trecutul domnului West. Cine spune că n,o să fim noi în stare să-l ·înfrîngem pe Cregan?

- Cregan o să cîştige pentru că-l ajută West şi cei doi Lassiteri, dar să nu-şi închipuie că o să-l las în ipace. Niciodată n-o ·să fie sigur de .Jocul lui. Dar această neînţelegere ar :submina Acţiunea catolică în partidul laburist. Putem să-i punem capăt, determi^ nîndu-1 pe Cregan să accepte o jumătate ·din circum^ scripţia electorală a lui Summers, iar eu 'Să iau cea^ laltă jumătate.

Malone ofta din adînc.

- Am înţeles punctul dumitale de vedere, dom^ nule Kiely. Am .să vorbesc cu domnul West, .să văd ce pot face.

- Spuneţi-i că dacă e d'e acord, n-am ·să-l mai atac în public.

Kiely ieşi. Cînd maşina tporni, îşi frecă mîinile şi rîse .cu satisfa.cţie. „Bătrînul !Daniel Malone o să-l pună la respect pe West l"

.

In timp ce John West rîl aştepta .pe arhiepisco1ml Malone, care-şi anunţase telefonic vizita, Sugar Ren^ frey sună la uşă. John West se bucura ori de cite ori

Renfrey venea să-l vadă. Sugar era singurul care rămăsese alături ·de el, de la început. După război, se folosise de situaţia lui în consiliul munidpa! din Carringbush ca să cîştige bani frumoşi pentru John West şi aproape tot atîţia şi pentru el. Din arhivele primăriei, Sugar iscodea ce proprietăţi erau de vîn^ zar·e. Lua bani de la John West, ·le cumpăra şi apoi le revindea la un preţ mai mare. împlinise optzeci şi doi de ani, era .deci cu trei ani mai mare decît John West, ~i amîndoi purtau acum semnele vîr.stej. Sugar chelise aproape complet; ochii îi erau tiviţi cu roşu şi ·duşi în fundul ·capului, încît abia iSe mai vedeau prin lentilele groase ale ochelarilor ; trupul lui rotofei arăta cam fleşcăit.

Sugar iti spuse illlÎ John W1est că 1afil1a'se de o nouă pro^ prietate care e de vînzare. Apoi îi !Povesti cum iz^ butise iSă înfrîngă un candidat rival .în scrutinul preliminar al partidului laburist, •pentru locurile din consi.Jiul municipal din Carringbush.

- Ştii, John, povestea el. Eu stăteam la geam în^ tr-un restaurant şi rompletam carnete de ale Sindi^ catului muncitorilor. din industria tutunului, pentru omul nostru, iar Tom Smith stătea la o cafenea de peste drum, comp.Jetînd ·carnete de-ale Sindicatului tăbăocarilor, pentru ălălalt candidat. Omul nostru a cîştigat cu o majoritate de cinci voturi. întotdeauna am scris mai repede decît TOllTI.

Sugar rîdea cu hohote, dar John West abia dacă schiţă un zîmbet. Se auzi soneria ,de la uşă şi fata în casă intră să-l anunţe pe arhiepi1scQpul Mailone. Cînd [1]se arătă arhiepiscopul, Sugar se ridkă :

- Tocmai plecam, sfinţia voastră.

- Te rog să nu pleci ,din cauza mea, domnule Renfrey. Spune-mi mai bine cum merg lucrurile în Carringbush ?

- I-am luat cam repede pe comuniştii de-acolo. Au cerut 1sala primăriei pentru o întrunire, dar nu le-am dat-o.

Deşi Colin Las·siter afirma că „Sugar nu e în stare să .facă deosebire între comunişti şi eschimoşi", Renfrey se considera cel mai îndîrjit adversar al co^ muni1smului din toată Australia.

După plecarea lui Sugar, arhiepiscopul ·luă Io\~ în

faţa lui John West. Malone îi ·spuse de-a dreptul ce-i stătea pe inimă. li .povesti lui John West că luase ·contact cu Kiely şi cu Cregan şi că amîndoi au fost de acord să candideze pentru locuri diferite în scrutinul preliminar al partidului laburist.

- Cu regret trebuie ·să-ţi mărturisesc, domnule \Vest, că şi eu sînt de aceeaşi părere. Cunosc riva^ litatea dintre cei doi candidaţi, <l-ar !Iloi .trebuie să avem în vedere numai interesele ;superioare ale Ac^ ţiunii catolice şi aile bisericii. N-ai vrea să ne dai şi ·de data asta o mină ·de ajutor ?

- Ce pot .să fac eu, dacă Cregan vrea să candi^ deze împotriva lui Kiely ? încercă să ocolească răspunsul John West.

- Păi Cregan spune că el nu ţine neapărat, ci că dumneata ai insistat.

John West era pus în încurcătură. Nu ştia ce să-i răsipundă.

Malone continuă, cu glas tără·gănat :

- Nu uita, domnule West, că domnul Kiely e un bun catolic şi un luptător neobosit împotriva co^ munismului. Nici eu inu-I 1simpatizez, ca şi dumneata, dar trebuie să fim realişti. Jntrucît te-ar supăra dacă ar ajunge amîndoi la Canberra, unde tpot ·servi cel mai bine interesele bi.seridi ?

John West nu răspunse nimk. Jşi .dădea seama că Malone avea dreptate, ·dar îi venea ·greu să ad^ mită acest lucru. ln ultimul timp, John West ~e gtn^ dea c-ar trebui să sprijine partidul liberal pentn• că numai Menzies părea dispus 1să ia măsuri dras^ tice împotriva comuniştilor. Era adevărat că Chi.fle"y îi băgase .Ja 1închi•soare pe conducătorii sindicatult1i minerilor, care iniţiaseră greva, apoi şi pe Sharkey, secretarul general al partidului comunist, sub mo^ tiv că ar fi aţîţat la ră·scoală, dar numai scoaterea partidului ·comunist înafara legii ar fi Hniştit teme^ rile lui John West. Chif,ley refuzase, însă, în repetate rînduri, să ia această măsură. Pe de altă parte, dacă John West ar fi trecut la liberali, ar fi fnsemnat să rec.unoască tocmai acum, după cincizeci de ani, ~ă toate sforţările lui neîntrerupte ipentru a-şi asigura o influenţă dedsi.vă în partidul laburist fuseseră za^ darnice.

Malone se uită 1întrebător la John West. De multe or.i, în ultimul timp, fusese intri.giat de arnud:nea lui

West faţă de comunism. Cînd i se intentase un proces lui Miller, fiderul comunist, aducîndu-i-se acuzaţia de viol, West afirmase 1în gura mare că procesul fusese „înscenat" de K1iely şi cei0lia1lţi. Cînd Cecil Sharpley părăsise parUdul comunist pentru a intra ca redactor la ziarul *Herald,* şi apăruse apoi ca mar.tor principa1 în Comis.ia :reg·ală caire ancheta activitia1ea comunistă, John West -declarase :

- Nu mă îndoiesc că Sh~ripley ne va ia·duce !reale servicii, dair niciodată .nu te poţi încrede într-un in^ formator plătit.

Mialone nu putea 1ghici ce se ascunde în sp·atele acestor observaţii. Luînd tăcerea lui John West drept un ref uz, Malone insistă :

- Acţiunea catolică a juoat un rol de frunte în traduce.rea în fopt o dorinţei .sf,întului .păr.inte de ~ 'lupta pînă lia diistrugere împotriva comunismului. Adună :liste de membri ai pa•rtidului comunist şi fur^ nizează pailiţiei numele şi iad1resele for ; utilizează chiarr şi un detectiv scos la pensie pentru a duoe ·lia bun .sfî:rşit această misiune dificiiJ.ă, dar importantă. Anul k&ut au întocmit li9te cu toţi sdndicaliştii ca^ tolici din fiooa.re parohie iaustralfa.nă, apoi org1aniza^ ţia 1looadă respectivă a Acţiunii Catolice a luat con^ tact cu fiecare ·în pairte, prnpunîndu-le să partidpe ia mitinguri1le ei. Rezultatele, ce-i drept, nu au co^ respuns nici pe depiarte. aşiteptă•riiloir, dar au fost to^ tuşi cîştigaţi noi membri pentru mişcare. Şi zi1arul *Freedom* iare rea11izări frumoaise. Afară de iaoeasta s·e scot şi maniifeste anticomuniste ...

John West se :îndreptă .în jilţ. .

- I-am văzut eu de. multe ori cum schimbă a.fi^ şele il:ipite de comunişti 1pe ziduri şi garduri, -rosti el cu .însufleţire. Dacă de exemplu comuniştii scriu „Li^ bertaite pentru Sharrkey", ei .schimbă numiai primul cuvînt şi iese „Moarte lui Sharkey". Foarte ingenios. Malone rîse pe sub mustaţă :

- Da, dia, Kiely şi Parelli au făcut ~~ de astea.

- Bine, sfinţia voastră, sînt ide acord să nu mai intervin în lupta dintre Kiely şi Cregan, dar cu o singură condiţie: Spune-i 1lui Kiely să nu mă mai atace. John We.st rnstea ia.ceste cuvinte ca şi cum i-ar fi ars

buzele.

- M-a şi rugat să-ţi comunic iacesit lucru, domnule West.

Discutară apoi diferite probleme. Ma.Jone era de părere că liberaiJii vor c:îştigia în v:iitoa:rele alegeri. Parelli vorbise cu Menz'ies şi iaflase că iacesta avea de gînd să facă d·in problema combaterii comunis^ mului punctul :pr.incipa,J din programul său. Inten^ ţiona să ·scoată .înafara 1leg.ii ipair,tidul comunist şi să interzică nu numai comuniştifor, ci •şi celor bănuiţi că ar ifi comunişti, să deţină funcţii în sindic:ate. Parelli se dediarase die iacmd şi fă,găduise, pentru cazul că liberaHi iar ieşi viotorioşi :în a1legeri, să airan}e.ze eoa Senatul - cu majoritate laburistă - să nu se opună acestei legi. .

- Să ştiii, .domnule West, că Acţiunea Catolică în^ tîmp.ină o puternică opoz.iţi.e în sindioate, chiar şi din partea multor catolici. Comuniştii itot mai deţin con^ trolul în sindieiatele puternice.. Dacă Menz·ies vine la putere şi înlătură pe comunişti din sindicate, oame^ nii noştri au să ocupe multe 1poziţii de frunte. Intre timp, Acţiunea Catolică va lua măsuri ca să se trans^ forme partidul .JabU1rist într-un partid ia.semănător cu .partidele ·de centru din Europa. lmi iamintesc că acum doi ani şi dumneata ai propus asta domnului Parelli. Şi-atunci cînd partidul laburist o să vină din nou !ia putere, situaţia va fi cî't se poate de fiavorabilă bisericii. A:sta-i .planul nostru general. Trebuie 1să-ţi spun, domnule West, că ai făcut un gest• frumos iastă-sea.ră, slujind într-adevăr cum trebuie biserica şi pe dumnezeu.

În ·decembrie 1949, 1P·artidul liberal cîşt1gă ·alege-J111le feder·aLe ·ia•r R. G. Menz·ies fiu ·ales pr:im-1mini1s<tru. John Wes.t finanţase cu zece mii de ,lire campania paai:idului :liibera.1, şi numai cu o mie de l1fre cam,pa^ niia pairtidUJl'llli labu:ri1st. li rsiprusiese lui Ernnk L·arn^ menoe că N •soooteşte pre Menzies omul oei ma1i ni^ merit c·a să înlăture oontmlu.1 •a.supra ip·reţurilor, să pună capăt .raţionaHză:r~ii şi LSă· termine cu comunişUi.

Alegerea lrui Menzrles nu-i ,a.duse însă nici o mul^ ţumire; în ultimul timp nru-tl mai interesa decît 1sfa^

rea sănătăţii lrui pemsona.Ire, ;fl obseda .teama de moante şi de propriiai-i conştiinţă, sin1gu1răfatea 1nfio^ rrăr1:oa·re a vietii lui.

Joe rse înrruriase şi se mutase într-o casă cumpă-rrrată de ta.tăi său .î1ntr-o sub11111bie îrndepărtată. John Wrest rămăsese numali cu NeHie, fofirrn'.er.a rei 1ş.i o servitoa1r.e în rlocuinţa imensă şi stranie, a:i căror pe^ reţi rtroisnearu şi 1plîngeau, ·de 1parcă ar fi ,pă!S.trat aminti1I1ea dureroasă a evenimentelor drin rulitima ju^ rnă1btre de veac.

Teama .lui de moarte H dusese .în pragul neuras^ teniei. îşi mulgea ca1Pra .dis-de-dimineaţă ca de obi^ cei şi avea întotdeauna la el o 1stidă cu 1lapt•e rde ca^ pră ; nu bea niciodată ~1[1]arpte de vacă, .îingroz•indu-se nrumaii rl.a .g.îndul că ar ipuooa rsă s·e •îmbolnă'V'easc~ de p~airaldzie infantilă. Clumpără oa.rtuşe noi ·şi îşri 1încărcă revolverele, .de teamă ca nu oumva vreun [1]druşiman - ounosout s•aru necunoscut - 1să încerce să-l omoare. Nu ma1i mînca dedt mînca:re ip1regătită 1în casă, de teamă ca ;nru cumva să fiie otrăvit.

Intre timp arverea Jui rcrescusre. Se ducea ou lr·eg'llla^ ritate l1a bi1srer.ică şi se împă:l'ltă.şea în Heca.re dimi^ neaţă ilra o ibi.ser1kmţă dm .a,prrqpiere ; 1avea uil1Jtotdeauna *la* el irnătănii;!e .şi ca.rtea ide ·mgăi0iune.

Uneori, dnd nu .dormea noapt·ea, stăitea înti1nrs în pat, mgîrndu-sre, număirînrdu-şi bătăile inimii işi ascul^ tlUndu-.şi ,fâeoaue suflare. Dootorul Dev:lin er:a convins că .piadenttul ,lrll!i nru mai .avea mulrt·e zile de tră[1]i.t. f deea morţiii: \îl ipairailiiz,a [1]pe John Wes•t. Deşi er.a cornvins că~şi sipăla1se .~u.fletul de :păcate, se îngrozea rla .gîn^ dul rcă se va ~nifăţişa înadntea judecăţiii de 1apoi.

Cînd nru trerrnuDa de ·51pafana morţii, îl rodea isingu^ răta.tea. Atunci se ig.îndea La Ma.ry, singura fiinţă pe care o •iubeai, şi oare i-ar fi fost o mmgîriere 1acUJm, în momentele de restr•iişte. Adeseori se giî1ndea· prl1in de remu:şoaire Ila trecut şi-şi ·f ăoea imprutărd 1pentriu ple^ carea ei : 1f1usese p1rea 1a151P;ru cu ea. Ce-o fd a1urns· oare? Auzise că s-ia mă1dtiat di1111100u. O fi iavî111.id cq>ri.i ? Bărbatul ei ide-al doilea o .fi rtot comunist? Da.r cine

ştie, /l)Paite !Că găsise Îril Sf.ÎlI'şit rUITT< OITI rOUlmSeaade. Aflase că e doctor. Te ipomeneşti că-şi ma•i 1SChim^ base .şi ea pălJ'erile. Adresîndu-se soţiei salle, p·enbru întti a oa¹ră ·de ma.i mruilte săJptă:mîni, John o .întrebă dacă mai• ipnimfae vreo scrisoar-e. Nellde îi răs1punse cu 1răooarlă, că Mary 1i scrisese cu dtva iti11'111]J în unmă, dar nu-i comunica·se nimic caire ·a1r .fi pu.tt11t să-l infor•eseze pe el.

Cînd Ted Thurgood, Alfred Dav.i•son şi Sugarr Ren^ frey 1se iprăipădiră unul după• altul, în dec1ms ·de două săiptămîni, începu să-1 a1Pese ·g;îndul d în 1cunîrnd iii va UJrma şi el.

Se aiprqpi.a Crădunu1 şi John West se gtndea la recea>ti~.le pe care Marry şi ceHaJţi le dă.deau cu aces·t p1rirlrej. Dacă cel puţin :acu:m, în aniul ă1s.ta, ar f.i 1aici, Jnrngă1 re!...

Oind .i1n:Hrmiieira .U 1informă în a1unru1 Orădit11nului că Mary .anunţase c-o să-i vorbească pnin rradio^ teJ.efon din Anglria, la ona O!J>t rseara, înoopu 1s.ă tre^ mure tot de emoţie. La masă nu putu 1Sră mănînce nimic. Stătea în sa1lornuJ ·de recepţie, aşt€1J>:tînid să sune telefonul. Cînd în sfîrşit auzi semnalul. 1abiia se stăipînd să nu iasă Î!n hal ·şi să ipillină el mai întti mîna pe 1reoeptot. Inf;irmieira răl1spunse, şi îi trecu .apoi1 ireceptomL .lui NeUie, call"e cobor.îse .şi ea!, nu^ ma.i .în capot, şi se tot .învtrtea prin ;preajma tele^ fonulud ..

John West ieşi tncet tn hol cu răS1Ufla.rea tădată de nerăbdare, în Hmp ce NeliLie vorbea oeremonrios cu fica ei, rp-e IIIIII1 t0tI1 plîlngăreţ, icu vocea într.etăli.ată.

In sfîr.şit, o auz·i sipunÎlnid :

- Da, fată'1 tău e .a1ioi. Vlrei· să vorbeşti -ou e1 ?

John luă rec€jptorul di1n mrna !lui Nellde, oaire p1în- .gea îlf1ioot. De-abiia putea să vorlbeaS:că.

- AHo, itu eşti Mairy? ~1ntirebă, •ou o voce iatît de duke, îndt .rămase el îmuşi surprins.

- AiLlo, taită. Cum îţi mer;ge ~

- Nici ;p:rea bine, nici ip.rea rău. Tu Ce ma¹i faoi?

- Dootu.l ide prnst. Uneori iparcă aş v1r,ea să rnă-n-tocc în tă·r.işoaira mea.

Urmă o iptaJUză. Nu şUa ce să ... i spună. Făiră să vrea îi scăipară v~bele :

- Vezi, Ma.ry ? E1i, tot mai eşti comunistă ?

- Da, tată, ,da1r cred că ... Tată I ·

- A expirat timpul de convorbiire, îi .întrerupse o voce de femeie. H pirelunigiiţi ?

- Nu !POt să plăitesc 1prelungiirea, tată, ,51p11:se Mairy. oa şi cum *.aT* .fi wut să-i .dea de înţeles să. plătea,scă eL

John simţea că i sie oprise Tă511Harea ; 1ir11irna bătea să-i 1&p1argă. roş1.l!I pieptUJluii, caipul îi p1lesnea, de du^ rere, şi-o ceată .ti ac~rea ochii.

- Regret, se auzi iair vooea telefonistei T:rebuie s.ă întrerup.

Jonh West :izbuti :în sfnrşiit să-şi tr.agă l!'ă[1]sUJflairea şi strigă:

- Nu ! Prelurngeşte ! Legăturia fusese îrnsă între^ rU1p.tă. Bătu cu pumnul în aparat:

- Arm !51PtUS că pirelurngesc I striigă el răguşit, dar rumenii nu-i răis:puinse. Pwe încet irecieiptorul .pe fu.rică.

Tn ip:r,imele săiptămîni aile arn..1[1]lui 1950, John West se gîndea mereu .Ia Ma1ry. O să creadă că n-a vmt să prelr1.mgea.scă convorbiJ"ea. De fapt ~n diipa .aceiia nu fu:sese în sta•re 'Să~şi a.dune minţile : avusese un at.ac de d:OJirmă. O dată 1se g.înidi să-i ceairă •lrui' Nel,Ue adresai lud Mary ca 1să-.i oorie o .scrisoare de expili^ aatii işi s-o î1T1tirebe de iee IIIiU se simte 1Prea Ibiine.

Singruirătatea, dorinţa [1]de ia o avea pe f1a:ta Uui .Jtngă eL eraru mad iputerrniioe chiar declt teama de moalI't'te, mad puternice decît sentimentul de vinovă·tie şi decît ura îmipotri:va. comuniismUJlui. într-o zi, ân martie, se hotăr.î. T:rebuia să 1aHe adresa [1]11.14 Mary, cu ori6e ,preţ şi ·să-i scnie: :să-i ·explice [0]de ce m-a prelungit convor^ bi.rea şi să-i ceairă - da - :neapărat, aşa o să faică! - să-i ceară să 1se-rnfoa;rcă 1maipoi aoasă ! Chia.r ea a 1sp'll!s .la ileie.fon că ar Ei VTU!t iSă is-e va.dă .i1air 'În Aus^ trail•i.a·. O să-i scnie că e giata să-i dea haini ca să-şi înidieipliinea.scă dorinţa. Dacă voi.a, n-.avea decît să v.ină şi cu sotul ei.

La birou, :se frămînta toată zi111lk.a ,gîndindu-se ce să-i 1scr·ie 1siau tCău1înd scuze pentru acea•sită faJPtă. Lui

Nellie avea s.ă-i Siplliflă că, -după cît.e .simţi•se el, Mary nu ma1i rpurt:ea răbda dnstrăirnairea ; pe arhiep·i:scop o să-l ~ndnt.e spunîndu-i că o chema ca s-o conver^ bea:scă; iair ipe Frank Lammenoe o :să-l facă să creadă că Ma1ry i-a scr;is cerindu-i ier.tare.

Luă un taxii şi ip'liecă :acasă. In drwn tialui ce să-i spună .lui NeHie.

La· ma:s.a ide .sea1ră, Nelilie ţJ 1ntî.mip.ină cu obraJii uzii die lacrimii 'Şi cu ochii :roşi·i ; întrea.ga-1 ·f ăptură scheletică era scuturată de p.J.îrns. John :sie 1sprijinii de maisă, uHîndiu-se Ia ea. E oaire cu putin1ă ? Bătrîna a:sta zhîrcită să fi fost fart:a frumoa&ă ,pe care o .să- rutaise 1în bucătă•nia mamei ei, dnd -erau ti.neni .şi dnd viata li se !J)ărea 1atît de frumoasă ?

- Ce-i cu rt:inel? o întrebă. Parcă nu te .s:'.mţeai bine ? De oe iaii •cc!JorH Ia rna1să ?

- Mary, ·articulă ea. Am jprimt o telegramă ·de la soţu,J ei... A ... a mur.it I

Jonh irăma:se ca o 1Statufo, cu fata schimonosirt:ă, cu privrea ·fdxă. Se năpusti ila ea :şi-o apucă de umeri :

- Eşti nebună? Ai 'Îmebl.LTldii: !

NeJd,ie îi .a:rătă o te!leguiamă caire •se afla pe masă. Ii dăidu drumuI ş.i luă teleg.rama.

„Cu •adîncă durere vă anunţ că if.iiiic.a Dvs. Mary, 1scu:mpa mea soţie, ,a murit ierj de can:er. Era bolnavă de muJ.tă iv.reme."

John West întoa~se telegir.ama pe toate părţile. Paocă rnru-i venea .să-şi creadă ochi-lor. O mototoH aipoi tn pumn. Deodată avu o oriză cumplită de iiflimă. Se plecă unaiinte, căzu jos şi •rămase nemişoat.

NelHe 1sooa1Se un istrigăit U'ŞOT. Inf,irmiera veni tn fugă şi înigenunchie Ungă John West.

- Doamna West, s.puneti femeii să telefoneze ime^ dfat doctorului Devl.in I Să-i spună să vină imediat I

Cînd v·eni doctorul, îl duseră ,cu mare greutate pe sqfa·ua 1d:in c.a.rnena de muzică. Servitoarea aprinse focul, traseră •sofaua Ungă cămin şi îl .acoperiiră cu o pătură. John Wes.t îşi reveni.. Devlin .îi făcu o 1injec^ ti·e, îi dădu un medkament, şi mai rămase lîngă el o jumătaite de oră.

La iplecare .îi isipuse:

- Să ştiţi că a fost o criză serioasă, domnule West. Trebuie să fiţi mai atent. M!i rămîneţi aci cîtva timo, apoi rugaţi-o pe infiirmieră să vă ajute să urcaţi scă- :rile şi duceţi-vă la culcare. Şi ar fi mai bine să. nu vă sculaţi d'.n pat dteva zi1le. Mai trec eu să vă văd, mîine dimineaţă.

Cînd să iasă, Devlin îi şopti infirmierei :

- S-ar putea să-i fie fatală criza asta. Nu mai pot să stau, că am un caz urgent. Dacă e nevoie, te rog să-mi telefonezi la noapte.

John West era slăbit şi irăsufla greu, totuşi mintea îi era lucidă. Uitînd de infirmieră, care veghea în spa^ tele lui, în umbră, se uita la flăcările jucăuşe din cămin. Mary murise, luînd cu ea ultima licărire de spe^ ranţă că şi-air ipute·a alina zbuciumul sufletesc.

- Cum vă simţiţi, domnule West ? Vreţi să vă <lu^ aţi la culcare, domnule West? îl trezi vocea blîndă a infirmierei.

- Da răspunse el. De-acum încolo locul meu e în pat.

Sprijinit de ea, urcă încet scările. La uşa dormito^ rului infiirrniera îl mai întrebă o dată :

- Sînteţi sigur că vă simţiţi bine ? Să vă ajut să vă dezbrăcaţi :

- Nu, răspunse el în sfîrşit. E prea multă vreme de cînd mă dezbrac singur. Mă simt bine, soră, mulţu- mesc.

- Dacă aveţi nevoie de mine la noapte, vă rog să mă sunaţi. Ştiţi, cred că este o sonerie instalată în camera mea?

- Da, şti!u, soră. Dar mă simt bine. A fost numai şocul.

- Noapte bună, domnule West. Am aprins focul în camera de toaletă şi v-am pus o sticlă cu apă fie^ binte în pat.

- Noapte bună, soră.

John West se dezbrăcă încet. Se simţea obosit şi îi venea greu să-şi urmărească firul gîndurilor. La ce-i serviseră puterea şi bogăţia ? Ar fi putut avea toate bunurile din lume p~ care ţi le poţi procll!ra cu bani, dar acum nu mai rîvnea le ele şi nici nu mai avea la ce să-i folosească. Dorea satisfacţii sufleteşti pe care nu le poţi cumpăra cu bani, dar cei care i le-ar fi putut oferi trecuseră în fugă pe lingă el, ori îi fuse^ seră luaţi de alţii.

Aşa cum stătea în pijama şi în papuci, lampa atîr^ nată în tavan accentua conturele picioarelor sale all'^

cuite, proiectînd pe pereţi umbre groteşti. Se uită la dulapul proptit de uşa care dădea spre odaia în care donnea Nellie. S-o fi culcat oare? Şi dacă nu s-a cul^ cat, la ce s-o f,i gîndind? Deodată simţi nevoia să se ducă la ea, să-i vorbească cu duioşie, să-i arate că împărtăşea durerea ei. Dar nu-şi putea călca pe inimă. Nellie îl trădase Jşi pusese în cap s-o pedepsească·. Jl năpădi amintirea nopţii dnd se născuse Xavier. Se cutremură, dădu din umeri şi intră în dormitorul lui de pe terasă, unde fusese aprinsă lampa de pe măsuţa de noapte.

Luă mătăniile de sub pernă şi tngenunchie lingă pat. Rămase în genunchi, pînă murmură zece rugăciuni, rn.işclndu-şi uşor buzele, cu ochii !nălţaţi Spll'e cer.

La urmă rosti *Conf iteor :*

Mărturisesc *dumnezeului, atotputernicului,* că *am* păcătuit *cu gîndul cu vorba* şi *cu fapta ...*

Dumnezeule, îndură-te *de mine,* iartă-mi păcatele şi dăruieşte-mi viaţa veşnică. *Amin.* .

Se ureă încet în pat, dar coborî repede. Pentru întîia oară în decurs de cincizeci de ani, uitase revolverul t Se înapoie în camera de toaletă, luă revolverul din sertar şi-l puse sub pernă.

Rămase culcat în întuneric, cu gîndurile rătăcind în neştire. I se părea că inima îi bătea slab şi nere^ gUJlat. Deodată îşi aduse aminfo de Mary, şi se în^ duioşă de pll'opria-i soartă. Comuniştii îi smulseseră lf ata de Ungă el I Dar Menzies şi Acţiunea Catolică au să-l răzbune; are să-i bage în temniţă, are să-i omoare I Trebuie să dea Acţi111nii Catolice încă cinci^ zeci de mii de lire ca să lupfe împotll'iva lor !

Trupul i se încOll'dă şi i se păru că inima-i încetase să bată. Deodată ,avu impresia că patul se tscu· fundă cu el, şi-l copleşi o mare oboseală.

In starea asta de somnolenţă, între vis şi viaţă, i se păru că aude pe cineva cîntînd jos, la pianul mare, apoi auzi rîsete şi glasul lui Mary irăsună chemîndu-1. încercă să se ridice, diair nu putu.

In timp ce se cufunda tot mai adînc în somn, i se păru că vede pe .agentul Brogan, stînd în faţa ma^ gazinului de ceai al lui Cummin, ca tn urmă cu cinci^ zeci de ani I In vis zvkli sovereignul în sus, pe la

nasul poliţistului. Brogan îl prinse, dar i-l zvîrli îna^ poi : „îmi pare rău, dar am primit ordin. Trebuie să peircheziţionez magazinul: S-a zis cu totalizatorul tău. Şi maică-ta o să-mi mulţumească, dacă te scap de afacerile astea." ·

Apoi, i se părn că o vede pe maică-sa. Se ruga de el : „Te rog, John I Pentru mine, mama ta I" în^ tinse mîna, dar ea se îndepărtă pînă dispăru cu totul. Luna dispăruse, dar străluceau stelele pe cer. Vîn^ tul de toamnă stîrnea un vaier jalnic, foşnind prin crengile pinilor, care formau pereţii exteriori ai dor^ mitorului deschis. John West adormise, dar nu-şi găsea linişte nici acum. Din cînd în cînd se mişca în pat şi gemea prin somn.

Dat la cules 13.08.54. Bun de tipar 22.11.54. Tiraj 15.000+2.600+500 ex. Hlrtle edilii tip B. de 60 gr. m.p. Ft. 840X 1080 /32. Coli ed. 28,19. Coli de tipar 16,62. Preţul *unui exemplar* broşat *9,15-1/2 legat 13,05-•,I, legat 14,95 lei. Edi/la I. Comanda nr. 743. A. nr. 02809. Pentru bibliotecile miel indicele de clasificare 8 A=R.*